

ISTORICUL ORAŞULUI FOCŞANI

SCRIS CU PRILEJUL JUBILEULUI DE 40 ANI DE DOMNIE A MAJESTĂŢII SALE REGELUI CAROL I

DE

D. F. CAIAN

FOCŞANI-TIP. DIACONESCU

Tabla de materii



... ca să poţi spera scoaterea lor la lumina zilei.

Cu toate aceste relativ au scăpat de peire încă multe documente, cari s'au păstrat în archiva statului în colecţiunile academiei, şi în alte publicaţiuni, ce s'au făcut mai cu samă în timpurile noastre.

Dar a dezgropa din pulverea archivelor, din puţinele

Indreptări în textul istoricului

	In loc de	**Citeşte**
la pag.	II spovadice	*sporadice*
» »	3 (la notă) Vel. Ureche	*V. Al. Ureche*
» »	3 ce	*ci*
» »	25 Uracli	*Ureacli*
» »	28 ca	*cu*
» »	3 (în notă) Focşenenii	*Focşenei*
» »	31 Focşea ească	*Focşenească*
» »	34 Iunkev	*Iunker*
» »	55 Stăteşti	*Stăeşti*
» »	60 Gtfalău	*Gitfalău*
» »	84 Cap. II	*Cap. III*
» »	107 tatăl d-lui A. Ignat	*bunicul*
» »	138 Sft. Gheorghe vechiu	*sf. Neculai vechiu*
» »	139 Căpitanovici	*Caetanovici*
» »	140 Ioan Surău	*Ion Gurău*
» »	140 Filitelui	*Filibiliu*
» »	140 1869	*1879*
» »	142 Oristalografie	*Cristalografie*
» »	182 Babin	*Balin*
» »	220 pe Silistria	*prin Silistria*
» »	224 în dată alegere	*îndoită alegere*
» »	226 să se citească:	*Jurnalul consiliului de Miniştri* din 6 Iulie *şi decretul* din 10 Iulie *1862.*

LA ANEXE

la pag. 224 în loc de Dumitru Jurju să se citească: *D. = (D-l) Giurgi*

Precuvântare

Mulți poate vor socoti cam îndrăzneața încercarea mea de a rupe vălul întunecos, ce acoperă trecutul orașului Focșani.

O asemenea părere cu drept cuvânt poate să nască, întru cât la noi este o mare lipsă de documente și informațiuni din veacurile tecute.

Causa este cunoscută.

In timpul năvălirilor cumplite și a războaelor sângeroase ce sau petrecut pe pământul țărilor române când oamenii abia scăpau cu viața, când satele și orașele erau devastate și arse până în pământ, multe acte și documente s'au prăpădit; iar ce brumă din ele au scăpat, în timpurile noastre parte au fost înstrăinate de Călugării greci cu ocazia secularizării mănăstirilor, parte au fost aruncate ca hârtii netrebnice, altele prea puține să păstrează de unii cu atâta sfințenie, în cât trebuie să cercetezi din om în om, și să pui multă stăruință ca să poți spera scoaterea lor la lumina zilei.

Cu toate aceste relativ au scăpat de peire încă multe documente, cari s'au păstrat în archiva statului în colecțiunile academiei, și în alte publicațiuni, ce s'au făcut mai cu samă în timpurile noastre.

Dar a dezgropa din pulverea archivelor, din puținele

documente particulare dovezile, cari să ne permită a pătrunde cu ochiul minții în pâcla cea groasă a timpurilor trecute pentru a stabili originea și întemeierea acestui oraș, prefacerea și dezvoltarea ce a luat în cursul câtor-va veacuri, a culege din numeroasele publicațiuni faptele spovadice ce să refer la orașul Focșani și evenimentele istorice ce s'au petrecut aici, fără îndoială este o lucrare care cere multă muncă și o stăruință neobosită.

Insă cu toate obstacolele ce stânjănesc o asemenea lucrare, chiar când un începător n'ar izbuti să facă o operă perfectă, eu cred, că este un fapt meritoriu și demn de toată lauda, ca cine-va să sacrifice și timpul și munca sa pentru acest scop, atît în interesul acestui oraș cât și al istoriei noastre naționale.

Din acest punct de vedere hotărându-mă să fac acest studiu asupra orașului Focșani, chiar dacă n'ași reuși să aduc deplină lumină asupra trecutului său, cred, că cel puțin fac un început folositor, înlesnind cercetările altora, cari vor avea tragere de inimă de a se devota la complectarea acestei lucrări de interes public.

Izvoarele din cari am adunat materialul necesar la această lucrare sunt:

Cronicele României publicate de M. Cogălniceanu.

Magazinul Istoric, Archiva istorică de B. P. Hașdeu, Uricarul de Gh. Codrescu; Istoria Miron Costin, și Istoria Scoalelor de V. A. Ureche, Istoria de Al. Xenopol; Notiții istorice și archeleogia de Melchisedec: Documente și Istoria lui Ștefan cel mare de N. Iorga; Archiva Statului, biblioteca Academiei, Archiva comunei Focșani; acte vechi de la unele biserici și de la persoane bine-voitoare, ca d-nii I. I. Langa, preo-

-tul I. Hărțescu, advocat Stefan Georgescu, Al. Iurașcu Nicolae Stefănescu Silvicultor, D. Rotta, d-na Rucsanda Stamatin, C. P. Stănescu, I. I. Robescu, T. M. Basarabeanu, Colonel I. Rașcu, Major S. Matasaru, și informațiuni de la venerabilii bătrâni C. C. Cotescu și Lascar Zamfirescu.

Cele mai multe documente relative la Focșanii din Moldova le-am găsit reproduse în rezumat într'o hotărâre a *divanului Moldovei* din anul 1842, dată în procesul ce a fost între Măn. Profetul Samoil, Măn. Miera și Spătarul Costache Elefteriu, pentru Cotul din Tăbăcari.

In această hotărâre sunt citate 73 acte de mare ininteres pentru trecutul acestui oraș.

In actele hotărniciei, ce s'a făcut tuturor proprietăților din Focșani Munteni la anul 1847—1850 de asemenea să găsesc reproduse tot în rezumat 92 acte ce au fost prezentate de mănăstirea Sf. Ioan, Măn. R.-Sărat, Episcopia Buzeului biserica Doni, biserica Armenească, boerii Sihleni, și Bondrea.

Ar fi trebuit poate să urmăresc aceste acte, și să procur copii integrale după ele, dar aceasta mi-a fost peste putință, și D-zeu știe, dacă ele mai există unde-va.

Afară de aceasta am crezut, că pe câtă vreme rezumatele acestor acte sunt reproduse în acte oficiale autentice, nu încape îndoială, că ele au fost bine constatate, în cât nu poate plana asupra lor cea mai mică bănueală de neexactitate.

Atât în interesul acestui studiu, cât și pentru motivul, că actele vechi sunt expuse peirei am crezut, că este bine să le reproduc la anexe, mai cu seamă că și d-l primar I. Ciurea mi-a cerut să public în ex-

tenso toate documentele vechi ce să găsesc în archiva Comunei.

Nu mă îndoesc că vor mai fi și alte acte de consultat, dar eu am făcut ceea ce am putut face acum, căutând, ca pe acest teren acoperit de spini și mărăcini, să deschid cel puțin o cărare spre luminiș, având și dorința de a face un real serviciu acestui oraș, unde am muncit peste trei-zeci de ani ca profesor și director al Liceului „Unirea".

Incheind aceste cuvinte ecsprim mulțumiri tuturor persoanelor, cari mi-au dat sprijinul lor bine-voitor; în special mulțumesc d-lor Ernest Vârnav fost primar și I. Ciurea actual primar, prin intervenția cărora mi-sa acordat de Consiliul Comunal un ajutor bănesc pentru tipărirea acestei lucrări; de asemenea mulțumesc d-lui G. E. Bogdan Inspector administrativ, fost locoțiitor de prefect în județul Putna, d-lui Duiliu Zamfirescu secretar general la Ministeriul de externe, cari m'au ajutat pentru același scop; D-lor Ofițeri Superiori din Regimentul 2 de Geniu, cari de asemenea mi-au dat un concurs foarte prețios.

D. F. Caian

15 August 1906.

Planul Orașului Focșani

Redus după cel ridicat în 1896-97

de Inginerul P. E. RADOVICI

Scara 1:20,000

LEGENDA

1). Biserica Sf. Ioan.
2). „ Domnească
3). „ Sf. Nicolae Vechiu
4). „ Sf. Nicolae cel Nou
5). „ Ovidenia din Tăbăcari
6). „ Sf. Dimitrie
7). „ Precista
8). „ Sfinții Voivozi din Tăbăcari
9). „ Jălăboiu
10). „ Prorocul Samoil
11). „ Done
12). „ Săpunaru
13). „ Ovidenia din Armeni
14). „ Sf. Nicolae din Tăbăcari
15). „ Sf. Gheorghe de la cimitirul sudic Vălcele
16). „ Sf. Spiridon
17). „ Sf. Nicolae Stroe
18). „ Sf. Gheorghe de la ocol
19). „ Robescu (Capela Militară)
20). „ Sfinții Apostoli de la ocol
21). „ Stamatineștilor
22). „ Sf. Mina, din Bahnele Mold.
33). „ Armeană din Munteni
24). „ Armeană din Moldova
25). „ Catolică
26). Sinagoga Izraelită din str. Concordia



Introducere

Situația Orașului Focșani

Orașul Focșani, capitala județului Putna, e situat pe o câmpie întinsă, tocmai la marginea sudică a hoarului ce-l desparte de învecinatul județ R.-Sărat, în depărtare ca doui chilometri de cursul Milcovului.

Pe cămpia, ce se întinde înprejurul orașului sunt așezate : la *Miază-noapte*: satele; Făureii, Precistanul și Balta Rației; la *Răsărit*, Jorăștii, Vânătorii și Mândreștii; la *Miază-zi* e județul R.-Sărat; iar la *Apus* se înșiră, Comuna Cămpineanca ce aparține județuluĭ R.-Sărat, apoi Cătunele, Gugeștii, Floreștii, Pânteceștii, Bonțeștii și Pățeștii cari toate la un loc compun Comuna Pățeștii, mai sus la poalele Măgurei e Odobeștii renumit pentru podgoriile sale.

Orizontul orașului este deschis din toate părțile afară de partea vestică, unde la o distanță de 12 kilometri este închis de lanțul prelungit al dealurilor ce formează poalele Carpaților.

Iar departe în zare peste aceste dealuri prin valea Milcovului să văd munții uriași ai Vrancei, une-ori scăldați în razele luminoase ale soarelui, alte ori acoperiți de ciață și zăpadă.

Pe costișul acestor dealuri și pe câmpie până a-

Cap. I

Când s'a întemeiat orașul Focșani? De unde și-a luat numele?

Originea Orașului Focșani, ca și a celor mai multe orașe din țară, este acoperită de întunericul veacurilor trecute.

Nici istoria nu ne-a transmis numele celui de întâi întemeietor al Focșanilor, nici nu s'a găsit până acum vre-un document contemporan cu întemeierea lui, care să ne poată da un răspuns neîndoelnic la această întrebare.

Am găsit în unele acte particulare din Focșani, amintire: *de Uricul moșiei Slăcești și de hrizovul moșiei Brătulești*[1], pe care moșii este așezat Focșanii din Moldova, și fără îndoială aceste importante documente multă lumină ar revărsa asupra trecutului îndepărtat al acestui oraș, dar Dumnezeu știe, dacă ele mai există unde-va, ori s'au prăpădit ca multe alte documente vechi.

Din causa acestei lipse de documente toți acei ce au scris despre Focșani și în specie despre această chestiune și au dat păreri cu totul diferite; iar afirmațiunile lor ne întemeiate pe probe documentale, sau cel puțin pe un studiu amănunțit al chestiunei,

1) Vezi la anexe documentul. N. V. și harta orașului și a moșiei Brătulești.

bazat pe textele cronicelor și ale documentelor posterioare referitoare la Focșani, nu pot inspira nici o încredere.

Ast-fel un călător strein, care a scris despre Principatele Române după războiul din Crimea (1854—55) tocmai în timpul, când diplomații marilor puteri Europene întruniți în conferință la Paris, să ocupau de chestia Orientului și decideau de soarta acestor Principate, ne dă următoarea relație despre Focșani.

„*Focșanii oraș intermediar, călare pe Milcov, ține și „de una și de cea-l'altă provincie, român sau muntean „pe țărmul drept, moldovan pe țărmul stâng. El fu zidit „la 1684 împreună de către Vasile Lupu Domnul Mol- „dovei, și Matei Basarab al României pentru ca să să „pună în fine un capat la niște lungi certuri asupra dis- „trictului Putna, care să întinde de la Siret la Milcov. „Acest district fu împărțit în două, și Focșani sa înalță „pe linia de despărțire, de aci îi vine numele care înse- „ninează mărginaș.*[1])

Păharnicul *Constantin Sion* în Archondologia Moldovei ne transmite o legendă relativ la întemerea și numele orașului Focșani, pe care o reproduc aci.

„*La pagina 399 Autorul Archondologiei scriind despre „familia Focșa spune, că erau Moldoveni drepți și vechi „încă din vremea Domnului Ștefan cel Mare, căci dupa sta- „tornicirea hotarului la întâlnirea Domnului acolo, au fă- „cut masă mare, și la sfârșitul mesei au ales doui osteni, „unul Muntean, și altul Moldovan și i-au pus să se lupte „cu păharăle, și au biruit Moldvaonul, și pentru lauda lui*

1] Această relație este publicată în Calendarul Prosperității pe anul 1858, editat în București de Christ Ioanin et Romanov, la pagina 49. Numele autorului nu este arătat. Data din text 1684, trebue să fie o eroare de tipar în loc de 1648, de oare ce este cunoscut, că nu pe la anul 1684 au domnit Vasile Lupu și Matei Basarab.

Acest Calendar, mi l'a dat d-l Colonel Ion Rașcu și îl păstrez între cărțile mele.

„au dat nume târgului ce atunci au hotărât a se înfiinţa „la hotar Focşani, că osteanul acela să numea Focşa.

Răposatul *Ion H. Rădulescu* în manualul său de istorie spune, că *Vlad Ţepeş a bătut pe Turci pe câmpia Focşanilor* [1]) lăsând oareşcum a să înţelege că Focşanii ar fi existat pe acel timp.

Este de remarcat, că de şi nici un alt istoriograf român nu afirmă că Vlad Ţepeş pe câmpia Focşanilor ar fi repurtat victoria sa asupra Turcilor, există şi o tradiţie în Focşani, că *biserica Sf. Gheorghe de la cimitirul sudic a fost zidita de Vlad Ţepeş, spre amintirea victoriei sale câştigată aci asupra Turcilor.*

In dicţionarul geografic, publicat sub auspiciile *societăţei geografice* găsim următoarea notă despre fondarea oraşuiui Focşani.

„Nu să ştie când şi de cine a fost fondat oraşul Foc„şani. Cunoştinţele noastre despre acest oraş, nu trec peste „secolul al 15-lea. Să fie el vechiului Tiassum, sau vre-un „alt oraş construit abea după descălecare, nu putem spune „nici numele lui nu ne spune nimic“.

Iată patru păreri asupra vechimei oraşului Focşani, cari nu să potrivesc de loc.

Să analisăm puţin aceste păreri emise de scriitori din veacul al 19-lea.

Anonimul călător spune că *Focşanii fu intemeiat de Vasile Lupu în unire cu Matei Basarab.*.

Această părere nu este admisibilă.

a) Pentru-că Focşani cum vom arăta mai în urmă se aminteşte în documente şi în cronicele române înainte de epoca lui Vasile Lupu şi Matei Basarab.

b) Archidiaconul *Paul de Aleppo* în descrierea că-

1] Vezi manualul de istorie de I. H. Rădulescu ediţia a doua din 1870 pagina 159.

lătoriei ce a făcut cu Macarie Patriarcul Antiochiei prin țările române între anii 1653—1658, chiar în timpul domniei celor doui Domni spune lămurit că *„Focșanii este un oraș intins.“* și afirmațiunea archidiaconului e bazată pe cunoștiința lucrului din propria sa vedere, de oare-ce el însuși mărturisește, că *din cauza unor imprejurari a trebuit sa stea în Focșani 31 de zile făcând aci postul Crăciunului* [1]).

De aci rezultă că Focșanii a fost întemeiat mult mai înainte, alt-fel n'ar fi putut să aibă o întindere așa de mare, fapt ce la frapat pe Archidiaconul Paul de Aleppo.

Anonimul Călător mai face și altă greșeală când spune: că districtul Putna a fost împărțit în două; de oare ce este cunoscut, că întreg ținutul Putnei a fost anexat la Moldova în anul 1482 [2]), afară de mica porțiune dintre Milcov și noul hotar tras atunci de Ștefan cel Mare, așa că Focșani stă călare pe gârla trasă atunci din Milcov iar nu pe apa Milcovului, care curge în depărtare de doi kilometri de oraș.

Păharnicul Constantin Sion nu spune, de unde a luat legenda sa despre intemeierea orașului Focșani, nici o sprinjină pe vre-o probă documentală.

Această legendă în parte, în cât privește întrecerea la băutură între un Moldovan și un Muntean este

---

1) Vezi călătoriile petriarhului Macarie în țările române Cartea II Secția 27 pagina 75 din teza de licență de Emilia Cioran București 1900 unde se zice:

„Joi 21 Teshrim Alavaal sosirăm la Focșani.
„Toate aceste târguri și sate erau deșerte populațiunea fiind fugită la munți și pus-„tietăți, și drumurile devenind de tot periculoase. Focșanii e un oraș întins, prin „mijlocul cărui curge un râuleț, el este ultimul punct pe frontiera Moldovei, iar „dincolo de râuleț e cel dintâi punct de pe teritorul țărei Românești.
„In Focșani stăturăm 31 de zile făcând aci postul Crăciunului.

2) Grigorie Ureche spune că anexarea s'a făcut la 1475 iar Latopisetul Bistrițian publicat de d-l I. Bogdan arată mai just că acest fapt istoric s'a petrecut la 1482.

amintită și de principile Dimitrie Cantemir în opera sa „Descriptio Moldoviae".

La pagina 137 scriind despre datinele Moldovenilor D. Cantemir spune că: „vinarsul nu le place de „cât soldaților, și nu-l beau de cât numai un păhărel „inainte de masă, cei cari locuesc în Moldova inferioa-„ră și la confinele Munteniei sunt mai amatori de „vin de cât cei-l'alți.

„Odată s'au apucat pe rămas un Moldovean și un „Muntean, să vază cari sunt mai tari la băutură, Mol-„dovenii ori Muntenii, și au mers pe podul din Foc-„șani, care este marginea între Moldova și țara Romă-„nească, unde cei doi atleți de băutură atâta sau „luptat cu păharele, până când Munteanul a căzut „mort de prea mult vin ce a băut, iar pe Moldovan „în semn de premiu pentru victoria sa l'a dăruit Dom-„nul său cu boerie".

Fără îndoială legenda aceasta este foarte veche, dar dacă trebue să dăm mai mult crezemânt narațiunei Princepului Cantemir, atunci trebue să admitem că ea a luat naștere după înființarea orașului Focșani, pe câtă vreme dânsul spune: că cei doui atleți au mers pe podul din Focșani, ceea ce probează că faptul într'adevăr sa întâmplat în Focșani, dar după întemeierea acestui oraș.

Și dacă D. Catimir, care a scris pe la 1700 nu spune că faptul sa petrecut subt Ștefan cel Mare la tragerea hotarului, nici că învingătorul a fost oșteanul Focșa, de la care sa dat numele orașului Focșani apoi nu putem pune temeiu pe afirmațiunea Paharnicului Const. Sion, care a scris cu 150 de ani în urma Principelui D. Cantemir, și nici nu putea să fie mai bine

informat de cât principile D. Cantemir, care special sa ocupat cu studiul istoriei.

Afirmațiunea răposatului Ion H. Rădulescu, iarăși nu-e bazată pe probe documentali.

Nu putem ști, dacă I. H. Rădulescu a avut cunoștință de vre-un document relativ la vre-o luptă a lui Vlad Țepeș pe câmpia Focșanilor, sau chiar de vre-o înscripție, de la biserica Sf. Gheorghe din Focșani, care inscripție, ar fi dispărut cu ocazia vre-unui reparații, întru cât el nimic nu spune despre aceasta.

Insă d-l N. Iorga în opera sa *„Istoria lui Ștefan cel Mare“* la pagina 90 dovedește, că luptele lui Vlad Țepeș cu Turcii în vara anului 1462 sau dat aproape de orașul Turnu Măgurele, unde trecuse armata Sultanului Mahomet al II-lea și prin pădurile Teleormanului, iar nici de cum în apropierea Brăilei, de unde Vlad Țepeș s'ar fi putut retrage spre Carpați pe câmpia, unde este astă-zi Focșanii.

Ast-fel dar rămâne cu totul înlăturată atât afirmațiunea răposatului I. H. Rădulescu despre victoria lui Vlad Țepeș pe câmpia Focșanilor cât și părerea sau tradiția, că biserica Sf. Gheorghe din Focșanii Munteni a fost zidită de Vlad Țepeș întru amintirea victoriei sale căștigată asupra Turcilor aici în apropierea acestui oraș.

De asemenea afirmațiunea ce o fac autorii *„Dicționarul Geografic“, că ar fi având cunoștință despre acest oraș de prin veacul al 15-lea,* nu ne poate inspira nici o încredere, pe câtă vreme autorii acestui dicționar nu aduc nici o probă spre a sprinjini afirmațiunea lor, și nu este îndoială, că dacă ar fi avut vre-un document relativ la existența Focșanilor în veacul

al 15-lea l'ar fi reprodus, cum au reprodus și alte documente posterioare relative la mănăstirea Sf. Ion din Focșani.

Din această scurtă analisă asupra celor patru păreri emise până acum despre întemeierea și vechimea orașului Focșani rezultă cu evidență, că ele sunt departe de a ne fi dat o idee justă despre originea și întemeierea acestui oraș.

Chestiunea întreagă remâne dar în picioare, ca un x. necunoscut, care așteaptă să fie rezolvată prin noui cercetări și studii mai amănunțite.

Care este dar adevărul ?.

In lipsa unui document pozitiv, ca să putem stabili când sau pe când sa întemeiat orasul Focșani, trebue să luâm ca punct de plecare fapte istorice binecunoscute, ce sau petrecut pe aceste locuri, unde este astă-zi Focșani, fapte cu dată certă, în a căror naraţiune să amintește numele acestui oraș, fie în documentele contimporane, fie în cronicele noastre, ast-fel ca să nu rămână nici o îndoială despre existenţa lui pe acel timp, apoi studiind și evenimentele istorice anterioare acestor date, să putem stabili cu oare care certitudine dată întemeierei orașului Focșani.

Numele orașului Focșani se găsește pentru prima oară amintit într'o cronică Muntenească la 1572, în legătură cu un însemnat eveniment istoric petrecut în acel an.

Iată cum glăsuește Cronicarul Muntean, când povestește încercarea lui *Petru Schiopul* de a veni al tronul Moldovei [1]).

1) Magazin istoricVol.IV. pag. 275 „Istoria ţării Româneşti de când au descălecat Românii. Vezi şi Istoria Ţărei Româneşti publicată de Gh. Ioanid Bucureşti 1859 vol. II pag. 45

„Pe când domnia în Muntenia Alexandru Vodă[1]) „fiul lui Mircea Vodă[2]) adică în al patrulea an al dom- „niei sale,[3]) luând frate său Petru domnia la Moldova, „fostau poruncit la Dumbrava Vornicul[4]) și la toată „Boerimea Moldovei ca să vie înainte la *Focșani*. Atunci „Alexandru Vodă încă a eșit la întâmpinarea frăține-său „lui Petru Vodă, și au făcut ospăț mare la sat la Să- „păţeni. Iar Dumbrava Vornicul cu toată Curtea Mol- „dovei au venit la Petru Vodă să să închine, ce dacă „sau apropiat, fără veste au lovit pe Petru Vodă și „frate său Alexandru, gonind pe Petru Vodă până la „Brăila, iar Alexandru Vodă a fugit la orașul Floci“[5]).

„Moldoveni încă făcând această izbândă sau întors „la margine la Ionașcu Vodă“[6]).

Acest fapt istoric se confirmă deplin printr'un hrizov dat de Alexandru Vodă în București la 30 Ianuarie (1575).

Prin acest hrizov Domnul Munteniei întărește moșiile și averile *Vel Vornicului Ivașcu* și a fratelui său *Vel Clucer Albul*. arătând venirea lui Ion Vodă pe la *Focșani*, relevând vitejia acestor doui boeri în batălia de la *Vadul Râmnei*, cari prin bravura lor au scăpat viața Domnului.

Reproduc aci numai passagiul ce ne interesează din acest hrizov.

„Iar după aceea în timpul, când ne-a lovit pe Domnia „mea Ioan Vodă cu Moldovenii cu înșelăciune pe la Foc- „șani, pe când a voit fratele Domniei mele Ion Petru „Vodă a intra la Domnia țării Moldovei atunci am văzut

1) Alexandru al doilea de la 1567—1577]. 2) Mircea Vodă Ciobanul de la (1546—1554 3) 1573 4) Dumbravă Vornicul boer Muntean pribegit în Moldova și ajuns la mare demnitate. 5] Oraș pe Dunăre din sus de Brăila.

6) Tronul Moldovei la 1572 era ocupat de Ioan Vodă cel cumplit, care abea să înscăunase în Iași înainte de postul mare, cum spune Cronica lui Ureche.

„Domnia mea dragostea boerilor și a vitejilor Domniei mele și apoi mai mare dragoste am văzut „de la cinstitul deregator al Domniei mele, de la mai „sus zisul jupân Ivașcu vel Vornic și de la fratele lui jupân Albul vel Clucer, ce nici unul n'au făcut, fiind foarte „bucuroși a'și punea ei capetele lor pentru capul Domniei mele, și dacă nu s'ar fi întors ei îndărăt atunci în „oastea Moldovenească cu sulițele, de au apărat capul „Domniei mele, apoi capul Domniei mele ar fi căzut. Și „în acea ocaziune cinstitul deregator al Domniei mele jupân Ivașcu vel Vornic a scăpat din răsboiu rănit, iar „cinstitul deregator al Domniei mele jupân Albul vel Culcer și-a lăsat capul său acolo la vadul ce se zice Râmna lângă satul Jiliște pentru capul Domniei mele, precum însuși, Dumnezeu este martor și e adevărat“ [1])

Din textul Cronicei Muntene și din horizovul emanat de la Alexandru Vodă al Munteniei existența Focșanilor la 1572 să constată fără de nici o îndoială.

Este de remarcat însă că nici în Cronică, nici în hrizov nu să dă Focșanilor noțiunea generală de *târg* sau *sat* ce pur și simplu Focșani.

Inainte de 1572 nici în cronicele noastre, nici în alte scrieri ce am putut cunoaște nici în documentele ce le-am găsit pân'acum nimic nu să amintește de Focșani ca și când nici n'ar fi existat.

Cu toate aceste trebue să recunoaștem că Focșanii n'au răsărit deodată ca o ciupercă din pământ în anul 1572, când pentru prima oară, să amintește, nu,

1) Vezi acest hrizov în Archiva Istorică de B. P. Hașdeu vol I. pag. 39—40. Data anului lipsește în hrizov, dar cum zice d-l Hașdeu considerând recunoștința Domnului și graba ce a pus ca să răsplătească fapta de vitejie a boerilor săi, acest hrizov trebue să fie emanat în anul 1573 Ianuarie 30. D-l Vel Ureche in Miron Costin tonul II pag. 359 361 reproduce același document în traducere după originalul Slavon conservat la Domenii subt No. 8683 însă cu dato 30 Ianuarie 1575
La anexe documentul N. I.

Focșani a existat mai înainte pe câtă vreme la 1572 era deja o comunitate bine formată la hotarul ambelor țări românești.

Dar tocmai aceasta este epoca cea mai obscură din trecutul acestui oraș și în mod firesc să impune întrebarea; *Ce a fost Focșanii înainte de 1572?.*

Fost'a el un oraș sau târg, ori fost'a un sat sau cătună neînsemnată, care nici nu merita să fie amintită în istoria evenimentelor petrecute aici, la multe alte sate și cătune.

Pentru a putea despica acest întuneric și a lămuri chestiunea ce ne preocupă, este necesar să studiem mai de aproape evenimentele ce sau petrecut aci în intervalul de timp de la 1572—1470.

Aceste câte-va amintiri nu vor servi ca simplu decor al cercetări de față, ci ele sunt absolut necesarii pentru a putea înțelege conclusiunea ce voi face relativ la această chestiune.

Cel mai important eveniment istoric, care să raportează la locurile aceste, unde să află astă-zi Focșani, este anexarea definitivă a ținutului Putnei la Moldova de către Ștefan cel Mare.

Este cunoscut că după moartea lui Alexandru cel Bun, hotarul între Moldova și Muntenia spre Dunăre și din partea Siretului nu era definitiv stabilit până la marele Domn al Moldovei.

Amândouă aceste țări erau expuse a să usurpa mereu reciprocamente, menținându-să ast-fel între ele din secol în secol mărul de zizanie și ură.

La 1465 Ștefan cel Mare ocupă Chilia [1])

Căderea acestei cetăți trasă după sine supunerea întregului ținut limitrof pe ambele maluri ale Prutului până în Dunăre.

1). Gr. Ureche Letop. Moldovei Vol. I pag. 115.

După această izbândă Stefan Vodă își întoarse privirile spre apus tinzând a strámuta hotarul țării de la Siret la Milcov, prin încorporarea ținutului Putnei, care ca și Chilia încă la moartea lui Alexandru cel Bun să afla în mâinile Moldovenilor[2]).

Lupte crâncene sau dat între Ștefan Vodă și Radu cel Frumos, care la 1462 fusese pus de Turci pe tronul Munteniei în locul fugarului Vlad Țepeș.

După înfrângerea de la Soci în ținutul Bacăului, la 7 Martie 1471, Radu ca să se asigure de ținutul Putnei ridică *Cetatea Crăciuna*[3]).

Insă în Noembrie 1473. Ștefan să scoboară la Milcov, unde împărțind steaguri oștirilor sale porni un nou rasboiu contra vecinului său.

Lupta s'a dat la 18 aceleași luni la un *vad* numit de cronicari noștri *Cursul apei*[4]) aproape de granița țărilor. Radu fu învins și Ștefan Vodă la 24 Noembrie intrând în cetatea Dămbovița a Bucureștilor, luă visteria și Steagurile fugarului Radu, pe Doamna cu două domnițe, dintre care una Maria mai târziu fu soția lui.

După oare cari lupte tronul Muntenii fu ocupat de Laiotă Basarab, protegiatul lui Ștefan Vodă.

Radu muri în anul 1474 și ast-fel Laiotă scăpă de un rival primejdios.

Dar și Laiota în curând se arată un om fără recunoștiință, căci el să închină Turcilor, chiar în ajunul memorabilei lupte de la Racova lângă Podul Inalt 1475.

---

2) N. Iorga Studii și documente Vol. III pe XIII și 2.

3) Pentru ruinele ei vezi Lăpădatu Vlad Călugărul București 1903 pag. 33 nota 1. Pentru înălțarea cetăței Jablonowschi Sprawy Woloskie za Jagellonow in Srod la dziejowe Varșovia 1878 și 28—9. N. Iorga nota 117 în opera sa Istoria lui Ștefan cel Mare.

1) Cronica Putneană îl numește Părăul cel Alb. Arch. Lator ia de P. T. Hașdeu vol. III pag. 7.

Ştefan Vodă căştigă cea mai strălucită victorie asupra Turcilor cu tot sprijinul ce li-a dat Laiotă.

Cronicarul Grigorie Ureche spune că după această mare izbândă Ştefan Vodă trecând Siretul l'a bătut şi pe Laiotă şi atunci a anexat ţinutul Putnei la Moldova.

Iată cum povesteşte Cronicarul acest eveniment.

„Iar Ştefan Vodă pornitu-sau după dânşii cu Mol-„dovenii săi şĭ acei 2000 Leşi şi au gonit pe Turci „până ia trecut Siretul la Ionăşeşti, unde se chiamă „vadul Turcului până astă-zi.

„Şi acolo de asupra Siretului la movila cea mare, „a Tecuciului a odihnit trei zile şi au venit veste de „la Staroşti de Crăciuna, ce îi zic acum Putna, că Ra-„dul Vodă [1]) vine cu oaste asupra lui Ştefan Voda „fără veste. Indată au repezit pe Şendrea Hatmanul „înaintea oastei Munteneşti cu puţin slugitori ca în „chip de streaje[2]) şi dând de oastea lui Radu Vodă „fură biruiţi Muntenii, şi acolo au perit şi Şendrea Hat-„manul mai jos de Râmnic, unde de mult sau pome-„nit movila Şendrei, şi l'au adus de l'au îngropat în „biserica de la Dolheşti lângă tatăl său.

„Inţelegând Ştefan Vodă că adevărat Radul Vodă „cu oastea să îi vine asupra-i Ghenarie în 13 zile a „trecut Siretul şi mai sus de Râmnic şi-au dat răs-„boiu vitejeşte, şi de ambe părţile multă vărsare de „sânge sau făcut, şi cu vrerea lui Dumnezeu răma „s'a izbânda la Ştefan Vodă, iar Muntenii perdură „răsboiul“.

„Dat'au Ştefan Vodă voe oştii sale să prade în trei

1) Laiot Basarab, de oare ce Radu murise deja în anul 1474.
2] Straje — avant gardă.

„zile cât vor putea în țara Romănească, și prădând „oștenii adus-au multă dobândă și zăbovind Ștefan Vodă „acolo până ce s'a strâns oștile sale, aducând și pe „mulți din boerii țării Romănești, și alți oameni de frunte „acolo, au pus pe ai săi boeri și oameni de cinste de „au vorovit și au tocmit de au despărțit din Micovul cel mare o parte de părău, ce vine pe lângă „Odobești și trece de dă în apa Putnei și acela până „astă-zi este hotar țării Moldovei și țării Muntenești.

„Iar mai înainte era price între amândouă țările, „că țara Muntenească vra să fie hotarul său până în „apa Trotușului; iar Moldovenii nu-i lăs-au, până a „vrut Dumnezeu de s'a tocmit așa.

„Și a luat Ștefan Vodă Cetatea Crăciuna cu ținut cu „tot, ce se chiamă ținutul Putnei și l'au alipit la Moldova „și au pus Părcălabii săi pe Vîlcea si pe Ivan“.[1])

Narațiunea cronicarului Gr. Ureche pare a nu fi tocmai exactă, de oare ce judecând mai de aproape, marele Domn nici n'ar fi avut timpul necesar, ca să execute faptele, ce să spune că a săvârșit în scurtul timp de la 10 Ianuarie când s'a dat lupta lângă *Podul Inalt*, și până la 25 aceleiași luni, când deja să afla în Suceava.

Cronicarul spune că Ștefan Vodă plecând în goana Turcilor a odihnit trei zile la movila cea mare de asupra Tecuciului de aci trecând Siretul a mers asupra lui (Radu) Laiot Basarab, și l'a bătut din sus de Râmnic, apoi a dat drumul oștirei sale să prade cât va putea, zăbovind alte trei zile până să să adune ostașii și să tocmească hotarul în deplină înțelegere cu boerii Munteni și Moldoveni.

1) Letopisetul Moldovei de M. Cogălniceanu Vol. I pag. 161—162.

Mai departe adaugă, că întorcându-să, în drumu său s'a oprit la Vaslui, unde a dispus să să zidească o biserică și Curți domnești; aci auzind că *Cazacii* prada țara peste Prut, a mers asupra lor, și bătându-i la *Grumăzești*, i-a respins peste *Nistru*, apoi s'a abătut pe la Iași, unde a pus la cale zidirea bisericei Sf. Nicolae, de aci se duse la Suceava; unde intră în triumf, ca un împărat și biruitor [1]).

Este oare cu putință, ca toate aceste fapte de războiu, și marșuri grele în timp de iarnă, de la Racova la Râmnic, de acolo îndărăt la Vaslui, la Nistru, de aci la Iași, Suceava, cu zăbavă de trei zile la Tecuciu alte trei zile la Milcov și cu toate popasurile inevitabile, să să fi săvîrșit în scurtul timp de 15 zile? Nu.

O dovadă despre aceasta ni-o dă *Letopisetul Putnean*, cea mai veche Cronică a Moldovei, care povestind victoria strălucită de la Racova din leat 6983 (1475) nimic nu amintește despre vre o luptă dată din sus de Râmnic cu Laiot Basarab, cu toate că această Cronică de la anul 1467 încoace înregistreaza numai fapte contimpurane[2]).

Este mai aproape de adevăr, ceea ce spune d-l N. Iorga în *„Istoria lui Ștefan cel Mare“ că Ștefan Vodă după izbânda sa asupra Turcilor lângă Podul Inalt a stat locului câte-va zile, a dat drumul țăranilor din oștirea sa să meargă pe la satete lor, iar câte-va pîlcuri de călăreți și vânători au urmărit pe vrăjmașul fugar* [3]).

In timpul acesta Stefan Vodă va fi luat și alte dispozițiuni în Vaslui, în Iași și fața de năvălirea cazacilor în Basarabia respingându-i peste Nistru, e cert

1) Letopisetul Moldovei de M. Cogălniceanu vol. I pag. 161—162.

2). Archiva Istoriea de B. P. Hajdău Vol. III pag. 8.

3). N. Iorga. Istoria lui Stefan cel Mare pagina 163.

însă că la 25 Ianuarie să afla în Suceava, de unde scria întregei creştinătăţi, despre cele întâmplate în Valea Racovei.

Din această scurtă analiză rezultă, că Stefan Vodă după victoria de la Racova n'a trecut Siretul spre a pedepsi pe nerecunoscătorul Laiot Basarab, nici nu s'a luptat cu el din sus de Râmnic, nici *Hatmanul Şendrea*, cumnatul Domnului n'a fost ucis în această presupusă luptă, întru cât moartea lui s'ă întâmplat la 1481 Iulie 8 în lupta de la Râmnic cu *Basarab cel tânăr* supranumit *Ţepeluş.*[1])

Acest fapt îl confirmă şi Letopisetul Putnean care spune: că *în anul 6989 (1481) Iulie 8 fu bătălia cu Ţepeluş lângă apa Râmnicului în ţara Muntenească, şi il bătu Stefan Vodă, dar hatmanul său Şendrea peri în acea bătălie.*[2])

Este evident dară că Gr. Ureche a confundat datele şi evenimentele, punând la 13 Ianuarie 1475 evenimente cari s'au petrecut mai târziu.

Cu privire la anexarea ţinutului Putnei Letopisetul *Bistriţian* publicat de d-l I. Bogdan *în Cronice inedite* la pag. 57-58, ne dă următoarea ştire loconică dar neîndoelnică.

„In anul 6990 (1482) Martie zece luat-au Stefan Vodă „cetatea Crăciuna, şi au aşezat întrânsa pârcălalii săi Vîlcea şi Ivanco.

Este o diferenţă de şapte ani în ce priveşte data anexării definitive a ţinutului Putnei, şi în acest interval de timp trei Domni stătură pe tronul Munteniei.

Stefan Vodă văzând nestatornicia lui Laiotă, după

---

1). N. Iorga nota 196.
2). Archiva Istorica de B. P. Hajdeu vol. III pag. 8.

stăruința lui Mathia regele Ungariei, să împacă cu Vlad Țepeș și la 11 Noembrie 1476 Vlad să instala în Târgoviște cu ajutorul lui Mathia și a lui Stefan Vodă.

Dar această domnie fu de scurtă durată, căci Laiotă întorcându-să cu o puternică oaste Turcească, îl bătu și îl ucise pe Vlad lângă București.

In același an 1477 pe la începutul lui Noembrie, după un scurt războiu Laiotă fu gonit de *Basarab cel Tânăr*, supra-numit *Țepeluș*.

Dar și acest Basarab, cu toate că fusese protejat de Stefan Vodă și de Regele Ungariei, rămase tot atât de necredincios creștinătații, ca și predecesorul său Laiot.

Din partea sa Stefan căuta toate mijloacele spre al înlătura de pe tron.

Țepeluș Vodă ca să se apere de această primejdie luă în cursul anului 1481 mai multe măsuri, între cari și aceea de a întări cetatea *Crăciuna*, care stătea dărâmată încă din anul 1474.

Cu acest Basarab sau *Țepeluș Vodă* avu Stefan luptă la R. Sarat în ziua de 8 Iunie 1481, în care luptă căzură duoi mari boeri, Șendrea, cumnatul Domnului și Costea.[1])

Țepeluș trecu Dunărea și fu înlocuit cu *Vlad Călugărul*, fratele lui Vlad Țepeș.

Dar în iarnă Țepeluș să întoarse cu ajutor Turcesc și veni la Crăciuna.

Atunci s'a dat lupta decesivă în 10 Martie 1482. Cetatea Crăciuna căzu, Ștefan puse pârcalabii săi și ținutul Putnei fu definitiv anexat la Moldova

1). N. Iorga. Istoria lui Stefan cel Mare pag. 197.

Țepeluș Vodă fugi la Olteni, însă boerii Mehedinţeni îl uciseră la Glogova.

Vlad Călugărul rămase Domn al Munteniei.

Ast-fel dar timp de 12 ani sau dat aici, lupte sângeroase între Ștefan cel Mare și Domnii Muntenii, pentru Stăpânirea ţiuutului Putnei. Valuri de sânge au curs până când în fine Ștefan Vodă răuși sa stabilească hotarul la Milcov.

Cronicarii români ne descriu aceste lupte cu oare cari amănunte, arată trecerile armatelor de ambele părţi peste Milcov, dar nimic nu amintesc de orașul Focșani, ci numai de Cetatea Crăciuna.

Admiţând, că relaţiunea Conicarului *Grigorie Ureche* este adevărată în ce privește procededul urmat de Ștefan Vodă la fixarea hotarului, el când arată mai amănunţit direcţiunea hotarului tras atunci, nimic nu amintește de Focșani, cu toate că gârla trasă din *Milcovul mare* trecerea tocmai prin mijlocul acestui oraș.

De asemenea după moartea lui Ștefan Vodă, în Cronicele noastre până la 1572, nimic nu să vorbește de Focșani, deși nu lipsesc faptele de războiu petrecute pe aceste locuri, unde e acum Focșanii, și trecerile armatelor și de o parte și de alta, cari pe aici aveau mersul lor obișnuit.

Ast-fel subt domnia lui Bogdan, fiul lui Ștefan cel Mare la 1507 Radu al IV-lea voind să recucerească ţinutul Putnei iutră cu vrăjmașie în Moldova și pradă tot ţinutul Putnei.

Drept răspuns la acest atac Bogdan venind asupra lui străbate cu oștirile sale până la Căiata (judeţul

R.-Sărat), și timp de zece zile pradă tot ținutul din Milcov până în Rîmnic [1]).

La 1526 Ștefăniță cel tânăr, fiul lui Bogdan intră în Muntenia și o pradă până la *Tîrgșor* în Prahova.

In anul 1564 Mircea Vodă Ciobanul, văzând desele schimbări de Domni și marea slăbăciune a Moldovei își pune în gând să ocupe această țară pe sama sa. El ținea în căsătorie pe vestita Doamna Chiajna fiica lui Petru Rareș, dar Ștefan Tomșa Domnul Moldovei îl întâmpină la Milcov și-l bate cumplit [2]).

Din aceste câte-va citații se vede lămurit, că îndată după moartea lui Ștefan cel mare întâmplată în vara anului 1504, au urmat necontenite lupte aici în ținutul Putnei și la Milcov, cu toate aceste Cronicarii nimic nu amintesc de Focșani.

Gheorghe Reichersdorf, sas din Transilvania, care a petrecut în Moldova sub domnia lui Petru Rareș (1541—1546), dă o relație însoțită și de o hartă a Moldovei, ce s'a tipărit în Viena Panoniei prin Ioan Singremiu la 1551 [3]).

In această hartă autorul confundă în rîul Trotușul și Putna și Milcovul numind partea de jos a rîului Mîscovo (Milcovul), de aceea și confluența Trotușului cu Siretul o pune, unde este confluența Putnei cu Siretul.

Gh. Reinchersdorf insemaează pe harta sa chiar și satul Olteni (Olten) pe malul drept al Milcovului în Muntenia și Rîmuicul (Rebnyk) tot pe malul drept, cam în locul unde să află acum Focșanii din Muntenia.

---

1) Gr. Ureche în Letopiset Vol. I pag. 181.
2) Miron Costin în Letop. Vol I pag. 219.
3) Relațiunea lui Reichersdorf împreună cu harta Moldovei e publicată în Tezaurul de Monumente de Al. Popiu tomul III pag. 134—143

Să găsește un tîrg *Pudna* dar pe malul stîng al Siretului în județul Tecuci la confluența Bârladului cu Siretul în cât subt acest tîrg nu să poate ca să să ascundă nici Focșani nici vechiul tîrg de pe apa Putnei, care a dispărut de mult.

Dar ori cum am judeca harta lui Gh. Reichersdorf trebue să admitem; că dacă Focșanii ar fi existat ca tîrg format la hotar pe timpul lui Petru Rareș, autorul nu putea să omită de pe harta sa acest tîrg, care ar fi fost o localitate de mai mare însămnătate, de cât satul Oltenii ce aparținea la Județul R.-Sărat.

Mai mult de cât atât.

Intr'o judecată pronunțată de divanul domnesc din Moldova la 1803 este citat cel mai vechiu document ce am găsit până acum relativ la moșia Brătulești pe care să află jumătate orașul Focșani din Moldova, el este un extras dintr'un *ispisoc* dat de însuși Ștefan.

Prin acest ispisoc al său Ștefan Vodă; *„intă-„rește Bratului și surorii sale Bolcăi și Stanciului și fra-„telui lor Mane stăpânirea pe jumătate de sat din Sîrbii pe „Milcov, unde este vadul cel vechiu parte de sus* [1]).

Ei bine înuși marele Domn Ștefan Vodă, despre care să zice că a fundat Tîrgul Focșani, și i-a dat numele după numele oșteanului său *Focșa* nimic nu amintește de Tîrgul Focșani, în acest ispisoc al său.

Satul Sârbii, care avea două părți, Sârbii de sus și Sârbii de jos, să întinde sub strada Unirei (ulița mare) din hotar până la mănăstirea Profetul Samoil, iar în jos pe lângă hotar până în Bahne.

In actele mai târzii se zice: *Focșanii ce în vechiul hrizov se numește Sârbii*, precum și partea orașului din sus de strada unirei să zicea: *Stăești, ce acum se nu-*

1) Vezi la anexe documentele N. IV.

meste Focșani, cu alte cuvinte, aceste două sate au existat de mai înainte, pe urmă sau contopit în tîrgul Focșani ce să formase la hotar.

Aceasta o spune și Domnul Vasile Lupu într'un ispisoc al său din anul 1637 (7145) Oct. 7 dat în procesul ce l'au avut, *urmașii Brătuleștilor cu strănepoții Oanii, Urecli și Boaghii și Fătușcăi pentru jumătatea satului Brătulești (Sârbii) partea din sus, care se numeste Focșani pe Milcov la vadul vechiu*[2]).

Concluziune

Din faptul, că orașul Focșani în toate războaele și incursiunile petrecute aici nu să găsește amintit nici în cronicele noastre, nici pe harta lui Gh. Reichersdorf nici în alte documente, de cât după 90 ani de la anexarea ținutului Putnei la Moldova, rezultă, că la acea dată 1482 orașul Focșani încă nu era intemeiat.

Concluziunea aceasta o bazez pe cercetarile de mai sus și pe următoarele considerente.

a) Nu exista Focșanii ca tîrg sau oraș la 1482, de oare ce Ștefan cel mare, care a dat ispisocul său de întărire la 1500 Febr. 8 relativ la o proprietate din satul Sârbii ce să afla unde e acum Focșanii din Moldova, nu ar fi putut să nu amintească și de Focșani, mai ales că el ține să dea o notă dinstinctivă locului, însemnând aceasta prin expresia, *unde este vadul vechiu*, iar nu, unde este tîrgul Focșani.

b) Nu exista Focșanii ca tîrg nici subt Petru Rareș, de oare ce Gheorghe Reichersdorf, care în treacat a notat pe harta sa chiar și satul Olteni pe Milcov și

2) Același document.

O parte din harta Moldovei făcută de Reichersdorf la 1551.



n'ar fi putut să omită tîrgul Focșani, care de sigur ar fi putut fi un punct mult mai insămnat la hotar de cât acel sat Oltenii ce să afla peste Milcov în Muntenia.

c) Nu exista Focșanii ca tîrg la anexarea ținutului Putnei, deoarece Cronicarul Grig. Ureche [1]) n'ar fi putut să nu numească acest tîrg, când spune de tragerea hotarului, mai cu samă că acest hotar trecea chiar prin mijlocul orașului, sau mai bine zis printre ambele tîrguri Focșanii Munteni și Focșanii Moldoveni.

d) Nici ca *Stațiune de hotar* nu putea să existe Focșanii înainte de 1482 pe câtă vreme pe acel timp hotarul despărțitor între ambele țări nu era definitiv stabilit nici la Milcov nici la Trotuș cum pretindeau Muntenii, ci ținutul Putnei alterna când sub stăpânirea Muntenilor, când a Moldovenilor.

Aceasta să probează și prin faptul că Domnii Moldovei, încă înainte de Ștefan cel Mare exercitau acte de stăpânitori asupra ținutului Putnei.

Astfel Ștefan al 3-lea fiul lui Alexandru cel bun printr'un hrizov al său dat din Suceava, la anul 1445 Aug. 8 *„dărueşte panului Oană Uracli pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă satele de apa Putnei, în pământul nostru al Moldovei“* [2]).

Dăruirea aceasta a fost stabilă, pentrucă urmașii panului Oană Ureche, stăpânitori pe Putna sau judecat subt Vasile Lupu la 1637 cu alți proprietari de aici din satul Sârbii de sus.

e) Afară de Cetatea Crăciuna, care era un punct

1] Grigorie Ureche a scris cronica sa după anii 1644.

2) Hrizovul acesta e publicat și în Note istorice și archiologice de Episcopul Melchisedeu pag. 98, unde e reprodus și în limba Slavonă. Vezi la anexe Documentul No. 11.

fortificat, iar nu tîrg a existat un tîrg al Putnei pe apa Putnei numit Târgoveţii, unde este astă-zi Boloteşti, care tîrg de sigur a fost distrus de armatele, cari sau războit pe aceste locuri.

Existenţa acestui tîrg să constată dintr'un hrizov emanat de la Al. Lăpuşneanu, dat la 16 Aprilie 1559 [1]).

Faptul că mai înainte de 1559 a existat un tîrg al acestui ţinut pe apa Putnei, care tîrg a servit locuitorilor de câmp şi de munte pentru întâlnire şi desfacerea productelor, dovedeşte că pe acel timp nu era un altul, adică nu exista tîrgul Focşani.

Un alt document foatre interesant sub rsportul istoric administrativ şi financiar ne dă un indiciu în privinţa aceastǎ.

Acest document este *Aşezământul Camercial* a lui Ştefan cel Mare dat în Suceava la 3 Iulie 1460 (6968).

„Iată passagiul atingător de Putna: „Cine va duce „postavuri în Basarabia va plăti vamă la Suceava de „grivină 3 groşi, iar în tîrgul Romanului, în Bacău „în Adjud [2]), în *Putna*, în Vaslui în Bârlad şi în Tecuci „de câte 2 galbeni" [3]).

Din acest document, se constată, că la *1460* în Putna nu tîrgul Focşani e amintit şi destinat ca localitate pentru plata vămii ci de sigur *târgul de pe apa Putnei*, ceea ce iarăşi probează că pe acel timp Focşanii nu exista ca tîrg sau oraş.

Jost-au dar Jocşanii pe acel timp un sat, o cotună oarecare?.

---

1) N. Iorga Studii şi documente vol. VII pag. 285 Cf. Uricarul vol. XVIII pag. 177 Confirmare de la Bogdan, fiul lui Lăpuşneanu 1570—1.

Vezi anexe documentele sub N. III.

2) Pe atunci Adjudul vechiu era Capitala unui ţinut deosebit, ca şi ţinutul Trotuşului, cari mai târziu s'au contopit, unul cu Putna cel-l'alt cu Bacăul.

3) Vezi Archiva Ist. a României de la B. P. Haşdeu Vol. II pagina 173—176.

Eu răspund da, Focșanii pe la 1482 poate și mai înainte de această dată n'a fost de cât un sat sau o cotună la hotar în partea Muntenească, și când afirm aceasta mă bazez pe faptul : *a*) că existența Focșanilor care la 1572 era o comunitate bine formată la hotarul țărilor a trebuit să fi datat mult mai de înainte; *b)* că Focșanii întăi să amintește în cronicele și în documentele din Muntenia. *c*). Pe documentele particulare găsite în Focșanii Munteni; cari de și posterioare anului 1572 ne dau oare-cari indicii în privința aceasta.

Dar ca să putem lămuri această chestiune trebue să cercetăm mai întâiu *obiceiul* cum să formau satele mai înainte și de unde-și lua numele.

In documentele vechi cetim mai mult printre rânduri chipul, cum sau format unele sate.

Să știe că în trecut populația nu era așa deasă cum este astă-zi, apoi satele erau mult mai rari, și cea mai mare parte de pământ era acoperit cu imense păduri.

Mulți proprietari posedau pământuri fără nume, căci nu sa botezase încă toate locurile.

Când boerul proprietar își clădia casa, unde credea, ca e locul mai potrivit, în jurul casei lui se așezau cu vremea oameni muncitori, români sau streini.

Locuitorii apoi botezau satul abea alcătuit din câte-va case după numele boerului, iar Domnul, când venea vorba de a întări uricul de proprietate, nu putea să consfințească acest uz nefiind la început de cât local întrebuințat, nevoit de al preciza punea fraza : *unde este casa lui* (gde est doină ego)[1]).

1) Vezi studiul d-lui Gh. Ghibănescu în Uricar.

Istoricul și Domnul Moldovei D. Cantemir zice: *că nu este nici un neam boeresc în Moldova, care să nu-și aibă numele său împrumutat satului, pe care l'a făcut el întâiu.*[1]).

Ast-fel de la bâtrânul *Vitan*, dăruit de Ștefan cel mare ca moșie pe apa Putnei s'a numit satul *Vitănești*, de la bătrânul *Brat* s'a numit satul *Brătulești*[2]) sau *Sîrbii* în Focșani; începând de la biserică Sf. Dimitrie până spre Mân. Profetul Samoil; de la bătrânul *Munceleanul* s'a numit satul *Muncelenii*, ce astă-zi să chiamă Bahnele de la *Cotea*, *Cotești*, de la bătrânul proprietar *Odobă* s'a numit Odobești.

Acest obiceiu era în vigoare atât în Moldova cât și în Muntenia. Multe moșii de asemenea primiau numele proprietarului, cum să întâmplă chiar și în zilele noastre.

Numai în chipul acesta să poate explica formațiunea și existența unei cotune Focșani pe proprietatea unui boer de la care și-a luat numele.

Dar și în ce privește chestiunea de unde și-a luat numele *Focșani*, iarăși să găsește o mare divergență de păreri.

Anonimul Călător de la 1858, cum am văzut la începutul acestui capitol este de părere, că numele *Focșani* ar fi însemnând *oraș de margine*.

Paharnicul C. Sion prin legenda sa afirmă, că numele Focșani derivă din numele *Focșa*, care s'a distins prin băutură la masa domnească, ce s'a dat cu ocazia tragerii hotarului.

O altă părere, că numele Focșani s'ar fi născut din

---

1) D. Cantemir Descrierea Moldovei p. 218.
2 Actele bisericei Săpunaru documentele N. VI și VII.

faptul, că acest oraş foarte adese ori sau mai în fiecare an a fost consumat de foc, prin urmare ar fi o compunere din trei cuvinte: *foc, şi, ani,* după opinia mea este absurdă, de oare-ce nici o formaţiune de cuvinte sau de nume proprii de felul acesta nu există în limba noastră.

Considerând însă radicalul şi terminaţia acestui nume este evident, că formaţiunea sa este curată românească; din numele propriu *Focşa* şi sufixul *an* la plural *an* şi *eni* egal *Focşani Focşeni.*

Asfel dar legenda păh. C. Sion în fond conţine un sâmbure de adevăr că *Focşani şi-a luat numele de la o persoană, in cazul de faţă de la un Focşa.*

Dar naşte întrebarea, cine a fost *aeest Focşa?, fost'a el Moldovean sau Muntean?.*

Păh. C. Sion afirmă că el era un ostaş din armata lui Ştefan cel Mare.

Afirmaţiunea aceasta trebue să fie puţin cernută; de oare ce ea nu pare tocmai verosimilă.

Meritul ce se atribue *oşteanului Focşa,* că sa destins prin taria de a suporta o mare cantitate de vin ce băuse la sfârşitul mesei domneşti, este de prea puţină importanţă, pentru că Ştefan Vodă, cu toată mulţumirea ce va fi simţit după o masă copioasă, cu tot hazul ce va fi făcut de acea luptă cu păharăle, sa'l fi trecut la nemurire pentru acest fapt botezând târgul, ce atunci să întemeia, cu numele unui bun băutor.

Mi să pare că ar fi chiar ridicol, am ofensa memoria marelui Domn, dacă am admite, că el, care câştigase toomai atunci una din cele mai strălucite victorii, n'a găsit în toată oştirea sa pe alt cine-va mai demn pentru această onoare, dacă într'adevăr el îm-

preună cu boerii Moldoveni și Munteni adunați aci au avut de gând să boteze târgul ce să înființa.

E mult mai firească explicarea acestei chestiuni, luând de normă vechiul obiceiu de a să înființa și a să numi satele și chiar târgurile.

Dacă de la Focșa osteanul lui Ștefan Vodă și-ar fi luat numele orașul nostru, ori satul Focșani el ar fi trebuit sau să fie o persoană destinsă prin serviciile sale adusă țărei și Domnului; sau să să fi așezat aici la hotar și să fi avut proprietate, pe care să să fi întemeiat târgul ori satul Fecșani, însă cum ni-l prezintă păh. Sion numai persoană destinsă n'a fost băutorul Focșa; de altă parte în toate documentele vechi din cari am putut constata *Doisprezece bătrâni* stăpânitori aci pe moșiile târgului din partea Moldovei n'am găsit pe nici unul cu numele *Focșa.*

Focșești să găsesc și astă-zi în partea orașului din Munteni, și pe la satul Olteni peste Milcov, iar în documentele vechi de pe la 1680 până la 1707, ce au fost prezentate la Comisiunea instituită în 1847 cu ocazia hotărniciei ce s'a făcut tuturor proprietaților din orașul Focșani partea Muntenească între cei trei *moși* sau *bătrâni* să găsește unul *Focșenesc* [1]) proprietar în partea aceasta, pe a cărui moșie să afla Focșani Munteni. Insuși hrizovul lui Alexandru II Domnul Munteniei pare că vorbește de Focșani ca existând în partea Muntenească.

---

1) Vezi hotărnicia de la primăria Focșani din 1848—50 în actele căreia să amintesc trei moși; Focșenesc, Buzoenesc, și Obilesc. Actele mari Sf. Ioan Hotărnicia din leat 7200—1692.

Localități la numele Focșa există mai multe atât în Moldova cât și în Muntenia, cum să arată și în dicționarul geografic publicat în societatea geografică.

O suburbie în orașul Tecuci pe malul drept al Bărladului să numește mahalaua Focșa.

In județul Buzeu este moșia Focșăneanca, și cotuna Focșăneni cu 80 locuitori pendinte de comuna Scurtești.

Ca dovadă de aceasta reproduc aci cuprinsul a două acte presentate la acea comisie, unul de Mănăstirea Sf. Ioan din leat 7191 (1683) Iulie 1, altul de *boerii Sihleni* cu data de 7216 (1708) Ghenarie 7:

„Zapisul lui Dumitru Sin Cârstei Mirdoz ot Foc-„șani și fii și nepoții lui prin care vinde Egumenului „Filoteiu de la Măn. Sf. Ioan dreaptă ocină și moșie „a lor din Focșani, însă pământuri (40) cu prăvălii „trei, cât face partea *Buzoenească* din hotar în hotar „până în hotarul Mândreștilor și din câmp și din apă, „și iar mai vinde *Dumitru Sasul* și nepoții săi *Ursul* „pământuri zece în țarină în câmp din partea *Foc-„șeaească*".

„Zapisul lui Ion dinpreună cu frate său Mincu, fecio-„rul lui Dumenecuță, nepot Mihului, prin care vinde „Cumnatului lor, jupânului Ene, locul de casă, cât ține, „și grădina cu pomi, de aicea din tîrgul Focșanilor, care „moșie li a fost lor de la unchiul său Micul, unde a fost „casa Micului, și acest loc merge până în gardul Pas-„cului și pe lângă Ioachim, și pe lângă drum; care-i din „moșul Focșănesc" [1]).

Capitanul de Cazaci Ștefu (Stefan) boer proprietar în Focșanii Munteni, spune lămurit în testamentul său din anul 1720, că între cele opt moșii, pe cari le dăruește mănăstirei Sf. Nicolae Vechiu este și moșia *Focșani pe care e zidită Mănăstirea* [2]).

Din aceste documente resultă dar cu evidența, că acel *Focșa*, de la care și-a luat numele *atât moșia, cât și satul și orașul Focșani*, nu era ostaș de a lui Ștefan cel Mare ci a fost un proprietar în Munteni la hotar,

1) Vezi la anexe hotărnicia din 1847.
2) Actele Mănăstirei Sf. Nicolae Vechiu. Doc. No. XXIX.

pe a cărui moșie să înființase un sat sau o cotună numită Focșanii de la numele proprietarului.

Și dacă Gr. Ureche nu amintește Focșanii când scrie despre tragerea hotarului, aceasta dovedește că pe atunci Focșani nu era de cât un sat fără de nici o însemnătate, ca multe alte sate ce au fost aici pe linia hotarului.

Rămâne să stabilim: *Când s'a pus temelia orașului Focșani, sau când a început a să forma tîrgul Focșani?*.

Legenda păh. C. Sion conține și în privința aceasta un Sâmbure de adevăr: *că temelia acestui oraș s'a pus îndată după fixarea definitivă a hotarului între Moldova și Muntenia la 1482.*

Modul cum s'a format târgul Focșani mi-l închipuesc în felul următor.

Aci la hotar pe drumul de comunicație între cele două țări surori a trebuit să să *stabilească o stațiune principală de graniță*, atât pentru pază, cât și pentru controlul transporturilor dintr'o parte și din alta.

Această stațiune la hotar a fost sîmburele, din care mai tîrziu în decursul timpului s'a format și s'a desvoltat tîrgul Focșani, împrumutând numele de la cotună cu același nume ce deja exista alături de stațiunea de graniță atunci înființată.

Chiar faptul în sine, că aci la hotar sau format două orașe cu același nume Focșanii Munteni și Focșanii Moldoveni, dovedește, că acestei împrejurări să datorește originea lui, că acești Focșani ca doui frați gemeni sau născut deodată din același fapt istoric, și sau desvoltat în același condițiuni impuse de împrejurările locale.

Inființarea sau formarea acestui târg la hotar pe

drumul de comunicaţie, era chiar o necesitate simţită de oare ce Cetatea Crăciuna reşedinţa Starostilor era pe coastele Măgurei departe de acest drum, iar tîrgul de pe apa Putnei de care vorbeşte hrizovul lui Alexandru Lăpuşneanu fusese distrus cu ocasia răsboaelor ce sau dat aici, astfel că pe urma lui n'a rămas de cât un simplu sat.

Că drumul de comunicaţie între Moldova şi Muntenia, afară de drumul prin Brăila, era pe aci unde este astă-zi Focşanii încă din veacurile trecute nu încape nici o îndoială, pe câtă vreme istoria ne dovedeşte, că mai în toate războaele între cele două ţări surori, trecerile armatelor să făceau pe aici.

O schiţă de hartă sau hotărnicie de la finele veacului al 18-lea, arată lămurit, că vechiul drum numit *drumul lui Rotopan* sau *Rătăpan*[1]) trecea drept prin mijlocul oraşului Focşani.

Acest drum venind despre Făureii de pe Putna trecea pe din sus de o movilă numită a Răzoaiei ţinea direcţiunea prin *Amorţitu* intra în oraş pe strada actuală a *Oborului*, să continua pe Strada Mare a Unirei, iar la hotar în Muntenia apuca pe Strada Sf. Nicolae Vechiu şi Strada Pastieştii, eşia la barierea Cotteşti, şi trecând Milcovul pe drumul Cotteştilor apuca spre Râmnic[2]).

E firesc lucru; că paza la hotar era pusă de ambele Principate.

După tradiţia bătrânilor, din partea Moldovei vama a stat în actuala Stradă a Unirei, într'un timp oarecare, unde sunt astă-zi casele d-lui St. Ferhat, apoi

1) Vezi harta moşiei lui Pascal Străjescu şi actele d-lui Melidoni Basarabeanu.
2) Schiţa anexată şi harta Statului Major Austriac din anul 1789, precum şi cercetarea la Balta Raţei pentru pământurile bisericei Sf. Dimitrie.

în vechile case, pe locul cărora s'a construit acum frumoasa clădire a Societăței *Economia* fondată în anul 1874, în casele unui armean Chircor Serchiz Geanogi Aga ce poartă data 1220 (an turcesc) și 1803 scris grecește[1]).

Din partea Munteniei tradiția nu ne spune, unde a fost localul de vamă și al paznicilor, dar de sigur a fost în fața vămii din Moldova, căci într'un zapis al Măn. Râmnicu din anul 1718 Iulie 26 să vorbește de aceste vămi spunând că *„Maria soția lui Toma Va- „meșul dăruește Mănăstirei niște dughene în Jocșani în- „tre vămi“* [2]).

Pe la 1837 Poetul Grigorie Alexandrescu, care intrase în Armată ca „iunkev fu trimis la graniță la Focșani, *„dându-se importanta misiune zice I. Ghica, de a întreba de pașaport pe toți câți voiau să treacă șan- „țul, care despărțea partea orașului Moldovenesc de cea „Muntenească, și să taie la răboj oile care veneau din- „tr'un mal la cel'alt al Milcovului“.*

Alexandrescu neputându-se împăca cu această slujbă și a dat dimisia, în acelaș timp într'o epistolă a sa către D. I. A. descrise astfel punctul de pază ce i să încredințase.

„Spre apus curge o apă între două țări hotar
„Frați a căror neunire a avut sfârșit amar,
„Pe o margine e zimbrul, iar pe alta un vultur,
„Care nici nu mai visează la al Tibrului murmur.
„Care sub o nouă formă și numire ce a luat,
„Ca mulți cântecul, purtarea și năravul și-a uitat.

[Epistolă către D. I. A]. Ion Ghica amintiri despre Gr. Alexandrescu în prefața operilor acestui :

1) Piatra cu inscripția se găsește la societatea Economică din Focșai.
2) Vezi actele Mănăstirei Râmnicului Sărat în acta de hotărnicie de la 1847.

Procesul de dezvoltare al acestui punct important la hotar a urmat pe o cale cu totul firească, de care ce este evident, că pe lângă o stațiune de graniță, atât de importantă, unde trebuia să se oprească carele de transport de o parte și de alta prin nevoia zilnică ce să simția, a trebuit să să deschidă localuri de adapost contra intemperiilor, și cu menire de a procura cele trebuinciose călătorilor.

Pe lângă aceasta trebue să mai ținem seamă, că pe acele timpuri acei ce formau miliția de pază *Calarași și Darabani* nu aveau lefuri, cum este astă-zi, ci Domnul țării după serviciile ce aduceau și după faptele lor de vitejii le dăruiau pământuri ca răsplată pentru serviciile făcute cu credință și dreptate.

Ei purtau armele din tată în fiu, și erau scutiți de biruri; tocmai târziu în veacurile următoare ostașii primeau un *tain de pâine și carne, iar la paști, câte o bucată postav gros și trei lei pe lună.*

Este dar verosimil, că, dacă nu toți, dar parte din toți acei ce la fixarea hotarului și dup'aceea au fost puși de pază și control aci la hotar, să să fi stabilit aici definitiv atât ei cât și urmașii lor, cari cu timpul înmulțându-să fie în familie, fie prin venirea altora au dat naștere târgului Focșani.

Numele *bătrânilor* stăpânitori aici mai cu seamă pe moșia *Stăeștii,* ne dau oare cari indicii în privința aceasta.

Afară de aceasta pe moșiile proprietarilor de o parte și de alta a hotarului s'au format mici cotune din muncitorii ce se stabilisă pe lângă casele boerilor, cari cotune parte au existat înainte de tragerea hotarului parte s'au format pe urmă, cum voiu arăta în capitolul III.

Toate aceste sate sau cotune cu timpul s'au contopit în orașul Focșani, ce se formase independent de ele, încât nu e mirare că pe la 1655 Archidiaconul Paul de Alep apreciază Focșani *ca un oraș foarte întins.*

Dacă orașul Focșani, care abia începuse a să forma după anexarea ținutului Putnei, nu să amintește în cronicile române, nici în alte acte până la 1572, cauza nu poate să fie alta, de cât că dezvoltarea noului târg a trebuit să meargă foarte încet, fiind supus la multe vicisitudini, mai cu seamă după moartea lui Stefan cel Mare întâmplată în anul 1504, când s'au pornit războae înverșunate între Moldoveni și Munteni pentru acest ținut, astfel că târgul fiind în stare de formațiune nu putea nici să să dezvolte nici să aibă vre-o însămnătate.

Focșanii tocmai subt Vasile Lupu 1623 a ajuns la acea dezvoltare de i sa dat numele de târg.

Astfel dar din studiul evenimentelor istorice și din documentele particulare găsite aici rezultă cu oare-care certitudine că *Focșanii pe timpul când s'a anexat ținutul Putnei la Moldova, nu era de cât un sat pe proprietatea moșului Focșenesc la Munteni,* că originea *târgului* Focșani datează cam din anul 1482, când Stefan cel Mare fixând hotarul între Moldova și Muntenia, a dat naștere *unei stațiuni de graniță și de o parte și de alta,* și în jurul acestui punct însemnat, s'a țesut și s'a dezvoltat mai pe urmă *târgul Focșani.*

Acest târg deși compus din două părți ce aparțineau la două provincii, a primit un singur nume, impus de împrejurări, de existența unui sat numit Focșani, după numele proprietarului Focșa, ca și când ar

fi fost un singur oraș, distingându-să numai prin adaugirea predicatului, format din numele țerilor cărora aparținea fie care parte: *Focșanii Munteni* și *Focșanii Moldoveni*, numire atât de înrădăcinată, că și astăzi, după unirea țărilor, și dupa contopirea ambelor părți de oraș când e vorba de aceste părți ale târgului, și mai cu samă de piețe, la noi e în uz expresia: *la Moldova și la Munteni.*

Cap. II

HOTARUL

Hotarul ce despărțea Moldova de Muntenia de la Odobești în sus și în jos îl forma rîul Milcovul, iar de la satul Florești drept hotar s'a tras o gîrlă din Milcov, care trecând la nord de Comuna Câmpineaca și de Vălcele intra în oraș aproape de bariera Corbu, făcând mai multe curbe prin oraș eșea în Bahne în apropierea bisericei din această mahala.

Afară din oraș hotarul apuca pe malul nordic al vechei albii a balții ce să întinde până la Comuna Măndrești, din jos de Măndrești la satul Răstoaca ținea malul drept al Milcovului, până la vărsarea acestui rîu în Putna apoi pe malul Putnei până drept Suraia, de aci lăsând o limbă de pământ spre Siret, din jos de comuna Nămoloasa se abătea la Siret.

Cum să vede partea cea mai întinsă din ținutul Putnei, ce s'a anexat la Moldova o formează Vrancea, care odinioară să întindea din hotarul Transilvaninei până la Odobești de aci pe subt Măguri până la Trotuș și Cașin, iar partea de câmp este mult mai mică.

Traseul acestui hotar prin oraș astă-zi în mare parte astupat să vede foarte limpede pe harta anexată aci, care este o copie fidelă de pe harta Focșanilor Munteni, făcută la 1850.

Naște întrebarea foarte firească, pentru ce Ștefan Vodă în comun acord cu boerii Munteni și Moldoveni,

cum spune Gr. Ureche, a tras acest hotar despărțitor când avea înaintea ochilor un hotar natural, *matca Milcovului mare*, cum îl numesc Cronicarii?.

Este evident, că trebue să fie existat un motiv foarte puternic, care să fi determinat pe *Domuul Victorios* de a părăsi o linie de hotar naturală, și a trage o gârliță de lângă Florești lăsând între Milcov și noul hotar o mică porțiune de pământ, care în curmezișul său cel mai întins nu are o lărgime mai mare de trei chilometri.

Părerea mea este, că motivul acestui fapt n'a putut să fie altul de cât *raportul proprietăților*, cari nu mergeau până în matca Milcovului mare, ci din linia pe unde s'a tras gârla hotar, să întindeau spre rîul Putna întocmai cum este mersul lor și astăzi.

Acest hotar al proprietăților trebue să fie datat din vechime, pe când Milcovul își avea cursul său pe linia hotarului tras de Ștefan Vodă, și dacă pe vremea *Marelui Domn* Milcovul nu curgea pe aici, e probabil, că încă să cunoștea vechea lui albie, prin care să hotărau moșiile ce mergeau spre Putna și cele ce să întindeau spre partea Muntenească.

Ispisocul Domnului Ștefan Cel Mare din anul 1450 Aprilie 8, relativ la satul *Sârbii* de lângă hotar, prin expresia semnificativă: *unde a fost vadul vechiu*[1], confirmă acest lucru, pe câtă vreme cuvântul *vad* însemnează un loc de trecere peste o apă curgătoare și aici nu se poate referi la nici o altă apă curgătoare, de cât la rîul Milcovul.

Aceste hotare vechi ale moșiilor în tot-d'auna au fost respectate și mânținute, ceea ce să confirmă prin

1) Vezi cap. I pag. 24

expresia uzitată în cele mai vechi hrizoave relativ la hotarele moșiilor și satelor, care sună ast-fel: *iar hotarul acestui sat (sau moșii) cu toate ale sate vechi hotară să fie, pe unde din veci a âmblat*"[2]).

Este de observat că acest hotar are niște curbe foarte pronunțate mai cu samă în trecerea sa prin oraș unde face multe cotituri largi, cari au dat numele unor părți ale orașului, cum e *Cotul* din Tăbăcari între biserica Sf. Voivozi și Ovidenia, *Cotul Bumbacului* de la biserica Sf. Dimitrie și *Cotul Oancei*, în strada Mărculești.

De și s'ar părea neexplicabil motivul acestor mari cotituri a hotarului făcute numai prin oraș, căci afară de oraș nu să observă asemenea coturi largi, însă natura și configurația terenului dovedește că în trecutul depărtat Milcovul a trecut pe direcțiunea hotarului tras de Ștefan Vodă.

Aceasta să constată și acum prin depresiunea terenului pe întinderea hotarului, cum arată cota nivelimentului din 1897 și prin săpăturile ce să fac în diferite locuri, unde la adâncime de unul până la doui metri s'a găsit nisip și petriș.

In curtea localului de Poliție (strada Săpunaru) am văzut eu însumi pe la 1870 o groapă, în care la adâncime de un metru și ceva s'a dat de petriș, de asemenea și la localul administrații financiare în cotul Bumbacului s'a găsit petriș la un metru și jumătate.

Când s'a săpat temelia clădirei liceului pe Bulevardul Scoalelor, în partea nordică la aceiași adâncime

---

2) Vezi documentul din 1428 Aprilie 15 de la Alexandru cel Bun în Uricar Vol. XIII pag. 2.

s'a găsit nisip măzărat și piatră, care dovedea că pe acolo a fost cândva albia Milcovului.

In tăbăcari la casele foaste a lui Nicolae Lascar tocmai pe unde era cotitura cea mare a hotarului s'a găsit petriș și chiar bolovani la adâncime de un metru.

Ne contestat terenul în oraș s'a mai înălțat prin umplerea locurilor și a stradelor, aceasta să constată după starea bisericei Sf. Nicolae nou, și a bisericei Robescu, azi capela militară, a căror pardoseală la început fără îndoială să afla de asupra s'au cel puțin la nivelul stradei și a curților sale, astăzi însă pardoseala este mai jos cu un jumătate de metru de cât curtea.

In partea de jos a orașului la biserica Sf. Ioan și Done să cunoaște și acum un mal care să prelungește pe lângă strada Brăilei și prin Bahne până la Mândrești. Aceste maluri dovedesc albia unui rîu, sau a unei bălți, în care să varsa Milcovul, aci s'a scurs în totdeauna și gârla hotarului.

De a lungul hotarului, cât ținea orașul înainte de unirea țărilor era o potecă, cum spun bătrânii, pe care patrolau păzitorii de la graniță.

In lăuntul orașului hotarul a suferit în decursul timpului oare cari mici schimbări, ceea ce să constată pe harta de la 1850, unde linia părăsită este însemnată cu puncte și cu expresia: *„hotarul sec"*. Acest lucru se confirmă și prin actele bisericei Done, în cari partea de subt biserică să numește *„Cotul Moldovei"*, cu toate că aparținea Munteniei. [1])

N'am găsit până acum nici un act, din care să să poată proba, când sau făcut rectificările hotarului.

Unii spun că hotarul ar fi suferit oare cari schim-

1] Vezi la anexe docum. N. XXIV.

bări subt Domnii Vasile Lupu și Mathei Basarab între anii 1640-1645, când intervenise o pace efemeră între acești duoi Domni rivali, dar această afirmațiune nu e bazată pe vre o probă documentală.

Neaparat, că aceste mici rectificări a trebuit să să facă în urma unor necesități localnice, cu învoirea locuitorilor și cu aprobarea Domnilor respectivi.

D-l B. P. Hajdău în Istoria sa critică (pag. 33-34) să exprimă ast-fel despre hotarăle Munteniei.

„La sud, la apus și la nord fruntăria Mnnteană „prezintă un necurmat lanț de fortificațiuni naturale „combinate din Carpați și din Dunăre, cea ce ne ex-„plică întro mare parte admirabilă forța de rezistență, „pe care Basarabii au știut pururea s'o opună, la sud, „la apus și la nord tuturor încercărilor slavice și ma-„ghiare.

„La răsarit, din contră nu era nici un hotar între, „Moldova și Muntenia, amândouă expuse a se uzurpa „mereu reciprocamente, și menținându-să ast-fel din „secol în secol pomul de zizanie și de ură.

„Bună era Dunărea, când ne apăra contra Sârbilor „și Bulgarilor, dar aceiași Dunăre atât de bună, ne a „făcut să perdem pe Românii din Dacia lui Aurelian.

„Buni erau Carpații, când ne mântuiau de urgiea „maghiară; dar aceiași Carpați atât de buni, au înpe-„dicat și mai împedică opera unității Daco-Române.

„Rea era lipsa de barieră între Moldova și Munte-„nia, înbrăncindu-le la o perpetuă contraversă; dar „aceiași lipsă de barieră atât de rea, a venit apoi să „ajute la realizarea *Unirei Moldo—Muntene.*

Trecură mai bine de patru secole de la tragerea

hotarului despărțitor aici la Milcov între cele două țări surori, și aci pe malurile lui în dreapta și în stânga multe lupte sângeroase s'aŭ dat între frații de același neam, de același sânge.

Poate mulți din generațiunile trecute s'au legănat în visul plăcut de a vedea luptele fratricide încetând, acest hotar șters de pe fața pământului, și cele două țări surori unite într'un singur mănunchiu.

Dar acest vis de aur abia s'a putut realiza după 377 de ani, când fruntașii valoroasei generațiuni de la 1859 prin patriotismul lor nemarginit, prin mari sacrificii reușiră să unească aceste două țări, luptând cu o nespusă energie, atât contra dușmanilor din lăuntru, cât și contra opoziției a trei mari puteri *Turcia, Austria și Anglia*, având însă puternicul sprijin al marelui *Napoleon al III-lea*, împărat de viță latină care în același an cu sacrificiul sângelui latinilor de peste Rin făcu primul pas pentru libertatea și unirea Italiei.

Cred că a sosit timpul, și ar fi chiar o datorie de recunoștință din partea tuturor, să-și aducă aminte de acel fapt neperitor al bătrânei generațiuni, și să eternizeze printr'un falnic monument actul măreț săvârșit la 1859.

Ori unde s'ar ridica *falnicul monument al unirei țărilor*, cred că pe culmea lui ar trebui să figureze bustul celui de întâi Domn al Principatelor unite. *Ion Alexandru Cuza-Vodă*, care a întrupat aspirațiunile generației sale, și timp de șeapte ani a săvârșit cele mai mari acte, pe urma cărora a încolțit întărirea și mărirea României.

Fără unirea țărilor, fără îndeplinirea actelor mari

săvârşite subt domnia lui Cuza-Vodă, nu s'ar fi putut scrie pe paginele de aur ale istoriei noastre nici victoriile strălucite de la *Plevna, Rahova, Smârdan,* nici independenţa şi înălţarea ţării la rangul de *Regat.*

Fie ca generaţiile actuale să aibă fericirea de aşi putea îndeplini datoria de recunoştiinţă către *marii luptători de la 1859.*!!!

CAP. III

AȘEZAREA ORAȘULUI

Orașul Focșani, atât partea din Moldova cât și partea din Muntenia, este așezat pe moșii particulare ale răzeșilor, ce au stăpânit aici fie de la Ștefan cel mare fie de mai înainte.

Din documentele ce am găsit, să constată că Focșanii din Moldova este așezat pe două moșii, și anume.

a) Pe moșia numită în vechiul Uric *Stăeștii*[1]), care în lărgime să întindea, cam din strada mare a Unirei până în moșia Cecanii, ce se află din sus de gară alături de Calea ferată, iar în lungime din hotarul țărilor până în *drumul Luminilor.*

b). Pe moșia *Sârbii sau Brătulești*[2]], care în lungime se întindea din gârla hotarului până în coastele moșiei *Petrești*; iar în lățime din strada Unirei scoborând pe lângă hotar până în direcția marginei din jos a Crângului Petrești.

Drumul Luminilor să pare a să fi numit ast-fel din cauză că trece prin luminiș dincolo de pădurile ce înconjurau Focșanii despre miază-noapte. Acest drum venea din spre răsărit de la Putna pe moșia *Rădu-*

1) Vezi la anexe documentul N. V.—Uricul moșiei Stăești să amintește într'un zapis reprodus în acest document din anul 1689 (7197) April 19, dar până acum nu l'am găsit; bănuesc că sau a perit sau a fost transmis mănăstirei Miera, după ce jumătate moșia Stăești a fost dăruită acestei mănăstiri de către Hobjilești și Poenești. Iar actele măn. Miera s'au înstrăinat de către Călugării greci.

2) Vezi schița de plan a moșiei Brătuleștilor. No. 1 și hotărârea divanului din 1803 documentul N. IV.

lești răzășești și trecând *drumul lui Rotopan* (drumul vechiu de comunicație spre Moldova) să îndrepta spre Pățești—Odobești. El aproape coincidea cu valea Șoimului și pe o întindere, cu actuala șoșea a forturilor hotărând toate moșiile ce veneau de la hotar, cu cele ce mergeau spre Putna. (Stătești, Cecanii, Gugești, Florești, Budești).

Linia de despărțire a acestor două moșii aproape coincide cu Strada Unirei, prelungind această linie pe strada Oborului și pin Amorțitu până în drumul Luminilor.

O cercetare judecatorească, facută în anul 1857 de către d-l Ghiță Goleșteanu în procesul lui Ilie Nobilu spune lămurit; „*că stabilind linia de hotar între cele două* „*moșii s'a pus un steag în turnul mănăstirei Profetu* „*Samoil, altul in turnul mănăstirei Sf Ioan, și linia de* „*demarcație sa tras prin vechile scări ale bisericei Dom-* „*nească*". [1])

Pe aceste două moșii independent de tîrgul Focșanii să aflau din vechime mai multe sate sau cotune și anume: pe moșia *Stoești* în partea de sus a tîrgului alături de mahalaua tăbăcarilor, de la Biserica lui Curt. (Sf. Voivozi), în spre linia ferată până drept gară era satul *Orbenii*, care mahala și astă-zi poartă acest nume. [2])

Tot pe această moșie mai jos de Orbeni spre strada Unirei și spre piața Moldovei era satu *Stoești* sau Stăești, despre care să scrie într'un ordin dat de Domnul Vasile Lupu la 1649 către Staroștii de Putna. [3])

Pe moșia *Bratulești*, cum să constată din actele bi-

NOTA 1] Vezi la anexe documentul N. XLVI.
2) Vezi planul moșiei Elefteriu din 1860. la anexe.
3] Vezi documentul ce urmează.

sericei Săpunaru și din hotărîrea Divanului de la 1803 [1] se afla satul *Sârbii* sau *Brătuleștii*, care se întindea subt strada Unirea de la hotar până aproape de Măn. Profetul Samoil, numit *Sârbii de Sus*, iar de la calea Cuza-Vodă în jos pe la Stamatinești să numea *Sîrbii de jos*.

Mai jos de spitalul județian era satul *Muncelenii*, numit mai în urmă *Bahnele*, cum să constată dintr'o poruncă a Domnului C. Al. Ipsilante din anul 1800 Dec. 12 [2]) adusă de un *Gheorghe Borș*, și cumnatul său *Ștefan Popescu*, cari stăpâniau aici ca urmași ai bătrânului *Ion Vizăuț*.

Pentru însămnătatea sa reproduc aci în text ordinul Domnului Vasile Lupu către Starostii de Putna relativ la *hotarul satului Stoești de lângă Focșani*.

„Ion Vasile Voivod B. M. Z. M. scriem Domnia „mea la starostii de Putna, dau-vă știre, că au pârât de „față înaintea Domniei meale Dumitrașco Vătămanul[3]) de „Focșani și Dumitrașco Tudori de acolo cu Drăgșan ot „Florești și cu alți oameni ai lui pentru hotarul satului „Stoeștilor de lângă Focșani, zicând, cum acel hotar, au „ținut pe jumătate, iar Drăgșan au adus și un zapis de „pâră de la Radul Voivod;[4]) cum să ție acel hotar jumătate „Dumitrașco Vătămanul și cu oamenii săi, iar jumătate „hotarul să ție Drăgșan și cu oamenii săi, pentru aceia „dacă veți vedea cartea Domniei meale, iar voi să socotiți „cu oameni buni, cum au ținut de la Radul Voivod încoace, și cum spune acel zapis de pâră, așa să ție și de

---

1] Documentul N. IV și N. VI, VII.
2] La anexe documentul N. VIII,
3). Vatman însămnează primar de sat, căci primarul de oraș să numia Șoltuz.
4). Radul Voivod, cred că a fost Radu Mihnea, care a stătut pe tronul Moldovei întâi de la 1616—1619 a doua oară de la 1623—1626.

„acmu inainte, care pe unde a ținut și până acmu, să nu „mai aibă a să amesteca unul în pre alalt, mai mult „jalbă să nu vie la Domnia mea.“

Saam Gaspod veleal.

U Iași leat 7157 (1649) Iulie 7.

Din acest act al Domnului Vasile Lupu se constată:

a). Că lângă Focșani pe acel timp să afla un sat numit *Stoeștii*, care nu să poate confunda cu satul Stoeștii dispărut acum de pe apa Putnei unde este astăzi Bazigheștii pe moșia D-lui I. I. Langa „întrucât“ Vasile Lupu să exprimă lămurit: *satul Stoeștilor de lângă târgul Focșanilor.* Acest sat în actele următoare s'a numit Stăești, ce se afla pe moșia Stăeștii pe care moșie este așezată și o parte a târgului Focșani.

b). Că cei duoi pârâși să judecau pentru un hotar comun ce era între ei: adică între satul *Stoești* și *Florești*, care nu era altul decât hotarul moșiei Stoești sau Stăești, iar nu pentru hotarul moșiei Stoeștilor de peste apa Putnei, întru cât acest hotar era departe de ei, și între hotarele acestor două sate numite Stoești să intrepuneau alte moșii, ce să întindeau din drumul Luminilor până în Putna

c). Că la anul 1649 erau două ramuri principale a stăpânitorilor moșiei Stăești, cari pretindeau a stăpâni moșia aceasta fie-care în jumătate, de unde rezultă că ei nu erau așa departe de primul stăpânitor, cel mult să fi fost în al treilea grad de descendență.

Moșia Stăești pe la 1698 în parte trecuse în stăpânirea Mănăstirii Mera, cum să constată dintro scrisoare a păharnicului Ion Buhuș, de la 7 Aug. 1698 cătră episcopul de Rădăuți Laurenție[1]) scrisoare pro-

1) Vezi la anexe Documentul No. V.

dusă la judecata din 1842 de către vechilul Mănăstirii Profetul Samoil; iar la 1 Iulie 1806 cinci urmași din neamul Hobjilesc și Poenesc vând tot acestei mănăstiri Miera și partea ce mai aveau în moșia Stăești până în strada Unirei sau până în Brătulești.

Partea de sus în anul 1803 Noem. 4 a trecut în stăpânirea slugerului *Dumitrachi Elefteriu* parte prin schimb parte prin cumpărătură.

Din actele prezentate la judecata din 1842 să constată că locuitorii târgului din partea de sus a moșiei Stăești să numiau Suseni; iar cei din partea de jos de pe proprietatea mănăstirei Miera să numiau Ioseni[1]).

Tot din aceste și alte acte să constată următorii *bătrâni*[2]) în moșia Stăești: *Drăgușan*, *Dabija*, *Grozav*, *Burnar Cireș*, *Dănic*[3]), *Hobjilă*.[4])

In moșia *Sârbii* sau Brătuleștii am găsit următorii bătrâni: *Brat*, *Bolca*, *Stanciul*, *Mane;* mai la vale prin Bahne, *Trăznișul*, *Munceleanul* și *Ion Vizăuț*, acest a devenit proprietar aici mai în urmă, dar în unele acte să numește *bătrân*[5]).

Cei de ântaiu patru bătrâni au fost frați, între cari Bolca soră cu cei-l'alți trei cum să dovedește din ispisocul Marelui Domn Ștefan V.V. din anul 1500 (7008) Febr. 8 *„prin care întărește Bratului și surorei sale Bolca și „Stanciului și fratelui lor Mane pe jumătate de sat din „Sîrbii pe Milcov, unde este vadul cel vechiu, parte din*

---

1) Vezi la anexe Documentul No. V.

2). Numirea bătrân s'a transmis și proprietății zicându-să: un bătrân, un jumătate bătrân, etc.

3). Bătrânul Dănic s'ă amintește în hotărârea Divanului de la 1803. Documentul No. IV.

4). Bătrânul Hobjilă într'un act al bisericei Sf. Dimitrie din anul 1691, ce să află la ministerul Domeniilor doc. No. XXIII.

5) Vezi la anexe, Documentul N. V. a bisericei Săpunari.

„sus, însă în trei părți dindu-să aceea jumătate de sat, „două părți să fie a Bratului și a surorii sale Bolcăi, iar „a treia parte să fie a Stanciului și frăține-său Manea[1]*).*

Acest lucru să dovedește și prin un alt ispisoc sîrbesc a Domnului Vasile Lupu din leat 7145 (1637) Octombrie 7 „de pâra ce au avut un Stan Vișa, i Va„silca, i Turcul, i Magdalina feciorii Neagului Momic i „Vasile cu feciorii lui și Tudoriță cu fecioru lui și Ion „sin Scânteie și cu multe rude a lor toți nepoți și „strănepoți Manii și Stanciului și Bratului și Bolcăi, „cu un Grigore, și cu Husan și cu alte rude a lor, „strănepoți Oanei Urecle, și Boaghii și Fatușcăi, pen„tru jumătatea satului Brătuleștii parte din sus, care „se numește Focșani pe Milcov, la vadul vechiu, și să „dă dreptate neamului lui Manea, Stanciului, Bratului „Bolcăi ca să stăpânească acea jumătate de sat Bră„tulești.[2])

Din aceste acte să constată că Satul *Sîrbii* exista pe vremea lui Ștefan cel Mare, că cei patru bătrâni amintiți mai sus stăpâniau în partea de sus a satului, anume, *Brat și Bolca* pe subt strada unirei și prin Arionești până în Calea Cuza Vodă, iar Stanciul și Manea în Sârbii de jos pe la vechile case ale familiei Vidrașcu de pe Strada Major Șonțu, cum se vede din zapisul de vînzare a locului acestor case către Sărdarul *Ion Cerchez* din partea lui Misailă și Băncilă, stăpânitor acelui loc. [3])

Trăznișul și *Munceleanul* aveau părțile lor între *Arionești*, urmașii bătrânului *Bolcăi* și între *Gheorghe Borș*, cum arăta actul de împărțială de la 1805 [4]]

1 și 2) Documentul N. V. hotărârea divanului din 1803.
3) Vezi la anexe Documentul N. XII.
4) idem documentul N. VI.

Ion Vizauț a avut proprietate în Bahne, cum arată actul de cercetare din 1800 făcut la cererea lui Gheorghe Borș, și cumnatul său Simion Popescu urmași ai lui Ion Vizăuț,[1])

Bătrânul Munceleanul a stăpânit și proprietatea lui Ion Vızăuț, până în hotarul de răsărit a moșiei Brătuleștilor mai jos de Bahne, de la care cred că și-a luat numele satul Bahnele ce mai înainte să numea *Muncelenii* cum spune actul de cercetare a lu Gheorghe Borș.

Un bătrân Munceleanul să găsește stăpânitor și la *Grozăști* pe la biserica Caragea de lângă Odobești, cum să constată dintr'un act de vînzare aflător în hârtiile familiei Vidrașcu Iurașcu.

Sărdarul Ioniță Cerchez la 1823 Iunie 28 vinde casele sale. Paharnicului Dumitrașco Vidrașcu în preț de 4000 lei vechi.

Este de observat că Hobjileștii au stăpânit în ambele moșii, în cât în unele acte partea de la biserica Stamatineștilor până în hotar să numea *Mahalaua lui Habjilă* [2]) iar un act de mărturie dat de Const. Hobjilă unui Ilie Nobilu și soției sale Maria din anul 1837 Aprilie 9, spune *că Stăeștii din vechime a fost tot a neamului Hobjilescu*, [3]] ast-fel că Hobjileștii apar ca cei mai vechi și mai mari proprietari în Focșanii din Moldova.

In anul 1805 luna Iunie s'a făcut o nouă împărțială neamului *Hobjilesc* și *Poenesc* pentru părțile ce ei au avut în tîrgul Focșani în hotarul *Bratuleștilor* și *Stăeștilor* prin hotărnicia făcută de Căminarul *Enache*

1) Documentul N. VIII.
2) Documentul N. XIV.
3] Documentul N. XLV.

Pruncu și Pitarul *Ion Tăut* alegându-se părțile lor de ale altor răzăși și împărțindu-le pe cinci frați și anume: *Enache Dan*, *Tassia Bulibașoaia*, Capitan *Ioniță Matei* cu ai săi, *Scarlat Hobjila* cu ai săi, *și Ion Hobjila* cu ai săi.

Din această împărțială până acum n'am putut găsi de cât actele referitoare la părțile lui *Enache Dan*, și a Căpitanului *Joniță Matei*, cari acte să păstrează la biserica Săpunaru[1]].

Pe shița de plan a acestei împărțeli formată de mine după cele două acte, șă poate vedea că locurile ocupate de dughene și case sau dat în cinci părți: începând de la hotar spre Mân. Profetul Samoil, până în casele șatrarului Pascal Străjescu, cari erau în partea de sus a Stradei Profetul Samoil, așa că prima porțiune a venit lui *Enache Dan*, cam de la casinul fost Mătăsaru până la centru, de aci partea *Tassiei Bulibașoaia* până la casele lui Niculae Gh. Ilie, apoi partea Căpitanului *Ioniță Matei*, până în canalul Ispirului, restul era împărțit între Scarlat Hobjilă și Ion Hobjilă până la Pascal Străjescu. Partea corespunzătoare din această hliză, de la Pascal Străjescu spre câmp până în coastele moșiei Petrești iarăși s'a împărțit în lung în cinci părți egale stăpânind fie-care tot în ordinea arătată mai sus.

De la Săpunari în jos hliza ocupată de case în lărgime de 62 st. 5 palme, iară sa împărțit în cinci părți egale până în gardul grădinei Comisului Panait Ciucă care gard era tot în strada Profetul Samoil în linia lui Pascal Străjescu. Din gardul Comisului P. Ciucă la câmp până în Petrești altă împărțială pe lungul moșiei.

---

1) Vezi documentul N. VI.

STRADA UNIREI

STRADA OBORULUI

Enache Dan

Tasia Bulibășoae

Căp. Ioniță Matei

Hobjilă

Hobjilă

Casa lui Pascal Străjescu

21 St. 6 palme, 3 palmace în lărgime

25 St. 4 palme.

Soponari

Locuri de case la mahala

Pan. Ciucă

15 St.

15 St. 6 pol palmace

Gh. Barbu

51 St. 4 pal. 6 palmace

60 St. 1 p. 6 pol pal.

Arionești

31 St. 4. p. palmace

36 St. 6 palme

Gh. Borș

GH. BORȘ

GHEORGHE BORȘ

Altă hliză de 250 st. din Gheorghe Barbu cavaful până în Arioneşti, şi partea corespunzătoare la câmp s'a împărţit tot asemenea în câte cinci părţi pe lungul moşiei.

Ultima hliză de 105 st. din Brătuleşti în *Sârbu* de jos între Arioneşti şi Gheorghe Borş, s'a împărţit tot asemenea o parte în oraş, altă parte la câmp până în moşia *Petreşti*.

Este de observat, că afară de actele citate mai sus de la Ştefan cel Mare din 1500 şi de la Vasile Lupu din 1637, în actele ce le am găsit din veacurile următoare nu se aminteşte de bătrânul *Mane* probabil că el a murit fără urmaşi şi partea lui s'a confundat cu a Stanciului.

Judecând după numele bătrânilor ce au stăpânit aici în Focşani în moşia Stăeşti să pare că ei a fost veniţi din diferite localităţi ale Moldovei.

Aşa Drăguşan din satul Drăguşeni ce este aproape de Orbenii din plasa Răcăciuni; *Grozav* din satul Grozăveşti din judeţul Tecuciu, un Grozav tot de la Grozăveşti a fost hatman vestit şi viteaz subt Ştefan cel Mare; *Nemţenii* ce să amintesc în actele vechi de la Neamţu; *Cireş* de la Vaslui.

Lucrul e şi firesc, de oare ce Ştefan Vodă şi urmaşii săi pe tronul Moldovei nu puteau să lase paza hotarului de cât pe mâna unor oameni de încredere din Moldova, iar nu Putnenilor, pe care abia atunci îi anexase definitiv.

Văzurăm mai sus, că între bătrânii cari au stăpînit în moşia Stăteşti să găseşte şi un Dabija care avea partea sa în direcţia satului Orbeni de lângă mahalaua Tăbăcarilor.

Să fie oare vre-un raport între Orbenii din Focșani și satul Orbenii din Răcăciuni ?.

Eu cred, că este, de oare ce s'a văzut adese ori, că locuitorii dintr'o comună strămutându-se și formând o altă comună păstrează numele comunei de unde s'au strămutat.

In cazul de față este probabil că între cei stabiliți la graniță să fi fost și unii locuitori din satul Orbenii din Răcăciuni veniți cu fruntașul Dabija cari, formând aici o cotună au păstrat numele comunei lor

Dintr'un hrizov publicat în Uricarul Vol XVII pag. 93 datat din anul 1745 Aug. 25 să constată, că familia Dabija exista în satul Orbenii, caci „de la Păharni-„cul Dabija din Orbeni cumpără hatmanul Iordachi Can-„tacuzino o vie la Cruce și 15 pogoane vie Odobești.

In Orbenii din Răcăciuni până astă-zi să găsesc familii cu numele Dabija, vechi răzăși cum se probează din actele lor.

In trecut sub domnia lui Vasile Lupu și a urmașului său Gheorghe Ștefan, Dabijeștii au jucat un rol oare care în ținutul Putnei și chiar în Istoria Moldovei.

La 1635 Eustrație Dabija era Starostre la Putna și la 7 Martie același an cumpără parte din moșia Stoeștii pe gârla din sus a Putnei iar zapisul de cumpărătură este făcut înaintea Șoltuzului (primarului) Petre din Adjud.[1]].

La 1836, un Dumitrache Dabija era Staroste la Putna, iar fratele său Irimia Dabija era Pârcalab tot aici[2]), Acești Dabijești fără îndoială au fost rude cu

1) Vezi documentul N. X din actele moșiei I. I. Langa.

2) Archiva Istorică de B. P. Hașdău volumul I pag. 93 documentul subt N. 123.

Eustrație Dabija, care cu un an mai înainte îi precedase în Starostia Putnei.

Subt domnia lui Gheorghe Ștefan (1654—1658) Istratie Dabija învestește înalta demnitate de mare *Vornic.*

Paul de Alep în Cartea XV Secția I din descrierea Călătoriilor Patriarchului Macarie din Antiochia prin țările Române (1653—1658) spune că plecând „de la mănăstirea Bogdana, unde fusese la proprieta-„tea noului Domn Gheorghe Ștefan și la Cașin, seara „au ajuns într'un tîrg, ce aparținea *Marelui Vornic al* „*cărui nume este Dabija.* In ziua următoare la un alt „târguleț al aceluiași; aci era un palat mare pe malul „unui râu larg pe un deal înalt și vesel[1]).

Povestirea archidiaconului Paul probează, că Istrate Dabija era boer mare de țeară, înstărit și cu proprietăți întinse în ținutul Putnei.

La Noemvrie 1661 Istratie Dabija după stăruința boerilor este numit Domn al Moldovei; el a stat patru ani pe tron într'un timp foarte turburat de războaele Turcilor cu Ungurii, la cari au luat parte și Dabija—Vodă înpreună cu Grigorie Ghica Domnul Munteniei.

Cronicarul *Ion Neculcea* ne dă câteva note caracteristice despre Eustrație Dabija.

„Venit-au Dabija Vodă în scaunul domnesc la Iași, „tuturor cu bucurie și bună părere pentru Domn bun „de boer de țară, și era tuturor cu bine, și nu era „nici un boer în prepus, și țară la acest Domn nu era „înpresorată cu dări pe acea vreme“.

„Acest domn, zice Cronicarul, avea obiceul, când

1). Aceste două tîrgușoare cred că au fost Caiuțu și Domnești.

„ședea la masă, și vedea niscaiva oameni săraci odo-
„rind prin ogradă, învăța de lua câte două trei blide de
„bucate din masa lui și pâne și vin și le trimitea a-
„celor oameni de mâncau în ogradă, și zicea către
„boeri, *de mult or fi dvorind ei și vor fi flămânzit ne-
având de cheltuială*. Și făcea divanuri, ca să nu ză-
„bovească oamenii mult, dacă vor veni la Iași pentru
„nevoile lor. Așișderea el bea vin mai mult din oală
„roșie de cât din pahar de cristal, zicând, *că e mai
„dulce vinul din oală de cât din pahar*.

„Și era de locul lui *din ținutul Putnei*, și știind el
„încă din boerie, că au omenii săraci dobândă bună
„din vii, din toate cele rele au scornit și el acest o-
„biceiu rău de vii, de pogonul de vie câte un leu să
„dea, care de atunci s'a tras multă vreme la mulți
Domni. [1]

Naște întrebarea: Istratie Dabija avut'a vre-o legă-
tură de rudenie cu Dabijeștii din Focșani?

Eu cred că a fost aceeiași familie din vechi, care
însă a dat mai multe ramificații în Răcăciuni. Ca probă
despre aceasta, e și faptul că ordinul reprodus mai
sus de la Vasile Lupu către Staroștii de Putna să
găsește în hârtiile moșiei Stoești astă-zi Bizighești,
rămase de sigur de la Dabija Vodă, care cumpărase
acesta moșie, de și ordinul privia pe *Stoeștii de lângă
târgul Focșani*, unde stăpânea *bătrânul Dabija* [2]).

Alt-fel nici nu să poate explica, cum ordinul a-
cesta a putut să ajungă între actele de cumpără-
tură ale lui Dabija Vodă.

Din această împrejurare, că din familia Dabijeștilor

1) Letopisețul Moldovei editat de M. Cogălniceanu Vol. II pag. 192.
2) Intr'un document de la 1610 între martori iscălește și un Dabija dvolnic vel (fost vornic). Arch. Ist. Hajdeu Vol. I pag. 22.

au fost vechi stăpâni în Focșani pe moșia *Stăești*, și din faptul, că Dabija Vodă a fost staroste și proprietar în Putna se axplică și faptul că *Doamna Dafina* soția lui Dabija Vodă edifică biserica Domnească în Focșani între anii 1665—1670.

Doamna Dafina trăia încă pe la anul 1671, cum să constată dintr'un act de cercetare făcută în acest an Octomvrie 7 la Comuna Stoești de pe Putna.[1]

Este de observat că într'un act de vânzare din anul 1669 Iulie 10 făcut în Iași să spune că *Marta femeia lui Coce vinde casa ei din ulița Rusească din Iași Măriei Sale Doamnei Caterinei ce au fost a răposatului Dabija Vodă*[2].

Cine a fost această Doamnă Caterina? Fost'a ea a doua nevastă a lui Dabija Vodă?, ori că Doamna Dafina a purtat și numele de Caterina?

Doamna Dafina întâi a fost măritată cu Spătarul Costin Giogolea mort la 1653, apoi cu Hatmanul Sandu Buhuș, cu care a avut două fete și un băeat Lupașcu Buhuș.

Anastasia fiica Doamnei Dafina a fost măritată cu Gh. Duca Domnul Moldovei. O altă fată s'a măritat cu hatmanul Costache Razu căruia ia dat zestre moșia Țigănești de la Tecuci, iar hatmanul C. Razu -a făcut'o schimb la 1760 dându-o pentru alte moșii vărului său Costachi Conachi vel Stolnic, bunul logofătului C. Conachi. [3])

D-l Octav Gh. Leca în opera sa *„Familiile boerești române“* la pagina 200 spune că Istratie Dabija Vodă, avu și el o fică, *Domnița* Maria care a murit în etate

1) Vezi la anexe Doc. N. XI actele moșiei Bizighești a d-lui I. I. Langa.
2) Archiva Ist. de Hașdeu Vol. I pag. 136.
3) Al. Papadopol. „Convorbiri literare din Aug. 1885 pag. 389.

de 15 ani la anul 1677 și pe al cărui mormânt e următorul epitaf în grecește: „Monumentul acesta con„ține pe Maria fiica vestitului Duce Dabija Domnul „Moldovei, răpită în floarea tinereței, puțin a trăit cu „viteazul Georgiu, carele s'a bătut contra cetății re„gești a Litvanilor.

Distinsul profesor universitar d-l N. Iorga publică în volumul VII la pag. 314 după hârtiile Micleștilor vândute Academiei, un Izvod, de moșiile și satele ce au cumpărat răposatul Dabija Vodă și împreună cu răposata Doamna Dafina. [1])

Irimia Dabija care la 1636 a fost Staroste la Putna a avut moșie cumpărată la *Căpotești* pe Putna, cum arată un zapis de vânzare din 25 Aprilie 1655, prin care „Irimia Dabija vinde un vad de moară întreg la „sat la *Căpotești*, și un pamânt ce-l avea de la Dra„gută, și de la ficiorii ei, de la Ioan și de la Neculai, „și de la feciorul Savei Ghtfalău și de la Ion Trufa„șul, și de la Grosul, și de la Cozma Răspop de *Gu-*

1) Sascutul de la Ghiăucă și frații lui, fii lui Farnache Vornicul; parte din Schiopeni de la Alexandru Costin Postelnicu; Sucmeziul de la Barlădenița și de la frații săi Cozmița snve Irimii Nadăbaico biv vial Vornic, Maicanii de la Gheorghe Stefan Vodă. Crainicii schimbătură și Tămășanii de la Nicolae Buhuș; Răcăciunul de la Stefan Vodă sin Vasile Vodă cu Marhila și Lunca mare; Drăgușanii, Conțeștii de la mănăstirea Cașin; Bordea danie de la Gheorghe Ștefan Vodă; Stoiaștii de la Alexandru Costin Postelnicul, parte din moșie tot acolo de la Bejan Gheucă bev Pitar, și Toader Ciohodarul. Bârlădenii de la Andonie Blănarul; Răduleștii unde a fost prisaca Dabijii Vodă din beorie; Țigănești (ținutul Tecuci) de la Alex. Costin Postelnicul; Blăniaștii de la Gheucă Vist. Vii la Spăriați de la Costin, carele au fost de zestre Măriei sale Doamnei Anastasia de la răposatul Dabija Vodă și de la răp. Domna Dafina.

Moșii ce au cumpărat răposata Doamna Dafina după ce a murit Dabija Vodă.

Orbeanii, vii din Stoiaști. Țigăneștii Ochiașeștii; [și de la Poian Uricarul lângă Țigănești); Borșaștii Volovas, Făureștii, Mihăileaștii, Gaidesaștii, Speriații, Cruce vie ce a cumpărat Lupașcu Spătarul Buhuș dela Drăgușeni; Fichitiaștii ce au fost cumpărătură de Dabija Vodă Doamna, și li-au dat danie lui Lupașcu Spătarul la nuntă; Jugenii iarăși le-au dat lui Lupașco Spăt. tij; atunci; Bălăneștii, care le-au dat lui Lupașco; Pișcanii ce sunt dați lui Ene Hădâmbu, ce i-au dat Măria sa Duca Vodă, Popișanii, Pošurcanii, dați mănăstirei Bârnovii; Sîrbii, Herbintea, tot dania la Bîrnova, ca și Puțuranii, Uștie la Orhei, dată tot mân. Bârnova, Zulucianii dați aceiși, Veliții tot așa.

„*tești* și de la Petria, și acel pământ, l'am vândut Sfin-
„ți Sale părintelui Mitropolit *Varlaam* de Suciava".

Intre martori iscălește *Radul Părcălabul, Orga ot Jocșani.*[1])

Un frate al Mitropolitului Varlaam avu un fiu Andrei și o fată Marița, care s'a măritat cu popa *Domnesc Ursul Cergar* din satul Stoești—Focșani cum arată documentele publicate de d-l N. Iorga în vol. VII pag. 145.

Proprietatea Mitropolitului Varlaam de la Căpotești toată sau în parte a fost dată de zestre preuetesei lui Popa Ursu, cum să constată dintr'un ordin a lui Constantin Vodă Cantemir din 1687 (7195) Aprilie 7.

„Constantin Vodă preutesei popei Ursului ce au fost
„preot *domnesc*, pentru niște oameni, cari au pus vie
„pe un pământ a ei; care pământ l'a cumparat Mitro-
„politul Varlaam de la Irimia Dabija la sat la Căpo-
„tești și acel pămînt și un vad de moară, și alte
„moșii ce mai sunt acolo i li-a dat ei, căci au fost
„nepoată de frate [2]).

Andrei fratele *Mariței* să găsește într'un act de vînzare din anul 1672 Aprilie 15. In textul zapisului se zice *Andrei de Răpciani*, iar jos iscălește *Andrei Moțoc bratanici* (*nepot de frate*) *Mitropolitului Varlaam*[3]),

Intr'un alt zapis de vânzare de casă în Iași de la 1680 Iulie 10 iscălește ca martor Andrei Moțoc diacu[4]).

Fiind-că e vorba de celebrul Mitropolit Varlaam [1632] trebue să amintesc aci părerea d-lui N. Iorga care spune *că acest Mitropolit era fiu de țăran din ținutul Putnei;*[5]) dar nu arată din ce localitate.

---

1) Zapisul e publicat tot de N. Iorga în vol. VIII pag. 314.
2) Idem vol. VII pag. 322.
3) Archiva Ist. Hajdeu vol I pag. 80.
4) Archiva Ist. de Hașdeu vol. I pe 140 documentul N. 202.
5) N. Iorga Documente vol. VII.

D-l Hajdău văzând iscălitura de mai sus a lui Andrei, *nepot de frate Mitropolitului Varlaam*, face observaţiunea, „că acest Andrei numindu-să mai sus *Moţoc*, „urmează că celebrul Mitropolit Varlaam era tot din acest neam“.

Faptul că Mitropolitul Varlaam cumpără moşie la Căpoteşti pe Putna, că fratele său a stat aici, măritându-şi fata cu preotul *domnesc* Ursu Cergar din Focşani; că nepotul său de frate să iscăleşte Moţoc, de altă parte ţinând seamă, că la Căpoteşti există neamul ce poartă acest nume, căci aci trăeşte şi astă-zi răzeşul *Iacob Moţoc*; că de asemenea la Odobeşti pe la 1686 se găseşte familia notabilă Moţoc, care a început a clădi mănăstirea Miera, pe care a desevârşit-o Const. Cantemir Vodă[1]; toate aceste circumstanţe dovedesc că Mitropolitul Varlaam într'adevăr era din ţinutul Putnei şi din familia Moţoc, fie cea din Căpoteşti, fie cea din Odobeşti, cari ambele să par a fi fost aceiaşi familie ramificată în cele două localităţi vecine.

Să poate, că această familie să fi fost în legătură de rudenie cu familia Marelui Vornic Moţoc [1552—1564].

Moşia Stăeştii, în jumătate a trecut în stăpânirea Mănăstirei Miera parte prin danie parte prin vânzare, ast-fel că partea târgului aflătoare pe această moşie a fost bezmanară către acea Mănăstire de alungul veacurilor până la secularizare afară de locurile cari au aparţinut primilor proprietari, şi afară de acele ce au fost vândute de ei particularilor până la 1806 când şi restul ce mai rămăsese sa făcut danie acelei Mănăstiri de către Hobjileşti şi Poeneşti.

1] Vezi mai jos zapisul Ursei femeia lui Moţoc din Odobeşti 1686 Aprilie 25

Biserica Precista din Focșani, care a fost zidită de către Nicolae Mavrocordat pe la 1710 a fost metoh măn. Miera, ast-fel că egumenii după timp ai acestei Mănăstiri au exercitat o putere însemnată în Focșani.

Să știe că măn. Miera a fost făcută întâiu de lemn de către C. Cantemir pe la anul 1685—6.

Iar fiul său Antioh în a doua domnie la 1706 a zidit'o de piatră și a încunjurat'o cu zid, în cât avea aspectul unei fortăreţe.

Incepătorii acestei Mănăstiri însă n'a fost Const. Cantemir cum afirmă Cronicarii noștri, ci un oare care *Moțoc* din Odobești cu femeia lui *Ursa*, în unire cu părintele Ioan Episcopul Romanului, cum să constată dintr'un zapis publicat de V. Al. Ureche în opera sa *Miron Costin* Vol. I pag. 164.

„Zapisul Ursei femeia lui Moțoc din Odobești 1686 „Aprilie 25.

„Dăruește Mănăstirei Miera ocina sa în hotarul „Vîrtișcoiului și toate moșiile de pe Milcov spune că *„Măn. Miera ce o am fost început noi să o facem până „a fost soțul meu viu Moțoc împreună cu răposatul pă„rintele Ioan ce au fost Episcop la Roman*, și întâm„plându-se săvârșirea părintelui, dacă au adus D-zeu „pe Măria Sa Domnul nostru Ion Constantin V.V. „la scaun, sau apucat Măria sa să istovească Mănăs„tirea ce mai sus scriem, ca să o facă Măria sa mănăs„tire mare, ce se zice mănăstire domnească".

Sub acest act e iscălit *Teodosie ce au fost Arhiepiscopul și Mitropolit;*[1] *Ilie Dragutescul* staroste ot Putna.

Constantin Cantemir a luat asupra sa temrinarea

1] Teodosie a fost Mitropolit al Sucevei pe la 1674 cum arată un zapis de înfiere din anul 1674 Maiu 30.

şi înzăstrarea Mănăstirii, dar această înzestrare din partea sa s'a făcut cam cu hapca luând aproape cu forţa pământurile Odobeştenilor şi ale altor proprietari din apropierea Mănăstirei.

Aceasta se dovedeşte din însăşi Cartea lui Constantin Cantemir Vodă din 1689 Maiu 3 către „toţi „locuitorii de Milcov, care au moşii prin prejurul Sân„tei Mănăstiri Mirei, care o am făcut Domnia mea „Dacă veţi vedea cartia Domniei mele, iar voi să cău„taţi să vă luaţi bani pe moşie, cine cât i să va ve„ni, precum sau socotit de aicea. Iată că vam trimis „şi bani deci numai să-i luaţi, să nu mai umblaţi fără „de ispravă, că vedeţi voi, că cu Domnia mea nu-ţi „putea ţine moşia să fiţi răzeşi. Iată de cum sau „vândut locurile şi moşiile altă dată câte doui orţi. „Domnia mea am mai dat câte 2 potronici; care face „câte un Zlot de pământ. Deci numai umblaţi fără „ispravă, ci vă luaţi banii, să nu hie într'alt chip. A„ceasta vă scriem".

N.B. 5 pământuri fac 12 fălci.

După această carte, sau mai bine zis poruncă Domnească *la 8 Iunie 1689 s'a făcut zapisul, prin care sătenii din Odobeşti vând Ocinele lor lui Constantin Vodă* [1]).

1) Aceste acte sunt publicate de rap. V. Al. Ureche în opera sa Miron Costin vol. I pag. 167—168.

Focșanii din Muntenia de asemenea este așezat pe moșii particulare ale *moșnenilor* din partea locului.

Din actul de hotărnicie făcut tuturor proprietăților din Focșanii Munteni la 1847 să constată limpede acest lucru. [1])

Această hotărnicie urmată după reclamațiunea orășenilor s'a facut din ordin domnesc de către inginerul *Gheorghe Scipion* asiatat de o comisie de șaisprezece cetățeni aleși de obștea locuitorilor care începând lucrările sale la 9 Noemvrie 1847, le-a terminat tocmai în Noemvrie 1850.

Din cercetările, ce cu de amănuntul a făcut comisia asupra acestei chestiuni, din actele prezentate de Mănăstirea Sf. Ion, Măn. Râmnicului, Episcopia Buzeului și de alți particulari, s'a constatat că atât orașul cât și moșia sau izlazul său, ce să cuprinde în lung din raion până în apa Milcovului, și în lat din Moșia *Vălcelele* a fraților Mărgăriți până în moșia *Bahnele* a Mănăstirei Băbeni, înpreună cu alte moșii de câmp ce să află în stăpânirea Mănăstirei Sf. Ioan precum : Mândreștii, Budeștii, Ursești și Broscarca, toate aceste moșii au fost ale *Moșnenilor* Focșeneni subt numire de *trei moși Focșenesc, Obilesc și Buzoenesc.*

Din acesti *moși* sau înstrăinat parte către Măn. Sf. Ion prin dănii și cumpărături; parte pe la alte persoane, cum să face dovadă din însuși scrisorile și zapisele ce sau prezentat comisiei, rămânând *Moșnenilor* numai orașul, și izlazul sau moșia Târgului.

Din oraș, sau înstrăinat prin dănii și vânzări locuri

1) Vezi la anexe Doc. N. XLVIII.
Actul acestei hotărnicii să află în archiva primăriei împreună cu două hărți din cari una coprinde proprietățile numerotate al tuturor proprietarilor din oraș alta moșia târgului.

de case și prăvălii, precum să vede din acte la unii în sumă anumită de stânjeni, la alții fără a se arăta suma stânjinilor.

Socotind și aceste înstrăinări partea aceasta a orașului e așezată pe nouă proprietăți mai principale.

1] Pe ale mai multor proprietari ohavnici prin moștenire și cumpărătură.

2] Pe locuri *înfundate* cu embatie ale Mănăstirii Râmnicului, ce le are cumpărate sau danie de la moșneni.

3] Pe locuri *înfundate* cu plată de embatie ale Episcopiei Buzeului, ce le are cumparătură sau danie de la vechii moșneni.

4] Pe locuri ale Bisericei Done cu plată de embatic.

5] Pe locuri ale Mănăstirei Sf. Ioan alese după zapise de danie și cumpărătură de la vechii moșneni.

6) Pe locuri ale lui Ion Bondrea.

7) Pe locurile boerilor Sihleni cumpărate de la moșneni.

8) Pe locurile bisericei Armenești cumpărate de la moșnenii Focșăneni.

9) Pe locuri libere, dar călcate de Mănăstirea Sf. Ioan; fără nici o putere de document.

Această specificațiune a locurilor e făcută în actul comisiunei și a inginerului hotarnic, care a întocmit și planul orașului în acest senz.

Este de observat că *moșul Focșănesc*, de la care și-a luat numele și moșia și orașul să găsește în partea din Muntenia, și anume cam din actuala șosea Cuza-Vodă până la Vălcele însă învârstat cu *moșul Obilesc* cum să poate constata din actele prezentate la Comisie.

Cei-l'alţi *Moşi Obilesc* şi *Buzoenesc*, au dat nume proprietăţilor după localităţile de unde au venit, unul de la Buzeu, altul de la Obileşti.

Faptul că Măn. Sf. Ioan chiar de la întemeierea ei n'a avut proprietăţi în Focşani, să constată din însuşi hrizovul Domnului *Grigorie Ghica* din anul 7172 (1664] Aug. 26;[1]) care îndată după zidirea Mănăstirii *cumpără cu bani mai multe vii, locuri şi vaduri de moară la Vârtişcoiu pentru folosinţa Mănăstirei.* Tocmai pe la anul 1677 egumenii acestei Mănăstiri încep a cumpăra locuri de case şi părţi de moşie de la moşnenii Focşăneni.

Cu aceste părţi cumpărate şi *sub protecţia deosebită a Domnilor Ghiuculeşti, ctitori ai acestei mănăstiri,* ea îşi întinde fără drept proprietatea sa asupra mai multor locuri de case în oraş, şi asupra întregului izlaz, *falşificând* cifra pământurilor în unele acte de cumpărătură.

Comisia de hotărnicie de la 1847 constată 348 locuri libere ale oraşului, călcate de Măn. Sf. Ioan fără nici un document de proprietate.

Reproduc aci specificarea proprietăţilor, şi numărul lor, făcută de Comisie, atât după stăpânire, cum s'a găsit în 1847; cât şi cum s'a ales de Comisiune a să stăpâni după actele şi zapisele ce au prezentat fie-care proprietar.

După stăpânirea de la 1847 erau:

137 locuri şi clădiri ale orăşenilor cu ohăvnicie.

26 ale Epicopiei de Buzeu.

16 ale Mănăstirei Râmnicului (Sărat).

4 ale boerilor Sihleni.

1) Vezi la anexe hrizovul sub N. XXVII.

8 ale d-lui Ion Bondrea.
10 ale bisericei Armenești.
14 ale bisericei Done.
395 ale Mănăstirei Sf. Ioan.

610 locuri în total.

Comisiunea după actele prezedtate a ales a să stăpâni de fie-care din acești proprietari următoarele locuri:

138 locuri ale mai multor proprietari mici.
27 ale Episcopiei Buzeului.
18 ale Mănăstirei Râmnicului.
15 ale bisericei Done.
18 ale boerilor Sihleni.
8 ale lui Ion Bondrea.
10 ale bisericei Armenești.
28 ale mănăstirei Sf. Ioan.
348 locuri libere ale orașului călcate de Mănăstirea Sf. Ioan fără nici un drept.

610 în total.

Iată dar cum Măn. Sf. Ion afară de moșia din câmp despre care voiu arăta la *Iamașuri*, cotropise o mulțime de proprietăți ale orășenilor, pentru cari lua embatic, și de la cei mai săraci clacă, fără ca să fi avut vre-un titlu de proprietate asupra acestor locuri.

Veacuri întregi a durat lupta orășenilor cu măn. Sf. Ioan pentru cotropirile ce le a făcut, dar fără de nici un succes.., astă dată Comisia, care a lucrat aproape în permanența trei ani a limpezit o situație de samovolnicie, ce dăinuia de veacuri, desrobind din mâinele egumenilor-greci sute de proprietăți călcate fără nici un drept; astă dată reclamația orășenilor nă-

păstuiți atâta timp avu răsunet la scaunul domnesc al lui Bibescu-Vodă, care ca și urmașul său Știrbei Vodă au dat dreptate orășenilor contra încălcărilor măn. Sf. Ioan.

Despre numirea și funcțiunea Comisiei vom arăta mai pe larg în capitolul Islazurilor, precum și despre modul cum s'a tranșat această chestiune la Tribunalul local.

In Focșanii Munteni sau contopit comuna Bahnele care se afla alături de strada Brăilei spre răsărit pe moșia Bahnele a Mănăstirei Băbeni și comuna Valea Rației, acum dispărută, care să afla în apropierea bisericei Sf. Dumitru din Bahne, ce acum servește de Cimitir locuitorilor din acea parte.

In dosarul primăriei N. 57 din anul 1862 să vorbește de această comună, și de dania ce a făcut bisericei Sf. Dimitrie un sătean de acolo anume unchiașul *Tudorică*.



Cap. IV

BISERICI

Cele mai vechi instituţiuni întro comună sunt sfintele biserici, de oarece fie care comunitate formată, fie ea cât de mică căuta mai întâi de toate să-şi aibă locaşul sfânt pentru celebrarea cultului divin.

Cu toate că după acte cea mai veche biserică în Focşani, din cele existente, este mănăstirea sf. Ioan totuşi nu este admisibil, că oraşul acesta şi satele sau cotunele alăturate, a căror existenţă pe lângă târgul Focşani, este deplin constatată, să nu fi avut biserici până la anul 1661, când s'a zidit această mănăstire.

Fără îndoială au existat biserici şi înainte de aceasta dată; dar după timpuri şi înprejurări, ele au fost făcute de lemn, şi învechindu-să sau arzând, în locul lor s'au făcut altele de cărămidă.

Probă avem biserica Domnească, care după cum spune actul găsit în archiva ei de două ori a fost făcută de lemn şi de două ori a ars.

De asemenea şi mănăstirea Profetul Samuil întâiu a fost făcută de lemn de însuşi întemeetorul ei C. Racoviţă Voivod.

Există şi astăzi o biserică de lemn în Bahnele din Muntenia cu hramul Sf. Dimitrie, care acum ser-

veşte ca biserică a Cimitrului din partea locului, ea ne poate da o idee justă de modul, cum să făceau bisericile mai înainte.

Bisericele de lemn să făceau s'au de draniţe tăiate din lemne groase, mai cu samă la munte, sau cu păreţii de îngrăditură de nuele lipiţi cu vălătuci de lut, aşezate pe tălpi groase şi acoperite cu şindrilă, cum e aceasta din Bahne.

Acelaş lucru s'a petrecut şi în alte oraşe ale ţării.

In Craiova nu mai departe de 1770 faţă de 30 biserici de lemn abia erau 13 de peatră, cu mănăstiri cu tot, cum spune istoria fraţilor Tunusli[1]).

Din înprejurarea, că clădirile şi chiar bisericile mai înainte sa făceau de lemn să explică faptul, că nu să găseşte în oraşul nostru nici o clădire sau biserică, care să treacă peste veacul al 17-lea.

Este de observat că nici un oraş din ţară, afară de Capitală şi Craiova, nu are atâtea biserici câte a avut în trecut, şi are acum oraşul Focşani.

Pe harta amintită a statului major Austriac din 1789, să numără 20 de biserici creştine, din care două în construcţie.

Astă-zi sunt în Focşani afară de capelele dela cimitire 20 de biserici ortodoxe, în cari să slujeşte, două Grigoriane, una Catolică şi vre-o trei temple evreeşti, în total dar 26 de biserici la o populaţie de cel mult 20000 de locuitori.

Este evident că zidirea atâtor biserici, unele ca mănăstiri de către Domnii ţărilor, altele de particulari, ear altele de obştea locuitorilor este rezultatul

---

1) Istoria tis Blakias en Bieny tis. Austrias 1806.

evlaviei și al adâncilor sentimente religioase ce au domnit la noi pe acele timpuri.

Dar această exuberanță a sentimentului religios nu să observă nicăiri în așa grad ca în orașul Focșani.

La ce am putea atribui această deosebită evlavie dacă nu înprejurărilor speciale, în cari să găsia populația acestui oraș.

Așezat la hotarul celor două țeri surori, pe drumul mare de comunicație, pe aici își aveau mersul lor în veacurile trecute oștirile dușmănoase ale fraților de acelaș sânge; pe aici s'au învârtit în atâtea rânduri hoardele Tătarilor năvălitori; pe aci străbăteau oștirile Turcilor când atacau Moldova, pe aici s'au strecurat în atâtea rânduri oștile Nemților, ale Rușilor și ale Ungurilor.

Cu ocazia tuturor năvălirilor sălbatice, a luptelor date aici, și a trecerilor de oștiri acest oraș a trebuit să sufere foarte mult; a fost ars în atâtea rânduri, prădat și devastat, în cât locuitorii abia scapau cu viață.

In acele timpuri pline de nenorociri, nimeni nu era sigur de avutul său, totul era pradă năvălitorilor.

Moșiile rămase în părăsire ani de a rândul nu aduceau nici un venit, era absolutamente depreciate, și mulți din locuitorii de aici să strămutau prin alte comune mai adăpostite de urgia năvălitorilor.

In asemenea împrejurări groaznice era firesc lucru, că populația de aici să-și concentreze toată nădejdia în Marele și Bunul Dumnezeu; să facă acte de evlavie zidind biserici în locul celor arse și dărăpănate, să dăruiască sau să vândă mai pe nimic averile și moșiile lor acestor sfinte locașuri.

Aceasta cred, că a fost motivul principal al înmulţirei peste trebuinţă a locaşurilor sfinte din Focşani.

Grigorie Ghica venind Domn la Moldova în anul 1764 prin hrizovul său din 15 Iulie acelaşi an, să ocupă şi de starea bisericilor.

Domnitorul consideră căderea bisericilor provenind de la înmulţirea lor prea mare.

Eată cum să exprimă el în chestiunea aceasta, dând şi alt motiv înmulţirii bisericilor peste trebuinţă.

„Multă neorânduează curge despre zidirea bisericilor, ce să zidesc aşa fieş-care şi uude vor fără de „trebuinţă cu repezire nesocotită, şi cu cuget fără de „treabă şi necuvântător a multor creştini, din care „unii dintre aceia de mândrie şi de deşeartă slăvire „umflându-să, şi de fantasie biruindu-să poftesc cu „acel chip ca să câştige lauda veşnică şi în viaţă şi „după moartea lor, şi cer mai mult slava lor de cât „slava lui Dumnezeu; ear alţii din nesocotită rîvnă a „lor, sau din sfatul celor neînvăţaţi şi fără de minte „şi cu adevărat orbi, din care să pricinueşte de sunt „mulţime bisericile şi paraclisele cele proaste, şi la „cele de obşte locaşuri nu să face acea de obşte adunarea a norodului.

„Insă mulţimea bisericilor pricinueşte, ca să să pustiască acele vechi biserici şi să rămână locaşuri drumeţilor sau tâlharilor sau cuibul dobitoacelor, până „din vreme în vreme lenevindu-să grijea lor vor a„junge şi acele nouă făcute spre pustiire“.

Domnitorul hotăreşte :

„De acum înainte nici unul să nu cuteze să zidească „din temelie biserică nouă fără de ştirea şi voia Mi„tropolitului.

Domnitorul mai oprește „și pe cei ce să călugă-„resc de a lipsi pe clironomii lor de avutul lor, dân-„du-l mănăstirilor și bisericilor. Deci ori cine va afio-„risi ceva la mănăstire să arăte întâiu lui Vodă, care „va cerceta să vadă de nu face vre-o nedreptate vre-„unei rude“.

Fără îndoială juste sunt observațiunile Domnului Grigorie Ghica, pentru că cei mai mulți crescuți la școala acelui stupid bigotism când credința, că cu o biserică sau mănăstire să pot răscumpăra cele mai grele păcate stăpânia toate sufletele și toate consciințele; ei nu puteau scăpa de influența acelei credințe, dar și de nesațioasa lăcomie a unor falși apostoli cari pentru un închipuit colțișor din raiu luau moșii întinse pe pământ, păstrând pentru dânșii iadul de pe cealaltă lume, iar paradisul de pe aceasta.

Dar nu numai cei ce intrau în cinul călugăresc lipseau pe clironomii lor de avutul lor, dându-l bisericilor și mănăstirilor, ci și alți mireni fie bogați fie săraci.

Un exemplu tipic în privința aceasta nil oferă Stefu Căpitan de cazaci boer din Focșanii Munteni care zidind mănăstirea Sf. Nicolae Vechiu din acest oraș, prin testamentnl său din 1720, lasă opt moșii acestei mănăstiri, deși avea copii.

După 57 de ani la 1787 urmașii căpitanului Stefu să găsesc în cea mai neagră mizerie, cerșind milă și ajutor dela archimandritul mănăstirei Râmnicului, la care să închinase de greci mănăstirea Căpitanului Stefu (Ștefan).

După organizația actuală jumătate din numărul bisericelor rămânând ca filiale, stau mai mult în pără-

sire, neavând mai nici un venit, sunt foarte puţin îngrijite şi din an în an merg spre ruină.

In privinţa datelor, când s'au zidit aceste biserici trebue să spun, că afară de câteva, la cele mai multe lipsesc actele, ce ar putea răvărsa lumina asupra acestei chestiuni. Tot ce am aflat pe la biserici ori prin alte acte, ori notat pe cărţile vechi de pe la biserici, am utilizat spre a stabili data zidirei lor, şi de cine anume au fost zidite.

I). Biserica Sf. Ioan

Această biserică situată lângă piaţa din Munteni în faţa palatului municipal, este cea mai veche din cele existente astă-zi în Focşani.

Ea a fost fondată ca Mănăstire de către Domnul Munteniei Grigorie Gh. Ghica VV. în prima sa domnie la anul 1661, cum arată inscripţia următoare, ce este săpată în piatra de asupra uşei la intrare din pridvor în biserică:

„Acest sfânt locaş fiind zidit la leat 1661, de către cel „întru fericită amintire Domn Grigorie Gheorghe Ghica; „a fost înfrumuseţată acum de cătră cel în fiinţă Na„cialnic prea o sfinţitul Episcopul Troados Chiriu Ti„mofteiu Tesalonul, în cea mântuitoare pentru Princi„patul Ţării Româneşti epocă a prea bunului şi adevăra„tului urmaş ctitorul numit Prea Inaltul Domn şi stă„pânitor Alexandru Dimitrie Ghica Voevod la anul mân„tuitor 1840“.

Cum să vede din această inscripţie biserica Sf. Ioan a fost reparată în anul 1840. Inscripţia însaşi este nouă din acest an reproducând de sigur vechia inscripţie ce arată data fondării bisericei şi înfrumuse-

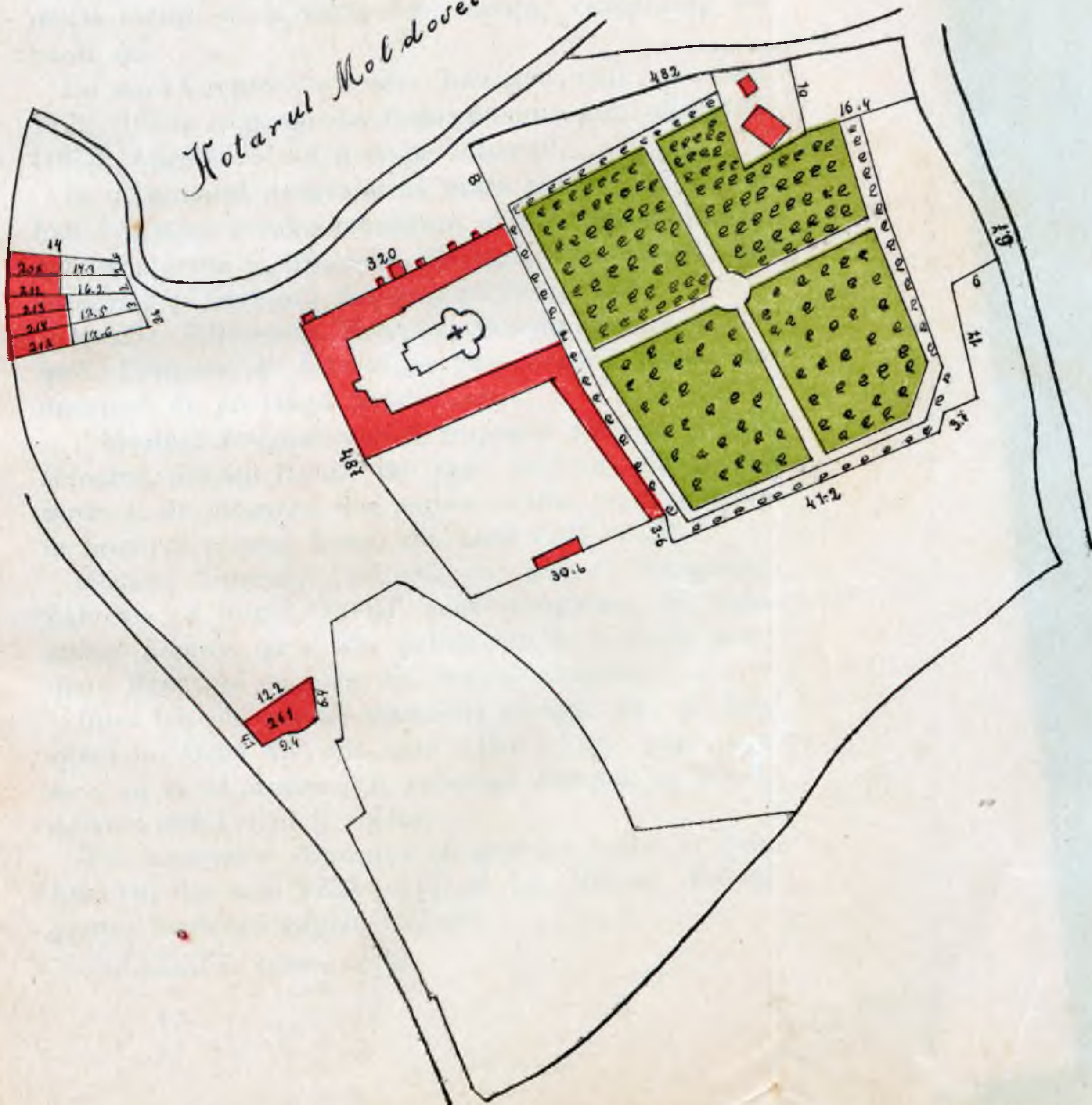
Copie

Planul Mănăstirei St Ioan
și
și al grădinei

Lucrat de Inginerul..

I. KATILINO

1855.



ţarea făcută în anul 1840 de către numitul Episcop.

Faptul, că biserica aceasta a fost zidită de Grigorie Gh. Ghica să constată şi din hrizoavele date de acest Domn; prin cari el însăşi o înzăstrează cu mai multe locuri; vii şi vaduri de moară, cumpărate cu banii săi.

La anexă reproduc aceste hrizoave unul cu data 7172 (1664) Aug. 26 din întăia domnie, altul din 7181 [1673] Aprilie 18 din a doua domnie.[1])

In dicţionarul geografic să arată moşiile, cu cari a fost înzestrat această mănăstire, anume: *Popeştii şi Bărbuleştii* precum şi trupurile: *Cârligele, Focşăneanca, Buzoeneasca şi Obileasca* din prejurul Focşanilor.

Moşiile: *Tătuleasca, Rătezatu, Budeştii Mândreştii, Goleştii, Virtişcoiul şi Gătejul au fost donaţii făcute* de moşnenii de pe lângă aceste locuri.

Moşiile: *Dragoslovenii* şi trupurile *Vîrzeştii* şi *Gălădoşanii,* donaţii făcute de răp. Grigorie Ghica cel tânăr şi de moşnenii din partea locului, cum să arată în hrizovul acestui Domn din anul 7241 (1733).

Moşiile: Urseştii, Codrenii, cu trupul Tălăuşeştii, Zălvenii, cu trupul Oltenii, sunt cumpărate de Egumenul *Filoteiu,* ca şi alte petice tot de el, de la moşnenii Răzăveni cu bani din venitul mănăstirii.

Intre hârtiile acestei mănăstiri să mai află şi hrizovul lui Duca VV, din anul 7182 (1674) prin care zice, *că de la locuitorii de pe moşia Rătezaţii să ia mănăstirea dijmă oerit şi vinărit.*

Tot asemenea dispoziţie să găseşte luată şi prin hrizovul din anul 7223 [1715] al lui *Nicolae Voevod* pentru locuitorii satului Goleştii.

1). Documentele No. XXVII şi XXVIII.

Cătră aceste prin cartea răp. Grigorie Ghica din anul 7243 [1735] *să îndatorează mănăstirea și la câte 50 lei învățătoriului școalei din Focșani.*

Metaniul bisericei Udricanul din București cu două moșii *Frașinul și Netăzeștii* s'a închinat mănăstirei de unul *Maxalațiu*, care n'a fost nici fondator, nici înzăstrător al acestei biserici.

Observ aci, că la hotărnicia din anul 1847-50, s'a dovedit că fondatorul mănăstirei Sf. Ioan, Grigorie Ghica, n'a înzăstrat mănăstirea cu trupuri din moșiile *Focșeneasca, Buzoeneasca și Obileasca*, cum susțineau călugării, ci egumenii acestei mănăstiri, făcând mici cumpărături au falșificat actele de cumpărătură și ast-fel au cotropit aceste trupuri de moșii, pentru cari orășenii sau plâns și sau judecat mai bine de un secol.

Alexandru Ipsilante Vodă în anul 1755 întărește daniile Sf. Ioan din Focșani, cari au fost întărite și de Duca Vodă, Șerban Cantacuzino, Const. Brâncoveanu, Ștefan și Nicolae Mavrocordat și Mihai Racoviță, afară de aceasta îi mai dă dreptul de a lua 200 bolovani de sare de la Telega în fie-care an fără a plăti vamă, îi dă dreptul să țină două cârciume în Focșani spre a'și vinde vinul din viile Mănăstiaii scutite fiind de ori ce bir.

Mănăstirea Sf. Ioan a fost cea mai bogată mănăstire din acest oraș, și prin sprijinul deosebit, ce i-au dat Domnii Ghiculești, ca ctitori ai ei, ajunsese o putere impunătoare în Focșani.

Ea bazată pe această protecție a cotropit sute de locuri de case și prăvălii în oraș precum și moșia târgului.

Orășenii cu toate luptele și jalbele lor către Domnii țării abia în anul 1850 a putut scăpa de tirania și asupririle egumenilor greci, grație bunilor Domni Gheorghe Bibescu și Știrbei Vodă, grație și energiei și stăruinței neînfrânte, ce au pus orășenii pentru apărarea dreptului lor confiscat, de niște venetici cari se înbuibau din averea românilor luată cu hapca.

Al. Pelimon în scrierea sa „Sfintele Mănăstiri" publicată în 1861, la pagina 64 face următoarele observațiuni foarte judicioase.

„Astă-zi fără a se ști, cum și prin ce împrejurare „(mănăstirea Sf. Ioan) să află închinată la *Sfânta A-„nastasia tămăduitoarea de Otrăvuri* un schit din Tesa-„lia, veniturile sale să scot afară din țară, darea în „arendă a moșiilor și administrația sa depinde de „Patriarchia de la Constantinopole.

„Până acum nu s'a găsit hrizovul, cu care va fi „fost închinată; se găsește însă o hârtie dată de către „S. P. Patriarchul Ierusalimului cu data 1664 din „București, prin care acopere cu blăstăm pe toți acei, „cari vor viola drepturile, sau să vor atinge de bu-„nurile ce dăruește Grigorie Ghica, ale mănăstirei Sf. „Ioan la mănăstirea Sf. Anastasia.

„Cu toate aceste unul dintre hrizoavele fundato-„rului Gr. Ghica, poartă tocmai data aceasta, însă „nimic nu menționează de închinarea mănăstirei sale „undeva. [1])

„Intre odoare sunt două candele de argint, lucrate „frumos cu următoarea inscripție:

„Cu mila lui Dumnezeu, Gheorghe D. Bibescu V. V.

---

1) E foarte probabil, că acea carte atribuită Patriarchului din Erusalim din data 1664 să fi fost falșă, de oare ce călugării greci erau maiștri în asemenea falșificări.

„și soția sa Doamna Maria au închinat aceste candele la „Măn. St. Ioan din Jocșani anul 1847“.

Această Mănastire era cea mai frumoasă clădire mai înainte de a arde în anul 1854.

Ea era înconjurată de ziduri înalte, având turnuri cu deschizătură în zid pentru a putea ochi cu arma în cât avea aspectul unei fortărețe. Ca multe alte mănăstiri a servit ca loc de adăpostire și apărare în cazuri de războae, și năvăliri ale oștirilor streine.

După focul întămplat în 29 Martie 1854 toate clădirile au rămas o ruină. Acel foc a mistuit mai tot orașul din partea Munteniei, orașul însă cu încetul s'a reclădit dar mănăstirea Sf. Ioan care avea un venit colosal nu s'a mai reconstruit.

In anul 1871 zidurile au fost vândute prin licitație evreului Alpern, pe un preț de nimic, scăpându-se de sub casmaua lui numai turnul sau clopolnița, care după dărâmarea zidurilor încunjurătoare a stat izolat în fața bisericei; fără a să fi luat măsuri pentru a-l apăra de murdăriile ce zilnic sa depun la baza lui, în cât era o priviliște scandaloasă, din cauza aceasta în vara anului 1905 fu dărămat rămânând ca la timp să se facă o altă clopotniță.

Biserica Sf. Ioan a suferit stricăciuni în trecut din cauza cutremurilor, iar la cutremurul din 19 Aug. 1894 [1]) a crăpat în vre-o trei locuri de sus până jos, în cât era să fie condamnată a se închide pentru tot'd-auna dar s'a reparat și va dura încă mulți ani de aci înainte.

Această biserică era întrecut, este și astăzi cea mai principală, în care se celebrează serviciul divin la sărbătorile naționale.

---

1) Acest cutremur a avut loc într'o Duminică pe la oarele două post-meridiane.



Foişorul (Turnul de observaţie pentru foc).

Grădina publică de astăzi a fost grădina mănăstirei unde se desfătau Călugării greci, având alături o cârciumă, care ascundea multe taine călugărești.

Cârciuma aceasta prin *milostivirea* călugărilor ajunsese proprietatea unei țigance, de la care în anul 1874 o cumpără răp. artist Ion Lupescu, și în locul ei zidi micul teatru, unde mulți ani s'a desfătat lumea din Focșani, dar în primă-vara anului 1905 zidirea fiind cu totul slăbită și foarte neigenică fu dărâmat de primărie

Alături de mănăstire în partea sudică era o casă a administrației călugărești, care după secularizare averilor mănăstirești în anul 1864 a fost dată cu grădină cu tot pentru școala de fete din Munteni.

Insă în anul 1866 primăria intervenind la minister grădina a fost cedată comunei spre a servi drept grădină publică, care tocmai în anul 1873 pe când era prefect d-l D. Nicolaide și primar C. Ardeleanu a fost mai binișor aranjată pentru folosul public.

In toamna anului 1874, în localul școalei de fete s'au mutat pompierii, iar în 1901 mutându-să pompierii în noua cazarmă, localul fu dărâmat și prin aceasta s'a mai mărit grădina publică cum este astă-zi, lăsându-să o parte din curtea caselor și a bisericei pentru lărgirea pieței, care fusese cu totul astupată prin clădirile ce primăria construise pe dânsa.

2). Biserica Domneasca

La intrare în piața de la Moldova din strada Centrală, spe răsărit e situată biserica Domneasca, cu hramul Cuvioasa Paraschiva.

Această biserică n'are nici o inscripție. Cel mai vechiu și mai important document ce se găsește în ar-

chiva bisericei, este o hotărnicie a țintirimului bisericei, din anul 1785 Noem. 14., făcută de *Stavăr* biv Vornic de poartă.

In acest document să spune: *„că vechile acte ale „bisericei au perit în timpul răzmiriților, și că biserica „a fost întăi făcută de lemn de către răposata Doamna „Dafina a răposatului Domn Eustrație Dabija Voevod, „și din pricina răzmâriților în două rânduri au ars, iar „acuma este făcută de piatră de Dumnealui Iancul Ra„zul biv vel Spătar“*.[1])

Hotărnicia aceasta a fost întărită prin hrizovul Domnului Al. Mavrocordăt Voevod (Firarul) din anul 1786 Mai 8.

Eustrație Dabija s'a urcat pe tronul Moldnvei la 1661 și a murit la 1665 Sept. 11, și biserica e făcută de Doamna Dafina în văduvia sa. Doamna Dafina trăia încă în anul 1671, cum să constată dintr'un act de cercetare făcută în acest an Octomvrie 17,[2]) prin urmare data clădirei de lemn a acestei biserici să poate pune între 1665 până la anul 1670.

O legendă ce am auzit de la preoții acestei biserici spune, că Domnul Dabija cu Doamna Dafina venind odată la Focșani, și trăgând în gazdă la Mănăstirea Precista, aci a născut o fetiță pe care o botezară și îi dădură numele *Paraschiva* și pentru aducere aminte Doamna Dafina ar fi zidit această biserică cu hramnl Cuvioasei Paraschiva.

Legenda aceasta nu mi se pare tocmai veridică, deoarece Mănăstirea Precista a fost făcută în urmă de N. Mavrocordat.

---

1) Vezi actul la anexe documentul No. XXVI.
2) La anexe documentul No. XI.

Am arătat mai sus la cap. II părerea mea, că altul a trebuit să fie motivul, pentru care Doamna Dafina a făcut aceasta biserică în Focșani, anume că Eustrație Dabija, dacă nu era direct originar din Focșani, dar să rudea cu Dabijeștii, ce au stăpânit în moșia Staești. Afară de aceasta Dabija Vodă a fost proprietar în Putna la Bizighești unde a fost odinioară satul *Stoeștii*; și mai înainte de a să urca pe tron, fusese starorte și părcălab al acestui ținut; însă-și Doamna Dăfina a avut proprietate la Domnești, în cât cred că nu mai aceste înprejurări iau dat îndemnul să facă o biserică în Focșani.

Naște întrebarea, ce legătură a avut spătarul Iancu Razu, cu Focșanii și în special cu biserica Domneasca, că după ce a ars, să o zidească el din piatră ?.

Această întrebare o lămurește d-l Alexăndru Papadopol în *Scrisoarea s'a despre Tecuci* publicată în Convorbiri literarii din 1 Aug. 1885 pagina 399 unde spune că „moșia Țigănești de lângă Tecuci a fost parte „cumpărată parte luată în schimb la 1630 de Doamna „Dafina soția lui Dabija Vodă, care și ea avea baștină „în Țigănești, iar învecinatele hlize s'au cumpărat la „1665 de Dabija Vodă, de la Dabija și Doamna Da„fina au trecut cu alte trupuri *de zestre la hatmanul* „*Vasile Razu, ginerile său*; iar hat. Vasile Razu a fă„cut'o schimb la 1760, dându'o pentru alte moșii vă„rului său Costache Conachi vel Stolnic, bunul lo„gofătului C. Conachi".

De aci urmează că de la Doamna Dafina drepturile de ctitor al bisericei Domneasca au trecut la ginerile său, adică la familia *Razu*, care și ea a stăpânit în acest ținut al Putnei moșia Domnești, și Spă-

ţarul *Iancu Razu*, ca urmaş al hatmanului Vasile Razu a învestit şi el drepturile şi datoriile către această biserică.

El cum spune hotărnicia citată mai sus ctitor de drept al bisericei, numise vechil la această biserică pe *proin protopopul Anghelache*.

Aceste legături la îndemnat dar de a zidit din piatră biserica Doamnei Dafina.

Biserica Domneasca a fost mărită şi adausă, de oare-ce într'o hotarnică a moşiilor Stăeşti şi Brătuleştii se zice: că *măsurătoarea s'a făcut prin vechile scări ale bisericei Domneasca.*[1])

Biserica cu ţintirimul ei din vechime au fost împrejmuită cu zid de piatră şi cărămidă, cum se vede şi astă-zi în partea despre răsărit.

Trebue să mărturisesc că biserica aceasta este foarte bine întreţinută din veniturile ce le are de la prăvăliile şi casele ce să întind în faţa pieţei de o parte şi de alta a clopotniţii.

Ea întreţine şi o şcoală de cântăreţi, cari pe lângă cântările bisericeşti mai învaţă, şi unele meşteşuguri.

3). Biserica Sf. Nicolae Vechiu

Această biserică a fost întemeiată ca mănastire, cum să constată din actul ce urmeaza la anexe.[2])

Acest act important este testamentul căpitanului de Cazaci *Stefu* (Ştefan), boer din Focşanii Munteni, înstărit şi cu mare vază, pe câtă vreme era Comandantul Cazacilor în Târgovişte; iar femeia lui *Caliţa*, nepoata Domnului Constantin Vodă din Moldova.

---

1) La anexe documentul No. XLVI.
2) Vezi documentul No. XXIX.

El trebue să fi fost înzestrat cu o energie deosebită, deoare-ce a avut curagiul de a se împotrivi cu hotărîre la stăruința Domnului *Nicolae Mavrocordat*, de a închina Mănăstirea sa la Mănăstirea din Râmnic, care era deja închinată la Episcopia din *Muntele Sinaia*.

Este de observat că această mănăstire zidită din piatră și bine înzăstrată de Căpitanul Stefu a fost de mai înainte făcută probabil de lemn și ori s'a stricat ori a ars de tot, ca să fi fost trebuință a să construi din nou.

Faptul acesta îl mărturisește însuși Căpitanul Stefu: în actul său, unde arată moșiile dăruite de el acestei Mănăstiri, zicând: *„că-i dă și moșia Focșani la hotar, „care este zidită Mănăstirea pe dânsa, al doilea prefă- „cută de noi cu cele trebuincioase“*.

Acest lucru să adeverește și din zapisul de la leat 7204 (1696) Mai 22 [1]) prezentat de Mănăstirea Râmnicului la hotărnicia orașului în anul 1847, prin care zapis: *„Popa Arsenie Protopopul din Focșani dinpreună cu Iani „ginerile Stoicăi Vătavul, dau danie sfintei Mănăstire din „Focșani care manastire din mila lui D-zeu, și cu „poslugiania oamanilor celor buni, „va să să rădice „iar aici in Târgul Focșanilor; însă am dat danie „al nostru loc, cât se va alege partea noastră din „partea Focșănească, de un moș singur, cât se va „alege și o parte din fâșia Obileasca“*.

Din aceste acte rezultă dar că încă înainte de anul 1696 a existat această mănăstire, însă dărăpănându-să din oare care cauză între anii 1700 și 1720 a fost construită din piatră de către Căpitanul Ștefu cu ajutorul altor oameni buni.

1) La anexe doc. No. XLXIII actele mănăstirei Râmnicului.

Din testamentul Căpitanului Stefu se vede lămurit că această Mănăstire, a fost bine înzestrată și măreț construită fiind înprejmuită cu zid, iar în lăuntrul zidului având frumoase clădiri pentru locuința călugărilor, dar din toate aceste, afară de biserică nimic n'a mai rămas probabil în urma focului de la 1854.

Alexandru Ipsilante, Domnul Munteniei, printr'un hrizov al său dat în București la anul 1775 Mai 12 acordând oare cari scutiri Mănăstirii Sf. Nicolae vechiu din Focșani confirmă că; *aceasta mănăstire a fost făcută de răposatul boerul Ștefan vel (fost) Căpitan de Cazaci;* dar spune un mare neadevăr, când afirmă, *că însuși Căpitanul Ștefan a închinat'o metoh la sfânta Mănăstire Râmnicu.*[1])

Adevărul este, că cu toată opunerea boerului Ștefan ea totuși na scăpat de soarta ce îi pregătea fanariotul Domn N. Mavrocordat; căci îndată după moartea Căpitanului Stefan a fost închinată de nacialnicul grec la Mănăstirea Râmnicului, și cu aceasta la muntele Sinai, în cât numai grecii au profitat de venitul celor opt moșii, cu cari fusese înzestrată; iar familia Căpitanului Stefan care a pribegit prin Măcin din cauza năvălirii Tătarilor, după 57 de ani, când s'a întors acasă a rămas săracă, și sa stins în cea mai neagră mizerie.

Preotul Gr. Musceleanul în Calendariul antic pe anul 1863 spune; *că această biserică să află în cea mai „proastă stare, destul să arăt, că deasupra ei a crescut „iarbă, și pe o coaloană un arbore mare, acesta este în„vălitoare.“*

In asemenea stare să găsia biserica Sf. Nicolae Ve-

1] V. Al. Ureche istoria Tomul II pag 84.

chiu pe la 1863, însă mai târziu a fost reparată și învelita cu tablă de fier, în cât astă-zi să află în bună stare, păcat numai că sa clasat între bisericile filiale, de și este mai încăpătoare și mai luminoasă de cât multe alte biserici.

In pomelnicul ctitorilor scris probabil după altul mai vechiu de răp. părintele *Oprea* în anul 1853 Ian. 2 să amintesc ctitorii.

Morți

Constantin VV. Maria Doamna.

Nicolae VV. Smaranda Doamna.

Stefan, Calița, Ioan cu soția Safta, Nicolae și tot neamul lor.

Filoteiu eromonah, Teoclist eromanah, Hrizant eromonah, Meletie eromonah, Partenie erodiacon, Ilarion archieriu, Neofit monah.

4). Biserica Sf. Nicolae cel nou

Această biserică la început a fost mănăstire, cum să constată din actele Episcopiei Buzeului.

Data exactă când s'a fondat această mănăstire nu să cunoaște.

Cel mai vechiu din actele relative la această biserică este din leat 7204 (1696) Iunie 21 și anume: „*Zapisul Mariei preotesei, soția popii lui Ioan, fata* „*Ghenciului dinpreună și cu Ioana. Bendioae din Joc-*„*șani, prin care vinde preotului de la sfânta mănăstire* „*ot Focșani, un loc de casă, unde a fost casa lui Gân-*„*dac Țiganu, peste drum dinaintea popii lui Jilofteiu în* „*târgul Focșanilor, în lung, stanjgni 18 și în lat spre* „*casa Pinchu stânjeni 6, care moșie este din partea Obi-*„*tească și din partea Focșanească*“. (doc. XLVIII].

Din acest act să vede că Mănăstirea Sf. Nicolae

cel nou a existat pe la 1696, dar a fost făcută de lemn, cum spune un alt zapis din leat 7247 (1738] Sept. 14.

Prin acest zapis „Radu Măcelaru zet (ginere) popii „Arsenie, dă danie popii lui Hrizant și bisericei Sf. „Nicolae locul, pe care apucase de făcuse biserica „Sf. Nicolae, care biserică era făcută de lemn de socru „său, și luând sfinția sa acest loc al ginerelui său l'au „dat și el danie, ca să'l pomenească".

Popa Arsenie să amintește ca trăind într'un zapis din leat 7204 (1696) Mai 22 prezentat de mănăstirea Râmnicul, prin care el (popa Arsenie) și cu Iani gi- „nerile Vătavului Stoica, dă danie Măn. Râmnicul, lo- „cul, ce'l are în Focșani din puțul Bulucbașului Gheor- „ghe până în apa Milcovului în lung stânjeni 72 și „în lat stânj. 30 (doc. XLVIII).

După aceste acte s'ar putea stabili că biserica aceasta s'a făcut întâi de lemn de către popa Arsenie cam între anii 1680—1690.

Dintr'un alt document al Episcopiei Buzeului cu data 7240 (1732) Iunie 9, să constată că arzând a doua oară biserica cea de lemn, în acel an a fost făcută de zid de cărămidă de către jupân Constantin Năsturel biv vel Păharnic[1]) și în acelaș an a fost închinată ca Metoh Episcopiei Buzeului, cum arată un alt zapis din leat 7240 (1732) pe care „Dragomir sin popa Cons- „tantin împreună cu tot neamul popii lui Arsenie îl „dă Sfinții Sale Chir Misail, Episcopul Buzeului; prin „care închină biserica Sf. Nicolae de aicea din Foc- „șani Metoh Sfintei Episcopii Buzeului". [2])

1) Archiva Statului, actele Episcopiei Buzeului pachetul No. 60 doc 13. Const. Năsturel mare Ban la 1757. La 1731 era mare Paharnic iscălind printre boerii divaniți; El a reparat biserica Dobriteasa (Col. Papasoglu istor. Buc.) din București.
Ce legături să fi avut Paharnicul Const Năsturel cu Focșani și ce l'a îndemnat să zidească biserica aceasta în Focșani, n'am putut afla până acum.

2) Doc. XXXIII XXXIV.

Vizitând această biserică am gasit pe păretele despre apus lângă ușă două portrete zugrăvite bust, cel din stânga cu inscripția „Jupân Constantin“ cel din dreapta cu chipul foarte tânăr, Ion Nicolae Voevod Ion; iar pe păretele despre miază zi tot bust cu cârjea păstorală în mână chipul unui episcop, cu inscripția: Antim Episcopul Buzeului.

Jupân Constantin, este Paharnicul Constantin Năsturel, care a zidit biserica, de aceea el ocupa locul cel întâi.

Ion Nicolae Voevod Ion, cred că este Nicolae Mavrocordat mort la 1730.

Antim episcopul Buzeului să amintește într'un zapis din leat 7254 (1746) Aug. 2.

Iată cuprinsul acelui zapis.

„Stana femia lui Nicolae Ceprăzaru cu feciorii săi „Dima și Anghelache vînd Episcopului Antim un loc „de casă cu fața la pod de piatră ce merge la ocol „în Focșani“.[1])

Prin urmare data zugrăvirei acestor portrete s'ar putea pune între anii 1732—1746.

Cercetând mai de aproape păreții se vede urmă de zugrăveală și mai în jos, ceea ce probează că ele au fost zugrăvite în mărime naturală dar din cauza stricăciunei partea de jos s'a văruit rămânând numai busturile.

Stricăciunile au provenit din partea armatelor streine, și mai cu samă a Turcilor, cari intrând prin biserici străpungea cu armele chipurile sfinților și ale ctitorilor cum să poate vedea la icoana sfântului Gheorghe la biserica de la cimitirul sudic și la portretele arătate mai sus de la această biserică.

---

1) La anexe doc. No. XLVIII. Actele episcopii Buzeului.

Biserica de la început a fost împrejmuită cu zid cum era Precista și Domneasca, astă-zi este foarte ruinată și neîngrijiată din care cauză stă închisă, și nu să mai slujește întrânsa.

5) Biserica Ovidenia din Tăbăcari.

Biserica aceasta să găsește pe harta statului major Austriac din anul 1789 sub denumirea de *Mănăstirea Ovidenia.*

In ziua de 17 Mai 1902, vizitând această biserică, părintele D. Rălescu mi-a declarat, că biserica nu are nici o inscripție și nici un document prin care s'ar putea proba data zidirei ei.

Căutând prin biserică am gasit un pomelnic cu data 1814, pe care între vii am putut ceti două nume: *Iion și Ecaterina.*

Intre cărți am găsit o evanghelie tipărită sub domnia lui *Ion Șerban* K. (Cantacuzino) *VV. la 1682 nepot lui Șerban Basarab VV.*

De asemenea o icoană cu inscripția Costache Zugravu 1814.

După stil însă și după feliul simplu cum este zidită să dovedește, că ea este mult mai veche.

Acest lucru l'am putut constata dintr'un zapis din leat 7195 (1687) Dec. 13, a lui *Christian,* fiul *Badiului Limbovici,* produs cu ocazia procesului pentru Cotul din Tabacari de către Măn. Profetul Samoil, în care se zice că acest Christian „dăruește Manăstirii ce se zidește „la capul Târgului din sus întru numele (lăsat loc) „toată peartea ce i-se va alege, ce au fost cumpărătură a părinților lui la capătul târgului Focșani din „sus“.[1])

---

1) La anexe doc. No. V actul prezentat de Măn. Prourocul Samoil.

Faptul că, aceasta biserică la 1789 să numea ***Mănăstire***, că în tăbăcari n'a existat, și nici nu există vre'o altă biserică, care să să fi numit mănăstire, că pozițiunea ei pe harta statului major austriac corăspunde, cu situația bisericei Ovidenia din Tăbăcari probează că aceasta e biserica sau mănăstirea de a cărei zidire să scrie în zapisul lui Christian, fiul Badiului Limbovici la 1687.

Aceasta se probează și din aflarea la biserică a evangheliei, tipărită cu 5 ani mai înainte subt domnia lui Ion Serban VV.

Ast-fel dar pot afirma cu certitudine că biserica *Ovidenia* din Tăbacari a fost zidită în anul 1687 pe locul dăruit de numitul *Christian.*

Cina a luat inițiativa și cu a cui mijloace s'a zidit, n'am putut afla pân'acum.

Biserica aceasta n'are nici un venit, și se susține numai prin ajutorul benevol al enoriașilor săi.

6) Biserica Sf. Dimitrie

La această biserică ca și la multe altele, n'am găsit nici un act, nici o inscripție, și nici macar un pomelnic vechiu, din care să să poată constata, în ce an s'a zidit, și cine a fost fondatorul ei.

Intâmplarea a făcut să găsesc la d-l Sivicultor Nicol. Ștefănescu câte-va acte primite de la Ministerul Domeniilor, cari toate să raportează la proprietățile, foaste ale acestei biserici, din care am cules datele ce urmează.

1) Vezi la anexe toate actele, documentele subt No. XVII—XXIII.

2] D-l silvicultor N. Ștefănescu a fost însărcinat să aleagă și să măsoare locurile de pe moșia Stăești, a mân. Miera însă de la minister nu sa trimis nici un act relativ la Stăeștii ci toate privia pe b. sf. Dimitrie.

Intr'un zapis de la *Stefan Cazan Vătaful* cu data 1709 Aprilie 5 să zice:

„Eu Cazan Vătaful. . . . am dat și am dăruit a mea „dreaptă ocină și moșie de Stăești, care se chiamă „acuma Focșanii, am dat-o danii la sfînta Mănăstire „ce este hramul Svete Dimitrie a Domni-sale a lui „Vicol, ce au fost șetrar mari". (doc. XIX)

Din acest zapis se constată:

a) Că biserica sf. Dimitrie, care într'u ântăi a fost schit sau Mănăstire a fest zididă de *marele Șetrar Vicol.*

b) Că la anul 1709 când vătaful Cazan face danii acestei Mănăstiri moșia sa de Stăești, Vicol nu mai era în viață, dar el trăia pe la anul 1702, cum să constată din alt zapis cu această data Ianuarie 2, în care să spune că „Vătaful Stefan Cazan vinde Dom-„niei sale Vecol Șetrar mari, a lui dreaptă ocină și „moșie, care moșie îi este de la Mane Vornicul în „bătrânul Grozavu".

Ținând seamă, că ori cine fonda un schit sau mă-năstire, căuta numai de cât să o înzestreze, e posibil, că șetrarul Vicol a fondat schitul sau cu puțini ani înainte de a cumpăra moșia de la Vataful Stefan Cazan, așa că data zidirei acestei biserici să poate pune între anii 1700—1705.

Această biserică mai în urmă a fost închinată metoh mănăstirei de la Agapia de către *Căpitanul Vicol,* ceea ce să probează dintr'o poruncă a Domnului Const. Nicolae Voevod al Moldovei către Starostii de Putna din anul 1735 Ian. 18. (Doc. No. XX).

In această poruncă să spune: „jeluiră rugătorii noș-„tri Teofan Egumenul și tot soborul de la sfânta mă-

„năstire Agapia, zicând, precum are mănăstirea un „schit acolo în târg în Focșani, și este închinat la „mănăstire de un Vicol Căpitanul“[1]).

Dintr'un alt act din anul 1835 Iunie 3, să mai constată că biserica a fost înprejmuită cu zid, care de mulți ani nu mai există.

După închinarea bisericei, proprietățile ei din Focșani și din Bolotești fură cotropite de locuitori și multă stăruință s'a pus din partea mănăstirei Agapia, până când în fine s'a putut regula pașnica stăpânire.

Pentru administrația proprietăților din Focșnni au urmat mari neînțelegeri între enoriașii bisericei și Mănăstirea Apapia, pentru a căror urmare a trebuit să intervină însuși Mitropolitul Moldovei *Veniamin*, căutând să potolească aceste neînțelegeri printr'o scrisoare a sa către Starostii de Putna, dată în anul 1820 Ian. 19.

Pe lângă multe proprietăți dăruite de Șetrarul Vicol și de vataful Cazan aici în oraș, și alte părți de moșii la Bolotești, biserica aseasta a avut moșie și la Mircești, pe care Starița *Amfilochia Morțun* de la Agapia în anul 1853, a dato în schimb Hatmanului Mavrocordat.

La anexe pe lângă alte documente să găsește și *izvodul* moșiilor ce a avut biserica sf. Dimitrie, făcut în anul 1820, de către Dositei Ieromonahul, nacialnicul ot Brazi; și un alt izvod de veniturile ei făcut la 1837 de Dimitrie Ieromonah Proestos ot Brazi.

Vecol sau Vicol, cum se zice în documentele mai nuoi, să pare că a fost de origine din Piatra-Neamțu, unde și astă-zi să găsest Vicolești.

1) Nu să poate stabili, dacă acest căpitan Vicol a fost însuși marele Vicol, sau vre un fiu al lui.

Din această împrejurare să explică faptul că: Căpitanul Vicol a închinat schitul sf. Dimitrie la mănăstirea Apapia, aflătoare în acel ținut.

Biserica sf. Dimitrie, a rămas filială, ea a fost ținută în bună stare mai cu samă cât a fost epitrop D-l I. Dacu; acum însă nu să mai pune atâta îngrijire cât să punea mai înainte.

7) Biserica Precista

P. S. S. Melchisedec Episcopul Romanului în cartea sa „*Notiții Istorice și Archeologice*“ adunate de pe la 48 mănăstiri și biserici antice tipărită în anul 1885, la pagina 308 ne a dat următoarea notiță asupra mănăstirei Precista din Focșani.

„Această mănăstire a fost zidită pe la începutul „veacului al 18-lea de D-l Nicolai Mavrocordat, carele „a domnit în Moldova între anii 1709—1716.

„Ia în urmă a fost închinată la Mănăstirea *Voto-„ped* și a devenit metoh al mănăstirii Cantemireștilor „Mira. De aceea în pomelnicul ei pe lânga numele „Domnului N. Mavrocordat sunt și numele Cantemi-„reștilor.

„Biserica aceasta are o construcțiune frumoasă și „solidă a fost zugrăvită pe din lăuntru, dar astă-zi „subt administrația Statului ea a ajuns în o stare de-„portabilă, nedemnă de a se servi încă de Dumnezeu.

„Intre documentele publicate de egumenii greci la „ocaziunea secularizărei Mănăstirilor închinate este un „hrizov al Domnului Grigorie Ghica din anul 1733, „din carele se constată ctitorul ei, precum și închina-„rea ei la Vatoped“. [1])

1) Vezi la anexe documentul No. XXXVI.

Astă-zi biserica aceasta este reparată și în bună stare ținută, în cât condamnarea ei de către părintele Episcop Melchisedec și părerea dată într'un moment de amărăciune a numitului Episcop, *că s'ar afla într'o stare deplorabilă*, nu are loc.

Zidul acestei biserici are o grosime de un metru și 20 cm. cum nu să găsește la nici o altă biserică din acest oraș, cu toate aceste ea are propele de zid pe din afară, cea ce dovedește, că la cutremurul mare din 30 Mai 1734 a suferit și această biserică oarecari stricăcinni, ca și celelalte biserici, unele mai mult altele mai puțin.

Pomelnicul ctitorilor cuprinde următoarele nume mai principale.

Ion Constandin Voevod (Cantemir) Antioh VV., Nicolae (Mavrocordat) VV., Ecaterina Doamna, Dumitrașco, [Cantemir] VV.; Safta Doamna; Teodor, Safta, Vasile, Iliana Ion VV, Constantin VV; Dumitrașcu VV. Maria Doamna, Anița Doamna, Lupul, Lupa, Nichifor, Ursa, Maria, Alexandru VV; și alte nume a câtorva preoți Episcopi și Archimandriți.

8) Biserica Sfinții Voivozi din Tăbăcari

Această biserică numită și biserica lui *Curt*, nu are nici o inscripție și nici un document prin care să să poată stabili data zidirei ei.

Dar [între documentele prezentate de Manăstirea Profetul Samoil, și citate în hotărîrea Divanului domnesc la 1842 să găsește un zapis din anul 1745 Oct. 31, în care să zice: că „Ionița Zugravu dă voe preo„tului Pavel și Căpitanului Mihai Curt și lui Avram „Tăbăcarul, ca să facă o biserică, pe moșia lui din

„Focșani, și au dat și două pogoane loc pentru țin-
„tirimul bisericei și pentru casa preotului“. [doc. No. V.]
Din acest act să constată dar cu certitudine, că biserica aceasta numită a lui Curt, a fost zidită de cei trei proprietari Focșăneni arătați în zapis la anul 1744—46.

In biserică am găsit o evanghelie tipărită la Râmnicul Vâlcei în anul 1746, și pe sfîrșitul unei pagine de la începutul cărții să află propria sămnătură a Căpitanului Mihai Curt, și pecetea lui aplicată lângă subsemnătură.

Aceasta probează că evanghelia a fost cumpărată de însuși Mihai Curt îndată după terminarea bisericei în anul 1746, când s'a tipărit și Evanghelia.

Pe peretele din partea sudică a bisericii în afară să vede în relief anul 1780, ceea ce dovedește că în acest an biserica a fost numai reparată.

In biserică să mai găsesc icoane foarte vechi, unele cu inscripție slavonă, și bine pictate, altele zugrăvite de un Mihai zugrav la 1815, și de Ioniță Zugravu la 1857.

Tînărul preot D. Rălescu spune că după tradiția bătrânilor icoanele cele mai vechi au fost aduse de la o altă biserică cu hramul Sfinții *Archangheli* de unde s'a dat și bisericei lui Curt, hramul *Sfinții Voivozi*.

In actele vechi prezentate la judecata din 1842 pentru *Cotul* din Tăbăcari să vorbește de biserica Sfinții Archangheli, ca opusă bisericei lui Curt, una la un cap al deschizăturei Cotului, alta la alt cap, și după cercetările ce am făcut, am aflat, că acea biserică a fost pe locul, unde acum este o grădiniță

a primăriei lângă casa nouă a d-lui Ghiță Missir, săpându-să pe acest loc s'a dat de multe osăminte, probabil ale celor îngropați în țintirimul bisericei, dar din clădirea bisericei n'a rămas nici o urmă, de sigur că a fost de lemn și arzând sau dărămându-să nu putea să rămână nimic dintrânsa.

Urmele foastei case a *Zugrăviștilor* să văd și acum pe un maidan în fața caselor lui Panait Crângulescu în tăbacari, dar afară de câți-va bolovani n'a rămas de cât pivnița, care și acum există astupată la gură cu gunoae și pământ.

9) Biserica Jălăboiu.

Nu are nici un document și nici o inscripție. Pe o cazanie am găsit scris:

„*Această Cazanie e cumpărată de Dumnealor popore-*
„*nii din tăbăcari a sfintei biserici, unde să prăznuește hra-*
„*mul Adormirei prea sfintei de Dumnezeu născătoare Ma-*
„*ria, ce e zidită din temelie de D-lui Ciaușul Ioniță „Jă-*
„*lăboiu,“ și am scris eu Ioan preutul 1786.*“

Pe o liturghie tipărită subt Ioan Gh. Caragea VV. la anul 1813 Aug. 1, am găsit scris de mâna unui preot următoarele:

„Această carte ce să numește liturghie este cum-
„părată de Dumnealui jupânul Dumitrache Caramzu-
„lea, fiind și ctitor sfintei biserici cu hramul sfânta
„Troiță și Prorocul Ilie, biserica Țocăi în tăbăcari ma-
„halaua Focșenilor.“

Din nota scrisă pe Cazanie și chiar din numele ce poartă biserica se constată cu siguranță, că ea e zidită din temelie de *Ioniță Jălăboiu*, care cu alți boeri și negustori în războiul de la 1789, trecuse în partea

Rușilor, pentru care fapt N. Mavrogheni îi confiscase toată averea[1]).

Ioniță Jălăboiu în anul 1765 ocupa postul de ciauș prin urmare data zidirei bisericei cade între anii 1760-1770.

Preotul N. Gherea mi-a spus că a existat un act privitor la biserica Jălăboiu, și Caramzulea, biserica Țocăi, dar acest act a fost luat de o cucoană, rudă a Potopeștilor, care să pretindea rudă și cu Jălăboiu.

Acest act era dat de episcopia Buzeului, prin care să consfinția o danie făcută de familia *Apostol Toca*; anume două prăvălii în colțul uliței Vechi, unde acum este băcănia lui Gogonea. Aceste prăvălii le-a avut pe urmă răp. *Zaharia Ionescu*, tatăl sivicultorului Paul Ionescu, care plătia bisericei bezman 12 lei pe an; după moartea lui, urmașii n'au mai plătit bezmanul, și au rămas stăpâni pe prăvălii ne având biserica nici un act la mână.

Același preot mi-a mai dat o jalbă din anul 1810 Oct. 19, a preotului de atunci, *Chiriac*, prin care să plânge Episcopiei de Buzeu „că această biserică să-„racă, căci nu are de cât 15 familii în poporul său, „a avut în trecuții ani epitrop pe Ioniță Jălăboiu, a-„cesta a dat bisericei o moșie de câmp ca 25 stânjeni „și că preotul *Ioan* proin protopop din Cotești a mân-„cat-o timp de 30 de ani, luând-o pe sama sa, preo-„tul Chiriac cere ca moșia aceasta să să restitue bi-„sericei.

Gherasim Episcopul Buzeului pune rezoluția: *că popa „Radul să cerceteze, și găsind jalba adevărată, negreșit „să facă îndreptarea pricinei.*

---

1). La anexe doc. XXXII.

S'a făcut ori nu acestă cercetare nu să știe, biserica însă a rămas fără moșie.

Preotul N. Gherea mi-a mai spus, că după cât a auzit din bătrâni biserica *Caramzulea* de la bariera Cotești, a fost zidită de un *Apostol Toca* și purta numele de *Caramzulea* sau a *Càrâmului* de la numitul epitrop Dumitrachi Caramzuluea, rudă cu Jălăboiu, aceasta să probează și print'run act din anul 1777 Septembrie 10. [1])

Ciausul Apostol Țoca să amintește trăind întrun zapis de danie din leat 7254 (1745) prezentat de Episcopia Buzeului la Comisia de hotărnicie din anul 1848.

Iată cuprinsul acelui zapis.

„Zapisul lui Misail monah, prin care dă danie bise-
„ricei Sf. Nicolae nou la mâna episcopului Cozma al
„Buzeului, partea sa de moșie din târgul Focșanilor
„câtă se va alege din partea moșului său popa Arsenie
„după cum arată hrizovul Domnului Sfeșan Vodă, care
„este la *Ciauș Apostol Țoca*".

De aci să poate stabili, că biserica *Caramzulea* care a fost dărîmată de primărie în anul 1895 a fost făcută de Apostol Țoca între anii 1740-1750.

Această biserică a stat mult timp părăsită, să spune din cauză că în timpul războaelor armatele streine ar fi făcut-o grajd pentru caii cavaleriei, și asfel spurcată fiind, poate că și arzând cu ocazia focurilor de atunci a fost lăsată în părăsire.

Locul și casele unde a fost biserica aceasta a trecut în stăpânirea familiei Jălăboiu, probabil că această familie să înrudea cu familia Țocăi.

1) La anexe doc. No. XXXV.

In vechiul pomelnic al bisericei Jălăboiu am găsit următoarele nume:

Iordache, Șerban, Ilinca, și tot neamul lor, *Apostol* și tot neamul lui, Ion, Ionașc și tot noamul lui.

E probabil că *Apostol* este *Ceaușul Țoca,* fondatorul bisericei Caramzulea. *Ión,* este *Ioniță Jălăboiu* iar Iordache, Șerban și Ilinca, sunt părinții lui Apostol Țoca.

Din acest pomelnic să mai poate constata că pomelnicele ambelor biserici s'au pus la un loc și de sigur, că după părăsirea bisericei Caramzulea toate odoarele veșmintele și cărțile s'au strămutat la Jălăboiu.

10) Biserica Prorocui Samoil.

Această biserică fondată ca mănăstire a fost făcută întâiu de lemn de către *Constantin Cehan Racoviță VV,* în întâia sa domnie de la 1749-1752 pe locul dăruit de *Ioniță Zugravu.*

Iată ce spune în privința aceasta Lct. Moldovei vol. III pag. 187.

„Era o biserică de piatră la Papăuți la Botoșani „făcută de Stefan Vodă cel bătrân, i-au dat toate mo„șiile tătâne-său lui Mihai Vodă, și au făcut o mă„năstire cu egumen și cu sobor închinându-o la pa„triarhia Antiochiei, unde este hramul Sfântului Nico„lae. Au dat ajutor și la mănăstirea Precista în Roman."

„Făcut-au și o biserică de lemn la Focșani."

Enache Cogălniceanu în același Letopiseț pag. 229 spune următoarele:

„Luând al doilea domnia în Moldova *Constantin* „*Vodă Cehan* la leat 1755 după mazilirea lui Matei

„(Ghica) Vodă, care domnise duoi poli[1]) ani în moldo-
„va și ajungând la Focșani a șezut trei zile oturac[2])
„căutând judecățile săracilor; mergând și la o biserică
„de lemn a Mării Sale, *Prorocul Samoil*, de au auzit
„liturghia, la care acea mergere au fost pricina de
„sau făcut de piatră cu mâna episcopului de Roman[3]).“

Biserica de piatră s'a zidit dară în anul 1756.

C. Cehan Racoviță VV. a îngrijit ca să 'și înzestreze mănăstirea sa cu veniturile trebuitoare dăruindu-i moșia domnească de la târgul Tecuciului cum arată hrizovul său din leat 7265 (1757).

„Dat-am Domnia mea și am întărit cu acest hri-
„zov al Domniei mele Sfintei și Dumnezeeștii noastre
„mănăstiri din Focșani, unde să cinstește și să praz-
„nuește sfântul Proroc Samoil, pre a sa dreaptă mo-
„șie de la târgul Tecuciului, care moșie fiind drept
„loc domnesc, Domnia mea l'am dat și l'am afiorisit
„cu hrizovul Domniei mele acestei sfinte mănăstiri, la
„care am trimis de s'au și hotărât pe boerii noștri
„Stefan Popescul, Vornicul de poartă, și pe Andrei
„Cozma mazil, de la care au venit mărturie hotarnică
„între care sunt iscăliți, preoții din târgul de Tecuci
„anume: preotul Gavril și preotul Nicolae și Izaia di-
„aconul, și toți târgoveții de acolo, cari au *pus și pe-*
„*cetea târgului*, scriind numiții hotarnici, că au mers
„cu toții de au hotărât locul, cât sau găsit *drept dom-*
„*nesc de jur împrejur, ne dat de alți Domni*, începând
„a măsura locul întâiu despre apus din sus de vatra
„târgului drept din malul Bârladului, și alăturea cu
„moșia Vornicului Hrisoverghi, întinderea locului este

1). pol— jumătate. 2). Oturac — din otur cuvânt turcesc, acolo. 3). Insărcinând cu executarea zidirei pe Ioanichie episcopul Romanului.

„2540 stj. lungul locului, iar curmezișul 660 stj.[1]). Hrizovul reproduce din cuvânt în cuvânt și întărește hotărnicia făcută de vornicul de poartă Popescul și de mazilul Andrei Cozma.

Mănăstirea aceasta a fost înconjurată cu ziduri înalte în lăuntrul cărora la 1789 să adăpostise armata Turco-Română ținând pept armatelor Ruso-Austriace.

Aceste ziduri odinioară atât de puternice, cari răsunau adesa de împușcături voinicești, sa dărâmat și de puterea vremii și de mâna omului încât astă-zi numai câte o bucată rămasă ici colea mai atestă existența lor de odinioară.

In pomelnicul cel vechiu, afară de Constantin Cehan, Racoviță cu Doamna, și alți Domni, am găsit și pe cei din familia Zugrăveștilor.

Morți

Ioniță, Ecaterina, Gheorghe, Ilie, Cozma, Constandin, Anastasia, Bălașa, Gheorghe, Nicolae, Mihail, Atanasie, Apostol.

Alții vii

Ioniță, Mihai, Gheorghe, Ioniță, Hristea, Ilie, Zambela, Ecaterina, Anastasia, Anghelușa, Dima, Teofil monah, Gheorghe, Ioana, Petoaia, Maria, Andrei.

Morții lui Cărață

Toader, Caterina, Tudora, Maria, Ioana, Vasile.

In cât privește alte chestiuni referitoare la această biserică, închinarea ei la Mănăstirea Precista din Roman, trecerea sub administrația epitropiei Sf. Spiridon din Iași, și înființarea spitalului pe lângă dânsa, reproduc la anexe din *Uricarul* Vol. 12 pag. 330-374,

---

1). Acest hrizov e publicat de Al. Papadopol în „Convorbiri literare„ din 1885 Aug. 1 pag. 382, în lucrarea sa „Scrisoare despre Tecuci“.

o notiță importantă extrasă de răp. Gh. Codrescu dintr'o broșură publicată de Epitropia spitalului Sf. Spiridon din Iași.[1])

II) Biserica Done

Biserica Done cu hramul *Adormirea Maicei Domnului* sau *adormirea precista,* cum e însămnată pe harta statului major Austriac din 1789, nu are nici o inscripție și nici un document, din care s'ar putea constata data zidirii ei.

Răposatul paroh Alexandru Mironescu[2]) spunea, că a existat de asupra ușei la întrare o piatră cu inscripție, dar cu ocazia reparațiunei, ce s'a făcut la anul 1874, acea piatră a fost luată de preotul Ion Chiriac și epitropul Ruscu Ganciu, să zice cu scop de a săpa înscripția veche pe o placă de marmoră, însă nici placa nu s'a făcut, nici piatra veche nu s'a mai pus la locul său.

Este însă cert că această biserică a fost făcută de unul din membrii destinsei familii Done din Focșanii Munteni.

Dovadă despre aceasta este faptul, că ea poartă și azi numele acestei familii, și a fost înzestrată de Donești după cum să constată dintr'o hotărnicie făcută la anul 1845 Noem. 14 de către Armașul *Bărbucian Pavlache,* la cererea Stolnicului *Ion Done* Ctitorul bisericei.

Cu ocazia acestei hotărnicii Ion Done a prezentat o altă hotănicie din anul 1755 Aprilie 8, prin care să arată: „*Cumpărarea moșiei de la moșnenii din Focșani*

1). Documentul No. XXX.
2) Răposat în Iunie 1903.

„de către Vistiernicul Done, strămoșul d-lui Stolnic Ion „Done“.

Cercetând prin curtea bisericei am găsit o piatră asvârlită într'o grămadă de alte petri, ruptă în două, din care o parte s'a întrebuințat ca postament la o sobă de fier în altar.

Această piatră mi-a atras atenția prin inscripția ce să găsește pe dânsa cu litere cirilice, și după ce am scos și partea ceealaltă mutilată din altar, am încercat să complectez inscripția, pe care o reproduc aci subliniind părțile aproximativ complectate, și trăgând o linie acolo unde nu s'a putut citi numele:

„Această sfântă și Dumnezeească biserică, unde să „prăznuește Adormirea prea Sfintei de Dumnezeu năs-„cătoarea și pururea fecioarei Mariei, este zidită și „înnălțată din temeliei, e de dumnia lui Doni —— „za margine și —— Jupăneasa lui, și înzăstrată de „fata lui; Răducan Vistier, în zilele luminatului și înăl-„țatului Domn Constandin B. Basarab spre pomenirea „părinților veșnică“.

Din această inscripție să constată mai mult că biserica a fost făcută de *Vistiernicul Done* și jupăneasa lui în timpul domniei lui Constantin B. Basarab VV., care a domnit de la 1694 până la 1714, ast-fel că zidirea acestei biserici să poate pune între anii 1694 și 1714.

Preotul Al. Mironescu spunea că peatra aceasta a fost găsită de domnia sa așezată în biserică în dreapta cum intră pe o grobniță, că și în stânga s'a găsit un schelet de om, care după restul hainelor să vede a fi fost al unei femei.

De asupra ușei la intrare e suspendat portretul Stol-

nicului Ion Done, care a murit în anul 1873 Oct. 28 lăsând și el pe seama bisericei moșia *Căpăteștii* de lângă Bolboaca Jud. R. Sarat.

Cu ocazia focului întâmplat în anul 1854 a ars și această biserică, dar a fost restaurată cu cheltueala Stolnicului Ion Done. Atunci fără știrea și voia ctitorului ei s'au astupat cu tencueală toate patratele de pe zidul de afară, pe cari erau zugrăviți cei 12 Apostoli. Să spune că Ion Done care stătea în București a făcut mare tapagiu pentru astuparea zugrăvelilor de afara.

La 1894 biserica a fost din nou reparată de către părintele paroh Al. Mironescu; de oarece crapase și suferise mai multe stricăciuni din cauza cutremurului ce a fost în acel an Aug. 19 oarele două p. m.

Atunci s'a făcut pardoseala nouă de asfalt colorat și strâni de stejar masiv sculptate, ast-fel că biserica aceasta este în buna stare și foarte bine îngrijită având veniturile ei proprii din cari să plătesc și preoții.

Hotărnicia făcută în anul 1845 o reproduc la anexe[1]) din care, afară de *moșia* ce i-a dat Vistiernicul Done aici in oraș să mai constată că aproape de casele foaste ale Mozgosoaei pe strada Brăila, unde este acum casa d-lui Bonțescu colț cu strada Mărculești se afla un cimitir, ceea ce probează, că acolo a fost o dinioară o biserică probabil de lemn, care a dispărut cu timpul, în cât nici urma nu i se mai cunoaște.

Transcriu aci și pomelnicul Ctitorilor, care cuprinde un însămnat număr din membri familiei Done.

Morți

Done, Sanda, Ecaterina, Constantin, Safta, Enache,

1) Documentul No. XXIV.

Pană, Ştefan, Scarlat, Iancu, Nicolae, Grigorie, Maria, Constantin, Stavri, Ana, Nicolae, Maria, Dimitrie, Agriviţa, Maria, Zoiţa, Ioan, Alexandra, Monahia, Elena, Zoiţa, Barbu, Constantin, Ioan, Maria, Pană, Ştefan, Grigorie, Ştefan, Zoiţa, Mihail, Constandin.

12) Biserica Săpunaru

Această biserică cu hramul *„Naşterea Născătoarei de Dumnezeu"* de asemenea nu are nici o inscripţie şi nici un document, din care s'ar putea constata data zidirei ei.

Preotul paroh Ion Hărţescu mia spus că data zidirii a fost săpată în piatră de asupra uşei la întrare, dar cu ocazia unei reparaţiuni piatra a fost luată de la locul său şi de atunci nu să mai găseşte.

După o notiţie ce mi-a dat numitul preot, această biserică a fost zidită în anul 1783 cu cheltueala *Domnilor Dinu Săpunaru, Ioniţă Margoş, şi Ioniţă Blănaru.* Data aceasta are multă probabilitate, de oare ce biserica se găseşte trecută pe harta statului major Austriac făcută cu ocazia războiului din 1788-89.

In anul 1815 a fost zugrăvită cu cheltueala d-lui *Ignat Petrovici,* cumnat cu Dinu Săpunaru, care ţinea în căsătorie pe sora acestuia. Acest Ignat Petrovici a fost tatăl d-lui Andrei Ignat.

In 1853 a fost acoperită cu tablă de fier cu cheltueala enoriaşilor.

Primul preot la această biserică a fost preotul *Gheorghe Ot Cărleşti,* cum rezultă din documentele bisericei.

De alt-fel biserica deşi puţin înzăstrată, este bine întreţinută, graţie vredniciei preotului I. Hărţescu care slujeşte la această biserică.

Actele ce am găsit la această biserică deși n'au o dată veche, sunt de oare-care importanță pentru istoria orașului[1]).

13) Biserica Ovidenia
din Armeni

Temelia acestei biserici s'a pus în anul 1789, cum să constată din harta statului major Austriac din acelaşi an, pe care este însemnată cu expresia: Kirche noch nicht ausgebaut," adecă: biserică în construcție, încă neterminată.

Pe păretele din partea sudică în afară poartă data în relief 1798, ceea ce probează că tocmai în acest an a fost terminată și sfințită.

Ea a fost metoh mănăstirii Vizantia.

De cine a fost construită n'am putut afla, de oare-ce nu are nici un act și nici o altă inscripție.

Biserica aceasta a fost foarte ruinată până în anul 1898-99, când s'a reparat și s'a sfințit din nou. Nu e zugrăvită, ci are câte-va icoane atârnate pe păreți. Iconostasul e de zid pe care sunt zugrăviți apostolii și alți sfinți.

Astăzi bisericuța aceasta, a rămas filială, nu are nici un venit, în cât nici nu să poate întreține.

Mi să pare că în loc să fi cheltuit cu repararea și sfințirea ei, mai bine rămânea închisă, de oare ce și așa reparată, mai rar să face aci serviciul divin.

14) Biserica Sf. Nicolae.
din Tăbăcari

Această biserică așezată între sf. Voivozi și Ovidenia din Tăbăcari, nu are nici o inscripție și nici un

1) La anexe documentale No. VI și VII.

act din care s'ar putea constata, când, și cu a cui cheltuială s'a zidit.

Clădirea are același stil și același plan ca și biserica sf. Voivozi a lui Curt. Păreţi foarte groși, uși puternice de fier, ce să pot sprijini pe din lăuntru cu o bară ce intră în păreţii laterali, ceia ce probează că în timpul răzmiriţilor a servit și pentru adăpostirea averilor și oamenilor.

O icoană în lăuntrul bisericei poartă data 1796, alta în tindă 1797.

Clopotul cel mic poartă inscripţia *Teodor Mihai* și data 1786, iar cel mare data 1827.

Aceste date probează că biserica a fost zidită pe la finele veacului al 18-lea.

Clopotul cel mic poate să fi fost adus de la o altă biserică, sau să fi fost turnat mai înainte de zidirea bisericei; de oarece e cert că la 1789 această biserică nu exista, pe câtă vreme n'a fost trecută pe harta statului major Austriac, care a notat chiar și bisericile ce să aflau în construcţiune.

In hotărârea Divanului domnesc de la 1842, dată în procesul pentru Cotul din Tăbăcari să găsește un zapis din leat 7261 (1753) Ian. 3, anume zapisul *Sandi Spinoachi*, prin care vinde lui Gheorghe Lipticanul o casă cu pivniţă la biserica Zălarului în Tăbăcari.“

Până acum n'am putut constata care din cele trei biserici din Cotul Tăbăcarilor s'a numit a lui *Zălaru*. Sfinţii Voivozi nu este pentru că aceasta s'a numit din vechiu a lui Curt. Poate să fie *Ovidenia*. Ca sfîntul Nicolae să să fi numit a lui Zalaru, ar trebui să admitem o scăpare din vedere din partea statului major Austriac.

Timpul va lumina și această chestiune.

15) Biserica Sf. Gheorghe

de la cimitirul sudic (Vălcele).

Despre trecutul acestei biserici n'am putut afla ceva sigur.

Bătrânii și în deosebi bătrânul preot Radu Nedelcu, om peste 80 de ani, care la 1852 a fost rânduit preot la această biserică, spune că ar fi existat două inscripțiuni la biserică.

Una pe o piatră așezată de asupra ușii la intrare, în limba slavonă, al cărei senz, după o tălmăcire făcută de un bulgar era aceasta: că biserica a fost făcută de *Vlad Țepeș* în amintirea bătăliei ce a avut cu Turcii pe câmpia Focșanilor; și că un Nicolae Pantea și Ion Pantea cu sora lor Mărioara au dăruit bisericei partea lor de moșie. Altă inscripție pe o marmură așezată în mijlocul bisericei, arătând că la 1742 a fost a treia oară restaurată de Const. N. Mavrocordat.

Aceste petre au fost stricate la 1887, când s'a reparat biserica.

Intru adavăr am găsit la pragul ușei o bucată de marmură, pe care să mai văd câteva litere, cari abia să mai cunosc.

Păcat că nici răp. preot Ghiță Tomescu, nici primarul de atunci n'au fost în stare să-și dee seama de importanța acelor inscripțiuni, cari dacă tradiția din bătrâni este adevărată, ar fi revărsat multă lumină asupra unor evenimente istorice.

Este de remarcat că biserica aceasta deși foarte simplă în exterior, în lăuntru prezintă un stil archītechtonic ce să deosebește cu totul de stilul altor biserici.

Arcadele de la cele patru unghiuri să întâlnesc la mijlocul bolţii. Zugrăveala reprezintă bolta cerului înstelată având pe coloane un chenar auriu.

Bolta din tinda bisericei poartă şi acum o zugrăveală de sfinţi şi fapte biblice, ce pare a fi foarte veche, căci nu să potriveşte cu zugrăveala din interiorul bisericei.

Preotul Radu Nedelcu spune că la 1852 biserica era părăsită fiind foarte ruinată, şi chipurile sfinţilor străpunse din vremea Turcilor.

La intrarea sa ca preot, prin contribuţia fruntaşilor orăşeni, *Robeşti, Pastieşti* şi alţii a fost binişor reparată în cât s'a putut face serviciul divin.

Tot acest preot spune că o copie după inscripţiuni s'ar fi dat episcopului Atanasie, care a păstorit la Roman de la 1863—1869.

Biserica a fost reparată cum e acum în 1887 şi e ţinută în bună stare.[1])

16) Biserica Sf. Spiridon.

Aproape de bariera Corbu în Tăbăcari să află o bisericuţă săracă, simplă şi puţin încăpătoare. Preotul Radu Nedelcu, care slujeşte la această biserică, spune că o condică despre înfiinţarea ei să află la moştenitorii preotului Grigore Corcodel, în care să arată că mai înainte pe locul acestei biserici era o bisericuţă de lemn, lângă care s'a zidit actuala biserică de către enoriaşi pe la anul 1820 şi la 1826 s'a sfinţit.

Cei ce au contribuit mai mult şi au umblat după

1). In capitolul I am arătat că lupta lui Vlad Ţepeş cu Turcii nu s'a dat pe câmpul Focşanilor ci în Teleorman, ast-fel dar cade şi legenda spune că biserica aceasta a fost zidită în memoria acelei bătălii.

milostenie au fost un *Ion Bontea* și *Gligore Çorcodel* primul preot al bisericei.

Aceștia să gasesc și în pomelnicul bisericei. D-l Argintoianu din Focșani a dăruit bisericei o casă în strada Emancipaților, dar și aceasta s'a înstreinat cu timpul, în cât astă-zi biserica nu are nici un venit, ea abia să poate susține prin ajutorul ce'l dau enoriașii.

Am vorbit cu moștenitorii preotului Corcodel și mi-au spus că relațiunea preot. R. Nedelcu este exactă.

17) Biserica sf. Nicolae Stroe.

La această biserică, deși e mai nouă, de asemenea nu s'a păstrat nici un document.

Pe schița de plan a moșiei Brătuleștilor, să găsește însămnată o bisericuță, și bătrânii spun, că pe același loc a fost mai înainte o bisericuță de lemn; iar în anul 1839 enoriașii cu cheltuiala lor au făcut actuala biserică de cărămidă.

In Uricar vol. pag. am găsit publicata o danie a unei *Paraschiva Băneasa* fără dată, în care să spune: „Am făcut o biserică în târgul Focșanilor în Moldova, „unde să cinstește și să praznuește hramul Adormi- „rei prea sfintei de Dumnezeu născătoare și pururea „fecioarei Mariei, și această biserică ce am închinat-o „să fie metoh mănăstirei, unde să cinstește hramul „nașterei sfântului Ioan din Focșani de ceea parte; și „i-am dat o moșie a mea din țara Muntenească anu- „me *Ploeștiorii* în ținutul Prahovei pe apa Teleajenu- „lui cu casă de piatră, o moară și cu tot locul și ve- „nitul moșiei.“[1])

1). Răp. Gh. Codrescu notează, că actul e copiat din condica mănăstirei sf. Ioan din Focșani, în care se găsesc și alte acte și hrizoave ale sale. Vezi la anexe documentul No. XLV.

Nici o altă biserică în Focșanii din Moldova nu poate să fie de cât aceasta, care să pomenește în dania făcută de Paraschiva Băneasa; reconstruindu-să însă de cărămidă a luat hramul *sf. Nicolae*.

In vechiul pomelnic al bisericei se găsește în frunte Parascheva și neamul lui Stroe.

Să spune că biserica e făcută pe locul dăruit de un Stroe, de aceia s'a zis sf. Nicolae Stroe.

Intr'adevăr că tot locul împrejurul bisericei a fost a unei familii Stroe, cum spune și baba Anița o femee de 80 ani, care locuește într'o căsuță lânga biserică.

Actualmente biserica a rămas filială și nu are nici un venit în cât abia să poate întreține cu sprijinul enoriașilor.

18). Biserica Sf. Gheorghe de la Ocol

Această biserică de asemenea nu are nici un act din care să să constate data zidirei ei.

După spusa bătrânilor ea a fost zidită pe la anul 1819 cu cheltueala enoriașilor.

Intru adevăr nici nu poate să fie mai vechie de oarece ea nu e însămnată pe harta statului mujor Austriac din 1789, și afară de aceasta cum arată această hartă la vre o 50 pași de biserică să întindea o pădure, așa că Mănăstirea Profetul Samoil era înconjurată de acea pădure.

Aceasta ar rezulta și din data, ce să găsește pe unele objecte ce aparțin bisericei. Astfel pe o cruce cu răstignirea Mântuitorului e săpată data 1819 și numele unui Vâlcu, pe un potir de argint și pe o cruciuliță aceeași dată.

Turnul de piatră ce să află în partea de miază noapte la intrare în curtea bisericei poartă inscripţia 1839, data clădirei Sale.

Biserica abia să întreţine, ea nu are mijloace nici pentru repararea caselor din curtea bisericei, a căror chirie formează tot venitul ei.

19). Biserica Robescu

(*Capela militară*)

Această biserică cu hramul „*Naştera de Dumnezeu* „*născătoarei şi pururea fecioarei Maria şi a sfinţilor Imp.* „*Constantin şi Elena*" aparţinea mai înaite familiei Robescu.

Ea a fost zidită de Costache Robescu în anul 1815 cum arată încsripţia de pe o piatră ce să găseşte zidită în păretele despre miază-zi din tinda bisericei.

Iată cum glăsueşte acea inscripţie săpată cu litere chirilice:

„Această sfântă şi dumnezeiască biserică zidită-sau „din temelie, şi s'au înfrumuseţat după cum să vede „de robul lui Dumnezeu *Costachi Robescu* biv vel Săr- „dar, şi de roaba lui Dumnezeu Măriuţa Sărdăreasa, „întru cinstea şi prăznuirea naşterea de Dumnezeu „născătoare şi pururea fecioarei Maria şi a sfinţilor „împăraţi Constantin şi Elena, cu a lor cheltuială şi „osteneală, în zilele prea luminatului Domn Ioan Ghe- „orghe Caragea Voevod, cu blagoslovenia prea sfin- „ţiei sale Constandie Episcop Buzeu, spre veşnica lor „pomenire 1815 Mai 1 (leat 7323)."

Răposatul Iancu C. Robescu fost membru de Curte, prefect şi senator, în anul 1895 a cedat această biserică Ministerului de războiu spre a servi de capelă

(militară), garnizoanei din Focşani. Actul s'a transcris la tribunalul Putna sub No. 314 din 1899.

Comandamentul garnizoanei în anii 1897-1899, a reparat biserica cheltuind 15600 lei; de oare ce era cam ruinată şi mult timp stătuse închisă fără nici o îngrijire.

La 25 Oct. 1899 s'a sfinţit din nou, şi astă-zi fiind reparată în felul bisericei Doamna Balaşa din Bucureşti, şi bine întreţinută, este cea mai frumoasa biserică din Focşani.

Domnul General Z. Gheorghiu, fiul oraşului nostru pe când era comandant al regimentului 2 de geniu a înfiinţat un cor foarte bun din soldaţii acestui regiment, care cântă la serviciul divin în fie-care Duminică şi alte sărbători. Acest cor a prosperat mult sub comandamentul D-lui Colonel Ioan Raşcu, el se menţine şi acuma, din cauza aceasta şi a bunei reguli ce domneşte, afară de militari multă lume frecuentează această biserică.

In naosul bisericei spre miază zi este o piatră mormântală cu următoarea inscripţie:

„In acest loc lângă Costache Robescu şi soţia sa „Maria odihneşte Elena Robeasca încetată din viaţă „în anul 1864 Mai."

„Bună mamă, bună soţie."

„Eternă fie-le memoria."

Piatra aceasta este pusă după anul 1864, cum arată şi scrierea cu litere latine.

Să spune că biserica ar fi avut o moşie dăruită pentru întreţinerea ei de însuşi Costache Robescu; dar nu să găseşte nici un act despre o asemenea danie.

20). Biserica Sfinții Apostoli
de la Ocol.

Este făcută de enoriași pe la anul 1850, cum să constată din inscripția ce să află de asupra ușei în lăuntrul bisericei.

Iată textul inscripției pe care l'am copiat în ziua de 4 August 1902, când am vizitat biserica.

„Această sfânta biserică cu patronul Sfinții Apos-
„toli Petru și Pavel s'a început zidirea la 1850 în zi-
„lele Prea Inălțatului Domn Grigorie Ghica Voevod,
„Domn Moldovei, cu binecuvântarea Archiepiscopului
„Veniamin Rosic, și s'a sfințit la 1862 de prea sfinția
„sa Nectorie Roman, s'a zugrăvit în zilele Principelui
„Carol I Domn Principatelor unite și cu binecuvân-
„tarea Episcopului Izaia, Roman, cu ajutorul tuturor
„făcătorilor de bine a acestui sfânt locaș la anul 1871
„Octomvrie."

Pavimentul bisericei a fost așternut cu asfalt colorat la 1893, iar strănile din prejur lucrate frumos din lemn de teiu la 1899.

Biserica aceasta are în față două turnuri, cari servesc de clopotniță. Ea de și nu are nici o avere este foarte bine întreținută.

Preotul *Fuică*, un bătrân de aproape 80 ani, parohul acestei biserici spune că architectul, care a zidit biserica, a fost părintele Petrache, tatăl familiei Petreștilor de la ocol, care avea și meșteșugul de zidar.

21). Biserica Stamatineștilor.

Are hramul Sfinții Voivozi și aparține familiei Stamatineștilor, care a fost una din cele mai bogate și mai distinse familii din Focșani.

Biserica nu ore nici o inscripţie şi nici un act prin care s'ar putea constata data zidirei ei.

Bătrânii spun că a fost construită de *Banul Toma Stamatin*.

La scara de intrare în biserică să găseşte o piatră mormântală, pe care să poate ceti desluşit anul 1798 Oct. 22.

D'asemenea în partea sudică lângă păretele bisericei să află o lespede de marmoră cu inscripţiune în limba rusească, care nu să poate bine descifra, dar anul este scris limpede 1809.

Tradiţia spune că aci a fost înmormântat un ofiţer rus.

Din aceste date să vede că biserica a fost zidită între anii 1789 şi 1798; iar nu mai înainte de oare-ce pe harta statului major Austriac din 1789 nu este trecută.

Sandulache Stamatin, socrul d-nei Ruxanda Stamatin este înmormântat lângă altarul bisericei, cum arată inscripţiunea de pe o cruce mormântală, care poartă data 1837 Ghen. 28.

Iată cum glăsueşte epitaful de pe cruce:

„Trecătorule priveşte; că aci odihneşti,
„Ţărâna unni muritor, carile a fost în lume trăitor,
„Ca şi tine, iar acum nesimţitor; Sandulachi Sta-
„matin biv vel Spătar, după cum în viaţă m'am che-
„mat, acum ţărână şi pământ." (restul nediscifrabil).

Cu ocazia cutremurului din 1894 Aug. 19, biserica aceasta a crăpat aşa de tare că de atunci stă închisă şi nici enoriaşii nici familia n'a mai încercat să o repare; de altfel este foarte dărăpănată, în cât seamănă mai mult ca o ruină.

22). Biserica Sf. Mina

din Bahnele Moldovei.

Aparţine familiei Dăscălescu, căci a fost făcută de Postelnicul Asanache Dan, socrul lui Ştefan Dăscălescu. Ea serveşte ca biserică parohială poporului din mahalaua Bahnele.

Data zidirei ei nu să cunoaşte cu exactitate, căci nu are nici o inscripţie, dară d-na R. Stamatin şi alţi bătrâni spun că s'a construit în anul 1820.

In biserică spre miază noapte să află grobniţa familiei.

Pe piatra de marmoră, împrejmuită de un grilajiu de fer se află scrise numele celor îngropaţi acolo, din cari cei mai vechi sunt.

Asanache Dan
născut la 10 Mai 17 . . mort la 20 Mai 1837.

Ştefan Dăscălescu
născut la 20 Iulie 1800, mort la 20 Dec. 1878.

Maria Dăscălescu născută Dan.
născută la 10 Aprilie 1805, moartă la 13 Ian. 1851.

Constantin Stamatin
născut la 21 Mai 1818, mort la 29 Aprilie 1857.

Biserica aceasta deşi nu are nici o proprietate este bine întreţinută de d-na Ruxanda Stamatin şi de enoriaşi.

Este de notat că la această biserică aleargă multă lume chiar şi de prin judeţele vecine pentru a face rugăcini cătră *Sfântul Mina*, care face să să descopere, hoţii, înşelătorii, şi făcătorii de rele?!!

Peste hotar în Munteni este biserica *Sf. Dimitrie*

făcută de lemn. Ea a fost mai înainte biserica poporului din Bahnele Muntenești și a Cotunei Valea rației care nu mai există, astăzi servește de capelă Cimitirului de acolo.

Preotul Radu Nedelcu, a cărui părinte a slujit la această biserică, spune că a fost făcută pe la anul 1828.

23). Biserica Armeană din Munteni

Biserica aceasta cu hramul Sf. Gheorghe stă închisă de multă vreme, eu cel puțin de 38 de ani n'am apucat să să fi slujit întrânsa.

Domnul F. St. Ferhat, unul din epitropii Comunității Gregoriane spune că epitropia nu are nici un act relativ la această biserică; însă din actele Comunei am constatat, că la 1847 cu ocazia hotărniciei proprietăților din oraș, epitropii de atunci ai acestei biserici au prezentat un zapis din leat 7241 (1733) Iunie 20 „dat *de Ioniță Capitan Toca, care vinde jupânului Gaș-* „*par și tuturor Armenilor, locul, pe care făcuse biserica* "*Armenească în târgul Focșani*".

Din acest act să constată dar că la 1733 biserica aceasta era făcută, și cum se înțelege din expresia zapisului, era de curând construită.

Pe harta din 1789, această biserică e însemnată cu adausul: *Kirche noch nicht ausgebaut*, adecă: biserică încă ne terminată.

Din aceste două documente rezultă, că înainte de 1733, biserica probabil a fost făcută de lemn, iar în anul 1789 a început a să zidi de cărămidă.

D-l Ferhat spune că ar fi fost zidită cu cheltueala

unui *Gheorghieş Hagiu*, a cărui urmaşi s'au strămutat în Bucovina.

Biserica, e în bună stare, dar nu mai are popor în partea Muntenească şi de când ştiu eu populaţia Armeană a oraşului frecuentează biserica din partea Moldovei.

24). Biserica Armeană
din Moldova

Această biserică cu hramul *Sf. Maria* este notată pe harta din 1789.

Nam găsit însă nici un act, din care să să poată constata anul când şi de cine a fost zidită.

O piatră mormântală din curtea bisericei poartă data 1226, era creştinătăţii armene, ceea ce corăspunde cu anul de la Hristos 1777, cum spune d l Ferhat.

Beserica să află pe partea moşiei Stăeşti, ce aparţinea mănăstirii Miera. Credeam că să va fi aflând la biserică cel puţin actul de cumpărarea locului, dar numitul epitrop spune că nu să găseşte nici un act, poate să va fi găsind vre un act în hârtiile măn. Miera, dar actele acestei mănăstiri nu le am găsit pân'acum.

Comunitatea Grigoriană are o capelă frumoasă la cimitrul de lângă gară, ea este construită cu cheltueala fraţilor *Anton şi Garabet Popovici* din Tecuci în anul 1891.

25). Biserica Catolică

Parochia catolică din Focşani pe la anul 1832 avea

o simplă capelă în localul său de la Cimitirul catolic din *Cotul Oancei.*

In această capelă făceau serviciul divin preoţii, cari din când în când veneau prin Focşani.

La 2 Iulie 1846 s'a început zidirea actualei biserici pe şoseaua Cuza-Vadă, şi s'a terminat la 28 Iunie 1847 în ajunul sărbătoarei Petru şi Pavel, când s'a şi sfinţit de către Episcopul *Paul Sardi* în prezenţa protului administrator *Cozma Funtac,* şi a poporenilor.

Biserica s'a construit cu bani adunaţi şi cu donaţiuni făcute de enoriaşi. Subscripţia s'a început de numitul preot Cozma Funtac încă din anul 1840.

Fostul Staroste, italianul *Sebastian Calcagni* a făcut turnul bisericei cu propriele sale mijloace.

Toate aceste date să găsesc trecute întrun registru al bisericei ţinut în limba latină.

Reproduc aci textul notei ce am găsit în acel registru.

In nomine Domini in memoriam porpetuam anno Domini 1846.

„Iullustrissimus ac reverendissimus Dominus, Dominimus Episcopus Paulus Sardi die 24 Iunii hoc est „in Festo SS. Petri et Pauli Apostolorum fundamentum pro nova celesia benedixit, adstantibus patribus administratoribus, patre Cozma Funtac et patre „administratore Calugesensi Nicolao Virani.

„Die 2 Iulii fundamentum Eclesiae inceptum est „primo fodere, Eclesiaque propriis Episcopalibus suis „sumptibus ex mendicatione patris administratoris „est ae dificata pecunia, a domino Sebastiano Calcagno Sindico data manipulataque socordia et invigalanţia laboreque plurimo manibus popriis patris

„administratoris per annum, hoc est a 2 Iulii eclesia „incepta 1847 dic 28⁰ in vigilia SS Petri et Pauli „terminata in maiori hora pro primis vesperis iam „omnes Candellae accensae erant, interim ob circum-„stantias gravores Illustrissimus ac reverendissimus „ter acstimatione dignus sermonem ad populum ha-„buit Colendissimus dominus, domininus Episcopus „Paulus Sardi Visitator Apostolicus“.

In anul 1668 *Vito Pilutio* scriind nunțiului din Polonia despre bisericile catolice din Moldova zice cu privire la Focșani.

„In Focșani vista un Prete Ungaro, il Pere da „Madre ono Lutherani la chiesa non ha niente ha un „tanto de gli huomini in tempo de sendemie e vi sono „da 230 animi“.

26). Sinagoga Izraelită
din Strada Concordia.

Din actele ce există la Comunitatea Izraelită să constată că la anul 1800 luna Aprilie Egumenul mănăstirei Miera a cedat acestei comunități locul, pe care e zidită sinagoga, luând în schimb două pogoane de vie în Odobești, ce comunitatea a posedat atunci.

In păretele Sinagogei se află o lespede de piatră cu inscripție, din care se constată că sinagoga s'a construit în anul 1827.

La 1854 s'a construit o altă sinagogă tot pe acest loc, care în urma unui cutremur s'a dărămat și sa zidit templul actual în anul 1896.

Afară de acest templu mai sunt în curte alte două mici sinagoge, două în strada evreească, și una în strada Artei.

Un Cimitir evreesc a fost în strada Perjoiu; O piatră mormântală, ce să afla acolo datează de 123 ani.

Cimitirul cel nou pe șoseaua Focșani—Tecuci s'a înființat la 1874.

Din actele hotărniciei de la 1847 să constată că în partea Muntenească înainte de anul 1787 a existat un cimitir evreesc în Bahne lângă balta lui Asanache.

Este de remarcat că mai înainte cu 50 ani erau puţini evrei în Focșani, de atunci încoace numărul lor a sporit peste măsură nu atât prin înmulţirea în familie a celor localnici cât prin imnigraţiune din afară, în cât elementul autohton nu puţin a suferit și mai sufere încă din cauza concurenţei ce i să face pe terenul Comerciului și al Industriei de aceşti musafiri nechemaţi.

27). Biserici Dărâmate.

Din bisericele, cari să văd trecute pe harta din 1789 nu există următoarele:

1) Biserica Sf. Vasile, care se afla pe locul de pe Calea Cuza-Vodă, unde este acum școala No. 2 de fete. La 1868 mai existau încă zidurile ruinate, ea s'a numit biserica *Ceprăzarilor,* și a *Sihlenilor,* pentru că era pe loc Sihlenesc.

2) Biserica Sf. Apostoli, care se afla pe maidanul din piaţa Ştirbei în dosul grădinei răp. D. Simionescu Râmniceanu.

3) Biserica Caramzulea, de pe maidanul de lângă bariera Cotești pe locul familiei Jălaboiu.

4) Biserica Ghergheasa, construită la întâlnirea stra-

delor Ghergheasa și Cottești, ea a fost dărâmată în anul 1898.

Dau aci inscripția ce sa găsit la această biserică după o copie ce se află la primărie.

„Această sfântă și Dumnezeească Biserică, unde să „cinstește și se prăznuește hramul *Intrarea în biserică* „*a prea sfintei de D-zeu născătoarei*, fiind începută și „zidită din temelie în zilele prea luminatului și prea „Inălțatului nostru Domn *Scarlat Ghica* (șters) *Voevod* „fiind Mitropolit al țării prea sfîntul părintele nostru „*Grigorie Mireanul*, și Episcopul Buzeului fiind sfin-„ția sa părintele Antim anul 7268 (1760) Iunie 8 zi „și sau făcut prin ostenela și cheltuiala iubitorilor „de D-zeu Domnia lor Jupân *Ion Brașoveanul* și ju-„pân *Drăgan Abageriul*, și jupâneasa dumnialui *Ca-„tinca*, și cu ajutorul de milostenii pravoslavnicii creș-„tini pentru veșnica de obște a domniei lor pomenire; „s'a săvârșit de tot lucru precum se vede în zilele „Inălțatului Domn Ion Alexandru (Scarlat) Ghica „Voevod, fiind episcop al Buzeului Sfinția sa părin-„tele *Chesarie* 1767“.





Palatul Comunal

Cap. V.

ȘCOALELE DIN FOCȘANI[1)]

In cât privește învățământul public orașul Focșani în viacurile trecute împărtășia aceiași soartă cu cele lalte orașe și ținuturi ale țării.

Afară de București și Iași, unde încă de pe la începutul veacului al XVII-lea sub Vasile Lupu și Matei Masarab, să înființase oare cari școli mai mult grecești și slavonești, cele l'alte ținuturi și orașe erau cu totul lipsite de școli publice.

Cei cu dare de mână mai cu seamă din Moldova învațau pe la școlile din Polonia și alte țeri streine. D-l B. P. Hajdău în scrierea sa, *Unde învățau românii vechi?* (Anuariul Instr. publice din 1864-65) nu să îndoește că și în secolul al XVI-lea academia Cracoviană a fost frecuentată de Moldoveni.

D-l V. A. Ureche afirmă existența unor școli în ambele Principate în secolul al XVI-lea și XVII-lea, bazat pe numărul cel mare al gramaticilor și diecilor, și pe numeroase zapise și hrizoave scrise în limba română înainte de Matei Basarab, dar aceste școli să găsiau și ici colea pe lângă mănăstiri, unde să învăța a-

1). Aceste note relative la școale, în parte le am cules din Istoria Scoalelor, scrisă de V. A. Ureche.

tât cât trebuia să știe cineva a scrie și a ceti bine cărțile bisericești.

La 1634 între răzășii ce dau o mărturie pentru niște pământuri la *Cofești* să află și un *Vicol dascăl de Focșani*: La 1680 într'un act de vânzare sub-semnează un *Toader dascăl Focșani.*[1]).

Prin cartea lui Grigorie Ghica din anul 1735 să îndatorește mănăstirea Sf. Ioan a da câte 50 lei învățătorului de la școala din Focșani.

După pacea de la Cuciuc-Cainargi din anul 1772, cu reîntoarcerea în Moldova a lui *Grigorie Ghica*, și numirea în Muntenia a lui *Alex. Ipsilanti*, învățământul fácu un pas înainte.

In anul 1766 Grig. Al. Ghica în Moldova dă hrizovul școalelor, *prin care se dispune înființarea academiei în Iași lângă Mitropolie cu cheltuială domnească;* tot prin acest hrizov să orânduește în toată țara la fiecare eparchie și ținut câte un dascal.

Dascalul de ținut (oraș) primea leafă 60 lei pe an.

In Muntenia de asemenea școalele sunt în propășire în urma hrizovului dat de Domnul Al. Ipsilanti în anul 1776.

Observând bugetul școalelor pe anul 1780 aflăm că la eparchia Buzăului erau 5 dascali: dintre cari unul la *Focșani.*

Intr'un act de hotărnicie din anul 1787 Iulie 20 prezentat la comisia din 1847 să vorbește de școala obștească. [2]

Continuarea școalelor în primii ani ai domniei lui N. Mavrogheni o probează pitacul său din anul 1787

1]. N. Iorga vol. VII pag. 321.

2) Vezi la anexe doc. No. XLVIII, hotărnicia locuitorului Ioniță Jalăboiu și alți.

Iunie 8, cătră boerii epitropi ai școalelor, prin care dispune: a să da câte 15 talere dascalilor, ce s'au rânduit cu osebită carte a Domniei mele la Focșani și la Târgoviștea din Dâmbovița.

După începerea războiului, prin întrarea Rușilor și Austriacilor în Moldova la 1788 școalele nu mai putură funcționa. Tot asemenea și în Muntenia, după ce Principele Coburg ocupă Bucureștii nici vorbă nu mai putea fi de școale domnești până la pacea de la Șiștov din 4 Aug. 1791.

In anul 1792 școalele să redeschid cu mare anevoință după ordinul Domnului Mihai C. Șuțu de la 17 Aug. acelaș an.

La 30 Martie 1796 Mitropolitul Ungro-Vlahiei *Filaret*, cere de la Domnitor a să găsi un învățător la *Focșani*, îndatorind pe egumenul mănăstirei Sf. Ioan ai da leafă, pe cât va crede de cuviință Domnul, și Domnul a dat ordin cătră ispravnicii din Sud Slam Râmnic pentru găsirea unui învățător, acest ordin poartă data 6 Aprilie 1796.

Să vede, că atunci nu s'a putut face nimic, de oarece la 2 Iulie (1796) Focșenenii Munteni reclamă la Domn să li se dea școală, să le rândueaască dascal românesc cu leafă de la epitropia Obștei.

Domnul însărcinează din nou pe ispravnici și pe Mitropolitul să găsească un asemenea dascăl cu învățătură bună și cu leafă de 10 taleri pe lună de la epitropia obștească. Această leafă pentru înleznire o va plăti egumenul mănăstirei Sf. Ioan din Focșani.

Ispravnicii au găsit acum dascalul dorit cu învățătură bună și cu condeiu bun românesc, anume pe preotul Iacob de la Sf. Nicolae, și s'a așezat școala rân-

duindu-să duoi din fruntașii orășeni ca epitropi anume: Polcovnicul Ion Țârțescul și Ion Copcea, pentru care Domnitorul dă școalei pentru asemenea organizație hrizovul cu data 2 Iulie 1796. (V. A. Ureche Istoria școalelor).

Din nenorocire abia să proectase deschiderea școalelor și izbucnește ciuma în țară.

Mai putea oare să caute cineva de învățătură în asemenea triste zile?

La 24 Mai 1803, Al. Moruzi Domnul Moldovei sprijinit de Mitropolitul *Veniamin Costache* dă hrizovul prin care se organizează școli anume: în Focșani, Bârlad, Galați, Roman, Huși, Chișinău, rânduindu-să dascali atât Moldovenești cât și Elinești.

Școalei din Focșani i să acordă trei scutelnici, afară de aceasta Domnul dă hrizovul din 16 Aug. 1803, prin care să orândueşte, ca epitropia să aducă 20 oameni străini pentru slujba școalelor.[1])

Pe la 1800 era o școală privată în casele măn. Sf. Ioan, unde e acum școala profesională, sub conducerea dascalilor greci Constantin Vucaridi și Statache Schina; la această școală au urmat Al. Cottescu tatăl d-lui C. A. Cottescu, și alții.

Cu venirea Rușilor la 1828, iarăși să închid școlile din cauza ciumei și să redeschid la 1830.

Păh. C. Sion în Archondologia Moldovei la pag. 3 spune: „că la 1829 el era staroste la Putna rânduit „de generalul Ialtuchin cu sila, pentru că atunci fiind „cea mai nenorncită epochă pentru Moldova, și mai „ales pentru Focșani, unde să aflau ștaburile oștilor „rusești și cele mai multe oști grămădite acolo, și pe

1]. La anexe doc. No. XXXVIII.

„lângă aceasta și o grozavă ciumă, care pustiise tot orașul.“

La acest an în Focșanii din Moldova funcționa o școală grecească sub conducerea dascalului C. Zisidi.

In budgetul, s'au socotelele obștirei de venitul și cheltuelile școalelor în Muntenia pe anul 1830 cu începere de la 1 Aprilie să vede trecut: *profesorul Dumitrache din Focșani, și un învățător de muzică (Cântăreț) anume Theodorachı cu 450 lei leafă.*

La 1831 Aug. 12 generalul Chiselef cere Eforiei școalelor un raport detailat despre starea școalelor.

Eforia ia măsuri pentru deschiderea școalelor prin județe, adică în orașe *ordonând să se caute case pentru doui dascălı și pentru școală; trei odăi pentru locuința a doui dascăli, și alte două sălı mai măricele pentru învățătură.*

Tot în anul 1831 eforia cere de la profesorii din sf. Sava, să recomande din elevii cei mai buni, ca profesori pentru orașele de județe, să hotărește că cei ce vor dori să ocupe aceste posturi să fie examinați; iar în școală să urmeze metodul Lancaster.

Să stabilește programa cunoștințelor ce să cereau acestor candidați.

Gramatică. Geografia politicească pe scurt, adică: împărțirea pământului în staturi, orașele de căpetenie, religia și stăpânirea fie-cărei țări; munții, mările și rîurile cele mai însemnate.

Teoria numerilor întregi și frângerile.

Catechızmul.

Iată tot bagajul științific reclamat la 1831 de la institutorii de orașe.

Din cei vechi profesori, care se prezentau la examen erau examinați numai de formă.

La 16 Iulie 1832 sa făcut examenul Candidaţilor în Moldova şi au reuşit.

Anton Gheorghiu la Botoşani.

Costache Zefirescu la Huşi.

Ion Zăhărescu la Bârlad

Vasile (Pavlovici) Paulini la Focşani.

Toma Guşcă la Galaţi.

Leafa unui profesor era de 2500 lei pe an, 500 lei pentru vătaful şi argatul şcoalei, primind de la *municipalitate locuinţă în şcoală, lemne şi lumănare.*

Sandul Stamatin este numit de epitropie inspector al şcoalelor din Focşanii Moldoveni.

La 1 Sept. acelaşi an sau deschis şcoalele judeţene. Şcoala din Focşani avea 16 şcolari, dar afară de acestea mai funcţiona şi o şcolă privată.

In anul 1833 încep a să tipări şi cărţi scolastice în Bucureşti de *Gr. Pleşoianu şi Iosif Romano.*

Ia 1835 să înfiinţează în Iaşi prima şcoală de fete, care fapt a provocat mare entuziasm în toată ţara.

In acest an la 29 Oct. *Vasile Paulini,* este transferat la Iaşi profesor de gimnaziu; iar în Focşani rămâne fratele său *Const. Paulini*; care funcţionase alături cu fratele său Vasile ca supleant.

Scoala era în casele d-lui An. Macri în piaţa Moldovei, tocmai pe locul, unde acum să aflâ pavilionul pentru pescărie.

La 1836 apare în Focşanii Munteni [1]) profesorul *Alexe Fortunatu* venit din Transilvania de la *Bistriţă—Năsăud.* După cum spun bătrânii Fortunatu era unul din cei mai buni profesori, foarte iubit de elevii săi

1) In Anuarul şcoalelor de V. A. Ureche să spune că şcoala din Munteni sa înfiinţat la 1829 mai probabil că sa înfiinţat odată cu cele din Moldova la 1832 ori 34.

și mult stimat de cetățeni; l'am apucat și eu în viață ca pensionar; el a murit în anul 1875.

La anul 1837 în Focșanii Munteni să numește în Comitetul de inspecție al școalelor, Ispravnicul *Alecu Mărgărit* și *Ghiță Șonțu.*

In acest an școala din Moldova era frequentată de 36 elevi, și anume 26 în clasa elementară, 10 în clasa a doua.

Invățământul privat funcționa alături de cel public, și începuse a fi o piedică pentru învățământul public. Profesorii din Roman și Focșani să plâng contra învățământului privat. Eforia cere știință de la Ispravnici, care în Aprilie 1837 expune rezultatul într'un tablou.

La Focșani funcționa următoarele școli private.

1) *Mina Papafilu* de românește și grecește cu 25 elevi.

2) *Alexandru* de românește cu 8 elevi.

3) *Diaconu Atanasie* de românește cu 3 elevi.

4) *Atanasie* de românește cu 6 elevi.

5) *Diaconu Stefan* de românește cu 4 elevi.

6) *Costin* de grecește cu 4 elevi.

7) *Cabila* de grecește cu 3 elevi.

Total șeapte școli private cu șeapte dascăli și 55 de elevi.

In anul 1838—39 au fost promovați 52 școlari la școala din Focșanii Munteni.

La 28 Iulie 1838 examenul general din Focșanii Moldoveni s'a făcut în prezența Ministrului de finanțe G. Ghica, care a dat 200 lei pentru premii.

Inspectorul Postelnicul Pruncu, a mulțumit profesorului C. Paulini pentru frumosul rezultat al examenului.

Scoli private în Focşanii din Moldova şi numărul elevilor.

1) *Dascălul Tănase* cu 20 elevi dialect Moldovenesc.
2) *Alexandru* cu 16 elevi idem
3) *Dumitru* cu 15 elevi idem
4) *Hristea* cu 8 elevi idem
5) *Ghiţă* cu 8 elevi idem
6) *Mina* cu 25 elevi idem
7) Const. *Ziside* cu 10 elevi de greceşte.
8] *Jidé* francez învăţa franţuzeşte prin casele boerilor.

La 1839 Sept. 20 eforia [primăria] cumpără de la *Costache Elefteriu* locul din mahalaua Arion pe şosea spre a se zidi pe acest loc casa pentru şcoala publică; dând C. Elefteriu pe lângă zapisul său şi documentele ce le-a avut pe acest loc, adică: un zapis diu anul 1820 Iulie 2 de la Zoiţa Hobjiloae pentru o parte din locul arătat cumpărat de dumnia lui Theodor Cerchez, şi zapisul din 1827 Dec. 6 prin care C. Elefteriu cumpărase locul dela Th. Cerchez.

Actul acesta de vânzare, tocmai la 1850 Dec. 1 a fost autentificat de tribunalul local, din cauză că atunci d-l Ghica Dimitriu proprietarul locului despre răsărit, făcându-şi zăplazul a încălcat locul şcoalelor.

Toate aceste acte au fost cerute de Eforia scoalelor şi înaintate în anul 1850 Dec, 11. [1])

La 1840-41 Gheorghe Apostoleanu fiul oraşului nostru să afla în şcoala Mihăileană din Iaşi ca bursier.

In catalogul acelei şcoli comitetul academic între alţi elevi a dat nota caracteristică lui Gh. Aposto-

1). In archiva primăriei locale să găseşte numai o copie a zapisului de vânzare legalizată de tribunal la 1850. Vezi la anexe documentul No. XLVII.

leanu: de 12 ani, sârguință și talent, caracter blând.

Această notă caracteristică Gh. Apostoleanu nu și-ă desmințito toătă viața sa, căci într'adevăr era de un caracter foarte blând; prin talentul și sârguința sa a eșit între cei de întâi, a luat doctoratul în drept la Berlin, a fost succesiv profesor la universitatea din Iași, membru al Consiliului de Stat sub Cuza-Vodă, Președinte al Curții de Apel din Focșani, destins advocat, deputat și senator în mai multe rânduri, eminent orator.

In acest an referendarul Gh. Asachi, cere epitropiei școalelor, facerea sigilielor pentru școalele din capitalele județelor.

Pe o hârtie oficială cu data 1862 Iulie 3, adresată de directorul Gh. Rozali către Ministerul de Culte și Instrucțiune, să găsește aplicată în tuș pecetea acum perdută a școalei din Focșani Moldova.

Iată forma și inscripția ei:



Instructiv este tabloul ce arată populațiunea școalelor primare județene străcurată prin ele de la înființarea lor până la 1842 inclusiv. Reproduc aci partea ce privește Focșanii din Moldova.

Anul	Școlari
1832	35
1833	—
1834	34
1835	35
1836	31

1837	37
1838 . . . , ...	35
1839	33
1840	40
1841	36
1842 . . . . . . , . .	48
	Total 351 școlari[1]) și

In anul 1843, la școala din Moldova erau 51 elevi în Lancastru. Era și o școală Armenească cu două clase și 45 elevi.

Intre anii 1840-44 s'a zidit casa școalei pe locul cumpărat de la C. Elefteriu, în acest timp s'a mutat și școala în localul său propriu, fapt ce să constată dintr'un ordin al Eforiei școalelor din anul 1844 Oct. 8, în care să spune că pentru cheltuelile școalei s'a prevăzut în buget suma de 1500 lei, ca pentru o școală ce are locul său propriu.

In bugetul școalelor de ținuturi pe anul 1844-45 școala din Focșanii Munteni era trecută cu lei 3333 pe an.

La 1845 școala din Focșanii Munteni avea 100 elevi. Erau și două școli private, una română, alta franceză. In 1846 numărul elevilor crește la 115. Școli private erau două românești, una franceză, două greco-române.

In anul acesta 1846 Oct, 9, vine Gheorghe Rozali în Focșani fiind numit profesor la școala din Moldova cu ordinul No. 346. El era fiu de profesor și la 1834 pe când să afla în institutul de la Trei-Erarchi purta numele de *Gheorghe Vâlcu*[2]). In 1845 era revi-

1). Cifrele din acest tablou nu corespund deplin cu cele arătate mai sus pentru fie-care an, probabil că ele arată numai numărul elevilor, cari au terminat anul școlar.

2). Uricar vol. VII pag, 202.

zor de școale în Iași, de acolo a fost trimis ca institutor și director al școalei azi No. 2 de băeți.

Gheorghe Rozali era un bărbat destins și foarte energic, el a murit în anul 1882 Ian. 6. Spre amintirea lui primăria a botezat strada, unde erau casele lui Gh. Rozali; strada Rozali.

In anul 1847 în comitetul școalei fură numiți *Vornicul Iordache Pruncu și Sardarul Constandin (Dinică) Petrov*, președintele Eforiei (primăriei)[1]).

In anul 1848 Aug. 24 Vornicul Beldiman scrie profesorului de la școala din (Moldova) Focșani, să lase casa școalei la dispoziția *Domnului Gheorghe Bibescu* până la Sf. Gheorghe 1849, probabil cu ocazia renunțării sale la tronul Munteniei.[2])

In anul acesta la școala din Munteni să găsăște profesor la clasa II-a un Costache Teodosie, socrul d-lui Tache Barca,

In bugetul școalelor Moldovei pe anul 1855 la § 18 s'a prevazut lei 10200 pentru școala din Focșani, însă 4500 profesorul, 3000 adjunctul, 2400 supleantul.

La § 19 era trecută și subvenția școalei de fete lei 1500.[3]].

Aceasta e prima amintire de școală de fete în Focșani, de sigur însă că n'a fost o școală deosebită pentru fete, ci vre o școală mixtă alăturată pe lângă școala publică de băeți.

Directorii succesivi ai școalei din Moldova au fost: *Vasili Paulini* de la 1832-1835, *Costachi Paulini* până la 1846, *Gh. Rozali* până la 1864 Aug., *Stefan Neagoe* până la 1866 Ian. 5, *Stanislau* până la 1866 Oct. *N.*

1]. Acest. Const. Petrov este bunicul D-nei I. I. Langa.
2]. Ordinul să află în archiva școalei.
3). Uricar vol. XVIII pag. 425.

Codreanu până la 1867 Dec. 3., *Alex. Puiu* de la 1867 până la 1894 Aprilie 1, când a eșit la pensie, apoi de atunci și în prezent *Gh. Rarincescu.*

Cursul întreg primar era de trei ani, în care să preda: Scrierea și citirea, Istoria biblică, geometria, l. română, aritmetica, geografia și Istoria patriei.

In anul 1850 funcționau următoarele școli private în Focșanii din Moldova: a lui *Stefan Moțoc*, a dascalului *Sava* de grecește, a lui *Schuster* de germană, a preotului *Alexandru și Tache Nicolau*, era și un pensionat a d-nei *Șambono.*

Pe la 1852-3 francezul Mettey în asociație cu un Popescu a deschis în Focșanii Munteni o școală privată de băeți în strada Brăilei visavis de fabrica de oglinzi a d-lui C. Cernat, și o școală de fete în strada Sf. Ioan, alături de casele actuale a d-lui Gavrilescu.

La această școală bine organizată a învățat distinsul cetățean al orașului nostru N. Fleva fost ministru și actual reprezentant diplomat al țării la Roma; Const. Cernat, Ion Chivu, Iorgu Gh. Ghiță, D. Gh. Ghiță, C. Botescu, Boranescu, N. Dascălescu și alții.

La 1853, pensionul lui Gh. Crudu, Manoil Strakolski și a lui Charles Emanuele de franceză.

In acest an de la Oct. 1853 până la Oct. 1854 școala din partea Moldovei s'a mutat în casele d-lui Gh. Pastia din cauză că localul școalei fusese luat pentru trebuințele trupelor Rusești, făcându-să spital.

La 1856 să mai găsesc școli pe lângă bisericile Stamatin, Săpunaru, Domneasca, sf. Gheorghe și sfinții Apostoli, unde să învăța cetitul, scrisul și cântările bisericești.

La 1858 Iulie 12 cu ordinul No. 6138 să înfiin-

ţează condicele de prezenţă la şcoalele din Moldova.

La 1859 exista în Focşanii din Moldova o şcoală de catechetică cu profesorii: preotul Vasile Bocancea la clasa II şi diaconul Ion Sandu la clasa I-a.

Prin ordinul ministerial No. 9402 din 29 Sept. 1859 această şcoală s'a desfiinţat, şi elevii au trecut la şcoala publică, anume: 21 în clasa I, 19 în clasa II-a iar Vasile Bocancea, a trecut ca profesor de religie la clasa II şi III-a, Ion Sandu cu aceiaşi însărcinare la clasa I-a, rămânând supleantul pentru celelalte objecte de studii.

In toată perioada aceasta şi chiar mai pe urmă după legea instrucţiunei din 1864 şcoalele şi pensionatele particulare erau în mare număr pentru motivul, că şcoalele publice, nu erau nici suficiente nici destul de bine organizate.

Localul şcoalei de băieţi de la Munteni, era pe locul, unde să află acum casele răposatului Iancu Mărgăritescu pe bulevardul Carol; pe la 1849 locul s'a vândut de (primărie) municipalitate iar şcoala s'a mutat pe bulevardul şcoalelor, unde este şi acum şcoala No. 1 de baeţi în nişte case ce au fost ocupate de *vama nouă* pe, locul Sihlenilor[1]).

Şcoala de fete din Munteni s'a înfiinţat la 1861 Mai 9 sub direcţiunea d-nei *Ana Neagoe* şi a soţului său *Ştefan Neagoe*; ea era întreţinută din fondurile Brancovineşti subt numire de *pensionul Brancoveanu*, cu eleve externe, dar să dădea masă în şcoală pentru 50 de eleve.

Această şcoală s'a transformat în şcoală de stat la 1864, iar la 1865 din casele lui Petrică, unde stă a–

1). La anexe doc. VXLVIII tabloul caselor şi al locurilor.

cum familia Simionescu Râmniceanu s'a strămutat întrun local din Curtea mănăstirii sf. Ioan dândusă în grijea direcțiunei și grădina mănăstirii, azi grădina publică.

La 1874 într'acest local s'a mutat pompierii iar școala în hanul Vișinoti, de aici școala a pribegit prin diferite localuri proaste și nepotrivite până la 1886, când s'a mutat în localul ei propriu pe șoseaua Cuza-Vodă, sub numirea de școala No, 2 de fete.

Această școală a stat sub direcțiunea d-nei *Maria Caian* timp de 27 ani de la 1870 până la 1897, când a eșit la pensie.

Școala de fete din Moldova s'a deschis separat la 1860 în casele foaste a doamnei Sultana Miloș pe stada Pruncu: sub conducerea a două surori *Efrosina și Sofia Stamati* ea poartă azi numele de școala No. 1 de fete și de la 1881 să află în localul său propriu vizavis de biserica Sf. Gheorghe vechiu.

După unirea definitivă a țărilor și după promulgarea legii instrucțiunii publice în anul 1864 subt memorabila domnie a lui Cuza-Vodă, învățământul public a luat un mare avânt în toată țara.

Cursul învățământului era de 4 ani.

In acest an să găseau următorii institutori la școalele primare din Focșani. La Munteni Ion Tomescu cl. I, Nicolae Echimescu cl. II, Ion Albini cl. III, Nicolae Tipeiu cl. IV și director.

La Moldova Gh. Brăteanu, Costache Petrescu, Gh. Nedelcu și Stefan Neagoe cl. IV și director.

In toate clasele societății să manifesta un dor nespus de a învăța carte mai multă, de cât să predea în clasele primare; statul însă nu dispunea de mij—

loace bugetare pentru a înfiinţa de odată toate şcoalele secundare prevăzute în lege.

In anul 1865 orăşenii cer înfiinţarea gimnaziului. Ministerul răspunde că n'are bani, ci comuna să prevadă în bugetul său sumele necesare pentru întreţinerea gimnaziului [1].

Inginerul Capitanovici fusese chiar însărcinat să facă planul de cladire pentru gimnaziu.

Atunci primaria care nici ea nu avea sumele necesarii prevăzute în buget lansează foi de subscripţie pentru întreţinerea gimnaziului.[2]

Ministerul Cultelor prin ordinul No 26512 dela 10 Aug. aprobă înfiinţarea gimnaziului, deodată numai cu o clasă, adăugând că va publica concurs pentru alegerea profesorilor.

La 2 Noemvrie acelaş an şcoala de fete No. 1 s'a mutat din casele d-nei Sultana Miloş în localul d-lui Ghiţă Boiu, iar casele d-nei Miloş au rămas pentru gimnaziu.

In anul 1866 Ian. 7 primăria în dorul său de a vedea cât mai în grabă înfiinţat liceul prevăzut de lege a deschis cu cheltueala sa gimnaziul numit Alexandru Ioan Cuza [3]).

Discursul de deschidere a fost rostit de d-l Gh. Apostoleanu, prim preşedinte al Curţii de Apel [4]).

Clasa I a început a funcţiona cu profesorul *Ştefan Neagoe*, care după ce a scos prima serie de elevi, încă în toamna aceluiaşi an a fost strămutat la liceul din Bârlad.

---

1) Ordinul ministerial No. 21570 de la 23 Iunie 1865 dosarul 7 din acelaşi an la primărie.

2) No. 2192 Iulie 19 acelaşi dosar.

3) Primar era Mihalache Ionescu.

4) Dosarul No. 4 din anul 1866.

De aci înainte treptat în fiecare an s'a înființat câte o clasă, până când s'a complectat cursul inferior de patru clase.

Dar deja în anul 1868 Aprilie gimnaziul a fost trecut în bugetul Statului.

Cei de întâi profesori până la complectarea cursului inferior în anul 1868 au fost d-nii *Ștefan Neagoe, Nicolae Tipei, Ioan Albini, Ioan Surău, Mihai Constantiniu, Nicolae Codreanu, Ion Filitelui, D. F. Caian* și *Ștefan Mincu*[1]).

In toamna anului 1869 acești profesori dorind a transforma gimnaziul în liceu cu șapte clase au deschis clasa a cincia predând lecțiunile gratis un an; dar ministeriul de atunci (1870) din cauze bugetare s'a opus la Continuarea liceului, și ast-fel dorința profesorilor și a Cetățenilor a rămas nerealizată[2]).

In locul liceului profesorii după dorința Ministerului au deschis o *școală normală de învățători*, Sept. 1869 a căror lipsă pe atunci era foarte simțită. Școala aceasta s'a deschis în casele d-lui Ghiță Boiu în dosul tribunalului, dar după ce în curs de trei ani a scos o serie de învățători pentru județul Putna, s'a închis pentru tot-deauna.

Școala aceasta a funcționat în casele din dosul tribunalului, unde fusese mai înainte școala de fete din Moldova.

In anul 1869 s'a deschis din nou clasa a cincia liceală, mai cu samă că județul luase asupra sa cons-

---

1) Din toți acești profesori astăzi 1906 nu mai este în viață de cât D. F. Caian.

2) Gimnaziul s'a deschis în casele D-nei Sultana Miloș strada Pruncu; în 1867 s'a mutat în casele d-lui Stoenescu astăzi ale lui Z Țăranu pe strada gării, de aici în 1870 s'a mutat în casele d-lui Tache Pastia strada Brăilei, în 1880 s'a strămutat în localul său propriu pe bulevardul școalelor, iar de aici în noul său local strada Stamatinești.

trucția localului de pe bulevard, care în anul acesta s'a dat gata și s'a pus la dispoziția guvernului, dar la finele anului iarăși s'a închis tot din cauze bugetare.

In anul 1884, s'a cerut din nou deschiderea liceului, care încuviințându-să a continuat până la complectare ne mai făcându-să nici o opoziție din partea guvernului.

In acest local a stat liceul până în toamna anului 1899, când s'a strămutat în noul său local mult mai spățios și mai bine adoptat pentru trebuințele școlastice.

Păcat numai, că o clădire atât de frumoasă, pot zice monumentală, s'a așezat pe un loc dosnic la marginea orașului și în apropierea locurilor băltoase din mahalaua Bahnele, în cât pe lângă alte inconveniente întru nimic nu contribue la înfrumusețarea orașului.

Fără îndoiala gimnaziul la înființarea sa și profesorii, au trebuit să lupte cu multe deficultăți, mai cu samă, că bugetul statului foarte redus nu putea să procure tot materialul didactic necesar, afară de aceasta lipseau și manualele de studii, încât profesorii erau obligațiași forma fie-care manualul pentru objectul său de studiu.

Când s'a înființat gimnaziul și mai apoi liceul nu aveam nici aparate fisice, nici gimnastice nici pentru experiențe chimice, nu exista nici urmă de bibliotecă.

Când eram director între anii 1873—80 a trebuit să dau un bal ca să pot aduna mijloacele bănești pentru procurarea aparatelor gimnastice.

După înființarea liceului am intervenit la județ și la comună (1887-88) pentru a să aloca în bu-

getele lor oarecari sume spre a putea procura aparatele necesarii pentru studiul chimiei.

Statul din partea sa trimise o colecţiune complectă pentru studiul mineralogiei forme pentru studiul geometriei şi al oristalografiei, câte-va hărţi şi globuri pentru geografie, erau şi câteva aparate pentru studiul fisicei.

Iar fondul necesar pentru înfiinţarea bibliotecei s'a format prin concursul ce a dat răposatul *Ştefan Sihleanu* şi *familia Tufelcică*, cari împreună cu profesorii D. F. Caian şi N. Tipeiu constituind un comitet în anul 1876-77, au dat mai multe concerte, şi sărbări în grădina publică din a căror venit s'a adunat aproape 5000 lei.

Cu aceşti bani şi donaţiuni de cărţi din partea unora şi altora, mai în urmă şi din partea Academiei, s'a pus temelia bibliotecei liceului în 1881, cari azi numără peste trei mii volume.

După anul 1866 să manifesta în popor o dorinţă neţărmurită de aşi da copii la învăţătură.

Cele patru şcoli primare, două de băiaţi şi două de fete, nu mai putea să adăpostească mulţimea şcolarilor, în cât a trebuit să să deschidă alte şcoli primare.

In anul 1871 s'au înfiinţat alte două şcoli de băiaţi sub numire de Sucursale No. 3 în tăbăcari, şi No. 4 la ocol, două de fete No. 3 la Sf. Gheorghe şi apoi No. 4 în dosul Mănăstirii Prof. Samoil, care apoi s'a mutat în strada Păcii spre tăbăcari.

Afară de aceasta simţindu să trebuinţă de a da o cultură mai largă şi fetelor, în anul 1889 s'a deschis o şcoală secundară de fete, care după o nouă organizaţie dată învăţământului, e destinată a să transfor-

ma în școală profesională, cu toate că mai există o școală de croitorie și albituri susținută din fondurile adunate de societatea Doamnelor din Focșani.

Acestă școală de croitorie s'a înființat îndată după războiul cu Turcii din anul 1877-78.

Aici în Focșani ca și în alte orașe ale țerii sa constituise o *societate de doamne* pentru a veni în ajutorul ostașilor răniți pe câmpul de războiu.

După ce societatea și-a îndeplinit misiunea sa, înființând aici un spital, în care să căutau ostașii răniți; din fondurile adunate, a mai rămas o sumă de 6000 lei.

Societatea întrunită în adunarea generală la 1880 a hotărât să continue înainte înființând și întreținând cu banii aceștia și cu ce să vor mai aduna din an în an, o școală profesională de fete.

Ideea a fost sublimă, și școala a dat frumoase rezultate. Ea astăzi are localul ei propriu construit în stil elvețian, situat pe șoseaua Cuza-Vodă.

Asfel un număr însămnat de fete sărace își capătă aici cunoștințele necesarii spre a putea duce o viață demnă și onorabilă.

Asemenea școli sunt o adevărată binefacere, ele deșteptă gustul de a munci chiar și în clasele bogate.

Cererile de înscriere la această școală sunt atât de numeroase, că nu să pot satisface toate, deoarece nici localul nici personalul instructor nu este destul de suficient.

In Focșani să mai aflâ și *Orfelinatul* un institut pentru Surdo-muți și alți copii orfani, care până în anul 1896 a fost în București strada Teilor.

Localul acestui intitut s'a construit de stat în foasta grădină publică dela bariera Teouci, dăruită de primărie statului pentru acest scop.

Locul pentru gradină a fost dăruit primăriei în anul 1845 de *d-nii Stefan Dăscălescu și Nicolae Lipan.*

Ar fi just ca statul sau primăria să aşeze în zidire o placă commemorativă cu numele donatorilor.

Mai sunt în Focșani două școli primare armenești una de băeți alta de fete, ambele cu localuri proprii, construite de comunitatea armeană în curtea bisericei armene din strada gării.

De asemenea două școli izraelite, una de băeți alta de fete cu localurile lor proprii în strada Ștefan cel mare.

De vre o zece ani s'a înființat aici un *Ateneu* ai cărui membri în fiecare an au delectat publicul Focșenean prin conferințele lor interesante și instructive.

Avem și o *societate filarmonică* unită cu Ateneul care a deșteptat mult în societatea Focșeneană gustul pentru muzică și seratele date cu audițiuni muzicale, sunt foarte frecuentate de publicul nostru[1]).

Asfel orașul Focșani înpreună cu țara întreagă întrun interval de timp relativ scurt a făcut un progres însemnat pe terenul Cultural.

1) De vreo doui ani ateneul și Societatea filarmonică au început a cam lâncezi, cauza e că pătura cultă, din localitate, nu mai pune atâta interes, cât să punea mai înainte pentru aceste două instituții frumoase.



Cap. VI.

EMAŞURI SAU IZLAZURI

Oraşul Focşani din vechime îşi are emaşurile sale pentru păşunatul vitelor.

Aceste emaşuri erau proprietatea răzăşilor stăpânitori în hotarul oraşului.

Partea oraşului ce aparţinea Principatului Moldovei avea emaşul său în partea nordică pe o întindere de 651 fălci şi 35 prăjini cu adăpătoare la râul Putna, pe care încă în anul 1835 îl avea în deplină stapânire.

Acest emaş deja în anul 1850 să redusese la 160 fălci, iar în anul 1859 inginerul Neculcea constata în fiinţă numai 146 fălci şi 58 prăjini.

Mulţi din cei ce trăesc astă-zi nu vor fi ştiind peripeţiile, prin cari a trecut acest emaş, precum nu le am ştiut nici eu, dacă o întâmplare fericită nu m'ar fi pus pe urma unui act, singurul ce cred că mai există relativ la istoricul acestui emaş şi la drepturile oraşului.

Intr'o conversaţie ce am avut cu regretatul Grigore Bălănescu, despre emaşul din partea nordică a oraşului, îmi arătă trei adrese ale primăriei din 21 Dec. 1871, de la 18 Ian. 1872 şi 3 Maiu 1872, prin cari

era învoit să apere comuna în procesul emaşului sorocit la tribunal pentru ziua de 11 Ian. 1872, apoi amânat la 4 Sept. 1872.

Cu această ocazie îmi ceti şi o copie după o petiţie adresată corpurilor legiuitoare, în care erau expuse datele şi rezumatul celor mai principale *anaforale* relative la acest emaş, îmi spuse că oraşul era în proces cu proprietarii, pe a căror moşii să află emaşul, şi cum în fine, dosarul întreg al afacerei s'a perdut ori s'a furat împreună cu toate actele anexate.

Petiţiunea aceasta, de cea mai mare importanţă pentru cunoaşterea afacerei emaşului fără îndoială a fost concepută de însuşi Grig. Bălănescu, de oare-ce numai el, care ca advocat al comunei studiase dosarul afacerii, putea să cunoască actele şi anaforalele citate cu atâta exactitate.

Probă şi faptul că ea s'a găsit între hârtiile sale. După moartea regretatului Gr. Bălănescu în 1897, venerabila sa soţie, d-na Sultana Bălănescu mi-a pus la disposiţie hârtiile, am luat copie după petiţie şi alte note făcute de Bălănescu, pe cari le reproduc aci.

COPIE

după petiţiunea adresată camerei legiuitoare în chestiunea Emaşului, ce să află în partea nordică a oraşului Focşani.

„Oraşul Focşani, partea nordică, este aşezat pe trei „trupuri de moşii numite: Stăeştii, Brătuleştii şi Sârbii sau Bahnele.

„Mai multe sute de ani au trecut, în care locuitorii „oraşului s'au bucurat în linişte de dreptul sacru al „proprietăţii, neavând altă îndatorire, de cât cei cu „titlul de bezanari a plăti un mic bezman anume statornicit în bani.

„Dar apoi însuşi această îndatorire atrăgea pentru „ei şi pentru toţi orăşenii dreptul de a păşuna cu vi- „tele lor liberi şi fără nici o altă plată, atât pe sus „zisele moşii, cât şi pe moşia Petreştii, care s'a dă- „ruit mănăstirei Miera pe lângă partea sa din Stăeşti, „în scop de a procura emaşul trebuitor oraşului, pre- „cum să constată din actul de anchetă înserat în a- „naforaua cu data 1841, despre care mai jos să va „vorbi.

„In aceste condiţiuni avantagioase oraşul populân- „du-să şi prosperând orăşenii s'au văzut în putere şi „în drept a răscumpăra protimisul şi astfel au dobân- „dit în acest sens Cartea Domnească din anul 1816 „Mai 26.

„Atuncia proprietarii titulari ai moşiilor anume: E- „gumenul măn. Miera pentru jumătate din Stăeşti cu „Petreşti; Costache Elefteriu iarăşi cu jumătate din „Stăeşti; Stefan Dăscălescu cu Bahnele şi alţi propri- „etari răzăşi din Brătuleşti, spre a încătuşa voinţa şi „dorinţa de răscumpărare a orăşenilor tot în acelaş an „1816 au făcut învoială în scris cu orăşenii, prin care „pe de o parte le întăreşte dreptul sucular ce au fost „avut de a păşuna cu vitele fără vre o plată pe mo- „şiile sus zise cu adăpătoare la apa Putnei, iar pe de „altă parte întinderea emaşului să constatase a fi în „cătime de 652 fălci 75 prăjini cu analoghii pe pro- „prietari, dintre cari vom cita pe acei în număr mai „mare de falci şi anume: Mănăstirea Miera 346 fălci „din moşia Petreşti şi 88 fălci din Stăeşti; Costache „Elefteriu 90 fălci şi 35 prăjini din Stăeşti; Stefan „Dăscălescu 58 fălci şi 40 prăjini din Bahne, şi Ni- „colae Lipan 30 fălci.

„Ast-fel stăpânirea fără vre o plată a emașului pe „întinderea mai sus arătată, s'a urmat în liniște și ne„întrerupt de către orășeni până la anul 1835.

„In acest an de tristă memorie pentru orășeni în„cercându-să arendașul moșiei Petrești a mănăstirei „Miera a impune orășenilor o mică plată pentru pă„șunatul vitelor pe zisa moșie, unde era și adăpătoare „la apa Putnei, și de la acel arendaș luând îndemn și „ceialalți proprietari vecini mai sus numiți, o aseme„nea cutezătoare încercare a fost îndată respinsă atât „pe baza stăpânirii seculare, cât și pe baza documen„telor mai sus citate, confiate vechililor împuterniciți „de orășeni în această chestiune.

„Mai târziu însă vechilii orașului cari păstrau do„cumentele, de conivență cu proprietarii interesați, „le predară documentele, și mai cu samă învoiala de la 1816.

„Pe dată apoi zișii proprietari au cerut din nou a „respinge posesiunea orășeniler. Dar faptul recent și „notariu al predării documentelor orașului în mânile „adversarilor, și necontenitelor reclamațiuni, cari, au „avut loc din partea comunității orașului, provocând „în anul 1841 o anchetă administrativă; prin aceasta „după ce s'a constatat seculara posesiune a orășe„nilor asupra emașului în câtime de 651 fălci 35 pră„jini cu adăpătoare la apa Putnei fără nici o plată; „după ce s'a constatat existența învoelii din 1816 cu „alte documente și predarea lor de către vechili la „proprietarii adversari; și în fine după ce s'a consta„tat că moșia Petreștii a fost cedată mănăstirei Miera „și anexată la moșia Stăeștii în scop de a procura „pământul necesar pentru emașul târgului, au supus

„resultatul locului cuvenit, în temeiul căruia mijlocește
„ anaforaua cu No. 1628 din anul 1841 a statulu ad-
„ministrativ în coprindere; a să menține posesiunea o-
„rășenilor asupra emașului pe întindere de 651 fălci și
„75 prăjini cu adăpătoare la apa Putnei și fără nici
„ o plată, precum a fost urmat până la anul 1835 in-
„clusiv.

„Iar zisa anafora tot în acel an căpătând sancțiu-
„nea domnească sa și ordonat aducerea ei la întocmai
„îndeplinire.

„Credem de prisos a mai descrie aci causele cari au
„împedecat executarea pe fața pământului a citatei
„anaforale, căci este de ajuns a aminti despre acei timpi
„de tristă memorie, și cauzele le vom afla în influen-
„țele ce proprietarii adversari ai orașului exercitau mo-
„ralicește și materialicește asupra guvernanților din
„acei timpi, ast-fel că deși nenumărate ordine au mij-
„locit pentru aducerea la îndeplinire a hotărârii dom-
„nești dată la zisa anafora, însă influențele proprie-
„tarilor au paralizat tot rezultatul.

„In această stare de lucruri a stat cauza orașului
„pentru emaș până la anul 1850, când atuncea au
„mijlocit o altă anafora sub No. 1889 din 29 Iulie
„prin care, deși să recunoaște că de la statornicirea
„orașului și până la anul 1835 inclusiv orășenii au
„fost sloboziași pășuna vitele fără vre o plată pe mo-
„șiile pe cari este situat orașul, având și adăpătoare
„la apa Putnei; deși mai recunoaște că orășenii prin
„seculara stăpânire au *paragrafisit* ori ce drept al pro-
„prietarilor în privința pășunării, și în fine deși con-
„stată că documentele orașului au fost predate pro-
„prietarilor, totuși după puternicile stăruinți ale Egu-

„menului măn. Miera, statul prin citata anafora a ho-
„tărât că prin administraţie să să ţină *statu-quo* stă-
„pânirea oraşului pe 160 fălci emaş din trupul moşi-
„ilor Stăeşti şi Petreşti fără nici o plată, iar recipro-
„cile pretenţii ale părţilor litiganţi să să dezbată ju-
„decătoreşte, în care scop Ministerul Instrucţiei cu or-
„dinul No, 4584 din anul 1850 a înaintat dosarele în
„chestiune la tribunalul judeţului Putna.

„De atunci procesul orăşenilor cu proprietarii pen-
„tru întregimea emaşului în sumă de 651 făci 75 pră-
„jini cu adăpătoare la apa Putnei stă încă pendinte
„la zisul tribunal, iar mânţinerea stăpânirei regulân-
„du-să pe cale administrativă, tocmai în anul 1859
„s'a constatat prin ingineriul Neculcea, că din suma
„de 160 falci emaş cuvenit oraşului după stapânirea
„urmată la 1850, conform cu rostirea citatei anaforale
„lipsesc 13 falci 22 prăjini, fiind împietate de Egume-
„nul măn. Miera în decursul acestui timp.

„Domnule preşedinte, domnilor deputaţi; cu exacti-
„tatea dictată de conştiinţa adevărului sau expus
„pân'aci faptele şi actele, pe cari repozează drepturi-
„le oraşului Focşani, în cauza oraşului răpit încă din
„anul 1835 de cătră proprietarii vecini.

„Răpirea unei însămnate cătimi de pământ destinat
„emaşului vitelor, de care oraşul s'a folosit de secole
„în libertate, a fost în cea mai mare parte cauza că
„oraşul Focşani a rămas cu totul lipsit de o popula-
„ţie agricolă, şi a adus o pagubă simţită tuturor lo-
„cuitorilor acestui oraş.

„Dacă pentru oraşul Iaşi, guvernul în unire cu înal-
„tele corpuri legiuitoare au luat dispoziţie prin anume
„lege, a scuti pe orăşeni de răscumpărerea bezmanu-

„rilor, a le acorda dreptul să cumpere în loturi pro-
„prietăţile statului vecine, şi în fine li-a întors fără ju-
„decată emaşul răpit de către călugări, apoi oraşul
„Focşani, care a fost reşedinţa comisiunei centrale şi
„ punctul de unire a ţărilor Române, care este reşe-
„dinţa unei curţi de Apel şi centrul ţării ,Româneşti,
„are drept mai mult la buna-voinţa mandatarilor na-
ţiunei şi la consideraţia înaltul guvern.

„Aceste motive îndeamnă pe orăşeni a să adresa cu
„rugăminte către D-voastră, că în baza împrejurărilor
„şi a actelor expuse mai sus, precum şi a drepturilor
„ce rezultă din ele să bine-voiţi a interveni la înaltul
„guvern, ca să restitue oraşului suma de 300 fălci e-
„maş din trupul moşiei Petreşti cu adăpătoare la apa
„Putnei, precum a fost din vechiu şi care pe nedrept
„s'a răpit de către Egumenul mân. Miera.

„Cu asemenea mod pe de o parte să va precurma
„procesul pendinte la tribunal dintre comuna oraşului
„şi statul pentru zisul emaş; iar pe de alta poate va
„rămânea statul apărat de ori ce dispăgubire către
„comună de venitul acestui pământ de la 1835 şi până
„în prezent.

„In încredere că rugătoarea noastră cerere nu va
„rămânea fără un un rezultat satisfăcător, vă rugăm
„să primiţi încredinţarea prea osebitelor noastre con-
„sideraţiuni."[1])

In hârtiile ce învăluiau această petiţie am gătit şi
câteva note făcute de Gr. Bălănescu în vederea pro-
cesului, după dosarul afacerei, pe cari le transcriu aci
de oarece ele cuprind amănunte ce nu să găsesc în
petiţia către camera deputaţilor.

1). Originalul după care am scos această copie nu are dată, şi nu ştiu dacă a fost înaintată corpurilor legiuitoare.

Pagina 6. Din anafora la 1841 Elefterescu avea dat 20 fălci și 10 prăjini; Străjescu și ceia lalți răzeși după obiceiu; iar Dăscălescu nimic.

Concluzia anaforalei, că din vechime și până la 1854 s'a pășunat emașul cu adăpătoare la Putna, fără plată; că aceasta s'a urmat în temeiul învoelii din 1816, a cărei existență să constată prin jurământul făcut de patru negustori și din cererea de răscumpărare din 1816 Mai 26.

Pagina 306. Cercetarea Baloș și Aslan din anul 1850 Mai 6, din care să constată că Măn. Prorocul Samuil n'are emaș ci numai în vatra târgului.

Pagina 81. Un plan al situații orașului.

Pag. 346. Anaforaua din 1850, care decide a să mânține *Statu-quo* și a să da pricina în curs judecătoresc oficia No. 4594 din 1856 Aug. către tribunal.

Că Popson, care a iscălit contractul de arendă, a fost supus—Referatul Archiv prefecturei la adresa Eforiei No. 65 din 1860.

Pagina 4. Anaforaua din 1850, emașul 160 fălci, din cari la 1856 inginerul Neculcea constată numai 146 fălci și 58 prăjini

Statul 434 fălci din Stăești și Petrești; din 651 fălci 75 prăjini posedă 145 fălci 19 prăjini și 40 stânjeni. Din 434 fălci să scade ce este în ființă și restul de 288 fălci 61 prăjini de reclamat.—Epitropia Prorocului Samoil 20 de fălci; C. V. Pătrășcan 90 fălci 35 prajini din Stăești; R. Stamatin 58 fălci 44 prăjini din Bahne; N. Lipan 49 fălci N Nistor reprezentantul casei Nistor; Ovaneș Manuc cu moșia Pascal Străjescu Stăești înainte, sau la 1835.

Târgul este situat pe Stăești, jumătate a statului și

jumătate a Elefterescului, Brătulești răzășeasca. Răzășești părticele mai mari Prof. Samoil, Lipan, Nistor și Ovanes Manuc—Sârbii sau Bahnele a lui Stamatin,

Pagina 272. Anaforaua din 1841 și cercetarea Pruncu arata, că *pe moșia Stăești a măn. Miera* sunt 417 locuri a 434 fălci; însă 88 Stăești 346 Petrești. *Pe Stăești Elefterești* 25 locuitori a 90 fălci 35 prăjini. *Profetul Samoil* 215 locuitori 20 fălci din Brătulești. *Pascal Străjescu* 47 locuitori 6 fălci 40 prăjini. *Nistor* 17 locuitori 6 fălci. *Lipan* 42 locuitori 30 fălci. *Dăscălescu* 8 locuitori 58 fălci 40 prăjini și osebit 353 locuitori ohavnici (lit. B. anafarana).

Acesta este istoricul emașului din partea nordică pe care'l cunoaștem numai grație actelor și notelor ce s'au găsit în hârtiile răp. Gr. Bălănescu, căci dosarul întreg al afacerei cu toate actele s'a pierdut ori s'a furat, cum spunea însuși Gr. Bălănescu, într'o scurtă călătorie ce a făcut acest dosar de la tribunal până la primărie.

Cum stă dar astăzi chestia acestui emaș?

De la 1872, când pentru ultima oară s'a sorocit procesul la tribunal, au trecut deja 32 de ani fără ca în acest interval de timp să să fi redeschis procesul, încât dreptul orășenilor de a și recăpăta emașul perdut este deja prescris.

Astfel dar cauza aceasta este pentru totdeauna perdută și orășenii trebue să să mulțumească cu ceia ce a rămas, adecă: 146 fălci și 58 prăjini, cât a constatat inginerul Neculcea cu ocazia măsurătoarei din 1859.

Comuna însă trebue să fie cu cea mai mare privighere, ca să nu să mai piardă din ce brumă a rămas, de oare ce să spune că și acum proprietarii ve-

cini, în fie care an răzluesc câte puţin din hotarul e-maşului.

Izlazul târgului din Munteni

Focşanii din partea Muntenească întocmai ca şi partea din Moldova *ab antiquo* a avut izlazul său propriu, care a fost *pământ moştenesc.*

Insă Mănăstirea Sf. Ioan prin oarecari cumpărături de locuri în oraş şi părţi de moşi la câmp din devălmaşe ce era, mai pe urmă prin falşificarea unor acte de cumpărătură şi prin abuz de putere a încercat a să face stăpână pe întreaga moşie a târgului luând embatic pentru locuri de case cotropite fără nici un drept şi tacsa de ierbărit pentru păşunatul vitelor.

„Năstavnicii acestei mănăstiri, spune Comisia de la „1847, în multe rânduri s'au muncit a râpi orăşenilor „acest izlaz prin felurite chipuri, când făcându-să că „îl dă în arendă, când punând pe unii din locuitorii „oraşului partea Moldovei să-l are, dar orăşenii tot-„deauna şi-au pus pieptul spre aşi apăra dreptul lor „stămoşesc tăind plugurile acelor Moldoveni şi alun-„gându-i din moşia lor.

„Tot în asfel de chipuri Mănăstirea îşi întândea la-„ţurile sale până când în vremea domniei răposatului „Domn Grigorie Ghica [1]) ctitorul Mănăstirii, când oră-„şenii voind aşi mai apăra drepturile vetrelor lor stră-„moşeşti şi al izlazului prin canalul judecătoriei is-„prăvniceşti, unde în loc de aşi afla îndestularea, sau

1) Aceasta cred că s'a întâmplat subt Grigorie Ghica, care a domnit în Muntenii dela 1768 — 1769, apoi a trecut în Moldova şi la 1777 în a doua domnie a fost ucis de Turci, fiind că protestase contra luării Bucovinei de către Austria.

„pomenit pârâți de ispravnicat și de năstavnicii de „atunci către Domn subt categorie de revoltanți po-„litici, și Domnul trimițând om domnesc cu poruncă, „i-a redicat puindu-i în fiare pe unii din orășeni și „i-au dus la București, unde pe unii ținându-i subt „arest mai multe luni acolo, abia i-a liberat, pe alții „i-a exilat.

„Acesta a fost rodul ostenelelor de atunci a acelor „orășeni și dreptatea câștigată".

„La 1835 Năstavnicul Mănăstirei bazat pe sprijinul „altui Domn Ghiculescu[1]), ctitor al acestei mănăstiri „a alcătuit o condică de înscrisuri, chemând pe toți „orășenii să iscălească, ei au venit, dar numai siliți de „frică, îngroziți să nu pată ceea ce pătimise în vremea „trecută părinții lor de la răposatul Domn Grigore „Ghica.

„Ei au suferit nedreptatea până la suirea pe tron „a lui Gheorge Bibescu (1842) când (1845) au pro-„testat contra nedreptăților suferite dela ceialalți „Domni și ctitori ai acestei Mănăstiri reînnoind recla-„mația lor peutru drepturile părintești".

La reclamația orășenilor de a fi scutiți de asupririle mănăstirii sf. Ioan și de a să hotărnici toate proprietățile din oraș și din moșia orașului, departamentul Credinței a cerut relație de la Năstavnicul Mănăstirii, care a răspuns băzând pretențiile mănăstirii pe cinci puncte.

Tot atunci *Gheorghe Scipion* inginier hotarnic oferă serviciile sale fără de nici o plată. Cererea lui a fost adrobată prin adresa departamentului din lăuntru cu

1) Alexandru Ghica Domn al Munteniei de la 1834 — 1842.

No. 591 din 1847 Martie 31, iscălită de Marele Vornic A. Vilara.

Depărtamentul Credinței de asemenea aproabă ca lucrarea hotărniciei să să facă de Gh. Scipion făcându-i cunoscut mai întâi *principiile de căpătenie*, ce a supus Măriei Sale cu raportul N. 2611, că să să rânduească o comisie la fața locului, în care să fie mădulari, atât dintre proprietari, cât și dintre jeluitori și să cerceteze cele următoare:

1) De al cărui proprietăți să alcătueste acel oraș, cu ce acte doveditoare, și din ce vreme?

2) Ce întindere de locuri are fie care embaticar, și ce clădiri au pe dânsele?

3) Cu ce anume să folosesc de la acele locuri și clădiri?.

4) Ce întindere de islaz le urmează trebuința și pe cari proprietate mai cu samă?.

5) Ce locuri slobode fără clădire să află în oraș, de către cine să stăpânește și pe ale căror proprietăți?.

Vodă Bibescu prin rezoluția No. 4233 din 14 Noem. 1846 aproabă referatul, adăugând, să se ridice mai întâiu planul orașului cu arătarea întinderei locului fie-cărui embaticar.

In urma acestor dizpozițiuni orășenii întruniți au ales o comisie de 16 persoane, care să-i reprezinte la această lucrare.

Eată și procesul-verbal încheeat cu această ocazie,

Jurnal No. I

Astă-zi la nouă a lunei lui Noemvrie anul 1874 adunându-ne noi sub iscăliți orășeni și proprietari din

orașul Focșani, am ales din sînul nostru de mădulari ai comisiei acestui oraș, în pricina hotărniciei ce să face acum pe Dumnialor persoanele ce să văd trecute în josul acestui jurnal, anume pentru cercetarea documentelor și altor instrucții potrivit duhului și raportului In. Departament al Credinței îndreptat către Măria Sa Prea Inaltul nostru Domn în anul 1845 cu No. 2611, și care prin luminata rezoluție îl întărește și găsește de cuviință. Pentru care de creditul cel avem către D-lor obște, i-am ales întărind și acest jurnal cu ale noastre iscălituri dându-l d-lui Gheorghe Scipion orânduitul din partea Inaltei Stăpâniri inginer hotarnic la acest oraș, ca să'l alăture pe lângă relația ce va face, unde se cuvine.

1847 Noemvrie 9

(Iscăliți)

1) Stolnicul Dimitrie Missirescu, 2) Păharnicul Zamfirache Sihleanu. 3) Căpitan Nicu Sonțu. 4) Sărdarul Teodorache Fleva. 5) Sărdarul Costache Robescu. 6) Panaite Costea. 7) Panainte Blidărescu. 8) Ene Belea negutător. 9) Tache Orzaru idem. 10) Radu Bontescu idem. 11) Ioniță Făgărășanu idem. 12) Ioniță Mărculescu. 13) Postelnicu Ion Petrescu. 14) Vasile Câlcăiu 15) Ion Cojocaru. 16) Dumitru Cojocaru.

Eată și orășenii alegători, iscăliți în număr de șeideci.

Pitarul Iorgu Măicănescu, Panait Blidărescu, Darie Pastiescu, Vasile Călcăiu, Asanache Panaitescu, Ion Blănaru, Hagi Melea Vasiliu, Costache Nicolau, Dumitru Blănaru, Radu Sin Mihaiu Argintaru, Iorgu Popoviciu, Preotu Ion Rădulescu, B. D. Zamfir Chiriță, Pitarul Costache Penescu, Ianache Costeseu, Dumitru

Gurănescu, Iancu Paraschivescu, Zaharia Ioan, Nicu Şerbescu, Ion Constandin, Mihalache Manolescu, Const. Chivu, Ion Mărculescu, Costache Botescu, Nic. Mironescu, Gh. Boiangiu, Vasile Brutaru, Ion Sava, Panait Costea, Ioniță Fagărășanu, Gh. Petrov, Zaharia Ion, Ion Petrescu, Tache Orzaru, Gh. H. Calin, Gh. Vasiliu, Iene Belea, Marcu Pavel, Asanache Mihu, Ion Bondrea, Iancu Brădeanu, Alecsă Rachieru, Petrache Dimitriu.

Această comisiune în frunte cu inginerul hotarnic Gh. Scipion, care a procedat cu mult tact și cu multă înțelepciune a lucrat trei ani, de la 9 Noemvrie 1847 până la 7 Noemvrie 1850[1]) de unde se poate constata atât devotamentul, cât și sacrificiul de muncă ce l'a făcut numitul inginer pentru binele obștesc.

Inaintea acestei comisiuni, conform ordinelor mai înalte sau prezentat toți proprietari din oraș cu toate actele și zapisele ce le-au avut.

Din aceste acte s'a constatat de comisiune, și s'a ales a stapani fie-care locurile sale din oraș, s'a făcut planul orașului din partea Muntenească, numerotându-se fie-care loc și trecându-să în procesul verbal la numele fie-căruia proprietatea conform instrucțiilor primite și rezoluțiunei pusă de Domnul Gheorghe Bibescu.

De asemenea s'a măsurat și moșia târgului.

„Am făcut din parte-mi, zice ingineriul Scipion, și „izlazului sau moșiei orașului două trăsuri; Intăia tră„sură despre oraș din linia pietrilor, arătăte pe plan „la No. 1 și 2, din hotarul moșiei Vălcelele a d-lor „fraților Margăriți, până în linia pietrilor pe plan la „No. 4 și 5, despărțitoare de moșia Bahnele a Mă-

1] Lucrarea comisiei au fost întreruptă din cauza evenimentelor de la 1848

„năstirii Băbeni eșind stănjeni 1994, precum în plan „să vede.

„A doua trăsură despre Milcov, din malul Milcovu-„lui din linia stăpânirii Moșiei Vălcelele, și până în „piatra după plan No. 5 hotarul Mănăstirii Băbeni, „au eșit stănjeni 2240 precum în plan să vede, care „fac massă stănjeni 2117; iar pogoane fac 2143, so-„cotit din raion și până în malul apei Milcovului.

„ Pe acest izlaz a clădit Măn. Sf. Ion numitul *Cer-„dac*, un sat ca de ani 25 locuit acum de vre-o 40 „familii, care sat să cunoaște, că l'a clădit mănăstirea „numai în temeiul pământurilor ce cunoaște că are „în aceasta moșie.

Această lucrare de alt-fel foarte voluminoasă comisiunea o încheie cu următoarele cuvinte.[1])

„Intru acest chip fiind curgerea pricinei, de lucra-„rea dezbaterile, și luminarea ce a făcut comisia în-„prejurărilor acestei pricini s'a alcătuit această relație potrivit instrucțiilor Inaltului Departament al Cre-„dinței din anul 1847 No. 4232, precum și luminatei „rezoluție a Măriei Sale fostului Domn Gheorghe Bi-„bescu; pe care relație înpreuna cu planurile prin cins-„titul Departament din lăuntru cu respect o supunem „la cunoștința Măriei Sale spre a să hotări de înăl-„ţimea sa cele de cuviință întru aceasta.

„S'a alcătuit în Focșani în anul 1850 Noemvrie 7“.

Intru acea la 1848 Gh. Bibescu să retrase din domnie și tronul Munteniei fu ocupat de fratele său Barbu Știrbei, raportul comisiunei fu primit de acest domn.

Dar afacerea această veni și înaintea tribunalului, în 1850 iar pentru judecarea acestui proces fu chemat Sărdarul *Constantin Crâmpu*, președintele tribunalului

1). Vezi la anexe Documentul No. XLVIII.

de Braila, de oare ce d-l Costache Robescu președintele tribunalului local figura între reclamați.

D-l Cost. Cottescu care p'atunci era funcționar, spune că Vodă Știrbei venind la Focșani; cu ocazia prezentărilor oficiale a întrebat; cum stă afacerea procesului pentru izlaz; și la răspunsul cam îngăimat al președintelui, bunul Domn a ripostat cu energie. Orașul trebue să aibă dreptate.

Tribunalul întări lucrarea comisiunei prin hotărîrea sa dată la 1852 Aprilie 11.

Față cu o lucrare atât de bine întemeiată Mănăstirea Sf. Ioan renunță de a mai face apel, și căzând la învoială cu orășenii a păstrat pe sama sa locurile alese în oraș, lăsând moșia în stăpânirea orășenilo.r

Această învoeală făcută la 1853 Aprilie 13 este iscălită de *O. Igumenos Dionisios* și de mebrii tribunulului *Președinte*: *Sardarul Constantin Crâmpu* Membrii: *Pitarul Gheorghe Ioanidis* și *Căminarul Nicolae Stavăr.*

Membrii magistratului orășenesc: *Gheorghe Mărgăritescu, Ianache Costescu, Zaharia Ionescu, Alexă Dimitriu,* și de membrii Comisiunei, cari au lucrat ca deputați ai mahalalelor respective.

La 7 Mai 1853 tribunalul subt No. 6 leglizează acceastă învoiala.

In condică de la primărie, de unde am luat aceste note la fine să află următoarea notă.

„S'au trecut acest înscris în condica de învoeală „ce s'a dat Cinst. Departament, fiind că condica în „care să trecuse această învoială, au ars cu prilegiul „focului întîmplat la 29 Martie 1854",

Grefier Ghiță Orleanu

1854 Iunie 3, No. 1

Asfel s'a terminat lupta seculară a orășenilor cu Măn. sf. Ioan pentru proprietățile din oraș și pentru moșia târgului.

Mai pe urmă locuitorii au venit în conflict cu primăria, din cauză că ei voiau să administreze de capul lor această moșie și să nu plătească nici o cheltueală de administrație, deși comuna făcuse parte în proces, ca reprezentantă a obștei și toată cheltueala de administrație rămăsese în sarcina ei, precum și contribuția fonciară ce trebuia să să plătească statului pentru proprietatea orașului.

Afară de aceasta să făceau multe abuzuri din partea unor locuitori mai influenți, aducând vite streine pe izlazul comunei și încasând taxe fără de nici un control.

Din pricina aceasta la 1876 sa născut un nou proces între locuitori și primărie.

Tribunalul de Putna prin sentința sa No. 355 din 1876. Dec. 13 a dat deplină dreptate primăriei lăsând în sarcina ei grijea și administrația izlazului, însă obștea locuitorilor a făcut apel la Curte.

Pentru însămnătatea sa reproduc aci sentința Curții de apel pe care să băzeaza dreptul primăriei de a administra izlazul Comunei și a pune tacsele cuvenite.

Decis civilă
No. 108

NOI CAROL I

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională

Domn al Românilor

La toți de față și viitor sănătate

ROMANIA

Curtea de Apel din Focșani Secția I.

sub

Președinția D lui G. Giurgea, Președinte

„ I. Prodan, Membru

D-lui Al. I. Duculescu, Membru
„ M. Grigoriu, Membru
„ C. Pitişteanu. Suplininte
D-l G. C. Şişman a luat parte la Tribunal

D-lor Costică Robescu. Vasile Călcâiu. Costache Arghirescu, Panaite Ionescu şi Iancu Rădulescu. în numele lor personal şi ca procuratori ai obştii locuitorilor oraşului Focşani, însărcinaţi cu procuri în regulă aflate în dosar, prin petiţiunea primită la 26 Februarie 1877 înreg. la 1432. au interpelat apel contra sentinţei Trib. Putna No. 355 din 1876. dată în procesul cu Primăria Urbei Focşani pentru islaz.

După dispoziţiunile ce au fost luate, sau chemat părţile la înfăţişare pentru ziua de 29 Maiu anul curent.

In apelul nominal au compărut D-l Costache Robescu şi Constantin Asghirescu asistaţi fiind de D-l Avocat Pâcleanu, şi din partea primării de Focşani, consilierul N. D. Potop, însărcinat de primar prin adresa No. 1573.

Apelul fiind în termen. s'a procedat la cercetarea procesului.

D-l Avocat Pâcleanu având cuvântul după ce a făcut istoricul faptelor în resumat a susţinut că emaşul aparţine proprietate esclusivă a locuitorilor din partea sudică. iar nu a primării, şi prin urmare rău primăria a pus o tacsă pentru vitele ce păşunează pe izlaz, că dreptul de proprietate a locuitorilor asupra acelui emaş le este recunoscut atât prin setinţa No. 7 din 1852 a Trib. R.-Sărat pronunţată asupra acţiunei intentată de dânşii contra egumenilor greci ai mănăstirea sf. Ioan cât şi prin învoeala intervenită în urma acelei judecăţi la 1853. conchizând a cerut admiterea apelului, a se reforma setinţa Trib. şi a recunoşte pe locuitori de proprietari acelui islaz.

D-l Potop zise că. recunoaşte dreptul locuitorilor de Focşani, însă nu le recunoaşte dreptul de administraţiune şi numai comuna are dreptul de administrare, că şi Magistratul (comuna) s'a judecat alăturea cu obştea pentru acest emaş şi prin urmare şi Primăria are dreptul de administrare, conchizând a să respinge apelul.

După care curtea pentru motivele coprinse în procesul-verbal No. 892 și 974, a rămas în deliberațiune până astă-zi 12 Iunie.

Complectul deliberând

Asupra apelului orășenilor Focșăneni partea sudecă, contra sentinței Trib. de Putna sub No. 355 din 13 Decembrie 1876.

Ascultând conclusiunile părților.

Văzând sentința Trib. R.-Sărat No. 7 din 11 Aprilie 1852 dată în procesul ce s'a intentat de Magistratura orașului Focșani, contra Monăstirei sfântul Ioan, precum și transacțiunea urmată între Monăstire și Magistratu la care au asistat și deputații Mahalalelor și mai mulți orășeni, legalisată de Trib. R.-Sărat la 9 Maiu 1853 sub No. 5.

Considerând că, atât din sus citatele acte precum și din ne contestările părților, resultă că acest islaz a fost și înainte stăpânit prin pășunare și la 1853 s'a câștigat definitiv de la Monăstirea Sfântul Ioan de către Magistrat și parte din orășeni, representând atât Magistratul cât și acei orășeni pe obștea orașului.

Considerând asemenea că din zisele acte nu rezultă că reclamanții de atunci ar avea drepturi individuale asupra acestui islaz, dar din contra să vede zissu ecspres că jalba celor puțini în pricini de devălmășie, profită întregei obștii, iar în urmă stabilind cine sunt devalmașii, la islaz deci că sunt toți cumpărătorii proprietăților de atunci de oare ce aceștia cumpărând proprietățile, cumpără și drepturile cuvenite acelei proprietăți.

Considerând dar că, atât proprietari de atunci cât și cumpărători acelor proprietăți din raionul orașului, alăturea cu Magistratul representând pe obștea față cu Monăstirea încălcătoare, au câștigat prin acte sus zise, comuna, drept de nou proprietar, având islazul în „avuția sa“ eară târgoveții cu proprietăți, servitutea de pașcere asupra acelui islaz, rezultând, din cuvintele: „cel-l'alt pământ după plan, remâne pe seama avuției orașului pentru pășunarea vitelor lor precum s'a urmat și până astă-zi.“

Considerând că, din această situațiune juridică, necontestată de părți și consfințită și de o posesiune quasi memorabilă, resultă că primăria nefiind proprietară absolut de islaz, nu poate pune tacsă pe vitele cetățenilor proprietari, având ei drepturi câștigate de o pășunare liberă.

Considerând însă că, atât calitatea Primăriei de nou proprietar, cât și mai cu seamă calitatea ei de administratoare generală a averei comunei, o intriduește la administrarea și regulamentarea acestei pășunări și cu acest titlu putea lua oare care tacse chiar și de la cetățeni cu proprietăți, iar de la cei fără proprietăți, precum și de la cei noui veniți și de peste raion, ori-ce tacse ar crede de cuviință, observând numai ca numărul acestora se nu fie desproporționat cu izlazul, mai ales că aceștia având vite mai multe și nici un drept, jignesc derepturile cetățenilor cu drepturi care au vite numai pentru trebuință casnică.

Considerând asemenea că aceste dispozițiuni ; mai sunt necesare și în interesul cetățenilor cu drept, de oare ce până acum, o tacsă de pășunare tot ecsistă și aceasta este dese ori arbitrară și sunt posibile percepțiuni de tacse fără nici un drept de către oamenii neautorisați de nimeni, precum asemenea ne fiind nici un control se poate face specule de acei cu drepturi și chiar de acei fără drepturi, luînd vite de aiurea în văratec și pășunându-le pe izlaz, făcându-să o speculă ilicită dintr'un drept care prin natura sa este personal.

Considerând încă că comuna ca administratoare are dreptul de a limita și numărul de vite până la care poate să pășuneze un proprietar de casă, țiind seama de trebuințele fi-căruia, de numărul vitelor celor în drept, de întinderea islazului și în fine de obiceiul vechiu.

PENTRU ACESTE MOTIVE

CURTEA

In virtutea legei. **DECIDE** (L.S.)

Admite apelul orășenilor din Focșani.

Reformă în parte Sentința Trib. Putna No. 355 din 1877.

Recunoaște dreptul cetățenilor proprietari a pășuna fără plată islazul câștigat de la Monăstirea sf. Ioan.

Recunoaște asemenea Primării dreptul de a administra și regulamenta această pășunare în spiritul acestei decisiuni având dreptul a pune o tacsă corespunzătoare cheltuelilor pentru vitele proprietarilor din oraș, iară în privința celor l'alți, este liberă a pune ori ce tacsă.

Docisiunea se pronunță definitivă și în ultima instanță fiind supusă recursului în casațiune conform legei.

Dată și citită în audiență publică astă-zi (12) Două spre zece Iunie 1879.

Dos. No. 157 din 1877. (L.S.)

Urmează semnătura D-lor membri și a D-lui Grefier I. N. Faur.

R O M A N I A

Corpul Port. Curței de Apel din Focșani

Copia presentă, fiind conformă cu originalul se atestă, despunând a se da D-lui Primar Urbei Focșani.

(L.S.) (ss) **Portărel D. Pantazescu.**

No. 212

1879 August 31

în mânat de mine astă-zi la trei Septembrie 1879.

(ss) Agent T. Ilie

Dăm putere și ordonăm agenților administrativi se esecută această decisiuni.

Procurorele se stăruiască pentru a ei aducere la îndeplinire.

Spre credință presenta decesiunea s'a semnat de noi Membri Curți.

(ss) D. Hănțescu, S. Hociung, G. M. Eliescu.

(L. S.)

(ss) p. Grefier RAINU.

No. 8115

1879 Septembre 27.

Această espedițiune esecutorie s'a dat în primirea d-lui Primar Urbei Fossani.

(ss) p. Grefier RAINU.

(L. S.)

La 1880 Ministerul de războiu recunoscând importanța strategică a orașului Focșani, a cerut de la Comună să-i cedeze din izlazul sudic terenul necesar pentru construirea Cazarmelor, pentru care scop Comuna a și cedat 40 hectare la bariera București.

Dar la 188 . , simțindu-să necesitate de un teren mai larg pentru tir și exercițiile armatei; Comuna spre a evita ori ce alte inconveniete, a făcut schimb cu statul cedându-i toată partea izlazului între oraș și între Cătunul Cerdacul pentru o altă moșie a statului alături de oraș situată mai spre răsăsărit în josul Bahnelor din Munteni.

A rămas însă pe seama orășenilor porțiunea din moșia târgului, ce să află în partea vestică peste linia ferată Mărășești-Buzeu.

Asfel că această parte a orașului astăzi are un izlaz de peste 1400 hectare.

Administrația acestui izlaz, ca și a celui din partea nordică, conform deciziunei Curții de apel este în sarcina Comunei.

Dar la 1890 locuitorii mahalalelor iarăși au cerut la primărie să fie scutiți de taxa pășunatului. Pe cât mi-aduc aminte intrigile localnice au excitat populațiunua contra primarului de atunci Gr. Bălănescu, care a fost amenințat de către poporul ațițat, chiar acasă la dânsul.

Atunci Consiliul comunal a încheiat următorul proces-verbal, fixând și taxele ce trebuesc percepute pentru pășunatul vitelor, în conformitate cu deciziunea Curții de Apel.

R O M Â N I A

Consiliul Comunal Urbei Focșani

PROCES-VERBAL

No. 43

Ședința de la 28 Maiu 1890.

Se deschide ședința de la ora 4 p. m. sub președinția D-lui Primar Grigorie Bălănescu cu

Membrii presenți D-l N. Bene adjutor
„ „ „ N. D. Potop „
„ „ „ C. H. G. Nuțu consilier
„ „ „ Col. P. Mavrodin „
„ „ „ N. C. Săveanu „
„ „ „ N. D. Mihail „
„ „ „ Ilie Murad „
„ „ „ P. G. Ilie „
„ „ „ P. Mironescu „
„ „ „ V. Călcâiu „
„ absenți „ C. T. Nistor „
„ „ „ D. I Gheorghiu „
„ „ „ D. Z. Madgiaru „
„ „ „ Gavrilă Gheorghiu „

Sumarul ședinței precedente cetindu-să aprobă.

S'au luat în desbatere petițiunile reg. la No. 3806 și 4366 a locuitorilor proprietari din mahalalele orașului Focșani, prin car cere a fi apărați de taxa ce s'a pus pe pășunatul vitelor, pe emașurile din partea sudică a comunei, întemeindu'și cererea pe împrejurare că sunt foarte împovărați cu destule dări către Stat și comună, iar locuitorii din partea sudică se întemeiază a cere scutire de o asemene taxă și pe hotărârea Curții de Apel din Focșani secțiă I, No. 108 de la 12 Iunie 1879.

C O N S I L I U L

Având în vedere că prin sus citata decisiune, s'a recunoscut dreptul cetățenilor proprietari din partea sudică a orasului a pășuna fără plată islazul din această parte, câștigat de la Monastirea Sf. Ion.

Având în vedere că tot prin citata deciziune se recunoaște asemenea primăriei dreptul de a administra și reglementa această pășunare în spiritul citatei decisiuni. având dreptul a pune o taxă corespunzătoare cheltuelelor pentru vitele proprietarilor din oraș, iar în privința celor-l'alte este liberă comuna a pune ori ce taxă.

Considerând că taxa ce se poate stabili pentru vitele proprietarilor fără motiv de contestație din partele după spiritul decisiunei, este aceea a plăței văcăritului pentru fie-care vită și că spre a se ajunge la acest rezultat urmează ca proprietarii să plătească văcăritul păzitorilor după învoială pentru fie-care vită, servind această plată drept taxă de pășune.

Considerând că în privința celor-l'alți străini și ne proprietari, comuna e liberă a pune ori ce taxă.

Consieerând că actele de administrațiune a comunei cu privire la aceste emașuri între altele, sunt: a cunoaște numele proprietarilor și număru vitelor acestora, precum și a controla modul de plată, fie a vitelor proprietărești, fie a celor-l'alți spre a nu se da loc la percepere de taxe ilegale de către persoane ne îndreptățite .precum rostește însuși decisiunea sus citată.

Considerând că de fapt păzitorii actuali ai vitelor dupe emașuri, sunt deja angajați de unii din locuitori și având primite acompturi în bani este imposibil pentru comună astă-zi a face un nou angajament cu ei. sau cu alții.

D E C I D E

Proprietarii din oraș care au vite la pășune pe emașurile din partea sudică și din partea nordică a orașului, nu vor plăti altă taxă de cât plata Văcăritului.

Această plată să va face la timpul strângerei vitelor după obiceul locului și tot-d'auna în presența unui agent comunal, care cu această ocazie va controla a nu să percepe mai mult de cât plata păzitorilor, formând odată listă de proprietari și de vitele lor precum și de cei ce nu intră în această categorie iarăși vitele lor.

Pentru aceștia se ficsează taxa de 5 lei de vita mare și 2 lei

50 bani de vita mică, iar oile și caprele câte 2 lei, osebit plata văcarilor.

Primul recinsiment se va face la cea întâi închidere a vitelor.

D-lui casier comunal i să va comunica copie după aceasta, revocând urmărirea începută după decisiunile No. 33 și 34, asemenea să va comunica copie și d-lui prefect.

Ședința s'a ridicat la ora 6 1|2 post-meridiane.

Primar, G. BĂLĂNESCU

Consilieri
N. Bene
N. D. Potop
N. D. Mihail
V. Călcâiu
Col. P. Mavrodin
Ilie Murad
P. G. Ilie
P. Mironescu
C. H. G. Nuțu
N. C. Săveanu

Secretar, POIENARU

Diferendul între locuitorii din partea Muntenească a orașului, și între primărie nici astăzi nu este definitiv tranșat, întru cât locuitorii mai la fie-care schimbare de regim să opun la plata taxei pentru pășunatul vitelor. Aceasta din cauză că uuii politiciani fără scrupul să amestecă și aci dând paiele oamenilor simpli și asmuțându-i contra administrațiunei comunale.

Ar fi timpul însă, ca să să astâmpere patimele și să să introducă ordene într'o chestiune, care este de cel mai mare interes și pentru locuitori și pentru autoritatea comunală.

Astăzi emașul orașului Focșani are o întindere con-

siderabilă în cât poate satisface trebuinţele orăşenilor în ce priveşte păşunatul vitelor.

El este situat în jurul oraşului la îndămâna tuturora, emaşul vestic are 195 hect. 1085, cel sudic 576 h. 9736, în partea nordică 285 h. 1990. m. p.



Cap. VII.

APA DE BĂUT

Orașul Focșani, situat între două râuri, Putna și Milcovul, ce curg în depărtare de câți-va chilometri de oraș, în totdeauna a suferit din cauza lipsei de apă bună de băut.

Locuitorii să folosau de apă din puțuri, care era sărată și sălcie, căci apa din gârlele trase din Milcov ce traversau orașul nu să putea întrebuința de cât pentru adăpatul vitelor și alte nevoi casnice sau industriale. Pentru acelaș scop și pentru pojar (foc), servia și gârla trasă din Putna de către Mihai Sturza Vodă la 1847, care gârlă trece cam pe la marginea orașului, despărțind mahalaua *Amorțitu* de restul târgului.

Pentru înlăturarea acestui mare inconvenient *Constantin Basarab Domnul Munteniei*, la 1697 adusă cu cheltuiala sa apă de izvor în Focșanii Munteni.

Faptul acesta astfel ni-l povestește Logofătul Radu Greceanu în *„Istoria Țării Românesti.“*[1])

„Mai făcut-a măria Sa pe lângă altele și aceasta, „însă tot într'acest an (1697). La târgul Focșanilor „era lipsă mare de apă de băut, încât foarte rău tră-

---

Mag. Ist. Vol. II. 330.

„iau oamenii acolo; că și apa care să afla acolo era „sărată și rea, nu numai cea curgătoare, ci și puțurile, de făcea, tot așa era."

„Deci Măria Sa văzând o lipsă mare ca aceea, și „nevoia ce aveau creștinii de apă, nu s'a lenevit a „face o pomană ca aceea, nici la cheltuială nu s'a ui„tat, ci a pus cu toată nevoința meșteri fântânari de „au adus o fântână cu apă foarte bună și îndestulată „fiind. Acea fântână (izvor) era departe de târg ca de două ceasuri și au făcut Măria Sa fântână acolo, „și vrednică de pomană, care n'a fost mai înainte, și „este tuturor oamenilor, nu numai cestor din coace, „ci și celor din Moldova, și călătorilor adăpare bună „și îndestulată, și Măriei Sale sufletească folosință."[1])

Acest izvor de apă adus de C. Basarab din depărtare de două ciasuri nu poate să fie altul de cât cel de la Faraone, care a alimentat populația din Focșanii Munteni până în zilele noastre, când s'a adus apa din izvoarele de la Babele din sus de comuna Găgești.

Unde să fi fost așezată prima (ciușmea) fântână, care s'a făcut atunci, pân'acum n'am putut găsi nici o probă documentală, dar probabil că a fost ciușmeaua numită de la *Cap-bun*, pe maidanul ce este în fața caselor foaste ale răposatului *Tachi Pastia* supranumit Cap bun, după știința bătrânilor aci să afla și rezervorul, sau casa apelor din Munteni.[2])

Acest fapt ar rezulta și din expresia Cronicarului că ea a servit tuturor oamenilor nu numai celor din coace, ci și celor din Moldova și călătorilor.

1]. Mag. Ist. Vol. II pag. 330.

2]. Unii spun că casa apelor a fost aproape de biserica Sf. Gheorghe de la cimitirul sudic în vălcele.

Pentru că scopul acesta să să poată ajunge, fântâna a trebuit să să așeze aproape de hotar pentru folosul ambelor părţi ale orașului și pe drumul de comunicaţie pentru folosința călătorilor.

Dar drumul de comunicaţie spre Râmnicul Sărat cum să vede pe harta statului major Austriac din 1789 era pe actuala stradă a Pastieștilor de a lungul hotarului, prin urmare ciușmeaua lui C. Brancoveanu numai așezată pe această stradă putea să servească și călătorilor și Moldovenilor.

Bătrânii încă spun că ei n'au apucat pe această stradă altă ciușmea, de cât aceea de la Cap bun.

Aceasta era pe atunci singura ciușmea în Focșani alimentată cu apă de izvor.

Dar conducta de olane simple, cum să făceau pe atunci, lucrările de captare făcute la izvoare și la casa apelor în Focșani erau supuse stricăciuuilor; așa că mai tărziu a trebuit să se ea măsură pentru ţinerea în bună stare atît a ciușmelei, cât și a izvoarelor; mai cu samă că nici nu erau fonduri prevăzute pentru asemenea lucrări întru cât toată lucrarea se făcuse cu mila și cu cheltueala Domnului Const. Basarab Brăncoveanu.

Ast-fel Mihai Şuţu Vodă, cu data 1792 Ian. 20 răspunde Isprăvniciei de Sud Slam Rîmnic pentru ciușmeaua din Focșani, care trebuia reparată fiind haznaua stricată: cerând, *că în frica lui Dumnezeu să socotească, ce meremet trebue și câtă cheltuială poate să meargă* [1]).

La 16 Ian. 1793 Alexandru Moruz prin hrizovul său, recunoaște dreptul orașului Focșani la o subvenţie din casa Epitropiei Obștești; la 200 taleri pen-

1) V. Al. Ureche Istoria Vol. II pag. 371.

tru întreținerea și repararea ciușmelei din Focșani și a izvoarelor ei; pentru plata rînduitului Suculgiu, precum și de a avea 12 lude (oameni) fântânari scutiți, obligând pe epitropi a executa cu sfințenie acest hrizov pentru îndestularea orașului cu apă.

La 1813 Iunie 22, Domnul Ioan Caragea iarăși a dat un hrizov, prin care întărește orașului Focșani pe tot anul subvenție a 200 taleri, pentru întreținerea ciușmelei orașului.

Acest Domn a dat carte și pentru numirea lui Gehorghe Sîrbul ca cișmigiu și scutirea lui de biruri către stat [2]).

Este evident că mai pe urmă crescând și populația orașului din Focșanii Munteni o singură ciușmea nu putea să fie de ajuns pentru îndestularea publică, de aceea tot din matca ciușmelei domnești s'a adus apă pe conducte de olane pentru alte patru ciușmele; una în piața Sf. Ioan, unde este acum clădirea peste drum de palatul comunal; alta pe șoseaua națională (Bulevardul Carol I) în fața bisericei Robescu (capela militară), a treia în strada Brăilei (Sîrbească) lângă casele bătrânești a familiei Câlcâiu.

S'a mai făcut o ciușmea în fața bisericei Sf. Gheorghe la Vălcele, dar nu pot stabili dacă ea sa făcut odată cu cele-l'alte sau mai târziu.

De asemenea și la cele două ciușmele, ce a fost instalate în curtea mănăstirii Sf. Ioan, s'a adus apă tot din acest izvor.

Când s'a făcut această sporire de ciușmele dovedește o scrisoare din 14 Aprilie 1814 a lui ***Gheorghe Postelnicu***, ***Constandin Ciaușul*** și alții către Episcopul

2) Idem Vol. X pagina 865 - 869.

de Buzeu *Chir Constandie*, prin care cer intervenţia sa, cătra boer *Banul Filipescu*, fiind-că pe d-lui îl avem mai mare patriot al judeţului, zice scrisoarea, şi cătră dumnialui *biv vel Vister Ion Moscu, şi cătră D-l biv vel Vister Grigorie Romanit, spre a veni în ajutorul facerei a patru ciuşmele trase din matca ciuşmelei domdomneşti.*[1])

Această lucrare s'a făcut la 1814, căci de aci înainte nu să mai vorbeşte de una ce de mai multe ciuşmele.

Ast-fel la 1814 Aprilie 30, adică în acelaş an Domnul *Gheorghe Caragea* dă un alt hrizov, prin care subvenţionează ciuşmelele din Focşani stabilind oare cari taxe afară de cei 200 taleri acordate din casa obştei şi anume: eratul de la încărcatul şi descărcatul buţilor să fie al ciuşmelelor; asemenea să să mai ia câte 2 bani de vadră din poporul Iidenii şi Oraţia, şi din poporul Gârbov, Tîmboeşti, Gordenţii, Chindeştii, Dragoslovenii şi Uricheşti. De la scaunul de carne din Focşani una sută taleri pe an, să să facă tîrg la Vîrtişcoiu de la 15 zile a lunei Noemvrie şi tot venitul să fie luat de oameni anume puşi pe seama ciuşmelelor din Focşani, încasându-se de episcopul Buzeului, epitropul ciuşmelelor din Focşani[2])

In Focşanii din Moldova nu să făcuse nimic ei văzând ceea ce să făcuse în Munteni şi fiind în mare lipsă de apă de băut pe la 1804 sa adresară cu rugămite către Domnul *Al. Moruz*, cerând intervenţia s'a cătră Domnul Munteniei *C. Al. Ipisilanti* spre a le da voe ca să aducă apă de la locul numit *Pituloasa* (azi Pituluşa), ce este din sus de Odobeşti în Muntenia peste apa Milcovului.

1) Archiva statului, Actele episcopiei Buzeului pachetul 60 No. 50.
2) Archiva statului actele episcopiei Buzeului pachetul 60 No. 51.

Domnul Munteniei prin cartea s'a gospod din anul 1804 Aprilie 10 dă voe pentru aducerea apei cu anumite Condiţiuni; ca din acest izvor să să dea apă şi Focşenilor din Muntenia, să lase şi locuitorilor dela Pituloasa, care reclamase, apa trebuitoare[1]).

La 1806 Febr. 28 Domnul Al. Moruz dă hrizovul său relativ la apa adusă de la Pituloasa, în care arată cheltuelele făcute cu aducerea apei şi fixează anume venituri şi taxe pentru întreţinerea conductei de apă şi a ciuşmelelor.

Hrizovul spune, că s'a cheltuit cu aducerea apei 37015 lei, din care Domnul a dat 13500 lei, de la podgoreni socotindu-să un leu şi 60 parale de pogonul de vie, sau luat 17356 lei, târgoveţii din Focşani au dat 6159 lei[2]).

„Şi aşa prin silinţa cea fără prejet a Domniei Noastre şi părinteşte bunei voinţi s'au adus de acolo acel „izvor ce poate fi ca la şaizeci măsuri de apă, care înpreunându-să prin Odobeşti, unde se face adunarea „multor trepte de pământeni în vremea toamnei, am „lăsat acolo două ciuşmele curgătoare, iar de acolo „aducând drumul apei prin târgul Focşani sau mai „făcut alte nouă (9) ciuşmele îndestulate nu numai „pentru târgoveţii Focşanilor ambe părţilor, dar şi „pentru străinii şi pământenii trecători din toate părţile, ca să proslavească cu toţii adăpându-să numele „cel sfânt a lui D-zeu şi pe noi să ne pomenească „pentru creştineasca această sirguinţă."

Vodă Moruz, după ce rândueşte prin hrizovul acesta

1) Uricar Vol. IV pag. 88. V. Al. Ureche Istorie vol. XI pag. 472 la anexe Doc. No. XXXIX.

2). Archiva Comunei, la anexe doc. No. XL. (XXXX).

o epitropie compusă din *Egumenul* mănăstirei Miera, Ianache *Pruncul biv vel Căminnar, Asanache Danul* biv vel Pitar, și *Pascal Străjescu* biv vel șatrar pentru a îngrija și a stringe venitul ciușmelelor, stabilește și niște venituri:

„*Ântâiu*, venitul podului de la Focșani care pe larg „să arată prin osebit pont.

„*Al doilea*, una sută cinci zeci lei pe tot anul de la „fabrica de fidea și macaroane ce s'a deschis la Galați.

„*Al treilea*, venitul ce să ia de la vasele cu vin ce „să măsoară cu cotul după râdicarea vădracilor din „ținut; câte 20 parale de bute și 10 parale de polo-„boc atât din târgul Focșani cât și din toate cele „lalte târguri a ținutului Putnei.

„Despe acești bani epitropii trebuiau să dea soco-„teală orânduiților Nazâri din Iași *Constantin Balș* biv „vel Logofăt și *Iordache Roset* biv vel vistier, și de „vor prisosi niscaiva bani să se dea în întocmirea po-„durilor uliței cei mari din Focșani.

„Cu ocazia aceasta s'a rânduit și Suiutgiul „*Chiri-„azițî*, care să fie de a pururea stătător în Focșani „și alții Suiutgii (fântânari), cari să îugrijească de apă „și ciușmele, și pentru osteneală să i se dea 30 lei „leafă pe lună, emacilor câte 10 lei pe lună, ne fiind „supărați întru nimic nici la dări nici la alte hava-„tele; de asemenea un olar și cărămidar iarăși scutit „de tot birul—iar satul Căpătănul ce este la hotar în „drumul apei să fie pentru întocmirea drumului apei, „când să va întâmpla să să strice din pricina Milco-„vului, plătindu-și însă birul să fie scutiți cei 20 oa-„meni din sat de alte havalele.

La 1814 Sept. 15 *Scarlat Calimah* Vodă dă un alt

hrizov după cererea epitropiei și a târgoveților din Focșani, prin care să constată că veniturile așezate de Al. Moruzi Vodă nu erau suficiente pentru ținerea în bună stare a conductelor de apă și a ciușmelelor, și pentru plata și a unui doctor al orașului, în consecință, după ce întărește veniturile ciușmelelor așezate mai înainte de către Al. Moruz mai stabilește și alte taxe asupra diferitelor articole ce întrau în târgul Focșani tot în folosul ciușmelelor și pentru plata doctorului.[1])

In anul 1815 surpându-să malurile Milcovului s'a întrerupt curgerea apei la ciușmelele din Odobești și Focșani.

In urma jalbei ce au dat târgoveții din Focșani, Domnul *Scarlat Al. Calimah* însărcinează pe Mitropolitul Moldovei și pe boeri să studieze chestiunea aceasta și pe baza referatului lor dă anaforaua cu data de mai sus Iulie 30 pentru facerea de iznoavă a lucrărilor arătându-să că pentru acest scop să cere o cheltuială de 40,000 lei, de care sumă însă târgul nu dispune și trebuește ajutat de stăpânire; dispune dar, ca să să strângă de tot pogonul din podgoriile ținutului Putnei cele până în Trotuș câte 60 parale de pogon, plătind fie-care fără osebire Părintele Mitropolitul, Episcopii și mănăstirile toate, cât și dumnealor boerii, negustorii și toți locuitorii, precum asemenea s'a urmat și la aducerea apei întâi în Domnia Măriei Sale Al. Moruz Voivod, osebit să să mai dea și 60 salahori și 20 cară câte cu doi boi, plătindu-li-să de la casa ciușmelelor din Focșani simbrie hotă-

1) Vezi la anexe doc. No. XLI.

râtă câte 20 parale de salahor și câte un leu de car pe fieşte care zi.[1])

La 1816 Sept. 1, acelaşi Domn dă un alt hrizov relativ la veniturile efectuate pentru menţinerea în bună stare a ciuşmelelor din Focşani şi Odobeşti şi plata unui doctor, dar în această ocaziune hotăreşte şi aşezarea unei spiţării în Focşani, care să aibă în toată vremea doftorii bune, curate, îndestule şi cu toată iscusinţa doftoricească lucrate, îndatorindu-să pe spiţer ca şi vânzarea doftoriilor sa o urmeze cu preţuri măsurate după cuviinţă spre a nu să asupri nimeni cu plata lor, aceasta după alcătuirea cu epitropii şi cei mai aleşi din boerii şi negustorii târgoveţi.

Tot prin acest hrizov să arată şi modul de administrare a banilor de către epitropii boeri şi neguţători şi darea de socoteală către boerii Naziri din Iaşi[2]).

In acest hrizov să arată, că s'a găsit apă bună de izvor (la Runcul) de unde s'a adus apă, dispensând pe Focşănenii din Moldova de a mai da apă şi la Focşanii din Munteni pe câtă vreme nu să mai aduce apă de la Pituluşa.

Dar să pare că acest izvor nu a fost suficient, de oare ce până la anul 1886 apa să aducea tot din izvorul dc la Pituluşa.

Cele noua ciuşmele îndestulate cu apă foarte bună din acest izvor au fost aşezate în diferite puncte ale oraşului şi anume: *una* la ocol, la capul străzei Elisabeta, lângă prăvălia lui Coliu, a *doua* în faţa bisericei Profetul Samoil, a *treia* în piaţa Moldovei la Ispirlui; a *patra* la podul de piatră lângă prăvălia d-lui

1) Vezi la anexe doc. No. XLII.
2) Vezi la anexe documentul No. XLIII.

N. S. Ilie a cincea în dosul bisericei Precista pe un maidan unde e acum casa răposatului N. D. Mihail, a *șasa* la poarta bisericei Armene; a *șaptea* pe locul din fața caselor d-lui C. Neguț, unde era și un basen, de la care și-a luat numele strada Basenului; a *opta* lângă prăvălia d-lui Ilie Negulescu în strada Stamatin; a *noua* în strada Maior Șonțu la *Duculeasa* în fața caselor d-nei Profira Niculaide.

Casa apelor era aproape de bariera Odobești în strada numită și acum Casa apelor.

După hrizovul Domnului Al. Moruz Focșănenii din Munteni aveau dreptul să *ia ca la șasă măsuri de apă* de la casa apelor din Moldova.

Prin aceste lucrări Focșanii din Moldova să consideră pe atunci bine alimentat cu apă de izvor; iar prin veniturile, ce să efectase pe sama casei ciușmelilor să asigurase pentru ori ce lucrări necesarii la mănținerea izvoarălor și a ciușmelelor în cea mai bună sture.

Insă necinstea unora din epitropi în administrarea cassei ciușmelelor a trebuit să provoace o mare turburare în poporul târgului, care la 1819 a fost nevoit să reclame la Domnul Scarlat Al. Calimah, că mai mult de 13 mii de lei s:a mâncat din banii ciușmelilor de către Sărdarul Vasile Andrieș și alții.

Domnul prin porunca sa de la 27 Martie 1819 către Starostii județului ordoană: „a nu suferi nici într'un chip răsipirea banilor, și ori care va fi acela, care s'a atins de banul obștei, rânduit și afiorisit la acele plăcute lui D zeu faceri de bine pentru norod să plătească cu vânzarea casei și averii sale“ [1]).

---

1 Vezi la anexe documentul No. XLIV.

Dar ori cât de bună a fost apa din isvorul de la Pitulușa, Focșănenii puțin s'au folosit de bunătatea ei, deoarece conducta de olane trecând prin viile, ce sunt la vale de Odobești, cu toată paza foarte adeseori să spărgea de locuitori, pentru ca să aibă apa la îndămână, și din cauza aceasta olanele să împleau de nomol și de necurățănii, iar apa să turbura, în cât Focșănenii erau condamnați a bea apa cea mai rea și mai puțin igienică.

Din această cauză orășenii mai cu samă dupa unirea țărilor și contopirea ambelor părți ale orașului necontenit au stăruit pentru aducerea unui izvor de apă bună și cu un debit îndestulător pentru tot orașul.

Spre satisfacerea acestei dorinți s'au făcut mai multe studii asupra izvoarelor, și apelor curgătoare ce să găsesc la distanțe variate de Focșani.

Asfel la 1860 Maiu 8 representanții mahalalelor orașului Focșani din Munteni adunându-să în pretoriul municipalității „hotărăsc prețurile locurilor orășenști „ocupate de diferite persoane de un îndelungat timp „și neplătite până atunci, căci trebuința alimentării orașului cu apă de băut fiind una din cele mai grab- „nice și mai principală, la a cărei clădire urmează a „să servi de acest fond, fiind singurul de care dispune „pe lângă suma adunată din veniturile ciușmelilor.

Acești reprezentanți asfel închee jurnalul lor.

„On. Magistrat prețuind, că alimentarea orașului cu „apă este una din cele mai urgente necesitate orășe- „nești și care sub nici un cuvânt nu poate suferi ză- „bavă la punerea în lucrare, va bine voi a lua ma- „suri energice pentru împlinirea sumelor ce-i să cu- „vine de aceste locuri.“

La 1874 (procesul verbal dresat la 21 Oct. sub N. 4230) cznsiliul delegă din sânul său o comisiune compusă din D-nii *C. Ardeleanu* primar, *Ghiță Petrov* ajutor, și *Dumitru Babin*, care în unire cu inginerul județului *I. Brăescu* și inginerul orașului *Moroni* și cu concursul unui om special să formeze caetul de sarcini pentru aducerea și distribuirea în oraș a apei de la Putna. Comisiunea întrunindu-să la 7 Mai 1975 delegă pe primarul C. Ardeleanu și inginerul I. Brăescu a merge la Galați și a lua înțelegere în privința acesta cu persoane speciale". Această delegațiune a referat, că intrând în tratație cu reprezentantul d-lui Menier, s'a decis a aduce apa de la Putna din'trun punct mai înalt.

In anul 1875 la întrunirea de la 12 Iunie convocată prin adresele No. 1826-27-28, consiliul decise, că pentru ziua de 17 și 18 acestei luni să să invite d-l prefect, d-l D. Țanu membru comitetului permanent, medicul primar al orașului și farmacistul Remer, inginer D. Frunză, I. Brăescu ing. județului, Iancu Mincu, ing. Comuuei și pe dl. fântânar al orașului spre a merge, în cercetarea izvorului *Babele Cucueti*; rezultatul acestei cercetări, care să constată din referatorul d-lui Ing. D. Frunză, depus înpreună cu ceialalți a fost: „că aducerea apei de la izvoarele Babele, trebuind să coste trei milioane lei, comisiunea propune a să aduce apă din Putna din dreptul Comunei Ivăncești.

Cu această părere a d-lui Frunză împărtășită de întreaga Comisiune, unindu-să și consiliul Comunal de atunci, domnia sa (Frunză) a fost invitat prin adresa de la 5 Iulie să facă studiile necesarii pe punctul propus de domnia sa secundat și de inginerul Comunei.

Profilul longitudinal începăror din malul drept al Putnei din sus de Invăncești și până în Focșani primit pe lângă adresa d-lui I. Mincu, ing. Comunei, punându-să în vederea Consiliului Comunal la Noembrie acesta prin decisiunea No. 455 hotărește trimiterea lui în studiul d-lui Frunză ceea ce s'a și făcut cu adresa No. 3710.

In anul 1876 să trimite d-lui Frunză cu adresa No. 578 planul orașului spre ai înlesni Combinarea rețelei conductelor de apă; dar nu s'a mai făcut nimic în chestiunea aceasta.

In anul 1878 chestiunea apei să agită din nou. D-l Teofil Iaslovenschi inginerul osașului pe acea vreme, prin memoriul său relativ la îmbunătățirile reclamate de oraș, atingând între altele și chestiunea apei; d-l primar de atunci supunându-o deliberării consiliului *să decide a să face studii pentru îmbunătățirea conductelor existente.*

Proectul pentru această îmbunătățire aprobat cum era și de consiliul tehnic, nu s'a pus în executare de oare ce costa peste o sută de mii de lei și afară de aceasta totul nu era decât un paliativ.

In anul 1879 prefectul județului înaintează consiliului Comunal cu adresa No. 189, suplica unui număr de orășeni și procesul verbal încheiat de domnia sa împreună cu membrii comitetului permanent și cu inginerul județului relativ la chestiunea aducerei apeĭ de băut.

Adresa aceasta împreună cu suplica orășenilor a fost pusă la dosar.

La 11 Aprilie 1880 să întâmplă groaznicul incendiu de la ocol, care a mistuit toate clădirile pe strada Elisabeta până în gârla trasă din Putna.

In urma acestui flagel cumplit, orășănii înspăimântați au început a stărui cu mai multă insistență pentru aducerea apei.

In ședința consiliului comunal de la 22 Aprilie d-l primar Ghrorghe Orleanu cere un credit de 3000 lei spre a se face studii la diferite izvoare și râuri din apropiere.

In comisiunea pentru aceste studii au fost nnmiți d-nii ingineri St. Gheorghiu, Iancu Brăescu, Eug. Calistrat; domnii farmaciști Remer și Stener.

Cu adresa No. 94 de la 1 Maiu 1880 d-l Gheorghiu inginerul județului depune un memoriu important, cuprinzând studiul ce a făcut asupra tuturor apelor din prejurul orașului din cari s'ar putea alimenta orașul cu apă de băut și anume: din izvoarele de la *Babele* de la *Pitulușa* și de la *Graful* din râurile Putna, Milcovul și părâul Miera.

In acest memoriu d-l Gheorghiu arată cantitatea și calitatea acestor ape, studiează a parte avantajele și inconvenientele fie-căreia, alege sistemul cel mai preferabil, vorbind fără îndoială de o alimentare de executat din nou, iar nu de repararea apeducului existent atuncea, care era cu totul ruinat.

Concluzia la care ajunge d-l ing. Gheorghiu în importantul său studiu; este că rămâne de ales între apa din Putna, ca apă de gârlă cea mai avantagioasă, și între apele din părâul Miera, ca apă de izvor, de preferat din toate celelalte ape de izvor.

Tot atunci la 2 Mai au depus și d-nii farmaciști *Remer și Stenner*, constatarea lor făcută asupra calității și conținutului apei de la părâul Miera și buduiul Graful.

Toate aceste lucrări consiliul comunal le-a pus la dosar până la regularea chestiunei cu d-l *Lazăr Niculescu Dorobanțu,* care avea de ţintă cumpărarea izvoarelor de la fântâna Graful.

D-nii ingineri I. Brăescu și St. Gheorghiu fac primăriei propunerea de a să însărcina cu facerea studiilor și planurilor de aducerea apei de la Graful cu preţ de trei la sută din suma totală a costului lucrărilor necesarii.

In anul 1881 d-l *Simonis* face o altă propunere primăriei de a-i să da în întreprindere aducerea apei de la izvorul Graful de pe moșia d-lui Lazăr Niculescu.

La această propunere pusă în consiliu la 15 Febr. același an s'a răspuns d-lui Simonis prin adrdsa No. 1111, ca să presinte mai întâi proiectul detaliat al întreprinderei și apoi să va aviza.

La 14 Febr. prefectul județului cu adresa No. 1367 reamintește primăriei lipsa de apă ce să simpte în oraș și cere ca comuna să ia măsuri în privința aceasta.

La această adresă primarul Gh. Orleanu răspunde că a făcut reparaţii la conductele existente, și a intrat în tratație cu d-l Laxăr Niculescu pentru cumpărarea izvoarălor de la Graful, pentru care i-a oferit 30,000 lei.

Tot atunci s'a primit și răspunsul din partea d-lui *Simonis,* că pentru studiile ce s'a obligat a face în chestiunea apei, cere să-i să plătească 15,000 lei.

D-l inginer Teofil Iaslovenschi prin raportul său de la 27 Febr. 1881 făcând obiecțiune asupra propunerii d-lui Simonis, consiliul în ședința de la 13 Martie decide a se repeta d-lui Simonis cererea de a trimite cel puţin caetul de sarcini spre al avea în vedere,

dacă poate sau nu întra cu d-sa în tractarea chestiunei, însă această invitație a rămas fără răspuns.

D-l consilier Gh, Nedelcu în ședința de la 6 Iunie 1881 face cunoscut că din sus de Faraoani s'a găsit un izvor din care s'ar putea alimenta 8 ciușmele peste cele existente, propune să se facă sondaje, ceea-ce consiliul admite delegând pe inginerul comunei să facă această lucrare.

Resultatul acestei cercetări care a costat pe comună 600 lei, a fost că s'a dobândit convingerea, că acel izvor este absolut insuficient.

In ședința consiliului de la 1 Sept. 1881 la propunerea d-lui primar Gh. Orleanu i să acordă un credit de 6000 lei spre a să face studii pregătitoare în chestiunea apei.

Toate aceste până aci enumărate îocercări denotă câtă ferbere era în oraș din cauza lipsei de apă; în acelaşi timp arată că nimărui nu i-a succes a îmbunătăţi starea existentă, dând un volum mai mare de apă și nici a pune la cale o alimentare sistematică cu apă afară de studiul prezentat de d-l inginer St. Gheorghiu în memoriul său de la 1 Mai 1880 care însă a rămas neexecutat probabil din lipsă de mijloace budgetare.

In toamna anului 1881 venind în fruntea comunei d-l *Nicolae Pruncu*, un bărbat inteligent, de carcter, și dotat cu o voinţă de fer, hotără să facă un pas înainte spre a tranșa odată această chestiune atât de importantă.

Domnia s'a bazat pe studiile ce să făcuse la diferite izvoare și râuri s'a văzut silit a abandona idea aducerei apei de la *Babale* ca prea costisitoare și ne-

suficientă, și a înlătura izvoarăle de la Pitulusa și Faraoane ca absolut insuficiente rămânând să aleagă între pârâul Miera Graful, și râul Putna.

De la această dată au urmat mai multe lucrări de cancelarie.

1) Adresa d-lui prefect, prin care motivat de ordinul d-lui Ministru de interne, cere a-i să da știință în ce stadiu a ajuns chestiunea apei, la care s'a răspuns prin adresa No. 5779 că consiliul lucrează pentru aducerea apei.

2). Altă adresă a d-lui prefect prin care comunică primăriei, că a luat inițiativa de a să convoca o comisiune compusă din inginerii D. Frunză I. Brăescu și St. Gheorgiu, care se discute chestiunea alimentării orașului cu apă.

Acea comisiune întrunindu-să, (la care a asistat și d-l Sh. Orleanu fost primar și d-l Consilier Gh. Nedelcu) a dat avizul său, că singura localitate, de unde să poate alimenta orașul cu apă este râul Putna, ceea ce s'a comunicat primăriei trimițându-i-să în original procesul-verbal încheiat cu aceestă ocaziune.

3). Adresa primăriei No. 6164 prin care întrebă pe d-l inginer Frunză, care sunt punctele de unde s'ar putea aduce, apă în oraș, la care d-sa răspunde că acele puncte nu să pot cunoaște până nu să vor face studiile, și că este gata a să însărcina cu facerea lor.

4). Adresa primăriei No. 6901 prin care mulțumind d-lui Frunză de însărcinarea ce voește a-și lua, îl roagă a veni la primărie spre a-i să pune la disposiție suma necesară pentru a începe lucrurarea conform cu votul Consiliului de la 1 Sept. 1881.

La această adresă d-l Frunză răspunde că să an-

gagiază a face studiile și proectul pentru un remunerar de $^1/_2$ $^0/_0$ din valoarea lucrărilor sau pentru suma de 6000 lei, cerând a-i să răspunde înainte la 3000 și restul la prezentarea lucrărilor, ceea ce să și face.

5). Adresa primăriei No. 1754 din anul 1882, prin care d l Frunză este invitat a prezenta de urgență studiile și planurile, rugându-l ca odată cu devizele să presinte și un memoriu al proectului *aducerii apei de la Putna* și un studiu comparativ asupra celorlalte izvoare.

Rezultatul votului de la 1 Sept. și 4 Noem. 1881 și a corespondenții ținută în această afacere a fost depunerea de către d-l Frunză a proectului pentru aducerea apei din Putna și prezentarea de către d-l inginer Teofil Iaslovenschi a planurilor pentru clădirile arătate mai sus.

Odată în posesiunea acestor lucrări d-l N. Pruncu nu întârzie a convoca Consiliul Comunal în ședința extraordinară la 27 Iunie 1882, spre a expune tot ce s'a făcut și ce urmează a să mai face, spre a urni din loc această chestiune.

In această ședință d-l primar motivează și cere votarea unui împrumut pentru apă și clădiri de 1,500,000 lei, care s'a și votat cu unaminitatea Consiliului;

Apoi trecând la chestiunea apei, și

Având în vedere că izvoarele de la Pitulușa și Faraoane nu dau apă în de ajuns.

Având în vedere că izvoarele de la Babale pe lângă inconvenientul de a nu debita nici ele cantitatea suficientă de apă, mai au și pe acela al depărtării, care face, ca lucrarea costând peste trei milioane lei, să întreacă puterile financiare ale Comunei.

Având în vedere că izvorul de la fântâna Graful, pentru care să cere 80,000 lei, apoi o apă insuficientă și nepotabilă.

Având în vedere expunerea d-lui Frunză, prin care arată, că izvoarăle în genere fiind supuse la secare, sunt impropriu pentru scopul urmărit de oraș.

Având în vedere, că apele din râul Putna sunt superioare în ceea ce privește calitatea și cantitatea tuturor celorlalte ape, după analiza făcută de d-l inginer D. Frunză.

Consiliul decide.

1) Fixează în mod definitiv punctul Putna de unde urmează a să aduce apă în Focșani și adoptă proectele d-lui Frunză pentru apă, și planurile d-lui Iaslovenschi pentru executarea clădirilor proectate.

2) Autorisă pe d-l primar a trimite toate aceste proiecte și planuri în cercetarea Consiliului technic și la aprobarea d-lui Ministru.

3) Autorisa de asemenea pe d-l primar pentru facerea publicaţiunilor spre a să da lucrarea în întreprindere, îndată ce proectele vor fi aprobate, și îndată ce se va obţine legea pentru facerea împrumutului.

Acest vot formulându-să prin concursul tuturor d-lor Consilieri. s'a aprobat de toţi afară de d-l Hagi Const. Dumitriu, care a opinat a să aduce apa de la Graful, și a nu să face clădirile până nu să va aduce mai întâi apa.

Primar: N. Pruncu.

Consilierii: N. Bene, Tache C. Săndulescu, Hagi Const. Dimitriu, Tudorache Atanasiu, Petcu Teodor, Ghiţă Gh. Sârbu, Const. Vasiliu, Gh. Nedelcu.

Ministerul aprobând această hotărâre a consiliului comunal, propuse un proect de lege pentru contractarea împrumutului, care votându-se de corpurile legiuitoare fu promulgat în Mon. Off. No. 279 din 28 Febr. 1883.

Trebue să mărturisesc că faptul realizării acestui mare înprumut constitue un merit necontestat pentru N. Pruncu de oare ce fără acest împrumut dorința cetățenilor ar fi rămas încă mult timp neînplinită, mai cu samă, că în raport cu slabele venituri comunale, nimeni n'ar fi avut curagiul să facă un asemenea împrumut.

Dar d-l N. Pruncu în scop de a vedea cât mai în grabă realizată dorința cetățenilor, fără a studia chestiunea mai de aproape s'a încrezut prea mult în opinia dată de Frunză, însărcinându-l numai de cât cu facerea planurilor, pentru aducerea apei din rîul Putna planuri care au costat pe comună 40,000 lei, cheltueală cu totul zadarnică.

Trebue să spun aci că d-l Frunză a procedat cu multă grăbire ca să nu zic ușurință; domnia sa a măsurat debitul izvoarelor de la Babele, numai la suprafață dar în cât privește sondagiul terenului, nici nu s'a încercat măcar să implânte cazmană.

Ast-fel pe baza unor cercetări superficiale, cari au costat 6000 lei a făcut un raport tot atât de superficial, dându-și opinia că izvoarele nu debitează apă suficientă și că sunt expuse la secare, în consecința apă nu se poate aduce de cât din rîul Putna.

Tot vechiul cântic de la 1875.

Orășenii erau foarte îngrijați și preocupați de aceastâ chestiune, ei cereau apă de izvor și desaprobau ideia de a sa aduce apă din Putna.

Consiliul județian din care făciam și eu parte în discuțiunile sale asupra apei a relevat dificultățile invincibile ce să opuneau la realizarea acestui plan al d-lui Frunză, anume: despăgubirile enorme ce s'ar cere din partea proprietarilor de mori de pe gârlele Putnei; pagubele ce poate cauza Putna iezită prin revărsările ei peste moșiile particularilor, în desele cazuri de ploi torențiale; procesele ce ar naște de aci în dauna comunei; eventualitatea de a rămâne orașul fără apă în timpul unor ierni grele, când Putna îngheța până în pământ, sau în timp de mare secetă, câud iarăși mai de loc nu curge apa pe Putna, și alte multe inconveniente, fără ca locuitorii să aibă o apă igienică și bună de băut.

Tot atunci când opinia publică era foarte alarmată contra ideei d-lui Frunză și contra hotărârei consiliului comunal, eși la lumină o broșurică a d-lui inginer al județului Stefan Gheorghiu, scrisă în senzul vederei orășenilor, părăsindu-și opinia pe care o susținuse în procesul verbal încheeat la 1881 de a se aduce apa din Putna.

Toată lupta aceastâ însă era să rămănă zadarnică, de oare ce d-l Frunză avea la spatele sale un sprijinitor puternic pe d-l N. Voinov, și întreg consiliul tecnic de pe lângă Ministerul lucrărilor publice.

In fața acestor frământâri d-l D. F. Caian înpreună cu d-l N. Săveanu și alți cetățeni hotărâră să mearga cu petițiune semnată de sute de orășeni la d-l Prim-Ministru I. C. Brăteanu pentru a cere o anchetă la fața locului; Lupta era aprig angajată și a trebuit o hotărâre eroică pentru a stărui fără șovăire în această atitudine față cu d-l Frunză și sprijinitorii săi atot puternici.

D-l N. Săveanu, care pe atunci intrase în bunele grații ale d-lui Prim Ministru, merse la București ca să deschidă drumul unei delegațiuni a orășenilor ce avea să se prezinte la Minister cu petițiunea.

Insă fiind-că să țeseau multe intrigi, s'a trimis petiția fără delegație.

D-l Ministru I. C. Brătianu, care de la început părea convins de perfecția lucrării unui om competent ca d-l Frunză, văzând deficultățile firești ce să opun la aducerea apei din Putna, n'a ezitat un moment de a acorda ancheta cerută.

D-l Inginer C. Mironescu șeful serviciului technic superior veni la Focșani a doua zi constatând la fața locului că sunt adevărate arătările orășenilor, proectele d-lui Frunză fură puse în suspensiune.

In urma acestui succes, noul consiliu comunal ales în Decemvrie 1884, și presidat de d-l N. Săveanu puse această lucrare de viață pentru orașul Focșani pe adevăratele ei baze însărcinând pe D-nii N. Galea, St. Gheorghiu, Gh. Vasiliu și d-l farmacist M. Remer să facă studii și sondaje serioase precum și analiza apelor de la abundentele isvoare din localitatea Babele și Cucueți.

In ședința consiliului de la 18 Aprilie 1885 primarul a prezentat raportul comisiunei relativ la cercetarea și analiza apoi de la numitele izvoare.

Pe baza acestor rapoarte consiliul decide a se trimite în examinarea consiliului tecnic superior procesele verbale și constatările făcute la izvoare de comisiunea inginerilor, cât și condițiunile de licitație pentru elaborarea proectului definitiv pentru alimentarea orașului cu apă de la Babele și Cucueți.

In urma avizului No. 187, ce a dat consiliul tecnic, în intervalul de timp de la 3 Iunie până la 3 Iulie sau făcut noi studii preliminării la numitele izvoară de către aceiași ingineri, și raportul lor s'a prezentat în consiliu la 15 Iulie, iar la 29 August, d-l primar a fost autorizat de Consiliu să închee contractul cu d-nii ingineri *C. Mironescu* și *Ștefan Gheorghiu* pentru facerea planurilor de aducerea apei de la Babele, care contract a fost aprobat de consiliu în ședința de la 6 Sept. 1885.

La 6 Februarie 1886, s'au prezentat planurile celor doui ingineri contractanți pentru *captarea, aducerea și distribuirea apei în oraș,* cari au fost incuviințate de Consiliu, plătindu-să pentru această lucrare 29000 lei.

La 13 Martie 1886 s'a decis a să publica licitația pentru aducerea apei fixând terminul la 20 Maiu același an.

La 3 Iunie s'a pus în vederea Consiliului jurnalul Consiliului tecnic relativ la *examinarea proectelor de alimentarea orașului cu apă,* precum și unele condițiuni adause de acel Consiliu, iar la 8 Iunie s'a hotărât a să face captarea izvoarolor în regie, conform cu recomandația Consiliului tecnic.

La 4 Februaie 1887 fiind primar d-l. C. Cernat ivindu-să oare cari dificultăți din partea d-lui Th. Cincu proprietarul locului, unde se aflau izvoarele, s'au aprobat de Consiliu cumpărarea izvoarelor și a unei porțiuni de teren de la Babele cu 16000 lei.

La 21 Aprilie 1887 s'a acordat captarea izvoarălor d-lui inginer *Scarlat Vârnav,* numindu-să tot odată d-l. St. Gheorghiu ca inginer privighetor al lucrărilor din partea primăriei, iar la 2 Iunie s' stabilit ca lucrarea

de captare a izvoarălor să înceapă la 15 Iunie și să să termine cel mult în patru luni până la 15 Octombrie.

Cum să vede, primăria a precedat în chestiunea aceasta cu multă cumpănire și băgare de samă.

Antâiu s'a esecutat numai captarea izvoarălor, pentrucă la caz de a nu reuși la captare, Comuna să nu piarză mai mult de cât prețul acestei lucrări care a costat 167.000 lei.

La 22 Noembrie d-l Sc. Vârnav a terminat lucrările de captare a izvoarălor obținând un debit de apă de 5000 m. c. în 24 de oare.

Consiliu decide a să face publicațiii pentru darea în antreprisă a restului de lucrări, aducerea și distribuirea apei în oraș, fixând terminul licitații la 10 Martie 1888.

Tot atunci să admite propunerea d-lui inginer St. Gheorghiu de a să face oarecare modificări în caetul de sarcini anume, 1) Conducta de apă să să mărească asfel ca să aibă capacitatea pentru un debit de 5000 metri cubi apă în 24 oare. 2) Terminul executării lucrărilor să să reducă la 15 luni de la data contractului. 3) Terminul de întreținere de la doi la un an.

In urma demisiunei d-lui primar C. Cernat la 26 Februarie s'a ales primar d-l Lt-Colonel Al. Paraschivescu, domnia sa a presidat la 10 Martie licitația pentru aducerea și distribuirea apei în oraș.

Au concurat prin oferte sigilate.

1) Societatea Română de Construcțiuni și lucrări publice reprezentată prin d-l inginer Cucu.

2) D-l Inginer Camu representantul companiei generale de conducte de apă de la Vennes Les Lieze.

3) D-l Inginer din Iași Iacob Finkelștein.

4) D-l Inginer Scarlat Vârnav.

Deschizându-să ofertele cea a d-lui I. Finkelștein a fost admisă ca mai avantagioasă cu 25 și 11 la sută subt deviz.

Iar pentru distribuția apei în oraș s'a admis oferta societății Române de Construcțiuni cu 6 și 01 subt deviz.

Aceste lucrări au fost executate, fiind primar d-nul Gr. Bălănescu căci în Iunie să alesese alt consiliu comunal, și subt privigherea d-lor ingineri P. F. Radovici și Em. Purcheria.

Trebue să amintesc aci că d-l Radovici nu numai că a privighiat cu conscientiositate executarea lucrărilor technice, dar în acelaș timp a făcut corecturi importante în planurile primitive; iar d-l inginer Em. Purrcheria a fost cel mai energic controlator al lucrărilor pe tot parcursul conductei de beton.

Astfel după suferințe de veacuri, după atâta sbucium și muncă de 14 ani, de când începuse a să agita cu mai multă stăruință chestiunea apei de băut, astăzi orașul Focșani se poate mândri că în toată țara e singurul oraș, care este îndestulat cu apă bună igienica și în acelaș timp foarte ieftină plătindu-să pe an apa la discreție numai 15 și 18 lei rubinetul de 13 și 15 milimetri.

Cu toate aceste orașul n'are apă de ajuns pentru a putea începe canalizarea stradelor.

La Babele și Cucueți să perde un îndoit volum de apă și de pe acum se simte trebuința de a capta și aduce în oraș și acest volum de apă pentru-că astfel să să poată satisface și alte trebuinți ale orașului.

Canalizarea stradelor și aducerea unui volum suficient de apă pentru spălarea murdăriilor din canale sunt chestiuni de cea mai mare importanță pentru Focșani.

Dar față cu sarcinele ce apasă asupra bugetului comunal, față cu reducerea veniturilor din cea ce a fost e puțină speranță de a să putea realiza în prezent această dorință și alte lucrări mai însămnate.

Viitorul va rezolva și aceste chestiuni atunci să va decide, de unde să să aducă apa trebuitoare, de la Babele sau din alte localități mai apropiate, de unde aducându-să fără îndoială ar costa mai puțină cheltuiaiă.



Cap. VIII.

Evenimentele istorice petrecute la Focșani.

Orașul Focșani prin pozițiunea sa importantă la hotarul țărilor surori, era menit să ia o dezvoltare repede și o însemnătate deosebită, mai cu samă că pe distanța destul de mare de la Bacău și până la Buzeu nu să află nici un oraș de însămnătate, care să-i fi disputat mersul său înainte.

Importanța ținutului Putnei era recunoscută încă înainte de Stefan cel Mare, și administratorii acestui ținut purtau titlul de *Starosti* mai destins de cât titlul de Ispravnic sau *Părcălab* cum să numiau cei din alte ținuturi, și atât marele Domn Stefan, cât și urmașii săi au dat aceeași valoare acestui ținut marginaș, mânținând titlul de distincțiune al căpeteniilor administrative de aici.

Abatele *Ruggiero Giuseppe Boscovici* în călătoria ce a făcut de la Constantinopole către Polonia prin țerile române în anul 1786, scriind jurnalul său, în notele de la 12 Iunie spune: *In Moldova este o altă Starostie mult mai considerată de cât cea din Cernăuți, care este cea din Focșani la fruntaria Valachiei.* [1])

Insă Focșanii în trecut nu numai că nu s'a putut

1). Uricar Vol. 24 pagina 314.

dezvolta în raport cu poziţiueea sa, dar este de mirare, că nu s'a nimicit cu totul în urma deselor pustiiri ce a suferit atât din partea oştilor ce s'au războit pe aici, cât şi din partea Tătarilor, cari necontenit să revărsa peste ţară.

„Aceştia chiar în timp de pace, zurbuluiau Moldova „prădându o, şi aducându-o la starea cea mai de să„răcie, întru care să află şi în ziua de astă-zi.[1])"

Am arătat în Cap. I,. că la întemeiarea acestui oraş îndată şi după moartea lui Ştefan cel mare au urmat dese lupte aici la hotar însoţite de prădăciuni şi devastări, din care cauză nu puţin a suferit târgul Focşani ce abia începuse a se forma.

Dar aceste lupte şi alte evenimente sau repetat mereu în decursul veacurilor, ce au urmat, asfel că trecutul acestui oraş, a fost plin de sbuciumări şi nenorociri.

Reproduc aci după Cronicarii noştrii evenimentele istorice ce s'au petrecut aici, arderile şi prădările acestui oraş.

1) La 1600, pe când Mihai Viteazul cucerise Transilvania şi să aşezase în Alb-Iulia, Eremia Movilă, Domnul Moldovei îndemnat de Turci s'a ridicat în potriva lui Mihai Viteazul.

„Mihai Vodă auzând că Bator Sigmond şi Zamois„chi şi Eremia Vodă să ridică asupra sa a gătit oşti „din Ardeal şi din ţeara Muntenească şi a pogorât, „el pe la Trotuş, Muntenii pe la Focşani" [2]).

2) La 1601 Mihai Viteazul porneşte contra lui Si-

---

1). D. Cantemir, descrierea Moldovei Cap. II pagina 12. (după Al. Papadopol notă asupra Bârladului.

2) Mag. Ist. Vol. I pag. 237.

meon Movilă, pus cu ajutorul Polonilor pe tronul Munteniei.

„N'au stătut Simeon Vodă în potriva lui Mihai Vodă, „ci s'a dat spre marginea ţerii spre *Jocşani*, pentru „ajutorul de la fratele său Eremia Vodă şi a aşteptat „pe Mihai Vodă cu războiul la o vale, ce să cheamă „Milcovul mare în ţeara Muntenească (are şi alt nume „grozav acel părău, să spune, de atunci) şi a stătut „războiul câteva ceazuri, apoi a pierdut Simeon Vodă „războiul[1])".

Judecând semnificativa paranteză a Cronicarului, să vede că nu numai generaţia de la 1848, mişcată de durerea sfăşierilor între fraţii de acelaşi sânge a aruncat blăsteme asupra Milcovului, care dispărţia cele două ţări surori dar şi bătrânii, care au trăit cu 300 de ani mai înainte şi-au vărsat focul asupra acestui părâu, pe malurile căruia s'a petrecut atâtea lupte sângeroase între fraţii de acelaşi neam.

3) La 1615 Doamna lui Eremia Vodă a venit cu oaste Leşească asupra lui Stefan Tomşa, şi la bătut la sat la Tătărani.

„După răsipirea oştirei a fugit Stefan-Vodă în ţeara „Muntenească pe la *Focşani* şi mergând aproape de „Focşani l'aŭ întâmpinat Ceauşii împărăţeşti cu Beldiman Logofătul şi cu Sturza Hatmanul şi cu Boul „Visternicul în obezi şi îndată li-a tăiat capetele, şi „le-a aruncat în Siret". [2]).

4) La 1636 iarăşi au năvălit Tatarii în postul „mare, şi chiar în ziua de Paşti prădară, jăfuiră şi arsără toate oraşele şi satele între cari şi Focşani". [3]).

1) Letop Moldovei Miron Costin pag. 254.
2) Letop. Moldovei Vol. I pag. 265.
3) Uricar Vol. 10

5) La 1633, să urcase pe tronul Munteniei *Matei Basarab*, iar la 1634, *Vasile Lupu* ocupă tronul Moldovei.

Cu toate că acești Domni au fost din cei mai de valoare și contempurani fiind au domnit peste 20 de ani, relațiile între dânșii spre nenorocirea țărilor au fost necontenit încordate, căutând a să surpa unul pe altul atât prin interveniri la Constantinopole, cât și prin comploturi urzite și de o parte și de alta, ba și dese războaie au izbucnit între dânșii, cari au sleit puterile ambelor țări.

La 1645 având războiu Matei Vodă cu Vasile Lupu, Matei l'a gonit, și a venit cu tabăra până la Putna, și au prădat Ungurii (veniți în ajutorul lui Matei) țara foarte rău mergând spre Trotuș spre a trece în Ardeal. [1]).

6) La 1653, când s'a făcut complotul asupra lui Vasile Vodă de către Logofătul *Stefan Gheorghe* în unire cu Matei Basarab și cu Chemeni Ianoș din Ardeal spre al detrona, Vasile Lupu a aflat aceasta de la un turc din *Focșani.*

„Dar Vasile Vodă luând ajutoriul Cazacilor i a lo-„vit la Popricani și li-a spart oștirea, atunci Stefan „Gheorghe petrecând pe Unguri a apucat în jos pe „valea Trotușului și a trecut *prin Focșani* în țeara „Muntenească.

„Vasile Vodă trecând Siretul a intrat pe la *Focșani* „în țeara Muntenească, și îndată fără de nici o milă „*a dat foc orașului* și ori pe unde ajungeau Cazacii „fumau a bieților locuitori nevinovați locașurile, odăile, „și hrana“.

1) Mag. Ist. Cronica Anonimă pag 321.

„Sta în tocmeală cu oștile și Diicul Spătarul lui „Matei Vodă nu departe de orașul Focșani la Milco„vul cel mare, și acolo era și Stefan Gheorghe cu „vre 300 Moldoveni.

„Și așa în rând tocmită oastea Muntenească aștep„ta pe Vasile Vodă și pe Timuș—Ântâi li-s'a arătat „Vasile Vodă cu oștile sale și au stătut frunte și „Moldovenii, iar Cazacii își întocmeau tabăra mai pe „urmă, și atâta au stătut Muntenii la războiu, cât au „făcut oare-ce harțuri cu Moldovenii peste pârâu, tre„când Moldovenii, și apoi trecându-i Muntenii iar îna„poi, așa în două rânduri, până au trimis Vasile Vodă „Nemții ce avea, și s'au supus pe subt maluri; deci „au luat călărimea Moldovenilor și malul de dincolo, „iar cât au văzut Muntenii tabăra Cazacilor apropiată „de pârâu, au purces în râsipă, care în cotro i-a pă„rut“ [1]).

7) La anul 1683, Duca Vodă primi ordin să plece înpreună cu Serban Cantacuzino zpre a da ajutor Turcilor la înpresurarea Vienei. *„El a eșit din Iași la „oaste în 24 Aprilie Luni, luatu-și-a atunci și pe Doamna „la sine până la Focșani*;

Turcii pierzând bătalia, Moldovenii să răsculară contra Domnului Duca, întorcându-să de la Viena intră prin pasul Oituzului, și veni la *Domnești*, moșia soacrei sale Doamna Dafina Dabijoae.

In acest timp Tătarii întorși de la Viena, prădară din nou Moldova, care mai era bântuită de hoardele Cazacilor, venite în sprijinul lui Petriceicu, și de răscoala boerilor.

Petriceicu trimise câteva roate de oșteni la Dom-

---

1. Let. Moldovei Vol. I pag. 333.

nești și lovi fără veste pe Duca chiar în ziua de Crăciun.
„Atunci prinzând vremea pe boeri afară din sat, „prinsau pe Miron Costin Vel Logofăt, ce noroc a avut „de un prietin Leah, ce s'a tîmplat acolo și așa de tot „nu lau jecuit iar pe Constantin Postelnicul, ce-i „zicea ciobanul, l'au jecuit de tot de l'au lăsat cu pie-„lea, și pe jupănesele boerilor desbrăcându-le, cum erau „cu toate hainele și odoară înpodobite în ziua de Crăciun „cu pielea le-a lăsat. Iar Sandul Buhus Hatmanul a scă-„pat cu jupăneasa și cu trei Coconi ai lui la *Jocșani.* „Domna Duca Vodă venise și ea la Focșani, că să „mearga la Domnești, și n'a putut. Buhus Hatmanul, „după ce a scăpat la Focșani a zis Doamnei: dă „Măria ta bani să facem slugitori, să mergem, să „scoatem pe Măria Sa: Doamna n'a vrut să dea". Și „așa a doua zi făcând năvală l'a prins pe Duca și „l'au dus în Polonia[1]).

8) La 1685 sub Constantin Cantemir mulți feciori de Curteni fugiți sub Duca-Vodă în țerile vecine și acolo făcând cete de tălhari *„veniau în țeară și prădau pe subt munți începând de la Putna în sus și de la Sovegia până la Focșani.*

Atunci Ruxanda fiica lui Vasile Lupu și văduva lui Timus, care trăia la Neamțu și fugise în cetate dinaintea unei cete de tălhari căzu jerfă tălharilor.

Ei o prinsără și o munciră cumplit, găsind la ea, cum să spune vre o 19000 galbeni, și îi tăiară capul pe prag cu toporul.

9) La 1687 C. Cantemir aflând de intrarea lui Ioan Sobieschi, Craut Leșesc, în Moldova, fugi din Iași și să așeză după povața boerilor în *Focșani.*

---

1) Let Mold. Vol. II pagina 30.

Pentru stărpirea tălharilor Vodă C. Cantemir luă cele mai energice măsuri. *„La Putna pusă staroste (1688) pe Miron Costin, care-i prindea și-ii spânzură pe un cap, în cât movile dintrânșii făceau*[1]*“.*

„Cronicarul *Neculcea* spune: Așișderea și Miron „Logofătu fiind staroste la Putna au făcut Șiimeni „și Hânsari și a început și dintr'acolo a răsipi tălharii, că numai odată la o bătaie au prins 40 de tălhari „și i-au tăiat câte în patru bucăți și i-au aruncat pre-„pelece pe la drumuri“.

„Iar Nicolae Mustea zice: Iau prins pe unii cu meș-„teșug Miron Costin Logofătul fiind staroste de Putna, „de i-au omorât înțepați, tăiați și arși cu foc la târg „la Focșani, unde și acuma se cunoaște movila peste „oasele lor“.

10) La 1691 în al doilea an al domniei Brancovanului s'a dat lupta la Câmpina cu Haizer, generalul Austriac, acolo a perit Scraschierul, dar și Haizer a căzut prizonier, „zic că acel războiu să fie fost mai mult „izbânda despre partea Cazacilor Brancovanului, că-„rora le era cap un Moldovan, anume *Costin Căpitanul de Focșani*, feciorul Neniului[2]“.

11) La 1695 C. Brancoveanu a adus apă de izvor în Focșsnii Muntenești dintrun loc cale de două ceasuri de oraș.

12). La 1701 boerii pribegați din Moldova sunt trimiși de C. Brancovanul la Focșani înpreună cu Episcopul de Buzeu, cu Cornea Brăiloiul, banul de Craiova, și cu Spătarul Cantacuzino, care îi înpăcară cu Const Duca domnul Moldovei.

1) Let. Mold. Miron Costin pag. 35.
2) Let. Moldovei Vol. II pagina 238.

13) La 1711 locuitorii din Bârlad al căror târg a fost ars cu desăvârșire de Tatari, de teamă să nu cadă în robie fugiră la Focșani. Tatarii nu putură veni asupra Focșanilor fiind apele mari.

14) In a treia Domnie a lui Mihai Racoviță 1716 Domnul mergând la Măn. Cașinul și Miera ca să spargă pe Nemți și tâlharii ce să încuibase acolo „*Tătarii, cari îi venise într'ajutor pustiiră fără milă din Siret și Trotuș până în Milcov* [1])".

Nicolae Mustea povestește această expedițiune cu toate amănuntele.

„Fiind învățați Cătanele și cu Moldovenii, care să „făcuse tot una, a prăda țeara, nici întrun chip nu „să putea mântui de dânșii, și văzând, că s'au mai „adaus Nemți și Cătane la *Focșani* și țînau *Mira* și „*Casinul*, sau înțeles și la împărăție, cum Nemții țin două Cetăți în Moldova și au venit un Ciohodar a „Vizirului cu ferman, să meargă și să răsipească acele „două cetăți adecă Mănăstiri și sau strîns oaste Mol„doveni, Codreni, Lăpușneni și mai de țară și Șei„meni și au mai adaus și Tătari și au purces primă„vara la Maiu în 21 zile în ziua sfântului marelui „Constantin împărat cu frumoasă oaste călărime și „pedestrime cu tunuri și au mers la *Bârlad*, unde s'au „întimpinat cu Tatarii și sosind la *Nicorești* au tă„bărât oastea acolo, pedistrimea și cu Tătarii au pur„ces podghioz noaptea, și le-au dat Sărdar mai mare „pe oaste, pe *Const Tarigrădeanul*, Postelnic mare, bun „viteaz, fiind slujit la Muscali la Cazaci, sciind rândul „oștirei și îndrăzneț și cu sfat bun era.

„Și au trecut Siretul, unii în vad, alții în not, fiind

1). Let. Mold. Ion Neculcea vol. II pag. 356.

„noapte n'au nimerit toţi vadul şi i-au lovit fără de „veste pe Cătane şi era o mie de Cătane cu Nemţi „şi iau aflat în *Odobeşti* pe o samă, pe cari îndată „i-au răsipit, şi au început ai lua de grumaz. Iar câţi „au scăpat, au fugit pe Milcov la Man. Mira, şi îndată „au eşit cu toţii din mănăstire, gata de războiu cu „tobe şi cu steaguri întocmiţi de războiu.

„Tătarii sau împrăştiat ai goni pe cei de întăi şi „iară s'au luat după prăzi pe la *Focşeni*; alţii au „trecut prin ţara Munteneasca.

„Moldoveni dând năvală vitejeşte n'au putut ţinea „Cătanele războiul mult, ci au purces în risipă a da „dos şi a fugi şi gonindu-i Moldovenii şi Tătarii tă„iându-i, care încotro a putut scăpa prin munte prin „pădure, fără cai, răniţi.

„Atunci au apucat Tătarii de au robit şi pe *Di„diulescu Căpitanul Cel mare de la Focşani*, a Domnului „Muntenesc, şi lau dus înpreună cu alţi robi la Mi„hai Vodă, şi îndată la scos din robia Tatarilor.

„Deci după risipa Cătanelor şi a Nemţilor au mers „şi Mihai Vodă la Mănăstirea Mira şi au stricat zidul „Mănăstirii pe porunca Impărăţiei, ce era făcut de „Antioh Cantemir-Vodă. Aprins-au şi chiliile şi o bi„serică de lemn, ce era făcută de Cantemir Vodă cel „bătrân.

„De acolo s'a întors Mihai-Vodă cu toată oastea la „Mănăstire la Caşin, şi aflând iarăşi tălhari şi Cătane, „iau gonit pe unii, pe alţii i-au prins vii şi au mers „ de a stricat şi zidul mănăstirii Caşinului“.

In aceste vremuri turburate şi subt domnia lui Gr. Ghica 1723-1733, erau mulţi din ţara Muntenească şi din Moldova strinşi fugari la Milcov, şi când era ne-

voie în Moldova ei fugeau la Munteni iar de iara nevoie ia Munteni fugeau la Moldova[1]).

15) Acsente Uricarul spune că la 1714 Dec. 25, s'a mutat Nicolae Mavrocordat la Munteni „și mer„gând pe Siret spre Focșani în Ian. 22 i-au eșit îna„inte la gârlele Putnei *Vintilă vel Căpitan* de mar„gine cu slugătorimea și cu steagurile câte sunt pe „margine, și la o movilă, ce este cale de un ceas de „Focșani, iau eșit înainte boerii, care venise din Bu„curești și întocmind alaiul au întrat în oraș mergând „întâi la biserică în Mănăstirea Focșenilor, după a„ceea a mers în gazdă la casele Căpităniei [2])",

Letopisețul Muntenesc spune „că boerii i-s'au în„chinat după obiceiu, și i-au sărutat mâna, și Maria „Sa li a zis cuvinte frumoase, blânde de bucurie și „pace și toți au venit cu alaiu frumos în târg în Foc„șeni, veselindu-să toți [3]).

16) La 1718 în a doua domnie a lui N. Mavrocordat a trecut prin țară Ispar, pașa de la Bender, mergând pașe la Vidin, Domnul a trimis la căpitanul de la Focșani, de ia eșit înainte cu slugitorii și i-au făcut conace până la București. [4])

In vremea aceea a fost ciumă și mare foamete în toată țara.

17) „La anul 1727 Patriarcul Ierusalimului chir „*Hrizant* a trecut în Moldova și a fost petrecut de „Ianche Roset vel comis până la *Focșani;* la întoar„cere iarăși l'au primit cu cinste la Focșani și l'au a„dus la București" [5])

---

1). Letop. Mold. pag. 871, Vol II.
2). Idem vol. II p. 172.
3). Magazin Ist. Vol. III p. 41.
4]. Idem vol. 3 pag. 111.
5]. Idem vol. 3 pag. 170.

18) Intre anii 1718 până la 1739, pe când Oltenia era ocupată de Austriaci" *Radu Solescu Spătarul* și *Ilie Stirbei Vistiernicul* cereau la Impăratul Austriei încorporarea întregei ţeri la Austria, arătând multe foloase pentru imperiu și pentru ţară!!!

Intr'una din petiţii la punctul al patrulea arată: „că de la Brăila spre Focșani e o mănăstire cu zi-„duri numită Măximeni, de la care să poată trage o „ linie până la Focșani, și aci se va putea fonda o „fortăreaţă, foarte necesară fiind în margine și în tre-„cerea din Muntenia în Moldova, și cu modul acesta „să va putea apăra ţara și contra Turcilor, și contra „Tătarilor"[1]).

19). In anul 1733 Aprilie 10 a venit ferman, ca Grigorie Ghica să schimbe tronul cu Constantin Mavrocordat din Muntenia.

„Grigore Vodă s'a pornit din Iași Luni în ziua de „Sf. Gheorghe pe la Târgu-Frumos pe Seretiu cu toate „cele ce au trebuit la toate Conacele până la *Focșani* „ și a trecut în cea parte la gazdă în casele căpită-„nești.

„Așișderea și Constantin Vodă s'a ridicat din Bu-„curești și venind până la Focșani a trecut în această „parte (Moldova) la gazdă la o mănăstire (Precista), „care este de tatăl său zidită, tot într'o luni 30 Apri-„lie. Iar Doamna Ruxanda muma,lui Gr. Ghica a mers „în gazdă osebi la o mănăstire a socru său a lui Gli-„gorașcul Vodă bătrânul (măn. sf. Ioan).

„Deci Constantin Vodă a mers de s'a înpreunat cu „mătușa sa Doamna Ruxanda, așijderea și Grigore „Vodă știind că Constantin Vodă a mers la gazdă la

1). Mag. Ist. vol. 3 pagina 295.

„maica sa s'a dus, și acolo s'au împreunat Domnii a-
„mândoi, apoi a doua zi au mers și unul și altul de
„au vorovit ce le-a trebuit de toate, apoi au făcut și
„divanuri cineși (fie-care) în țara lui și Joi în ziua de
„Ispas Mai în 3 zile au purces cineșcare către scau-
„nul său." [1])

„20). Iar când a fost în luna Mai 30 zile, întro Mer-
„curi la 4 ciasuri din zi, s'a făcut un cutremur mare
„și au căzut în Iași mănăstirea Golia și multe alte
„case și mănăstiri, *Răchitoasa* și alte mănăstiri la *Foc-*
„șani și aiurea, anul 1734.'‚[2])

„21). Luând al doilea Domnia la Moldova Constan-
„tin Vodă Cehan Racoviță în anul 1755 după mazi-
„lirea lui Matei Ghica, care domnise duoi ani și ju-
„mătate în Moldova, a purces și ajungând *la Jocșani*
„a șezut trei zile, oturac, căutând judecățile săracilor,
„mergând și la o biserică de lemn a Măriei Sale (Pro-
„fetul Samoil) de a auzit liturghia, la care acea mer-
gere a fost pricina de s'a făcut de piatră cu mâna
„Episcopului de Roman. Atunci a făcut și câte-va
„boerii, făcând pe *Hrizoverghi Staroste de Putna*, fiind
Vornic mare[3])".

22) 1740 Dumitrașco Beizadea, din ordinul genera-
„lullui Münich a plecat să prindă pe Gr. Ghica la
„Șerbănești, cei pe Siret. Domnul a scăpat la Brăila,
„iar Dumitrașco s'a întors înapoi, și a lovit Focșanii
„și cei de această parte. și cei de cea parte de i-a
„prădat, și au rămas oamenii numai cu sufletele[4]).

23), La Sept. 1758 Tătarii de Bugiac și Tatarii

1). Let. Moldovei Vol, II pagina 373.
2) Idem pagina 402-403.
3] Idem Vol. 3 pag. 229
4) Idem pagina 409.

„Nogai, calcă ţara de jos a Moldovei. Ei năvălesc „conduşi de şapte Sultani şi această invazie numără „peste 100.000 Tătari. Contimpuranul *Daponte* care să „afla atunci în Iaşi, descrie cu lacrimi răsipirile, pră-„dăciunile şi batjocurile făcute de Tătari. Oraşele, *„Bârladul şi Focşani au fost prădate şi arse cu desăvăr-„şire*[1])".

„24) In a patra domnie a lui Constantin Vodă Ma-„vrocordat, Muscalii fiind-că să plecase Turcul, au „primit ca să facă pace (1772-1773) şi au găsit cu cale „de au tremis de amândouă părţile oameni mari să „să tălnească *la Focşani*. Ales-a Russia şi a trimis pe „marele Ministru, generalul *Orlov* şi pe *Romanţov*, şi pe „ambasadorul *Obreţcov*, iar Poarta turcească a trimis „pe *Neamţ* şi pe *Prusac* şi *Osman Effendi* şi viind „pentru vorba *Crâmului* nu sau putut tocmi[2])".

Trătările au contnuat la Bucureşti, dar nici aici nu sau putut înţelege, din această cauză, au urmat noui lupte, în care Turcii fură bătuţi; după aceste victorii câştigate de Ruşi s'a încheiat vestitul tratat de la *Cuciuc-Cainargi*, 1774 Iulie 21.

In acest an să ţinu *la Jocşani* o adunare a mai multor boeri Moldoveni şi Munteni, în care să decise compunerea şi trimiterea cererilor mai jos notate, a-legând pe Spătarul *Cuza*, şi pe Pitarul *Chirică*, cari să le ducă la Poartă.

Iată puntele principali ce să stabiliră în arzul [pe-tiţia) din Focşani.

a) Alegerea Domnului să fie făcută de Români, Domnul să rămâe statornic la Domnie până la sfâr-şitul vieţei Sale.

1) Al. Papadopol Note asupra Bârladului pag .32.
2) Letop. Moldovei En. Cogălniceanu pag. 267.

b) Birul țării să fie acel, cum a fost statornicit subt Sultanul Mehmed al IV-lea.

c) Turcii să nu aibă dreptul de a avea proprietăți în țară.

d) Turcii să nu aibă voe a ține slugi și slujnice din pământeni.

Deputații Munteni așteptasără 45 de zile în Focșani până ce sosiră cei din Moldova.

25) Moartea Mitropolitului *Gavriil Calimah* întâmplată în anul 1786 Febr. 20 aduce pe scaunul Mitropolitan al Moldovei pe *Leon* Episcopul de Roman.

Cu această ocazie un Archimandrit grec, anume *Iacob* de la Mănăstirea Barnovschi din Iași arăta veleităţi de a să face el Mitropolit. El cu fel de fel de mituiri câștigase favoare domnească și a multora din boerii influenți; însă divanul și alți boerii nu ţinură sama de stăruințele Domnului și a Patriarhului din Constantinopole.

Cu toate aceste ei nu putură înpedeca, ca acest Iacob să nu fie ales Epescop în locul vacant la Roman, dar episcopii români refuzară hirotonisirea lui Iacob, și el fu hirotonisit de doui Archierei greci.

Grecul Iacob, care cheltuise o sută de mii de lei ca să să facă Episcop fu o adevărată calamitate pentru Eparchia Romanului, care spre a se despăgubi storcea bani în toate chipurile, ba vânduse și multe proprietăți ale Episcopiei de Roman.

Intr'o vizită a sa pastorală prin eparchie, dar în realitate pentru a aduna noui plocoane, Iacob să înbolnăvi în *Focșani* și muri la 25 Oct. după o păstorire de opt luni fără cinci zile.

Poporul văzu în această grabnică moarte pedeapsa

lui D-zeu, contra celui, care depreţuise cartea de blăstăm a Sinodului ţerii din 1753, prin care să opria suirea unui strein de neam pe scaunul episcopal.

Despreţul naţiunei pentru Iacob să manifestă şi prin faptul, că nu fu înmormântat în Episcopia de Roman, ci la o biserica din Focşani, şi afară din oraş, cum nu era obiceiul de-a să îngropa Episcopii.

Mai mult încă, să pare ca indignaţiunea poporului merse pân'acolo, că cadavrul lui Iacob fu desgropat, şi arrncat la câini. Numai pietatea Creştenească a unui necunoscut a cules cadavrul şi l'a aruncat pe o şandrama unde stătu mai multe zile fără sepultură [1].

26). Când să declară războiul între Turci, Ruşi şi Austriaci în anul 1788, Nicolae Mavrogheni, Domnul Munteniei, crezând, că are să lupte mai mult timp numai contra Muscalilor, îşi concentrase cea mai mare parte a oştirei la Focşani, că să împedece întrarea Ruşilor în Muntenia, şi tot odată să-şi conbine puterile cu ale Moldovenilor rămaşi credincioşi Porţii Otomane şi cu ale Turcilor din aceste părţi.

Cronicrul poet Pitarul Christache ast-fel scrie de acest fapt.

Dete straşnică poruncă
Boerilor să să strângă
La curte toţi armaţi
Pe cai buni încălecaţi.
Carii după ce veni
De războiu îi sfătui
Şi-i trimise la Focşani
Să dea războiul cu Muscali.

Pentru înlesnirea armatei la Focşani, Mavrogheni

---

1) V. Al. Ureche Istorie Vol. 1 fascicula 2 pag. 232.

pe lângă multe alte măsuri luate, dete și un ordin cu data 9 Ghenarie 1788, în care spune „că din porunca „Domniei Sale, la Focșani s'a deschis o prăvălie de „băcănie, dar că n'are orez de vânzare, și Aga să „trimită grabnic tot felul de băcănii la Focșani, care „se vor vinde pe bani gata“.

Trimiterea boerilor în tabără la Focșani era numai o încercare din partea lui Mavrogheni, să vadă, dacă boerimea remasă în țară ascultă de ordinile lui și cu toate că să mulțumi cu supunerea la poruncă a mai multora din ei, cari plecară la Buzău, îi întoarse înapoi de acolo, probabil temându-să că nu odată apropiați de Muscali să fugă la neamic, cum fugise *Câmpineanu* și *Magu* și alții la Nemți în Ardeal. Unii din boeri și chiar din Negustorii din Focșani trecură în partea Rușilor, și Domnul considerându-i hainați drept pedeapsă le sechestră averea, și în Iulie 1788 o dărui la *Sfânta Vlachernă* de pe podul târgului de afară.

Iată și numele acestor fugari cum îi arată hrizovul : Ion Chesatul, Căpitanul Radul Argintul, Ioniță Jăláboiu, Mihalache Blănaru, Chir Aplești, Manolache Poleovnicul, Tudorache Logofătul, Ioniță Bacanul, și Hristea Blănarul.

La 26 Mai 1788. Centrul oștirei *Principelui Saxa-Coburg*, care venea pe Valea Siretului, încerca să spargă centrul oștirei lui Mavrogheni din direcțiunea Focșanilor, dar nu izbuti. Bătaia s'a dat lângă Odobești, în care Austriacii fură respinși.

Cară încărcate cu capete de ale vrășmașilor, mulți prinși vii, un transport osebit de multe lucruri și agonisiri fură spoliile.

La 31 Iulie grosul armatelor unite Austro-Ruse sub

comanda *Principelui Coburg* și *Suvarov* ajunse la Mărășești. De aci Suvarov trimise un ofițer cu 30 de Cazaci ca cercetași; aceștia aduseră vestea, că au zărit patrule Turcești. Atunci Suvarov detașează 1500 Cazaci, și volentiri Moldoveni—Antegardă Turcă era 3000 osteni sprijiniți pe un lagăr de 7000 oștire comandată de *Osman Pașa* și așezată din coace de Putna cu scop de a tăia calea inamicului spre Muntenia".

Să pare că nimic nu isprăvi acest detașament de Cazaci; de oare-ce însuși apologistul lui Smarov scrie: că fața cu numărul mai mare al oștirei Turco-Române, („ mussten die Russen zürück) fură siliți Rușii a să întoarce îndărăt.

Totuși zice „că ar fi perdut oastea Turco-Română „ în aceasta harță cu Cazacii, sprijiniți de Austriaci „la 600 oameni".

Acum însă urmează o afacere mai serioasă, aceea a trecerei Putnei de către Austro-Ruși, sub focul tunurilor Turcești.

Posedăm și dăm în fac simile planul trecerei Putnei în noaptea de 31 Iulie stil nou 1788 spre 1 Aug. fapt belic, care deschide calea armatei aliate spre Focșani.

Acest plan ce presupunem a fi dresat de *Principile de Ligne*, și care să conzervă în manuscript original la biblioteca Academiei noastre va înlesni bărbaților speciali urmărirea pas cu pas a mișcărilor ambelor armate, care 'și dau la Focșani și apoi la Râmnic o bătălie aproape definitiv hotărâtoare pentru soarta Turciei și a lui Nicolae Mavrogheni.

Antegarda Austria că nu putuse a se menține până la

sosirea lui Suvarow, și să retrase, luând ambele armate unite pozițiunea A indecat pe planul anexat. [1])

Dincoace de Putna era tabara lui Osman Pașa în față cu tabăra turcească. Austriacii construesc noaptea pod după ce Colonelul Karaiciai bate anteposturile turcești și le alungă.

Indată apoi Austriacii și Rușii trec podul lor de luntri B. B., așezat la locul numit *Vadul Turcului*; iar cavaleria prin vad, și atacă tabăra lui Osma-pașa Aceasta nu rezistă, ci să retrage spre Focșani, luând acolo pozițiunea K. K. K. La aripa lor Stângă Turco-Românii pun cavaleria, la centru așezată infanteria spriginită în spate de mănăstirea Prorocul Samoil și alte biserici.

Turcii socotiră, că sprijiniți pe întăriturile făcute la Focșani, să învăluească pe inamic luându-l pe la spate.

Deci detașară un corp de spahii, și aceștia primiră ordin să apuce pe departe în lunca Putnei și să înconjoare pe inimic, luând pe la spate aripa dreaptă Austriaca.

Dar austriacii prinseră de veste, și în punctul *E.* de pe plan răspinsără primul atac al Turcilor. Aceștia revenirá cu mai multă împetuozitate pe frontul Austriac, dar lipsiți de artilerie și secerați de cea austriacă din aripa dreaptă sub comanda lui *Șpleni*, ei nu putură înainta de cât până la punctul *G*, de unde după acest al doilea atac să retrasără în pozițiunea ocupată în jurul și în launtrul Focșanilor.

Austriacii își desfășurară mai mult apripa dreaptă în *I.*, și pe o linie de front profundă, profitând de terenul favorabil, având în față un câmp greu de um-

1) Vezi harta la anexe

blat, din cauză că era plin de spin și de tufăriș și de un faldure de delușor, cum se poate vedea pe plan, ei apucară din nou ofensiva, atacând din ambele aripi cu oaste de cavalerie, pe când infanteria și artileria pășia înainte în centru și luă nouă pozițiune îndărătul atacului cavaleriei.

Turcii și Românii nu putură a să susține contra acestui atac, și să întoarsără în linea lor de apărare în jurul și în lăuntrul orașului. Cavaleria Austriacă (3 diviziuni) străbătu în punctul *M* și înlezni asfel înaintarea altor trei diviziuni de cavalerie în punctul *N*, chiar la marginea orașului, în partea stângă privind despre Milcov.

Altă diviziune de oștire Austriacă își conbină iute mișcarea cu cele din punctul *M* și *N* și străbătu cu o manoperă indentică în punctul *O* izgonind pe Turci și Români.

Din aripa stângă Suvarov și infanteria mergeau și ei înainte ca să înconjoare Focșanii din partea dreaptă cum privește de la Milcov.—Suvarov nu să oprește dinaintea retranșamentelor marcate pe plan la stânga privitorului, ci trece și ia pozițiune între Milcov și Focșani, la sudul orașului, străbate chiar în oraș la pârâul de hotar. De aci ajutat de infanteria Austriacă atacă pe Turcii și pe Românii adăpostiți între zidurile mănăstirii Profetul Samuil și ale altor biserici ce se pot vedea indicate în alt plan ce anexăm, Turcii și Românii disputară neamicului pas cu pas stradele orașului, care rămasă o *ruină fumegândă*.

După o apărare de mai multe oare fură siliți cei din mănăstire a să preda, iar cei, cari putură, să retrasără, Românii mai mult spre Râmnic, și Turcii către Brăila.

Anonimul Austriac pretinde că oastea Turco-Română bătută era de 30,000 de osteni, și că a lăsat în mânile învingătorului toată artileria, munițiunile, magazinul și tabăra.

Sunt mult exagerate aceste spolii, dacă amintim, că același scriitor, arată că aliații nu prinsără vii în această luptă de cât 96 de ostași:

Notă: Insuși scriitoriul Austriac mărturisește, că o mănăstire din Focșani [1]) fu încunjurată de Austriaci, și că din turnul ei cei înpresurați trăgeau focuri.

Când comandantul austriac izbuti să intre în mănăstire găsi o garnizoană numai de trei osteni. Infanteria înfuriată, căci trei osteni cutezară ai rezista în măcelări fără milă.—Chiar în mănăstirea Prof. Samoil nu mai aflară austriacii de cât 56 ostași, cari cutezaseră a ținea meterezele contra oștirei aliate, că să aibă timp grosul armatei a să retrage. [2])

Lupta a reînceput la 22 Sept. 1789 pe câmpul între Tărgul-Cucului și Mărtinești unde să retrasese armata Turco-Română dar aici Turcii fură din nou bătuți.

Pe o cruce de piatră, ce să află la marginea satului Mărtinești sunt săpate următoarele cuvinte.

Aici Mărtinești să cheamă.

Unde piër Turci fără seamă.

27) La 1790 Ian. 21 s'a dat ordin pentru încărcarea transportarea zaharelei (proviziunea), rămasă la Focșani de la armata concentrată aici.—Carăle cu vatafu

1). Nu putem ști care mănăstire a fost această: Sf. Ioan? Sf. Nicolae Vechiu? ori Precista sau Sf. Dimitrie? cari toate erau mănăstiri înconjurate cu zid.

2] V. A. Ureche Ist. Vol. III pag. 123 și 213—261.

au fost trimise dea dreptul la *Pitarul Asanache Robescu*, însărcinat cu încărcarea zaharelei [1]).

28) Dintre mănăstirile cele mai dărăpănate în timpul războiului fu și Sf. Ioan din Focșani. In favoarea acestei mănăstiri la 4 Febr. 1792 intervine Mitropolitul Cozma cu anafora la Domnitor (M. Suțu) și acesta acoardă acestei mănăstiri diverse scutiri și folosința de *Moratorium* față cu creditorii săi.

In anafora se vorbește de un *Iorgache Necula* boer din partea locului care și ispravnic a stătut în acest județ [2]).

29) In favoarea Focșanilor, care suferise mult în timpul războiului M. Șuțu dă scutire de vamă despre Moldova și de oraș.

Actul e din 23 Sept. 1791—Domnul îndeamnă pe Focșăneni, cari bejenărise să să adune în oraș să-și reclădească casele și prăvăliile, profitând de scutirile arătate în hrizov [3]].

30) La anul 1793. Iunie 3. Domnul Al. C. Moruz însărcină pe *Enache Văcărescu* cu mulțime de slujitori (ostași) să primească pe Consulul rus la *Focșani.* Alaiul cu care a fost primit la Focșanii Munteni a fost foarte mare și mai măreț de cât cel al Domnului Moldovei [4]).

31) La anul 1806 Oct. 16. Constantin Ipsilanti readus pe tronul Munteniei de oștirile Rusești, care trecuse odată cu el, îl așezară Domn și în Moldova, dar el nu fu de cât o slugă plecată la ordinele generalilor Ruși.

In cele din urmă relațiunile între el și generalul

1) V. A. Ureche Ist. Vol. III pag. 334.
2) Idem vol. II pag. 93.
3) Idem pag. 285.
4] V. Al Ureche Istoria Vol. V pag. 460—464.

Miloradovici să înăspriră asfel că în 19 Oct. 1807 C. Ipsilanti plecă, sau mai bine zis, fugi din Bucureşti spre *Focşani*.

El fu urmărit de Turci cu ştirea generalului Rus şi era cât p'aci să fie prins la Buzeu.—Locuitorii din Putna şi judeţele limitrofe ale Moldovei aflând de excursiunea Turcilor, fugiră prin păduri.

După ce la 26 Mai Miloradovici răspinse pe Turci de la Obileşti, C. Ipsilanti, care fugise la Bârlad să întoarse iarăşi în *Focşani*.

Două luni a stat Ipsilanti în Focşani, unde venise cu ginerii săi Postelnicul Antonie şi Hatmanul Persiani, şi cu boerii Vârlan şi Petrachi Retoridi.

D-l Ag. Treb Laurian în Istoria sa spune că Ipsilanti venise în Focşani cu tot divanul.

Din Focşani scrie mereu boerilor care fugise la Braşov, să să întoarcă în ţară, căci nu mai este nici un pericol.

Generalul rus *Michelson* de la Izmail veni la *Focşani* şi explicându-să cu Ipsilanti să înpăcără şi mersără înpreună la Bucureşti.

32) La 1821 *Eteriştii* din Moldova plecând din Iaşi spre Bucureşti, *prădară şi arsără oraşul Focşani*, subt comanda unui Căpitan al lui Ipsilanti anume *Vasile Caravia*; cu toate că ei prin proclamaţia adresată Mitropolitului Dionisie promiteau deplin respect persoanelor şi averii lor.

Această ardere s'a întâmplat în 7 Martie 1821 [1]).

Arderea Focşanilor de la 1821 să constată şi dintrun sânet al Hatmanului *C. Paladi* din anul 1829 Iulie 4 prin care spune, că vinde o prăvălie în uliţa Pre-

---

1). Al V. Ureche Ist. vol. XIII pagina 66.

„cista negustorului Ioniţă Lascar cu 800 lei, pentru că „rămăsese numai zidurile după arderea oraşului de E„terişti (actele Vidraşcu).

33) La anul 1822 pe când încă oştile înpărăteşti să aflau în ţară boerii fugiţi în Bucovina, au făcut jalbă la Inalta Poartă, arătând credinţa şi supunerea locuitorilor Moldovei, şi cerând întărirea vechilor privilegii ale ţerii.

Cu această jalbă au trimis pe *Vornicul Teodor Balş*, care fu întovărăşit de Aga *Ion Greceanul*, Comisul *Costache Cerchez*, din *Focşani* luând şi pe Sardarul *Iancu Stavru*, au purces la Silistra.

Valiul de Silistra a înaintat jalba la Constantinopole, de unde a venit ordin „să să întoarcă boerii înapoi şi când va fi vremea, vor fi chemaţi.

După trei luni a venit porunca către Caimacanul *Ştefanachi Vogoride*, să trimită pe cei 4 boeri, mai adăugând încă alţi duoi boeri de ispravă, practicoşi şi cu ştiinţă.

Dar Caimacanul pentru al său interes nu vroia să meargă Vornicul Bals si a ales pe Log. *Ioniţă Sturza*, pe Vornicul *Cheorghe Cuza*, Vornicul *Iordache Răşcanul*, Vornicul *Ion Tăutul* şi hatmanul *Costache Cerchez*, cari plecând Sâmbătă Martie 25 au sosit la *Focşani*, trăgând în gazdă la Sameşul *Niculai Tuduri*.

Tot atunci au plecat şi boerii Munteni în frunte cu *Banul Grigorie Chica.*

Trecând Dunărea la Silistra, s'a prezentat Valiului, apoi au pornit cu *cară Mocăneşti* spre Constantinopole unde au ajuns cu toţii Sâmbătă 16 Mai.

După multe formalităţi şi vizite pe la cei mai mari abia la 28 Iunie li s'a făcut cunoscut numirea Dom-

nilor *Logofătul Ioniță Sturza*, Domn Moldovei; iar *Banul Grigorie Ghica*, Domn ţerii Muntenești.

„La întoarcere au venit iarăși pe Silistra și intr'o „Luni 18 Sept. Domnii ţerilor au sosit la 8 ceasuri „la marginea *Focșanilor*, acolo adunându-să cu toţii „au încălecat pe cai domnești, mai fiind veniţi și câţi-va „din boerii Moldovei. — La 9 ceasuri au trecut ho„tarul Milcovului și au venit la gazdă iarăși la Sa„meșul Nicolae Tuduri.

„Marţi 19 Sept. au stat în Focșani, cetind jalbe și căutând pricinile locuitorilor [1])".

34) In luna Septemvrie 1845 s'a celebrat în Focșani la mănăstirea sf. Ioan, cununia lui *Gheorghe Bibescu*, Domnul Munteniei cu *Mariţa Văcărescu*, foasta nevastă a spătariului C. Ghica, de care se despărţise.

Naș a fost Mihai Sturza, Domnul Moldovei.

După cum spun bătrânii Bibescu-Vodă trăsese în gazdă la măn. sf. Ion, Mihai Sturza în casele lui C. Dăsçălescu, ce sunt în faţa arestului preventiv, iar mireasa a fost în gazdă la Costache Robescu.

Ceremonialul s'a făcut cu mare pompă și alaiu din partea ambelor curţi domnești, sărbările și petrecerile au durat mai multe zile.

Toate stradele principale ale orașului erau înpodobite cu brazi. In curtea mănăstirei, pe unde a trecut alaiul domnesc, erau așternute covoare până la poarta Clopotniţei.

Pe maidanul unde sunt acum casele D-nei Sultana Lascar, V. Câlcâiu și Luxiţa Pastia, erau mari petreceri populare. Aici era înfipt un stâlp foarte înalt,

---

1) Let. Moldovei Vol. III pagina 435 — 449.

în vârful căruia era prins un rând de haine frumoase, cu scop, ca cine va putea urca până în vârful stâlpului hainele să fie a lui. S'a făcut mare haz, că nimeni nu să putea urca până la vârf, tocmai a doua zi un flăcău vonic după multe încercări a reușit să să urce și să ia hainele.

Cavasul însărcinat cu privigherea acestui fapt refuza să libereze hainele, lucrul a ajuns până la Vodă Bibescu, care lăudând abilitatea flăcăului, i-a dăruit pe de asupra și un pumn de sfanți.

35). In anul 1848 locuitorii din Focșani în cea mai mare parte împărtășiau ideile, de cari erau însuflețiți cei mai luminați bărbați din Iași și București.

Mișcarea ce se făcuse pentru a scăpa *de apăsarea protectoratului rusesc*, și tendința de a întroduce în țările Române o stare mai corăspunzătoare pentru progresul țărilor, avu aderenți și în Focșani.

Dacă în Focșanii din Moldova nu s'a făcut nici o mișcare revoluționară ideile și sentimentele cetățenilor s'au manifestat la cea de'întâi ocazie ce li s'a înfățișat.

Ast-fel după înăbușirea mișcarii din Iași în ziua de 29 Martie, din tineretul ce a scăpat de arestările făcute în casele lui Alecu Mavrocordat, fiul lui *Lupu Bals*, și *Gheorghe Sion*, au ajuns pe căi lăturalnice până la Focșani cu gând de a trece în Muntenia.

Gheorghe Sion descrie pe larg acest episod din viața sa în *Suveniruri Contimporane*. [1])

El spune, că deși erau urmăriți de autoritățile administrative, din Focșanii de Moldova poporul nu i-a tradat, ci întrebând de Căpitanul *Nicu Șonțu* i-a con-

1]. Pagina 243, până la 271.

dus peste hotar la casele numitului Căpitan, care i-a primit și i-a ospătat frățește; dar după stăruința lui Iordache Pruncu, Statostele Putnei, au fost încunjurați de o ceată de dorobanți în casele lui Șonțu, de unde au mers subt excortă la Scarlat Filipescu, Ispravnicul din Focșanii Munteni.

Acesta i-a primit mai mult ca oaspeți de cât ca prizonieri, și a refuzat extradarea lor subt pretext, că așteaptă instrucții de la guvernul din București.

In timpul cât au așteptat răspunsul de la ocârmuire, s'a operat în secret pentru ai face scăpați, în care operație rolul principal l'au jucat starostele Englezi *Sabastian Calcagni, D-na Scarlat Filipescu* și Căpitanul *Nicu Șonțu*.

S. Calcagni, liberându-le pașapoartele necesarii cu o zi înainte de a sosi răspunsul de la București, le a procurat și o trăsură cu patru cai, și noaptea pe la ciasurile 10 i-a scos prin fundul grădinei Ispravnicului și le-a dat drumul să plece spre Brăila.

După instalarea guvernului revoluționar în București (15 Iunie) Scarlat Turnavitu fu numit Ispravnic în locul lui Filipescu.

Focșenenii sprijiniți și de Turnavitu s'au manifestat pe față, făcând propagandă prin toate satele în favoarea ideilor proclamate la Izlaz.

Ei, cu toate că Rușii intrase în Focșanii din Moldova, purtând cocarde naționale cu mare procesiune au adus *regulamentul* în piața din Munteni, au scos din mănăstirea Sf. Ion pe Vlădica *Troados* de i-a făcut progribania regulamentului, și l'au ars pe o movilă de lemne aprinse.

Rușii priviau de la hotar la această ceremonie o-

fensătoare pentru dânșii, și a doua zi trecând hotarul, în scurt timp înăbușiră și mișcarea din Muntenia, căci cea din Moldova fusese zugrumată de Mihai Sturza chiar la nașterea ei.

35) La 1854, când Rușii ocupase țara, iarăși au ars Focșanii din Muntenia.

Focul a luat naștere în ziua de 29 Martie și alimentat de un vânt puternic, mistui mai toată partea din Munteni.—Atunci au ars și mănăstirea Sf. Ioan, rămânând numai zidurile marei clădiri, care afară de biserică, nici că sau mai restaurat cu toate că egumenul de atunci adunase material pentru aceasta.

Urmele atâtor arderi ce au suferit Focșanii să văd și astăzi când să scapă în oraș, spre a să pune temelii pentru mari clădiri.—In unele locuri să găsesc câte trei și patru rânduri de arsătură până la adâncime de duoi metri.

36) La 1859 cu ocazia alegerilor generale pentru *Divanurile adhoc*, cari aveau să aleagă pe Domnii țerilor, Focșeneni atât din Muntenia cât și cei din Moldova cu toată pressiunea exercitată de Caimacanii și mai ales de Caimacanul N. Vogoride în Moldova au ales și câțiva *Unioniști*, (la Munteni Costache Cottescu) cari au contribuit la îndoita alegere a lui *Vodă Cuza*.

Pe acel timp și în Focșani să formase un *Comitet Unionist*, care sta în corespondență cu comitetul central.

„Acest comitet prin adresa din 9 Aprilie arată că „în Focșani să vestește prin baterea tobei circulara „Departamentului, și să oprește într'atâta orice adu„nare și cea mai nevinovată, încât nici doui oameni „nu să mai pot întruni, la un loc; iar pe de altă

„parte emisarii d-lui *Dregător* (prefect) umblă, răzbat „pretutindinea, şi făţiş propovăduesc, ponegrind pe „*Unionişti*, că n'ar fi mai puţin revoluţionari, ca cei din 1848, şi că să nu fie ascultaţi îngrozind pe oameni „cu persecuţii, pedepse şi ocară.

Pentru a încuragia şi mai mult pe *Iordache Pruncu*, Prefectul de Putna, în atari sălbătăcii, *Costin Catargiu* îi scrie: „că nu poate fi permis nimărui să să ros- „tească liber, de cât la epoca, şi în mijlocul divanului „adhoc, de aceea s'a dat ordine formale pentru măn- „ţinerea ordinei legale; şi a prefecţilor este datoria de „a opri pe toţi cei ce vor lucra în chip potrivnic.

Şi pentru al ademeni şi pe partea interesului de a să devota trup şi suflet pentru sprijinirea gevernului, Costin Catargiu nu uită ai spune „că îndată ce a primit scrisoarea lui“, a vorbit Excelenţei sale Caimacamului în favoarea fiului său *Mitică*. Pruncu şi a primit făgăduinţa că cu „prilegiul Sărbătorilor va fi „înaintat la gradul de ofiţer.

„Gândesc numai, că este neapărat să-i scrii, îndem- „nândul a urma şcoala cadeţilor, căci sunt încredin- „ţat că nu face nimc, şi numai bate uliţele; cu toate „aceste d-tale nimic nu-ţi-să poate refuza[1]).

Cu asemenea şi alte mult mai mari deficultăţi a luptat *partida Unionistă* în ambele Principate, cu toate aceste *prin sacrificii, stăruinţă şi abnegaţie* a reuşit să fáptuească marele act *al Unirei ţărilor surori* prin îndata alegere a Domnului *Ion Alexandru Cuza*, săvârşită la 24 Ianuarie 1859.

Act glorios şi demn de a fi sărbătorit în vecii vecilor; act cu a cărui mareţie nu să poate asămâna

1) Al. Xenopol. Ist. Românilor Vol. 6 pag. 576.-577.

nici unul din faptele de vitejie din trecutul neamului nostru:!!!

După urcarea pe tronul ambelor ţări a lui Alexandru-Cuza, la 10 Mai 1859, să deschise în Focşani *Comisia Centrală* instituită conform cu dizpoziţiile Conferinţei de la Paris.

Ea ţinea şedinţele sale în casele lui Stefan Dăscălescu; unde a fost mai pe urmă Curtea de Apel.

Ea se compunea din 16 membrii 8 Moldoveni şi 8 Munteni, jumătate numiţi de Domni jumătate aleşi de ambele adunări, cea din Iaşi şi cea din Bucureşti.

Membrii Comisiei Centrale erau pentru Moldova: Petru Bălănescu Rosetti, Gr. M. Sturdza, Radu Rossetti, Al. Grigoriu (Vâsescu), Mih. Cogălniceanu, Vasile Milănescu, Ludovic Steege şi Ioan Sturza.

Pentru Muntenia: Gr. Arghiropol, Chr. Brăiloiu, Costache Filipescu, Ioan Florescu, Stefan Golescu, Christian Tell, Apostol Arsachi şi Eugen Predescu.

Menirea Comisiunei Centrale era de a unifica legile şi instituţiunile ţărei, ea a votat şi un proiect de constituţie, care însă a fost respins de Domnul Cuza pentru motivul că era protrivnic dispoziţiunilor convenţiei de Paris.

Unirea Ţărilor în principiu era făcută prin îndoita alegere a lui Cuza, dar încă nu era definitiv realizată, pe câtă vreme funcţionau două camere şi două Ministere, unul în Iaşi altul în Bucureşti, fiind chiar pericol, ca la prima alegere de Domn; să nu revină iarăşi la alegerea a duoi Domni.

Trei ani de a rândul a luptat cu multă înţelepciune Marele Domn Cuza, ajutat mai cu seamă de reprezentanţii săi *Costache Negri* la Constantinopole, şi *Va-*

sile Alexandri la Paris, pentru realizarea definitivă a unirei ţărilor.

In fine lupta sa a fost încoronată de succes, şi în messagiul de la 3 Dec. 1861, anunţă că unirea este dobândită.

La 11 Dec. Cuza-Vodă dă o proclamaţie către ţară arătând în chip oficial îndeplinirea unirei.

In această proclamaţie zice Cuza: „In zilele de 5 „şi 24 Ianuarie 1859, aţi depus toată a voastră în-„credere în Alesul Naţiunei, aţi întrunit speranţele „voastre într'un singur Domn; Alesul Vostru vă dă astăzi o singură Românie".

Adunarea din Bucureşti izbucneşte într'o sgomotoasă bucurie la cetirea acestei proclamaţii.

Adresa de răspuns la ea sfârşeşte cu cuvintele: „depunem la picioarele tronului omagiile noastre de „recunoştinţă şi devotament, şi vă urăm să vă înzi-„lească D-zeu pe acest tron, care nu va mai putea „fi zdrobit de cât cu viaţa a cinci milioane de Ro-„mâni".

Insuşi Barbu Catargiu rosteşte aceste cuvinte:

„Să trăească Domnitoriul Nostru, care singur prin „a sa stăruinţă ni-a dat această zi atât de stralucită".

Adunările sunt prerogate în ambele ţări şi li să dă întâlnire în Bucureşti pentru ziua de 24 Ianuarie 1862.

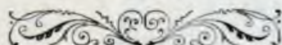
După aceasta a urmat o serie de acte pentru unificarea tuturor instituţiunilor ambelor ţări.

Intre cari, la 14 Febr. 1862 *să desfiinţă prin lege Comisia Centrală din Jocşani.*

Cele două *Municipalităţi din oraşul Focşani* s'au unificat prin jurnalul Consiliului de Miniştri din 19 Iulie 1862 şi decretul Domnesc No. 485, cu aceiaşi dată.

Organizându-să justiția în țară pe baza Codului Napoleonean, reședința Curții de Apel a circumscripției a treia a fost în Focșani până la anul 1886-87 când s'a strămutat la Galați, pentru ca să să poată deservi mai cu înlesnire justițiabilii din județele Dobrogei, de oare-ce tot atunci să desființase și tribunalul suprem din Tulcea, atât pentru economie cât și pentru a lega mai strâns această provincie cu patria mamă.

Mare lovitură s'a dat atunci orașului Focșani lipsindu-să de o instituțiune atât de înaltă, și cu toate că orașul întreg s'a pus în mișcare și a trimis deputațiune la București, ca să stărue a nu să strămuta Curtea de Apel, nu s'a putut dobândi nici un rezultat, față, de alte interese ale statului de ordine mult mai superioare.





Hala din piața Moldovei

Cap. IX.

Starea orașului în trecut și în prezent.

Inainte de a intra în cercetarea acestei chestiuni, cred că e bine să arăt în liniamente generale; cam ce fel de organiție aveau comunele în veacurile trecute.

La început aceasta organizație era foarte primitiv constituită.

In orașe era *sfatul pârgarilor* în număr de 12 sau 6, în fruntea cărora în Muntenia sta *județul*, în Moldova *Șoltuzul*.

In sate să găsesc niște capi ai sătenilor numiți sau *județ*, sau *Vătămani* și *Kneji* cari erau mai mulți la număr, fără ca să să arate, dacă unul din ei era mai mare în feliul *Șoltuzului* sau al *județului* din orașe.

Atribuțiile sfatului orășenesc după cum rezultă din documentele vechi erau următoarele.

1) El era organ al autorităței Centrale, și aduna banii de la contribuabilii orașului, hotărând și cât să cuvenea să dea fie-care după răfueala *Cislei*.

Pe lângă aceasta Șoltuzul și pârgarii erau ținuți a încasa și alte venituri, precum și de a executa slujbele, la cari erau obligați locuitorii față de o cârmuire.

2) Ei judecau procesele mici, precum ocările și bă-

tăile, osândeau la amenzi, cari apoi erau încasate de globașii lor.

3) Ei mai făceau încredințări la deosebitele afaceri ce să încheiau înaintea lor și mai ales la tocmeli de vânzare spre a le da putere mai mare.

Aceste încredințări le făceau sau singuri Soltuzii și pârgarii sau întovărășiți de un număr de „oamenii buni și bătrâni[1]".

Despre atribuții de edilitate publică, și anume venituri Comunale nicăeri nu să găsește vre-o amintire. Este de remarcat, că nici într'un document din câte am găsit până acum, nu să vorbește despre *Soltuz* și *pârgari* la orașul Focșani.

Eustrație Dabija cumpărând moșia Stoeștii pe Putna, încredințarea zapisului o face înaintea lui Petre Șoltuzul din Ajud și a celor 12 pârgari de acolo (1635)[2], iar Domnul Vasile Lupu în ordinul său din anul 1649 către Starostii de Putna, amintește pe *Dumitrașco Vătămanul de Focșani*[3]) ca și când Focșanii ar fi fost un simplu sat.

Din actele de pe la finele veacului al 17-lea și al 18-lea să constată că ori de câte ori să lua câte o dispoziție pentru vre-o lucrare de edilitate publică, ca aducerea apei și altele, aceasta să făcea de însuși Domnul țarii sau miniștrii săi, care-și legau numele lor *spre pomenire în veci* de lucrările facute, cum a făcut C. Brancoveanu cu aducerea apei de izvor la Focșanii Munteni[4]).

Pe timpul lui Vasile Lupu în Iași funcționa un *agă*

1) Al. Xenopol Istorie Vol. 3. pag. 609-614.
2) Vezi la anexe documentul No. X.
3) Actul reprodus la Capitolul 3 pag. 49.
4) Capitolul apei.

al orașului „care cântăria după taxă toate articolele de mâncare, ce să vindeau de precopeți.

La începutul veacului al 18-lea era tot un agă, un fel de polițaiu s'au prefect al poliției, care era ajutat de un căpitan de *dărăbani* sau un căpitan de *Călărași*, toți aceștia exercitau atribuțiile unei autorități comunale.

La 1802, *Al Moruzi* ia câte-va măsuri de edilitate și ordine publică comunala. El a înființat *Nazaria de poduri* spre a îngriji de strade, a regulat iluminatul orașului (Iași) așezând felinare la tot a 25-a casă.

Sub *Scarlat Calimah* s'a instituit prin hârtia acestuia de la 6 Dec. 1813 o *Vornicie a obștei* însărcinată special cu edilitatea publică.

El înființează *pentru purtarea de grije a unora dintru acele obștești folosuri*, un rang de boerie cu numele de Vel Vornic de politie cu îndatorire de a îngriji, 1] asupra zidurilor ce să fac, 2) pentru hotărâturile de locuri în oraș, 3) pentru alinierea stradelor, 4) pentru curățirea orașului și a stradelor, 5) regulează executorii Vorniciei, un Căpitan cu 10 slujitori.

S'au mai luat măsuri pentru *casa podurilor*, pentru *pripasuri*, și *verificarea măsurilor*.

La 1815 s'a ordonat facerea unui recensiment, sau luat măsuri contra *precupeților*, pentru piețele publice, și îndestularea orașului și în potriva focurilor.

S'au înființat lazarete.

Regulamentul Organic votat de obșteasca adunare a Moldovei între anii 1830—31, prevăzu între altele și înființarea *autorității Comunale*, care primi numele de *Eforie Orășenească* [1]).

---

1). In Muntenia autoritatea Comunală purta numele de Municipalitate.

In Iași alegerea *Sfetnicilor Eforiei* s'a făcut la 11 Aprilie 1833, tot atunci cred că s'a făcut alegerea Eforiilor și în cele-l'alte orașe.

După unirea țărilor veni în sfârșit timpul ca toate comunele din țară să primească o organizare definitivă.

In anul 1864, Corpurile legiuitoare votară o nouă lege comunală, pentru toate comunele Urbane și Rurale, care fu promulgată prin decretul domnesc din 31 Martie 1864.

Prin această lege sfaturile comunale să numiră *primării*, numărul sfetnicilor să spori, iar datoriile impuse Capilor Comunali să lărgiră, în cât o nouă eră să deschisă pentru progresul și prosperitatea comunelor.

Aceasta a fost organizația administrațiunei comunale în trecut, și nu e de mirat, că până la instituirea Eforiilor orășenești în anul 1833, și în deosebi până la noua organizația dată comunelor prin legea de la 1864 starea orașelor noastre a fost și a trebuit să fie foarte deplorabilă, cum să va vedea din cele ce urmează.

La întroducere am arătat, că sigilul orașului Focșani de la 1862 încoace poartă marca: *Bachus călare pe butoiu*, care este și a județului Putna.

Insă mai înainte orașul n'a avut această marcă, cum să constată pe sigiliele comunei anterioare anului 1862.

Ce marcă va fi avut orașul înainte de organizația dată comunelor prin regulamentul organic (1832), n'am putut constata, dar am găsit sigilul Focșanilor din Moldova de la 1834, care poartă marca Principatului Moldove cu inscripția *Principatul Moldovei*.

şanii, (cum să vede pe clişeul alăturat).
Focşanii din Munteni a avut marca judeţului R.-Sărat, un *armăsar în fugă.*

Această marcă s'a păstrat la ambele târguri până în anul 1859 când s'a făcut un alt sigil cu inscripţia *‘Principatele unite şi cu marca ambelor ţări.*

La 1862 s'a dat ordin că sigilul oraşului să poarte emblama; *două femei; cari îşi dau mâna,* dar sigiliul cu această amblemă s'a întrebuinţat numai de garda orăşenească (vezi clişeul alăturat):

Eu cred că pentru a să perpetua memoria marelui act al unirii ţărilor, şi a ambelor târguri Focşani, ar fi mai demn pentru oraşul acesta, să adoapte emblema *unirii* mult mai măreaţă şi mai importantă de cât emblema lui *Bachus.*



Pentru ca să putem determina aproximativ starea oraşului Focşani în trecut, în lipsa unor scrieri, sau

documente mai vechi, luăm ca auxlliar schiţa de plan a moşiei *Brătuleşti* a cărei dată am fixat'o la 1800, dar care pare a fi o copie după alta mai veche întru cât să raportează la *vechiul hrizov* al acestei moşii; precum şi harta oraşului cu înprejurimile sale făcută de statul major austriac cu ocazia luptelor ce sau dat aici în anul 1789 subt Vodă Nicolae Mavrogheni.

Din schiţa de plan a moşiei Brătuleşti să constată, că oraşul din partea Moldovei la început s'a format în apropiere de hotar pe moşia Brătuleştii şi Stăeştii, care această din urmă moşie în apropiere de hotar trece peste strada mare până în strada ce merge pe lângă palatul municipal, (strada primăriei) aşa că jumătate a locului prăvăliilor din faţa bisericei sf. Dumitru era pe moşia Stăeşti, iar dosul pe moşia Brătuleşti, precum şi Brătuleştii trecea peste stada mare până în scările vechi ale bisericei Domneasca.

Probabil că la început târgul nu s'a întins mai departe de strada ce scoboară pe lângă biserica Precista.

A doua etapă a fost prelungirea lui până la *podul de piatră*, unde e azi centrul oraşului şi aci a ajuns cam târziu pe la începutul veacului al 17-lea.

De aci apoi cu încetul s'a întins mai departe, aşa că pe la finele veacului al 18-lea ajunse aproape de biserica Profetul Samoil, care, cum să vede pe harta de la 1789, să afla la marginea târgului în pădure.

In acest mers al său târgul Focşani a contopit în sânul său, satele *Sârbii* sau *Brătuleştii*; *Stoeştii* sau *Stăeştii*, cari să întindeau de o parte şi de alta a stradei mari a Unirei.

Târgul propriu zis îl formau prăvăliile aşezate de o

parte și de alta a stradei mari începând de la hotar până aproape de biserica Profetul Samoil; ast-fel că casele ce să aflau în dosul prăvăliilor pe stradele laterale să zicea că sunt la mahala. [1]).

Toate aceste prăvălii eraŭ construite unele de proprietarii locurilor, dar cele mai multe de negustori pe locuri cu bezman ale mănăstirei Precista, Profetul Samoil și pe ale altor proprietari.

Prețul embaticului pentru aceste locuri a variat după timpuri.

Care era plata bezmanului în timpurile mai vechi n'am putut afla, dar la 1777 Grigorie Al. Ghica, printrun ordin al său fixează prețul ambaticului în Focșani; anume: „Dughenele de frunte de la vamă din „hotar până la pod la Cucue Gheorghe câte 6 lei pe „stânjen; cum și dughenele de mijloc de la Cucue „Gheorghe până la pârâul Cacaina bezman 4 lei pe „stânjen; iar dughenele de coadă, de la Cacaina până „la ocol bezman 2 lei stânjenul [2])“.

Domnul *Mihai C. Șuțu* prin cartea s'a de la 1793, Mai 18 reguleazâ din nou bezmanul pentru dughene și case în Focșani.

In urma unei plângeri, ce au dat locuitorii din Focșani, arătând că sunt asupriți cu bezmanul, Domnul fiind în Focșani a ascultat și pe Egumeni și pe alți proprietari și luând cunoștință și de ordinul Domnului Grigore Al. Ghica a hotărât să mai scază bezmanul anume: „să să plătească pentru dughenele din „frunte lei 5 stânjenul gospod, pentru cele de mijloc, „lei 3, și pentru cele de coadă câte lei 2 stânjenul, „iar la mahala să să dea câte un leu de casă, pe stân„jenul gospod. [3])“.

1). Vezi la anexe actele bisericei Săpunaru Doc. No. VI.
2). Idem actele bisericei Sf. Dumitru Doc. No. XXII.
3). Idem documentul No. XXXVII.

Incă din veacurile trecute orașul nostru, afară de *gârla hotarului*, era traversat de alte două gârle, a căror obârșie era în Milcov într'un punct între cătunele Florești și Pățești.

Din acest punct să scoboria o singură gârlă care pe câmp, cam în direcțiunea Cimitirului Armenesc să împărția în două ramuri, cum se vede pe harta de la 1789.

Una din aceste ramuri apucă prin Armeni pe strada Stefan Cel Mare, numită mai înainte strada *Hanâmului*. Să pare că odinioară aceasta gârlă curgea înainte pe lângă biserica Precista, și ca dovadă despre aceasta este faptul, că la săparea temeliei prăvăliilor d-lui Stefan Ferhat în anul 1872 în marginea stradei mari la adâncime de un metru și ceva s'a găsit un grindeiu de moară în curmezișul temeliei. Acest grindeiu l'am văzut și eu, era negru ca abanosul și ast-fel întărit, în cât nu s'a putut tăia.

Cred că mai târziu s'a strămutat cursul acestei gârle pe la biserica Ovidenia din Armeni, pe unde curgea înainte pe lângă templul ovreesc prin fundul grădinei d-lui advocat I. Popazu, de aci printre case și pe subt prăvălia foastă a lui Caloiu astă-zi prăvălia Pruncu, eșia în strada mare; traversând strada curgea tot pe sub clădiri și prin curți, apoi cotind pe din dosul prăvălielor foaste ale lui Vidrașcu în fața Tribunalului, da în gârla hotarului la locul unde este, acum filiala băncei naționale.

O altă ramură a acestei gârle apuca pe la Perjoiu și prin piața actuală de la Moldova, pe unde curge și acuma subt numire de gârla sau Canalul *Ispirliu*, numire dată de la numele unui agă turc, care sta alături de gârla în casele astă-zi ale d-lui General Zamfir Vasiliu.

Pe unele din aceste gârle curgea apă în de ajuns în cât putea învârti o roată de moară.

In actele vechi să amintește de o moară pe gârla hotarului la *cot în tăbăcari.* Pe cele-l'alte gârle ființarea morilor să constată din grindeele de moară ce sau gasit la prăvăliile d-lui St. Ferhat, a d-nei Raitenbach la centru și la prăvăliile fraților Nicolae și Petrache Gh. Ilie colț cu strada Izraelită.

Mai era un canal pentru prinderea și scurgerea apelor, care venia din spre gară, trecea prin strada Potop, apuca pe unde e scurgerea apelor și acuma pe lângă noua Cazarmă a pompierilor, da în strada Emancipaților, de aci trecând str. Gherghiasa eșia prin grădini în dosul caselor d-lui Simionescu Râmniceanu, pe unde trece și astăzi. Pe planul de moșie al Eleftereștilor să cunoaște acest canal ca o mică gărliță spre sud de gară.

Gârla de la marginea nordică a orașului a fost trasă din Putna subt Vodă Mihai Sturza în anul 1847 spre a servi atât orașului cât și comunelor învecinate pentru adăpatul vitelor și pentru caz de pojar (incediu[1]) cum dovedește hrizovul său din acest an Sept. 28 sub No. 381.

Din aceiași hartă de la 1789 să constată, că din direcțiunea comunei Pățești să scoboria o pădure, care trecea la marginea târgului pe lângă actuala stradă a Dogarilor, și făcând un unghiu în Arionești pe subt biserica Profetul Samoil să prelungia până peste hotar la școala No. 2 de fete pe șosea.

Un clin al acestei păduri apuca de la numita biserică pe subt strada mare a Unirei până în Canalul Ispirliu.

Este probabil că plopul cel mare de la casele foaste

1) Vezi la anexe hrizovul Domnului Mihai Sturza doc. No. XXXI.

ale d-lui I. Langa pe șosea, tăiat în 1902, și stejiarul secular din curtea d-lui C. Tatovici din strada Major Sonțu peste drum de biserica catolică, sunt rămășiți din acea pădure.

Circumferința stejarului din curtea d-lui C. Tatovici este de trei metri și 80 iar diametru de 1. m. și 30 c. m. socotind cinci milimetri creșterea împrejur într'-un an acest stejar are etate de 260 de ani.

Scara hărței din 1789, după calculul făcut de dl. Major din Geniu Lascar Stoenescu este în metri egală 1|2850, s'au un centimetru egal 285 metri pe teren.

Aplicând această măsură pe teren, lățimea pădurei în strada Oborului de la biserica Prof. Samoil spre mează-noapte este de trei c. m, adecă 755 metri ; lățimea brațului ce să întindea până la hotar, era la capete un c. m. adecă 285 metri, la mijloc, cam pe unde este acum casa doctorului Gr. Mihăilescu, un jumătate c. m. adecă 163 metri.

Lungimea clinului de la Bis. Prof. Samoil spre centrul orașului era un c. m. adecă 285 metri.

Crângul *Petrești* să întindea până peste *Amorțitu* [1]), de asemenea și peste liniea ferată erau numai păduri asfel că mai înainte orașul Focșani prin aceste păduri era bine adăpostit contra vânturilor despre miază-noapte.

Din cele arătate rezultă că pe la anul 1789 mahalaua numită Ocolul până în Amorțitu, și toată partea până în câmpul Elefteriu în linie dreaptă cu strada Dogarii, nu exista de loc.

De asemenea și în partea orașului din jos de profetul Samoil și în Arionești nu să găsia de cât ici

1) Amorțitul, locul sădit cu vii și-a luat numele de la o familie Amorțitu proprietară acolo, cum să constată din actele Eleftereștilor — Doc. No. V.

colea câte o casă; iar mahalaua Stamatineștilor numită mahalaua lui Hobjilă (proprietar acolo) precum și Bahnele erau separate de restul târgului prin pădurea ce am arătat mai sus.

Pe șoșea de la casele d-lui Trifan Boiu până în casele d-lui Andrei Dimitriu nu era nici o casă. Peste drum, din biserica catolică și până la biserica Stamatin, iarăși era un maidan ce să întindea până în strada Galați, afară de o mică căsuță la colțul stradei Stamatinești, a lui Ion Costea bărbierul și de casa Stamatineștilor unde e astă-zi arestul preventiv, mai era o cărciumă pe locul unde e acum casa d-lui Simion Simionescu.

In partea Muntenească pe strada Brăilei, de la casele foaste ale familiei Călcâiu înainte nu exista nici o clădire, dease menea nici mahalaua numită *Mălurenii*, asfel că casele răp. Al. Borănescu, astăzi ale ginerilui său C. Cottescu, se afau în câmp, și împrejur pășțiau vitele.

In partea de la palatul Diviziei până aproape de bariera Cotești era tot câmp, iar din piața Știrbei dână aproape de strada Ghergheasa, era o stupină și o grădină cu nuci a Mănăstirei Sf. Ioan.

Pe subt biserica Donei până în strada Mărculești era un maidan, pe unde să scurgeau apele, numai la șosea erau vre-o două căsuțe; din jos de strada Mărculești nu exista de cât casele bătrânești ale familiei Mărculescu și o mică căsuță, unde era pensionul d-lui Lucio Vechi. Toată partea aceasta până în biserica Donei să numia *Cotul Moldovei*, cum spun actele acestei biserici, ceea ce ar proba, că odinioară hotarul trecea pe subt delușorul, pe care e așezată biserica boerului Done.

Tot terenul între strada Curței de Apel și Mărculești era un mare maidan, proprietate a familiei Lascar.

Ast-fel dar nu mai departe de cât pe la finele veacului al 18-lea și la începutul veacului al 19-lea orașul nostru era mult mai mărginit, și atât întinderea lui, cât și prefacerea internă datează de pe la mijlocul veacului al 19-lea.

Observația făcută de Archidiaconul Paul de Alep la 1656, că *„Focșanii e un oraș întins“* nu poate să fi născut de cât din întinderea Cotunelor ce erau sămănate în jurul orașului și de o parte și de alta a hotarului.

Cotul din casele astă-zi ale d-lui I. Ciurea (Clubul Unirea), și până în bulevardul scoalelor să numia mahalaua Costinoaei.

Aici din casele d-nei Poenaru și până în bulevard, cu localul școalei No. 1 de băeți precum și peste șosea până în locul d-lui I. Mincu erau proprietari boerii Sihlem, care le cumpărase aceste locuri de la moșnenii din Focșani, dar puține căsuțe erau pe aceste locuri.

Afară de drumul lui *Rotopan* ce venea direct prin *Amorțitu*, era un altul ce trecea Putna la locul numit *Vadul Turcului* aproape de fortul actual ce este lângă șoseaua Focșani, Ciușlea, și aproape de Crângul Petrești. Acest drum coincide cu actuala șosea, iar aproape de oraș sa bifurca, și unul apuca prin Arionești spre mănăstirea Prof. Samoil actuala stradă Prof. Samoil, altul intrând mai în lăuntru pe direcția actualei șosele calea Cuza-Vodă traversa pădurea cam pe la casele răp. S. Guriță, pe unde este canalul și eșia în strada Unirei aproape de biserica Domnească.

Alte strade prin oraș, precum și drumurile ce veniau din diferite direcțiuni, să pot cunoaște pe harta amintită a statului major Austriac.

In ce stare să fi fost orașul Focșani, și ce aspect să fi avut cu unul sau două veacuri mai înainte și chiar pe la începutul veacului al 19-lea, pân'acum n'am putut găsi note lămurite în privința aceasta, dar ne putem face o idee după aspectul și starea altor orașe din țară, asupra cărora găsim observații făcute de unii călători streini cari în veacurile trecute a traversat țerile române.

Paul de Alep, care a văzut și a descris curțile Domnilor Vasile Lupu și Matei Basarab, ne dă o idee despre casele orașelor noastre din Moldova și Muntenia.

„Toate aceste case, zice el, sunt de lemn cu acoperișuri înalte și oblice, ca spatele Cămilei, încât „ninsoarea nu să poate ține pe ele. Inlăuntru sunt așezate lavite de jur împrejur și o masă la mijloc, ca „în casele Francilor [1]".

Lord Ballimore, în descrierea călătoriei sale ce o face de a lungul Moldovei de la Galați până la Hotin în anul 1764 Iunie 4—13, ne dă următoarele note interesante.

„Galații zice el, este un târgușor ; Bârladul și Vasluiul două târgușoare sărace înconjurate de toate „părțile cu pământuri nelucrate.

„In Iași numai ulițele cele mari au poduri de lemn „celelalte fiind lăsate fără de nici o îngrijire. Casele „pentru cea mai mare parte sunt niște bordee câte „cu un apartament, turtite la pământ și nuele puțin „diferind de cele de prin sate, cu excepțiunea Cassei

1) Emilia Cioran „Călătoriile Patriahului Macarie București 1900 pag.". 3

„domnești și ale câtorva boeri mari, cu curți îngră-
„dite cu ziduri de piatră și cu turnuri“.

Despre București *Anominul Călător* din timpul războiului Crimei scrie următoarele :

„Sunt câțva ani de când stradele fără caldarâm „erau acoperite cu podine foarte rău cioplite, aruncate „de a curmezișul dintr'o parte și din alta. Dar na„tura primitivă a locului mocirlos nici putea fi așa „lesne schimbată, și lăturile de prin oraș, gunoaele, „ploile, grămădindu-să sub scândurile din stradă for„mau acolo lacuri înpuțite ; de aceea și locuitorii dă„deau stradelor numirea de poduri, căci în realitate „nu erau de cât niște punți ce plutiau pe niște râuri „de mocirlă.

„Iarna tina țișnea necontenit printre crăpăturile po„dinelor, rău înpreunate, și vara să transforma în no„uri de pulbere neagră și ciumoasă. Abia în anul „1826 Principele Grigorie Ghica puse să să facă cal„darâm pe strade“. . . . .

. . . .

„Bucureștii este un oraș cu totul oriental prin con„trastele cele necontenite de opulență și de mizerie „de lucs și de necurățenie.

„Colibe urâte, alături de case domnești, țigani mai „despoiați în față de boeri înpodobiți, care grele trase „de bivoli, izbindusă de echipage strălucite, turme de „porci tăvălindu-să prin tina de pe strade“.

Dacă asfel să prezentau ochiului strein Capitalele ambelor țeri, iar Galații, Barladul și Vasluiul erau niște *târgușoare sărace,* apoi ce să mai zicem de starea, în care să va fi aflat Focșanii pe acele timpuri; de sigur că el n'a făcut excepție.

Mai înainte nu să pomenia de alinierea stradelor și de așezarea caselor după o regulă oare-care. Fie-care își clădea casa după capriciul său, de regulă cam spre fundul curții cu fața la amiază zi sau răsărit mai rar spre apus și mai nici odată spre miază noapte, fără a căuta dacă e sau nu cu spatele la stradă. La stradă se așezau atenansele, bucătăria, odaia slugilor cum se poate vedea la, casele vechi ale Eleftereștilor, Costache Dăscălescu Vidrașcu și altele.

Ca regulă generală să poate socoti tendința de a nu să așeza casa cu fața în crivăț și aceasta regulă să călca numai când nu să putea alt-fel.

In *Ulița Mare,* azi strada Unirei prăvăliile erau așezate mai la rând cu fața la stradă, încolo casele erau înprăștiate ca la sate.

Strade drepte sau ceva mai largi nu prea erau pe acele timpuri. Afară de Ulița Mare, care prin oraș era o continuare a drumului lui Rotopan până la hotar, toate cele-l'alte strade ce da întrânsa erau niște ulicioare înguste și strâmbe, cum sa mai văd unele și astă-zi ca rămășiți ale timpului trecut.

Stradele în mare parte nu aveau nume. Strada mare a Unirei se numia Ulița Mare.

Strada Sf. Nicolae Vechiu să numia odinioară *Ulița Fântânei* [1]) probabil dc la fântâna ce făcuse Brancoveanu în această stradă pe la Pastiești, cu ocazia aducerei apei de izvor.

Unele strade să numiau și după mărfurile negustorilor de acolo; ast-fel strada ce duce la Emancipați

1]. Zapisul din 1720 Mai 28 a Mănăstirei Sf. Ioan relativ la locul caselor d-lui V. Georgescu, vis-a-vis de Gogonea.

pe la casele d-lui D. Rota se numia în *Bogaserii* [1]).

Toate stradele erau în stare naturală ca și ulițele de prin sate. D-l Vasile Orzaru, un bătrân de aproape 90 de ani spune că gropile pe uliță să astupau cu nuele ca să poată circula carăle.

E probabil că și în Focșani Ulița Mare să fi fost mai înainte podită cu grinzi, cum era în Iași și București, de unde cred că această uliță și-a luat numele de *pod* dar despre aceasta n'am găsit amintire nici într'un act.

Cred că pavagiul așa primitiv cum va fi fost mai târziu s'a făcut de locuitori, iar nu de autoritatea Comunală care nu avea venituri cum este astă-zi.— Plătia fie-care după numărul stânjinilor de loc ce avea în fața prăvăliei s'au a casei sale, după care normă s'a făcut pavagiul și pe la 1832 pe vremea ocupațiunei rusești, când s'au luat măsuri pentru pavarea stradelor mai principale în orașele mai mari ale țării atât în Moldova cât și în Muntenia.

Tot atunci s'au înființat Tribunalele, pentru judecaarea pricinilor, cari până atunci erau în sarcina prefecților, pompierii și *Consiliile Comunale Urbane* în Moldova subt numire de *Eforii orășenești.*

Bătrânii, cari mai traesc își aduc bine aminte de mizeria, în care se aflau stradele orașului mai înainte.

Eu însumi am apucat o stare deplorabilă în anul 1868, când m'am stabilit aici.

In ulița mare prăvăliile aveau niște streșini de lemn eșite afară de un metru, cari dădeau un aspect foarte urât orașului.

---

1). Zapisul Mănăstirei Sf. Ioan din 1768 Iulie 17. Toate aceste în doc. No. XLVIII.

Parte din aceste streșini lungi au fost tăiate în anul 1862 după contopirea ambelor orașe de către primarul Hagi Nicola, din care cauză să porniră reclamațiuni la Minister; și d-l D. Sturza fusese trimis în anchetă la Focșani.

La 1872 prefectul de atunci d l D. Nicolaidi, văzând că orășenii să refuză a tăia streșinele ce mai rămăsese, a trebuit să scoată pompierii cu topoarăle, cari au tăiat fără milă de alungul uliței până la Ocol, ast-fel a scăpat orașul de inconvenientul streșinilor, și a cerdacelor turcești.

De la unirea țărilor, dar mai cu samă subt pașnica și glorioasă domnie de 40 de ani a M. S. Regelui Carol I, orașul Focșani treptat a luat o prefacere totală, astfel că cine a cunoscut Focșanii cu 60 de ani în urm rămîne ui-mit de progresele realizate de schimbarea ce a luat din toate punctele de vedere.

In locol caselor și a prăvăliilor vechi mai mult de lemn sau în paiante, acoperite cu șindrilă sau cu niște olane groase, și împrejmuite cu garduri, unele cu zăplaze și vr'o trei patru din casele boerești cu ziduri de cărămidă învârstată cu bolovani, astă-zi să înalță case și prăvălii de zid cu temelie de peatră acoperite cu tablă de fer, împrejmuite cu grilajiu de fer, sau de lemn văpsit, mult mai temeinice și mai încăpătoare și cu mult confort aranjiate.

In locul sarăcăcioaselor căsuțe închiriate pentru cele două școli primare, astă-zi avem clădiri falnice și sănătoase pentru atâtea școli, care fac fala acestui oraș.

Primăria nu să mai mută dintr'o cocioabă într'alta ci își are palatul său propriu în fața pieței și a bisericei Sf. Ioan pe bulevardul școalelor.

Mai jos de primărie, pe locul unde mai înainte era o căsuță cu cerdac dependentă de măn. Sf. Ioan și împrejmuită cu gard, s'a construit de județ în anul 1880 localul gimnaziului ocupat acum de școala profesională de fete.

Unde au fost casele Pitarului Enache Pruncu mai pe urmă a Sihlenilor s'a construit de stat în 1899 mărețul palat al liceului.

Pe unde a fost ruinele arestului ars la 1854, astă-zi să înalță palatul diviziei, iar șoseaua pe marginele căreia să răsfățau bălăriile, astă-zi încheată cu trotuoare de bazalt, plantată pe margini cu arbori formează frumosul bulevard Carol I.

Maidanele largi și locurile pustii de alungul șoselei Cuza-Vodă, din capătul stradei Mărculești și până la bariera Tecuci sunt acoperite cu edificii de toată frumuseța adevărate vile boerești gătite, parfumate de mirosul florilor, unde găsești liniște, sănătate și aerul cel mai plăcut.

Stradele de și încă mai păstrează unele din cotiturile vechi, sau mai aliniat, sau mai lărgit și stu pavat, unele cum e strada Unirei și Centrala, cu piatră cubica, altele cu bolovani mai potriviți, cele marginașe uude mai înainte înota lumea în noroi până la genunchi sau șoseluit, și sau făcut trotuoare de bazalt mai pe toate stradele până la părțile cele mai extreme ale orașului.

Grădina Călugrească de la Sf. Ioan sa tranformat în grădină publică plantată cu arbori și variate flori, străbătuta de drumuri prunduite și în serile răcoroase ale verii până în toamnă splendid iluminată unde lumea Focșăneană înnădușită de zăduful zilei să des-

fâtă ascultând bucăţile clasice căntate de orchestra militară, une ori învrâstate cu horile şi doinele lăutarilor noştri.

Mai înainte de 1865 un fel de grădină puulică în Munteni era pe locul unde sunt acum casele fraţilor Langa pe malul hotarului în faţa clubului Civil, loc strimt şi puţin adaptat, unde totuşi bătrânii se desfătau ascultând accentele duioase, ce le scoteea tarafui lăutarilor.

In Focşanii din Moldova nu exista nici o grădină publică până la anul 1860

In anul acesta Martie 23, primarul Hagi Nicola constată prin proces-verbal, că comisul Nicolae Lipan a hărăzit obştei o parte de loc în oraş pentru grădina publică, şi îl învită să vie la măsurătoarea locului spre al putea împrejmui.

La 7 Aprilie 1860 Nicolae Lipan răspunde[1]) *că toate „locurile ce le are le popreşte pentru trebuinţa familiei „sale.“*

In urma acestui răspuns, primarul la 24 Aprile face raport la Ministeriul din lăuntru arătând că la 1845 Spătarul Stefan Dascălescu şi comisul Nic. Lipan prin jalba dată fostului Domn Mihai Sturza au hărăzit obştii câte o bucată de loc spre a se planta pe el grădina publică, şi la 1852 au cerut la Domn să i să aprobe revocarea daniei, ceia ce nu i s'a încuviinţat, deci primarul cere la Minister ca prin administraţie să să închidă acel loc conform cu hărăzirea făcută.

La 5 Iunie 1860 Stefan Dascălescu din partea sa arată prin hârtia sa către eforii oraşului; că „în anul „1846 întâmplându-să aici Inălţimea sa fostul Domn

1). Dosarul din primărie No. 13 anul 1860.

„Mihai Sturza dânsul împreună cu N. Lipan au hără-
„zit un loc ca de două fălci la capătul soșelei ală-
„turi cu canalul din Putna din moșiile lor spre a să
„sădi grădina publică; dar de atunci nu s'a făcut nici
„o lucrare și nici jalbă nu s'ă văzut, cu toate aceste
„încât privește pe jos iscălitul, ceia ce am făgăduit
„a da și acum sunt gata și prea bucuros a da, și nu
„aștept de cât onorata eforie să însemne ziua când
„are a să măsura; ca să arăt locul.

„Cu condiție însă, că îndată ce sa va măsura, să să
„pue în lucrare închiderea lui, și nici odată subt nici
„un fel de cuvânt să nu fie acest loc pentru altă în-
„trebuințare, de cât numai pentru grădina publică.

In urma acestei declarațiuni a spătarului Stefan Dăscălescu, primarul Hagi Nicola la 6 Iunie face o altă adresă (No. 1023) către comisul N. Lipan, la care acesta răspunde pe verso *„că el nu dă nici o bucățică „de loc fără bani, că nici el de la orășeni nu pretinde „nimic fără bani.„*

Terminul de măsurătoarea locului era hotărât la 10 Iunie 1860. Atunci în presența d-lui prefect al județului s'a măsurat locul de inginer și s'a luat o falcie de la Dăscălescu și o falcie de la Lipan. Au fost față Iorgu Dăscălescu fiul d lui Stef. Dăscălescu, Lipan a lipsit.

Primăria îndată a luat măsuri pentru îngrădirea locului, pentru acest scop au contribuit mai mulți particulari între cari Dimitrie A. Cantacuzino a oferit 10 galbini și grădinarul său ca să planteze și să aranjeze grădina.

Ministerul de Intarne cu ordinul No. 21539 de la 10 Sept. 1860 încuviințează eliberarea sumei de lei 18094,



Cazarma reg. 2 de Geniu.

care cu alți 3580 adunați de la particulari *să fie pentru înființarea unei școli de fete și pentru împrejmuirea grădinei publice din Moldova.*

Astfel s'a înființat grădina publică, unde este astăzi Orfelinatul, dar deși această grădină era bine aranjată și fiind afară de oraș avea un aer foarte plăcut, totuși era puțin frequentată de orășeni din causa depărtării și a prafului, ce să înălța pe urmele trăsurilor ce circulau spre grădină.

Iar după ce s'a deschis grădina publică de la sf. Ioan în 1865, grădina de la bariera Tecucilor a rămas aproape în părăsire, și autoritățile comunelor unite, au pus mai multă îngrijire pentru cea de la sf. Ioan.

Curțile tuturor bisericilor s'au transformat în mici grădini plantate cu arbori și cu flori.

La bariera București pe moșia târgului, unde odinioară pășteau vitele, astă zi să înalță mărețele Cazarme ale Reg. II de Geniu, Reg. 11 de Artilerie, Reg. 10 de Dorobanți și Reg. 1 de Cetate cu manutanța și diferite depozite de furagiu de muniţiuni și alte lucruri trebuincioase armatei, toate cu plantațiuni și bulevard în față, cari în totalitatea lor formează un mic oraș milităresc.

Stabilirea unei forțe mari de armată în garnizoana orașului Focșani să explică prin faptul, că Focșanii fiind situat aproape de Siret, și la gâtul cel mai îngust între Carpați și Dunăre, este unul din punctele cele mai strategice ale țării, din această cauză la vre'o opt chilometri depărtare de oraș spre partea nordică sau construit un număr de forturi cari înconjoară orașul în formă de semicerc.

Aceste forturi stau în legătură cu fortificațiile ră-

dicate la hanul Conachi peste Siret și cu cele de la Galați—Țiglina.

E aici un câmp de luptă întărit, unde armata noastră va căuta să țină piept unei invazuini despre miazănoapte.

Un fapt însămnat pentru progresul orașului, care a contribuit foarte mult la însănătoșire și infrumusețarea lui, este aducerea apei din izvoarăle de la Babele, așa că astă-zi orașul are apă de băut și de întrebuințat în abondență, distribuită pe la casele locuitorilor, o apă sănătoasă, cum nu are nici un oraș de câmp în toată țara noastră.

Populația comunei Focșani după cel din urmă recensiment făcut la Dec. 1899, este de 23,783 suflete, 13,246 barbați 10,537 femei; din cari 15,992 români, 6413 evrei, 378 Armeni, 1150 Unguri și nemți, 19 Mahomedani, restul alte neamuri.

In oraș sunt 10 biserici ortodoxe parohiale și 12 filiale.—Doua biserici Armenești, una Catolică și trei Sinagoge Evreești.

Spitale sunt trei, din care unul *Județian și Comunal*, cu 20 de paturi, înființat la 1867,—Spitalul Profetul Samoil cu 34 paturi înființat în anul 1838, și aparține Epitropiei Generale a bisericei Sf. Spiridon din Iași, și unul Izraelit întreținut de Comunitatea izraelită, cu 6 paturi, înființat în anul 1871.

Diviziunea Administrativă.

Comuna ocupă un teritoriu prea mare în raport cu populația sa, ea să divide în *patru culori* sau despărțiri având 49 suburbii și 175 strade.

Eată, aceste despărțiri cu suburbiile respective.

Despărțirea 1 Culoarea de Roșu la sud-vest coprin-

zând suburbiile Vălcelele, Tăbăcarii, Sf. Voivozi, Jălăboiul, Caramzulea, Ghergheasa, Știrbei, Emancipații, Pastieștii, Vovidenia, Hanu Mutului (casele Papazu), Precista, Gregoriană și Sf. Nicolae Vechiu.

Despărțirea II Culoarea de Verde, la Nord Vest cu suburbiile: Cimitirul nordic, Călienii, Casa Apelor, Gherasim, Sf. Gheorghe (de la Ocol) Ispirliu, Poșta Veche, Lefteriul, Perjoiul, Gregoriană și Domneasca.

Despărțirea III-a Culoarea Galbenă la Nord-Est cu suburbiile: Ovreească Profetul Samoil, Sf. Apostoli, Ocolul de vite, Amorțitul, Cazarma Unirea (foastă în fața grădinei Orfelinatului) Chicioruşul, Ionășești, Pruncul, Penitenciarul Central și Stroia.

Despărțirea a IV- Culoarea Albastră la Sud-Est cu suburbiile: Săpunarul, Stamatineștii, Sf. Mina, Sf. Dumitru (din Bahne), Bahnele, Cotul Oancei, Balta lui Asanache, Grama, Robeștii, Sârbească, strada Brăilei, și Cotul Bumbacului (în fața Tribunalului).

Mai înainte fie care despărțire avea un Comisar și un Sub-comisar în anul 1903, serviciul administrației s'a redus, păstrându-să numai două Comisariate sau Secții, motivul acestei reduceri a fost economia în bugetul Comunei, dar serviciul suferă.

Stradele principale ale Orașului sunt :

1). *Strada Mare a Unirei*, care începe de la vechia barieră Bucureștii și să termină la nordul orașului, unde să desparte strada Dogarii și strada Oborului.

2). *Strada Cărei*, prelungită cu *strada Centrală* care venind de la gară trece pe dinaintea tribunalului și sfârșește la Șoseaua Națională, (Calea Cuza-Vodă) ce merge spre Tecuci.

Aceste două, adică a Unirei și Centrală cu a gării împart orașul în cele patru culori s'aŭ despărțiri.

3) *Calea națională Cuza-Vodă*, cu direcția de la Sud

la nord, pe ea să face defilarea trupelor în zilele de sărbători naționale.

4) *Bulevardul sf. Ioan zis și al Școalelor*, pe care e situat Palatul Comunal, Școala secundară sau profesională de fete, grădina publică, Catedrala sf. Ioan și școala No. 1 de băieți, începe din calea Cuza-Vodă și dă în strada Unirei.

5) *Bulevardul Carol I* sau al Cazarmelor, care e o prelungire a stradei Unirea, și a șoselei naționale, începe de la casele I. F. Robescu (Prefectura) și esă afară din oraș trecând pe lângă palatul diviziei, și printre cele două șiruri de Căzărmi.

6) *Strada Gheorgheasa* care începe de la Colțul bulevardului Carol I și ese la bariera Cotești la Vest.

7) *Strada sf. Nicolae Vechiu și Pastieștii*, care din strada Unirei este o prelungire a bulevardului sf. Ioan până la bariera Cotești.

Strada Elisabeta la Ocol, care merge paralel cu strada Oborul și dă în târgul de vite la Ocol.

Bariere sunt 10: bariera *Gărei* la Vest, bariera *Galații* și *Brăila* la răsărit, *Bucureștii* la miază zi, *Boteștii* și *Corbul* la sud vest, *Odobești* la nord-vest, *Vrancia*, *Amoțitul* și *Tecuciul* la Nord.

Piețe

Orașul Focșani are două piețe, una în fața bisericei sf. Ioan la Munteni, care la sărbătorile naționale servește și pentru așezarea armatei în fața catedralei, ceialaltă situată lângă biserica Domnească la Moldova, e mult mai mare și mai bine arangiată.

Ea a fost făcută în anul 1891 de primarul de atunci

Grigorie Bălănescu, căci mai înainte nu era de cât o mică piață mărginită de proprietatea Pompiceștilor și biserica Domneasca până în hala actuală.

A fost o adevărată binefacere pentru oraș deschiderea acestei piețe, căci prin acest fapt s'a spart cuibul de infecție ce era din vechia piață până în Canalul Ispirliu.

In anul 1898 primarul N. Săveanu a mai lărgit piața prin alte exproprieri, a adăugat clădirile pentru pescărie și pavilioanele pentru zarzavaturi.

Tot în acest an s'au făcut și clădirile din piața de la Munteni.

Afară de aceste piețe mai este *Oborul de vite*, cereale și cherestea, situat la nordul orașului, la capătul stradei Elisabeta peste gârlă, și un alt *Obor* de fân și lemne, numit piața Stirbei la Munteni în dosul palatul Diviziei.

Târgul săptămânal să face *Dumineca* pe cele două piețe ale orașului; *Mercurea* la oborul de vite și Dumineca la oborul Știrbei.

Serviciul poștal să facè printr'un Oficiu de poștă telegraf și telefon, acest din urmă serviciu s'a întins în tot județul, legându-să toate comunele rurale cu prefectura prin fire telefonice, asfel că administrația județului s'a înlesnit foarte mult.

Justiția. Focșanii perzând Curtea de apel[1]), care în anul 1887 s'a strămutat la Galați, azi nu are de cât un Tribunal de prima instanță cu două secții situat în strada Centrală, și o judecătorie de pace.

Baroul e reprezentat prin 60 de membri aproape toți titrați.

---

1) Curtea de apel s'a înființat la 1863, când s'a reorganizat toată justiția țării.

Pe lângă arestul *Preventiv* să află în Focșani și un *Penitenciar Central*, care servă ca închisoare pentru preveniții corecționali și recluzionari.

In penitenciar de câtva timp s'a introdus și câteva meserii, cari să învață și să practică aici.

In Focșani mai sunt următoarele servicii.

Serviciul tehnic al județului, compus dintr'un inginer șef, doui conductori, trei picheri și un secretar.

Comuna Focșani are de asemenea serviciul tehnic propriu al ei condus de un inginer șef.

Județul Putna aparține în cea ce privește seviciul technic al statului circumscripțiunei a VII cu reședința în Bacău.

Serviciul Silvic. Circumscripția V-a compusă din județele Putna, R.-Sărat, are reședința în Focșani.

Camera de Comerciu al circompscripției a VIII-a compusă din județele; Putna Bacău și Tecuci de asemenea are reședința sa în Focșani.

Industria și Comerciul

Situația orașului Focșani în șesul Siretului, și la poalele munților, face din el una din stațiunile cele mai favorabile pentru buna starea și sănătatea locuitorilor, de altă parte fiind cheia regiunei muntoase și locul de întâlnire al locuitorilor de la munți și de la câmp, e unul din orașele cu viitor comarcial.

Acestă împrejurare a contribuit a face din Focșani un târg comercial și industrial; nu mai puțin au contribuit și resursele ce le are din podgorii, precum și pozițiunea lui, de a nu fi prea departe de cele două porturi principale, Galați și Braila.

In trecutul nu așa de îndepărtat înfloreau aici industri însămnate, ca tăbăcăria, blănăria, cizmăria, olăria, cojocăria, abageria și ceaprazeria. Mai cu seamă tăbăcăria și cizmăria luase un avânt mare, nego-

ţul trecea peste Dunăre, dar astă-zi şi aceste ramuri de industrie sunt în scădere din cauza concurenţei din afară. Ele au răsuflat puţin între anii 1886—1888, când se aplicase tariful autonom, dar după vr'o doui ani renunţându-să la acest tarif, şi industriile indigene au început a lâncezi.

După ultimele date ale Camerei de Comerciu să află în Focşani 1605 comersanţi şi industriaşi din cari 755 români, 245 evrei, 36 armeni, 13 greci, 10 germani 3 austriaci şi 3 bulgari.

Când se va realiza Canalizarea oraşului, astă-zi în stare de proect, alinierea şi lărgirea multor strade după noul plan aprobat de minister, când mai cu samă comerciul şi industriile vor căpăta o dezvoltare mai mare, atunci Focşanii va lua avântul dorit, va fi unul din oraşele de provincie plăcut şi cu perspectivă de un progres şi mai mare în viitor.



Cap. X.

Familii vechi în Focșani

Din actele ce le reproduc la anexe, să pot cunoaște mai multe familii ce au trăit aici în veacurile trecute; eu însemnez aci, câteva, cari mi să par mai importante.

Familii mai vechi în Focșanii din Moldova.

1). *Dumitrașco Vătămanul* (primarul) *de Jocșani*, și *Dumitrașco Tudori*, cari s'au judecat din partea neamului lor cu *Drăgșan* din Florești pentru hotarul *satului Stoeștilor* de lângă Focșani.

Acești proprietari stăpânitori în hotarul Stoeștilor sau Stăeștilor, comună pe moșia Stăești, să amintesc în ordinul Domnului Vasele Lupu cătră Starostii de Putna din anul 1649 Iulie 7.

2). *Vasăian* și femeia lui *Maria*, cari să amintesc în cartea domnului Eustratie Dabija din anul 1662 Iunie 29 și fiul lor *Poeană* amintit în Cartea Domnului Constantin Vodă Cantemir din anul 1687 Iulie 30. De la acest Poeană și-a luat numele neamul *Poenesc* care înpreună cu neamul *Hobjilesc* face împarțială proprietăților în târg și afară în moșiile Stăești și Brătulești în annl 1805.

3). *Dima fost Pârcălab de Focșani* amintit în cartea

Domnului C. Duca Vodă din anul 1680 Iunie 29 şi fiul său *Miron* despre care să vorbeşte întrun zapis din anul 1744 Aprilie 12 (hotărirea divanului din anul 1842).

Acest Dima Pârcălabul a făcut danie o parte din moşia sa de la Odobeşti mănăstirei Miera cum să arată în ispisocul Domnului C. Duca Vodă de la 1687. (vezi Miron Costin de V. A. Ureche).

4). *Vasile Hobjilă* amintit într'un zapis din anul 1686 Iunie 30 şi fii săi *Toader* şi *Deleanu* în zapisul de la 1693 Iunie 9 (actele măn. Profetul Samoil).

La 1806 doui fraţi Costache şi Scarlat Hobjilă, parte vând parte dăruesc mănăstirei Miera, părţile lor din moşia Stăeşti.

Familia Hobjileştilor, una din cele mai însămnate, a trăit prin urmaşii săi în linie bărbătească până la anul 1837, cum să constată dintrun act al bisericei *Săpunaru* scris de C. Hobjilă în 9 Aprilie 1837 şi dat la mâna domniei sale Ilie Nobilu (Doc. No. XLVI). Acesta e ultimul reprezentant al acestei vechi familii, deoarece de la acest an, nu să mai găsesc Hobjileşti în Focşani.

5). *Hristian* feciorul Badiului Limbovici, care la anul 1687 Dec. 31 dărueşte mănăstirei ce să zidea atunci la capul târgului de sus întru numele (lipseşte) (Ovidenia din tăbăcari) toată partea lui ce să va alege la capul târgului Focşani din sus.

6). *Mihai Zugravu*, care cumpară un vad de moară pe gârla hotarului în cotul tăbăcarilor de la Poeana Sin Văsăian şi fratele său Gheorghe în anul 1689 Febr. 20.

Familia Zugrăveştilor, pare că şi a luat numele de la meseria ce o exercitau.

La biserica Ovidenia din tăbăcari și la sf. Nicolae de acolo să găsesc icoane cu o pictură destinsă, zugrăvite de un Costache zugravu în anii 1796, 1797 și 1814.

Ioniță Zugravu fiul lui Mihai Zugravu a dăruit locul, pe care s'a zidit mănăstirea Profetul Samoil la 1755. Ecaterina văduva lui cu fetele sale Anastasia și Anghelușa a dăruit aceleiași mănăstiri proprietățile lor în cotul din tăbăcari la 1759 Iulie 15.

Urmele casei Zugrăveștilor să văd și acum pe un maidan din tăbăcari în fața caselor d-lui Crângulescu, unde să cunoaște și acum beciul a cărui gură e astupată cu gunoae.

7). *Ștefan Cazan Vătaful*, proprietar în moșia Stăești care prin actul său din 5 Aprilie 1709 a dăruit bisericei Sf. Dimitrie, schit în Focșani, a lui dreaptă moșiei din jumătate bătrân jumătate, ce o avea de la moșu său *Manea Vornicul* din bătrânul Grozav.

8). *Soponaru un Albu Soponaru* să vede semnat ca martor la o vânzare în Clipicești la 1664 Febr. 14 (actele I. I. Langa).

Un *Gheorghe Soponaru* să amitește într'un zapis din anul 1774 Dec. 17.

Constantin sau Dinu Săpunaru a zidit înpreună cu alți doui biserica Săpunaru la 1783, pe locul propriu al familiei în hliza Săpunarilor.

Din această familie mai trăesc până astă-zi d-na *Sultana Cincu* la Tecuci, și *Nistorică Nistor*, fii ai lui Nistor Săpunaru.

Cu familia Săpunarilor să înrudește prin alianță familia *Ignat* căci Ignat Petrovici a ținut în căsătorie pe o soră a lui Dinu Săpunaru.

9). *Familia Dăneștilor.* Intr'un zapis din anul 1785 (actele Iurașcu) să spune că Vasile Alevra fiul lui Sandu Alevra viude moșia Cecanii din Gugești Chirului Vasilache Dan negustorul din Odobești, dar din 31 pământuri, trei le face danie fiului acestuia *Hassanache* (Asanache Dan).

Păh. Const. Sion în Archindologia sa la pag. 10 spune că bătrânul Alevra era cumnat cu Vasilache Dan, și Asanache văr primar cu fiul lui Alevra. Intr'adevăr că numai așa să explică dania ce Alevra o face Assanache Dan.

Tot Const. Sion spune la pagina 77 a operei sale că familia Dan era din țara Românească, venită în Moldova de peste 300 ani.

Această familie să amintește și într'un zapis făcut la comuna Pățești în anul 1684 Dec. 27 (vezi uricar vol. XVII pag. 185).

Enache Dan, părtaș în moșia Brătulești la împărțeala din 1805, era rudă de aproape cu Dăneștii cum spune D-na Ruxanda Stamatin. Aceasta dovedește că toți Dăneștii aceștia erau coborători din una și aceiași familie.

Cu această familie sau înrudit prin alianța familiile Vidrașcu Dăscălescu; și Al. Iurașcu.

Tatăl Sioniștilor **Stolnicul Iordache** Sion a ținut în căsătorie pe Catrina fiica Vornicului de Vrancea Toader Dan.

Postelnicul Assanache Dan ajunge proprietar în Focșani cumpărând cu actul din 1807 Ian. 16, 250 stânjeni în moșia Sârbii din sus (Brătulești); iar din Sârbii de jos 150 stâjeni de la Enache Dan, de la C. Hobjilă și Poenești.

Cu actul din 1807 Dec. 15 cumpără 262 stînjeni din bătrânul *Iranzuisul de la Șerban Arion, Băncilă, Mihăilă și Vasile Broșteanu.*

Asanache Dan a zidit biseriea din Bahne unde să găsește și gropnița familiei, chiar în lăuntrul bisericei spre mează-neapte.

El a avut o singură fată Maria pe care a măritat'o după Ștefănache Dăscălescu, care pe atunci era ispravnic la Tecuci. Coboritori din Ștefanache Dăscălescu sunt D-na Ruxanda Stamatin; care astă zi are peste 80 de ani și Nicu Dăscălescu care a invățat dreptul la Berlin a fost judecător în Focșani, și a murit în 1905.

10). *Curt* Căpitanul Mihalache Curt înpreună cu preotul Pavel și cu Avram tăbăcarul au zidit biserica numită a lui „Curt“, sfții Voivozi în tăbăcari, cum să constată dintr'un zapis de la 1744 Oct. 31 [actele măn. Prof. Samoil.

Fiul acestui ședeala bis. Caragea lângă Odobești și a cumparat vii la Grozești din pământul bătrânului *Argint* cu zapisul din 1787 Aug. 15. [actele Iurașcu Vidrașcu].

A mai stat în Focșani un Mihai Curt, pe la 1832 care s'a strămutat la Bârlad și o fată a lui Maria sa măritat cu un Filipide după cum spune bătrânul Lascar Zamfirescu, dar nu pot afirma că a fost din neamul lui Curt.

Intr'o carte de judecată ce a urmat între Alexandru Stamatin biv vel slugar și Gheorghe Șerban biv vel Sărdar subt Const. Al. Ipsilanti la 1801 Martie 16 să arată că pe la anul 7137-(1629) subt Miron Barnavschi V. V. a trăit în Covurlui la satul Măcișanii nu

Curt Cilibi, paharnic, care a cumpărat acolo o moşie. Fii lui Drac Cilibi şi Baba Cilibi au vândut acea moşie.

Nu pot să constat dacă aceşti Curteşti au fost ascendenţii Căpitanului Mihalachi Curt din Focşani.

Păh. Const. Sion spune că un neam din familia Curt era la ţinutul Dorohoiu la Hilişăul lui Curt, care a fost ridicat la boerie pe la anul 1816.

11). *Stamatin*, una din cele mai însămnate familii în Focşani, din care însă nu mai există urmaşi în linie bărbătească.

Subt Grigorie Ghica Vodă la 1741 un Stamatin şi Ion Pruncul au fost vornici şi hotarnici la Putna (Uricar Vol. X pag. 59)—Subt Constantin Racoviţă V.V. (1749-753). un Stamatin era Staroste de Putna.

Păharnicul Const. Sion în Arehondologia sa la pag. 205-209 spune că Stamatineştii să trag din familia Domnilor Movileşti, cum a văzut şi a cetit în documentele ce să păstrau la răposaţii, banu *Toma Stamatin*; şi spătarul *Săndulachi Stamatin*.

„De la *Adam Movilă* ziditorul mănăstirei *Adam* fi-
„ciorii lui au părăsit porecla aceea atât de slăvită şi
„s'au numit toţi după numele tatălui lor *Adam* în curs
„de vre-o 60 de ani, când strănepoţii lui Adam au
„părăsit şi această poreclă, şi de odată dintr'o singură
„familie s'au împărţit în patru.

Unii, şi anume *Comisul Gavril* şi *Slugarul Alexandru* s'au numit *Stamatin*, după numele tatălui lor Vornicul Stamatin, feciorul lui *Vasile Adam—Clucerul Gheorge*, feciorul lui „Luca Adam s'a numit *Luca*. Pitarul Con-
„stantin ficiorul lui *Şerban Adam* s'a numit Şărban,
„iar *Constantin* ce a fost Căpitan mare la Covurluiu

„feciorul lui Costea Adam şi-a luat dreapta poreclă „Movilă“. . . . .

a) Din „Comisul Gavril“ s'au născut banu Toma, Săr-»darul Nicolae, și Slugerul Ioan, și două fete [sterpe.)

„Banu Toma a avut ficior pe Spătarul Gavril și „patru fete. Safta măritată Andrieș, Păuna măr. Bag-dat, Frăsina măr. C. Sion.

„Sărdanul Nicolae a avut numai o fată au mări-„tat'o cu păharnicul Mihalache Negrea și a născut pe „spătarul Nicolae Negrea.

„Slugerul Ion a avut iarăși o fată, s'au măritat „cu Căminarul Gheorghe Duca, a avut și aceasta o „fată, care sa măritat cu Căpitanul de miliţie din „Valachia Nicu Șonțu.

„b) Din Slugarul Alexandru sa născut Spătarul „Săndulache și cinci fete, Anica ce a luat pe Iorda-„che Milu; Safta ce a luat pe Stolnicul Ioniță Movilă, „strănepot de fată a Căpitanului Const. Movilă; Ca-„tinca; măritată cu banu Grig. Stroescu; Margheoala „cu Comisul Gligoraș Tudori și Ilincuța, cu Comisul „Tudorache Cerchez“.

„Din Spătarul „Săndulache“ s'au născut trei feciori „Aga Stefănachi, Comisul Costin și Medelnicerul Va-„sile“.

„Acești Stamatinești au moștenit mulţime de moșii „în Moldova, în Basarabia și Bucovina și le-au stă-„pânit până la Comisul Gavril și Slugerul Alexandru iar „aceştia ne-căutând de moșii ci umblând după aven-„turi prin lume, căutând când Vornicia Vrancii, când „pârcălabia Galaţului, Starostia Putnei și alte aseme-„nea deregători, ba încă și războae, întovărășind oș-„tile rusești la 1774 în contra Turcilor, după care „Slu-

„gerul Alexandru, banu Toma, şi Slugerul Ion au şi in-„trat în oştirile Ruseşti, au mers în Rusia, unde mulţi „ani slujind au lăsat moşiile în părăsire, şi fără a „vinde una macar le-au pierdut toate cu paragrafia, „păstrând numai documentele fără de nici un folos“.

„Săndulache Stamatin“ socrul d-nei Ruxanda Stamatin a murit la 1831 Iunie 28 şi e mormântat în cimitirul bisericei Stamatineştilor, unde şi acum există crucea cu următorul epitafiu:

„Trecătorule priveşte, aci odihneşte, ţărâna unui mu-„ritor, ce a fost în lume vieţuitor, ca şi tine, iar a-„cum e nesimţitor, Săndulache Stamatin biv vel Spă-„tar (restul nedescifrabil).

Biscrica aceasta a fost zrdită de Toma Stamatin.

Banul Toma a avut casele, unde e acum arestul preventiv.

Casele înconjurate cu zid peste drum de arest au fost ale Spăt. Vasile Andrieş

Săndulache a avut casele unde a stat d-l Micioară, vîndute lui Suţu apoi d-lui Gh. Ghindar din Panciu.

12). *Arion* de la care şi-a luat numele mahalaua ce poartă acest nume la nordul oraşului spre gârlă ce vine din Putna în bătrânul *Bolca*, foasta proprietate a Arioneştilor.

Şerban Arion şi Gavrilă Arion, fraţi au murit pe la 1810, Tatăl lor a avut casă în strada Centrală laţă cu strada evreească.

13). *Amorţitu* de însemnat, pentru că viile numite Amorţitu şi au luat numele de la această familie, a cărei proprietate au fost locurile din partea aceia. Un *Neculai şi Zaharia Amorţitu* au trăit pe la 1805 şi au vândut partea lor Elelter eştilor.

14). Pascal Străjescu a stăpânit în mahalaua Arion, la câmp prin Amorţitu şi până în coastele moşiei Petreşti. Şătrarul Pascal Străjescu ca proprietar în Focşani să aminteşte în actele de împărţială de la 1805 ale Habjileştilor şi Poeneştilor.

Casele lui după aceleaşi acte au fost situate la capătul din oraş a moşiei sale în strada Arion aprope de strada Oboru.

El a avut două fete şi un băiat Ioniţă, care a trecut în Basarabia.

O nepoată a lui P. Străjescu, Ecaterina măritată în Basarabia numită Lomachina viind la Focşani în anul 1862 vându toată partea ei de moşie şi a fratelui său Vasile, care murise holteiu, d-lui Manuc Basarabeanu în preţ de 3000 galbeni (Vezi Doc. No. XXV.

Răposatul Iancu Străjescu fost membru al Academiei Române ca reprezentant al Româniior din Basarabia era fiul lui Ioniţă Străjescu.

Căminarul Iordachi Străjescu de la Vaslui era nepot de frate a lui Pascal zice Const. Sion.

Dl. Gh. Străjescu advocat şi deputat din Fălticeni păstrează sigiliul bunicului său Iordachi Străjescu, care poartă data de la 1815.

Acest sigil de formă ovală săpat în piatră verzue are două feţe, pe una din feţe de asupra e anul, subt dată o aquilă şi subt aceasta inscripţia *Iordache Străjescu*; pe cealaltă faţă împrejur e inscripţia *Moartea mă va despărţi*, în stânga o femee cu coifu în cap, în mână o sabie lăsată în jos, în dreapta două inimi subt ele două mâini înpreunate şi monograma D.F.S.

La anul 1698 Mai 25 un *Gheorghe Străjescu* a fost rânduit, cu porunca Domnului Antioh Cantemir înpre-

ună cu Ștefan Scarlet armașu, Luca Cluceru, și Zaharia Cluceru, „ca să aleagă părțile de moșie a tuturor răzeșilor din târgul Focșani, ce să chiamă Stăești".

O moșie ce să află dincolo de Putna pe șoseaua Focșani Ciușlea poartă și azi numele *Pomu Străjescului*.

Acest Gheorghe Străjescu fără îndoeală este unul din ascedenții străjeștilor din Focșani.

15) Elefteriu. Slugerul Dimitrie Elefteriu la 1803 Noem. 14, ia în stăpânire partea de sus a moșiei Stăești în *bătrânul Cireș* prin schimbul ce face cu Iordache Milu dând acestuia în schimb o vie la Odobești.

Ștefanachi Elefteriu tatăl d-nei D. Nicolaide a fost însurat cu o fată a lui Milu soră cu căpitan Milo, numită Zamfirița, care mai pe urmă s'a remăritat cu Dr. Scarlat (Charl) Barozi.

Ștefanache a avut un frate mai mare Spătarul Costache, care a fost președinte de tribunal la Galați, subt Mihai Sturza VV.

Urmași din această familie au fost răposata d-na Calliopi Nicolaide. Aceasta de la întâiul bărbat Dumitrescu, fost prezident la tribunalul de Putna, a avut un băiat și două fete, cari și azi trăesc. Lefter la Iași, o fată măritată cu Colonel Al. Hartel și una nemăritată.

16). Cerchez. Const, Sion în Archondologia sa la pag. 413 — 416, scrie că sunt trei „neamuri fără a „să înrudi unii cu alții. Cei mai vechi în Moldova „scoboritori din *Stati Cerchez*, ce au venit din Cercazia „în vremea Domnului C. Cantemir sunt cei ce au fost „la Putna; rădicați la boerie chiar din vremea lui „Cantemir".

Sărdarul Ioniţă Cerchez din Focşani pe care l'am găsit în documente pe la 1805 a avut numai un fiu pe Comisul Teodor Cerchez, cu care să înrudeau, Sărdarul Tudorachi şi fratele său Costachi din Iaşi şi Sărdarul Nicolae din Focşani, însă după mamele lor îşi zic Cerchez cari au fost surori cu Sărdarul Ioniţă cum afirmă Const. Sion.

Comisul Teodor Cerchez a avut doui copii pe Gheorghe şi Dimitrie. Teodor a murit la Bacău, iar fii lui s'au strămutat la Bucureşti (actele Iuraşcu).

Casele bătrâneşti a Sărdarului Ioniţă au fost în strada izraelită aproape de gârla Ispirliu altele unde stă acum Dl. C. Tatovici în strada Major Şonţu. Viile foaste a lui Ionaşcu la Odobeşti acum a d-lui C. Cernat au fost a lui Nic. Cerchez.

17) *Pruncu.* Acaastă familie este de remarcat, pentru că, unii din Prunculeşti au jucat multă vreme un rol însămnat în Focşani.

Paharnicul C. Sion spune că Prunculeştii erau armeni de origine, coboritori dintrun Ovanes Pruncu, care s'a însurat la Panciu cu Cununa fata unui răzeş Paţa. Atunci Pruncu s'a botezat şi s'a numit Ioniţă. Fiul acestuia Căminarul Enache Pruncu înstărindu-să a luat în căsătorie pe fiica banului Iordache Crupenschi de la Solonţ.

Enache Pruncu a avut patru feciori şi o fată. Iordache, Panaite, Scarlat şi Alecu, şi pe *Cassuca*, ce a ţinut'o Vornicul Iacovache Palade.

După luarea Basarabiei de către Ruşi, Enache Pruncu cu toată familia sa strămutat acolo rămânând aci numai fiul său Iordache, pe care l'a luat bunul său Crupenschi şi la moartea sa ia lăsat toată averea.

Făcându-să Domn Ion Vodă Sturza, Iordache Pruncu, care să înrudea după mama sa cu Sturza, a înaintat în diferite deregatorii.

Pe la 1827, după ce sa însurat cu o fată a postelnicului Andrei Milu s'a făcut ispravnic la Bacău.

In domnia lui Mihai Vodă Sturza a fost vre'o zece ani Staroste la Putna la 1848, după înăbușirea mișcarei revoluționare l'a făcut Vel Agă la Iași cu rangul de Vornic.

Iordache Pruncu a avut patru copii: pe Iorgu, Dumitrache Costică și pe Nicolae.

Iorgu a fost în mai multe rânduri prefect, Dumitrache a fost deputat și după războiul din 1877—78 prefect la Iași.

Costică a intrat în armată și în războiul indipendenței s'a făcut Major sa stabilit în Bârlad și a fost ales deputat la 1899.

Nicolae Pruncu a fost deputat, și primar în Focșani în anii 1882—1884. Acesta era un bărbat foarte intelegent și avea un deosebit dar pentru poezie. El a publicat poeziile sale într'un volum, cari au fost mult gustate de publicul Focșănean. Era foarte sentimental, și după ce i-a murit prima nevastă fiica d-nei Ruxanda Stamatin n'a stat un moment la îndoială de a se căsători cu o fată frumoasă a unui Rizu blănaru, om foarte sărac.

După ce a eșit din primărie a murit în cea mai mare mizerie. Femea lui cu un fiu ce i-a rămas, după moartea demnului său bărbat s'a strămutat la București.

18) *Stavăr*, am însemnat acestă familie pentru că la anul 1822, când boerii pribegiți în Bucovina au fă.

cut jalbă la înalta poartă pentru a se respecta dreptul ţării de aşi avea Domnii săi pământeni, comisia de boeri care a mers cu această jalbă, din Focşani a luat şi pe *Sărdarul Iancu Stavăr.*

Pah. Const. Sion în Archonologia sa spune că Stăvreştii de la Putna erau greci de origina dar de o sută de ani veniţi aici.

Din această familie numai sunt urmaşi.

19). *Lipan.* Lipăneştii de origină sunt răzăşi din Vrancea, tatăl banului Nicolae Lipan de la Scurta a ţinut pe o fată a Căpitanului Ioniţă Talpă din Focşani părtaş în moşia Brătuleşti. Nicolae Lipan căsătorit cu o fată a unui răzeş de la Clipiceşti a avut trei feciori pe Ioniţă, Iordache şi Gheorghe: Ioniţă Lipan a luat în căsătorie pe o fată a Stolnicului Şerban Periţianu om cu mare avere, şi au avut fii pe postelnicul Costache Lipan acesta s'a boerit. Fiul acestui Iorgu Lipan a fost prezident la Tribunalul de Putna (vezi Archondologia).

Familii mai însămnate în Focşanii Munteni:

1). *Done*; din aceasta familie un Done a fost Vistiernic subt *Const. Basarab* şi Nicolae Mavrocordat, dar la 1722 a fost scos din Visterie de fanariotul Domn. Acest Done Vistiernic a cumpărat de la moşnenii Focşăneni mai multe locuri, pe cari a zidit biserica ce poartă numele lui, cum să constată dintr'o hotărnicie făcute la 1755 Aprilie 8 (vezi actele bisericei Done. Doc. No. XXIV).

Aceste locuri se mărginesc cu şoseaua naţională, strada Brăilei până la spatele caselor bătrâneşti ale familiei Călcâiu şi strada Gramei.

Familia Done este una din cele mai vechi aici, căci să amintește într'un zapis de la 1638 Dec. 20, prin care „un Done vinde „moșului său *Miron Ranitea* și cumnatului său *Constantin Căpitan Uță*, partea lui din Focșani".

Stolnicul Ioniță Done, care ca epitrop al bisericei a provocat o altă hotărnicie a locurilor bisericei Done în anul 1845 Noem. 4, a trăit până la anul 1873. Oct. 28, când a murit în București.

O soră a lui Maria sa măritat după un *Mihai Basarabescu*, care luase ca zestre moșia Toplicenii din județul R.-Sărat.

Ioniță Done a lăsat și el pe seama bisericei moșioara *Căpăteștii* lângă Bolboaca în județul R.-Sarat.

2). *Jălăboiu*, despre această familie să vorbește într'un zapis din anul 1699 Iunie 14 al mănăstirei Râmnicului.

Un Mihai Jălăboiu la 1734 Martie 8 cumpără o moșie la Dălhăuți de la Micul Căpitanul. Fiul său Ioniță Jălăboiu în anul 1765 ocupă postul de Ciauș. — La 1786, el zidește biserica numită Jălăboiu din Tăbăcarii Munteni.

La 1788 Iulie 30, opt pământeni din Focșani, anume: *Ion Chesatul, Căpitanul Radu Argintul, Ioniță Jălăboiu; Mihalache Blanarul, Chir Aplesa, Manolache Polcovnicu, Tudorache Logofătu, Ioniță Băcanul* și *Hristea Blănarul*, trec în partea Rușilor, din care cauză, Vodă Nicolae Mavrogheni le confiscă toate averile, și le afiorisește la sfânta Vlachernă din București, (la anexe Doc. XXXII). Toate aceste averi sunt restituite dupe căderea lui N. Mavrogheni, pentru că atât Jălăboeștii cât și ceilalți să găsesc stapâni pe averile lor.

La 1799 Iulie 4. *Tudorache Jălăboiu* fiul, și Căpitanul *Dumitru Caloianu* ginerile lui Ioniță face alte cumpărături de moșii la Dălhăuți.

Familia aceasta era înrudită cu familia Robescu, iar Vidrașcu îi numește veri primari (la anexe Doc. No. XV).

Ioniță Jălăboiu a avut fiu pe Tudorache și o fată Zamfira.

Tudorache a avut o fată *Smaranda* căsătorită cu Eustație Exaporitul, acesta a avut pe *Ecaterina* măritată cu *Iurg. Rotta*, mama d-lui Dimitrie Rotta, fost director de Prefectură timp de 16 ani, casier general la Buzău, și în urmă Secretar la comuna Focșani în 1900 când eram eu Primar.

Zamfira a fost măritată cu Dumitru Caloianu urmașii lor au fost Gheorghe Caloianu, însurat cu Teodosia, care sa remăritat cu Robescu.

Gheorghe Caloianu a avut două fete nemăritate și pe *Maria* soția Căpitanului *Constantin Olănescu* părintele d-lui D. C. Olănescu (Așcanio).

Această genealogie mi-a fost comunicată de d-l D. Rotta urmaș al familiei Jălăboiu.

3). *Sihleanu* această familie sa numărat de mult între boerii de neam, cu locuința în Satul Sihlele județul R.-Sărat, de unde și-a luat numele.

Sihlenii au avut proprietate și la Satul Oltenii peste Milcov, iar în Focșani prin cumpărătură au stăpânit locurile de case pe șoseaua Cuza-Vodă din școala de fete No. 2 până în locul cu beciu al d-lui architect Iancu Mincu, și peste drum din casele foaste ale d-nei Poenaru până în bulevard, cuprizând și locul unde e azi școala No. 1 de baeți precum și locurile din strada Ghergheasa, colțul de la apus al stradei Știrbei.

La 1731 Mai 25 Domnul Grigorie Ghica „dă carte Saftei Sihlenci, ce a fost soţie lui Dumitraşcu Caloianu spre a fi nesupărată de către conacirea Turcilor în casele ei (actele Sihlenilor).

Păh. Const. Sion în Archondologia sa spune că erau doui fraţi Iancu şi Zamfir şi o soră Bălaşa care s'a măritat cu postelnicul Mihalache Pascu din Iaşi Iancu după ce s'a măritat sora sa pe la 1810 a trecut în Moldova, şezând mai mulţi ani la sora sa, şi pe la 1813 sa însurat cu Catinca fiica Medelnicerului Mereacri din Iaşi. El a cumpărat casele din Focşani, unde este acum liceul nou şi viile de lo Odobeşti a Caminarului Enachi Pruncu.

La 1832 cu infiinţarea tribunalelor a fost numit Cilen (membru) la Tribunalul de Putna.

El a avut trei fii pe Alecu, Costache şi Ştefanache o soră d-na Maria Tufelcică care trăeşte şi astă-zi

Ştefanache Sihleanu a avut moşia Căiată în jud. R.-Sărat. Ceil'alţi fraţi au murit fără urmaşi şi toată averea a moştenit-o d-l Ştefan Sihleanu profesor la Universitatea din Bucureşti.

Moşia Sihlele ca dotă a trecut în stăpânirea răposatului C. Gradişteanu, pe care o stăpâneşte venrabila sa soţie şi fiul Ionaş Grădişteanu Ministrul lucrărilor publice.

4) *Famila Toca.* Un Ciauş Apostol Toca să aminteşte într'un zapis al Episcopiei Buzeului din anul 1746. Acest Apostol Clucer a zidit biserica numită Caramzulea la marginea apusană a tîrgului lângă bariera Cotteşti, care în anul 1746 a fost închinată metoh Episcopiei Buzeului. Biserica fiind părăsită de mult şi aproape cu totul ruinată, în anul 1896 a fost dă-

râmată de primărie. Această biserică a fost pe locul Jălăboeștilor, a căror urmaș îl stăpânesc și astă-zi, aceasta probează că familia Ţoca ori că să înrudea cu Jălăboeștii ori că locurile s'au vândut lui Jălăboiu.

5). *Robescu* această familie mai înainte sa numit Robe. Pitarul Asaanche Robescu la 1790 a fost însărcinat cu încărcarea și transportarea zaharelei [provisiunei] rămasă la Focșani din războiul ce au avut N. Mavrogheni și Turcii, cu Nemţii și cu Rușii.

Costache Robescu a făcut biserica azi Capela Militară la 1815. El a luat în căsătorie pe Măriuţa din familia Paraschivescu și ne având copii a înfiat pe Costache, nepotul de frate al soţiei sale, frate bun cu Lt. Colonel Alexandru Paraschivescu, dar el după înfiere a luat numele de Robescu.

Acesta a avut mai mulţi copii pe Iancu mort în anul 1902 fost membru la Curtea de Apel, pe Costică General și Mareșal de Curte, adjutant al A. S. Principelui moștenitor Ferdinand și pe Gogu fost primar și prefect la Galţi, și o fată *Eliza* măritată după D. Dăscălescu.

O fiică a d-nei Eliza Dăscălescu este măritată cu d-l Architect Iancu Mincu.

6). *Stefu* sau pan „Stefan Căpitan de Cazaci" cum se iscălește el însăși în testamentul său din anul 1720. [1])

Acest *Stefan Căpitan* a fost mare proprietar și boer însămnat în Focșani. El ţinea în căsătorie pe *Caliţa* fata lui Sterie Dumitrache, nepoată lui Constantin Vodă din Moldova, cum să iscălește ea însăși în testamentul bărbatului său.

1) Vezi Documentul No. XXIX actele mănăstirei sf. Nicolae Vechiu.

Căpitan Stefan a zidit mănăstirea Sf. Nicolae Vechiu cum spune el însuși „al doilea prefăcută de noi și „înzestrată cu toate cele trebuincioase afară din cele „ce s'au câștigat de la norod și de la neamurile sale, „și afară de ce am dăruit la mănăstirea Rîmnic cu „voie fără voie de am împlinit voia domnească și am „potolit zavistea.“

Faptul s'a petrecut ast-fel : Căpitan Stefan zidind mănăstirea sa și înzestrând'o cu opt moșii a voit să rămână neînchinată la mănăstiri streine.

Insă Domnul fanariot Nicolae Mavrocordat a stăruit din toate puterile ca să o închine la mănăstirea Rîmnic, care era deja închinată la Vatoped.

Căp. Stefan s'a opus voinței Domnului și de aceea a mai făcut danie mănăstirei Rîmnic, ca să împlinească voia domnească și să potolească zavistea.

La 1735 fiul lui Stefan anume Constantin din cauza năvălirei Tătarilor a fugit cu toată familia sa la Măcin, unde s'a înbolnăvit și a murit lăsând prin testament toată averea unicului său fiu *Vișan* și nepoatelor sale Elena și Dochița.

La 1787 din urmașii lui Căp. Stefan mai rămasă două vadane și doi copilași *Voicu și Vasilaș*, cari ajunsese în stare de plâns că cerșea ajutorul Archimandritului Ieremia de la măn. Râmnic, la care să închinase după moartea boerului Stefan de către Archimandritul grec contra voinței testatorului și a urmașilor săi, cum mărturisește soția lui Neagu Sin Vișan fata Holeanski și Ilinca fata lui Vișan.

La 1807 nu mai există din această distinsă familie de cât Voicul care să călugărise, și luase numele

de *Visarion*, căci fratele său Vasilache, pe care Voicu „îl lăsase la un Petrache Dorobanţul în Buzeu, în „vremea Muscalilor, au dat Turcii în Buzeu şi l'au „tăeat. [1])

Ast-fel în timp de 80 de ani s'ă sărăcit şi s'a prăpădit o familie bogată, a cărei avere parte a fost dăruită mănăstirii sale, parte a fost luată cu hapca de către călugării greci:

7). Familia *Copcea*; un *Ion Copcea* să aminteşte într'un zapis din anul 1778 Aug. 1. Acesta la 1790 a fost numit ciauş la isprăvnicia de Slam Râmnic de către Prinţul Coburg comandantul armatei Austriace prin autograful său scris în limba germană şi dat din lagărul său de la Cârlige, care autograf s'a găsit în hârtiile familiei Chesat. El fusese numit pentru serviciile făcute cu aprovizionarea armatei Austriace, dar Caimăcămia din Bucureşti îl înlocuise prin Paraschivescu, însă Coburg la reintegrat prin ordinul său dat în Bucureşti la 1790 Mai 15.

Un *Răducan Copcia* venit din Muntenia stă la Focşanii din Moldova, şi la 1825 s'a însurat cu o fată a Căpitanului Mihăluca de la T.-Ocna.

Acesta a avut un fiu Iorgu, care a avut moşia fostă a d-lui C. Cernat acum a d-lui Irimiţă Pană pe gârla Putnei. O fată a acestui Iorgu Copcia s'a măritat cu Vasile Buzdugan din Bacău.

Casele lui a fost unde stă acum Ion Georgescu Sobieschi.

8). *Chesat*. Un *Ion Chesat*, staroste de negustori la 1784 Aug. 8 are o pricină cu *Sanda* soţia răp. An-

---

1) Vezi Doc. No. XXIX actele bisericei Sf. Nicolae vechiu.

ton Blănaru pentru o casă pe care soţul ei o cumpărase de la *jupăneasa Archonda mama d-lui Chesat.*

Din această familie am cunoscut duoi urmaşi pe Iancu Chesat Şchiopul, care a avut case unde stă acum d-l C. P. Stănescu, moştenitorul averei lui I. Chesat, şi pe vărul său Iancu T. Chesat, care a avut casele pe strada Sf. Nicolae Vechiu din jos de institutoarele Vercescu.

Din această familie ni'au rămas urmaşi în linie bărbătească.

8). *Borănescu,* din care au stătut şi ispravnicii în judeţul R.-Sărat. Casele lui A. Borănescu sunt pe bulevardul Carol I în faţa palatului diviziei, ele astă-zi sunt proprietatea ginerelui său C. A. Cotescu bătrân venerabil fost prezident al Curţei de Apel şi membru în divanul adhoc la 1859.

Urmaş al acestei familii este Colonel Borănescu.

9). Familia *Argint* sau Argintoianu ale cărei case au fost pe bulevardul Carol unde sunt casele foaste ale Căp. Spălăţelu.

Toma Argint a avut moşia Râsipiţii, unde şi acum să numeşte o pădure. „Tufele lui Argint". Probabil că această familie să trăgea din ***bătrânul Argint*** de la Grozăşti de lângă Odobeşti.

10). *Şonţu.* Sărdarul Ghiţă Şonţu n'a avut copii, el a adoptat pe fiul unui frate al nevestei sale *Nicu,* care pe urmă a ajuns Căpitan, acesta însurându-să cu o moldoveancă fata căminarului Gheorghe Duca, sa mutat în Focşanii din Moldova. Nicu Şonţu a fost tatăl Majorului Şonţu, căzut în luptă la Plevna.

Casele familiei Şonţu au fost unde e locul viran în-

chis în prelungirea stradei Mărculeştilor dincolo de strada Brăilei.

Ioniţă Şonţu tatăl Şoantuleştilor din Bucureşti, unul profesor, altul advocat era văr cu Nicu Şonţu.

11). *Familia Lascar*, un Iordache Lascar frate cu Ioniţă Lascar tatăl doctorului Anastasie Lascar a cumpărat locurile de pe şoseaua Cuza-Vodă cât ţin casele d-nei Sultana Lascar V. Călcâiu şi d-na Pastia de la un Panaite Neagu; care era proprietar al moşiei Mitroia, asta-zi a Slăveştilor. Iordache Lascar a avut casele numite a Clopotoresei peste drum de palatul comunal în dosul Farmaciei Fr. Römer.

Schiţa neamului Pastiesc

Au fost şeapte fraţi dintre cari, cel mai mare să numia Pastia şi toţi fraţii au luat numele de Pastia.

Pastia, Slugeru Ion Grosu Pastia, Ceauş Eni Pastia, Vistier Darie, Pastia soţia Păuna, Dinu Pastia, Alex. Pastia, Năstasia Pastia.

I.

Din Slugeru Ion Grosu Pastia

Vasile Pastia: (Smaranda soţia) Asanache Pastia, (Balaşa), Teodosie Pastia, (Ruxanda Bondrea), Profira (Albinescu Ioniţă), Zoiţa (Pah. Alecu Mărgărit).

1). *Din Vasile Pastia.*

Tache Pastia Cap bun, (Mariţa Lipoianu), Ghiţă Pastia, (Nastasia Zagoră), Mariţa (Botescu) Zinca (Rafailă) Elena (Alecu Chesat).

a). Din Tache Pastia Cap Bun

Ghiţă Pastia Căp. (Elena Riga), Alex. Pastia, Ca-

trina (Ionașcu și Marița Constandin) Vasile Pastia Costică Pastia, Zinca (Marinescu și Chirculescu), Profira, Isvoranu (Colonel și Vițu Doctor).

b). Din Zoița Mărgărit

Mărgărit, Profira, (Pâcleanu) Iancu, Maria, Elisabeta.

II

Din Ceauș Eni Pastia

Dim. Pastia, Alecu Pastia, Mihai Pastia, Elena (Argintoianu).

1). *Din Dum. Pastia*

Mihai Pastia General (Alexandrina Papazoglu) Alecu Pastia, Lucsița (Bălțatu).

a). Din Luxița Bălțatu

Elena (Macridescu).

III.

Din Vistier Darie Pastia (Păuna soție)

Teodor Pastia, Scarlat Pastia, Dumitru Pastia, Ștefănachi Pastia, Iordachi Pastia, Ruxanda, (Constanda Alexandrescu), Maria (Pantazi Chissescu), Elena (Radovici).

1). *Din Teodor Pastia*

Spirache Pastia (Elena), Dim. Pastia (făcut cu Olteanca) ear cu a doua nevastă Uța a avut pe Elena, Alecu Pastia, Darie Pastia (Sultana).

a). Din Darie Pastia

Costachi Pastia (Sultana soție), și Profira.

b). Din Costachi Pastia

Maria, Alexandru Pastia, Elena, Ruxanda, Caterina

Iancu Pastia, Costică Pastia, Alexandrina, Elena.

2). *Din Scarlat Pastia*

Iancu Pastia (soţa Siţia).

a). *Din Iancu Pastia*

Iorgu Pastia şi Iancu Pastia (Coca).

3). *Din Dumitru Pastia*

Iorgu Pastia (Catinca), Dumachi Pastia (Profira), Maria (Leonidari).

1). *Din Iorgu Pastia*

Elena (Frunză.).

2). *Din Dum. Pastia*

Iorgu Pastia (Maria), Iancu Pastia, Elena, (Caramfil).

4). *Din Iordache Pastia*

Scarlat Pastia

5) *Din Ruxanda măritată* Const. *Alexandrescu.*

Iordache Alexandrescu, Alecu Alexandrescu, (Frosa nevastă) Sultana.

a) Din Alecu Alexandrescu

Iancu, Alexandru, Gheorghe, Costică, Elena (Scanavi Elisa (Marghiloman), Nicolae.

b) Din Elisa Marghiloman

Elisa, Virginia, Alexandru, Marghiloman (ministru) Maria (Gemene) Elena (Gemene) Maria.

6) *Din Maria Pantazi Kissescu*

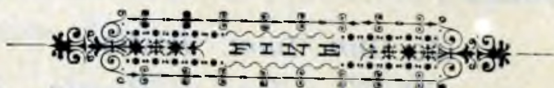
Catinca (Chirculescu), Irina Fotin.

a) Din Irina Fotin

Elisa (Tătăranu), Elisa (Măicănescu) Fifița Gorănescu și Maior Parschivescu), Alecu Fotin, Costică Fotin Iordache Fotin, Neculae Fotin, Catiaca (Petrescu) și Marița.

7) *Din Elena Radovici*

Costache, Manolache, Alecu, Smaranda (Merișescu) tatăl Colonelului Merișescu) Casandra, măritată după Frunză colonel, și Gheorghe Radovici.



NOTA.—Această genealogie mi'a fost comunicată de D-l Maior S. Mătăsaru din Reg. 2 de Geniu, care prin alianță să înrudește cu familia Pastieștilor.

Adause

La biserica Sf. Nicolae Nou spălându-să bine varul de pe portretele ctitorilor în fața Jupânului Costandin (Năsturel) să vede zugrăvit un copil, și o inscripție de asupra capului, care nu să poate citi, așa că nu să știe dacă e portretul nepotului Popii Arsenie, care a dăruit locul bisericei, ori a unui fiu al Jupânului Costantin Năsturel Horescu.

Pe păretele din stânga la ușă după spătare, iarăși au eșit la iveală trei portrete, unul să vede a fi a unui preot, în stânga lui un bărbat și o femeie, dar inscripțiile sunt foarte stricate în cât nu să poate ceti de cât *Jupân* și *Ileana*.

Este de remarcat frumusețea costumului ce poartă Costandin Năsturel și copilul din fața lui.

La 5 Martie 1862 s'a hotărât de Consiliul de Miniștri, și aprobat de Domnul Cuza, ca reședința județului R.-Sărat să se strămute de la Focșani la Râmnic.

Două planuri, unul al tuturor locurilor din oraș, altul al moșii orașului; nu s'au anexat la această lucrare din cauză că fiind prea mari, nu să puteau adapta după formatul cărții.

ANEXE

DOCUMENTE PENTRU ISTORIA ORAȘULUI FOCȘANI



ANEXE

Documente pentru istoria orașului Focșani

Documentul No. I

Hrizov

dela Alexandru Vodă Domnul Munteniei din anul 1575 Ianuarie 30 prin care se constată existența Focșanilor la anul 1572.

Intru Hristos Dumnezeu, bine-credinciosul și bine-cinstitorul și iubitor de Hristos și insuși stăpânitorul și de Dumnezeu unsul Ion Alexandru Voevod, fiul marelui și prea bunului Mircea Voevod, fiul lui Mihnea Voevod. cu mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu obláduind și domnind toată țara Ungro-Vlahiei. încă și părților de peste munți ale Ambașului și ale Făgărașului Ducă fiind. am binevoit Domnia mea cu însămi bunăvoință cu cinstea și luminata inimă a Domniei mele. ca să proslăvesc pe cel ce m'a proslăvit pe mine și cu slavă m'a înălțat pe scaunul celor întru sfințenie răposaților părinți ai Domniei mele, și iată am dăruit Domnia mea acest a tot cinstit și bine închipuit și prea prețuit mai pre sus de cât toate cinstitele daruri acest de acum *hrisov* al Domniei mele cinstitului și întâiului sfetnic al Domniei mele lui Jupân Ivașco mare Dvornic și soției lui Elenei ca să le fie avere lor și satele și țiganii ce vor avea de moștenire și de cumpărătură și de zestre de

la jupânița Elena de mai sus zisă, pentru că le sunt bătrâne și drepte averi și moșii de moștenire.

Iară după aceea în timpul, când m'a lovit pe Domnia mea Ion Voevod cu Moldovenii cu înșălăciune *pe la Focșani*, pe când a vrut fratele Domniei mele *Ion Petru Voevod* să intre de a fi Domn țării Moldovene, atunci am văzut Domnia mea dragostea tuturor boerilor, și a vitejiilor Domniei mele cum au fost la nevoia Domniei mele, și apoi mai mare dragoste am văzut de la cinstitul dregător al Domniei mele de mai sus zisul Jupân Ivașco marele Dvornic și de la fratele lui cinstitul dregător al Domniei mele Jupân Albul marele Clucer, ce nici unul n'a făcut, fiind foarte bucuroși ași pune capetele lor pentru capul Domniei mele, și dacă nu s'ar fi întors ei îndărăt atunci în oastea Moldoveană cu sulițele de au apărat capul Domniei mele, apoi capul Domniei mele ar fi căzut, și atunci cinstitul dregător al Domniei mele Jupân Ivașco marele Dvornic a scăpat din război rănit; iar cinstitul dregător al Domniei mele Jupân Albul marele Clucer, el și-a lăsat capul său acolo; la vadul ce se zice *Râmna*, lângă satul Jeliștea pentru capul Domniei mele, precum singur Dumnezeu este martor și e adevărat. Iar în urmă ce a perit dregătorul Domniei mele Jupân Albul marele Clucer și după petrecania lui, fratele său cinstitul dregător al Domniei mele Jupân Ivașco marele Dvornic și jupânița lui Elena [1]) . . . .

Drept aceea am dat și Domnia mea și fiilor cinstitului dregător al Domniei mele lui Jupân Ivașco marele Dvornic, câți Dumnezeu îi va da, și boiarului Domniei mele lui Jupân Albul Postelnicul, fiul dregătorului Domniei mele lui Jupân Albul marele Clucer, ca să le fie aceste de mai sus zise cât și țigani și averea și de moștenire și de zestre de la jupânița Elena, de mai sus zisă moșii și moștenire lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților, și de ori și cine neclintite după zisa Domniei mele. Iată și martori am așezat Domnia mea: Jupân . . . . mare ban Craiovesc, și Jupân Dragomir fostul marele Dvornic, și Jupân Pană marele logofăt și Jupân Stan marele spătar și Jupân Mitrea marele . . . și Jupân Gonțea marele Paharnic, și Jupân Stoica marele Postelnic, și Ispravnic Neagoe marele Logofăt.

---

1) In exemplarul publicat de D-l Hajdău să arată și moșiile și satele.

Am scris în minunata cetate București 1575 luna Ghenarie ziua 30. [1])

Documentul No. II

Hrizovul Vrăncenilor

Dania făcută lui Pan Oană Ureacli în Vrancea de Stefan al III-lea Voevod fiul lui Alexandru cel Bun.

Cu mila lui Dumnezeu noi Stefan Voevodă Domnitor țării Moldovei.

Facem cunoscut și cu această foae a noastră tuturor celor ce vor vedea s'au vor auzi cetinduse, cum că acest adevărat și credincios al nostru *Pan Oană Ureacli* a slugit înaintea răposatului întru săninătate tatălui nostru drept și credincios, iară astăzi slujește nouă drept și credincios. Deci noi văzând a lui dreaptă și credincioasă slujbă către noi l'am dăruit cu o deosebită milă a noastră și i-am dat *din pământul nostru al Moldovei satele de pe apa Putnei,* anume: unde a fost panul *Hățăban*, unde a fost casa lui *Radu* și *Andrieș*, *Căliman*.

Toate cele mai sus scrise să-i fie lui de la noi uric cu tot venitul, lui, copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și tot neamului lui, care va fi mai de aproape, nestricat nici odată în veci.

Iară hotarul acelor sate să fie pe vechiul hotar, pe unde din vecie au apucat. Iară la aceasta este credința Domniei mele mai sus scrisului Stefan Voevod și credința boerilor noștri; credința pa-

---

[1]) Acest document e publicat de Vasile Al. Ureche în «*Miron Costin*» opere complete tomul al II-lea pagina 359—361. 1888.

El l'a dat în traducere românească după originalul slavon conservat la Domenii subt No. 8683; documentul să referă la încercarea ce a făcut Alexandru Vodă la 1572 de a lua cu forța Domnia Moldovei, în favoarea fratelui său Petru Schiopul; dar a fost bătut la Vadul Râmnei de către Ion Vodă cel cumplit. D-l Hajdău care publicase acest document în «Archiva Istorică a României». Vol. I pag. 39—40 sub No. 43 zice că este mai probabil ca acest hrisov să fi emanat la 30 Ian. 1573, considerând graba ce a trebuit să pună Domnul ca să răsplătească serviciile mari ce le-au adus în lupta de la Râmna cei doi boieri Ivașco și fratele său Albul. Exemplarul publicat de d-l Hadjdău nu avea data anului,

nului-*Neagoe Logofătul*, credința panului *Petru Hudici* și a copiilor lui, credința panului *Dumei, Dvornicului Braevici*, și a copiilor lui, credința panului *Iorghici*, credința panului *Simion* Logofătul, credința panului *Oancea* Logofătul, credința panului *Ivan Bălceanu*, credința panului *Stanciul Ponici*; credința panului *Denis* Spătarul, credința panului *Duma Dulcici*, și a fratelui său pan Locociu, credința panului *Crâstea*, credința panului Costea Vistiernicul credința panului *Porcea* paharnicul și credința tuturor boerilor nostri mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi Domn țării noastre dintre copii noștri sau dintre frații noștri, sau din seminția noastră, sau fie ori cine pe cine va alege Dumnezeu să fie Domn al țării noastre, acela să nu-i strice dania noastră, ci să i-o întărească și inputernicească pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar spre mai mare tărie la toate cele mai sus scrise poruncit-am credinciosului nostru pan Mihail Logofătul să scrie și să atârne pecetea noastră la această foae a noastră.

Scris-a Iliaș în Suceava în anul 6953 Aug. 18 (1445).

Uricar Vol. IX. pag. 137. [1]

Documentul No. III

Existența unui târg al Patnei numit Trăgoveți sau Târgoveții, înainte de a să pomeni Focșanii.

Din studii și documente Vol. 7 p. 285 de N. Iorga.

4) 16 April 7067 (1559) Alexandru Vodă (Lăpușneanu) întărește lui *Toader Pitărelul*, fratele Gavril, și surorile Drăghina și Marinca «*feciorii Odochii*» nepoți lui *Gavril Dingăi*, parte din Fârloești cu mori, și a triia parte de un loc, unde cade prihodiște Săcutului în poiana Tăzlăului și a triia parte de măgura Tazlăul pre Tazlăul din poiana Prilucilor și a triia parte din vârful Tazlăului pre de la deal de Geamăna și a triia parte de Frumoasa.

---

[1] *Stefan al III-lea* fiul lui Alexandru cel bun a domnit de la 1433 până la 1444, alături cu fratele său Ilie și de aci în 1445 înpreună cu nepo-ul său Roman fiul lui Ilie domnește până la 1447.

unde iaste poiana *Costei*; aceale le-au vândut semânțiile Dingă Vornicului drept 220 de zloți tătărești.

Și așișdere au vândut *Solomiia* și soru-sa *Lupa* featele lui B aloș Voiupi *din jumătate de sat din parte de sus pre Putna unde au fost târgul Putnei*, jumătate și jumătate de un vad de moară și jumătate de un loc de grădină ce iaste între gârle, însă cia să va alege parte Solomiei ; aciali au vândut iar Dingăi Vornicului drept 400 de zloți tătărești, și iar Lupa a vândut casele sale dintracial sat . . . și au luat acești bani gata și și-au plătit capul, căci sau măritat după alt bărbat, și cu bărbatul său nu și-au fost dat mâna.

(Vezi și Uricarul vol. XVIII pag. 177 și următoarele confirmare de la Bogdan Vodă fiul lui Lăpușneanu).

5) 7079 (1570-71) Bogdan Vodă (Lăpușneanu) pentru Toader Pitariul și familia lui, cari vând partea lui «*Dinga Pittar*» și Gavril Dinga, cum și din dresa de cumpărătură, ce au avut însuși Gavril Dinga de la strămoșul domnii sale Stefan Vodă cel bătrân, «din Fărloești și a trie parte, de unde cade scursura Solonețului la poiana Tazlăului, și a trie parte dintru aceeși poiană cu păcură, și *din satul Putna, unde au fost târgul Putnii* și a trie parte d' asupra Tazlăului, la dial de Camoa, și a trie parte din Frumoasa, unde este poiana Costei», rudeniilor Dingăi Vornicului drept 220 taleri.

(Resumat din 1804, pag. 286—287).

10) Iași 7117 (1608-9) Constantin Moghilă pentru Safta și fratele ei Vasile Grumadz, și Irina fata lui Ionașco, și neamul ei Dingana fata lui Gligorie fii și nepoții *Dinghi Getman*, cari vând partea acestuia în Olteni pe Prut și în Fârloești și în *Trăgoveți și cu mori în Putna*.

(Stroia Vel. Logofăt).

Băseanul—Pecete încă peste hârtie. pag. 288.

11) Iași 7118 (1609—10) Constantin Moghilă pentru Safta Dingoae și nepoata ei de fiu Dingana, fata lui Gligorie, *cari au moșie la satul Trăgoveții, care e la Putna, și au loc de două mori la Putna*, însă o moară care e gata—Fârloești și parte din Dingani.

Petrașco Vel Vornic (Pecete mare de ceară roșie ruptă).

39) Iași 11 Sept. 7 168 (1670) (sic). Duca Vodă pentru plân

gerea lui Vârnav, care are ocina la Ţigăneşti (T. Putna), unde locueşte nişte rude a lui, văr primare cu jupâneasa lui Vârnav, anume *popa Ştefan* şi fratesău *Slăvilă* şi Pătrăşcan şi au ei toţi ocină de pe moşul lor, şi la Gligoraş, şi la *Curtişoaea* şi la *Târgoveţi* ot volost Putna, să aleagă partea soacrăi lui Vârnav, mătuşa popei lui Ştefan, şi fraţinesău lui Slavilă şi lui Pătrăşcan . . .

Vel. Log. uci (pecete mare cu chinovar) pag. 295. [1])

Documentul No. IV

O hotărîre a Divanului Domnesc în procesul dintre Hobjeleşti şi Poeneşti de o parte, şi neamul Arionescu de altă parte pentru stăpânire în moşia Brătuleşti.

Băncilă, ficiorul lui Misailă şi a Măriuţii, fata lui Vasile, strănepot lui Arion, cari acel Arion au ţinut pe fata unui Bancău, arătânduse vechil şi din partea celorlanţi, rudenii şi răzăşi ai săi, care cu toţii stăpânesc un bătrân; ci din vechi sau numit Bolca din patru bătrâni ce să înparte moşia Brătuleşti, unde este târgul Focşani din ţinutul Putnei; care bătrân cel stăpânesc ei acum îi zic bătrânul Arionesc. Acesta uninduse înpreună cu un Enache Popa şi cu alţii ai săi, nepoţii unii Tudoşca Păscăloaea şi strănepoţi lui Neculiţă Rusu, au pornit jalobă cu toţii asupra neamului Hobjăleştilor şi a Poineştilor, din care se trage Enache Dan, Constantin Hobjilă şi Ioniţă Mateiu, cu alţi ai lor, zicând numiţii Enache Popa cu ai săi, nepoţii Păscăloaia cum că fără dreptate cu judecata din 1798 li s'au luat din stăpânirea lor şase pământuri sub numarul de zece paşi pământul, din şase pământuri ce mai înainte le stăpânea ei, în numărul de 20 paşi pământul, şi la această a lor arătare şi numitul Băncilă cu ai săi făcea ajutor lui Enache Popa, zicând că acele pământuri de la neamul lor a Arioneştilor au trecut vânzarea către acel Neculiţă Rusu din care se trage Enache Popa şi că davagileacul ce l'au făcut neamul Hobjaleştilor şi a Poineştilor sar fi căzut ei să'l facă; dar ştiind că sunt bine vîndute, n'au făcut acel fel de cerere, cerând ca şi Hobjăleşti să'şi

[1]) Din documentele comunicate de d-l advocat C. Em. Crupenski.

rădice cererea ce au făcut şi să dea înapoi acele şase pământuri câte de zece paşi, pe care judecata de la 1798, le au dat în stăpânirea lor. arătând şi aceasta că Hobjăleşti şi Poineşti n'ar fi avut mai mult de cât un bătrân ce sau numit Stanciul pe care îl şi stăpâneşte. Deci după ce s'au văzut jalobele lor, judecata de o dată au dat într'o parte arătările lui Băncilă, intrând în cercetare mai întâiu ca să vază puterea, cu care judecata de la 98 au luat acele şase pământuri din stăpânirea nepoţilor Păscăloae şi le au dat Hobjăleştilor şi Poineştilor şi din însuşi scrisorile ce s'au văzut la mâna lor adică a lui Enache Popa cu ai săi: dovedindusă că ei rău stăpâneau acele pământuri avându-şi scrisorile tocmite şi drese la numărul pământurilor, sau dat şi acum dreptate mai mult Hobjăleştilor şi a Poineştilor, ca să tragă întru a lor stăpânire şi alte patru pământuri din cele ce mai rămăsese la neamu lui Enache Popa, hotărându să ca Enache Popa cu neamul său să rămâe stăpâni numai pe două pământuri, asupra cărora au arătat zapise vechi, însă să le stăpânească la locul. unde zapisul le arată din jos din hliza lui Agapie şi pământul de zece paşi iar nu de 20 precum ei cu plastografie le trecuse prin nişte sureturi neadevărate cum pre la a lor pricină să arată la o osăbită cartea noastră de judecată ce sau dat Hobjăleştilor, prin anafora care este din 4 a curgătoarei luni.

După ce dar numitul Băncilă cu ai săi au văzut urmarea dreptăţei, care Hobjăleşti şi cu Poineşti au câştigat-o, la urmă au întors a zice şi a cere ca lor să li să dea aceste pământuri ce sau luat din stăpânirea lui Enache Popa cu ai săi, zicând că Bătrânu Bratul pe care Enache Popa cu ai săi l-au stăpânit fără dreptate ar fi a lor de baştină, care cerere şi zisul lor cu toate că judecata le au cunoscut zadarnic, pentru că ei mai întâi era ajutor lui Enache Popa, făcândusă mărturisitori, cum că le ar fi stăpânind cu bună dreptate, şi la urmă iarăşi ei le cere ca pe a lor stăpânire fără dreptate, de către Enache Popa cu ai săi. Dar pentru a nu le mai rămânea cuvânt de răspuns înpotrivă li s'au cerşut să arăte cu ce scrisori şi dovezi stăpânesc Bătrânu Bolcăi ce'i zic ei acum Arionesc, şi cu ce mai cer şi al doilea bătrân. ce l'au numit Bratul şi ei nici o scrisoare alta n'au aratat, dând samă că scrisorile ar fi intrat cu apucătură la mâna neamului Hobjăleştilor şi a Poineştilor, de care scrisori au aratat şi un isvod iscălit de către unii

din neamul Hobjăleştilor, că le ar fi luat de la un Vasile Tacul Căpitan; au mai aratat o copie de pe un ispisoc sârbesc de la Domnul Ştefan Voivod din veleatu 7008 Februarie 8 (sau anul 1500 de la Hristos), întăritură Eratului şi surorei sale Bolcăi şi Stanciului şi fratelui lor Manea pe jumatate de sat din Sârbi pe Milcov unde este vaduI cel vechiu parte din sus; însă în trei părţi *dândusă acea jumatate de sat, două părţi să fie a Bratului şi a surorei sale Bolcăi, iar a treia parte să fie a Stanciului şi a frăţinăsu Manea,* răspunzând numitul Băncilă cu ai săi, că din ispisocul acesta să dovedeşte că Bolca Bătrânul lor pe care îl stăpânesc au *fost sor cu Bratul* şi ca acest bătrân a Bratului s'ar cădea tot ei să'l stăpânească şi că dovada scrisorilor, cu care ar putea dovedi aceasta, ar fi intrat în mâna Hobjăleştilor cum s'au arătat mai sus; faţă fiind şi Constantin Hobjila, Ioniţă Mateiu, vechil fiind din partea jignicerului, Enache Dan şi ai celorlalţi a lor; neamul Hobjeliştilor şi a Poiniştilor, sau întrebat ce au a răspunde şi răspunsul lor a fost acesta, cum că ei, de la ispisocul D-lui Ştefan Voivod de pe care jeluitori arată copia aceasta, fiind 302 ani trecuţi în mijloc, nu pot să dee nici o samă în ce chip s'au înpărţit bătrânii; dar nici pricină acestui ispisoc nu i-au dat, zicând că pe numele ce le pomeneşte acest ispisoc după vreme, în urmă s'au găsit înpărţită această moşie pe patru bătrâni anume: Bratul, Bolca, Stancul şi Manea, cărora şi ispisocu întăreşte această jumătate de sat din Sârbi parte din sus ce acum se numeşte Brătuleşti, şi că ei fiind două neamuri, să trag din doi bătrâni, Bratul şi Stanciul şi cât pentru Bătrânul Stanciul s'au păzit întru stăpânirea lor pân şi acum, ear Bătrânul Bratul l'au fost înpresurat acei mai din sus zişi: Enache Popa cu ai săi, pe care din vechiu, moşii şi părinţii lor l'au cerşut cu judecăţi până când acum sfârşând judecata cu ei, li s'au dat în stăpânire, arătând spre dovadă şi aceste scrisori.

1) Intăi o copie de pe un ispisoc sârbesc a D-lui Vasile Voivod din 7145 Octombre 7, (1637) tălmăcit de Gheorghe Evloghie dascăl, de pâra ce au avut un Stan Vişa, i Vasilca, i Turcul, Măgdălina fecior Neagului Momic şi Vasile cu feciorii lui şi Tudoriţă cu feciorii lui şi Ion sin Scântee şi cu multe rude a lor toţi nepoţi şi strănepoţi Manii şi Stancului şi Bratului şi Bolcăi.

Cu un Gheorghe şi cu Husan şi cu alte rudenii a lor, *strănepoţi Oanii Ureche şi Boaghii şi Fătuşcăi* pentru jumătatea

satul Brătuleşti parte din sus, care se numeşte Focşani pe Milcov la vadul vechi şi să dă dreptate neamului lui Manea, i Stanciului, Bratului şi Bolcăi ca să stăpânească acea jumătate de sat Brătuleşti.

2) Al doilea o mărturie din 7206 Maiu 26 (1698) făcută de Ştefan Scărlet vel Armaş, Luca vel Clucer, Starosti de Putna şi Zaharia biv. vel Clucer şi Gheorghe Strejescul Vornic, glotnii cuprinzătoare că din porunca Domnului Antioh Voevod ce le au dus Răzaşii de Brătuleşti, au luat sama şi iau făcut îndreptare pentru înpresurarea ce făcea Stăeşti, Brătuleştilor, arătând şi semnele pe unde se desparte o moşie de către alta, pomenind şi Bătrânii care trebue să stăpânească în moşia Brătuleşti anume Bratul şi Manea, Stanciu şi Bolca.

3) Al treilea un ispisoc a Domnului Antioh Constantin Voevod din anii 7207 Decembre 18, (1699) întăritură întocma după mărturie de alegere de la Stefan Scarlet şi ceilalţi înpreună, care sau arătat mai sus.

4) O carte de la Domnul Neculai Alexandru Voevod din 7218 Iunie I (1710) de pâra şi judecata ce au avut un Poiană Vătaf de Hânsari cu răzăşi săi pentru o parte din moşie din târgu Focşani, parte ce să răspunde ***Bătrânu Donic*** şi Grozav din hotarul Stăeştilor cu târgoveţii din Focşani, neavând târgoveţii a da chirie pentru dughenile ce au, şi după scrisori ce s'au văzut la mâna lui Poiană cu răzeşi lui li se dă dreptate a stăpâni moşia şi a'şi lua şi chirie de pe dugheni de la târgoveţi.

5) Al cincilea o carte din 7239 (1731) de la Domnul Grigorie Ghica Voevod după Jaloba neamului Poineştilor şi a Hobjăleştilor asupra Păscăloai pentru înpresurarea ce le făcea în moşia lor cu cumpărătură de un pământ de la Andrei Albul.

6) Al şaselea o mărturie din 7251 Iunie 1 (1743) iscălit de un . . . . Biv vel armaş, prin care arată ca din poruncă Domnească luând sama între Hobjăleşti şi ***între un Pascal ginerile Rusului,*** pentru chiria ce luase acel Pascal zet [1]) Rusu de pe nişte dugheni, îl dă rămas ca să dea banii ce luase înapoi.

7) Al şaptelea o mărturie din 7259 (1751) Noembre 26 adeverită de răposatul Dumitraşcu Paladi fiind paharnic şi de Stamatin Cluceru arătătoare în ce chip le au împărţit moşia din Staeşti, arătând ca şi din Bratuleştili s'au venit o sută paşi, şi înparte anume câte cât

[1]) Zet=ginere

să stăpânească fieşte-care. Răspunzând neamul Hobjileştilor şi a Poineştilor că după ce cu vicleşug le înpresurase neamul Rusului şi a Păscăloaei cu cărţile acele viclene pe întreg bătrânul Bratul, apoi ne mai având atuncia chipul descoperirei adevărului nevoia i au silit a să înpărţi între dânşii numai pe un bătrân a Stanciului, care rămăsese fără de pricină; pentru că totdeauna era intre dânşii gâlceavă la stăpânire.

8) Al optulea, au mai arătat şi câteva cărţi după jalobele ce au dat pentru strâmbătatea şi înpresurare ce le făcea neamul Pâscăloaia cu cumpărăturile ce zice că are, în urma cărora cărţi dovezile, în ce chip s'au judecat şi au rămas pricinile, sunt arătate prin cărţile de judecată ce sunt arătate ca osebită carte de judecată ce li s'au dat în pricină cu niamul lui Enache Popa, care s'au arătat mai sus, la care niamul acesta al Arioneştilor nu are a face.

Aceste sunt scrisorile şi dovezile pe care le au arătat niamul Hobjeleştelor şi a Poeneştelor, dovedind în cartea aceea din 7218 (1710) de la Domnul Nicolae Alexandru V.V., care le dă stăpânire după dovezile ce atuncea s'au văzut pe doi bătrâni din moşia Stăeşti, răspunzând că precum întru aceea moşie au doi *bătrâni* tot în aceleaşi scrisori şi tot după acelaşi niam au avut dintru vechime şi în moşia Bratuleşti iarăşi deplin doui bătrâni, precum dovedeşte mărturia de alegere a lui Stefan Scărlet armaş şi ceialalţi înpreună, acea din 7206 (1698), care din numirea niamurilor să înţelege şi osebirea Bătrânilor, că Hobjeleştii şi cu Poeneşti dintru în vechime a avut duoi bătrâni.

Iar pentru scrisorile ce cu izvod arătat le cer de la dânşii geluitorii Băncilă cu ceilalţi ai săi, cum că ar fi fost a lor, şi că dintru acele s'ar putea îndrepta, ca să treacă şi pe Bătrânul *Bratul* întru stăpânirea lor; La aceasta niamul Hobjeleştilor şi al Poeneştilor au răspuns, că acele scrisori au fost drepte răspunzătoare a niamului lor şi din pricina răsminţii ce s'au întâmplat în prada tătarilor la anii   acele scrisori fiind puse pentru pază în Mănăstirea Miera, de acolo s'au răsărit şi după multă vreme ei le au găsit ivind la niamul Tăculeştilor, de unde le au luat cu izvodu ce'l arată anume acest Băncilă, însă aceia care le au luat din mâna Tăculeştilor toţi au murit şi la dânşii nici o scrisoare de acelea nu să află; la care au răspuns şi aceasta, că dacă geluitorii să află

în prepus, cum-că ei tăgăduesc vreunele din acele scrisori să le facă şi carte de blăstăm, că ei vor primi-o fără a să atinge de pacat, că nu ştiu să fie la dânşii vre-o scrisoare ca aceia ajutătoare la cererea lor, fără de cât atâta ştiu că doui bătrâni anume *Bratul* şi *Stanciul* a fost a niamului lor din vechi,

După ce dar sau văzut de către noi scrisorile şi răspunsurile despre amândouă părţile fără nici o îndoială şi afară din tot prepusul am cunoscut, că geluitorii niamului Arioniştilor fără nici un cuvânt de dreptate să acolisesc de niamul Hobjeleştiior şi Poeniştilor. Antăi că din scrisori să dovedeşte că ei au avut doui bătrâni anume Stanciul şi Bratul, şi cât pentru bătrânul Stanciul însuşi ei geluitorii au mărturisit că-l stăpânesc şi până astăzi, apoi pentru al doilea bătrân ce sau numit Bratul pe care cu vicleşug l'au stăpânit Enache Popa cu ai săi cu toate că scrisorile dau destulă înţelegere că au fost a Hobjeleştilor, pentru-că ei dintru în vechime având în stăpânire pe bătrânul Stanciul cererea lor să vede şi pentru bătrânul Bratul trecută anume peste 75 ani şi nici odată niamul acesta al Arioniştilor nu le-au dat pricină la câte judecaţi au curs că ar fi a lor, şi la cea de pe urmă însuşi geluitorii Băncilă cu ai săi cunoscând că nu pot ai zminti dintraceşti doui bătrâni, au răspuns că această dată nu fac pără [1] ca să nu fie strămutaţi din stăpânirea bătrânului lor Bolca, după cum l'au stăpânit din vechi. la care fiindcă nici însuşi niamul Hobjeleştilor şi a Poeneştilor nu le au pricinuit de aşi stăpâni acel bătrân ce este mai din jos unde le sunt şi casele şi au stăpânit din vechi.

De la judecată s'au hotărât ca şi ei să stăpânească acel bătrân, pentru care pricină nu este, şi asemenea şi Hobjeleştii şi Poeneştii să-şi stăpânească pe bătrânii lor Bratul şi Stanciul precum le adeverează scrisorile, cu care hotărâre remăind mulţumiţi amândouă părţile sau dat de la Divan şi două asemenea cărţi de judecată însă una la mâna jignicerului Enache Dan cu ai săi şi alta la mâna lui Băncilă şi a niamurilor sale. Iar pentru-că la cea mai de pe urmă numiţii niamul Arioneştilor au adaos că părţile ce au în moşia Sârbii din jos de Brătuleşti s'ar fi înpresurat de către niamul Hobjeleştilor şi a Poeneştilor la aceasta au voe să jăluească către Domnie şi să-şi ia carte de cercetare pentru despărţirea hotarului, şi de vor fi pătimind vre-o strâmbătate să se îndrepteze, iar

1) In locurile remase în alb, documentul este rupt.

când niamul Arioniştilor vor găsi vrednice dovezi că au avut şi ei înpărtăşire la bătrânu Bratului, atunce să aibă aşi căuta prin deosebită judecată.

1803 August 20.

Urmează patru semnături nedescifrabile.

Documentul No. V

Ofis Domnesc

în care sunt reproduse extracte din 75 de acte.

Din mila lui Dumnezeu Ion Mihail Grigorie Sturza Domn Ţărei Moldovei.

Domnescul nostru Divan prin anaforaua din 28 Febr. anul curgător 1842 cu No. 504 au adus la ştiinţa Domniei Noastre, că între Mănăstirea Prorocului Samoil din târgul Focşani, închinată Mănăstirei Sfântului Spiridon din oraşul Ieşi, proprietarea unui Cot ce'l face gârla Milcovului, hotaru ţării, din dreptul bisericei numită a lui Curt, până în dreptul bisericei cu hramul Sfinţilor Voivozi ; în jumătatea cea de sus a moşiei Stăeşti, pe care este târgul Focşani, şi pe care Cot este mahalaua tabăcarilor, — şi între Domnealui Spătaru Costache Elefteriu proprietar în jumătatea cea de sus a moşiei Stăeşti urmează pricina întinsă : A) de mănăstirea Prorocului Samoil prin jaloba dată divanului judecătoresc la 10 Iunie 1832 ; că după ipisocul Domnului Antioh Constantin Voevod din 7214 (1706) Iunie 6 i s'ar cuveni a stăpâni în moşia Stăeşti treizeci şi şasă pământuri, care s'ar stăpâni cu inpresurare de către D-lui Spăt Elefteriu (atunci paharnic), şi casele răposaţilor Medel. Gheorghe Barbu şi Grigorie Şendrea, pretendariseşte zisa mănăstire aratatele treizeci şi şasă pământuri a avea curs pe lungu moşiei Stăeşti adecă din gârla Milcovului hotaru ţării până în drumul luminilor, capătul cel despre miazănoapte a numitei moşii şi B) de D-lui Spăt. Elefteriu de ai depărta pe mănăstirea Prorocului Samoil şi din stapânirea arătatului Cot, sub cuvânt că suitorii dănuitorilor către zisa mănăstire nu ar fi avut legiuită proprieta asupra acelui Cot, precum ar dovedi întâ

hotarnica păharnicului Ioan Buhuş din 7207 (1699) August 6, care împărţind toată moşia Stăeşti, lui Mihai Zugravu Suitoriu dănuitorilor cătră mănăstire nu-i alege nimică, şi 2) Cartea de judecată a Starostiei de Putna din 7225 (1717) Iunie, această pricină arătândusă de judecătoria Putnei, ea prin încheiarea ce face la 13 Mai 1836 cunoaşte că mănăstirea prorocului Samoil nu să poate întinde peste dreptu ce i s'au dànuit, căci singuri acei dăinuitori după acturile păstrate de mănăstire, n'au avut în a lor proprieta mai mult de cât numitul Cot, ce'l face gârla Milcovului, a cărui grăniţuire în lungu moşiei Staeşti să mărgineşte în linia de la biserica lui Curt până în biserica Sfinţii Archangheli, căci după documenturile Mănăstirei lungimea acestui Cot numit mahalaua Tabăcarilor să socoate din Milcov şi până în Milcov, adecă în latul moşiei depărtarea Cotiturei ce face numita gârlă; iar lăţimea în lungul moşiei, şi anume din fundul gârlei cel despre miazăzi spre miază-noapte până în linia ziselor biserici; şi în această linie judecătoria mărginind pe Mănăstire de a avea în proprietaua ei acel Cot, găseşte fără cuvânt cererea ei de a să întinde cu stăpânirea până în capul moşiei în drumul Luminilor, pentru-că nu numai o asemenea stăpânire nici o dată au avut'o, dar apoi şi însuşi documenturile păstrate de ea nu-i dă asemenea dreptate, ci precum s'au zis o mărgineşte în acel Cot; şi pe lângă aceasta a Mănăstirei pretenţie, judecătoria oboară şi pretenţia D-lui Spăt. Elefteriu de a depărta pe mânăstire şi din stăpânirea acelui Cot, pentru-că acturile păstrate de ea, şi urmarea stăpânirei îi dau dreptate a avea acel Cot în a ei proprieta, şi asemenea fără cuvânt judecătoria au cunoscut şi pretenţia Mănăstirei asupra caselor Medel, Barbu şi Şendrea, căci nu au nici o înpărtăşire în moşia Stăeşti.

Insă după tânguirea egumenului prorocului Samoil, făcută Logofeţiei dreptaţii, şi de ea îndreptată acelui Domnesc Divan, că judecătoria necompetent a intrat în cercetarea acestei pricini fiind acturi în mijloc, divanul trăgea în a sa revizie. Dela, şi pliroforisindusă de adevărul jeluirei numitului egumen prin rezoluţia sa din 28 Feb. 1841 au încuviinţat a să cerceta de el pricina în fondos. — După care sorocind căutarea ei la 24 Noemvrie 1841, s'a primit jalba D-sale Spătarului Elefteriu cu propunere, că pretenţia Mănăstirei prorocul Samoil ar privi şi pe Mănăstirea Miera, ca

una ce stăpâneşte jumătate din moşia Stăeşti partea de jos în privirea cărei propuneri s'a chemat şi această Mănăstire în judecată.

Deci la 16 Ghenar anul curgător 1842 divanul în întregul lui complect luând în trataţie această pricină întru de faţă stăruinţă inpresuafia sa a Dumnisale Spătarului Iacovache Veissa, unul din epitropii Mănăstirei Sf. Spiridon întovărăşit şi de Scarlat Baghin, obstescul vechil a acei Epitropii, precum şi a D-sale Spăt. Costache Elefteriu în persoană a D-lui Căminarul Ion Negruş vechilu Mănăstirei Mera şi a D-sale Spăt. Asanache Dan vechilul D-neĭ Margheoala Vidraşcu şi Sofia Şendrea, astăzi proprietare părţilor răposaţilor Medelniceri, Barbu şi Şendrea din hotarele moşie Cecanii, ce sunt alături pe din sus de Stăeşti.

De către înpricinaţi prin opise i s'a înfăţişat următoarele documenturi şi anume: A) de către vechilul epitropiei Sf. Spiridon. 1) 7170 (1662) Iunie 29. Cartea D-lui Eustrate Dabija Voevod prin care să întăreşte lui Văsăian şi femeei sale Marica şi fiilor lor, un vad de moară pe gârla ce vine din Milcovu cel mare ce să zice vadul Munteancăi, ce este mai sus de târgul Focşani, pe care vad numiţii l'au cumpărat drept doisprăzece taleri bătuţi de la Vasile şi feiorii lui în fiinţa răzaşilor lui din târgul Focşani. 2) 7188. (1680) Iunie 29 Cartea Domnului Duca Voevod, către Dima părcălabul de Focşani, scriindu-i ca să nu supere pe Marica femeia lui Văsăian şi feciorii lui Stefan de a stăpâni o moară de pe apa Milcovului ce o au de cumpărătură. 3) 7194 (1686) Iunie 30 Zapisu lui Andrei Pupăză şi a femei sale Gaftoana şi a lui Stratulat frate Gaftoanei şi a lui Maftei sin Neculici şi alţii ai lor prin care vând Archiepiscopului Theodosie, ce au fost Mitropolit ţării Moldovei şi Archiepiscopului Daniil a lor dreaptă ocină şi moşie la capul târgului Focşani din sus drept 8 ughi de aur, şasezeci şi opt paşi loc în lat, şi lungul din gârla Milcovului din sus spre târg una sută i optzeci paşi şi pasul de şase palme, cuprinzândusă încă prin acest zapis, că peste aceştia una sută opt-zeci paşi mai trec spre târg douisprezece paşi cumpărătură de mai înainte a numiţilor Archierei tot de la ei vânzătorii, dar acei doisprezece paşi numiţii Archierei după pofta lor şi a târgoveţilor i-au lăsat pentru drum, şi adăugânduse încă prin zapis, că această moşie ce vânzătorii o vând li-a fost şi lor schimbătură pe nişte dughene din târg, ce ei *Susenii* au dat *Josenilor*, şi că la această

vânzare au fost față, Vasile Hobjilă, Poeană și alți răzeș. 4) 7195 1687 Dec. 31, zapisul lui Christian ficiorul Badiu lui Limbovici prin *care dănuește Mănăstirii ce să zidește la capul târgului din sus întru numele . . . . toată partea ce-i să va alege ce au fost cumpărătură a părinților lui la capătul târgului Focșani din sus.* 5) 7195 (1637) April 15 ispisocul Domnului Constandin Voevod prin care se întărește lui Poeană de a stăpâni o moară pe apa Milcovului din susu târgului Focșanilor fără a fi supărat de Dima părcălabul. 6) 7195 (1637), April 15 ispisocul Domnului Constandin Voevod prin care să întărește lui Poeană a stăpâni a sa dreaptă ocină și moșie ce are din sus de Focșani alăturea cu moara din Milcov și cumpărătură. 7) 7195 (1687) Iuliu 30 Cartea D-lui Constandin Voevod către Miron Costin ce au fost logofăt mare, scriindu-i ca să iee zapisele de la Poeană Văsăian, prin care el a arătat că are cumpărătură și schimburi pe apa Milcovului din sus de târgul Focșanilor și să chieme pe vânzători, și pe cei ce au făcut schimburi, și pe care din zapise le va dovedi de bune să le adeverească.

8) 7197 (1689). Febr. 20 zapisul lui Poeană sîn Văsaian prin care vinde lui Mihai Zugravu morile din susul târgului pe gârla din apa Milcovului drept două sute lei și două sute merțe pâne. 9) 7197 (1689) Febr. 20 adeverința preotului Antonie și a Căpitanului Andrei că Mihai Zugravu a lăsat la ei una sută lei, ca să-i dee lui Poeană. 10) 7187 (1689) April 19. Zapisul lui Ștefan Cazan, Constandin Boghian și Constandin Lungu, prin care vinde Mitropolitului Theodosie și lui Zaharia Egumenul de la Cruce, a lor dreaptă ocină și moșie în târg în Focșani, ce să *chiamă la Uric Stăeștii,* din susu târgului; unde se chiamă la Cot, cuprinzându-să aceasta în cincizeci de pași și pasul de șase palme, care loc este alăturea cu locul ce au cumpărat egumenul pe din jos din *bătrânu lui Grozav,* și pământurile sunt din țărmurile Milcovului până în țărmuri, precum scriu uricele. 11) 7200 (1691) Martie 20 zapisul lui Poeană sîn Văsăian, prin care vinde fostului Mitropolit Theodosie morile ce le au avut la târg la Focșani din susu târgului pe apa Milcovului și trei pământuri ce merg la gârla morii alăturea desființând totodată zapisul prin care au vândut mai înainte

aceste mori lui Mihai Zugravu sub cuvânt că acesta l'au amăgit şi nu i-au plătit banii deplin. 12) 7201 (1693) Aug. 31. Cartea Domnului Constandin Duca Voevod, către Starostia de Putna scriindu-i, ca să cerceteze pricina, pentru care Poeană n'au voit să primească banii de la Mihai Zugravu şi a vândut morile proin Mitropolitului Theodosie şi să-i pue la caie. 13) 7201 (1693) Iunie 9. Zapisul lui Ioan Pavel Năstasei *fata Nemţeanului*. Vasăle fecioru Niculinei şi Ştefan Musteaţă, prin care vinde proin Mitropolitului Theodosie două pământuri din hotarul Stăeştilor, cari pământuri sunt în Cotul de sus de târg din apă în apă alăturea cu Hobjilă, care pământuri le au fost şi lor schimbătură cu *Susenii* aşişderea au făcut danie tot zisului Thedosie partea ce li se va alege în Cotul din sus. 14) 7201 (1693) Iunie 3. Zapisul lui Toader Hobjilă şi a frăţinesău Deleanu, prin care vând proin Mitrop. Theodosie a lor dreaptă ocină şapte paşi alăturea cu trei pământuri ce sunt vândute cu moară cu tot aceiui Theodosie, câtă parte li să va alege; şi tot prin acest zapis să cuprinde osebită vânzare ce fac, Ileana cu fraţii săi Andrei Pupăză, şi Ion ficioru Pîrgului, Ioana fata lui Mălai şi Irina fata lui Dumitraşco Faroe şi Ivanca nora lui Papuc, că aşa precum au vîndut numitului proin Mitropolit capătul pământurilor din drum în sus, acum i-au vândut tot lui şi din drum în jos până în apă, de au împlinit pământurile din capăt, în capăt, precum merg şi pământurile altor fraţi cari au mai vândut. 15) 7201 (1693) Iulie 7, cartea Domnului Antioh Constantin Voivod, către Starostii de Putna, scriindu-le că dovedind, că în adevăr Poeană după vânzarea morilor către Mihai Zugravu, n'a voit a'şi primi suta de lei, ce era lăsată la un călugăr, după însuşi cererea lui Poeană, apoi să dee morile în stăpânirea lui Mihai Zugravu. 16) 7205 (1697) Ghen. 2, Cartea aceluiaşi Domn către Starostia Putnei, scriindu-i a înplini dela Poeană venitul morii pe doi ani şi să-i dee lui Mihai Zugravu, pentrucă a întârziat ai întoarce banii, cu cari au vândut moara lui Mihai Zugravu. 17) 7205 (1697) Mai 18. Cartea aceluiaş Domn către Starostia Putnei cuprinzătoare de judecata ce au avut Mihai Zugravu, care au cumpărat dela proin Mitropolitul Theodosie nişte mori din sus de Focşani. şi nişte părţi de ocină, şi cu Laurenţie Episcopul de Rădăuţi, pârând acest din urmă pe Mihai Zugravu, că după tocmeală n'ar fi dat două sute merţe pâine, la care pâră Zugravu să apără cu

cuvântul, că acea pâine ţiind-o doi ani s'a stricat aşteptându-l pe trimisul lui Theodosie să o rădice, scriind Domnia Sa la Starostia de Putna să cerceteze adevărul, şi dovedind că pâinea sau stricat aşteptând să o rădice Zugravu să rămâe nesupărat. 18) Altă adeverinţă a proin Mitropolitului Theodosie că au primit dela Gheorghie fratele lui Mihai Zugravu două sute lei banii morilor dela Poeană, mai rămânând să mai dee în ziua de Sfântul Gheorghe rămăşiţa de paisprezece lei şi trei orţi.

19) 7205 (1697) Iuni 7, Inştiinţarea unor oameni ce au fost rânduiţi epistaţi morilor lui Poeană, cuprinzătoare că pe vreme ci eli au fost zologite au strâns acum una sută optzeci şi opt merţe. 20) 7206 (1698) Mai 3. Cartea a vel. logofătului Neculai Done, şi vel. Vistierul Iordache Roset, către Zaharia Clucerul şi Luca Clucerul, Starosti de Putna scriindu-le că pentru o moşie dela Focşani ce au cumpărat Mihai Zugravu, dela Vlădica Theodosie şi asupra căruia s'au sculat Dima parcălabul, că ar avea şi el triabă, să cerceteze dacă au fost a lui Theodosie sau a răzăşilor, şi să puie la cale. 21) 7206 (1698) Mai 25. Copie încredinţata de Sârdarul Toader Brânză, mărturia lui Ştefan Scărlet armaşu, Luca Cluceriu, Zaharia Cluceriu şi Gheorghe Străjescu, cuprinzătoare, că fiind rânduiţi cu porunca Domnului Antioh Voivod, ca să socoată şi să aleagă părţile de moşii a tuturor răzăşilor din târgul Focşani, ce să cheamă Stăeştii, au venit la ei şi Cazan cu cumnatul său Boghian şi s'au socotit şi li-au venit jumătate din bătrân partea Manei Vornicului din *bătrânul Grozav* cu toate rudele şi seminţiile lor, cine vor fi din Manea Vornicul. 22) 7206 (1698) Mai 26. Mărturie hotarnică a armaşului Ştefan Scărlet şi a celorlalţi trei, cuprinzătoare, că au venit la el Mihai Zugravu cu cartea Domnului Antioh Voivod, prin care le scrie să meargă la Focşani la Sălişte Stăeştii, partea din sus pre Milcov, şi să-i aleagă părţile de moşie, ce el Mihai le au cumpărat dela Theodosie proin Mitropolit, căruia i-au fost cumpărătură de la Poeană şi dela Nemţiani şi dela alţi răzeşi din Stăeşti din partea de jos, şi au vîndut părţile lor din cotul de sus ce au avut schimbătură cu *Susenii*, şi le-au dat loc de dughene în târg pentru acel loc. — Deci hotarnicii mergând la starea locului au strâns mulţi buni răzeşi şi megieşi şi le au arătat Mihai zugravu; *întâiu* un zapis dela Poeană pentru moară cu loc şi cu trei pământuri alăture, care moară

este cumpărătură lui Poeană împreună cu vadul despre Munteni; şi sălindu-să toţi răzăşii să încapă într'o roată de moară partea despre Moldova s'au socotit preţul acei mori şaizeci lei, şi au dat Poeană, partea răzăşilor din jos treizeci lei şi să dee şi răzăşilor de sus treizeci lei să fie moara Poeană a lui Mihai; *al doilea* zapisul de la Toader şi dela Deleanu ficiorul lui Hobjilă pe şapte paşi, *al treilea*, zapis dela Ilea şi ai lui, prin care vând capetele pământurilor şi din sus şi din jos până în apă; *al patrălea* zapisul dela Andrei Pupăză şi ai lui pe şaizeci şi opt paşi; *al cincelea* zapisul dela Cazan şi ai lui pe cincizeci paşi, *al şasălea* zapisul dela Popa şi ai lui pe trei pământuri; *al şaptelea* zapisul dela Nemţeni pe două pământuri; *al optulea* zapisul de la Ion sin Pavăl şi a lui pe două pământuri din apă în apă alăturea cu Dobroleşii, care aceste zapise s'au socotit şi s'au ales trei sute douăzeci şi cinci paşi în curmezişul locului, iar în lung din Milcov în Milcov, cu moară şi cu cinci velniţe ce sunt pe acel loc, şi cu tot ce să va afla pe acel loc, fără patru zeci de paşi de loc ce sunt acolo a lui Scarlo.

23) Fără veleat înscrisul acelor hotarnici cuprinzător de acea ce lipseşte lui Mihai Zugravu din zapisul răposatului Mitropolit Theodosie, care n'au de unde să împlini că nu arată zapisele de cumpărătură, şi anume o casă cu ogradă şi pivniţă a lui Poeană, precum tot de la Focşani şi un răzor de pământ în târg, şi cu loc de dugheană, şi cu trei răzoare, de pamânt de la Grozăşti şi trei pogoane de pădure unde este prisaca lui Adam despre Putna pentru care au dat sama Poeană că nu sunt vândute; iar pentru un zapis de danie dela Limbovici ce au fost lui Theodosie, nefiind aici episcopul Laurenţie epitropul lui Theodosie. şi nefiind nime despre acea parte ca să să aleagă, au rămas nealeasă. 24) 7206 (1698) Iunie 3. Cartea Domnului Antioh către Ramadan, ce au fost Vornic mare, scriindu-i, că în privirea gâlcevirei, ce s'au născut între Mihai Zugravu şi între Dima Pârcălabu, Poeană, şi Nemţeni pentru morile şi moşia ce au cumpărat Zugravul dela Mitropolitul Theodosie, pretendarisându-le toţi în osebire pentru sine, el Ramadan să meargă la starea locului şi adunând pe răzeşi de pe dresele să iei sama în câţi bătrâni umblă *satul Stăeşti*, şi pe bătrâni câte seminţii si cercetând să-i puie la cale, 25) Aug. Scrisoarea lui Ion Buhuş paharnic şi a lui Constandin vel. logofat că-

tră episcopul Laurenție, înștiințându-l că după cartea domnească fiind ei rânduiți la moșia Stăești să aleagă părțile lui Dima părcălabul și a Mănăstirei Miera s'au găsit cu gâlceavă cumpărăturile lui Mihai Zugravu dela Mitropolitul Theodosie, căci răzășii ce au vândut Mitropolitului vor să'l scoată, și Mihai au rămas cu banii dați fără mori și fără moșie, și că el episcopul să silească al lenişti. 26) 7214 (1706) Iunie 6. Ispisocul Domnului Antioh Voivod cuprinzător de judecată, ce au urmat între Mihai Zugravu și între răzeșii *Nemțeni*, pentru împotrivirile ce acești din urmă făcea celui de întâiu de a-și stăpâni cumpărăturile dela Theodosie Mitropolitul și prin care să hotărăște, ca Mihai să ție trei zeci și șasă pământuri, cum au cumpărat. 27) 7218 (1710) Iunie 1. Ispisocul Domnului Neculai Voivod cuprinzător de judecata ce au urmat între Stefan ficiorul lui Nicolai Limbovici și între târgoveții de Focșani ce locuește partea de moșie a celui de întâiu, pentru ne[...]unerea acestora din urmă a plăti bezman pe locurile ce au cuprins. 28) 7219 (1711) Oct. 20. Zapisul lui Poeană Văsăian prin care dănuește preotului Lupu o bucată de loc, *ca să și facă biserică*, însă cât cuprinde țintirimu bisericei.

29) 7240 (1732) Iulie 1. Cartea Domnului Constandin Duca Voivod către Apostol Mitrea, ce au fost vornic mare, ca să cerceteze, și să nu îngădue a să muia cânepă în vadul morii ce-'l are Mihai Zugravu. 30) 7240 (1732) Iulie 1. Isvod cu iscălitura spătarului Costache Razu prescriitor locuitorilor tăbăcari, ce au case pe locul lui Gheorghie Zugravu din târgul Focșani, în Cotul din sus, ca aceștia să plătească câte trei lei pe an de casă, însă din grădinile ce vor avea pe lângă casele lor, să nu dijmuiască osebit de țarină de pâine, ce vor avea pe câmp sau făneț, pentru care vor da după obiceiu pământului. 31) 7218 (1710) Iunie 10, o mărturie pentru o chizășie ce Grigoraș Zălaru, ce au dat pentru Calotă care s'au împrumutat cu niște bani la un Lohan Armanu. 32) 7252 (1744) Oct. 31. înscrisul lui Ioniță Zugravu, *prin care dă voe preotului Pavăl și Căpitanului Mihai Curt și lui Avram tăbăcarul, ca să facă o biserică pe moșia lui din Focșani, și au dat și două pogoane loc pentru țintirimu bisericei și pentru casa preotului.* 33) 7267 (1759) Iulie 15. Zapisul Ecaterinei, văduva răsposatului Ioniță Zugravu, și a feciorilor ei Anastasia și Anghelușa, *prin care dănuește mănăstirei proorocului Samoil*

din Focşani a lor dreaptă ocină ce se cheamă Stăeştii, şi să numeşte acum mahalaua tăbăcarilor în cotul de sus de târgul Focşanilor. 34) 7268 (1760) Octombrie 22 Zapisul monahului Teofil, văr lui Ioniţă Zugravu, şi feciorul Dimii Zugravul, prin care şi din partea sa dănueşte mănăstirei Proorocul Samoil a sa dreaptă ocină din Stăeşti din sus de târgul Focşani, Cotul de sus unde şed tăbăcarii. 35) 7272 (1764) Martie 31, Mărturia hotarnică a jignicerului Şendrea şi alţii coprinzătoare, că orânduit fiind ca să cerceteze pentru moşia ce o are danie măn. proorocului Samoil dela Zugrăveşti, au mers la faţa locului, şi au dovedit că hotarul acei moşii să începe din biserica Sfinţilor Arhangheli în sus şi capul acestei merge în curmezişul locului în sus pe apa Milcovului, sfinţându-să prin aceasta de către starostia Putnei hotărnicia spătarului Razu, ca să urmeze după ea. 36) 7272 (1764) Martie 15, înştiinţarea a două persoane, ce au fost rânduite întru deslușirea câtimei părtăşiei ce măn. proorocului Samoil are danie dela Zugrăveşti, care cercetând zapisele vechi, s'au dovedit, că mănăstirei i se cuvine a ave trei sute douăzeci şi cinci paşi după hotărnicia ce are. 37) 7261 (1753) Ian. 5 zapisul Sandi Spinochi, prin care vând lui Gheorghe Lipţicanul o casă cu pivniţă la ***biserica Zalarului în tăbăcari.*** 38) 1759 Iunie 4, zapisul Lipţicanului Gheorghe, prin care vinde arătata casă lui Ion sîn Constandin Graur. 39) 1759, Oct. 28, Zapisul acelui Ion Graur, prin care vinde acea casă lui Ion sîn Avram Tăbăcaru, drept patruzeci lei. 40) 7271 (1763) Oct. 23. Zapisul acelui Ion sîn Avram, că el cumpărând arătata casă au dat numai douăzeci lei, însă sculându-să episcopul din Roman Ionichie şi văzând că acea casă este pe locul mănăstirei proorocului Samuil au dat vânzătorului Graur rămăşiţa de douăzeci lei, şi a luat casa pentru zisa mănăstire, după care şi el cumpărătorul Ion sîn Avram a dăruit mănăstirei acei douăzeci lei ce dăduse el pe case, 41) 1793 Maiu 18, în copie încredinţată de prea o sfinţitul proin Mitropolitul hrisovul Domnului Mihai Suţu Voivod, prin care se hotărăşte câtimea bezmanului ce au a plăti aceia ce au casă pe locul mănăstirei proorocul Samoil. 42) 1805 Febr. 5, cartea divanului încredinţătoare de judecata ce au urmat între mănăstirea proorocului Samoil şi între Hobjileşti, răzăşi pe moşia Stăeşti, cum şi atuncea mănăstirea nemulţumindu-se de a stăpâni acel Cot, tot după ispisocul Domnului Antioh Voivod, pretendarisea a i să da trei zeci şi şasă pământuri

cu lungime din cap în capul moşiei, iar Hobjeleştii răzăşi pe hotărârea paharnicului Buhuş din potrivă cerea, a să depărta pe mănăstire şi din stăpânirea arătatului Cot, prin care carte, după ce să trec documenturile amândoror părţilor, divanul adauga; că cumpărăturile lui MihaiZugravul cu adevărat au fost mai înainte de hotărâturile lui Buhuş paharnic, şi acel Cot, ce stăpâneşte măn. prorocului Samoil acum, este împărţit de Buhuş păh. pe *şasă bătrâni*, în care sunt şi Poeneştii şi Hobjileştii, fără să pomenească nimica de Mihai Zugravul; în cât pentru nepomenirea lui Buhuş păh. de Mihai Zugravul, nu poate a să ajuta Hobjileştii ca să dee pricină; că nu l'au pomenit la acea hotărâtură, acele zapise ar fi rămas răsuflate; căci cu şapte ani în urmă, acel Mihai Zugravul s'au judecat cu neamul Hobjilesc, şi i s'a dat de la judecată să aibă moşie acolo, după cum dovedeşte cartea Domnului Antioh Voivod, şi au urmat stăpânirea de neamul lui până când au intrat la mănăstire, cum şi dela mănăstire până acum, şi de asemenea va stăpâni şi de aci inainte fără supărare despre Hobjileşti, neavând nici o dreptate la cererea lor; aşişderea şi pentru cererea din partea mănăstirei, că nu se mulţumeşte numai cu Cotul acela, ci să meargă, dintr'un cap până întraltul pe lângă moşie, divanul iarăşi n'au găsit a fi cu cale, de vreme ce însuşi acei cei au dat danie la mănăstire, zic numai de Cot, iar nu să întind dealungul moşiei, precum şi hotarnica ce are Mănăstirea nu să întinde mai mult, de cât numai locul, pe care au fost casele, ce să cuprind în izvodul Hatmanului Constantin Razu, care s'a întărit şi cu ispisocul Domnului Grigore Ghica Voivod bătrânul, în care ispisoc arătându-să şi o hotarnică, ce s'au făcut în vremea Domnului Antioh Voivod în urma hotărâturei lui Buhuş păharnicu, şi macar că acea hotărâtură acum nu să vede, dar din urmarea stăpânirei şi din cele mai pre urmă scrisori curat să înţelege, că atuncea au fost învoială între toţi răzăşii, ca Mihai Zugravul să stăpânească numai Cotul acel din Milcov, ce este din sus de târgul Focşani şi la câmp, sau la Silişte, ori la uliţă să nu să amestece, cum şi ceialalţi să nu să amestece la acest Cot cu hotărâtura lui Buhuş păh.; iar mai mult să nu să întindă nici la câmp, nici la silişte, nici la alte locuri ce sunt arătate de Buhuş pah. dându-să mănăstirei şi această carte de judecată. 43) 1827 Mai 10, mărturia hotarnică a un număr de locuitori din târgul Focşani, prin care mărturisesc, că

ştiu şi au auzit şi de la părinţii lor, că hotaru proprietăţii mănăstirii prorocul Samoil este în partea de sus de la Cotul Milcovului dela vale pe unde-i şi o piatră hotar în mijlocul drumului.

44) 1827 Oct. 3, mărturia hotarnică a D-sale Spătarului acum Vornic, Vasile Beldiman, şi Spăt. Ion Stamatin, că după tânguirea egumenului mănăstirei prorocului Samoil, între altele, că de către D-lui păh. acum Spăt. Constandin Elefteriu i s'ar înpresura un cot cu mahalaua locuită, care Cot mănăstirea îl are din trupul moşiei Stăeşti, fiind D-lor rânduiţi cu porunca domnească, ca să cerceteze şi să pue la cale, în urmarea dreptăţii au mers la starea locului unde au aflat de amândouă părţile, şi cercetând urmarea stăpânirei de este după cuprinderea documenturilor, ce are mănăstirea ; au aflat că nu este, şi că împresoară D-lui păharnicul o bucată din acel Cot, pentru că hotarnicii Mănăstirei, dându-i lăţimea Cotului de trei sute două zeci şi cinci paşi, şi lungimea din Milcov în Milcov, întru care mărginire să cuprindă tot Cotul, pe care-l face gârla Milcovului, ce este hotar ţării la locul acela în capătul cel despre miazăzi a trupului moşiei Stăeşti. După care D-lor au făcut cercare cu tragere de măsură prin mijloc dela amiazăzi la miazănoapte adică din gârla pârâului Milcov, ce este hotar ţării, şi până în dreptul ţintirimului Sfinţilor Archangheli, şi vine tocmai aşa, puţină nedomerire urmează din pricina neştiinţii palmei, cu care s'a alcătuit pasul de către hotarnicii vechi : iar pentru lungime din Milcov în Milcov, dovadă urmează ocolirea gârlei Milcovului, ce face Cotul, şi ţintirimul bisericei Sfinţilor Archangheli şi biserica lui Curt. Pe lângă aceste apoi D-lor cercetătorii adaug, că este de trebuinţă a să şti că Cotul acesta dintru vechime s'a dat cu lungimea în lăţimea moşiei Stăeşti şi cu lărgimea în lăţimea acei moşii, şi din astă pricină, pomenesc scrisorile, că merge din Milcov în Milcov, şi mai ales păh. Şendrea cu cuvânt, *«a cărui cap de moşie merge în curmezişul locului în sus pe apa Milcovului»*. Insă fiindcă D-lui păh. Elefteriu au rămas nemulţumit cu această lucrare până la ivirea hotărniciei Tăutului s'au dat egumenului mănăstirei prorocului Samoil această mărturie, ca să poată a căuta pricina şi prin cercetarea Divanului.

45) 1818 Febr. 19. Cartea Domnului Ioan Sturdza V.V. către păharnicul Grigore Anghelichi şi Sardarul Stefan Brânză cuprinzătoare, că la Divan înaintea boerilor veliţi au avut înfăţişare egu-

menul mănăstirei prorocului Samoil a D-lui pah. Costache Elefteriu, pentru care pricină fiindcă D-lui păh. Elefteriu dela o vreme au cuprins subt stăpânirea sa mai tot Cotul acela, şi mănăstirea au rămas mărginită numai într'o mică parte la fundul Cotului, pricinuind D-lui păharnicul, că curmezişul de trei sute douăzeci şi cinci paşi bez patruzeci a lui Scarlo arătaţi în hotărnicia din 7206 (1698) Mai 26 s'ar socoti din fundul Cotului în sus pe lungul acel arătat în hotărnicie din Milcov în Milcov ar fi din cotitura Milcovului ce este drept biserica Sfinţilor Archangheli, şi până la Cotitura drept biserica lui Curt, asupra căreia pricinuire a D-sale păharnicului, judecata luând în băgare de seamă cuprinderea ace hotărnicii, care este cea mai veche dovedire a locului care trebue[1] să cuprinză mănăstirea, să întemeiază cu socotinţă în dovada ce face pentru curmezişul locului soma de trei sute şaizeci şi cinci paşi cu patruzeci a lui Scarlo; Căci dacă această somă de paşi să împlineşte din biserica Archanghelilor şi până în biserica lui Curt, apoi nu poate mijloci mai mult nici o îndoială, că aceasta este curmezişul arătat prin hotarnică şi apoi lungul neapărat urmează a fi *din Milcov din fundul Cotului şi în sus până în gârla pornită din Milcov, care cu 130 ani în urmă, de când este hotărnicia s'au putut să aibă tot nume de Milcov ca pornită din matca Milcovului şi apoi după vreme să câştige numele de Căcaina precum să numeşte acum*, în sprijinirea căreia socotinţă a Divanului domnesc să rândueşte pe mai sus zisele feţe, ca aducând inginerii să rădice planul locului şi a curgerii Milcovului şi a gârleior pornite din Milcov cu întocmai închipuire, şi apoi să îndeletnicească a ispiti măsura cu lanţul pe faţa pământului, şi dacă din biserica sfinţilor Archangheli până în biserica lui Curt să va împlini tocmai soma paşilor trei sute şaizeci şi cinci arătaţi prin hotarnică, apoi nu mai rămâne nici o îndoeală, că aceasta este curmezişul să dee lungul locului mănăstirei din fundul Cotului din Milcov, şi în sus până la cea mai întâiu gârlă ce vor adeveri că au fost din vechiu, şi pe acest loc să împuternicească pe mănăstire cu stăpânirea; iar dacă cercarea măsurilor din biserică până în biserică va aduce spor la suma paşilor, atunci să facă cercare şi din fundul Cotului din Milcov, ca să vadă până unde să împlineşte soma de trei sute şaizeci şi cinci şi însemnând pe hartă cu punct închipuirea măsurilor să înştiinţeze pe larg.

46) 1828 Ian. 20 cercetarea păh. Anghelichi şi a Sărdarului Brânză, că după rădicarea în plan a moşiei Stăeştii de către ingineri s'au făcut pasul cu palma proastă, au început cu măsura din Cotitura Milcovului ce este lângă ţintirimul bisericei sfinţilor Archangheli din linia stăpânirei Mera şi până la Cotitura Milcovului din sus de biserica lui Curt în linia Medelnicerului Barbu, şi au eşit trei sute nouăzeci şi şase paşi, au măsurat după aceasta şi din mijlocul Cotului din Milcov şi în sus până în dreptul liniei pomenitelor biserici, şi au eşit două sute cinci zeci şi cinci paşi, şi dela linia aceasta s'au mai măsurat înainte una sută zece paşi, cu care s'au împlinit trei sute şaizeci şi cinci paşi. Dupa aceasta văzându-să că măsura de 365 paşi trece peste linia bisericilor, cu una sută zece paşi, cunoştinţa D-lor Sale cercetătorilor este, că curmezişul aceluia Cot nu poate fi altul de cât acel din stăpânirea mănăstirei Mera până în stăpânirea Med. Barbu căci şi fireşte judecând pentru lungime de pravăţ este în sus hlizele moşiilor ce să pornesc în lung din Milcov dela hotar şi merg până în drumul Luminilor, şi pentrucă hotarnica veche grăeşte pentru lungime din Milcov în Milcov se poate opri lungimea cotului în gârla ce este pornită din Milcov; şi pe lângă alte socotinţe şi tălmăcirea ce numiţii cercetători mai fac, adaug că şi acei patruzeci paşi a lui Scarlo s'ar cuveni mănăstirei.

B). De către vechilul mănăstirei Miera: 1) 7225 (1717) Iunie 26, Cartea starostiei de Putna, cuprinzătoare de judecata ce au urmat între Mihai Pădure sîn Petru şi între Mihai Zugravu pentru o parte moşie din Stăeşti, partea de sus, ce Mihai Zugravu zice: că o 'are cumpărătură, iar Pădure o pretindariseşte ca dreaptă a lui şi prin care să hotărăşte în dreptate lui Pădure. 2) 7246 (1739) Februar 2, Ispisocul Domnului Grigore Ghica VV. cuprinzător de judecată, ce au urmat între egumenul mănăstirei Miera şi între răzăşii Hobjileşti pentru Avram sîn Herşcu, pentru nişte locuri de dughene din târgul Focşani. 3) 1804, cartea divanului cuprinzătoare de judecată ce au urmat între mănăstirea Miera şi între răzăşii Hobjileşti pentru împresurarea părţii mănăstirii din moşia Stăeşti prin care carte prescriindu-se hotarnica din 7207 Aug a păh. Ion Buhuş de împărţirea şi măsurătoarea ce au făcut moşiei Stăeştii şi târgului Focşani, din ea se vede ca acel hotarnic a împărţit răzeşilor şi cotul acel din sus dându-i două măsuri fără a po-

meni că să cuvine lui Mihai Zugravu, hotărându-să de divan că stăpânirea înpricinaților să urmeze după cuprinderea hotărniciei. 4) 1804 Sept. 12. Cartea Domnului Moruz VV. cătră vornicul Costandin Balş şi păh. Ioan Pruncul, cercetând scrisorilie ce Hobjileştii au propus că mai au să aleagă atât părțile lor, a mănăstirei Mera. cât şi a mănăstirei prorocului Samoil stâlpindu-le şi cu pietre 5) 1804 Noem. 13 mărturia vornicului Constadin Balş şi pah. Ion Pruncul cuprinzătoare pentru dovedirea mărginilor moşiei Stăeşti despre alte megieşite moşii; iar pentru împărțeala din lăuntru arată că i au încăput vremea a da sfîrşit. dar mărturisesc, că cotul acela din mijloc îl stăpâneşte numai măn. prorocului Samoil. 6) 1805 Mai 32, învoiala urmată între Hobjileşti şi între mănăstirea Miera pentru despărțirea *Stăeştilor* de *Brătuleşti* 7) 1805 Iunie hotarnica căminarului Enachi Pruncul şi păh. Ion Tăutul pentru împărțirea şi hizuirea, ce au făcut a tot trupului moşiei Stăeşti întru care este părtaşe şi măn. prorocului Samoil. 8) 1806 Iulie 1, încredințat de Starostia Putnei şi de martori zapisul *a cinci frați* neamul Hobjilesc şi Poenesc prin care vând mănăstirei Miera partea lor din Stăeşti.—şi

V). *De cătră D-lui Spăt. Costache Elefteriu.* 1). 7193 (1685) Martie 6, zapisul lui Andreian Tătaru şi a lui Scântee sin Ursu, prin care vând unui Petrea a lor Ocină un pământ din frunte din hotar în hotar din partea Stăeştilor din *bătrânul Dabija* 2) 7206 (1698) Ghen. 11, Cartea Domnului Antioh Costandin VV. cătră Starostia Putnei, că să cerceteze pricina dintre Stefan ficioru Nacului Limbovici cu Nemțenii, pentru partea diacului *Bună* din Stăeşti. 3) 7194 (1686) Ghenar 2, zapisul lui Irion Tătaru, şi a frăține-său Constandin. prin care vând Dimii părcalabului a lor Ocină din Stăeşti un pământ. 4) 7231 (1731) Aug. 19, cartea Domnului Grigorie Ghica VV. prin care împuterniceşte stăpânirea preutului Ursu pe a lui Ocină *bătrânul Drăguşan* din moşia Stăeşti, 5) 7252 (1744) April. 19, Suret după înscrisul lui Miron ficiorul Dimii părcălabului arătător cum s'au împărțit între el şi măn. Miera *bătrânul Burnar şi Cireş.* 6) 7263 (1755) Octomvrie 29, Cartea Domnului Matei Ghica VV. Clucerul Eni, starostele de Putna, prin care să mărturiseşte că preutul Mihai Ursu, are a lui Ocină *bătrânul lui Drăguşan în partea de sus a moşiei Stăeşti.* 7) 1781 Febr. 15 Cartea Domnului Costandin Moruz, cătră starostia

de Putna, ca să cerceteze nesupunerea unor din trăitori în târgul Focşani, ce-şi au case pe locul Mariei văduva medelnicerului Pascali 8) 1803 Iun. 16, cartea Domnului Costandin Moruz VV. către starostia Putnei pentru de a împărţi în jumatate între Matei Ianache fiul răp. sluger Iordache Milu, şi între măn. Mera bătrânii *Burnar* şi *Cireş* 9) 1803 Noem 14. Schimbul săvârşit între Iordache Milu şi între slugerul Dimitrie Elefteriu, prin care cel întâi dă celui din urmă o parte din moşie în hotarul Stăeşti în Focşani bătrânul *Cireş* şi în potrivă ia o vie. 10) 1804, în copie încredinţată de starostia Putnei, carte de judecată a divanului tot într'o cuprindere cu acea înfăţişată de vechilul mănăstirei Mera. 11) 1805 Febr. 5, în copie încredinţată de judecătoria ţinutului Putnei cartea Divanului cuprinzătoare de judecată urmata între măn. prorocului Samoil din Focşani tot într'o cuprindere ca cea trecută în dovezile înf ţişate de vechilul mănăstirei Sf. Spiridon. 12) 1805 Iunie 9 ţidula hotarnicilor Căminari Pruncul şi păh. Tăutul de partea slugerului Elefteriu ce s'au ales după hotărâtura urmată. 13) 1805 Iunie 9 ţidula acelor hotarnici de alegerea părţei bătrânului *Drăguşan* din Stăeşti. 14) 1805 Iunie 9 ţidula aceloraşi hotarnici de alegerea a părţii bătrânului *Dabijeştilor* din Stăeşti. 15) 1805 August 14, zapisul lui Ifrim Vrânceanu prin care vinde slugeresei Efrosina Elefteriu două pământuri de moşie din *bătrânul Dabijei* din Stăeşti. 16) 1805 Dec. 9 încredinţat de starostia Putnei înscrisu lui *Neculai* şi Zaharia ficior *Morţitoaei* prin care să îndatoresci a nu să mai scula ca să oboare vânzarea, ce ei împreună cu mama lor au făcut către Ion Grădinaru, vânzându-i acestui din urmă cinci pământuri din *bătrânul Drăguşan*. 17) 1806 Mai 17, zapisul lui Neculai Amorţitoaei şi Zaharia Amorţitoaii, prin care vând slugeresei Efrosina două pamânturi din bătrânul *Dabiia* din hotarul Stăeşti. 18) 1824 Iunie 15, încredinţat de starostia Putnei zapisul lui Paraschiv ficioru lui Ion Grădinaru prin care vinde D-sale paharnicului Costache Elefteriu a sa ocină cinci pământuri din *bătrânul Drăguşan* din Stăeşti. 19) 1825 Iunie 3, cartea Domnului Ion Sturza VV. întăritoare proprietăţii D-sale păh. Costache Elefteriu asupra cumpăratelor cinci pământuri de la Paraschiv Grădinarul, pentru care vânzare urmându-se legitima publicaţie, nu s'a ivit nimene nici cu o pretenţie.

Iar D-l Spăt. Asanache Danul, vechilul păh. Vidraşcu şi So-

fia Şendrea n'au vroit a înfăţişa documenturi subt cuvânt că Măn. prorocului Samoil. nu cere nişcaiva părţi din moşia Cecanii, in care încredinţătoarele D-lui să găsesc proprietare, şi nici urmează acum pricină pentru graniţele între Stăeşti şi Cecani, şi aceastâ a D-lor apărare şi divanul a cunoscut-o de legiuită şi fără cuvânt reclamaţia Măn. prorocului Samoil asupra caselor Medel. Barbu şi Şendrea, a cărora dreptăţi astăzi să ţin de dumnealor păh. Vidraşcu şi Sofia Şendrea, că adecă aceste case a lui Şendrea şi Barbu cu părţile ce au în Cecani s'ar întinde a stăpân şi în Staeşti, precum se vede pe topograficeseul plan, pentru că acum nu urmează proces pentru despărţirea Cecanilor de Stăeşti.

După ce dar numitele de mai sus case a lui Şendrea şi a lu Barbu, au eşit afară din procesul ce se tratariseşte astăzi acest domnesc divan mai întâiu au venit în deslegare asupra formelor, dacă propunerea D-sale Spăt. Elefteriu şi a vechilului măn. Miera, căi adecă, fiindcă măn. prorocului Samoil poartă în sânul ei cartea de judecată dela 1805 Febr. 5, hotărîtoare, cât trebuind a stăpâni ea în moşia Stăeşti, apoi procesul s'ar socoti strâns după pravila obşteştii adunări din 1839 întărită de noi, şi s'au văzut că prin cartea domnească din 1828 Febr. 19, înfăţişată de măn. prorocului Samoil rânduindusă localnicească cercetare, după care s'au şi urmat, s'au curmat paragrafia propusă de D-lor mai sus pomeniţii şi după asemenea apoi păşind divanul către cercetarea fondusului pricinei, *au găsit, că cerirea măn. prorocului Samoil este fără cuvânt şi eşită din îngrădirea documenturilor ce s'au înfăţişat şi anume.*

Intâiu că prin hotarnica din 7206 (1698) Mai 25 a lui Scarlet şi altora pomeniţi întrânsa, alegându-să toate cumpărăturile alui Mihaiu Zugravu după zapisele ce el atuncea a înfăţişat toate aceste să cuprind în sumă de trei sute douazeci şi cinci paşi în curmezişul locului, iar în lung din Milcov în Milcov bezi patruzeci paşi a lui Scarlo; *Al doilea*, că aceste toate părţi trecând dela urmaşii lui Mihai Zugravu către măn. prorocului Samoil cu daniile din 7267 (1759) Iunie 25 şi 7268 (1760) Oct. 22 înfăţişat de mănăstire, să mărginesc în cotul de sus de târgul Focşanilor, pe care să afla mahalaua tăbăcarilor. *Al treilea*, că din mărturia hotarnică din 7272 (1764) Martie 13, a jignicerului Şendrea, prin care să hotărăsc părţile mănăstirei dela Zugrăveşti, înfaţişată tot de ea

să dovedeşte, că hotarul acelor părţi a ei este din susu bisericei sfinţilor Archangheli, iar în curmeziş în sus pe apa Milcovului: *Al patrulea*, că prin cartea de judecată din 1805 Febr. 5 oborându-se pretenţia ce şi atunci a făcut mănăstirea a-i să da până în capul moşiei, să mărgineşte a stăpâni numai acel Cot în linia din biserica sfinţilor Archangheli şi până în biserica lui Curt; cu care hotărâre să vede că mănăstirea s'a mulţumit, căci ei i-au dat acea Carte, şi in potriva căreia, deşi D-lui Spăt. Elefteriu să întinde cu stăpânirea în acel Cot din linia acelor biserici spre miază-zi, după cum să arată prin cercetarea din 1827 Oct. 3 a D-sale spătarului (acum vornic) Vasile Beldiman şi Spăt. Stamatin, înfaţişată tot de mănăstire, care şi aceşti mărginesc pe mănăstire în linia bisericilor; însă de atunci D-lui Spăt. Elefteriu cunoscând dreptul mănăstirei s'au tras din acea stăpânire, şi au rămas stăpânind pe linia dintre acele două biserici până astăzi, iar cartea Domnească din 1828 Febr. 9 şi Mărturia hotarnică de cercetare, ce au făcut păh. Grigorie Anghelichi şi Sărdarul Ştefan Brânză au rămas fără lucrare, cea întâiu pentru că este eşită din cuprinderea documentelor mănăstiri arătate mai sus, dând mănăstirei pe lângă trei sute douăzeci şi cinci paşi şi patruzeci paşi a lui Scarlo, pomeniţi prin hotarnica din 7206 (1698) Mai 25, asupra cărora mănăstirea nu are nici o dovadă, că au trecut la dânsa, şi apoi acea carte domnească are nedesăvârşirea ei mâind la cercetare de isnoavă; iar cea de al doilea, adecă cercetarea lui Brânză fiind eşită din cuprinderea a însăşi cărţii domneşti. *Al cincelea*, că cu cartea Domnului Antioh VV. din 7214. (1706) Iunie 6, prin care să zice, că Mihai Zugravu să stăpânească moara cu treizeci şi şasă pământuri nu poate acum a să ajota mănăstirea a cere acele treizeci şi şasă pământuri din cap în capul moşiei, fiindcă precum s'a zis acele treizeci şi şasă pământuri, sunt mărginite în Cot; şi apoi nici însuşi această carte cuprinde lungimea pământurilor din cap în capul moşiei; asemenea mănăstirea nu să poate ajota nici cu cercetarea Spătarului Costache Razu din 7240 (1732) Iunie 1, prin care să pomeneşte de ţarină sau fânaţ la câmp, căci numitul boer atuncea au cercetat pentru numai casele ce trebue a plăti embaticul mănăstirii, şi fiind atuncea târgul Focşanilor mai mic de cât acum să putea, ca acel Cot să fi fost şi pământ, şi *Al cincelea*, că dacă s'ar încuviinţa mănăstirei a avea aceste părţi

din cap în capul moşiei precum cere, apoi s'ar desfiinţa şi driturile a o mulţime de oameni, care unii îşi au câştigat cu veşnicie locuinţele lor, iar alţii cu embatic, şi ar da un povod de mulţime de procesuri.

Deci după aceste de mai sus temeiuri, divanul hotărăşte, că mănăstirea prorocului Samoil sa se mărginească în stăpânirea acelui Cot cu întindere de trei sute douăzeci şi cinci paşi, câte de şasă palme proaste pasul, începându-să măsura despre miazăzi din apa gârlei Milcovului, ce este hotar ţărei prin mijlocul Cotului spre miază noapte, rămânând oborâtă şi pretenţia D-sale Spătarului Elefteriu de a depărta pe mănăstire din stăpânirea acelui Cot, pentrucă nu are vre un legiuit temeiu în aseasta, şi nici poate strămuta proprietatea ce mănăstirea după prescrisele dovezi să vede că are în acel Cot.

Drept aceea Domnia noastră în temeiul legilor statornicite după noul aşezământ, prin acest hrizov cu a noastră iscălitură şi pecete întărim hotărârea mai sus prescrisă a majorităţei Divanului domnesc spre veşnica curmare a procesului în temeiul art. 364 din organicescul regulament, urmând întru aceasta credinţa boerilor Domniei noastre mădulari şi Divanului domnesc. D-lor Vornicul Stefan Catargiu, Vor. Teodor Balş, Vor. Iordache Miclescu, Post. Alecu Vârnav, Post. Dimitrie Bran, şi post. Gligori Carp.

Pentru care poruncim Logofeţii dreptăţii ca prin locul cuviincios să o ducă întru întocmai împlinire hotărârea arătată — Scrisu-s'au hrizovul acesta la scaunul Domniei în oraşul Eşii fiind anul al noulea a Domniei noastre.

(Sămnătura Domnului). Anul 1842 luna Noemvrie 31 zile.
(Pecetea) No. 48

No. 275 Pentru D-lui marele Logofăt C. Pogor.
Şeful secţiei a două din logofeţia dreptăţii. D. Corne Spătar.

Documentul No. VI

Din actele bisericei Săpunaru

Inpărţeala ce s'au făcut neamului Hobjilesc şi Poenesc pentru părţile de moşie, ce au în tărgul Focşani în hotarul Brătuleştii şi Stăeştii după două hotarnice din 1805 Iunie iscălite de D-lui Că-

minarul Enache Pruncu şi D-lui Paharnicu Ion Tautul, ce le-au ales de către părțile altor răzeşi, impărțindu-se pe cinci frați, anume: D-lui Ingineru *Enachi Dan, Tasia Buhbaşoaia, Căpitanu Ioniță Mateiu*, cu ai săi, *Scarlat Hobjilă* cu ai săi, şi *Ioan Hobjilă* iarăşi cu ai săi, făcându-să măsuri cu stinginu gospod. 1806 Martie 25.

A cincea parte a Domniei-Sale Jigniceru Enache Dan

Locuri de dughene în uliță în hliza de 105 stângeni: 6 palme din *bătrânu Brat*, alături de Stăeştii.

Stânj.	Palme			
3	3	Gheorghie Anagnosti	Fruntea	În rândul uliței despre răsărit
1	7	Petre sin Hagi Tonia		
2		Cristea Ciobotaru		
2		Milea Cojocaru		
2		Iancu Jidovu		
2		Nistor sin Marin		
1	7	Ioan Olaru	Mijlocu	
2	4	Vasileț Anardi		
2	4	Neagu Cojocaru		
1	7	Hagica lui Tanase Inariu		
2		Iamandi Olaru		
2		Năstase Olaru		
3	4	Costea Pitaru		
2		Constantin Mungiu	Coada	
2		Dumitru Dascălu		
1	7	Gheorghe Lemnaru		
35	3	adică trei zeci şi cinci stânjeni şi trei palme.		

Locuri de case ce i s'au venit la mahala tot întraceastă hliză.

stj.	palme	
16		*Ilie Băcalu* 10 stânjeni lungul 6 » curmezişul 16
24		*Petrea Lemnaru*; însă 14 stânjeni lungul 10 « curmezişul 24

stj.	palme	
24		*Dinu Săpunaru* ; însă
		14 stânjeni lungul
		10 » curmezişul
		24
17		*Grigore Cojocaru* ; însă
		9 stânjeni lungul
		8 » curmezişul
		17
19	4	*Şcoala ot. biserica Săpunarilor*, însă
		11 st. lungul
		8 » 4 pal. curmezişul
		10 » 4 palme.
15		*Mlădin Ciobotaru*, însă
		12 st. lungul
		3 » curmezişul
		15
15	3	*Radul Săpunaru*, însă
		12 st. lungul
		3 » 3 pal. curmezişul
		15 » 4
52		*Toma Casapul*, însă
		35 st. lungul
		7 » curmezişul
		42
38		*Vasile Abageriu*. însă
		30 st. lungul
		8 » curmezişul
		38
34	4	*Ioan Abageriu*, însă
		30 st. lungul
		4 » 4 pal. curmezişul
		34 » 4
18		*Zaharia Blănaru*, însă
		11 st. lungul
		8 » curmezişul
		18

stj.	palme	
18		*Toader Ciobotaru*, însă
		11 st. lungul
		7 » curmezişul
		18
13		*Simion Abageriu*, însă
		12 st. lungul
		11 » curmezişul
		23
22		*Grigore Dascalul*, însă
		17 st. lungul
		5 » curmezişul
		22
16		*Stanciu Ţiganu* heraru, însă
		8 st. lungul
		8 » curmezişul
		16
17		*Andronachi Cioclu*, însă
		12 st. lungul
		5 » curmezişul
		17
31		*Vasile Cojocaru*, însă
		23 st. lungul
		8 » curmezişul
		31
37		*Dima Păscaru*, însă
		23 st. lungul
		14 » curmezişul
		37
32		*Iancu Păscaru*, însă
		20 st. lungul
		12 » curmezişul
		32
462	3	adecă patru sute şaizeci şi nouă stânjeni trei palme

Iar locul tot din hliza aceasta din drumul ce merge dela poarta Sătrarului Pascal Străjescu şi pără în capatul ce dă în coastele moşiei Petreşti. s'au împărţit pe lung în cinci părţi, care s'au ve-

nit de parte pe la poarta Șătrarului Pascal câte douăzeci și unul stânjeni șase palme și trei parmace, iar la capătul despre Petrești, este douăzeci și cinci stânjeni, patru palme.

Locuri de case ce li s'au venit tot la mahala în hliza de 62 stânjeni cinci palme tot din jumătatea *Satului de sus Sârbii, ce numesc și Brătuleștii* ce este între Săponari și Arionești.

Stânj.	Palme		
33			*Irofti Croitoru*, însă
		17 st.	lungul
		16 »	curmezișul
		33	
32			*Dumitru Olteanu*
		18 st.	lungul
		14 »	curmezișul
		32	
75			*Comisul Panaite Ciucă*, însă
		45 st.	lungul
		30 »	curmezișul
		75	
140 adecă una sută patruzeci Stânjeni.			

Iar locul stărp tot din hliza aceasta din dosul caselor Comisului Panait Ciucă și până în coastele moșiei Petrești împărțit pe lung în cinci părți care s'au venit D-lor părți pe din dosul grădinei Comisului Ciucă, câte trei spre zece stânjeni, iar la capătul despre Petrești câte cinci sprezece stânjeni, șase pol. palmace.

50 adică cincizeci stânjeni din hliza de 250 stânjeni una palmă tot din jumătatea satului de sus Sârbii, ca este între Arionești și între Gheorghe Barbu cavafu care această măsură este la capătul despre Milcov, iar la al doilea măsură pe dilăturea târgului, să vine cincizeci și unul stânjini patru palme șase pol. palmace, și la capătul despre Petrești șasezeci stânjeni una palmă patru pol palmace.

30 adică treizeci stânjeni în hliza de 150 stânjeni din ceialaltă jumătate de sat Sârbii partea de jos. ce umblă în duoi *bătrâni Trăsnișul* și *Munceleanul*, care hliză este între Arionești și între *Gheorghe Bors*, și această măsură este la capătul despre Milcov, iar la al doilea măsură pe de laturea târgului, i să vine

treizeci şi unul stânjeni, patru pol parmace şi la capătul despre Petreşti treizeci şi şase stânjini şase pol palmace.

35 adică treizeci şi cinci stànjini din hliza de 175 stânjeni, ce este parte Hobjilească şi Poenească în moşia Stăeşti, care hliză este între partea ce are mănăstirea Mera tot într'această moşie, şi această măsură este la capătul, despre Milcov,. iar la al doilea măsură pe de lăturea târgului, i să vine- două zeci şi şapte stînjeni, patru palme şi şase pol palmace, şi la capătul dela drumul Luminilor douăzeci şi unul stânjini cinci palme, clnci pol palmace.

Această împărţeală fiind făcută cu bună dreptate, şi mulţumirea noastră tuturor fraţilor, am iscălit, însă de să va întâmpla ca să fi făcut vre-o greşală la măsurătoarea locurilor de dugheni şi de case, sau mai mult să treacă la cineva, sau să nu să ajungă sau ori ce alte prlcini să va întâmpla să nască, să nu poată a mai trage un frate pe altul, că şi dobânda şi paguba să fie aceuia ce s'au venit parte pe acolo, căci aşa ni-am primit fieşte care.

(Iscălit) *Enache Dan* jignicer; *Ioniţă Mathei*, Scarlat Hobjilă, Ioan Hobjilă.

Manea Sârdar iscăl.,—Sava Goglează—.

Eu Măriuţa răposatului Toma Poeană.

Eu Dumitrache Zet Poeană.

Şi cu zisa lor am iscălit
Dumitrache Manole

După luminata poroncă a prea înălţatului Domnului nostru Măria Sa Aliesandru Constantin Moruz Voivod, ce au adus neamul Hobjileşti şi Poeneşti, către D-lor Boerii Starostii de ţinut Putna şi către mine, ca să le împărţim părţile de moşii ce au în târgul Focşani, şi la câmp în hotaru moşiilor Brătuleşti şi Stoeştii următori fiind poruncii, şi stând cu mare luare a minte, cumpănind câte-şi cinci părţile de o potrivă, dupa cum pe larg să arată în a fieşte caruia împărţială, fiind şi cu primirea tuturor fraţilor, care s'au şi iscălit i-am încredinţat-o şi cu a mea iscălitură.

(Iscălit) Nicolae Stamatin Sârdar:

De la Starostia Putnei.

Această împărţeală fiind făcută cu cumpăneală şi cu bună

dreptate, şi primită de căte cinci părţile s'au încredinţat şi de cătră noi.

1806 Martie 25.

(Iscăliţi) Alicsandru Sluger

Iordache Catargiu Spătar.

Judecătoria ţinutului Putnei

Copia aceasta posläduindusă din cuvânt în cuvânt, şi fiind întocmai cu originalulu, s'au încredinţat cu iscăliturile mădularilor şi punerea peceţii judecătoreşti potrivit cererei ce prin jalbă a făcut D-lui neguţitoru S. S. Ignat.

C. Dăscălescu, Boţan păharnic.

No. 283 Poslăduit

1839 Noem 27 Stolnacialnicul Corbul

(L. S.)

Documentul No VII

relativ la aceiaşi împărţeală

Impărţeala ce s'au făcut neamului Hobjilesc şi Poenesc, pentru părţile de moşie, ce au în târgul Focşaui în hotarul Brătuleştilor, Stăeşti după două hotarnice din 1805 Iunie iscălită de D-lui Căminaru Enachi Pruncu, de D-lui Pitaru Ioan Tăutu, ce le-au ales de către părţile altor răzeşi, împărţindu-să pe cinci fraţi anume: d-lui Jigniceru, Enachi Dan, Tasia Bulibăşoaie, Căpitan Ioniţă Matei cu ai sei, Scarlat Hobjilă cu ai sei, şi Ioan Hobjilă iarăşi cu ai sei, făcându-se măsura cu stânjenul gospod. 1806 Mart 25.

A cincea parte a Căpitanului Ioniţă Matei cu ai sei.

stj.	plm.	
1		Din locul dughenii lui Chirilă Cojocaru, bez un stânjen tot din acest loc de dugheană ce s'au dat în partea Tasiei Bulibăşoaei în rândul uliţei despre răsărit
2		Nedelcu Bogasieru idem

stj.	palme		
4		Gheorghe sîn Sfetcu	In rândul uliţei despre apus
1	6	Vasile Cazacu	
5		Răduţă Şumşalău Bogosier	
1	6	Ilie Bacalu	
5		Eni Plăcintaru	
1	4	Căpitan Ioan Bunghestu	
1		Dima Pitarul	
2		Sandu Cojocaru	In rândul uliţei despre răsărit
3	5	Lazăr Bărbieru	
3	2	Sterea Berca grecu	
3	5	Smaranda Manea lui Petrachi	
35	5	adică treizeci şi cinci stânjeni şi cinci palme.	

Locurile de casă ce s'au venit tot întru această hliză.

stj.	palme		
46		*Sârdaru Ioniţă Cerchez*, însă	
		27 stânjeni lungul	
		19 » curmezişul	
		46	
11		*Costache Abageru* însă	
		9 stânjeni lungul	
		2 » curmezişul	
		11	
15		*Stan Olaru*, însă	
		9 stânjeni lungul	
		6 » curmezişul	
		15	
9	4	*Grigorie Ciobotaru* însă	
		5 stj. 4 p. lungul	
		4 » curmezişul	
		9 4	
7		*Toader Calpacciu*, însă	
		4 stânjeni lungul	
		3 » curmezişul	
		7	
22		*Ioan Olaru*, însă	
		13 stânjeni lungul	
		9 » curmezişul	
		22	

stj. palme

29 *Dumitru Curele*, însă
16 stânjeni lungul
13 » curmezişul
29

17 *Stefan Blănaru*, însă
13 stânjeni lungul
4 » curmezişul
17

16 2 *Vasile Croitoru*, însă
13 st. lungul
3 » 2 p. curmezişul
16 » 2 p.

15 1 *Gheorghe Brat Vasile*, însă
12 st. lungul
3 » 1 p. curmezişul
15 » 1 p.

15 4 *Tudurache Croitoriu*, însă
10 st. lungul
5 » 4 p. curmezişul
15 » 4 p.

15 4 *Stefan Cojocaru*, însă
10 st. lungul
5 » 4 p. curmezişul
15 » 4 p.

12 *Costantin Cojocaru*, însă
7 st. lunpul
5 » curmezişul
12

10 *Ilie Slugitoru*, însă
6 st. lungul
4 » curmezişul
10

32 *Dumitru Grecul*, însă
17 st. lungul
15 » curmezişul
32

stj. palme

20 *Şărban Cojocaru*, însă

15 st. lungul

5 » curmezişul

20

27 *Nedelcu Harabagiu*, însă

15 st. lungul

12 » curmezişul

27

18 *Vasile a Stănciulesei*, însă

11 st. lugul

7 » curmezişul

18

36 *Grigoraş sin Stroea*, însă

19 st. lungul

17 » curmezişul

36

31 *Grigori Păscaru*, însă

21 st. lungul

10 » curmezişul

31

35 *Pascu Bârlădeanu*, însă

24 st. lungul

11 » curmezişul

35

31 *Radu Cojocaru*, insă

22 st. lungul

9 » curmezişul

31

470 7 adică patru sute şapte zeci stânjini şapte palme.

Iar locul tot din hliza aceasta din drumul ce merge pe la poarta caselor Satrarului Pascal Străjescu şi pană în capătul ce dă în coastele moşiei Petreştilor, s'au împărţit pe lung în cinci părţi care s'au venit de parte pe la poarta Sătrarului Pascal câte două zeci şi unul stânjeni, şase palme trei parmace, iar la capătul despre Petreşti câte două zeci şi cinci stânjeni patru palme.

Locurile de casă ce s'au venit tot la mahala în hliza de 62

stânjeni 5 palmi tot din jumătatea satului de sus Sârbii, ce să numesc şi Brătuleştii, ce este între Soponari şi între Arioneşti.

stj.	plm.	
39		două locuri a lui *Vasile Cucă*, însă
		26 st. lungul
		13 » curmezişul
		39
28		*Mihail Cojocaru*, însă
		16 st. lungul
		12 » curmezişul
		28
47		*Zamfir Blănaru*, însă
		27 st. lungul
		20 » curmezişul
		47
40		*Angheluţă Croitoru*, însă
		20 st. lungul
		20 » curmezişul
		40
154		adică una sută cinci zeci şi patru stânjeni.

Iar locul stărp tot din hliza aceasta din dosul grădinei caselor Comisului Panait Ciucă; şi până în capătul, ce dă în coastele moşiei Petreşti, s'au împărţit pe lung în cinci părţi, cari s'au venit de parte pe din dosul grădinei Comisului Ciucă câte cincisprezece, stânjeni, iar la capătul despre Petreşti, câte cinci sprezece stânjeni şase pol parmace.

50 adică cinci zeci stânjeni din hliza de 250 stânjeni una palmă tot din jumătatea satului de sus Sârbii, ce este între Arioneşti şi între Gheorghe Barbul, cavafu, care această măsură este la capătul despre Milcov, iar la al doilea măsură pe dilăturea târgului i să vine cinci zeci şi unul stânjeni, patru palmace, şi la capătul despre Petreşti şasă zeci stânjini, una palmă şeasă palmace.

30 adică treizeci stânjeni din hliza de 105 stâng. din ceialaltă jumătate de la satu Sârbii partea de jos, ce umblă în doui bătrâni *Trăsnisul* şi *Munceleanu*, care hliză este între Arioneşti şi între Gheorghe Borş, şi aceasta masură este la capătul despre Milcov, iar la al doilea măsura pe dilăturea târgului i-să vine trei

zeci şi unul stânjini, patru pol palmace, şi la capătul despre Petreşti trei zeci şi şasă stânjeni, şasă palmace.

35 adică treizeci şi cinci stâng. din hliza de 175 stânjini ce este parte Hobjilească şi Poenească în moşia Stăeşti, care hliză este între partea ce are măn. Miera tot în această moşie Stăeşti şi între partea Clironomilor lui *Vasile Amorţitu*, şi această măsură este la capătul despre Milcov, iar la al doilea măsură pe dilaturea târgului i se vine două zeci şi şeapte stângeni. patru palmi. şease pol-palmace, şi la capătul dela drumul Luminilor douăzeci şi unul stânjeni cinci palme, cinci pol palmace.

Această împărţială fiind făcută cu bună dreptate şi mulţămirea noastră a tuturor fraţilor am iscălit, însă de să va fi întâmplat ca să se fi făcut vre o greşeală la măsurătoarea locurilor de dugheni şi de case, sau mai mult să treacă la cine-va. sau să nu se ajungă ceva, sau ori ce alte pricini să va întâmpla să nască, să nu poată a mai tragi un frate pe altul, ce şi dobânda şi paguba. să fie aceluia ce i-au venit partea pe acolo, căci aşa ne-am priimit fie care.

(Iscăliţi) Enache Dan jicnicer, Ioniţă Matei Căpitan, Scarlat Hobjilă, Ioan Hobjilă, Sava Goglează, Manea Sârdar, iscaliţi.

Eu Mariuţa râp. Toma Poeană.

Eu Dumitraşcu zet Poeana.

Şi eu cu zisa lor am iscălit
Dumitrache Manoli

După luminata poruncă prea înălţat Domnului nostru Măria Sa Alexandru Constantin Moruz Voevod ce au adus neamu Hobjileştilor şi Poeneştilor către D-lor boerii Starosti de ţinut Putna, şi către mine, ca să le împărţim părţile de moşii ce au în târgul Focşani şi la câmp în hotaru moşiei Brătuleştii şi Stăeştii, următor fiind poruncii, şi stând cu mare luare aminte, cumpănind câte cinci părţile de o potrivă, după cum pre larg se arată în a fieşti căruia împărţeală, fiind şi cu priimirea tuturor părţilor, care s'au şi iscălit, am încredinţat şi cu a mea iscălitură.

(Iscălit) Nicolae Stamatin Sârdar.

De la Starostia Putnei

Această împărţeală fiind făcută cu cumpăneală şi bună drep-

tate, și primită de către câte cinci părțile s'au încredințat şi de noi.

(Iscălit) Alixandru Clucer

Iordache Catargiu Spătar

1806 Martie 25

Judecătoria ținutului Putnei

Copia aceasta poşlăduindu-să din cuvânt în cuvânt și fiind întocmai cu originalul să încredinţează de către judecătorie cu iscăliturile Clenurilor şi punerea peceţii.

1837 Mai 3 zile

Buznea Sărdar, V. Bucşenescu.

Director Nacu

(Pecetea judecătoriei) Poşlăduit Pastia

No. 3427

Judecătoria ținut. Putnei

Copia aceasta poşlăduindu-să din cuvânt în cuvânt şi fiind întocmai cu alta asemenea încredinţată de mai înainte sub No. 3427 precum mai sus arată, să întăreşte cu iscălitura mădularilor şi punerea peceţii judecătoriei, potrivit vrerei ce prin jalbă a făcut D-lui negustorul Gheorghe Ignat.

C. Dăscălescu, Boţan Păharnic

No. 282 Poşlăduit

1839 Noem. 27 Stolnacialnic Corbu

Documentul No. VIII

relativ la Bahne

Copie după original

De la Starostia ţinutului Putnei

Din luminata poruncă Măriei Sale prea Inălţatului nostru Domn Constandin Alexandru Ipsilante Voivod ce au adus Gheorghe Borş şi Stefan Popescu cumnatu seu din ţinutu Neamţului

poruncitoare ca să cercetăm pricina de judecată ce au ei cu unii din locuitorii ce să află aici în oraşu Focşani, pentru împresurarea ce le fac la câte-va părţi de moşie, anume Muncelenii i Mirceşti i Godineşti i Sevoarda i Bodeştii alături cu hotaru Joräştilor pe din Jos, i la Bărlădeni, i la Folteşti, i la Dobroteşti, i la Clipiceşti, i la Bătineşti, i la Godineşti care părţi arată ei că sânt ale trage după un moş al lor anume *Constantin* fecioru lui *Toader Cernei Căpitanul*, care acel Toader strămoşu lor încă le-ar fi avut şi el de zestre de la socru lui, Ioan Vizăuţ, care Vizăuţ le-ar fi stăpânit în toată viaţa lui, cum după dânsul şi ginere său Toader Cernei Căpitanul tot cu pace şi după dânsul Constantin fiu seu, până în trecuta cea de întăi răzmeriţă; şi cu toate că numitul Constantin Cernei atuncea s'au bejănărit în părţile ţinuturilor de sus, dar vechilu ce l'au lasat pe aceste părţi de moşie anume Diaconu Florică, iară-şi au stăpânit tot cu pace până în domnia răposatului întru fericire *Constandin Dimitrie Moruz Voivod**), iar de atuncia încoace un Dinul Săpunaru cu ai sei li-ar fi luat aceste moşii, din stăpânirea aceasta, iar dânşii le ţine până acum, care Săpunaru aflându-să întru acea vreme la Eşi fiind orânduiti amândouă părţile la Domnul Vel Logofet, Săpunarul au dat răspuns, că viind numiţii geluitori la faţa locului cu scrisorile ce au, şi cercetându-să pricina, pentru câte părţi să vor dovedi drepte ale lor el nu va pricinui, şi le va da şi după scrisori şi dovezi ce vor ave să li să aleagă drepte părţile lor, şi să li să dee în stăpânire; iar neodihnindu-să vre o parte, cu zi de soroc la 8 a lunei Noembrie să să afle la Divan. După luminată poruncă aducând pe numitu Dinu Săpunaru, şi pe Arghire nepotu seu, care aceştia s'au dovedit că stăpânesc câte-va pământuri şi răzoare în numita moşie *Muncelenii* ce acum se numeşte *Bachne* şi mai întăi am cerut de la numtul *Gheorghe Borş* i cumnatu seu Stefan Popescu să ne arăte cu ce dovezi cer aceste pământuri şi că ar fi drepte ale lor, rămasă de la un moş al lor Constandin fecioru lui Toader Cernei Căpitanul. Şi neau arătat întâi prin zapis din leat 7165 (1657) de la un Nastasă sin Dănilă, vânzare de patru pământuri în Munceleni, ce acum se numeşte Bahni la Ion Vizăuţ socru lui Toader Cernei Căpitanul, i un Nicolae două pământuri şi un răzor, i un

*) Const. Moruz de la 1777—1782 Domn in Moldova.

Albul trei pământuri. Şi alt zapis din leat 7167, vânzare, de la un Vartolomeiu sin Stegereanu cu femeia lui Eftimia i sora sa Antimia, vânzare de patru pământuri la Ion Vizăuţi i Lăpădat Ianul trei pământuri la Ioan Vizăuţ. Şi alt zapis din leat 7169, Stegereanu vinde şase pământuri tot lui Ioan Vizăuţi, care pământuri şi lui, i-au fost cumpărătură de la un Buzoean, şi un Pavăl patru pământuri, i alt zapis din leat 7181, Pavel pune zălog partea sa la Ion Vizăuţ, i alt zapis din 7187. Vartolomeiu cu femeia sa Eftimia i sora sa Antimia vând un pământ tot la Ion Vizăuţi, i alt zapis din leat 7191, un Tudosie vinde patru răzoare de loc, i alt zapis din 7207 Nastasia femeia lui Denaru vinde o bucată de loc la Ion Vizăuţ; alt zapis din 7217 un Nicolae Surce cu Tudora femeia lui i Tanase frate său vând două pământuri la Toader Cernei Căpitanul, i alt zapis din leat 7219, Vasile Jumei cu fecioru lui Nicolae şi Maria vând un pământ tot la Toader Cernei Căpitanul, ginerile lui Ion Vizăuţ, alt zapis din leat 7219 Lăpădeţeanu cu femeia lui Irina şi fiesa Maria vând un pământ lui Toader Cernei Căpitanu cumnatul său. După care toate aceste zapise socotindu-să suma pământurilor i a răzoarelor să adună trei-zeci şi unu pământuri şi cinci răzoare, i o parte de loc ce să arată mai sus zălog, şi o bucată iar de loc cumpărătură de la Nastasia femeia. Asupra cărora vânzări au arătat jeluitorii şi întăritura gospod a Domnului Nicolae Alexandru Voivod, din leat 7221 Dec. 31 de sunt 82 de ani, cu cuprindere să aibă Toader Cernei Căpitanu ginerile lui Vizăuţ volnicie aşi ţine şi aşi cerca moşiile ce sunt la ţinutul Putnei drepte a socru seu Ion Vizăuţ atât a lui drepte, cât şi cumpărători după zapise ce au arătat anume la *satul Muncelenii*, adică cea de sus numita moşie ce acum se numeşte Bahne, pe apa Milcovului din jos de Focşani, cum şi din celelalte de sus pomenite părţi de moşie. In potriva cărora zapise şi întăritură întrebându-să şi pe pârâţii Dinu Săpunaru şi Arghire nepotu-său ce au să răspunză, şi să arăte, şi ei cu ce putere stăpânesç această parte de moşie Muncelenii ce acum se numeşte Bahne, şi amândoi cu un cuvânt au răspuns că ei alte scrisori nu au de cât stăpânirea ce le a rămas şi lor de la un Ion Belei ce le-ar fi fost moş lor, arătând spre dovadă şi o scrisoare în chip de diată fără de martori singur scriitor şi iar singur dovedeşte acel Belei, că ar fi având parte în Munceleni cumpărătură a lui cu feciorii lui de la

un Mircea; care diată cunoscându-să că este făr de nici un temeiu, şi numiţii iarăşi singuri au răspuns, că adevărat acest fel de diată nu să poate să aibă nici o putere şi că ei de şi au stăpânit această parte în Munceleni până acum; ce să numeşte acum Bahne au stăpânit fiindcă nimeni până acum nu s'au arătat stăpân; dar de vreme că aceşti jeluitori au aceste de sus arătate dovezi, nici ei de acum înainte nu mai pricinuesc nimic, ce pe câte pământuri le au ei la a lor stăpânire, le dă voie a merge să şi le stăpânească cu bună pace, căci ei altă judecată n'au a mai cerca.

Drept aceia de la judecata noastră asemene s'a hotărât că jăluitorii de acum înainte să rămâie ei stăpâni pe toate părţile de pământuri şi răzoare ce au fost până acum la stăpânirea lor, rămâind acea diată acelui Belei ce zice că le-ar fi fost moş, răsuflată. Deci fiind că după toate cercetările, ce cu amăruntul s'au făcut pricinei aceştia, şi după măsura ce de cătră starostie s'au orânduit pe Ion Logofătul şi Ion Blanaru mazilul, s'au aflat într'acel hotar al Muncelenilor ce să numeşte acum Bahne, pământuri cinci zeci şi şapte şi jumătate, şi pământul de câte două zeci de paşi şi pasul de câte şase palme proaste, din care aceste pământuri afară din arătatele de sus trei-zeci şi unu, ce se găsesc la stăpânirea numitului Dinu Săpunar, şi a lui Arghirie nepotul său, mai sunt şi altele, însă la un Enache zet Popa Enache două zeci şi şasă şi un răzor, pe care Ienache zet popa Enache ducându-să şi pe el la judecată şi întrebându-să cu ce stăpâneşte şi el aceste pământuri de vreme că întăriturі de sus pomenite ce au jeluitorii Gheorghe Borş, cu Ştefan Popescu cumnatu seu că Domnul de atuncea au dovedit că Toader Cernei ginerile lui Ion Vizăuţi a avut părţi a lui drepte şi baştină şi cumpărătură şi de aceea îl volniceşte a-şi cerca şi aşi ţine drepte moşii a socru său Ion Vizăuţi din ţinutul Putnei la satul Muncelenii din jos de Focşeni pe apa Milcovului, şi au răspuns, că şi lui stăpânirea i-au rămas de la socru seu popa Enache, iar alte dovezi nu are de cât o diată ce iau rămas lui de la numitul socru său popa Enache, şi luându-o s'a văzut o scrisoare în chip de diată din leat 1775 Oct. 7 de sânt 25 de ani ear făr de nici un martor numai scriitorul preotu Ilie, care arată că a scris el cu zisa popii lui Ienache adecă a socrului lui Ianache preotu, prin care arată că lasă fiică sa Maricăi i ginere său nişte locuri de casă i dughene şi partea lui din Bahne, adecă din

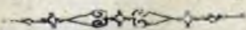
Munceleni, din care diată, vederat sau adevărat jalba jeluitorilo adevărată, adecă numitu preot Ianache, socru lui Ianache aflându-să preot de biserică într'o acest sat Muncelenii, ce acuma se numeşte Bahne au stiut a fieşte cărui locuri şi pământuri; şi după răsmeriţă stăpânul acelei părţi de moşie Munceleni.

Costandin Cernei n'au mai putut veni la urma lui săşi caute de dânsa, iar la moartea lui între locurile ce se vede că cu hrăpire au pus mâna de le au stăpânit, au lăsat în scris, că lasă, partea lui din Bahne, dar că ar fi fost a lui, nu dovedeşte de unde o are, sau cu ce chip iau venit în stăpânire, care diată de către judecata starostiei cu totul n'au fost primită, cum şi însuşi Enache ginerele acestui preot acum la întâia cercetare cunoscând, că socru său a fost un acolisător de aceste moşii străine, au dat răspuns înaintea judecăţii, că nici el nu pune temei pe această, diată, de vreme că vede acum aceste de sus dovezi, ce au jeluitorori, isspisoc de întăritură pe drepte părţi a lui Teodor Cernei şi de cumpărături, şi au primit, ca să dea zapis la mâna jeluitorilor aşi lua aceste de sus arătate pământuri şi dela dânsul la a lor stăpânire, că nici el nu va mai cerca altă judecată, apoi în urmă chemându-să să dea acel zapis, au întors, zicând, că el va să ţie aceste pământuri ori ale cui vor fi, după cum le au ţinut până acum, rămânând la cuvântul stăpânirei de 25 de ani în coace de la acea de sus pomenită diată a socru său popa Enache, şi că el va merge la divan de să va judeca cu jeluitorii, pentru care fiindcă acest Ienache Zet popa Enache nu s'au odihnit după judecata noastră aici, şi şi-au întors cuvântul său cel dintâiu, ce au zis să nu mai cerce altă judecată, le va da pământurile jeluitorilor, şi în urmă sau întors, i-s'au pus zi de soroc, ca la 10 ale lunei lui Ghenar să să afle la lumi-natu divan Mării sale lui Vodă, pentru care de curgerea pricinii s'au dat lui Bors şi lui Stefan cumnatu său şi de la noi această mărturie de judecată.

1800 Dec. 12.

(Subsemnătura)

S'au trecut în condica Starostii



DOCUMENTUL IX.

Incredințez cu aceast zapisu al miu ce-l dau la mâna D-sale jupân Pârvu Băcalu sân Ursu Bărbieru di aicia din Târgu Focșani precum să fie stiut, că am vândutu D-sali o bucată din locu în marginea târgului Focșanilor. Dispre mează noapti la cămp alăturea cu viili Amorțitului și din *bătrânu Stanciu* di șei zeci și doi de stânjeni, după cărțili ci sânt făcute din anu 1806, iscălit di răposatul Sârdar Niculai Stamatinu di pi neamu Hobjilescu, cari locu ieste pi din jos alăturea cu hliza Săpunarului dândusă în stânjeni din hliza Săpunarului în jos pără în hliza răzășilor totu neamu Hobjilescu trei zeci stânjini, gospod, după cumu iesti la împărțelii. Iar lungu iasti una sută nouă zeci și opt stânjeni totu cu stânjănu gospod din cari cincisprăzeci stânjeni săntu ai soțului meu și cincisprăzece stânjeni săntu ai miei, după cum scrie împărțelili, măsurându-să s'au pus piatra hotară. După măsură cu buna voe-mi s'au vândut D-sale di sus arătat cu prețu câti unsprăzăce lei stânjenu, care să cuprindu pi stânjeni curmeziș trei sute trei zeci lei, di care am primitu și toți banii în mănili mieli și di astăzi înainti să stăpânească în veciu ca pi o dreaptă ocină și moșie a sa, atât D-lui câtu și urmașii D-sale, câți Dumnezeu i va dărui, și spre încredințare am iscălitu, și când s'au făcutu zapisu s'au mai întâmplat și alți care mai jos să vor iscăli.

1812 Mai 21.

Costandin Hobjilă, Zoiță Hobjilă.

Andonie State, sân Neculai martur.

Stavarachie mam întâmplat.

Și am scris cu . . . . . cu zisa și primirea numiților mai sus.

Gheorghe Martur.

O iscălitură ștearsă a lui Ignat Petrov.

Iscălitura lui Ignat ieste răsuflă și n'o primescu fiind că am vândut drept lucru meu și am iscălit Cost. Hobjilă.

Petrache (Kosmița) am fost față.

DOCUMENTUL No. X.

Mai multe documente relative la cumpărăturile lui Istrate Dabija în Putna, şi altele interesante prin coprinsul lor. Din actele moşiei d-lui I. I. Langa dela comuna Bizigheşti pe apa Putnei.

Tălmăcire din uric vechiu sîrbesc dela Vasile (Lupu) Voivod Domn ţerii Moldovii scris de Ionaşcu în Ieşi la anul 4143 (1635) Martie 7.

Zapis de vânzare

Iată au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boerilor noştri ai Moldovii a mare şi mici, sluga noastră *Dabija Staroste*, şi au adus un zapis de mărturie dela *Petre Soltuzu* cu douisprăzece pârgari din Tîrgul Ajudului, scriind aşa şi marturisînd, într'acel zapis, precum că au venit înaintea lor *Tudora* fata lui *Dragotă* nepoata lui *Oţel* şi Avramia fata lui Puşcă tij nepoata lui *Oţel* şi feciorii, de a lor bună voie de nimeni siliţi, nici asupriţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie, un vad de moară, vadul lui Puşcă din sus de Stoeşti, pe acelaşi l'au vândut mai sus numitului sluga noastră lui Dabija Pârcălabu (sic) drept 20 taleri bani gata număraţi şi patru boi şi . . . vaci înaintea preotului *Savei* şi a lui *Ionaşcu* şi a *Merei*, şi a Irimiei din Păuneşti şi a sorii din *Bârlădeşti* şi a multor oameni unii megieşi de prin prejur. Deci noi dacă am văzut acel zapis de mărturie Domnia mea am crezut, şi încă şi de la noi i-am dat, şi i-am întărit lui. Drept aceea acele de mai sus scrise vad de moară, vadul lui Puşcă să-i fie şi de la Domnia mea slugii noastre lui, Dabija Starostii dreaptă ocină şi moşie şi cumpărătură şi uric şi întăritură cu tot venitul nestricat nici odinioară în veci, şi altul să nu se amestece.

Insuşi Domnul au poruncit.

(L.S.) şi cu Petru Başotă vel Logf.

Tălmăcită în Iaşi la 1815 Iulie 20 zile.

Zapis de vânzare.

Adică eu *Toader Ciohodarul* scriu şi mărturisec cu acest zapis al meu de n me nevoit nici asuprit, ci de a mea bună voe am vândut a mea dreaptă ocină şi moşie *două pământuri în frunte la sat la Stoeşti cu vad de moară şi case făcute, şi cu trei pogoane de vie, şi cu tot venitul, ce va fi pe acea parte de loc*, aceasta o am vîndut *Dumni Sali Dabijii, marele Vornic şi jupânesei Dumni Sali Dafinii* drept şeasă zeci ughi, şi mi au plătit Dumnealui deplin aceşti bani toţi ce mai sus am scris în mânule miali, ca să-i fie Dumnisale dreaptă ocină şi moşie şi cuconilor Dumnisali şi nepoţilor şi strănepoţilor neclintită nici o-dată în veci. La tocmeala noastră fost-au boeri şi oameni anume: Alexandru Costin Pitarul, şi Constantin Păharnicul, şi Ghinea Neguţătorul şi Irimia feciorul lui Pătrăşcan de Bătineşti, şi Cerbul de Domneşti, şi Toader feciorul lui Istratie de Bătineşti şi Ehadie dela Cruce şi alţi mulţi cine s'au pribegit, însă din toate rudele mele nimeni să nu aibă de a se *amesteca* de aci înainte peste tocmeala noastră, şi pentru credinţă mi-am pus pecetea, şi aceşti boeri toţi au iscălit şi şi-au pus pecetile, ca să să ştie.

Leat 7169 (1661) Aug. 10

Urmează iscăliturile.

Zapis de vânzare

Adecă eu Toader Ciohodarul feciorul Zamfirei, nepotul lui *Varlic*, ce au fost Vornic mare, scriu şi mărturisesc cu acest zapis al meu, cum eu de bună voie mea de nime nevoit nici asuprit am vândut a mea dreaptă ocină şi moşie patru pământuri din sat din *Stoeşti*, cè sunt pe gârla din sus în ţinutul Putnei, aceasta eu am dat Mării Sale *Io Evstratie Dabija* Voevod din mila lui Dumnezeu Domnul ţărei Moldovei, ca să fie Măriei Sale dreaptă ocină în *veaci* şi cuconilor Măriei Sale şi nepoţilor şi a tot rodul. Măria Sa Vodă mai dinainte vreme în boerie casele noastre şi viile şi moara şi două pământuri iarăşi dela noi într'acel sat ce mai sus scriem . . . şi aceste pământuri ce ne mai rămânea nevândute le am dat de bună voea noastră, ca să fie Mării Sale ocină îm-

preună cu ceealaltă, pentru că şi Măria sa vodă s'a milostivit şi ne au ras dajdia ce am avut de multă vreme la vistieria domnească, şi ne au făcut odihnă la casa noastră, drept aceasta nime dintre fraţii noştri sau din coconii noştri sau din toată seminţia noastră, ca să nu easă a să amesteca nici o dată în veaci.

Pentru mai mare credinţă pusu-mi-am eu pecetea şi am iscălit în zapis şi eu Leca driacul am scris.

Iaşi leat 7170 (1662) mesita Ghen 28.

Toader Ciohodarul

Acest zapis de vânzare a fost întărit prin hrizov domnesc dat la anul 7170 (1662) Ian: 30

DOCUMENTUL XI.

O constatare la satul Stoeştii pe Putna cerută de Doamna Dafina

Bejan Gheucă biv Pitar şi Pătraşco biv Logofăt mărturisim cu această scrisoare a noastra precum având Măria sa Doamna *Dafina* şi cu alte seminţii a răposatului Dabija Voevod pricină cu un om anume: *Necula feciorul popii Ursul de Stoesti*, pentru nişte vii, carele au făcut Ursul şasă stânjeni vii, iau făcut pe moşia *Stoeştilor*, care este dreaptă moşie şi cumpărătură răposatului Dabija Voevod, şi ne având ei nici o treabă întru această moşie să facă vii; Dece şi până la viaţa Dabijei Vodă li s'au zis de multe ori, să nu pue vii pe acel loc, că vor pierde viile. şi munca lor va fi întru nimic; iară de aceasta nimic n'au grijit, căci au fost *amu* pre după viaţa răposatului Dabija Voevod, ci necum din vii să iasă *ce încă şi rudă Dabijeştilor s'au făcut*, ca să nu'i poată scoate dintr'aceste vii. Dece noi am strâns mulţi oameni şi boeri din Dabijeşti şi încă şi din surorile răposatului Dabija Voevod, şi i-am întrebat de sunt rudă să nu să lapede. Dece seminţia Dabija Vodă toată l'a întrebat înaintea noastră, din ce ***moş*** este să'şi spue anume ***bătrânii*** şi seminţia să spue drept, şi de le va fi seminţia să'şi ţie viele fără nici o oprelişte, iară Necula nici într'un chip samă n'a putut da, nici moşii lui nu'i ştie cumu'i chema şi din cari este, dece noi văzând că umblă fără de cale, i-am

dat legea țării. și i-am pus zi în două săptămâni ; întru acest chip din vreme ce nu să află rudă oamenilor și seminției răposatului Dabija Vodă, și tot să-și ție viile, iără macăr și fără mărturii să și aducă într'aceste două săptămâni nișcare dreasă, să mărturisească cum este dintr'aceasta seminție tot să fie cu vii, iară de nuși vor aduce mărturii sau drease până la zi, să easă și din vii și din sat afară, ca niște oameni streini și fără moșie, și pentru mai adevărată credință noi am și iscălit într'această mărturie a noastră să să știe. Incă și mai înainte într'un an i s'au fost pus zi, ca și acum să să îndrepteze și nu s'a mai îndreptat.

Bejan Gheucă biv pitar Staroste de Putna
Petrașco biv Logofăt Staroste de Putna.
7180 (1671) Oct. 17.

DOCUMENTUL No. XII.

în care să arată bătrânii Stanciul și Bolca

Din actele de proprietate al familiei Vidrașcu comunicate de d-l Alex. Iurașcu actual proprietar atât a moșiei Cecanii ce să hotărește cu Stăești cât și a altor proprietăți în oraș.

Zapis

Adică eu, care mai jos mă voiu iscăli, dat-am adevărat și încredințat zapisul meu la cinstita mână D-sale *Cuconului Ioan Cerchez Sărdar*, precum să să știe, că de a mea bună voe i-am vîndut un loc de casă, *unde sunt casele D-sale* și în cuprinderea locului ogrăzii D-sale întră și o margine de loc din moșia Hobjileștilor și fiind și *Scarlat Hobjilă* de față la măsura acestui loc răzeși fiind, și acest loc este în hotarul Brăluleștilor în *bătrânul Bolca* din josul târgului Focșani Moldova. Care loc măsurându-să cu stânjenul vânzărei de jur împrejur, mai întâiu măsurându-să capătul despre amiazăzi s'au găsit stânjeni 18 adecă optsprăzăce, apoi măsurându-să și capătul despre miazănoapte s'au găsit stânjeni 27, iar lungul despre răsărit marginea s'au găsit 75 stânjeni, iar lungul marginea despre apus s'au găsit stânjeni tot atât a adică șeptezeci și cinci, și adunându-se toți stânjeni la un loc

s'au găsit 195 adecă una sută nouă zeci şi cinci stânjeni şi lăpădândusă trei părţi de stânjeni din stânjenii ce s'au zis mai sus rămân de plată 48 adică patru zeci şi opt şi palme şasă, şi tocmeala ne a fost pe stânjeni drept 4 lei, care bani i-am şi primit în mâinele mele toţi deplin. Deci de acum înainte să aibă D-lui a stăpâni, atât D-lui, cât şi urmaşii D-sale nestrămutat în veci, şi spre credinţă am iscălit însumi cu a mea iscălitură.

Băncilă şi Misăilă vânzător Leat 1805 Sept. 5
Nicolau vânzător.
Scarlat Hobjilă răzăş martor.

Zapis

Adică eu cel mai jos iscălit dat-am cu adevărat şi încredinţat zapisul meu la mâna D-sale Cuconului Ioan Cerchez Sărdar, precum să să ştie, că de a mea bună voe i-am vândut o bucăţică de loc ce o cuprinde cu ograda D-sale, şi acest loc este în hotarul Brătuleştilor ***în bătrânul Stanciu alăturea cu bătrânul Bolca*** care loc măsurândusă cu stânjenul vânzărei au venit capătul despre miază zi patru stânjeni, şi capătul despre miază-noapte au venit stânjeni doui, iar lungul stânjeni 45, şi s'au socotit de plată stânjeni 12, palme şase şi tocmeală am avut câte patru lei pe stînjen, care bani i-am primit toţi deplin in mânele mele, deci de acum înainte să aibă D-lui a stăpâni. atât D-lui cât şi urmaşii D-sale în veci, şi spre credinţă am iscălit însumi cu a mea iscălitură.

Scarlat Hobjilă, vânzător 1805 Sept. 5.
Băncilă mă iscălesc răzeş martor.

La 1823 Iunie 28 Sărdarul Ioan Cerchez vinde Păharnicului Dumitrachie Vidraşcu toate aceste locuri cari să cuprind în îngraditura sa *cu drum cu tot*, dându-i şi toate zapisele, ce le au avut de cumpărătură în bătrânii *Bolca* şi *Stanciul* dela Băncilă şi Hobjilă cu preţul de 4000 lei.

DOCUMENTUL No. XIII
din care să constată arderea oraşului Focşani de către Eterişti la 1821.

Mai jos iscălitul Hatmanul Constadin Palade, adeveresc prin zapisul meu ce dau D-sale Kir *Ioniţă Lascar*, precum să se facă

ştiut pentru o dugheană cu locul ei din târgul Focşani din uliţa mănăstirei Precista despre hotar în partea *Însărătului*, ce prin mezat săvârşit la anul 1817 Oct. 25 o am cumpărat de veci cu 1500 lei dela un *Alecu Başbulubaş* ce au fost vornic de Vrancea, şi dela soţia lui Maria sîn *Gheorghie Iarca*, care dugheană cu întâmplarea turburărilor trecute dela anul 1821, *când a ars tîrgul Focşani*, arzând şi dugheana după locul arătat, şi rămânând numai locul sterp prin alcătuirea ce am făcut cu D-lui Ioniţă Lascar, neguţător de bună voia mea i-am vândut-o de veci locul de dugheană arătat cu 800 lei adică opt sute lei, pe care mi -a numărat toţi deplin, dându-i eu şi toate hârtiile documenturi ce am avut pe acel loc. Deci de acum în veci, etc., etc.

1829 Iulie 4.

NOTA.—Alecu Bulucbaş în calitate de vornic de Vrancea, fiind însărcinat cu încasările pe seama vistieriei a delapidat 4000 de lei şi pentru plata acestor bani Vistiernicul C. Paladi i-a vândut dugheana, ce era zestre a nevestei sale.

DOCUMENTUL No. XIV

Relativ la Brătuleşti. Satul Sârbii de sus şi mahalaua lui Hobjilă

Zapis de schimb

Incredinţez cu aceasta scrisoare a mea la mâna D-sale *Gheorghe Barbul*, precum să să ştie că pentru 30 stânjeni moşie, ce are casa părinţilor săi *la satul Sârbii de sus în Bratuleşti, pe care silişte acum este satul Bahnele şi mahalaua lui Hobjilă*, unde mai am şi eu şi alte părţi de moşie cumpărătură alăturea pe de amândouă părţile acestor 30 stânjeni, am făcut schimb cu D-lui şşi i'am dat 25 stânjeni moşie în siliştea *Cecanii* cu măsurile în jos arătate, adecă aceşti 25 stânjeni măsura întâia la silişte, iar la al doilea măsură pe drumul Odobeştilor 23 stânjeni şi şasă palme, cum şi la al treilea măsură pe mijloc 18 stânjeni şi şeapte palme la drumul Luminilor, unde stă capătul acestei silişte doisprezece-

ce pol. stânj. cari aceşti 25 stânj. ce'i dau sunt din patru pământuri ce am luat cu schimb dela Pârvu Cojocar, care şi el le-au fost luat iarăşi în schimb dela schitul Dumbrăviţa, şi să ***răzăşesc*** (hotărăsc) cu pământurile ce stăpâneşte casa părinţilor lui Kir Gheorghe care aceşti 25 stânjeni, ce i-am dat eu s'au lipit cu partea ce avea în stăpânire de mai înainte, şi eu mi-am ridicat şi pichete hotar după marginea dintre moşia mea şi dintre a casei părinţilor lui Kir Gheorghe, şi am tras în trupul moşiei mele din afară de stăpânirea acestor 25 stânjeni pe cari i-au tras Kir Gheorghe alăturea cu partea casei părinţilor săi, pentru care am rămas eu a stăpâni mai sus pomenitele 30 stânjeni moşie dela Sârbii de sus, cu toate măsurile precum arată zapisul, ce mi-au dat Kir Gheorghe din partea casei, ca un epitrop, şi va stăpâni fieşte care dintre noi schimbul în pace ne supărat despre nime în veci, şi pentru credinţă am scălit.

1808 Martie 9

Asanache Dan am schimbat

Incă două iscălituri nedescifrabile.

SCHIŢĂ de LOC

D R U M U L L U M I N E L O R				
Trupul Cecanilor,		Trupul Stăeştilor		Trupul Brătuleşti
Partea pâharnicului Dumitrache Vidraşcu cu a cumnatului D-sale	Partea D-sale Gheorghe Barbul	Partea Pah. Elefteriu	Partea mânăstirei Mera	Târgul Focşani
M i l c o v u l				

DOCUMETUL No. XV

Inrudirea între familia Vidrașcu și Jălăboiu

Către cinstita judecătorie a județului Slam Râmnic

Banul *Mitache Vidrașcu și Păharnicul Dumitrache Vidrașcu* din Principatul Moldovei.

Jalobă.

Cu supunere aducem incunoștiințare cinstitei judecătorii, că noi încă de la leat 1825 avem cumpărătură *dela un văr premare a nostru anume Toderașcu Jălăboiu* prin formalnic zapis și scrisoare veche ce ni s'au dat 154 stânjeni și jumătate moșie pe Râmna la Bălțați ce să numește *Zălogi* mari, între moșia mănăstirei Bordeascăi și între moșia d-lui *Sămion* Tăbăcarul din partea Valachiei, care stânjeni de atuncea și până acum i-am stăpânit fără nici o rășluire despre nimere «*decât dela venirea oștirilor împărătești* (*Rusești 1828*) *în țară și pără în vara aceasta* (luându-să acești stânjeni de mai sus pentru fîn împăratesc) nu neam mai arătat cu stăpânirea pe acolo.

Mai departe cer ca săsă rânduească cercetare la fața locului.

1832.

DOCUMENTUL No. XVI.

Acte vechi relative la moșia Cecanii

Zapis

Adecă eu Vornicul sin Chelmuș, și Savin i Toader Balin și Toader Pricope, făcut-am zapisul nostru la mâna lui *Ion Negrul* precum să știe că am vîndut un vad de moară, ce este la *Gogești*[1]) dipe Milcov, și plata ni au dat în mânele noastre treizeci ughi, însă vadul cu 7 pământuri până în drumul Odobeștilor, iar din drum cu ce-i până în drumul Luminilor, și când i-am vândut au fost preotul Ion din Odobești, și preotul Gheorghie din Focșani și Pretul Toader din Stoești și Arsenie din Focșani și Ion Coca ot tam.

Gogești

Leat 7156 (1648) Noem. 13 [2]).

(Urmează semnăturile).

---

[1]) Intr'o hotarnică de la 1834 Aug. 30 să zice Cecanii sau Gugeștii.

2) Actul este făcut din timpul lui Vasile Lupu.

O danie a Cecanilor dela Eustratie Dabija V.V.

Io Eustratie Dabija Voivod adică, această slugă a noastră și boiarin *Zaharia Cămărașul* de Ocnă slujind nouă din copilăria lui cu dreaptă și cu credință slujbă la noi, milostivitu-ne am noi lui de usebi; cu a noastră milă datu-i-am și l am miluit cu un pogon de vie, ce este la *sat* la Odobești în ținutul Putnei, și șasă pământuri dela *Cicani* în ținutul Putnei, carele sînt Domniei meale danie, când am fost *Vornic mare*, dela Codreanca Căzăcoae și dela feciorii ei Ursul și Ion și Toader și Anghelina și Neacșa, pentru că au fost căzut un fecior a ei anume *Lazor* la o nevoe și era să peie, deci Domnia mea atuncia fiind Vornic mare i-am scos capul de la pierzare, și mi-au dat Domniei mele această vie și aceste pământuri partea lor cu tot venitul; iară amu Domnia mea iarăși le dăm danie Slugei și boiarinului nostru Zahariei Cămărașul cu tot venitul, ca să-i fie moșie și danie în veaci lui și jupânesei lui și uric și întăritură neclintit și nerășuit nici odeneoară în veaci, iară care din cuconii noștri s'au dintr'a nostru rod cine D-zeu va alege, cari să vor ispiti să strice dania noastră, acela să fie procleat și lăpădat de Domnul Dumnezeu și de patru evanghelişti, și de 318 Oteți ce sunt . . . . . cetatea, și de noi încă să fie neertat și locul lui de sălaș să fie cu diavolul și cu procleatul Aria în veaci amin.

U Iași leat 7172 (1964) mesița Ghen.
Ion Istratie Dabij Voivod,

Grigorie Ghica, Domnul Moldovei prin ispisoc domnesc dela 7241 (1733) Febr. întărește stăpânirea moșiei Cecanii pe apa Milcovului cu vad de moară lui *Sandul Alevra*, în baza unui act dela 1732 (7240) Noembrie 17, iscălit de Antonie Mitropolitul Sucevei și de Darie Donici vel Vornic.

Această moșie fusese dăruită sfintei Mitropolii de către Gligoraș Eșanul Vistiernicu, unchiul lui Alevra la 7996 (1688). și acum Sandul Alevra o schimbase pentru departare de Mitropolie cu o du gheană și loc în Iași. Sandul Alevra făcuse și hotărnicia moșiei prin *Miron Cuza logofăt și Toader Străjescu Diacul, la care, a chemat pe popa Pavel și popa Stefan ot Odobești răzeși și*

pe popa Oprea și Popa Duca din Focșani răzăși și pe Ghiorghie Vasilie, Costache din Focșani și pe Necula Soponar din Focșani răzeși și Crăciun și Nistor tij din Focșani răzăși și Ion a Rădoae și pe Vasilie Chelmuș, și Gavril zet Păvăloiu tij din Focsani megieși ; dar n'au putut alege tot pământul de oarece *Gligoraș Alevra* unchiul lui Sandu Alevra mai cumpărase pământuri dela fetele *Gazacului* și dela ficiorii lui Pricopie și dela alte seminții ale lor.

La 1785 Ghen. 24. Vasile Alevra fiul Sandului Alevra vinde moșia Cecanii *Kirului Vasilachi Dan*, negutătorul din Odobești, însă oprește moara și ceva pământ împrejur, dar din 31 pământuri i-a vândut numai 28. iar trei pământuri le face danie lui Hasanache feciorul D-sale despre hotarul Gugeștilor din sus.

NOTĂ.—Păharnicul C. Sion în Archandogia sa spune, că Vasilache Dan era văr cu Vasile Alevra; întru adevăr că numai așa să explică dania ce o face lui *Hassanache* sau Asanache Dan.

DOCUMENTUL No. XVII

DOCUMENTE
din cari să constată întemeietorul bisericei sf. Dimitrie, ce a fost schit, și proprietațile ei în oraș și afară la câmp.

Copie

După porunca lui Const. Duca VV. către Cazan și Boghian ca să stăpânească locul lor din Focșani.

Din anul 1702, Febr. 28.

După actul prezentat scris cu litere cirlice.

Noi Constandin Duca Voevod.

Bojiu Milostiu gospodară zembe Moldavsioe.

Dat-am Cartea Domniei mele lui Căzan și cumnatu-său Boghian, și altor seminții a lor, cari ar fi din Manea Vornicul, ca să fie volnici cu cartea Domniei mele a-și ține locul ce li s'au venit partea lor în târg în Focșani, precum s'au hotărât și precum le scrie și ispisocul ce li s'au făcut pe hotărâturi, și să aibă așì lua

şi chiria de pe dugheana sau de pe casa ce ar fi pe locul lor în Focşani pre carte ce au arătat Căzan dela Antlochie Vodă, Aşijderea şi de afară ce ar fi pe locul lor tot să aibă aşi lua de a zăcea din toate ce ar fi pe partea lor, şi nimene să nu cuteze a sta în potrivă cărţii Domniei mele, iar de ar ave cineva a răspunde în potrivă, să vie de faţă şi să-şi aducă şi dreasăle. Aceasta scriem.

U Iaşşi lt. 7210 (1702) Febr. 28.

Nec. Costin hatman la neîntâmplarea lui vel log(ofăt).

Direcţiunea generală a Archivelor Statului

Această copie în foi una scoasă întocmai după actul ce să păstrează în Archiva Statului Secţiunea bunurilor publice la partida M-rei Agapia în pach. No. 12 Sub No. 4 al inventariului, fiind colaţionată de subsemnatul să încredinţează pentru conformitate.

Archivar, N. Mănărăzeanu

Prezenta copie scrisă pe hârtie simplă conform adresei On. Minister al Domeniilor No. 37832 Mai 22 1902, înregistrată la No. 170 din a. c. să legalizează prin subscrierea noastră şi punerea sigiliului Archivelor.

Director D. Onciul

L. S.

No. 245.

1902 Iunie 6

Bucureşti

No. 7

$\frac{7210}{2701}$ Febr. 28

DOCUMENTUL XVIII

Copie

după zapisul lui Căzan Vatavul prin, care vinde lui Vicol locul său din Focşani din anul 1705 Ian. 2

Adică eu Cazan scriu şi —— cu acest adevărat zapis al meu de nimi —— asuprit ci de a mea bună voe am vândut—— ocină şi moşie de Stăeşti ce sa che —— şinet, i-am vândut-o Di-

ınisale lui Vicol ——— trar mari, care moşie ne este de la Mane Vornicul din *bătrânul lui Grozav* ——— de bătrân jumătate, iar te ——— mei Paraschivei, ce au ţinuto cumnatu ——— iar feciori sorori-mi m'am tocmit ——— le da moşie de aiuri, ce avem ——— preună pentru aceasta jumătate ——— de bătrân, şi mi-au dat dumnealui plata——— s'au făcut acest zapis sau tâmplat boia ——— cari mai jos s'au iscălit, şi pentru cred ——— şi ispisoc şi direse veche ce am avut ——— credinţă m'am iscalit .

Stefan ——————

Gheorghe Comis Staroste de Putna

—————— Cipagea Căpitan am scris zapisul.

Niculiţă vel ——————

Poiană vătaf martor.

NOTĂ.—In locurile cu linioară e rupt aşa că nu se poate ceti.

Direcţiunea generală a Arhivelor Statului

Intocmai ca la primul document:

No. 5 7213 Ian. 2.
1702

Măn. Agapia pach. 12.

No. 246
1902 Ian. 6
Bucureşti

DOCUMENTUL No. XIX

Copie

După zapisul lui Căzan Vătaful, prin care dărueşte M-tirei sf. Dimitrie, un loc de ocină din moşia Stăeşti (Focşani) din anu 1709 Apri. 5.

După actul prezentat scris cu litere cirilice.

Adecă eu Cazan Vataful scriu şi marturisesc că acest adevărat zapis al meu precum am dat şi dăruit a mea dreaptă ocină şi moşie de Stăeşti, care să cheamă acum Focşani, am dat-o danie la

Svănta Mănăstire, ci iaste hramul Svete Dimitrie a Dumni sale a lui Vicol, *ce au fost Șatrar mari*, care moșii îmi iaste mii dreaptă ocină dela moșu meu Mane Vornicul din bătrânul Grozav, din jumatati de bătrân jumatati, am dat-o sventei mănăstiri pentru sufletul părinților și a nostru, și a surori mele Paraschiva, să fie pomană în veci; iar cini s'ar scula din ficiorii mei sau a surori mi, să strâci pomana ci am dat eu cu di a mea bună voe, să fie afurisiți și legați de trei sute și opt spră zăci otiți, care au fost la soboru dela Nicheia, și când am dat această danie și pomană sventei mănăstiri am dat și ispisoc și alte drese, ci au fost vechi, și la acest zapis, când s'au făcut s'au tâmplat mulți boiari mari și mici cari mai jos s'au iscălit și pentru credință m'am iscălit și eu, ca să-sâ crează.

Ss. Stefan Căzan
Leat 7217 (1709) Aprilie 5.
Lupul Costache vel Vornic, Deadiul vel Spătar.
Az Neculiță Iacuv mart.
Mihalachi.
Gheorghi Comis Staroste de Putna.
Costachi Gavriil.
Iovașco Kazu biv Sluger.
Poiană vataf martor.
Costandin Stegar de Sarage.
Și eu Ceprează biv Căpitan am scris zapisul să să știe.

Direcțiunea generală a Archivelor Statului

Ca la celelalte.
No. 6
7217 Aprilie
1709
M-tirea Agapia pach. 12.

247
1902 Iunie 6
București

DOCUMENTUL No. XX

Copie

După porunca lui Const. Nicolae Voevod; Domnul Moldovei către Starostia de Putna, să aleagă hotarăle moşii schitului din Focşani închinat M-tirii Agapia din anul 1735 Ian. 18.

Io Costandin Neculai Voevod B. M. G. Z. M.

Scriem Domnia mea la credincios boiarul nostru Dumnealui Stefan Ruset biv vtori Post. i Iordachi Cavela Starostii de Putna. Vă facem ştire, că Domniei mele jeluiră rugătoriinoştri Theofan, egumenul şi cu tot soborul dela sfânta mănăstire Agapia, zicând precum are mănăstirea un schit acolo în târg în Focşani, *şi este închinat la Mănăstire de un Vicol Căpitanul*, şi ar ave acel schit moşii date danie de acel Vicol, pe care moşii ziseră călugării cum au şi direasă, şi mai jeluiră zicând că are mănăstirea şi un metoh acolo la gârlele Putnei, şi ar ave şi acel metoh şi moşii, pe cari moşii ziseră, că au şi zapise, şi fiind şi alţi răzăşi pe acolo le impresură moşia mănăstirei şi le stăpânesc tot aceia şi mănăstirea nari nici un folos, şi călugării să plâng de strâmbătate. De care lucru iată că vă scriu eu; Dv. să căutaţi pentru aceli moşii a schitului şi a metohului mănăstirei toate să le cercaţi, şi să chemaţi pe acei răzăşi pe toţi faţă şi să staţi şi să le luaţi seama foarte cu amănuntul, şi cu bună dreptate pe direse ce vor arăta despre îmbe părţile, şi precum veţi afla mai cu dreptate cu oameni buni să hotărâţi toate moşiile mănăstirii despre alte răzăşii şi să le stâlpiţi cu pietre din semne în semne, ca să nu să împresoare moşiile mănăstirei despre nime, şi precum li-îţi hotără şi le-ţi stâlpi acele moşii a mănăstirii să faceţi o mărturie încredinţată din semne în semne ca sa li să facă şi întăritură de la Domnia mea.

Iaşi Vleat 7273 (1735) Ghen. 18.

L.S.

Direcţiunea generală a Archivelor Statului

No. 7

7243 Ian. 18

1735

M-tirea Agapia pach. 18

No. 248

1902 Iunie 6

DOCUMENTUL No. XXI

Copie

După porunca lui Matei Ghica Domnul Moldovei către starostii de Putna din anul 1754 Iunie 6.

Noi Matei Ghica Vodă B M. G. Z. M.

Scriem Domnia mea la credincioşi boiarii Domniei mele Iane biv vel Clucer, Starostele de Putna, i Stamatin Clucerul, vă facem Domnia me în ştire că ne au dat jalbă rugătorii noştri Antonie egumenul şi alţi părinţi călugări dela sfînta mănăstire dela Agapia, zicând precum are Agapia un metoh în târg în Focşani, ce să numeşte *Schitul lui Vicol*, şi schitul acesta are şi moşie cum şi dughene în târg, pe care moşie sunt şi scrisori la Agapia, care le vor scoate înainte Domniilor Voastre.

Deosebit mai dedără seama, că mai au şi lă gârle moşie cumpărături şi danii din *hotarul Boloteştilor* şi au poftit să să aleagă moşia atât locul schitului cel are în târg şi dugheane, ce sânt pe loc, cât şi părţile din Boloteşti ; şi drept aceia iată că vă poruncim, viindu-vă cartea Domniei mele să staţi să le citiţi scrisorile şi cetind ce veţi găsi întru adevăr, câtă moşie este să o alegeţi, şi să daţi mărturie încredinţată şi de a fi trebuinţă şi or pofti, să le şi stâlpiţi locul, cât să va lămuri a metohului schitu lui Vicol, şi părţile din Boloteşti, şi le vom întări stăpânire şi Domnia me după mărturie D-lor Voastre. aceasta scriem.

L. S.

7262 Iunie 6
1754

No. 8
7262 Iunie 6
1754
M-tirea Agapia pach. 12.

Direcţiunea generală a Archivelor Statului

No. 249
1902 Iunie 6
Bucureşti

DOCUMENTUL No. XXII

Izvod de pământurile de moşie, ce are sfîntul Dimitrie din Focşani, mitohul mănăstirei Agapia după zapise; anul 1820 Febr. 21.

La Mirceşti

Zapise Păm.

1 3 Dela Vidra şi de la Alexandru Păun de Bodeşti şi dela femeia lui Ioana şi de la feciorii lor Vasile şi Ioana fata Vidrei din anul (7218) 1711 ce au vândut lui Nectarie egumenul dela biserica lui Vicol Şetraru. care pământuri merg până în hotarul Curtişoarei în gârla hoţului, şi deosebit am mai dat şi danie un pământ to-într'acel hotar, care s'au şi bolohănit cu oameni buni

1 1 Dela Ignat şi Stoica şi dela Irescu feciorii lor şi Matei Mitir şi Gheorghe din ani 7184 (1676), cum au vîndut un bătrân întreg ce să numeşte *Olan* lui *Gheorghe Străjăscul* şi pol bătrân, ce se chiamă *Neniţ* în sat în Mirceşti, ţărmurile la vadul morii în Zaton ce le au fost cumpărătură dela Neculae şi dela Pătrama fetile Dobrei, nepoţii lui Olan,

1 pol. Aşişderea şi Ionasco Ţoacăş din Focşani au vîndut lui Gheorghe Străjăscu apa unui răzor, şi până în Putna tij la Mirceşti din bătrânul lui *Ioniţ*.

1 1 Tij la Mirceşti au vândut lui Gheorghe Străjescul chiia din Sasul şi Ion şi Stan din *Brătulescul*.

pol Tij a vândut Bulai tot într'acest hotar.

1 1 Au vândut Alexandru feciorul lui Dumitraşco Păun tij la Mirceşti un bătrân întreg.

1 3 Dela *Necula Verdiş* din anul 7170 (1662) Aprilie 6 cum au vândut postelnicul Alexandru Ramandi a sa dreaptă ocină şi moşie ce au avut la Botieşti şi pămînt în frunte, şi au vândut trei unul după altul, care pământuri i-au fost şi lui cumpărătură dela *Solula* şi dela Măriuţa de Botieşti—Aşişderea au vândut 15 paşi în silişte, ce au cumpărat de la Toader Băgul tot la *Botieşti*.

12 La balta lui Raţea, însă pământul de 12 paşi şi pasul de

6 palme, gospod din moşia Căpît. *Vasile Negruțul* în sus până unde să va plini; care moşii, sint a sfântului Dimitrie din Focşani.

Un vad de moară cu ispisoc dela Dumitraşco Cantacuzino Voevod[1]) ce este între Mirceşti şi între Movileni la zăton în *Sirețel* [2]) şi un alt loc înprejur cumpărat de Gheorghe Străjăscul, ce l-au cumpărat dela Floarea fata *Tilului*.

Aceste s'au scos de pe zapisle sfântului Dimitrie din Focşani anul 1820 Febr. 21.

Dosithei Ieromonahul
Nacialnicul ot Brazi.

M-tirea Agapia pach. 12.

DOCUMENTUL No. XXIII

Resumate din documentele bisericei Sf. Dimitrie.

(Pachetul II cu 16 documente)

1). 1691 Carte de danie a lu Ştefan Musteață, şi alta pentru dania unui loc dă casă din Focşani din sus de *Crivățe* şi din *chiatra Călugărilor domneşti* până în *bătrânul Hobjilă*, lui Dănică Vasile zet Dănică până în apa Milcovului.

2). 1691 Idem a lui *Teodor Hobjilă* pentru 7 paşi de pământ pasul 5 palme din *calea lui Vicol Căpitanul*.

3) 1706, Cartea lui Antioh Constantin Domnul Moldovei către Căzan şi Boghian, că să'şi stăpâniască locul lor din Focşani.

4) 1701 Cartea lui Grigorie Ghica către Ioanichie egumenul, ca să stăpânească toate locurile date danie de *Vicol Căpitan*.

5) 1756 Cartea de judecată a Episcopului de Roman pentru locul *Vămii din Focşani* (erau 5 dughene cari s'au stricat pe vremea Turcilor) acest loc era din jos de locul lui Vicol.

7). 1761 Cartea lui Ion Teodor Domnul Moldovei către egu-

1) Dumitraşco Cantacuzino a domnit în Moldova în două rânduri, întâiu de la 1674—1675—, a doua oară dela 1684—1685.

2) D. Cantemir, spune că râul Putna de la vărsarea Milcovului intrânsa se numeşte Sirețel.

menul M-rei Agapia, ca să stăpânească moşia sa din Focşani dată danie de Vicol căpitan şi de Căzan.

8) 1775 Zapisul lui Lascar Constantin şi Ioan către M-rea Agapia, prin care ia cu embatic locul caselor *Starosteşti din Focşani*, din poarta M-rei Sf. Dimitrie stânjeni 47 în faţa uliţei şi în dos după cum merge gârla hotarului, 12 oca ceară şi 20 oca unt de lemn pe an.

9) 1777 Ordinul lui Grigorie Alexandru Domnul Moldovei prin care fixează preţul embaticuiui locurilor din Focşani; *dughenele de frunte încep de la vamă din hotar până la pod la Cucue Gheorghe, câte 6 lei pe stânjen, cum şi dughenele de la mijloc dela Cucue Gheorghe până la pârăul Câcaina bezman 4 lei pe stânjen; dughenele de coadă de la Câcaina şi până la ocol bezman 2 lei stânjenul*

10). 1783, Jalba egumenului M-rei Precista pentru un loc de casă din Focşani pe lângă uliţa cea Mare în mijlocul târgului. Acest loc a fost făcut han de către Iamandi şi Lascar greci, loc cu bezman.

11) 1785 Cercetarea pricinei unui loc cu embatic din Focşani dintre M-rea Sf. Dimitrie şi Iamandi şi Lascar greci.

Să refere la prevedentul lor.

12) 1804 Zapisul lui Lupul Jidovul pentru un loc de boltă cu embatic de la M-rea Sf. Dimitrie din dosul dughenelor ce are bezman pe locul M-rei Precista.

14) 1820 Jalba lui Disitei Monahul, are locuri de case şi dughene în jurul M-rei Sf. Dimitrie date danie de un *Vicol Şetrarul* pe care loc alăturea cu zidirea bisericei s'au făcut o pivniţă şi o crîşmă de unul *Anagnosti* [1])

15) 1823 Mărturia nagustorilor pentru un loc al M-rei Sf. Dimitrie dat cu embatic lui Gh. Anagnosti; pe care era un han; ce este alipit de zidul bisericei şi a ţintirimului.

16). 1828 Carte de judecată a Starostii de Putna pentru un loc de casă din Focşani dat cu embatic lui *Căpitan Stan* trei stînjeni locul, pe care era o dugheană.

2) Astăzi hanul Roşu.

1) Câcaina: este gârla care trece prin piaţa Moldovei

Pentru conformitate cu originalele şeful biuroului proprietăţii şi al răscumpărării de drepturi.

Eug. Zamfirol

6 Febr. 1903

Scrisoarea Mitropolitului Veniamin cătră Starostia de Putna prin care cere să cerceteze şi să sfătuiască pe enoriaşii bisericei Sf. Dimitrie să lase biserica în administraţia egumenului Dositei de la Brazi, vechilul mănăstirei Agapia.

Din anul 1810 Ian. 19.— pach. 12.

Porunca lui Mihail Grigorie Şuţu Domnul Moldovei, cătră Starostia de Putna că să restabilească ordinea la M-rea Sf. Dimitrie din Focşani şi să aleagă dreptăţile acei mănăstiri în pricina ce are cu mahalagii.

Domnitorul arată că un Gheorghe Anagnosti a fost epitrop bisericei Sf. Dimitrie şi că urmaşii au făcut acolo multe rele: 1) că iau venitul bisericii, 2) că luând de la archimandritul toate scrisorile ce a avut biserica pe moşii şi pe dughene în locul lor au dat nişte hârtii şterse şi stricate, 3) că a făcut in ţintirimul bisericei alăturea de biserică un han, în uşa bisericei cârciumă, 4) că unii din Mireni şi-au făcut casă în ograda bisericei, casele au fost întâiu ale preoţilor, apoi au pus mâna mirenii pe ele, 5) nişte case făcute de protopopul Şerban *pentru şcoală* au pus măna mireni pe ele şi au pus acolo un dascal ce aduce *multe neîncuviinţate urmări*, 6) că părţile de moşie ale bisericei, sînt cu totu încălcate altele luate de istov.

Pach. 14. Din anul 1820 Noem. 29

DOCUMENTUL No. XXIV

Hotărnicia moşiei ce o are biserica Donie în oraş, făcută la 1841 Mai 1.

Cinstitei Judecătorii a Judeţului Slam Râmnic Armaş Barbucin Pavlache hotarnicul.

Prin porunca acestei cinstite judecătorii cu No. 1813 Mai 17; 1840 înputernicindu-mă eu de hotarnic după jalba D-lui Bivel Stolnic Ion Donie spre tragerea locurilor Sfintei biserici din Focşani

numită a lui Donie, unde să află ctitor D-lui pomenitul boer, ca faţă cu vecinii răzeşi, şi după documenturile ce va fi înfăţişat D-lui Stolnicul, cât şi ceilalţi răzeşi să păşim în lucrarea hotărniciei locurilor, bisericei lui Donie potrivit povăţuirei pravilei şi a organicului regulament, următor fiind am încunoştiinţat vecinilor răzăşi a veni la faţa locului.—Din cari cuvioşia sa părintele chir Matei iconomu Mănăstirei din Focşani a Sfântului Ioan, deşi m'a înştiinţat că va veni spre înfăţişare, dar prin adresul din partei de la 27 a trecutului Maiu cu No. 47, mi-a scris, că nu poate veni fără porunca prea sfinţiei sale Părintelui Vlădică, năstavnicul numitei mănăstiri.

In urmă după trimisul răspuns de la prea Sfinţia sa, să fie vechilu întru aceasta cuvioşia sa părintele Chir Matei, şi după al doilea poruncă cu No 2343 Iunie 26 a acestei judecătorii ca să păşim în lucrare, am mers dinpreună cu pomenitul Iconom ca un vechil volnicit (fiind faţă şi alte obraze) ântai la locurile ce le are sfânta biserică Donie *în cot la Moldova*, care văzându-le cuvioşia sa Iconomul că sunt mărginite *cu şoseaua de nisip, drumul mare şi cu matca veche şi hotarului Moldovei*, ne având înclinare cu vre un loc a mănăstirei, aseminea şi ograda cu nameştiile a D-lui *Pitarului Gheorghiţă Chiriţoiu*, văzând că despre miază zi este mărginită cu numita şosea şi despre miază noapte cu drumul ce merge la cârciuma d-lui Sluger Alexandrescu, a zis şi cuvioşia sa că la pomenitele pământuri nu se poate nici o călcare fiind ocolite cu semne fireşti.

După aceasta trecurăm şi la moşia tot a sfiintei biserici Donie, pe care este sfânta biserică tot aci aproape de locurile de mai sus, şi fiind-că această moşie este iarăşi mărginită cu semne fireşti, despre miază noapte *cu şoseaua*, şi despre apus cu *drumul de caldarâm*, şi despre răsărit cu hotarul sec al Moldovei ne având despre aceste părţi înclinare cu moşia mănăstirei măsurarăm după cererea Cuvioşiei Sale despre miază zi spre capătul acestei moşii, unde zice cuvioşia sa, că locul ce-l are cuprins chir *Ioniţă Mărculescu* şi-şi plăteşte bezmanul la D-lui Stolnic Donie, având pe dânsul hanul ce l'a cumpărat dela D-l *Sărdarul Ghiţă Şonţu*; şi ar fi tot a numitei biserici, ci de dinaintea acestui *horn* locul despre *neamezi* ce se vede fără bina ar fi al mănăstirei şi că pentru acest loc viran un *Dumitraşcu Slegar* ar fi plătit din

vechime la mănăstire câte lei 5 pe an embatic, şi că în locul hornului era casa acelui Dumitraşc Stegar, pentru care şi plătea embaticul deosebit la biserica lui Donie.

Intrebat de are sineturi moşia mănăstirei, şi zise cuvioşia sa, că nu are, decât s'ar fi găsind în condica manăstirei plata de mai sus decătră acest Dumitraşc Stegar, iar D-lui Stolnic Ion Donie ne arată aci la fața locului o hotărnicie cu leatul 1755 Aprilie 8 pentru cumpărătoarea moşiei *dela moşnenii din Focşani de cătră Vistiernicul Donie, Strămoşul* d-lui Stolnic Iancu Donie, care este iscălit între ceilalți boeri hotarnici şi de Teoclit Egumenul mănăstirei Sf. Ioan după acea vreme. Pe aceasta dar hotărnicie originalnică o ceti din cuvânt în cuvânt d-l Dumitrache Vrana, gramaticul mănăstirei, în auzul tuturora, în care să arată, pe unde s'a făcut a doua trăsură a moşii, scriind că a doua trăsură la mijlocul moşiei *din apa Milcovului* prin ograda lui *Vasile Stegar* măzgosul, până în drumul despre Băncilă stânjeni 30, unde la fața locului după cercetarea ce făcurăm ne arată şi d-l Chir Ioniță Mărculescu om trecut în vârstă, locul casei acelui *Vasile Măzgosul* unde şi acum se cunoaşte *țintirimul* ce se află în ograda hanului D-nei Vistieresei Marghioalei, Măzgăsoaiei, pentru care după vremi urmând Măzgoşii, s'au văzut şi documenturile dreptăților sfintei biserici Donie prin săvârşirea tuturor formelor, între care este şi un *zapis* ot leat 1836 Iulie 12 lămuritor de dreptățile bisericei lui Donie din partea D-nei Marghioala Măzgăsoaie iscălit între alte obraze şi de preacuviosul archimadrit *Chir Chiprian* fostul egumen al mănăstirei Sf. Ion: *adeverit şi de cinstita judecătorie locală.*

Lângă aceste mai arată d-l Stolnic şi o anaforă originală isprăvnicească ot leat 1799 *că casa i pivnița şi ograda cu grădina Măzgosului este pe moşia sfintei biserici Donie* cum şi a lui *Dumitraşcu Stegar.*

După aceasta luând în bagare de seamă şi starea locului, văzurăm, că mijlocul moşiei după glăsuirea hotărniciei n'au putut fi prin altă parte, de cât pe lângă mai sus pomenitul țintirim a lui *Vasile Măzgosul.*

Pe aceste dar temeiuri răzămându-ne am tras curmezişul la mijlocul moşiei din gardul cel dela drumul pomenit despre apus unde s'a făcut semn mergând cu sfoara pe linia dreaptă pe lângă țintirimul lui Vasile Măzgosul până în matca *hotarului sec al Mol-*

dovei, despre răsărit în gardul pomenitului han al Vistieresei Măzgăsoaie, au eşit stânjeni 30 palme trei lângă o salcie, unde s'a făcut semn, făcând această trăsură precum şi celelalte din urmă cu stânjenul lui Şerban Vodă, ce-lam potrivit după stânjenul de fer dela cinstita judecătorie locală.

Aceste dar luându-să în băgare de seamă, zise şi cuvioşia sa ca să să măsoare şi lungul moşiei despre apus, şi aşa puind sfoara din şoseaua de nisip, semn nestrămutat, unde în colţ pe pământul bisericei Donia este cârciuma logofătului *Mărgărit Dumitru zet Costea*. şi mergând pe pomenitul caldarâm cel despre apus până la sămnul făcut (unde de a curmezisul s'a măsurat moşia bisericei) au venit stânjeni 82 şi jumătate.

Din care semn a mijlocului moşiei earăşi mai măsurând tot pe pomenitul drum până sau împlinit alţi stânjeni 82 şi jumătate unde s'a făcut semn pe pământ lângă moşia mănăstirei Sf. Ion (până în care semn este un stânjen şi jumătate din talpa cârciumei lui Andrei Călcăiu) şi din acest arătat semn ce făcurăm pe pământ trăgându-să despre miază zi curmezişul moşiei Sfintei biserici după hotărnicie stânjeni 11 până lângă un şanţ alăturea cu coşarul lui Andrei Călcăiu, s'a cunoscut că pomenita cârciumă şi jumătate coşarul precum şi casa ale lui Andrei Călcăiu, cad pe moşia sfintei biserici Donie; iar linia lungului moşiei acesteia despre apus este de stânjeni 165 după măsuratoarea de mai sus.

Pentru care întrebând pe cuvioşia sa, de are acolo împotrivă a răspunde la acestea, şi zise, că să'şi mai ie seama şi va răspunde.

Lângă aceste propune d-l Stolnic Iancu, că Sfânta biserică Donie mai are un loc în cuprinsul ogrăzii D-lui Stolnic *Dimitrache Misirescu*, şi că şi-a luat embaticul pe dânsul dela reposatul *D. Rigei* până când şi a vândut reposatul casile după acel loc, iar pe urmă scriind d-lui Stolnic Misirescu nici răspuns nu i-ar fi dat. Pentru care zise şi cuvioşia sa părintele iconomul, că iar fi spus părintele Archimandrit fostul Egumen ca sfânta biserică Donie *are un loc în ograda d-lui Stolnic Dimitrache Misirescu, lângă un puţ*, dar de câţi stânjeni este nu se ştie, pentru care şi mie hotarnicului tot aşa mi-a spus părintele bătrânul fostul egumen.

Ducându-se cu cuvioşia sa iconomul si la d-l Stolnic Dumi-

trache Misirescu ne au arătat zapisul cel de vânzarea caselor de către Rigei, în care cu adevărat nu se pomeneşte de locul bisericei; însă d-l Stolnic Donie scoase un pitac cu leatul 1831 Ian. 7 iscălit şi scris cu slova reposatului Rigei coprinzător că «D-le este ştiut că câte trei lei am plătit pe an şi în zapisul mănăstirei, este coprins acest loc, poftesc ca să'mi areţi pe câţi ani sunt dator a plăti şi voiu trimite bani iar viind Iarca voiu arăta D-lui», — şi fiindcă reposatul D-l Rigai în pitacul său zice că locul este al bisericei Donie se cuprinde întru acest zapis al mănăstirei, după care sau fost clădit casele răposatului Rigai, pentru care întrebând noi ca să ni-l arate respunse D-lui Stolnicul Misirescu că acest zapis al mănăstirei nu-l are.

Mai arată d-lui Stolnicul Donie un zapis în original cu leat 1795 Oct. 26 dat de către Dumitraşcu Stegar la mâna părintelui egumen Ioanichie ot biserica Donie, că făcând numitul Stegar casă cu grădină cu ogradă pe locul sfintei biserici Donie s'a tocmit, să dea pe an câte parale cinci, arată şi chiar Ioniţă Mărculescu un zapis cu leat 1832 Iulie 29 dat de D-lui Serdar Ghiţă Şonţu, în care zice «că vinde lui chir Ioniţă Mărculescu pivniţa cea după pământul bisericei lui Donie, şi că să plătească chir Ioniţă câte lei 20 embaticul la biserica lui Donie pentru locul acei pivniţe, în care document nu vorbeşte pentru mănăstirea sfântului Ion, că ar fi având un loc.

După aceste am tras această moşie şi despre miază noapte *punând sfoara din drumul de piatră cel despre apus* de lângă cârciuma din colţ a logofătului Mărgărit Dimitrie zet Costea şi mergând pe marginea şoselei până în colţul gardului lui Bocner caretaşul de lângă şanţul făcut de cinstitul magistrat, până undi au eşit stânjeni 79 şi jumătate, însă fiind-că in hotărnicie scrie numai stânjeni 78 se înţelege, că la acest capăt numitul *Bocner* sa întins cu gardul cu un stânjen şi jumătate afară din soma stânjenilor hotărniciei, şi aşa din semnul ce-l făcurăm în marginea şoselei (până la care semn au venit stânjeni 78 ai hotărnicei) măsurând urmele vechi ale *hotarului* sec despre răsărit pe din dosul grajdului Vistieresei Măzgăsoaei până la semnul de mai sus pomenit de lângă salcia cea dela mijlocul moşiei au eşit stânjeni 89 şi jumătate, dela care semn de lângă salcie măsurând înainte spre miază zi printro salcie din gardul hanului Vistieresei Măzgăsoaie şi *încă şi prin altă*

salcie din marginea șanțului de lângă drum și pe din dosul casei lui *Andrei Călcâiu* și prin jumătatea Coșarului numitului Călcâi până la semnul de lângă șanț, (unde au venit stânjeni cei 11 ai curmezișului) au eșit stânjeni 74 și jumătate și așa linia lungului despre răsărit a moșiei acesteia este de stânjeni 164., iar ocolul acestei moșii după măsurile de mai sus este de stânjeni 418. După aceasta am tras și locurile din cot de la Moldova tot ale sfintei biserici Donie, pentru care arătând D-lui Stolnic Donie două zapise, unul cu leat 1804 Mart. 13, și altul cu leat 1810 April. 23 originale, am măsurat mai întâiu ograda lui Mincu sin Droinea Sârbul, unde sunt două case ale bisericei, în care șede numitul cu chirie, trasăm despre mează zi pe lângă locul D-lui chir Ioniță Mărculescu puind șfoara din marginea *hotarului sec al Moldovei* până în colțul gardului acestei ogrăzi au venit stânjeni 12 și palme patru, — trasăm și despre răsărit pe *matca hotarului sec* și au eșit stânjeni 14, și palme 2, — trasăm și despre miază noapte unde au eșit stânjeni 19, trasăm și despre apus și au eșit stânjeni 13, și palme 6, și așa să face de stânjeni 59 palme 4 tot ocolul gardului ogrăzii numitului Sârb.

Am măsurat tot în *Cotul Moldovei și ograda* lui Mihalache Ciobotaru sin Constandin, unde are două case și plătește embaticul la sfânta biserică Donie, puind sfoara din gardul lui Mincul sîrbul *mergând despre răsărit pe matca hotarului sec până în șanțul cel din marginea șoselei de nisip* au eșit stânjeni 30 palme 3, trasăm și despre miază noapte pe din lăuntru gardului despre drumul de nisip și au eșit stânjeni 25, palme 5, tras'am și despre *apus* pe dinafara gardului ogrăzii lui Mincu Sârbul și au eșit stânjeni 31 palme 2, am tras și despre miază zi pe lângă gardul numitului Sârb și au eșit stânjeni 15 făcânduse tot ocolul ogrăzii lui Mihalache Ciubotaru stânjeni 111 palme 2. Insă numitul Mihalache zise că despre apus alăturea cu gardul acestei ogrăzi locul ce se vede sterp este al lui, din care ar fi coprins un stânjen și jumătate *Bocner Caretașul* cu îngrădirea ce a făcut, a căruia arătare fiind adevărată au făcut schimb cu D-l Stolnic *Donie* prin învoială. lăsând acel stânjen și jumătate în *ohavnica stăpânire* a bisericei lui Donie, și numitul Mihalache cu locul lui cel sterp să între a stăpâni un stânjen și jumătate din locul bisericei cel din ograda caselor unde locuește el, precum mai pe larg să a

rate în deosebite două zapise de schimb date unul la mâna altuia adeverite şi de cinstita judecătorie locală dela 28 a trecutului Iulie sub No. 2772.

Am mers şi la locul tot a numitei biserici Donie, pe care D-lui pitarul Gheorghiţă Chiriţoiu are casele cuhnea, grajdul şi şopronul, unde faţă cu D-lui pitarul am început despre răsărit cu trăsura din colţul gardului D-lui, mergând cu sfoara pe marginea acestui gard, pe despre miază noapte pe drumul ce merge la cârciuma D-nei *Slugeresei Alecsandreasca*, şi *prin ulicioară*, până unde au ajuns stânjeni 30 palme 4. după gardul D-lui unde acolo întracest semn din gard loveşte *gardul cel despărţitor* de grădina D-lui, din care acest semn din gard pe din dosul grajdului trăgând curmezişul pe lângă pomenitul gard al grădinei până în gardul despre miază zi, unde loveşte acest gard al grădinei a eşit această lature despre apus de stânjeni 16 ; apoi din semnul unde se îmbucă gardul grădinei în gardul despre mează zi, trăgând laturea gardului cea despre şosea până în colţul gardului despre răsărit au eşit stânjeni 40, şi aşa tot locul acestei îngrădituri a pământului bisericei lui Donie după trăsurile de mai sus este de stînjeni 86 palme 4 ; iar pentru locul îngrădit cel din dosul grajdului pomenit, făcând întrebare, răspunse d-lui Pitaru atât prin graiu cît şi prin înscrisul D-sale cel dela trecutul Iulie 19. cu No. 19, că casele cuhnea cu grajdul cel are din dosul *grajdului este pe locul bisericei lui Donie*, iar celalt loc ce este îngrădit din dosul grajdului ar fi a D-lui a Pitarului cumpărat dela postelnicul *Glondir* arătându-ne D-lui Stolnicul Donie şi două documenturi unul cu leat 1797 Dec. 2, şi altul cu leat 1832 Iunie 1, pentru pământul de mai sus al bisericei, pe care are d-l Pitar Chiriţoiu *pomenitele nameştii.*

Am fost şi la locul cel are numita biserică Donie *în uliţa mare a oraşului Focşani munteni*, pe care este prăvălia ce a cumpărat-o prin mezat D-l *Neculae Stavăr* cu plată de embatic pentru pomenitul loc după tocmeala zapisului cel văzurăm cu leat 1835 Mai 30 adeverit şi de cinstita judecătorie locală, arătându-ne D-lui Stolnicu încă două documenturi originale pentru acel loc, unul cu leat 1795 Iul. 26 şi altul cu leat 1796 April 10, pe care pomenitul loc, măsurându-l acum au eşit în faţă 2 stânjeni lăţime, iar în dos despre uliţa prăvăliaşilor a eşit numai un stânjen. şi două

palme şi jumătate lipsind cinci palme şi jumătate din doi stânjeni ce scriu documenturile, unde după bagarea de seamă ce am făcut s'a cunoscut învederat călcarea ce-i să face cu două palme de către *Ioniţă Calpacciul* vecinul cel despre miază noapte, iar de către *Şerban Burdulea* cu trei palme şi jumătate vecinul cel despre miază zi; trăgând şi lungul şi al unei părţi şi al alteia ale locului acestuia au eşit la fie-care câte şepte sprezece stânjeni cunoscându-să şi la lungime cât are de către uliţa din dos a prăvăliaşilor.

Aceste pământuri de care vorbesc întru această hotărnicie, după vechea stăpânire şi după temeinicile documenturi sunt toate desluşite pământuri ale sfintei Biserici Donie ne având pe nici unul nimerea vre un loc înfundat.

Deci atât pământurile din *Cotul Moldovei*, cât şi cel pe care şi are d-l Pitar Chiriţoiu nameştiile sunt limpezite precum sau vorbit fără să bănuiască cineva că-l calcă. Asemenea şi moşia pe care se află clădită sfânta biserică Donie, măcar că părintele Economul al mănăstirei Sf. Ion, zicea, că moşia aceasta a bisericei lui Donie cu capătul ei cel despre nămezi ar fi călcând o bucată de loc din moşia Mănăstirei, dar nearătând cuvioşia sa nici sineturi nici aducând alte dovezi după sorocirile ce i-sa pus în multe rânduri, rămâne bine dovedit, că şi acest pământ al *Sf. biserici Donie* este desluşit în toate părţile, atât după hotărnicie cât şi după celelalte dovezi în tocmai după trăsurile ce am făcut.

Aşişderea şi locul bisericei cel din uliţa mare, pe care este prăvălia D lui Nicolae Stavăr măcar că după documenturile arătate s'a lămurit, că are lăţimea de doi stânjeni în faţă şi de doi în dos în fund despre uliţa prăvăliaşilor, dar de vreme ce vecinii de bună voe nu cunosc acest adevăr, rămâne ca prin judecată să-şi afle sfânta biserică dreptăţile sale.

Iar pentru locul cel din ograda d-lui Stolnic Dumitrache Misirescu, atât din pitacul răposatului D. Rigei, cât şi din netăgăduirea părintelui archimandrit fostul Egumen chir Chiprian, precum să arată mai sus făcându-să dovadă că este a sfintei biserici Donie, dar negăsându-să zapisul ca să arate lungimea şi lăţimea şi rămânând aceasta la chibzuire zic, ca un loc la Mahala să poate socoti a fi de mai mult cel puţin de 15 stânjeni în lung asemenea şi în lat *pentru locuinţa de un om slab*, la stare. De aceea potrivit po-

veții, ce mi s'a dat de către cinstita judecătorie urmând lucrarea cuvenită, am dat această carte de hotărnicie la mâna D-lui Stolnicului Ion Donie ca sfânta biserică numită a lui Donie să-și stăpânească în liniște toate pământurile, care le arăt aci după deslușirile și măsurătoarea ce le am făcut.

Semnat B. Armaș Barbucin Pavalache, hotarnic.

1841 Mai 1 Focșani

Citind coprinderea acestei hotărnicii pe a căreia cuprindere remânând mulțumit am iscălit, ca unul ce mă găsesc stăpânitor locului lui Ștefan Burdulea.

Semnat Preotu Radu Crâmpeșu.

1845 Noem. 14

Asemenea și eu cetind cuprinderea acestei hotărnicii și mulțumindu-mă am iscălit.

ss Ioniță Făgărășanu

1845 Noem. 14

Asemenea și eu cetind cuprinderea acestei hotărnicii pe a căreia cuprindere mulțumindu-mă am iscălit. iar pentru călcarea ce mi se face de către D-lui *Lupul Rosct* își va muta gardul după locul meu, pe unde a fost mai înainte pe langă pomi.

ss Ion Mărculescu

1845 Noem. 14

De judecătorie

DOCUMENTUL No. XXV

Partea familiei Străjescu din Brătulești

Act de vânzare

Mai jos subscrisa cu mâna mea Calegseasa asesora Ecaterina Lomachina născută Străjescu posedând proprietate în marginea orașului Focșanii, locurile de sub case, cât și acele sterpe, numai puțin și locul de sub vii, atât partea mea, cât și a fratelui meu, Vasile Străjescu ce a murit holteiu, după stăpânirea de față, și după titlul hotarnica făcută de paharnicul Răducan Copcea la anul 1826 Aug. 25 cu toate dreptățile avute de mine și acele câștigate

dela tribunal, le am vândut d-lui ***Melidon Manuc*** cu preț de 3000 galbeni adică trei mii galbeni, pe care i-am primit în mânile mele, rămânând de astăzi înainte vecinic stăpân numitul cumpărător, căruia i-am dat acest act dinpreună cu actele vechi a proprietății ș a drepturilor, mele.

anul 1862 Mai 19

Kolekazi Asessora

Ecaterina Lomachina născută Străjescu

PRINCIPATELE UNITE

Tribunalul Districtului Putnei

D-na Catinca Lomachina născută Străjescu cunoscută subscrişilor prezentându-să în camera Tribunalului a subscris actul de față şi a cerut a să legaliza pe formă fiind făcut cu a D-Sale voință — considerând că D na Lomachina este în legiuită vrâstă şi liberă după legi a săvârşi asemenea transacții ; şi considerând că din dania reposatei Păuna Străjescu dată la anul 1828 Sept. 5 şi din hotărnicia făcută de paharnicul Răducan Copcea la 25 Aug. 1826 s'a luat încredințare, că D-na Lomachina posedă proprietatea fondului ce vinde, prin adresa No. 5309 sau comandat pe D-l Gheorghe Corbul membrul acestui tribunal a îndeplini lucrarea ce rută de art. al 9-lea di Sobornicescu Chrisov, dela care cu referatul său din 30 Oct. trecut s'au primit resultatul în cuprindere, că mergând la partea de pământ din ***bătrânu Bratu*** alăturea de oraşul Focşani a D-nei vânzătoare. pe care pământ l'a vândut d-lui Melidon Manuc, a găsit aceste locuri coprinse de mai multe case şi cu vii de locuri, zicând că ar fi plătind bezman. după care apoi având în vedere hotărnicia făcută de Răducan Copcea la anul 1826 au măsurat după stăpânirea de față cu stânjenul domnesc de 8 palme şi au eşit cum mai jos se arată ; 35 stânjeni 2 palme lățimea capătul despre amează zi din piatra dela poarta lui Toader Cioglu, şi spre răsărit până în stăpânirea d-lui N. Lipan 108 st. 2 palme capătul despre nord din stâlpu de piatră dela apus a moşiei Stăeştii, şi spre răsărit alăturea cu moşia Petreştii până în gardul viilor Iconomului Paraschiv Măsurând apoi şi lungimea dela

poarta lui Toader Cioglu însemnată pe planul făcut No. 1 şi înainte spre Nord prin pietrele pe plan No. 2, 3, 4, 5, 6 şi 7, care despărţesc această hliză de moşia Stăeştii a Mănăstirei Miera, s'au găsit 343 st. 2 palme întorcându să la capătul dela amează zi plasa despre locul d-lui Lipan s'au găsit 80 st. şi de acolea înainte până în canalul Gârlei tras din Putna, s'au găsit 23 stj. megieşie numită a lui Cioromela şi de acolo canalul spre asfiinţit până unde s'au găsit 7 stj. şi de acolo peste canal şi tot înainte spre nord până la piatră s'au găsit 175 stânjeni 4 palme cu megieşie cu locul numit al Săpunarului, iar de acolo să întoarce stăpânirea spre apus până în colţul crâşmei D-lui Popson, au găsit 23 stj. şi apoi linia drept spre nord alăturea cu via D-lui Popson, până în piatra din capul viilor s'au găsit 98 stj. 7 palme şi tot înainte alăturea cu via Chintoiei şi a altor podgoreni până la o piatră ce este în colţul Iconomului Paraschiv despre miază zi s'au găsit 304 stj. 1 palmă şi tot înainte până în capăt în hotarul Pietreştilor s'au găsit 189 stj. intrând în măsurile aceste şi locurile acele vândute de D-na Lomachina, care urmează a se respecta de d-l cumpărător afară de locul lui Iancu Cantaragiu, care iarăşi nu intră în hotărnicia de mai sus. Pe aceste temeiuri dar actul de faţă să legalizează provizor de tribunal, pentru care tot acum s'a scris şi redacţii foilor oficiale, a publica prin a sale foi terminu de 6 luni socotite dela data foiei, în care să va anonsa spre încunoştiinţarea celor ce ar avea vre un soiu de pretenţii legale, că în lăuntrul prezisului termin să se arate la tribunal cu reclamaţii începătoare sprijinite de dovezi, căci neprimindu-să nişte asemenea se va face şi statornica întăritură actului, până când numărarea preţului de către d-l cumpărător nu se va considera.

G. Corbu — D. Nicolaidi
S. S. — Iancovici
Biurou al II-lea — Şef Cernat
No. 88
1862 Noem. 3

PRINCIPATELE ROMANE UNITE

Tribunalul Districtului Putna

In temeiul publicaţiei de 6 luni anonsat prin Monitorul Oficial No. 260 din 28 Noem. anul trecut 1862 precum şi în respec-

tul de 15 zile ne ivindu-să nici o pretenţie asupra imobilului coprins în actul de faţă.

Tribunalul pe temeiul art. 3 anexa lit. T din regulament şi a incheierii Camerei din 10 Martie corent regis. la 2 a sesiunei legalizează statornic actul present pentru eterna stăpânire a D-sale cumpărătorulul.

Dumitru D. Nicolaid, C. M. Pătrăşcan

Gref. Bălănescu
Şef Iord. Vasiliu
L. S.

Biuroul II-lea
No. 22
1864 Martie 10

DOCUMENTUL No. XXVI

Copie

După originala hotarnică din 1785 Noembrie 14.

(Biserica Domnească)

Facem ştire cu această mărturie hotarnică, că din porunca prea înălţatului Domnului nostru Alexandru Ioan Mavrocordat Voevod; fiind rânduit de d-lui Neculae Roset vel Logofăt ca să merg la ţinutul Putnei şi să hotărnicesc nişte părţi de moşie a multor jeluitori din partea locului acelui ţinut, şi hotărându-se părţile de moşie a jeluitorilor, şi fiind şi pricină de hotărât şi ţintirimul Bisericei Domneşti, care biserică dintru întăi a fost făcută de lemn, de *reposata Doamna Dafina a reposatului Măria Sa Eustrate Dabija Voevod şi în două rânduri din pricina răzmiriţelor au ars, iar acuma este făcută de piatră de Iancul Razul bil vel Spătar*, unde se prăsnueşte şi să cinsteşte hramul Prea Cuvioasa Paraschivá, şi fiind necontenit pricini între locuitori cu vechilul bisericei cu Proin Potropopu *Anghelache*, ce este pus de D-lui Iancu Razu bil vel Spătar; însă fiind-că locuitorii s'au lăcomit de au făcut case şi dughene înpresurând locul bisericei de la vremea răsmeriţelor încoace, şi neputând nici întrun chip să se învoească locui-

torii cu mai sus numitul vechil, de iznoavă ni-au rânduit cu ţidulă şi cu porunca D sale *Grigoraş Leon* biv vel paharnic fiind staroste de ţinutu Putnii.

Deci după poruncă am mers la faţa locului şi am adunat pe toţi negustorii târgoveţi şi rezeşi şi Preoţi de cinste, unde fiind toţi faţă, atât locuitorii creştini cât şi din negustorii Armeni şi jidovi, care mai jos se vor arăta cu iscăliturile lor. Şi făcând cercetare cu amănuntul şi în frica lui D-zeu atât asupra moşinaşilor cât şi asupra numitului Vechil întrebând întăi ce dovezi are ţintirimu bisericii, molifta sa, au arătat, că din pricina răzvrătirilor sau prăpădit scrisorile fiind la un preot Eftimie proin Protopopu ce au fost mai înainte Vechil la aceasta biserică, şi acum este mort, numai iar au arătat numitul vechil o luminată Carte a Mării *Sale Constantin Moruz Voevod* din veleatul 1779 Noemvrie — Intru care să porunceşte D sale *Constantin Catargiu* biv vel Spătar, D-sale *Alecu* biv-vel paharnic ce au fost Starosti de Putna, ca să meargă D-lor la faţa locului şi să facă cercetare.

Şi mergând D-lor la faţa locului au făcut cercetare cu amănuntul, dar nu a luat sfîrşit acea hotărâre ce au făcut D-lor, findcă nu au avut dovezi. Dar acuma întâmplându-să de au săpat un Hagi Ioseb Armeanul o pivniţă alăturea cu ţintirimul bisericei şi dărămându-se acea pivniţă de multe ploi ce au fost s'au descoperit tumurugii ţintirimului biserici, vroind D-zeu ca să descopere pe unde este ţintirimul, care s'au văzut de toţi Târgoveţii şi neguţătorii Târgului, şi de Grigoraş Leon biv vel paharnic Staroste.

Şi aşa văzându-să de toţi tumurugii ţintirimului spre pivniţa lui Hagi Iosub Armeanu despre amează zi, şi săpându-se şi la faţa uliţii despre răsărit în dugheana a unuia Avram Jidovul Sticlaru, şi acolo sau dovedit tumurugii bisericii la faţa uliţii, şi săpându-se şi spre apus înaintea bisericii sau găsit caldărâmul drumului, ce este de peatră, ce eşia afară la câmp, dar fiind făcut de de mult acuma este acoperit cu pământ. Şi fiind că sau dovedit ţintirimul bisericii din toate părţile cu dovezi că aceste bune văzute şi încredinţate, am făcut stânjin gospod de opt palme, şi întâiu am lăsat un stânjen şi jumătate din ţintirimul bisericei despre apus pentru caldarâmul drumului şi întâiu am pus două pietre cheotoarea ţintirimului şi am început a măsura întâiu din chiotoare spre răsărit alăturea cu tumurugii biserici şi alăturea cu ograda lui Hagi

Ioseb armeanul până în uşa lui Israil Jidovul din dos şi s'au găsit opt sprăzece stânjeni şi jumătate, şi s'au pus două pietre hotar cheotoarea la capu tumurugului spre uliţă la răsărit, şi de acolo măsurându-să dând cu sfrederul prin păreţii dughenilor lui Israil Jidovu am eşit la faţa uliţii cu măsura la portiţa bisericei, unde au fost şi mai înainte subt dugheana lui Sandu Castravete, care el singur au arătat, şi au găsit şepte stânjeni. şi s'au pus şi acolo o piatră, care piatră caută spre miază noapte cu un cap, iar cu unul spre miază zi, şi această piatră hotărăşte ţintirimul bisericei de dugheana lui Sandu Castravete şi din piatra aceasta mergând tot măsurând prin dugheana lui şi prin dugheana lui Avram Jidovul Sticlaru, pe unde s'au dovedit tumurugii ţintirimului şi s'au găsit nouă stânjeni, şi de acolo până în peretele dughenii lui Enache s'au găsit doi stânjeni şi trei palme şi din păretele lui Enache prin locul Dimii Cioclu şi prin dugheana lui Mafteiu Păscaru până în păretele lui Constantin Turcul s'au găsit şeasă stânjeni două palme faţa uliţii spre miază noapte, şi dela păretele din jos cu pivniţă cu tot până în păretele din sus tot a lui Constantin Turcul sau găsit patru stânjeni, şi din păretele D-lui şi păretele lui Angheluţă sau găsit doi stânjeni loc sterp. Iar dugheana lui Angheluţă sau găsit un stânjen şi jumătate şi din păretele dughenei lui Angheluţă din sus prin pescărie tot curmezişul faţa uliţii tot spre mează noapte până în locul dughenii lui Bulucbaşii Zoe s'au găsit şepte stânjeni, şi aşa sau încheiat măsura curmezişului faţa uliţii ţintirimului despre răsărit. Şi iau pus două pietre hotare Chiotoare în marginea Uliţii, care o piatră hotăreşte ţintirimul bisericii de uliţă, ear altă piatră caută spre apus. Şi din aceste două pietre şi din colţul dughenii lui Bulucbaşe Zoe iar am început a măsura coasta ţintirimului spre apus prin ograda lui Bulucbaşii Zoe şi până în lăuntru în ograda lui Teodor Casapu şi s'au găstit două pietri hotare Chiotoare, care o piatră desparte ţintirimul de ograda lui Theodor Casapu, ear o piatră caută spre amiază zi şi măsurând şi din pietrile aceste spre miază zi prin ograda preotului Ioniţă şi prin uşa grajdului alăturea cu caldarâmul drumului ce este făcut de piatră până în punctele, de unde am început a măsura întâi, şi s'au găsit trei zeci şi patru stânjeni fundul despre apus şi aşa s'au încheiat toate măsurile ţintirimului de jur împre-

jur. Insă măsurându-să și din lăuntru ograda bisericei din fereastra stranei cei mari, spre mează-zi iarăși până în tumurugii cei dovediți subt talpa dughenii lui Hagi Iosep Armeanul sau găsit un-spre-zece stânjeni și două palme și sau pus o piatră tocmai deasupra tumurugului și această piatră desparte țintirimul bisericei de dugheana lui Hagi Iosep Armeanul, pe unde va să-și facă gardul biserica. Așa dacă am mai măsurat și din fereastra altarului până în dreptul portiții la fața uliții, unde sau dovedit tumurugii țintirimului între Dugheana lui Maftei Pescarul, a lui Enache, și s'au găsit un-spre-zece stânjeni și jumătate și sau pus o piatră hotar, care piatră desparte țintirimul de locul dughenii lui Maftei și a lui Enache, și am mai măsurat și din fereastra stranei cea mică spre mează noapte până în ograda Bulucbașii Zoe și sau găsit cinci-spre-zece stânjeni și jumătate, și sau pus o piatră hotar, care piatră desparte țintirimul bisericii de locul Bulucbașii Zoe, și măsurându-se și spre apus din ușa bisericei și până unde s'au găsit drumul caldarâmului de peatră s'au găsit patru-spre-zece stânjeni și jumătate, și sau pus și acolo o piatră hotar, și așa s'a încheiat și măsurile pe dinăuntru bisericei.

Și după cercetarea cu deamănuntul ce am făcut am dat această mărturie hotarnică, și pentru încredințare am iscălit,

1785 Noem. 14.

Semnat Stavâr biv Vornic de Poartă, Ștefan Porusnicu Calotă Ioan, Neculai Protopop Putnei, Eu Gheorghe Casapu, Ioan Nechifor, Petre sin Hagi Toma Năstase, Sandu Dumitru, Ștefan Preotu Stf. Dicu, Eu Niculai Pară, Eu Uncheșu Ene Pară, Eu Radu Blănaru, Eu Dănilă sin N. sin Hagi Toma martor, Mirea Popno Boșnag, Ereu Antohie duhovnic față neștiind carte. Eu Stan Băcanu am pus degetul Radu sin Ioniță Lazul adeverez-Eu Manea Păscaru om de 50 de ani am șezut lângă tumurug și am plătit bezman bisericii, urmează încă două iscălituri nediscifrabile și una armenească și una evreească.

In multe rânduri fiind poruncă pentru locul țintirimului bisericii între epitropul bisericii Anghelache Proin Protopop și între locuitorii, cari să hotărăsc cu locul și dughenele lor, au adus epitro-

pul şi luminata carte cătră D-lor Boerii Starosti, ca să aleagă şi să hotărască ţintirimul bisericii dar scrisorile bisericii fiind prăpădite. din pricina întâmplărilor şi nefiind dovezi încredinţate nu sau putut hotărî. Acum vrând Hagi Iosep Armanul să-şi facă o pivniţă alăturea cu ţintirimul bisericii şi surpându-se sau descoperit tumurugii ogrăzii bisericii, cari iam văzut şi eu şi socotind că nu mai este trebuinţă de altă dovadă şi întâmplându-să aicea D-lui Stavâr Vornicul de Poartă, orânduit din luminata poruncă a Măriei Sale Voevod, ca să hotărască nişte moşii cu pricină a locuitorilor şi având voe prin scrisoarea D-sale Neculai Vel Logofăt, că pe cât se va afla aici vre o pricină de hotărât şi 'l vor orânduit să meargă să hotărască şi să dee mărturie, l-au orânduil pe numitul vornic de Poartă împreună cu alţi mazili tîrgoveţi. ce sunt iscăliţi întru această mărturie, care mergând la faţa locului şi strângând pe toţi înpresuraţii au măsurat tot ţintirimul bisericei de jur împrejur urmând după tumurugii ogrăzii Bisericii ce sau decsoperit şi au pus şi pietre de hotar după cum pe larg se arată întru această mărturie, care am încredinţat şi eu cu a mea iscălitură.

Semnat, *Vornicu Leon Paharnic*

1785 Dec. 20.

DOCUMENTUL No. XXVII

Hrisov de la Grigorie Ghica VV pentru Mănăstirea Sf. Ioan din Focşani

Ca să fie Domniei mele ocină din Butuleşti din hotarul Vâşneştilor. până în hotarul Găurenilor, din câmp din siliştea satului cu vie, cu pomet. de preste tot hotarul oare cât să va alege stânjeni 561, afară de patru funii de ocină, ce, sunt ale lui Tănasie Căpitan, pentru ca am cumpărat Domnia mea de la *Badin* ficiorii lui Ionaşcu Ciocan ot Gârbovi şi dela Roman ficiorul Buştei ot Siclea şi dela Avram, ficiorul Budoiului ot Budoleşti şi dela *Radul* ficiorul Radului ot tam, şi dela Constantin ficiorul Buştelui ot Sihle, şi dela Mariana fata lui Vlad ot Cumplitul. şi de la Stana

fata Tomei ot Burleşti drept bani gata azi 84; şi iar să fie Domniei mele un vad de moară gata în apa Milcovului la sat la Vîrtişcoiu, care vad l'am cumpărat Domnia mea de la popa Vasile din Ciorăşti drept bani gata 3600, şi iar să fie Domniei mele 4 pog. de vie făcătoare şi loc 2 pogoane stărp în dealul Vîrtişcoiului la Poeniţa, care le-am cumpărat Domnia mea dela Stan ficiorul lui Cojocarul Dumitru din Vârtişcoiu drept bani gata 6000, şi iar sá fie Domniei mele un pogon şi jumătate vie făcătoare în dealul Vârtişcoiului în Fariste, care 'iam cumpărat Domnia mea dela Petre ficiorul Vladului din Vîrtişcoiu drept bani gata 1800, şi iar să fie Domniei mele două pogoane de vie făcătoare, în dealul Vârtişcoiului la Fariste, care le-am cumpărat Domnia mea dela Oancea cu Cecşari din Vârtişcoiu drept bani gata 2760 şi iar să fie Domniei mele 4 pogoane vie făcătoare în dealul Vîrtişcoiului la Poeniţa, care le-am cumpărat Domnia mea dela Stan şi de la fratele său Ionaşco ficioru lui Ionaşcu din Vârişcoiu drept bani gata 6180, şi iar să fie Domniei mele 5 pogoane de vie cu loc de casă vie făcătoare în dealul Cârligelor la Hălgi care le-am cumpărat Domnia mea dela Lazărul din Cârlige drept bani gata 6000, şi iar să fie Domniei mele un pogon de vie făcătoare în Fariste, care l'am cumpărat Domnia mea dela Drăgan feciorul Hârlitei din Vârtişcoiu drept bani gata 1500, şi iar să fie Domniei mele un pogon şi jumătate vie făcătoare în dealul Vârtişcoiului, care l-am cumpărat Domnia mea, de la popa Vasile drept banii gata 1600, pentrucă aceste moşii şi vaduri de moară şi pogoane de vii, cumpărate le am Domnia mea tot pe bani gata de la stăpânii lor vânzând de a lor bună voe fără de nici o silă, cu zapise şi cu starea tuturor boerilor de înprejurul locului, luând toţi banii deplin la mâinile lor ca să fie Domniei mele moşie stătătoare în veci.

Deci după aceasta datu-le-am Domnia mea, la sfânta şi Dumneazeasca mănăstire de la Focşani, unde este hramul naşterei lui Sf. Ioan Botezătorul, care mănăstire Domnia mea o-am făcut din temelie; şi le-am dat Domnia mea aceste toate, care mai sus scrie ca să fie sfintei mănăstiri de întărire şi călăgărilor de hrană. Iar Domniei mele şi părinţilor Domniei mele de pomană în veci, şi de nimeni să nu fie clătit după cuvântul Domniei mele. Şi eată şi mărturii punem a Domniei mele : Radu Popescu vel Ban Craiovei, Jupân Stroe vel Dvornic, Jupân Chirha vel Logofăt, Jupân Toader

Sturzia vel Spătar, Jupân Dumitraşco vel vistier, Jupân Colţea vel Clucer, Jupân Badea vel Postelnic, Jupân Preda vel Stolnic, Jupân Popa vel Comis, Jupân Matei vel Medelnicer, Jupân Vădislav vel Sluger, Jupân Stoian vel Pitar. Vâlcul vel Logofăt, şi au scris Necula Părcovici la Bucureşti.

Leat 7172 (1664) August 26.

Io Grigorie Ghica voevod

DOCUMENTUL No. XXVIII

Litera E. Chrisov tot dela Grigore Ghica VV pentru Mănăstirea sf. Ioan din Focşani

Dat'am Domnia mea această carte poroncitoare Domniei mele sfintei şi Dumnezeeştei mănăstiri dela Focşani, unde să prăznueşte hramul sfîntului şi slăvitului proroc şi înainte mergătoriul şi botezătorul Ioan; care este ridicată şi zidită din temelia ei de Domnia mea, şi părintelui Egumen Filoftei, şi tuturora călugărilor câţi vor fi locuitori întru acest sfânt locaş ca să fie sfintei mănăstiri ocină în satul *Stanomereşti* ot sud Slam Râmnic stânjeni 235 şi în siliştea Coianilor stânjeni 250 din câmp din pădure şi din apă şi din şederea satului de peste tot hotarul ver cât să va alege.

Pentrucă aceasta ce este mai sus zisa ocină, din Stanomireşti şi din Cociani fosta a lui Ghiorghiţă şi a frăţâne său Cârstea, feciorul lui George Căpitan din Răchinet, şi tot a fost pe seama lor, şi o au ţinut cu bună pace.

Iar când a fost acum în zilele Domniei mele a doua domnie a Domniei mele, iar Ghiorghiţă şi cu frate său Cârstea feciorul lui George Căpitan, ei de a lor bună voie au venit la Domnia mea şi s'au tocmit cu Domnia mea, de au vândut din Stanomireşti stânjeni 235 şi din siliştea Coianilor Stânjeni 250, care fac împreună stânjnni 485, stânjenul câte bani 30, care fac galbeni 72 şi 5 bani.

Şi le-am dat Domnia mea toţi banii gata şi de plin în mânile lor, dând zapisul lor de vânzare la mâna Domniei mele, şi cu toţi boerii cei mari ai Divanului mărturie, cari scriu în zapis, ca să fie Domniei mele moşie stătătoare.

Iar după acea fiind acéstă sfîntă mănăstire ce scrie mai sus Domniei mele socotit'am, Domnia mea de am dat şi am adaus Sfintei mănăstiri cu aceasta ocină, ce scrie mai sus ca să fie sfintei mănăstiri de ajutor şi de întărire şi călugărilor de hrană şi de îmbrăcăminte iar Domniei mele şi răposaţilor părinţilor Domniei mele de pomană în veci, şi de nemenea neclătită după cuvântul Domniei mele;

Pan Grigorie Banul cel bătrân, Jupân Stroe cel bătrân, Jupân Vintilă vel Ban. Jupân Neagoe Sănuianul vel Vornic, Jupân Kirică Budeanul Logofăt cel bătrân, Jupân Ivaşco vel Logofăt, jupân Toader Sturzia vel Spătar, jupân Hrizea vel Vistier, jupân Badea vel Clucer, jupân Stoian vel post. jupân Cornea vel Paharnic, jupân Preda vel Stolnic, i jupân Mateiu vel Comis; jupân Stroe vel Pârc. i pan Radul vel Serdar, i jupân Vlăduţul Bengescul vel Sluger, i jupân Radul vel Med. i jupân Stanco vel Pitar, i jupân Ilie vel Şetr. şi Radul v. logofăt, şi a scris Zgoran Logofătul ot Neculi în oraşul Bucureşti.

Leat 7181 (dela Chr. 1673 Apr. 16).

Nota.–Documentele de sub literile D şi E le am reprodus din Memoriul Descrierea sfintelor Mănăstiri de Al. Palemon paginile 95—102. [1]

Theodor Codrescu

DOCUMENTUL No. XXIX

Act relativ la biserica Sf. Nicolae vechiu din Munteni.

Testamentul Căpitanului Stefu

Din mila lui Dumnezeu şi Mântuitoriului nostru Isus Cristos şi prea curatei Maicei Sale.

«Am zidit din temelie mănăstire în oraşul Focşanilor unde «să cinsteşte şi să prăznueşte Ierarchul sfântul şi marele Archiereu «făcătorul de minuni Nicolae dela Miralichia. şi isprăvindu-o am «împodobit-o pe dinlăuntru zugrăvită peste tot, cu candele de ar«gint, cu icoane, cu policandre două, trei cădelniţe de argint, cu e«vanghelia ferecată, cu toate cărţile bisericeşti, cu opt perechi de

1) Uricar.

«odăjdii, cu sfeşnice, patru mari, patru mici, pe din afară cu zid «pe înprejur, şi cu chilii în ziduri. Clopotniţa cu trei clopote, două »mici şi unul mare, şi am înzăstrat-o cu patru sute de oi, cu două «zeci şi patru de vite de cai, cu patruzeci de vaci cu boi, şi cu o «sută de mătci de uleie, şi şaizeci de râmători ; am înzestrat'o cu «treizeci de pogoane de vie în dealul pe moşia ce să numeşte Dăl-«hăuţi, fiind şi moşia mănăstirii, şi pe lângă aceasta am înzestra-«t-o cu opt moşii, care moşii le cuprinde stânjeni în zapisele lor «afară de care este monăstirea pe dânsa înpodobindu-o cu toate «câte trebuincioase, şi dând-o ca să ţie petrecătorii călugăraşi «pe înprejurul mănăstirei, ca să slujească neîncetat şi să pome-«nească neamurile mele, părinţi şi fraţi şi să fie vecinică pome-«nire, şi din venitul moşiilor să să îmbrace şi să să hrănească că-«lugării, câţi să vor găsi după vreme petrecând pe lângă mănăs-«tire, şi să să ţie mănăstirea milostivind săracii şi sprijinind călu-«gării.

«Iar aflându-mă eu la Târgovişte, fiind căpitan de cazaci, şi «făcând sfat un popă şi cu duoi călugări au mers la Episcopie a-«cel popă şi au închinat mănăstirea la Episcopia Buzăului fără de «ştirea mea, şi aflând eu am venit la mănăstire şi am scos de unde «era închinată de acel popă fără de orânduială, şi s'au izgonit din «mănăstire. Cu toate că de mai multe ori am fost silit de Măria «Sa Nicolae Alexandru VV. că să o închin la mănăstirea Râmni-«cul, care este închinată la sf. marea Episcopie dela sfântul munte «Sinae; iar eu îndestul am dăruit şi acolo, cât m'a lăsat inima la «mănăstirea Râmnicului.

«Iar pe lângă această mănăstire să fie petrecători de a puru-«rea călugăraşi, după cum am zis mai sus, ca din moşiile mănăs-«tirei să să îmbrace călugării şi să se caute mănăstirea de cei ce «vor fi pe lângă mănăstire petrecători, ca să nu-i pustiască lucru-«rile mănăstirii şi moşiile să nu să calce, şi chemând eu pe So-«fronie ieromonachul şi pe Silivestru ieromonachul pe Timotei iero-«monachul în Târgovişte înaintea boerilor, le am dat zapis la mână «întocmai cu hrisovul care este la mine întărit de boerii cei mari, «iar care s'ar mai scula ca să închine la alte mănăstiri sau la E-«piscopie sau la Râmnic să vândă ceva de ale mănăstirii fie să «afurisit zacadenii, şi izgonindu-să de mănăstire afară ca nişte ne-

«trebnici, şi ori cine să va scula de la mănăstirea Râmnicu «sau de la episcopie cu nişcaiva cărţi ca să zică, că este în«chinată, ori unde să va arăta să nu fie crezut, ci ca nişte hârtii «albe nebăgate în seamă să nu fie crezute, fiind că eu numai un «fecior am şi mă aflu şi bolnav, la mâna feciorului meu Constan«tin, şi soţiei mele Caliţa, ca nişte epitropi şi ctitori ce sunt, că aşa «m'am făgăduit şi m'am rugat Sf-lui Nicolae, ca săne fie întru aju«tor până la eşirea sufletului, cât şi tot neamul meu să'l prăznu«ească şi să caute de mănăstire întocmai după cum las eu prin «această carte întărită de boerii cei mari din Târgovişte şi de Măria Sa.

«Pan Radu vel vornic, i pan Dumitrache vel Spătar, i pan «Grigore vel Vistier, i pan Manolachi vel Clucer, i pan Enaçhe «Stama vel Stolnic, i pan Nicolae Roset păharnic, i pan Mathei Creţulescu vel Stolnic, i pan Constantin Văleanu vel Comis, i pan «Panaite vel Sluger, i pan Barbul Merişanu vel pitar, şi Ispravni«cul Constantin Văcărescu vel Logofăt.

«Şi s'au scris Cartea aceasta în anul de ântâi al Domnie «mele în venirea a doua în oraşul Bucureşti de Anghelache Logo«fătul ot Tîrgovişte luna lui Martie 31 leat 7228 (1720).[1])

Pan Stefan Căpitan de Cazaci.

Io Neculaiu VV.

(Pecetea gospod).

«Şi eu jupăneasa Caliţa fata lui Sterie Dumitrache, nepoata «lui Constantin Voivod din Moldova. [2])

«Milostiv vică Gospodar Iordache Creţulescu vel Logofăt.

«Constantin Văcărescu vel Logofăt.

Moşiile Sf-lui Nicolae

«*Lămoteşti* opt sute stânjeni lângă hotarul Moldovei la Munteni.

«*Moşia Ciorăştii* şasă sute aleşi.

«*Moşia Giorăşti* la Moldova lângă hotarul cu moară.

---

1) Acest hrisov este făcut in timpul domniei lui Nicolae Mavrocordat de a doua oară în Muntenia dela 1716—1732.

2) Acest Constantin VV. din Moldova ori a fost Const. Cantemir domn dela 1685—1693; ori Constantin Duca domn dela 1700—1704 şi ginere lui Brâncoveanu din Muntenia.

«*Moşia Dălhăuţii* i trei zeci pogoane vie şi cu pădure pe «dânsa.

«*Moşia Buda.*

«*Moşia Amara* cu balta de peşte pe dânsa.

«*Moşia Orzăneşti*

«*Moşia Focşani* la hotar, care este zidită mănăstirea pe dân-«sa, al *doilea prefăcută de noi, cu toate cele trebuincioase, a-fară din cele ce s'au câştigat dela* norod şi de neamurile noa-«stre afară de ce am dăruit la mănăstirea Râmnicu *cu voie fără voie de am împlinit voia Domnească şi am potolit zavistia.*

«Leat 1735, fugind noi de Tătari, am trecutără la Măcin în «ţara Turcească, şi fiind foamete şi murea de ciumă, dar aflându-«mă eu neputincios am lăsat la mâna ficiorului meu Vişan, fiindcă «un ficior am, şi nepoţii mei Elena şi Dochiţa, fiindcă aceştia să fie moştenitorii, după milele toate ale mele vrând Dumnezeu, ca să «ajungem iar la locul nostru în Focşani, macar cât de mic fecio-«rul şi nepoţii mei, şi să fie cu căutătură aminte şi de Mănăstirea sf. Nicolae din Focşani.

Constantin Sîn Stefan

«Neagu logofăt sîn Vişan, Vişan sîn Constantin logofăt Vrân-«cenesc Isprăvnicat Putnei. şi am lăsat toată averea mea, feciorilor «mei Neagul, Ilincăi la toate cele cuprinzătoare ale mele şi ale nea-«mului meu şi feciorilor cât şi toate ce cuprinde întru acest, vii, «moşii şi ei să'mi facă pentru pomenirea mea şi a neamului nostru «a fi pomeniţi.

«Leat 1787 Dec. 10, rămânând noi vadane, eu soţia lui Nea-«gu sîn Vişan, şi Ilinca cumnata mea, fata lui Vişan brat Neagu «şi eu rămânând cu copii mici, cu Voicu şi cu Vasilaş şi mergând «noi la Râmnic la părintele Irimia Archimandritul mânăst. Râmni-«cului, şi văzându-ne mult ni-a mângâiat că ne va purta grije până «ni să va face copii mai mărişori, va pune la cale şi le va face «parte, şi mi-au dat gouă buţî de vin, iar pentru bucate câte ne «va trebui să venim să luăm, şi am dat şase sute de lei ca să în-

«vălească mănăstirea din Focşani Sf. Nicolae, şi să dreagă casele «fiind că era pustii şi biserica desvelită şi pustie, şi nici unele nu «s'a urmat de acel părinte viclean, şi mai rău ni-a păgubit, şi viind «Arhimandritul părintele Grigorie, l'au scos şi făcând răsplătire între «dânşii au şi lipsit părintele Irimia, şi am rămas noi răbdători de «toate ale noastre, ca nişte vădane, neputând să umblăm în jude- «căţi, şi li-au rămas moşiile în mâinile lor, şi făcându-să răzmiriţă am rămas răbdătoare.

«Deci ştiut să fie fiilor mei, că noi n'am închinat nici am vândut, şi au rămas toate ale noastre în mâna lor, călugărului de «la mănăstirea Râmnicul, Archimandritul Grigore.

«Eu adeverez soţia lui Neagu Stanca, fata Holencki Ilinca «fata lui Vişan.

«Şi m'am călugărit la leat 1807 Mai 5, şi din tot neamul a- «cesta am rămas eu anume: Voicu pe mirenie, iar din cei a Nea- «gului Visarion sîn Neagu, şi am avut un frate anume Vasilache, «şi fiind mititel l-am lăsat în Buzău la Petrache Dorobanţul, şi în «vremea Muscalilor au dat Turcii în Buzău şi l'au tăiat, şi am ră- «mas numai singur din acest neam şi m'am călugărit».

Preşidenţia Judecătoriei Râmnicul-Sărat

«Această copie fiind scoasă în tocmai după cea adevărată a «şezată în delă sub No. 2 din anul 1832 înaintată C-tei archive «şi înapoiată aici pe lângă porunca C-lui Departament al Dreptăţii «cu N . . . potrivit cererei ce au făcut d-lui president Alecu A- «lecsandrescu şi alţi unsprăzece oameni Focşeneni, enoriaşi ai bi- «sericei sf. Nicolae, încredinţându-să de prezident cu iscălitura şi

«a judecătoriei pecete, s'au dat la mâna pomeniţilor spre a să slu-
«gi cu dânsa la trebuință, ce au. 1850 Iunie 17.

Prezident A. Borănescu No. 3170.

Grefier: Nae Eliade

«Săgiliul (judecătoriei județului R.-Sărat).

NOTA.—Aceste acte sunt extrase dintr'o carte imprimată întitulată „Memorii cu descrierea sfintelor Mănăstiri".

Th. Codrescu

(Uricar Vol. 12 pag. 331—338).

DOCUMENTUL No. XXX

Biserica Profetului Samoil din Focșani

Biserica profetului Samuil din Focşani fiind zidită din temelie de fericitul întru amintire C. M. Cehan Racoviță VV. pe locul hărăzit de *Ioniță Zugravu* după actul din 17 Octombrie 7252 (1744), Domnia Sa a înzestrat-o cu toate cele trebuincioase, adică cu odăjdii, vase, ţigani, etc. şi prin hrisovul din 7265 (1757) Ian. 20 hotărăşte, ca biserica prof. Samoil din Focşani, cât şi biserica de piatră din Bodeşti să fie metocuri (sucursale) ale mănăstirii Precista (din Roman) adăugând. că «*Trustrele aceste sfinte locașuri să fie una, adică una pe alta să se ajute, și toate trebuintele ce le vor avea după vreme precum Sf. Samoil, așa cât biserica din Bodești, să fie datoare sfânta mănăstire Precista din Roman a le împlini*»; şi mai departe înştiinţează că «*n'am voit ale închina la alte mănăstiri streine s'au de țară, că am așezat hotărând, că nicăeri nici odată închinate să nu fie, fără de cât mănăstiri de țară să să numeas-*

că, și slobod să petreacă intru așezământul lor, ce mai sus a rătăm».

După săvârșirea din viață a fericitului întru amintire ctitor, fratele său Stefan Mihail Racoviță VV. ce era Domnitor în Valahia, prin hrisoavele din 7272 (1764) Septembrie, dă și închină la spitalul din Iași a mănăstirei Sf. Spiridon ctitoricească s'a mănăstire din Roman dinpreună cu metoacele ei, orânduind, ca să fie supuse și subt stăpânirea acestui spital dimpreună cu toate daniile mișcătoare și nemișcătoare însă să o cârmuiască și să se chi- «vernisească de Egumenul și de epitropii ce vor fi după vreme, «ce' să dea cu amănuntul socoteală în toți anii de toate ve- «niturile de peste an și de cheltuelile cele cu cale și trebu- «incioase; și așa după analoghia venitului să iee și embaticul «pe toți anii, ca de la un metoc dela egumenul ce va fi orân- «duit, iar să nu să îngreuneze cu cereri fără de cale și peste pu- «tință. Așișderea nici să iee mai puțintel de cât după analoghia «venitului, ci cu dreaptă cumpănire totdeauna să păzească buna «stare, adăogire și folosul numitei noastre Ctitoricești mănăstiri»

Asupra acestei afiorisiri (închinări). Archiereul Ioanichie episcopul eparchiei Romanului ce era tot odată și egumen Precistei, a protestat la Domnitorul de atunci Grigorie Al. Ghica VV, subt cuvânt, că mănăstirea Precista este din temelie zidită cu cheltueala și osteneala sa, și că fericitul întru amintire Const M. Cehan Racoviță VV ar fi dat numai 1275 lei înzestrând-o cu afiorisiri din veniturile domnești, și că Măria Sa Stefan VV. n'ar fi avut drit a închina, aceasta mănăstire la spitalul Sf. Spiridon, și întru susținerea acestui protest a înfățișat un hrisov a fericitului întru amintire C. M. Cehan Racoviță VV, cu data 1757 Ian. 20.»

In urma acestei protestări Grig. Al. Ghica VV prin hrisovul din 1764 Noembrie 20 să exprimă că:

«Cercetând foarte cu amănuntul aievea s'a dovedit că Măn. «Precista este Domnească și slobodă ca una din măstirile cele «domnești ale țărei, și că D-sa Stefan Vodă Racoviță ca un ade- «vărat ctitor (clironom) a închinat mănăstirea precista cu metoacele «ei la spitalul mai sus arătat.

«Așa dar socotindu-să toată cheltueala mănăstirii Precista

«şi a metoacelor ei pe un an, s'a socotit să dea Sfinţia Sa «Episcopul pentru Mănăstirea Precista cu metocurile ei câte 500 «lei pe tot anul, embaticul spitalului Sf. Spiridon, şi ceilalţi bani «ce vor prisosi, să fie pentru trebuințele şi cheltuelele Mănăstiri «Precista şi a metoacelor»; adăogând că până la sfârşitul vieţii sale. «Măn. Precista cu metoacele ei să fie în sama şi purtarea de grije «a sfinţiei Sale, iar după săvârşirea vieţii sale. Mănăstirea Precista «cu metoacele ei va rămânea în purtarea de grije a Epitropilor mănăstirii St. Spiridon.

Nu mult timp în urma liberării acestui hrisov, Episcopul Ioanichie înstrăinând averea Precistei, tot fericitul în amintire Grig. Al. Ghica VV. prin hrisovul din anul 1765 Ianuarie 15 luându-i din stăpânire averile Precistei, hotărăşte «ca Sfinţia Sa să-şi caute nu-«mai de treaba Episcopiei, şi a Eparchiei sale; iar la mănăstirile a-«ceste de acum înainte nici odată să nu să amestice, chivernisân-«du-să mănăstirile aceste întru toate de Epitropii Spitalului Sf Spi-«ridon, cari socotind veniturile mănăstirei Precista şi a metoacelor «ei pe an, ce cuprinde, şi socotindu-să mijloacele pentru trebu-«inţa şi chivernisala mănăstirei pe an, după analoghia veniturilor ce va mai prisosi, acea va fi pentru chivernisala celor săraci, bol-«navi şi neputincioşi şi a spitalului.

Deci dându-să în stăpânirea Epitropiei veniturile Precistei, şi după împlinirea unui an, văzându-se, că veniturile nu produc vre un folos pentru cheltuelile necesarii întru ţinerea Precistei cu metoacele sale; tot fericitul întru amintire Grig. Al. Ghica VV. prin hrisovul din 20 Mai 1766, arată că mănăstirea Precista cu metoacele ei s'au dat iarăşi sub stăpânirea şi purtarea de grije a sfinţii sale Episcopului de Roman chir Ioanichie, după aşezarea ce a primit însuşi sfinţia sa, rînduindu-sa venitul moşii Hârlăului şi venitul moşii Sârbii de pe Başeu să fie spre ajutorul Spitalului.

Aceasta hotărâre s'a urmat întocmai până la şi chiar după săvârşirea din viaţă a Episcopului Ioanichie urmată în anul 1782, carele prin diata fără dată, face danie Mănăstirii Precista şi Profetului Samoil mai multe bunuri cumpărate cu proprii săi banii,

In anul 1784 Clironomii Domnului Const. M. Cehan Racovită au cerut şi au căpătat stăpânire asupra mănăstirii Precista a Pro—

fetului Samoil şi a bisericei dela Bodeşti cu toate averile lor mişcătoare şi nemişcătoare, *ca să să chivernisească după cum vor socoti ctitoriceşte.* (Hrizovul Domnul Alexandru Constantin Voivod din 21 Iulie 1784 prin care să arată şi drepturile ce s'au pus înainte de clironomi).

In anul următor 1785 Epitropii casei Sf. Spiridon chemând în judecată pe clironomi, au căpătat hrisovul din 1785 Iunie dela Domnul Al, Mavrocordat, prin care arată «că făcând cercetare cu «amănuntul pricinei aceştia. şi în ce chip au găsit în frica lui Dum«nezeu şi cu dreptate după obiceiul pământului şi după sfânta pra«vilă au judecat făcând şi anafora iscălită cu otărire, ca mănăstiri«le Precista din Roman şi Prorocul Samoil din Focşani şi biserica «de piatră dela Bodeşti cu toate averile, moşiile şi acareturile lor «să rămână precum s'a afiorisit sub protecţia şi purtarea de grije «iarăşi a mănăstiirii Sf. Spiridon fără a avea numiţii clironomi a să mai amesteca nici cu un chip la arătatele mănăstiri sau la averile lor».

In puterea stipulaţiunilor din acest hrisov spitalul sf. Spiridon a intrat în drepturile sale primind în urmă şi cartea de renunţare din 1799 April 15 în limba greacă dela Postelnicul Const. Racoviţă, prin care atât din partea lui cât şi pentru coborâtorii săi să lapădă de tot dreptul asupra moşiilor închinate la mănăstirea Precista din Roman cu metoacele ei.

După moartea Episcopului Ioanichie s'a rînduit Egumen la biserica Precista Archimandritul Antim, căruia Epitropia îi concedează să administreze bunurile mănăstirei dând pe fiecare an câte 500 lei la spitalul Sf. Spiridon.

La anul 1859 Mai 8 s'a primit la Generala Epitropie testamentul din 1842 Dec. 10 a defunctei Doamne Catinca Sturdza, născută Cantacuzino, prin care lasă mănăstirii Precista moşia numită Românu, care pe atunci avea un venit de 21 mii lei pe an, lăsând să să aşeze 25 de paturi în spitalul din Roman a 600 lei patul pe an.

Epitropia a intrat în stăpânirea acestei moşii tocmai în anul 1859 după moartea Logofătului Gheorghe Sturza urmată în 7 Dec. 1858.

Din donaţiunile respective, parte din imobile constatându-să a fi şi a Profetului Samoil din Focşani, Epitropia generală a regulat, ca să să îmbunătăţească succesiv şi spitalul din Focşani, care pe atunci trata un număr de 31 bolnavi. şi nu mai departe decât în anii 1865—1867 *s'a făcut din nou catapiteazma şi s'a reconstruit biserica Profetul Samoil.*

Spitalul din Focşani

In anul 1838 Principele Mihai Gr. Sturza VV având în vedere starea. de prosperitate a casei Sf. Spiridon constatată din seama pe anul 1837 şi bugetul pe anul 1838, şi conform prescripţiunilor regulamentului organic de la Cap. III anexat lit. F secţia I art. LX (60), a ordonat prin înaltă rezoluţie pusă asupra anaforalei comitetului central din anul citat «Să vor clădi şi aşeza spitale pe la «cele cinci decăpetenie oraşe ale Principatului: ***Bo«toşani, Bârlad,*** *Galaţi, Focşani* din specialele mijloace ale acelor oraşe şi întru înde«plinirea după trebuinţă şi din prisosurile generalului Spital, lăsând «cea de aproape îngrijire Epitropiei Generalnicului spital din Sf. «Spiridon, numind pe acele din afară părţi ale acestui Generalnic spital.

In urma acestui înalt ordin Epitropia Casei Sf. Spiridon luând măsuri pentru aducerea lui la îndeplinire, pe lângă referatul No. 63 din 10 Martie 1838 a înaintat comitetului central un proect pentru chipul înfiinţării unui spital în Focşani, prin care între altele să propune că aşa precum:

«Acolo la Focşani găsindu-să biserica sfîntului Proroc Samoil «metoc Sf. Spiridon de aici din Iaşi cu ale sale venituri osebite, «care de şi să află dată în posesie cu embatic 200 galbeni pe an «(Ieromonahului Ioachim Piru pe viaţă) dar după trataţiile urmate «s'a desfiinţat contractul încheiat şi pentrucă această biserică în a «ei ogradă are şi puţine acareturi, în care îndată îngrijindu-să şi «meremetisându-sa, lucru ce s'a şil pus în ucrare, să să şi aşeze «câte crivaturi or încăpea, socoteşte, că veniturile (atunci) acestei biserici, care după taxmin să socotesc a fi de 12000 lei bez ve«nitul moşiilor aflătoare subt inpresurare să să scoată cu totul din

«încărcăturile venitului Sfîntului Spiridon şi să să lase ca venituri «pentru cheltuelile bisericei pomenite şi a spitalului, ce să înfiin-«ţează acolo».

«Indicând măsurile necesare pentru zidirea unui spital şi re-«paraţia a trei odăi şi o cuhnie aflătoare atunci în ograda acelei «biserici, fixează şi sumele anuale necesarii în ţinerea bisericei şi «a spitalului şi anume 3000 lei cheltueala bisericei cu lefile slugi-«torilor, 3000 lei leafa Egumenului, ce urmează a fi şi purtă-«tor de grije Spitalului, 6000 lei pentru întreţinerea a 12 crivaturi «pentru bolnavi, socotindu-să câte 500 lei de un crivat pe an; pes-«te tot 12 mii lei».

Acest proiect aprobându-să de către comitetul Central s'a supus întăririi Domnitorului care prin înalta rezoluţie din 8 Aprilie 1838 hotărăşte.

«*Fiind că Prorocul Samoil este lipit către Sf. Spiridon,* «*deosebirea din sémile obşteşti nu să socoteşte nici de cuviinţă* «*nici de folos: iar aşezarea de spital la Focşani să cunoaşte a* «*fi de mare trebuinţă, şi să încuviinţează cu propusele înles-*«*niri spre grabnică punere în lucrare, fără a fi trebuitor de* «*orânduirea unui egumen, care ar înpuţina cu 3000 lei pe an* «*ajutorul cuvenit pătimaşilor mai ales orânduindu-să şi local-*«*nică epitropie şi lăsându-să câte 3000 lei pe an pentru ţine-*«*rea bisericei în bună orânduială de către plătiţii ei slujitori* «*sub privigherea epitropilor*».

Aşa dar rânduindu-să Epitropia locală, compusă din Archimandritul *Nectarie*, căminar *Stefan Dăscălescu* şi negustorii *Hagi Pavel* şi *Hagi Dumitru* cari prin mod de regie şi prin măsuri gospodăriceşti adunând piatră, făcând cu robii bisericei cărămidă şi tocmind meşteri trebuitori, au desăvârşit zidirea binalelor destinate pentru spital, au reparat biserica şi au făcut şi alte îmbunătăţiri reclamate de necesităţi şi către finele anului 1842 au şi deschis acel spital cu număr de 12 paturi, iar la confecţionarea bugetului general pe anul 1844 hotărându-să la spitalul din Focşani un adausde 12 paturi peste cele acolo în fiinţă, s'a scris epitropiei locale cu No. 124 din

12 Martie 1844, că bugetul fiind aprobat de Domn şi obşteasca adunare să pună în lucrare deschiderea acelor paturi, şi dela epitropie s'a primit raportul No. 23, prin care încunoştiiţează, că la 1 Sept, 1844 a început primirea bolnavilor în cele 12 paturi sporite complectându-să numărul de 24 paturi.

La 1846 după ratorurile epitropiei acelui spital sub No. 2 şi 151 să constată că unii din boerii acelui oraş au dat un ajutor bănesc de 3184 lei, cu care s'au adaus zidindu-să din nou câte-va odăi în ograda acelei biserici spre trebuinţa spitalului.

Iar în anul 1858 prin procesul verbal încheiat de complectul Generalei Epitropii, regulându-să a să opri funcţionarea acelui spital dela 1 Iulie acelaş an, până când succesiv să vor face îmbunătăţirile necesarii atât la biserica Prorocului Samoil, care fiind crapată şi deteriorată este şi oprit de autorităţile competente a să desăvârşi în ea serviciul divin, cât şi reparaţiunile necesarii la binaiele spitalului din cuprinsul ogrăzii acelei biserici, şi intervenind stăruinţa mai multor Dn. cetăţeni din Focşani, către căimăcănia Moldovei cu petiţiunea din 5 Iunie 1858, şi după mijlocirile Prefecturei locale şi a Ministerului de interne din 6 Noem. 1859 de a redeschide acel spital, Generala epitropie a întâmpinat, că ea de la sine şi cu ale sale mijloace fără vre un concurs din partea acestui oraş, care după înalta rezoluţiune din 1838, arătată mai sus era datoare, a ţinea ea însăşi spitalul, şi epitropia generală numai din prisoasele veniturilor Generalului spital acontribui întru îndeplinirea trebuinţelor, căci veniturile Prorocului Samoil fiind destinate pentru ţinerea în bună stare a bisericei, prisosul era destinat prin hrisovul fericitului întru amintire Stefan Racoviţă VV. din anul 1764 Sept. 7 spre ajutorul bolnavilor din spitalul Central, până ce acum devenind într'o stare de ruină, Epitropia a fost silită al închide provisoriu, până când succesiv va putea face reparaţiunile necesarii atât la binalele spitalului cât şi rezidirea bisericei.

Iar încât priveşte mijlocirile de a să primi în acel spital pe jandarmi şi Pompieri, epitropia a adaus : că municipalitatea este obligată la curarisirea unor asemenea slujbaji, că după analoghia numărul de 20 de paturi ce au fost destinate pentru acel spital ar necesita uneori, ca aceste paturi să să ocupe numai de acei slujbaşi, iar sărmanii pentru a căror adăpostire şi lecuire a

a fost şi este scopul fundaţiunei institutului, s'ar face victime crudei lor soarte, zăcând respinşi pe uliţe».

In urma acestor intâmpinări Epitropia Generală deşi era restrânsă în mijloacele sale financiare, totuşi a înaintat lucrările cuvenite pentru reparaţiunile necesarii la binalele acelui spital, care desăvârşindu-să la 1 Iulie 1860 s'a şi redeschis cu un număr de 24 paturi, şi în urmá văzându-să biserica, la care s'a făcut din nou catapiteazma, s'a şi sfinţit în anul 1867; iar la facerea budgetului general pe anul 1863 s'a adaus încă şepte paturi, în cât în prezent (pe atunci) acel spital funcţiona cu 31 paturi.

Şef serviciului T. C. Victor

NOTĂ.—Toate aceste note relative la biserica Prorocul Samoil şi la spital, le-am reprodus din *Uricarul* Vo. XII pagina 330-374.

D-l Gh. Codrescu spune acolo că le-a cules dintr'o broşură imprimată în tipografia «Buciumului Român» din Iaşi de către Epitropia Spitalului Sf. Spiridon.

DOCUMENTUL No. XXXI

Document relativ la gârla trasă din rîul Putna.

HRISOV

Cu Mila lui Dumnezeu, Noi Mihail Grigorie Sturza Voevod Domnul Ţărei Moldovei.

Mulţumitoarea petrecere şi îmbelşugarea popoarelor atârnând dela căsnica gospodărie şi în parte îndemânarea, şi aceasta provenind pe la unele târguri i sate dela fireasca poziţie a locului pe care sunt statornicite, iar pe la unele în lipsa de fireşti înlesniri dela chibzuita cultivare a pământului de hrană, a apelor de băut i de adăpat vite, precum şi altele de asemenea.

Domnia Noastră cu părinţeasca îngrijire ce necurmat am avut dela suirea pe scaunul oblăduirei Iubitei noastre patrie a Moldaviei, cu prilejul călătoriei ce în anul trecut 1846, am avut plăcere a face prin Ţară spre deosebite luări aminte, băgând samă că târgul Focşani pătimeşte mult de apa trebuitoare atât în adăparea vitelor cât şi întru întâmpinarea unei neprevăzute întâmplări de pojar, care nevoe în privinţa lipsei de izvoare după poziţia locului, nu se poate altfel întâmpina decât cu un canal anume sapat, prin care se se aducă apă din râul Putnei, am încuviinţat a se face un asemenea canal, care după trebuinţa tragerei apei urmând al călca pe moşiile de mai jos, adică *Găgeştii, Boloteştii, a Ms. Miera şi răzăşeasca Purceleşti, răzăşasca Căpoteşti, Odobeştii, Grozeştii, Vineşeştii, Păţeştii, Boleştii, Slobozia lui Vidraşc, Călimăneştii, Pânticeştii, Floreştii şi Gugeştii* lângă Focşani, unde dă în gârla numită Cacaina, şi apoi din jos de târg *pe hliza slugerului Lipan, Bahnile, Jorăştii şi Stamatineasca*, a provenit dela sine a se folosi şi locuitorii şi proprietarii tuturor moşiilor pomenite de o potrivă cu târgul Focşanii, şi după asemenea împrejurare contribuind la lucrare şi însuşi locuitorii acelor sate pe lângă ajutorul din obştescul legiuit capital al zilelor de drumuri, — au venit lucrul în dorita ispravă.

Drept aceea, spre a remâne acest lucru pentru tot deauna nestrămutat a sluji întru îndemânarea, spre care sau făcut, Domnia noastră legiuim următoarele :

a) Pentru paza ezăturei i a opustului în fruntea apei, de unde să începe canalul, să fie însărcinaţi doi oameni, care pentru slujba lor să primească răsplătire scutirea de bir pe capul lor.

b) La întâmplare de mâlire sau altă de asemenea trebuinţă a gârlei, din pricina vărsării şi a îmbelşugării apelor din Putna sau din ploi, să contribuiască toţi locuitorii după pomenitele moşii, ce se foloseasc de înlesnire fără osebire i apărare cu lucru salahoresc, iar cu cheltuiala bănească de ar trebui ceva pe cherestele sau altele să contribuiască târgoveţii din Focşani, osebit de legiuitul erat al cu eforiei, afară de podeţele ce s'ar cere de comunicaţia drumurilor, care să să facă potrivit cu legiuirea următoare întru asemenea. (Se înţelege că prin împrejurări ivite prin pricini private trebue a fi răspunzător însuşi pricinuitorul iar nu alţii).

Aşa precum această înlesnire de apă s'a făcut şi târgului şi satelor numai pentru neapărata trebuinţă a adăpărei vitelor, apoi sub nici o închipuire să se tragă cumva la ezături de mori sau la adăpat grădinării, cu care mijloc se împuţinează, rămânând slobod ori şi care proprietar, locuitor, sau eforia de Focşani, a reclama la ocârmuire, când ar vedea o aşa însovolnicie spre oprire şi ne următorul amploiat a face cuvenita lucrare pentru punerea la cale a fi supus în învinovăţirei i răspunderei, iar spre întocmai aplicaţie i publicarea prin foile oficiale puind însărcinarea asupra departamentului trebilor din năuntru, poftim şi pe urmaşii noştrii, ce milostivul Dumnezeu îi va binecuvânta a oblădui Ţara aceasta, să sprijinească urmarea cu toate dripturile pomenite, ca un lucru de obştească îmbunătăţire, spre veşnica pomenire.

Scrisu-sau hrisovul acesta în capitala Iaşii la al 14-lea an al Domniei noastre în principatul Moldaviei cu Ministru Trebilor din năuntru, cinstit şi credincios boer d-lui Iordache Ghika, logofăt şi cavaler.

Mihai Sturza

1847 Aug. 28

No. 380

DOCUMENTUL No. XXXII

HRISOVUL

Domnului N. Mavrogheni al Munteniei despre fugarii dela Focşani, şi de avutul lor ce s'a dat la sfânta Vlachernă din Bucureşti.

De vreme ce Ion Chesatul, i Căpitanul Radul Argintul, i Ioniţă Jălaboiu, i Mihalache Blănaru, i Chir Apleşa, i Manolache Polcovnicu, i Tudorache Logofăt, i Ioniţă Bacanul, i Hristea Blăna-

rul, pământeni, fiind cu locuința aici la Focșani, întru această țară ce este memlechet al Devletului prea puternicei împărăţii, unde s'au chivernisit şi s'au agonisit din milele domneşti petrecând cu odihnă şi dreptatea lor, au cutezat în potriva legii şi a datorii supunerilor de s'au hainit, fugind la vrăjmașii Impărăției, acum întru această vreme de răsboiu, după a căror pribegire rămânând după tot cuvântul drept, averile şi lucrurile lor domneşti ca ale unor haini; Iată am hotărât Domnia mea, ca toate aceste mai jos lucruri nemişcătoare ale numiţilor fugari, ce le au aici în țară, să fie de astăzi înainte afiorisite la hramul, ce am făcut Domnia mea aici în oraşul Domniei mele Bucureşti de pe podul târgului de afară cu numele *Sfânta Vlahernă*, unde să adăpostesc, să adapă, şi să folosesc creştinii de obşte cei ce au credință și ferbinţeală către cele sfinte care pricinueşte bunătate, bun folos, de a fi îndestulătoare, de obşte această apă curgătoare, ce am izvodit-o Domnia mea întru acest loc dela sfânta Vlahernă, care lucruri le arătăm anume: adecă 14 pogoane vie la Vârteşcoiu i Olteni. cu moşiă de stânjeni 500 în ținutul Focşanilor ale lui Ion Chesatul; 14 pogoane vie în două locuri; Coteşti şi Vârtişcoiu şi moşia de stânjeni 400 la Belciugata ale Căpitanului Radul Argint; 12 pogoane vie la Bonţeşti şi moşia la Budeşti de stânjeni 300 ale lui Ioniță Jălăboiu; 6 pogoane vie de la Cârliga şi casă în Focşani ale lui Chir Apleşa; 8 pogoane vie la Cârliga şi casă în Focşani ale lui Manole Polcovnicu; 4 pogoane vie la Bonţeşti ale lui Tudorache Logofătul; 7 pogoane vie la Bonţăşti şi casă în Focşani ale lui Ioniță Băcanu; 8 pogoane vie la Bonţăşti şi casă i cârciumă la Focşani ale lui Hristea Blănarul, toate aceste să le fac zapt să le stăpâneasca sfânta Vlahernă, care să fie venitul la acest haeret; pentru care am întărit hotărârea aceasta cu domnescul nostru hrisov iscălit şi pecetluit de noi, martori fiind prea iubiţii Domnii mele fii Constandin Vodă, Petru Vodă, Iosif Vodă, şi Dumnealor cinstiţii şi credincioşii boeri ai divanului domniei mele: pan Nicolae Brâncoveanu vel ban, Manolache Brâncoveanu vel Vornic de ţara de sus Scarlat Greceanu, vel vist., Slătineanu vel Vornic de ţara de jos, Ion vel Logofăt, de ţara de sus, Const. Stirbei vel Logofăt, de ţara de jos, Nicolae (Mavroghedoni) vel spătar, Ion vel Post., Dumitrache Fălcoianu vel clucer, Dumitrache vel comis, Tudorache Tufeanu vel Pahar. Ion Stirbei vel

Stolnic, Grigore vel Sărd. Matei Cantacuzino vel Sluj., Stavrache vel Pitar şi ispravnicul Ion Damatis vel Logof. de ţara de sus, scri-indu-să întru al treilea an al Domniei mele aici în oraşul scaunului Domniei mele Bucureşti.

1788 Iulie 30.

Archiva Statului
Pach. 60
No. 12

DOCUMENTUL No. XXXIII.

Documente de ale Episcopiei Buzeului relative la biserică Sf. Nicolae nou din Focşani.

Adecă eu Dragomir sin popii Costandin împreună cu tot neamul Popii Arsenie, dat-am zapisul nostru la mâna sfinţii sale părintelui Kir Misăil episcopul Buzăului precum să să ştie, că având noi o sfântă biserică aicea în Focşani unde să cinsteşte hramul sfântului şi marelui arhiereu Nicolae dela Miralichia făcător de minuni, şi fiind făcută din lenm au ars până acum *de trei ori*; iar acum îndemnând Dumnezeu pe sfinţia sa părintele episcopul chir Misail pă D-lui jupân ***Constantin Fierăscul*** biv vel păh. i pă D-lui Ion Căpitan ***Hăngulescu***, cu alţi creştini, care vor arăta milostenie, mai jos care să vor pune la pomelnicu, i-o am inchinat Sfintei Episcopii şi Sfinţii sale părintelui Kir Misail Episcopul Buzăului, metoh cu locul cât ţine împrejur după ce să va isprăvi sfânta biserică, să aibă voe a face chilii şi altele ce va trebui împrejur, şi la această sfântă casă când o am închinat sau răspuns să nu lipsească preoţi de mir aleşi din tot neamul nostru ce scrie mai sus, şi când am făcut acest adevărat zapis s'a tâmplat şi alţi boiari, care să vor iscăli pe anume, şi noi pentru adevărată credinţă ne-am pus iscăliturile mai jos să să crează.

Iunie 1. 7240 (1732).

Eu Dragomir sîn popii lui Constandin am dat cu voia mea părintelui episcopului chir Misail.

Eu Radu cum. popii Costandin
Eu Stoian sîn Niculai Bildii
Dan Braşovan martor.
Pis Toader Logofăt sunt martor.

No. 13 pach. 60.

DOCUMENTUL No. XXXIV.

Misail Milosteni Bojievki episcop Buzeu.

Dat-am cartea smereniei noastre acestui copil anume Dragomir feciorul răposatului popei Costandin ot Focşani, ca să'i fie de bună adiverinţă, pentrucă având el un loc în târgul Focşanilor, care loc fiind şi biserică de lemn, hramul Sfântului Erarch şi făcătorul de minuni Nicolae, de multe ori s'au primejduit de foc şi au ars de tot, care văzând, iubit fiul nostru suflefesc întru duhul sfânt, D-lui jupân *Constandin Năsturel* biv vel păh. s'a îndemnat din râvnă Dumnezeească de au dat o sumă de bani, ca să să facă biserica de piatră, şi văzând, şi alţi iubitori de D-zeu creştini s'au îndemnat ca să ajute fieşte carele după putinţa lui, ca să să facă şi la mai bună stare să se aducă.

Deci acest copil anume Dragomir fiind acel loc de biserică al lui dela moş dela strămoş s'au îndemnat din D-zeească râvnă cu herbinte inimă de au dat. i au închinat acel loc sfintei episcopii cu locul cât ţine împrejur după cum arată zapisul cel de danie ce au dat la mâna noastră, ca să să facă biserica şi case, şi să fie metoh sfintei Episcopii, iar lui şi părinţilor veşnică pomenire, aşişderea şi smereniei noastre a da acestui copil şi sfintei biserici aceasta, vrând cu ajutorul lui Dumnezeu să să însoare, şi preoţindu-să să fie la această biserică în toată viaţa lui cât va trăi, şi după moartea lui ori-câţi să vor trage din neamul lui şi vor sluji

acestei sfinte biserici, hotărâm cu această carte a noastră să fie iertat unul după altul de dajdia preoţească, şi de ploconul cel obişnuit nesupărat. Drept aceia rugăm şi poftim şi pe alţi întru duhul sfînt fraţi, iubitori de Dumnezeu Episcopi, carii în urma noastră va aleage Domnul Dumnezeu şi după vremi veţi fi păstori şi ocârmuitori acestui, sfânt scaun, ca să ţineţi şi să păziţi această hotărâre şi aşezământ ce am făcut întărind cu scrisori ca şi noi, şi pentru mai bună adeverinţă am întărit cu pecetea sfintei episcopii şi cu iscălitura noastră.

Misail Episcopul Buzăului. Iunie 9 7240 (1732).



Pach. 60.

DOCUMENTUL No. XXXV.

Act prin care Rad Căpitan trup de argint închină ca metoh Episcopiei de Buzeu biserica Sf. Arhangheli din Focşani (*Caramzulea*).

Adecă eu *Radul Căpitan trup de Argint* din preună cu sorumea Zoiţa ce au ţinut-o răposat Costandin Post, sin *Apostul Clucer*. Dat-am acest adevărat şi credincios zapis al nostru la prea cinstita şi blagoslovitoare dreaptă prea sfinţiei sale episcop dela sfânta şi dumnezeiasca episcopie Buzău Kir o Kir Cozma, Precum că făcând Apostul Clucer o biserică de piatră aici în târgul Focşani ce iaste hramul Sfinţilor Arhangheli, şi rămând noi ctitori, de a noastră bună voe am *dat-o metoch* la sf. episc. Buzău, ca să fie pomeniţi răposaţii şi noi la sfântul jefelnic, şi am dat şi danie acestei sfinte biserici, 4 pogoane de vie lucrătoare în deal Broştenii, şi 5 pogoane de vie păragină în deal Dragoslovenilor alăturea cu viile

răposatului Apostul Clucer şi trei locuri de dughenii lângă biserică în faţa uliţii, care aceste toate le-a lăsat Apostul Clucer danie acestei sfinte biserici, întru care şi noi le-am dat iarăşi danie sfintei biserici, ca să aibă a le stăpâni cu bună pace de către noi şi de către tot neamul nostru, şi pentru mai adevărată credinţă am întărit cu iscăliturile noastre.

Sept. 10. 1777.

Veniamin archimandrit martis (greceşte).

Timotheos Archimandr. martis.

Radul Căp. trup de argint adeverez.

Zoiţa soţia răposatului Costandin post. sin Apostu Clucer adeverez.

Popa Gheorghe protopop.

Ioan Căp. am scris cu zisa D-lui şi mart.

DOCUMENTUL No. XXXVI.

Hrisovul Domnului Grigorie Ghica din anul 1733 pentru Precista din Focşani

«Cu mila lui Dumnezeu noi Ioan Grigorie Ghica Voevod, «Domn a toată ţara Vlachiei. Au dat Domnia mea acest Domnesc «hrisov sfintei şi Dumnezeeştei Mănăstiri din oraşul Focşani, care «este de partea Moldovei, unde să cinsteşte şi să praznueşte hra- «mul Uspeniei prea sfintei, prea curatei slăvitei, stăpânei noastre «de Dumnezeu Născătoare şi pururea feciaorei Mariei, care biserică «din temelia ei zidită şi cu toate cele trebuincioase împodobită este «cu toată cheltueala răposatului Unchiului Domniei mele Nicolae «Voevod fiind Domn ţărei Moldovei, şi este închinată la Mănăsti- «rea ce să zice Vatoped, ca să fie sfintei biserici milă dela Dom- «nia mea, să aibă *a luare* în toţi anii Domniei mele dela Ocnă din «sarea domnească pe an bolovani două sute ; însă la vreme, când «iau şi alte sfinte mănăstiri.

«Aşişderea să aibă o *luare* şi din vama domnească dela «Focşani în toţi anii pre an câte zloţi şeeszeci, ca să fie pentru ceară «şi unt de lemn la sfântă această biserică, şi aceşti bani să «aibă ai da vameşii, cari pe vremi vor fi acolo la vame, pe lună «câte zloţi *cinci* ; cari într'un an fac suma ce sau zis mai sus, «pentru că această sfântă biserică ne având alt venit de nicăerea, «din mila cu care ne-au miluit milostivul Dumnezeu am binevoit «de am dat şl am dăruit la această biserică ce s'au zis mai sus, «ca să fie sfintei biserici de întărire ; iar Domnii mele şi răposaţi-«lor părinţilor Domniei mele veşnică pomenire.

«Drept aceea rugăm şi pe alţi domni blagosloviţi întru Cris-«tos iubiţi ai noştri fraţi, cari în urma noastră, vor oblădui ţara a-«ceasta, să nu strice mila noastră aceasta, care domnia mea o am «făcut la aceasta sfântă biserică, ci mai vârtos să o întărească, «precum şi noi ale altor răposaţi Domni ce au fost mai înainte «vreme milele ce au făcut, nu le-am stricat, ci le-am întărit, pen-«trucă şi ale lor mile şi drese să fie în urmă bine plăcute, în «samă ţinute, şi în veacul viitor să fie sufletele lor la răpaosul «veşnic. Iar carele din Domni ori din neamul nostru, ori pământeni să «vă ispiti să strice aceasta il supune blăstămului celui veşnic şi osân-«direi de către faţa Dumnezeului nostru la înfricoşatul său judeţ. fiindu-i pârâşe prea sfântă şi prea curata fecioară.

«Drept aceea dar întărim şi încredinţăm mila aceasta şi cu «acest hrisov al Domnii mele spre ştire neclătită nestrămutată, ce-«lor ce coprind întru el, după cum au fost dată şi întărită de ră-«posatul unchiul Domniei mele Nicolai Voevod cu hrizovul Domniei «Sale, întărind mila aceasta cu sfatul cinstiţilor credincioşilor boeri «celor mari ai divanului Domniei mele: Panu Iordachi Creţulescu «Vel Vornic, panu Mihalachi Lambrino vel Ban, panu Constantin, «Dudescul vel Logofăt, panu Constantin vel Spătar, panu Grigore «Soroceanul vel Vistiar, panu Grigore Filipescu vel Cluciar, panu «Grigoraşco vel Postelnic, panu Mihalachi Aristareh vel Paharnic, «panu Constantin Cantemir vel Stolnic, panu Constantin Brânco-«vanu vel Comis, panu Constantin Costin vel Sârdar, panu Miha-«lachi vel Slugiar, panu Radu Creţulescu vel Medelnicer, panu, «Lupul vel Pitar, şi Ispravnicu Constantin Creţulescu 2-lea Logofăt.

«Şi s'au scris hrisovul acesta în anul de ântăi al Domniei

«mele aicea în oraşul Domnii mele Bucureşti de Pârvan Logofătul, «în cursul anilor dela zidirea lumei 7242, iar dela naşterea Dom«nului şi Mântuitorului nostru Isus Christos 1733 în luna lui De«kembrie.

(subscris) Ioan Grigorie Ghica Vod.
şi pecetetea domnească

DOCUMENTUL No. XXXVII

Cartea Domnului Mihail C. Şuţu VV, relativ la bezmanul ce trebue a se plăti pentru dughene.

Io Mihail Constantin Şuţu Voevoda Bojiu Milosfiu Gospodar Zemla Moldavscoe.

Facem ştire cu aceasta carte a Domniei Mele, că la venirea în scaunul Domniei Mele în trecerea pîn târgul Focşani, prin jaloba ce ne au dat unii din lăcuitorii din târgul Focşanii, au arătat că având dugheni şi casi făcute pe locul mănăstirilor Proorocului Samuil, şi Precista din Focşani şi a altora, ar fi avut aşăzare câte cât să plătească bezman la stăpânii locurilor, adică câte 3 lei 60 bani pe stânjenul de loc, locul de frunte, şi câte 2 lei 60 bani locul de mijloc şi câte 1 lei 60 bani locul cel mai de jos. Prin cartea Domnească de la Domnia Sa Alexandru Constantin Voevoda şi acum s'ar fi asuprind de către stăpânii locurilor a plăti bezman mai mult peste hotărârea aceasta.

Cuvioşiile sale Egumenii mănăstirii Proorocul Samoil şi Precista cum şi cei ialţi ce mai au locuri acolo înpreună, iarăşi prin osebită jalobă ce ne au dat. au arătat că bezmanul ce dau acei ce au dugheni pe locurile cari se arată mai sus nu pot fi mulţumiţi fiind puţin şi de mare pagubă a lor şi nu după aşezările ce au avut mai înainte, pentru care pricină de neodihnă între amândouă părţile, poroncit-am Domnia Mea de sau scos de faţă înaintea noastră acolo în Focşani fiind, atât pe Egumenii numitelor mănăstiri Proorocului Samoil şi Precista şi pe cei lalţi ce au locuri înpreună cât şi pe cei lalţi ce au dugheni pe locurile acelora numiţi stăpâni

ai locurilor, şi cercetând însumi Domnia Mea pricina aceasta din cărţile ce au avut şi au arătat stăpânii locurilor pentru bezman ce să ia de la cei ce au dugheni pe locurile lor, aşa ne am adeverit întăi, dintr'o carte de la răposatul Domn Grigorie Alexandru Ghica Voevod din 1777 Iulie 5 arată, că fiind pricină şi atuncea între cei cari 'şi au făcut dugeni pe locurile străine şi cerând să fie puşi la cale câte cât să plătească bezman pe an, după cum au găsit cu cale au hotărât, adeca: dughenile de frunte ce se încep de la vamă din hotar pân la podul lui Cucue să dea câte 6 lei de stânjen, dughenile de mijloc ce se încep de la Cucuc Gheorghie şi pân la pârâul Câcaina câte 4 lei, iar dughenile de coadă ce se încep de la pârâul Câcaina şi pân la ocol câte 2 lei, care hotărâre asemenea se întăreşte şi de către răposatul Domn Constantin Dimitrie Moruz Voevoda prin carte Domnească din 1778 Noembrie 13, iar altă carte Domnească de la Domnia Sa Alexandru Constantin Voevoda din 1783 Iulie 28, arată că fiind pricină iarăşi între negutători din târgul Focşanii, cari au dugheni pe locurile altora şi plătesc bezman la stăpânii locurilor, cari cerând că ori să le mai scadă stăpânii locurilor din suma bezmanului ce plătea pe an mai înainte, sau să le preţăluiască dughenile şi plătindule stăpânii locurilor preţul zidirilor, ei să se mute pe alte locur unde le va da mâna şi fiind rânduiala la divan ca să li se facă aşezarea, nici de cum nu s'au primit nici cei cu locurile a mai scădea bezmanul din cât era hotărât prin cartea Domnească, nici neguţătorii ca să plătească bezman după hotărârea a de mai înainte şi rămăsese ca să se preţăluiască zidirile şi întorcându-le stăpânii locurilor banii pe zidiri, să rămâe şi zidirile a lor şi sau fost făcut şi carte domnească către starostii de Putna să le preţăluiască. Apoi nevrând să meargă la preţăluit un Gheorghe Stilo ce era vechil şi din partea celor lalţi cu locurile, şi dând de isnoavă jalobă târgoveţii, au poruncit Domnia Sa lui Gheorghe Stilo ca ori să se învoească, ori să meargă la preţăluit şi sau pus şi Zapciu aprod ca să porniască la Focşani. Iar după zile venind iarăşi neguţătorii din Focşani au arătat că sau aşezat cu stăpânii locurilor pentru bezman şi sunt mulţumiţi după aşezarea ce au făcut, care aşezare este aceasta, câte 3 lei 60 bani pe stânjen locul de frunte câte 2 lei 60 bani locul de mijloc şi câte un leu 60 bani locul cel mai

de jos, c'o scădere din suma aşăzărei de mai înainte, câte 2 lei şi 60 bani pe stânjenul la locul de frunte şi câte un leu 60 bani de stânjen la locul de mijloc şi câte 60 bani de stânjen la locul de jos.

Deci dar văzându-se de către Domnia Mea că învoiala ce se arată prin cartea Domniei Sale Alezandru Constantin Voevoda, că au făcut stăpânii locurilor cu cei ce au dugheni pe locurile lor, au făcut'o cu pagoba lor, din porunca Domniască, siliţi fiind prin zapciu, iar nu din singură a lor voinţă, şi voind Domnia Mea, că nici stăpânii locurilor să nu se păgubească din ce este cu dreptul a lua besman, cum nici cei ce au dugheni pe locuri străine, să nu fie asupriţi de către stăpânii locurilor la plata bezmanului. S'au hotărât de către Domnia Mea ca de acum înainte plata bezmanului de către cei ce au dugheni .pe locul Mănăstirilor Proorocului Samoil şi Precista şi a altora, întracestaşi chip să urmeze, adecă, locul de frunte cari să începi de la vamă din hotar pân la podul Cucue Gheorghie câte 5 lei de stânjen, locul de mijloc ce să începe de la Cucue Gheorghe şi până la pârăul Câcaina, câte 3 lei de stânjen, locul cel mai jos ce să începi de la pârâul Câcaina şi până la ocol, câte doi lei, măsurându-se locul în fruntea dughenilor la uliţi cu stânjen Domnesc şi pe câţi stânjeni va cuprinde fieşte care dugheană să dea bezman, după hotărârea aceesta, iar la mahalale să dea câte un leu de casă.

Cu care hotărâre a Domniei Mele mulţumindu-se amândouă părţile, li s'au poruncit că de la scaunul Domniei Mele să li se dea şi cărţi Domneşti de întăritură cuprinzătoare după hotărârea aceasta la amândouă părţile. Drept aceea iată prin cartea aceasta a Domniei Mele, poruncim ca de acum înainte întocma după hotărârea Domniei Mele ce mai sus se arată, să se urmeze, ne mai putând nici stăpânii locurilor a supăra mai mult pe cei cu dughenile, nici cei cu dughenile pe stăpânii locurilor peste hotarârea aceasta.

1793 Mai 18.

Sigiliul Domnesc

DOCUMENTUL No. XXXVIII

Hrizov pentru aducerea a 20 oameni străini pentru serviciul şcoalelor.

Cu mila lui Dumnezeu Io Alessandru Constantin Muruz Voevoda Domn Ţării Moldaviei.

A stăpânirei fiind de a lucra toate cele trebuincioase aşezământuri spre folosul, fericire şi mulţămire supuşilor ei. A ei dar şi de a le aduce în stare spre a rămânea statornice şi neclintite, prin chipuri şi chibzuiri potrivite. După ce dar cu ajutorul milostivului Dumnezeu s'au pus în lucrare cererea ce ne-au făcut lăcuitorii din târgul Focşanii de a li să aşeza şcoale pentru învăţătura copiilor fiind lipsiţi cu totul de acest folos, şi adaogându-se la aceasta şi osebită râvnă a Domniei Mele, au luat săvârşire rânduindu-se Dascăli atât Moldoveneşti cât şi Elineşti. Voind Domnia Mea ca să aducem aceste şcoli întru întemiere şi statornicie, am socotit că este cu cuviinţă a fi cuprinsă şi cu ajutorul de câţi-va oameni străini, care să fie pentru slujbă la trebuinţile ce vor avea. Pentru aceea dar prin acest al nostru Domnesc Hrisov hotărâm că aducând epitropii rânduiţi ai şcoalelor două zeci Liuzi oameni străini de peste hotar făr de bir în Vistierie, şi făr de nici un amestec de dare cu alţi lăcuitori ai ţării, fiind adeveriţi şi prin mărturia dregătorilor de margini, că sunt străini fără de bir, adecă de acum înainte de peste hotar, să fie ertaţi şi scutiţi de tot biru visteriei şi de alte dări şi havalele ce vor fi pe alţi lăcuitori, e întru nimica să nu fie supăraţi, rămâind numai pentru trebuinţele ce vor avea şcoalele. Deci poruncim Domnia Mea şi D-vs. starostei de ţinutul Putnei şi altor zapcii să aveţi a urma întocmai şi pre deplin după cum mai sus prin hrisovul acesta al Domniei Mele să hotăreşte, poftim dar Domnia Mea şi pe alţi fraţi luminaţi Domni, cari din Porunca Dumnezeească vor fi orânduiţi în urma noastră la Domnia acestei ţări, să nu surpe acest ajiutor de milă ce mai vârtos se adaogă şi să întărească pentru a Domniilor Sale veşnică pomenire. Scrisu-sau hrisovul acesta la scaunul Domniei Mele în

oraşul Eeşii întru a doua Domnie a Noastră la Moldavie în anul din tăiu.

Urmează semnătura domnească şi sigiliul

La anul 1803 August 17.

S'au trecut la condica Visterici
Constandin Veisa Medelnicer

DOCUMENTUL No. XXXIX

Carte gospod deschisă a Măriei Sale Constantin VV Ipsilanti Domn ţării Româneşti prin care dă voe a să aduce apă în Focşanii Moldovei de la izvoarele Pitulușa[1]) din ţara Muntenească

Milostei Bojei. Noi Const. Alexandru Ispsilant VV., Domn pământului Valachiei, fiindcă Măria Sa prea luminatul fratele nostru Alexandru Moruz VV. Domn ţării Moldovei, văzând lipsa de apă ce au lăcuitori Domniei Sale din Focşanii Moldovei au hotărât să le aducă trebuincioasa apă şi să deschidă ciuşmele în Focşanii de acolo; dar fiindcă în părţile locului din colo în Moldavia nu s'au găsit apă, poftit-au pe Domnia mea să bine voim a da voe şi slobozanie cu cheltueala Domniei Sale să aducă apele ce să găsesc în pământul ţării Munteniei la Pituloasa, lăsându-să însă la izvor apa cât va fi trebuinţă lăcuitorilor celor de prin prejur şi dându-să parte dintr'aceasta apă şi la Focşanii ţării noastre pentru trebuinţa orăşenilor după ce se va aduce la Focşanii Moldovei; care aceasta fiind de folos de amândouă părţile, ca să se adape cei însătoşaţi, ca o faptă creştinească şi facere de bine vrednică de pomenire, la care să cuvine fieşte care a să arăta fieşte căruia cu osârdie, am bine voit Domnia mea de am primit şi ne am învoit la pofta şi cerirea Domniei Sale şi am dat voe prin deosebită porunca noastră, care am trimes-o către ispravnicii noştri de Focşani, să aibă slobozanie orânduiţii fratelui nostru Domn, că cu cheltuiala Moldovei să aducă apă acea trebuincioasă de la numitul loc Pituloasa, lăsându-să însă acolo la izvor cât va fi trebuincioasă pentru

[1]) Pitulușa din sus de Odobeşti peste apa Milcovului.

trebuinţa lăcuitorilor şi a Focşanilor noştri ; precum mai sus s'au zis ; drept aceea dar spre a fi în toată vremea ştiut, că sau dat de către noi această slobozanie la o facere de bine ca aceasta, şi pentru-că să se păzească şi să se urmeze nestrămutat, ca o pricinuitoare de folos la amândouă părţile, şi foarte iubitoare de oameni, am dat a noastră domnească carte spre întărire de a să urma precum mai sus s'au zis.

1804 Aprilie 10.

Iscălitura V.V.

S. S. Vel Logofăt Procitil.

Poslăduindu-să şi fiind întocmai cu originalul s'a încredinţati

Mihail Sturdza Vornic.

DOCUMENTUL No. XXXX

Hrisov pentru aducerea apei

Cu mila lui Dumnezeu, Noi Alexandru Costache Muruz Voevod, Domn Ţării Moldoviei

Numelui tău Dumnezeule, iar nu Nouă, să cuvine pentru toate proslăvire, căci prin ajutorul tău cel ceresc, după ce şi însuşi oraşul Eşii ău dobândit adăpare, iar acum şi Norodul hotarului ţări aceştia, locuitorii Focşanilor şi a Odobeştilor şi mulţimea trecătorilor locuitori şi adunarea cea mare a pământenilor în vremea toamnei, întru cea mai mare pământenească podgorie a Odobeştilor, care de la începutul locuinţii sale în părţile acelea, pătimea întru însetare de băutura apei, eu am dat acum izvor viu de apă şi cişmele îndestulate ce s'au adus şi s'au făcut prin a noastră sârguinţă şi au contenit obida săracilor şi glasurile pruncilor, care să înalţă până la ceruri în vreme de uscăciune, că nu au la răcorire adăpărei cei trebuincioasă trupului spre vieţuire de lipsirea apei de băutură. Intru numele tău făcându-să aceasta, Noi am contenit întru nădejde ajutorului celui sfânt a le întemeia. Şi iată şi prin acest al nostru Domnesc Hrisov, care îl lăsăm spre întemeerea apelor şi spre pilda Domnilor urmaşilor noştri, facem ştiut şi cunos-

cut că nesuferite fiind nouă jalobele locuitorilor din Focşani pentru lipsa apei, prin creştineasca datorie şi fraţeştele de o potrivă înştiinţări cu Domnul ţării Româneşti, fratele nostru Constantin Ipsilante Voevod, sau găsit izvor de apă întru apropierea hotarului în pământul ţării megieşit, şi prin învoire cu cheltueala de la Noi însumi de 13500 lei ce s'au dat de către Domnia mea şi cu ostenitoare sârguinţă a noastă şi ajutorul ce sau luat de la cei ce au avut vii în podgoriile acestea câte un leu şase zeci bani de pogon care au cuprins 1735 lei, mai arătând şi târgoveţii Focşăneni o măsurată protimie de 6159 lei ce au dat prin a voinţii lor sinisforă toţi aceştea înpreunându-să s'au făcut 37015 lei şi aşa prin silinţă cea fără preget a Domniei Noastre părinteşti bunei voinţi sau adus de acolo acel izvor ce poate fi ca la şase zeci măsuri de apă, care înpreunându-să prin Odobeşti, unde să face adunarea multor trepte de pământeni în vremea tomnii, sau lăsat acolo două ciuşmele curgătoare, iar de acolo, aducând drumul apei prin târgul Focşani, sau mai făcut alte nouă ciuşmele îndestulate nu numai pentru târgoveţii Focşanilor ambe părţilor, dar şi pentru străinii şi pământenii trecători din toate părţile, ca să proslăvească, cu toţii adăpându-să, numele cel sfânt a lui Dumnezeu şi pe noi să ne pomenească pentru această sârguinţă, care, ca să se păzească nestrămutată cu întocmirea ciuşmelilor pururea şi cu păzirea drumului apei în toată vremea.

Iată după socotinţa cea cu sfatul de obşte a Prea-osfinţitului Mitropolit şi a Cinului boerilor Domniei Mele, care prin rânduirea noastră sau făcut, legăm şi dăm nestrămutat din Mila mea Domnească, a pământului veniturile de mai jos, rânduind mai întâi epitropi pe Sf. sa Kir Grigorie Irenopoleos de la Mănăstirea Mira, iar când din întâmplare va lipsi Sf. sa, să fie egumenii ce după vreme să vor afla la Mănăstirea Mira şi pe credincios boerul Domniei Mele Dumnealui Ianache Pruncul Biv Vel Căminar, Asănache Danul Biv Vel Pitar şi Pascal Străjescul Biv Vel Şatrar, cari vor avea îngrijirea pururea a strânge acest venit, adică: întâi venitul podului de la Focşani care pre larg se arată prin osebit pont, ce s'au făcut cu pecetea Domniei Mele, care de acum are să fie a ciuşmelelor. Al doilea: Una sută cinci zeci lei ce se hotărăşte prin hrisovul fabrici de fidea şi macaroane ce s'au deschis

în Galaţi, ca să dea pe an ajutor spre întocmirea ciuşmelelor de la Focşani să aibă a 'i lua epitropii pe tot anul. Al treilea venitul ce să ia de la vasele cu vin ce să măsură cu cotul după rădicarea vădrarilor din ţinut, câte două zeci parale de bute şi zece parale de poloboc atât din târgul Focşanii cât şi din toate cele lalte târguri a ţinutului Putnei. Iarăşi hotărâm ca de acum înainte să fie a ciuşmelelor şi toate acestea să să dea spre întocmirea drumului apei şi a ciuşmelelor, dând pe fieşte care an rânduiţii epitropi socoteala la ai noştri Cinstiţi şi credincioşi boeri D-lui Constantin Balş Biv Vel Logofăt şi D-lui Iordache Roset Biv Vel Vistier, ce sunt rânduiţi de către Domnia Mea Naziri, şi de vor prisosi niscai va bani, să să dea în întocmirea podurilor uliţei cei mari din Focşani. Al patrulea: Epitropii pomeniţi mai sus, sau cei cari dupa vreme vor fi rânduiţi, neîncetat vor priveghea şi pentru matca apii, de unde este izvorul ei, a fi păzită şi curăţită, căci prin învoirea şi priimirea părţii aceştia, sau tras isvorul acesta din ţara megieşită; şi cu toate că în destulă înlesnire să face cu îndestularea apelor acestora şi târgoveţilor Focşăneni a ţării Româneşti, fiind nedespărţite târgurile Focşanilor Moldovei şi a ţării Rumâneşti şi neopriţi a lua cei de acolo apă din Moldova, dar să îndatoreşte epitropii ca ori în ce vreme vor voi acei din partea megieşită a face cu cheltuiala lor ciuşmele pe pământul ţării aceia, să li să dea şase măsuri de apă de la hazneua Focşanilor.

Şi pentru purtarea de grijă şi întocmirea ciuşmelelor la vremea ce va fi trebuinţă, rânduim Domnia Mea şi suielgiu pe Kiriaziţi, care să fie de a pururea stătător în Focşani şi să-i să mai rânduiască şi doi Suiolgii Emaci, pe cari se vor socoti de către epitropi, însă numitul suiolgiu să fie dator în toată vremea a purta de grijă şi a priveghea ca să fie apele de a pururea în cea mai bună stare, şi pentru osteneala sa să i să dea din iratul ciuşmelelor câte trei zeci lei leafă pe lună, iar emacelor câte zece lei pe lună, nefiind supăraţi întru nimic nici la dări nici la alte havalele.

Aşişderea şi doui spre zece oameni străini ce vor aduce epitropii dintr'alta ţară de peste hotar fără bir în visterie şi fără nici un amestec di dare cu alţi lăcuitori, să rămâe slobozi de bir şi de toate alte dări şi havalele, ca să fie pentru slujba şi lucrul apelor ciuşmelelor, cât şi un olar şi un cărămidar, iarăşi să fie scu-

tit şi apărat de tot birul Visteriei şi de toate alte dări şi havalele, rămâind numai spre facerea oalelor şi a cărămizilor trebuincioase şi întocmirea celor ce după vreme să vor strica.

Satul Căpătanul ce este lângă hotar în drumul apei, care să cuprind două zeci şi cinci liuzi, plătindu-şi numai biru Visteriei, cu răsurile lor să fie întru apărare despre toate alte havalele ca să fie pentru întocmirea drumului apei, când să va întâmpla vre'o dată ca să se strice din pricina Milcovului; Beşleaga de Focşani sau oamenii săi ori oamenii stărostiei să nu fie volnici a lua nici un fel de venit de la carăle ce vor veni în Focşani sau eşi afară din Focşani, şi Dumnealor starostii de Putna să fie cu privighere şi luare aminte, ca nici cumpărătorii venitului podului să nu îndrăznească a trece peste ceea ce hotărâm ponturile cu pecetea Gospod cu luare de venit mai mult. Şi pentru ca să păzească de a pururea nesmintită această bună orânduială şi punerea la cale ce este spre folosul şi odihna obştiei, sau întărit hrisovul acesta şi cu a Noastră Domnească iscălitură şi pecete, cu credinţa prea iubiţilor noştri fii luminaţilor Beizadele Constantin Voevod, Dimitrie V. V. şi Neculai V. V. şi mărturia Prea Osfinţitului Mitropolit Kirio chir Veniamin şi a iubiţilor de Dumnezeu Kir Gherasim Episcop Romanului şi Kir Meletic Episcop Huşului şi a cinstiţilor şi credincioşilor boerilor Divanului Domniei Mele D-lor Iordachi Cantacuzino Vel Logofăt de ţara de jos; Neculaiu Balş Vel Logofăt de ţara de sus; Vasile Kostache Vel Vornic de ţara de jos; Dumitrache Ralet Vel Vornic de ţara de jos; Manolachi Dimache vel Vornic de ţara de sus; Grigorie Ghica vel Vornic de ţara de sus; Răducan Roseti Hatman, Epistat Agiei; Alexandru Mavrocordat Hatman, Dimitrie Bogdan vel Vornic a obştiei; Lucache Arghiropolo vel Postelnic, Alexandru Ierachi Hatman, Epistat Kamarăşiei ,Alexandru Balş Vel Vistier, Iordachi Balş Vel Vornic de aprozi, Stăvrache vel Spătar, Grigori Razu Vel Ban, Costache Sturza Vel Comis, Aleco Arghiropulo, Comis şi Epistat Căminariei, şi a tuturor boerilor Domniei Mele ăi mari şi mici. Scrisu-sau Hrisovul acesta la scaunul Domniei mele în oraşul Eşii întru a doua Domnie a Noastră la Moldavie în anul al patrulea.

La anul 1806 Februarie 28.

Urmează semnătură Domnească
şi sigiliul.

DOCUMENTUL No. XLI

Hrisovul Domnului Scarlat Calimah pentru satbilirea unor taxe în folosul Ciuşmelilor şi plata Doctorului

Cu mila lui Dumnezeu, Noi Scarlat Alexandru Calimah Voevăda Domnu Ţării Moldaviei.

Numelui tău se cuvine Dumnezeule pentru toate laudă proslăvirei, căci din sânul cel milostevnic a proniei tale dobândim toate bunătăţile vieţuirii şi a fericirei noastre, iar noi datori suntem a povăţui lucrările noastre şi a ne sluji cu mijlocirea harurilor tale pururea spre lucrarea facerilor de bine, căci acestea fiind ţie plăcute, prin acestea numai putem să arătăm slujba priimită înaintea dreptăţii tale cei Dumnezeeşti.

Domnia Mea primind jaloba ce ne au dat obstea lăcuitorilor din târgul Focşanilor dinpreună şi cu epitropii, ce au fost rânduiţi spre purtarea de grijă a ciuşmelilor de acolo şi a ţinerei Doftorului, cari sau orânduit a fi la acel târg, luatam aminte la arătările ce ne-au făcut, că spre paza cişmelelor şi ţinerea Doftorului având orânduite prin hrisoavele luminatului Domn fratelui nostru Alexandru Muruz Voevod, care cu părinteasca râvnă îndemnându-se au adus isvor de apă şi au făcut ciuşmele atât în Odobeşti cât şi în Focşani şi au orânduit şi Doftor ca să fie în toată vremea în târgul, Focşanilor, acele venituri, nu au putut fi de ajuns pentru ca să se poată ţine ciuşmelile în starea cea după timpuri cu meremetul lor întocmirile drumului apei şi cu alte cheltueli următoare către aceasta, apoi şi cu ţinerea Doftorului întâmpină greutate, find înpuţinat venitul care s'au orânduit, în cât nu pot avea înlesnire ca să dobândească Doftor bun şi să'l ţie cu plata de leafă şi cu altele ce s'ar cădea spre mulţămirea sa, rugându-să ca să bine voim Domnia Mea şi prin o de isnoavă punere la cale să aşezăm întru o mai bună statornicie aceste lucruri de obştească folosinţă a lăcuitorilor de acolo, făcându-se spre aceasta oareşi care sporire şi de către Domnia Mea pe lângă întărirea celor de mai înainte hotărâte venituri prin hrisovul luminatului Domn Procatohului Nostru. Deci intrând Domnia Mea în cercetare cu deadinsul asupra arătărilor acestora ce

ne-au făcut întru unire târgoveţii şi cu epitropii şi văzând şi hrisoavele de la luminatul Domn Procatohul Nostru, am luat aminte veniturile hotărâte, precum şi cheltuelile lor, care sau urmat cişmelile de când s'au făcut şi până acum, în merimeturi, întocmirile drumului celui cu depărtare a apei şi alte cheltueli trebuincioase.

Pentru care epitropii au arătat socoteli anume pe fieşte care an, şi socotindu-se veniturile cu cheltuelile, neam încredinţat că că cu adevărat nu pot să ajungă acele venituri ca să cuprindă toate cheltuelile ce trebuesc la un-sprezece ciuşmele ce sunt. Două adecă în târgul Odobeştilor şi nouă în Focşani, pentru ca să se păzească în starea cuviincioasă.

Şi asemenea neam încredinţat şi pentru venitul Doftorului, care iarăşi sau cunoscut a fi puţin pentru un Doftor de bună mulţămire. Drept aceea Domnia Mea judecând cât este de trebuinciosă păzirea şi instatornicirea ciuşmelelor în partea aceea a hotarului ţării la Focşani şi la Odobeşti, unde mai înainte de a se face, tot norodul petrecea în starea cea mai vrednică de tânguire, lipsind cu totul la starea acelui loc isvoare apei de băutură, şi că spre a se aduce în săvârşire un lucru folosit ca acesta, au mijlocit nu puţină greutate aducându-se izvorul din loc depărtat din pământul ţării Rumâneşti, după învoirea ce s'au făcut către aceasta cu Domnul ţării Rumâneşti pe atuncea, prin multa silinţa luminatului Domn procatohului nostru şi cheltuindu-se sumă de bani mai mult de 37.000 lei cu aducerea apei, ciuşmelilor şi alte neapărate cheltueli, din care bani o sumă de 17356 lei s'au strâns de la cei ce au vii la podgoriile de acolo câte un leu 60 bani de pogon, iar 6159 lei iau dat locuitorii târgoveţi din Focşani cu sinisfora şi din buna voinţa lor, şi pe lângă acestia au mai dat şi însuşi Domnia Sa de la sine 13500 lei, cu care sumă şi prin nevoinţa cea cu părintească râvnă a Domniei Sale, au şi adus în desăvârşire ciuşmelile şi au contenit islasul suspinurilor şi a tânguirilor, întru care petrecea obştea şi drumeţii trecători, mai vârtos în vremea verii, când se lişituea toţi de arşiţa cea nesuferită a însătoşirei. Apoi nu mai puţin de cât aceasta socotind şi trebuinţa ce are de Doftor în târg ca al Focşanilor, pentru ca să să poată ajuta întru întâmplare de boale până şi cei mai săraci din lăcuitori după cuviinţă şi cu toată îndemnarea, am găsit cu cale şi cu tot cu-

vântul cererea ce neau făcut obştia târgoveţilor dinpreună şi cu epitropii spre a se înstatornici acest lucru de obştească folosinţă prin o aşezată punere la cale cu oareşi care sporire de venituri, cu care să se poată cuprinde şi trebuinţa ciuşmelilor şi înlesnirea Doftorului. Pentru aceia Domnia Mea precum întru toate alte prilejuri am arătat părinteasca noastră râvnă spre cele de folosul patriei aceştia, asemenea şi întru aceasta cu bună voinţă primind cererea lăcuitorilor din numitul târg şi a epitropilor, iată prin acest al Nostru Domnesc Hrisov hotărâm şi mai întăi întărim toate veniturile cele mai dinainte hotarâte a ciuşmelilor şi a Doforului, ca să se urmeze întocmai după hrisovul luminatului Domn procatohului Nostru şi precum mai jos anume se arată, adică:

Intăiu, venitul podului de la Focşani să să ea după pontul Gospod întru acest chip. Două parale de tot dobitocul ce va fi la car i căruţă, care va intra în târg, ori cu ce marfă de vândut, măcar şi la trecătoare însă marfa trecătoare va plăti numai când va intra în târg, iar la eşit să nu să supere.

Una para de tot dobitocul ce va fi la car i căruţă care va intra în târgul Focşani cu unt, miere, ceară, său, cue de fier, şi sare de negoţ, însă pentru sare când ocnele vor fi date în credinţă şi să va rândui vre'o sumă de cară pe la ţinuturi ca să pogoare sare cu preţ hotărât din visterie, câte din acele cară vor intra în târgul Focşanilor cu sare, să nu fie suparate a plăti banii podului, iar care vor fi tocmite cu razapazar vor plăti banii podului luându-să de la cărăuşi.

Una para să să ia de tot dobitocul ce va fi la car, căruţă care va intra în Focşani cu cherestea, var, peatră, cărămidă, ori de vânzare de va fi, macar şi pentru trebuinţa târgului; iar pentru cherestea peatră, cărămidă ce vor aduce boerii până la vel stolnic pentru trebuinţele sale cu scutelnici sau cu sătenii săi, să nu să supere a plăti banii podului; iar de vor căra boerii toate acele cu alţi oameni de prin satele Domniilor sale şi le vor da plată să vor lua banii podului după ponturi de la cărăuşi.

Una para să ea de toată vadra de rachiu ce va intra în Focşani cu cofa sau cu polobocul, măsurându-să cu cotul, care bani să să ia de la cărăuşi.

Două parale de tot dobitocul ce va fi la car, i căruţă care

va intra în Focşani cu bute sau poloboc de vin şi boiresc măcar de va fi, şi 'l va aduce cu scutelnicii sau oamenii săi, ori şi Mănăstireşti sau ori-cui va fi şi ori de unde, luându-se banii de la căraușii. Două parale să să ia de tot dobitocul ce va fi la car, i căruță, care să va încărca din Focşani cu ori ce marfă ; iar pe marfa ce duc neguțătorii dn Focşani la iarmaroace, la dus nu vor fi supărați, iar la întors vor plăti cărăuşii câte două parale de tot dobitocul. Carele ce vor intra la Focşani cu pari, nuele şi spini şi să vor dovedi că sunt pentru trebuința fieşte căruia din târgoveți, să nu să supere, iar care vor fi de vândut să plătească câte una para de jug, asemenea şi pentru ori ce fel de cherestea va aduce fieşte carele şi să va dovedi că este pentru trebuința casei sale nu de vânzare, să nu să supere. Neguțători ce vin de pe afară la iarmaroacele din Focşani aducând mărfuri, vor plăti cărăuşii banii podului la intrarea în târg şi altă dată la întoarcere lor din iarmaroc după cuprinderea ponturilor arătate. De tot carul cu fân, cu iarba şi cu lemne de foc ce va intra în târg şi vor fi de vănzare, să ia câte— una para de tot jugul, iar nu vor fi de vânzare ci pentru trebuința celor ce le aduc, să nu să supere. Asemenea şi pentru fânul ce să va aduce iarna pentru trebuința boerilor de acolo cu satele Domniilor sale, cum şi pentru lemnele de foc şi iarba ce vor aduce vara cu oamenii Domniilor sale, să nu să supere a plăti banii podului, iar de la carele ce vor intra în târg cu *zahire*, să să ia câte două parale de jug, dar fiind pentru trebuința celor ce le aduc, iarăşi să nu să supere.

Pentru neguțătorii sudeşi ce vor aduce marfa în Focşani sau vor ridica marfă din Focşani sau vor trece la alte locuri cu marfă de acolo prin târg, banii podului să să ia după ponturi de la cărăuşi, fără să se supere neguțătorii. Cei ce vor cumpăra acest venit al podului de să vor ispiti să ia de la cineva mai mult de cât hotărăsc ponturile acestea, nu numai că vor întoarce ceea ce au luat mai mult, ci încă să rămâe păgubaş de dreptul ce să va cădea să ea. Pentru zăloagele ce să vor lua de la acei ce sau hotărât să plătiască acest venit al podului, de nu le vor scoate până la trei luni, să aibă voia, prețăluindu-le prin ştirea Domniilor Sale Starostiilor, să le vândă de istov. Ori ce rămăşița vor arăta că au din venitul podului, să nu li să ție în seamă, iar ajutor la înplinirea ba-

nilor să li să dea. Cumpărătorii venitului podului să dea chizăş singur răspunzător pentru toată suma banilor ce va cuprinde la vânzare, care chizăş să fie plăcut Domniilor Sale epitropilor, acest venit, şi banii ce va aduce vânzarea la strângerea cea mai de pe urmă, să aibă a 'i da câştiuri, după cum să vor putea învoi cu epitropii. Beşleaga de Focşani sau din oamenii stăroseşti să nu îndrăznească a lua nici un fel de venit de la carele ce vor veni în Focşani sau vor eşi afară din Focşani. îndatoriţi fiind Domniile sale starostii de ţinutul Putnei de a fi cu privighere ca să nu îndrăzniască cumpărătorii venitului acestuia a trece peste ceea ce să hotărăşte mai sus prin ponturi cu luarea de mai mult venit. Al doilea—Una sută cinci zeci lei ce să hotărăşte prin hrizovul fabricei de fidea şi macaroane care sau deschis în Galaţi ca să să dea pe an ajutor spre întocmirea ciuşmelilor, să aibă ai lua epitropii pe tot anul. Al treilea venitul ce se ia de la vasele cu vin ce să măsoară cu cotul după ridicarea vădrarilor din ţinut—câte două zeci parale de bute şi zece parale de poloboc, atât din târgul Focşani, lor cât şi din toate cele lalte târguri a ţinutului Putnei, iarăşi va fi al ciuşmelilor. Al patrulea, satul Căpătanul ce este lângă hotar în drumul apii, în care să cuprinde 25 liuzi, plătindu'şi numai birul Visteriei şi cu răsurile lor să fie întru apărare despre toate alte havalele, ca să fie pentru întocmirea drumului apei, când să va întâmpla vre'o dată ca să strice din pricina Milcovului. Al cincilea, Venitul ce să lua mai înainte de către starostia Putnei de la vătăfia de harabagii. să aibă a lua epitropii, precum şi până acum sau urmat.

Deosebit hotărâm Domnia Mea şi lângă veniturile mai sus arătate, care să cuprind în hrisovul ciuşmelilor şi al Doftorului de la luminatul Domn procatohul nostru, mai adaogim şi aceste următoare, adică : venitul iarmarocului ce să face la târgul Odobeştilor toamna în vremea culesului viilor de la acea podgorie, începându-se de la 14 Septembrie şi ţiind până la sfârşitul lui Octombrie, care venit să să ia întru acest chip : Şase bani de tot boul sau cal ce va fi la car sau căruţă cu ori ce fel de marfă care va intra în Odobeşti în vremea iarmarocului, afară de carăle, care vor ridica vinaţă şi vor trece prin Odobeşti, ori boereşti, ori neguţătoreşti sau ori a cui ar fi, care nu au să să supere cu această pla-

tă. Şase zeci bani de la toată dugheana în care vor ţine ori ce fel de marfă şi vor vinde neguţătorii străini care vin acolo la iarmaroc, să să ia pe fieşte care săptămână în vremea iarmarocului. Trei zeci bani de la toată dugheana neguţătorilor târgoveţilor de acolo din Odobeşti, ori-ce marfă având şi vănzând, să să ia iarăşi pe fieşte care săptămână în vremea iarmarocului. Trei zeci bani să să ia de toată butea şi cinspre zece bani de tot polobocul ce să vor aduce de neguţători acolo în Odobeşti, şi să vor vinde în vremea iarmarocului, iar buţile şi poloboacele acele care şi le vor aduce neguţătorii sau boerii şi ori care alţii, cumpărate de aiurea şi cu carăle lor sau măcar şi cu cară cu chirie şi vor fi pentru însuşi trebuinţa lor, să nu fie supărate cu această plată. Şase bani de tot dobitocul mare, bou, cal, iapă şi vacă ce să va vinde acolo în târg în vremea iarmarocului. Acest venit al iarmarocului Odobştilor se va lua de către epitropi numai în zilele hotărâte a iarmarocului, adică de la 11 Septembrie şi până la zi întăi Noembrie, iar în cea laltă vreme a anului rămâne târgul Odobeştilor a fi cu totul slobod de plata acestui venit. şi nici căpitanii de Odobeşti nici alţi zapcii sau oameni a starotiei sau ori a cui nu au să supere de a lua şi vre un venit cât de puţin de la cară sau altele în vremea iarmarocului. Două zeci liuzi oameni străini cu opt liuzi ce să mai sporesc peste doi spre zece, cari să cuprind în hrisovul procatohului nostru pentru ciuşmele, găsind şi aducând epitropii din alte părţi de locuri de peste hotar fără bir şi fără nici un amestec cu locuitorii ţării aceştia, adeverind şi prin mărturie dregătorilor marginii, pe unde 'i va trece că sunt străini, precum să hotăreşte să fie apăraţi de tot birul visteriei şi de ori ce alte dări şi havalele vor fi asupra altor lăcuitori, pentru ca să fie spre slujba şi lucrul apelor ciuşmelilor în toată vremea nelipsiţi.

Deosebit şi un olar i un cărămidar, iarăşi să fie apăraţi şi scutiţi de tot birul visteriei şi de ori ce alte dări şi havalele, rămăind numai pentru facerea oalelor şi a cărămizilor trebuincioase şi întocmirea stricăciunilor ce să vor întâmpla după vreme la ciuşmelile de la drumul apei. Toate aceste venituri mai sus aşezate hotărâm Domnia Mea spre a să chibzui cu multă înlesnire şi trebuinţa ciuşmelilor şi ţinerea Doftorului, să să strângă la un loc înpreunate şi de epitropie numai, care după vreme şi după trebuinţă

să să ajute de o potrivă cu amândouă aceste venituri, atât la paza ciuşmelilor cât şi la ţinerea Doftorului. Epitrop sau ales şi s'a hotărât de către Domnia Mea ca să fie igumenul ce după vreme să va afla la mănăstirea Mira, Domnul paharnic Asănache Dan. Rizul Mihail, Diamandi şi Sterie Gheorghiu. neguţători şi căpitanul Hristodul Emanoil.— Epitropii pomeniţi sau cei care după vreme să vor afla să îndatoresc a strânge toate aceste venituri hotărâte cu privigherea cuviincioasă, însă să să urmeze şi fără să lase a mijloci cea mai puţină catahrisis în folosul lor, întrebuinţându-să banii venitului numai în trebuinţa ciuşmelelor şi în ţinerea doftorului, şi în fieşte care an făcând socoteala lămurită, atât de banii veniturilor cât şi de cheltuelele ce sa vor face, să o dea la ai noştrii cinstiţi şi credincioşi boeri D-nul Constandin Balş vel logofăt de ţara de jos şi D-nul Iordache Roset biv vel vistier, care să orânduesc de către Domnia Mea Naziri, precum şi până acum a fost, spre înlesnirea epitropilor întru săvârşirea privigherei şi a îndatorirei cu care să însărcinează şi cercetând Domnia Lor socoteala epitropilor, dacă vor prisosi niscaiva bani pentru trebuinţa ciuşmelelor şi a doftorului, acel prisos să să dea spre întocmirea podurilor uliţei cei mari a Focşanilor; iarăşi prin epitropii rânduiţi care să fie datori pentru întrebuinţarea lor întru aceasta.

Epitropii vor privighea neîncetat pentru matca apei, de unde este isvorul ei, ca să fie păzită şi curăţită în toată vremea, de vreme ce prin învoirea şi bună primirea stăpânirei sau tras isvorul acesta din ţara megieşită în partea aceasta; şi cu toate că îndestulă înlesnire să aduce cu curgerea apei de la aceste ciuşmele şi târgoveţilor Focşăneni din partea ţărei Rumâneşti, fiind nedespărţite târgurile Focşanilor cel de Moldova despre al ţărei Rumâneşti şi neopriţi de a lua cei de acolo apă din partea aceasta a Moldovei, dar să îndatoresc epitropii, ca ori în ce vreme vor voi cei din partea megieşită a face cu cheltueala lor ciuşmele pe pământul ţărei aceia să li să dea şase măsuri de apă de la haznaoa Focşanilor.

Pentru purtarea de grijă şi întocmirea ciuşmelelor la vremea când va fi trebuinţă vor avea epitropii un suilgiu inadins, care să fie de apururea stătător în Focşani, precum şi doi emaci suiulgii, care să vor socoti de către epitropi; însă suilgiul cel vor avea da-

tor să fie în toată vremea a purta de grijă şi a priveghea ca să fie apele în cea mai bună stare şi pentru osteneala sa să i să dea din veniturile hotărâte câte trei-zeci lei leafă pe lună, iar emacilor câte zece lei pe lună.— Nesupăraţi fiind întru nimica nici cu bir nici cu havalele. Epitropii orânduiţi să îndatoresc a găsi şi a ţine în târgul Focşanilor Doftor bun cu ştiinţă, care să fie de mulţămire pentru toată obştiea târgului şi leafa cuviincioasă precum şi altele care să vor cuprinde în tocmeala ce vor lega înscris spre mulţămirea sa, să i să dea de către epitropi din veniturile hotărâte, dator fiind Doftorul a merge ori unde va fi chemat acolo în târg şi ori în ce vreme ar fi, şi a căuta cu toată silinţa şi sârguinţa pre bolnavi până şi pe cei mai săraci din târgoveţi sau din streini şi drumeţi trecători ce s'ar întâmpla a se bolnăvi în trecerea pe acolo, mulţumindu-să pururea cu leafa sa cea orânduită şi cu ceea ce vor voi bolnavii a da de bună voea lor pentru căutarea bolnavilor, iar de la cei săraci şi fără nici o plată.—Beşleaga de Focşani sau oamenii săi. precum nici oamenii stârosteşti sau alţi ori cine să nu fie volnici a să mesteca sau a lua vre un venit cât de puţin de la carele ce vor veni pin Focşani sau vor eşi afară din Focşani, precum nici din venitul iarmarocului Odobeştilor sau a vatafiei de harabagii ce mai vârtos Domnii sale starostii cei după vreme să dea tot ajutorul orânduiţilor epitropi întru cele cuviincioase după arătările ce vor face epitropii pentru strângerea veniturilor şi alte înlesniri ce le vor trebui din partea stărostiei spre împlinirea datoriilor după hotărârea Domnescului Nostru hrisov. Spre a se păzi dar de a pururea şi în toată vremea nestrămutată această bună orânduială întru care sau aşezat atât paza ciuşmelilor cât şi ţinerea doftorului, pentru că asemenea şi folosul şi odihna obştiei acelui târgu să fie de a pururea nesmintită sau dat acest al nostru Domnesc hrisov întărit cu a noastră Domnească iscălitură şi pecete.

Supt credinţa a însumi Domniei Mele Noi Scarlat Alexandru Calimah Voevoda i a prea luminatului Nostru fiu luminatul Beizadea Alexandru Calimah Voevoda şi supt credinţa cinstiţilor şi credincioşilor boerilor Domniei noastre : Domnul Constantin Balş vel logofăt de ţara de jos ; D-l Lupul Balş vel logofăt de ţara de sus ; D-l Sandul Sturza vel Vistier ; D-l Alexandru Ianculescu vel Vornic de ţara de jos ; D-l Nicolae Stratulat vel Vornic de

ţara de jos ; D-l Constantin Costache vel Vornic de ţara de sus ; D-l Teodor Balş vel Vornic de ţara de sus ; D-l Constantin Negrea vel Postelnic ; D-l Constantin Ştefănache Vogoride epistat Cămăraşii ; D-l Şerban Costachi vel Vornic al Obştiei ; D-l Nicolae Hrisoverghi vel Vornic al Polităniei; D-l Costache Cantacuzino vel Vornic de Aprozi, D-l Constandin Palade vel Aga ; D-l Spătar Costache Pantazoglu epistat Comisiei ; D-l Iordache Ghica vel Spătar ; D-l Ioan Luca vel Ban şi a tuturor boerilor Domniei Mele ăi mari şi ăi mici, ca să fie spre veşnică şi nerăşuită întăritură ?.

Sau scris hrisovul acesta la scaunul Domniei Mele în oraşul Eşii întru al doilea Domnie a Noastră la Moldavie în anul al doilea.

La leatul 1814 Septembre 15.

(ss) Scarlat Alexandru Calimah.

L. S.

DOCUMENUL No. XLIJ

Anafora Domnească pentru repararea conductei.

Noi Scarlat Alexandru Calimah cu mila lui Dumnezeu Domn ţărei Moldaviei.

Infăţişându-să anaforaoa aceasta înaintea Domniei mele şi a tot sfatul şi făcând însumi Domnia mea cu amaruntu cercetare asupra socotinţii Prea osfinţitului Mitropolit şi feţele boerilor mai jos iscăliţi pentru înoirea şi de isnoavă aducerea apelor în ciuşmelele arătate, am cunoscut că cu cale şi după cuviinţă sau socotit atât plata câte şase zeci parale de pogon, cât şi strângerea din ţinut a oamenilor şi a carelor ce sunt de trebuinţă la lucru ; Prin rânduială.— Drept aceea şi Domnia mea întocmai hotărâi să să urmeze.— Şi toţi de obşte făr nici o osebire. câţi au vie în giurul Putnei până în Trotuş, să plătească de fieşte care pogon de

vie câte şase zeci parale, cum şi pentru agiutorul de oameni şi de care la lucru cu plata aratată în anafora, poruncind ca să se urmeze la toate întocmai, precum mai jos în anafora să cuprinde.—Pentru care poruncim D-lui Vistiernic ca prin osebită carte a Domniei mele, poruncitoare către starostea de Putna să să puie în lucrare şi să să aducă intru săvârşire aceasta a noastra Domnească hotărâre, întărându-să anaforaoa spre întocmai urmare cu a noastră Domnească Pecete. 1815 Iulie 30.

semnătura Domnească (Pecetea)

(semnat Vel Logofăt . . . .)

PREA ÎNĂLŢATE DOAMNE

După luminata poruncă înălţimei tale dată prin ţidula din 28 a acestei luni, adunându-ne la Sfanta Mitropolie am înţeles cele cuprinse pentru de isnoavă aducerea apei în ciuşmelele din Focşani şi din Odobeşti din măgura Odobeştilor, stricându-să drumul apelor aduse de noi înainte în vremea Domnului Alexandru Muruz-Voevod.— Din care pricină să afla Norodul locuind în Focşani şi în parcul Odobeştilor în mare lipsă şi pătimire.— Am citit cu luare aminte şi jaloba numiţilor orăşeni din Focşani şi socotind n destul jertfirea lor pe lângă osteneala cuviincioasă intru aceasta să fie şi pe jumatate banii din 40000 mii lei ce neapărat trebuesc intru adusul apelor şi facerea de isnoavă a ciuşmelelor ce să vor mai putea spori peste acele de mai inainte după mărimea isvorului ce s'au găsit, socotindu-să de cuviinţă ca să fie ajutaţi şi de către stăpânire pentru cusurul acelei trebuinţe spre toată isprava, care în tot felul chibzuind la toate alte mijloace de cât aceasta a sa rândui adică ca să se strângă de tot pogonul din podgoriile ţinutului Putnei cele până în Trotuş câte şase zeci parale de pogon acuma în toamna viitoare plătind fără osebire atât preoţii ca Parintile Mitropolitul, episcopii şi mănăstirile toate, cât şi D-lor boerii negoţitorii şi toţi locuitorii de obştie ce vor avea vie întru aceste podgorii a ţinutului Putnei până în Trotuş.

Precum asemenea s'au urmat şi la aducerea apei întăi în Domnia Mării Sale Alexandru Muruz Voevod, care pe nouă mii pogoane i să socoteşte a fi după catagrafia făcută de atuncea, al-

cătuită, trei spre zece mii cinci sute lei, şi osebit să li să mai dea şi sease zeci salahori, două-zeci care câte cu doi boi, cu rânduiala din ţinutul Putnei, Spre întrebuinţarea în lucrul acesta numai în trei zeci zile lucrătoare.

Plătindu-li-să de la casa ciuşmelelor din Focşani, sâmbrie hotărâtă câte două zeci parale de salahor şi câte un leu de car pe fieşte care zi.— Acest ajutor numai, să poate face întru aceasta de la stăpânire, către care urmează datorie fieşte cărora acelor cu viile, de ori ce stare vor fi la o pătimire ca aceasta să întâmpine prin plata câte şasc zeci parale de pogon, o neapărare trebuincioasă a însuşi vieţuirii norodului din Focşani şi Odobeşti cu satele de prin prejur; cu care vor rămânea mulţumiţi şi ei, sârguindu-să pentru adusul apei cu cât să va putea mai în grabă, prin ocârmuirea D-lor boerilor Naziri rânduiţi de mai înainte asupra acestor ciuşmele, care de să va găsi cu cale şi de cătră înălţimea voastră.

Să va întări spre lucrare şi urmare.

Dându-să şi porunca cuviincioasă cătră D. D. Starostii de ţinutul Putnei, atât spre înplinirea banilor rânduiţi pe pogoane, ca să să dea la casierul ales şi aşezat de către obştea Focşanilor acolo, cât şi pentru darea din ţinut a carelor şi a salahorilor, întocmai şi plata mai sus pomenită şi va fi aceasta spre vecinica pomenire a Înălţimei Voastre. 1815 Iulie 30.

A Înălţimei Voastre Iaşi

Smerit rugător

Şi plecate slugi (ss) Veniamin Mitropolitul Moldovei.

(Urmează alte şapte iscălituri)

DOCUMENTUL No. XLIII

Hrisov pentru repararea conductelor stricate, prin care să întăresc taxele din hrisovul precedent hotărând şi înfiinţarea unei Farmacii în Focşani.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Scarlat Alexandru Calimah Voevoda Domnu Ţărei Moldovei.

Numelui tău să cuvine Dumnezeule pentru toate lauda pros-

lavirei căci din sânul cel milostiv cel al proniei tale dobândind toate bunătăţile vieţuirii şi a fericirii noastre, iar noi datori suntem a povăţui lucrările noastre şi a deslega cu mijlocirea harurilor tale pururea spre lucrarea facerilor de bine, căci aceste fiind ţie plăcute, prin aceste numai putem să arătăm slujba primită înaintea dreptăţii tale cei Dumnezeeşti.—Domnia Mea primind jaloba ce ne au dat obştea lăcuitorilor din târgul Focşanilor cu aducerea de rugăciune spre a să pune întru mai bună orânduială paza ciuşmelelor ce să află acolo în Focşani şi în Odobeşti, precum şi ţinerea unui Doftor de mulţămire şi aşezarea unei spiţării pentru ca să le aibă acestea pururea întru bună statornicie ; şi după cum în toate altele ce le am aflat de folosinţa patriei acestie, Noi am pus sârguinţa noastră în cât s'au putut şi într'u cât vremea neau ajutat spre a le aduce în bună săvârşire.— Asemenea întru aceasta nu ne am apărat de a arăta buna voinţa noastră spre odihna şi mulţămirea obştiei petrecătoare în târgurile acestea. - Şi dar fiind că ciuşmelile de apă curgătoare, care era făcute la acel loc în număr de unsprezece, adică 9 în Focşani şi 2 în Odobeşti au fost venit întru stricăciune perzând curgerea lor, din pricină că isvorul apei adus fiind de peste hotar din partea ţării Româneşti şi trecut prin pârâul Milcovul, din vreme în vreme surpându-se malurile pârâului dinpreună cu surparea lor au stricat şi zidirea şanţului şi a ulucilor încât au ajuns a nu putea să mai slujască isvorul spre curgerea cişmelelor. Şi pentru aceasta arătându-să mai de înainte cu jalobă cătră Domnia Mea obştia târgului Focşanilor, făcând rugăminte ca să să aducă acest lucru întru îndreptarea cea prin putinţă. Domnia mea nu am depărtat părinteasca noastră îngrijire spre a pune în lucrare chipurile cele destoinice spre îndreptarea lucrului, nesuferind de a vedea obştia veţuitorilor din aceste târguri căzute iarăşi întru cea dintăi nevoie şi pătimire despre lipsa apei.— Pentru aceea după toate cercările ce s'au făcut cât pentru isvorul pomenit, găsindu-să cu totul peste putinţă de a să îndrepta şi a să aduce în starea aceea ca să aibă pururea folosinţa lui statornică alt chip nu s'au aflat mai de credinţă de cât numai a să aduce de aiurea alt isvor de apă ca să să dea la ciuşmelile acestor târguri, aşa dar cernându-să şi găsindu-să isvor de apă bună şi cu îndestulare la . . . . , s'au făcut lucrarea cuviin-

cioasă şi trăgându-să acel isvor prin Odobeşti s'au slobozit la aceleaşi ciuşmele ce era făcute mai dinainte, întocmindu-să toate după trebuinţă şi mai adaogându-să peste numărul de unsprezece şi alte . . . . adecă . . în Odobeşti şi în Focşani rădicându-să lucrul nu cu puţină trudă şi cheltuidu-să peste . . . lei spre aducerea în săvârşire, ... din care bani o sumă de . . . lei o'au dat o samă din locuitorii târgurilor numite boeri, neguţători şi alţii după analoghia stării şi după râvna ce au avut fieşte care cătră un asemenea lucru de folosinţă, iar—lei i-au dat ajutor toţi acei ce au vie de obştie în podgoriile Odobeştilor până în apa Trotuşului câte . . . de tot pogonul, după acea orânduială care s'a urmat şi în vremea săvârşitului întru lăudată pomenire Domn Procatohului nostru Alexandru Moruz Voivoda, a căruia părintească iubire către norodul din partea aceluia loc că pătimea de multă vreme lipsa cea nesuferită a apei adăpătoare, au stăruit cu toată osârdia spre a sloboză isvoarele obştei bucurii şi a isbăvirei de patimirea cea cumplită a sufletelor ce se usca de însătoşare.— Aşa întru acest chip şi cu buna voinţă milostivului Dumnezeu săvârşându-să lucru la care s'au dat după Domnia-Noastră hotărâre şi tot ajutorul trebuincios de care şi de salahori cu plată hotărâtă pentru slujba lor, s'au depărtat cu totul şi pricina cea îngrozitoare pentru locuitorii din partea acelui loc despre lipsa apei trebuinceoasă făcându-să toată îndestularea de apă şi în Odobeşti şi în târgul Focşanilor. Luând dar aminte Domnia Mea şi asupra cererei aceştei de mai în urmă cu rugăciune din partea obştiei lăcuitorilor din târgul Focşanilor şi bine voind a pune întru bună şi temeinică orânduială nu numai paza cişmelilor dar şi ţinerea unui doftor de mulţumire *şi aşezarea unei spiţerii ca să fie pururea cu instatornicire la locul acesta.*— Iată prin acest Hrisov al Domniei Mele întărind mai întâi veniturile cele de mai înainte date de către repausatul Domn Procatohul Nostru pentru ciuşmele şi pentru doftor precum şi altele ce mai în urmă li-am oranduit Domnia Mea cu adaogire prin osebit Hrisovul Nostru din trecutul an 1814 Septembrie 15 în fiinţa cea de mai înainte a ciuşmelefor cu isvorul din ţara Românească. Hotărâm anume peste tot atât în cuprinderea Hrisovului Nostru celui de mai înainte, cât şi după osebire ce au cerut trebuinţa de acum si după cererea obştiei din

pomenitele târguri, spre mai bună punere la cale aceste de mai jos următoare subt nestramutată aşezare, adică: Veniturile hotărâte de către pomenitul Domn Procatohul Nostru să aibă a să urma după aceeaşi orânduială cuprinsă prin hrisovul Domniei Sale şi precum mai jos anume să arată.

(Urmarea ca în documentul precedent.)

Iar câte din venituri nu să vor putea vinde cu anul, să aibă a le strânge epitropii în credinţă după chipul ce să va găsi cu cuviinţă de către obştiea târgului.— Din banii acestor venituri să să urmeze numai cele după trebuinţă cheltueli în ţinerea ciuşmelilor şi a Doftorului şi toate cheltuelile ce vor trebui să să facă neapărat să fie prin ştirea şi după hotărârea tuturor celor mai aleşi din boerii şi neguţătorii târgoveţi.— Epitropii să ţie condică şi socoteli curate spre larg şi anume arătătoare atât de banii veniturilor cât şi de cheltuelile ce vor face şi la împlinirea unui an să facă samă şi să o dea ca să să cerceteze în obşte de către cei ce să vor alege din boeri şi neguţătorii târgului, care după ce vor cerceta întru amănuntul şi fără să îngăduiască vre o urmare netrebnică sau a neîngrijirii sau a interesului, sa o iscălească şi să o dea la Domniile lor boerii Naziri, aceeaşi ce au fost şi până acum, adică D-l Constantin Balş biv vel Logofăt şi D-l Iordache Roset biv vel Vistier, însărcinându-să Domnia Mea şi pe Domniile lor cu îndatorire de a înlesni întru toate cele cuviincioase pe epitropi spre înplinirea săvârşirilor cu care sa însărcinează;— iar sama lor cercetându-o şi Domniile lor şi găsindu-o bună să o iscăliască şi să o păziască în păstrarea Domniilor sale.

Banii ce vor prisosi după sama ce vor încheia pe fieşte care an epitropii, să vor întrebuinţa iarăşi prin ştirea şi după hotărârea tuturor celor mai aleşi din boeri şi neguţători târgoveţi. Intru întocmirea podurilor uliţei cei mari sau şi în ori care altă trebuinţă neapărată spre folosul obştiei târgului, urmându-să şi cheltuirea acestora iarăşi prin epitropii ce să vor afla după vreme şi dând socoteală după aceeaşi orânduială ce să arată mai sus pentru sama anului.— Epitropii vor preveghea neîncetat pentru matca apei, pentru drumul ei şi pentru ciuşmele ca să să curăţe să sa grijiască şi să să întocmească purure după trebuinţă, spre a să afla în toată vremea în bună stare, iar pentru şase măsuri de apă ce se

hotărăsc prin hrisovul procatohului nostru ca să să dea în partea cei laltă a Focşanilor de ţara Românească, aceste măsuri de apă aşa urmând dreptatea atuncea de a să da, de vreme ce isvorul era luat din partea ţării Româneşti ; acum după prefacerea ce au luat ciuşmelile cu alt isvor din partea Moldovei, es din indatorirea aceea din preună şi cu cuvântul dreptăţii cei de atuncea — Un suiulgiu să să afle pururea pentru purtarea de grijă şi pentru lucrul cel după trebuinţa a drumului apei, pentru ca să să afle în toată vremea în bună stare şi acum după alegerea obştiei târgoveţilor sau orânduit a fi Andreiu suilgiul dinpreună şi cu doi emaci căruia să i să dea leafă atât lui cât şi emacilor ceea ce să va găsi cu cale de către epitropi, urmându-să aceasta şi în vremea viitoare pururea după trebuinţă.— Obştiea târgului Focşanilor dinpreună şi cu epitropii, găsind un Doftor bun şi de bună mulţumire lor, sál aibă pururea acolo în Focşani stătător şi leafa cuviincioasă precum şi ori ce alte să va hotărâ, să să dea spre mulţămirea sa,— după tocmeală înscris ce vor lega cu dânsul să i să dea de către epitropie din veniturile hotărâte, dator fiind doftorul a merge ori unde va fi chemat acolo în târg, şi afară înprejurul târgului în ori ce vreme ar fi, şi a căuta cu toată silinţa şi sârguinţa pre bolnavi, până şi pe cei mai săraci din târgoveţi sau din streini şi drumeţi trecatori ce s'ar întâmpla a să bolnăvi în trecerea pe acolo. mulţumindu-să pururea cu leafa sa cea orânduită şi cu aceea ce vor voi cei căutaţi de dânsul ai da de bună voea lor, iar de la acei săraci şi fără plată.— Aşişderea găsindu'şi şi un spiţer cu bună ştiinţă şi cu vrednicie spiţăricesc, să aibă voea prin alcătuirea cu epitropii şi cei mai aleşi din boerii şi neguţătorii târgoveţi ca să deschidă o spiţărie, având voea obştiea politiei de a o alcătui în starea cea mai bună ce s'ar putea, ca să aibă în toată vremea doftorii bune curate îndestule şi cu toată iscusinţa Doftorului lucrate spre mulţămirea de obştie a lăcuitorilor târgoveţi precum şi a altora de pe afară ce vor avea trebuinţă a lua doftorii de acolo, îndatorându-să pe acei spiţeri ca şi vânzarea doftoriilor să o urmeze cu preţuri măsurate după cuviinţă spre a nu să asupri nimenea în plata lor.— Şi altă spiţărie afară de aceasta în câtă vreme se va păzi ca să fie în starea cea de mulţămire obştiei, să nu să poată deschide fără ştirea şi voea obştiei şi a epi-

tropilor.— In vremea însă ce să va găsi spiţerul precum şi în vremea viitoare cerând trebuinţa a rândui alt spiţer, să facă arătare mai întâi Domniilor sale boerilor Naziri pentru ca să-l facă cunoscut visteriei şi să-i să dea şi carte Domnească acelui spiţer asupra orânduirei sale. Besleaga de Focşani sau oamenii săi precum şi oamenii stărosteşti sau alţi ori cine să nu fie volnici a să amesteca sau a lua vr'un venit cât de puţin de la carăle ce vor veni în Focşani sau vor eşi afară din Focşani, precum nici din venitul earmarocului Odobeştilor sau a vătăjiei de harabagii.— Domniile lor starostii cei după vreme să nu să amestece cât de puţin nici în veniturile de mai sus însemnate nici în rânduelile hotărâte, iar ajutor orânduiţilor epitropi după arătările ce vor face să le dea pururea la strângerea veniturilor, precum şi toate alte înlesniri ce le vor trebui din partea stărostiei spre împlinirea datoriilor după hotărârea Domnescului Nostru hrisov.

Spre a să păzi de a pururea în toată vremea nestrămutată această bună orânduială, întru care s'au aşezat atât paza ciuşmelilor cât şi ţinerea Doftorului şi aşezarea unei spiţerii pentru ca asemenea şi folosinţa obştiei acelui târg să fie de a pururea nesmintită, sau dat acest al nostru domnesc hrisov întărit cu a noastră Domnească iscălitură şi pecete.— Sub credinţa a însumi Domniei mele, Noi Scarlat Alexandru Calimac Voevoda, a prea iubitului Nostru fiu Alexandru Calimac Voevoda şi sub credinţa cinstiţilor şi credincioşilor boerilor Domniei Noastre D-nii: Grigorie Sturza biv vel logofat, epistat visteriei.

D-l Dimitrie Sturza vel logofat de ţara de jos.— D-l Răducan Rost hatman şi pârcalab Sucevei.— D-l Dimitrie Ralet vel logofat de ţara de jos.— D-l Alecu Ianculea vel Vornic de ţara de jos.— D-l Teodor Balş vel vornic de ţara de sus.

D-l Iordache Rost vel Vornic de ţara de sus.— D-l Costache Negrea vel Postelnic.— D-l Manolache Manul biv vel Postelnic, epistat cămărăşiei.— D-l Vasile Rost, biv vel Vornic al obştiei.— D-l Şerban Costache vel Vornic al politaniei.— D-l Costache Balş biv vel Agă.— D-l Alecu Ghica vel Vornic de aprozi.— D-l Teodor Sturza vel spătar; D-l Iordache Dărmănescul biv vel ban.— D-l Iordache Suţul vel Comis şi a tuturor boerilor Domniei Mele ai mari şi mici ca să fie spre veşnica şi neruşită întăritură.— S'a

scris la scaunul Domniei Mele în oraşul Eşii întru a doua Domnie a Noastră la Moldavie în anul al patrulea.— La leatul 1816 Septembre 1.

Urmează iscălitura Domnească şi sigiliul.

DOCUMENTUL No. XLIV

Noi scarlat Alexandru Calimah Voevoda, cu mila lui Dumnezeu Domn Ţării Moldavschiei.

Cinstiţii credincioşi boerii Domniei Mele D-lor starosti de ţinutul Putnii.

La Domnia Mea s'au înfăţişat prin jalobe de la ţinutul acela, cei întăi de la un Gheorghie Paltian din Focşani cuprinzătoare că rânduitul din vistierie spre cercetare urmărilor lui Iau supus de a plăti, cerând zapciu mumbaşir Domnesc şi carte de blestem cătră descoperire adevărului său.— Acei al doilea de la paharnicul Asănache Danul jăluindu-să asupra sărdarului Vasile Andrieş şi asupra altor boerinaşi de acolo, pentru cei d'ântăi că ar fi înprăştiat bani de ai obştiei dintru a ciuşmelilor, şi pentru cei de al doilea că voind a'i asupri aceia pe locuitori în slujbile rusumaturi, cu o însărcinare de 44 parale pe un stup şi 16 parale de vadra de vin şi că ei au arătat aceasta răscugetare la stărostie, nevoind să să uniască întru asemenea nelegiuiri, şi din aceste pricini rădicându-să prigonire vrăjmăşască asupra sa, cere voe ca să să mute spre siguranţie petrecerei sale.

Al treilea jaloba de la locuitorii târgului Focşeni asupra banilor ce era strânşi la casa ciuşmelelor şi mai mulţi de cât 13 mii lei s'ar fi împrăştiat şi stricat de către sărdar Vasile Andrieaş, cerând ca prin carte de blăstem să să caute socoteala şi înplinire asupririi aceştie.

Precum veţi înţălege D-vs. din alăturatele copii a acestor jalobe din care lesne se poate socoti, că întăi Paltian acela ca să acopere faptele sale cele necuviincioase de care avem bună ştiinţă, intră cu jalobe de prelungire în alte cercetări în vreme când cei trimişi au îndestul credit adică analoghie cercetării a unor ur-

mări ca aceste a sale ce să atinge de locuitori, iar paharnicul Asănache Danul ca să acopere ale sale asupritoare închipuiri între lăcuitori, se jălueşte asupra altora asemene lui şi cere voe de mutare. Poruncim dar ca aducându'i înaintea D-lor Voastre să le arătaţi primirea jalobelor lor, faţă fiind şi paharnicul Iordache Gane trimisul din Visterie, şi că pentru cărţile de blăstem ci cer sunt volnici a le scoate asupra acelor cari cugetează ei că le au făcut asuprire, dar cu toate aceste de acum din visterie urmându'şi înplinirea poroncii, iarăşi pe Paltian ce au urmat faptele necuviincioase a asupririi către cei de acolo să'l aducă aice în legaturile fearelor, şi paharnicul Asănache Danul, de care nu prea sunt mulţămiţi nici stările nici lăcuitorii de a fi între dânşii pricinuitoriu fiind de neodihna lor, de vreme ce şi însuşi nu este mulţămit de simpatrioţii lui de acolo, şi cere strămutarea la alta parte a ţării, nu numai să fie slobod dar să'l şi îndemnaţi să o facă aceasta mutându-să unde 'i va fi voinţa în ţara Domniei Mele spre liniştita sa petrecere şi spre contenirea prigonirilor de acolo.— Rămâne pentru asuprirea casii ciuşmelilor de la Focşani — Nici într'un chip nu o suferi nici până la un ban a fi această înprăştiere a banilor şi ori care va fi acela care s'au atins de banul obştiei rânduit şi afierosit la acele plăcute lui Dumnezeu faceri de bine pentru Norod să se plătiască cu vânzarea casii şi averii sale: întru aceasta primind porunca Domniei mele să faceţi cea mai cu asprime înadins cercetare şi însuşi numai Dvs., cei întăi să daţi lămurire şi cercetare socotelilor la cei mai aleşi cu frica lui Dumnezeu şi fără prihană oameni din boeri din trepte ce să află în Focşani şi prin carte de blăstem care cer târgoveţii să să descopere tot adevărul şi de către ori cine să vor fi ţinând bani a ciuşmelilor, să să înplinească, înştiinţând şi pe Domnia Mea, şi aşa să să dea sfârşit în pricinile aceste şi dacă diacul trimis din vistierie să află tot acolo, va aduce şi răspunsul acestor lucrări. iar de sau pornit veţi păzi întocmai cele poruncite mai sus şi le veţi înplini D-vs. dregătorii fără să să lase întru neînplinire vre una din cele ce să cuprinde mai sus.

1819 Marte 27.

DOCUMENTUL No. XLV

Act relativ la biserica Precista, probabil unde este astăzi sf. Nicolae Stroe.

Dania Bănesei Paraschiva din Focşani.

Cei ce fac fapte folositoare şi bine plăcute lui D-zeu, nu numai că câştigă lauda şi mărirea la această viaţă, ce şi după moartea lor rămâne numele lor nemuritoriu şi sufletul lor cu al drepţilor.— Este adevarat că toate faptele bune spăsesc sufletele, ci mai ales de toate este milostenia şi daniile ce să dau pe la sfintele Mănăstiri, care neîncetat să face rugă pentru sufletele lor ; pentru care şi cu Paraschiva Băneasa, ce avem bună evlavie către sfintele biserici, socotind pentru sufletul meu, ca să aibă şi cu pomenirea mea şi numele meu către sfânta rugăciune, iată dar ca din buna voea mea am făcut o sfântă biserică în târgul Focşanilor în Moldova, unde să cinsteşte şi să prăznueşte hramul Adormirei Prea sfintei de D-zeu Născătoarei şi pururea fecioarei Mariei şi aceasta sfântă biserică, că am închinato să fie metoc mănăstirei, unde se cinsteşte hramul naşterei sft-lui Ioan din Focşani, de cia parte—Şi am dat şi moşie a mea din Ţara Muntenească anume Ploiştiorii în ţinutul Prahovei pe apa Teleajenul, cu casă de peatră, cu mori, şi cu tot locul şi venitul, care moşie este dreaptă a mea, şi findcă această moşie este şi cu îndemână părinţilor Câlugăraşilor la sfânta Mănăstire sfântul Ioan din ceia parte din bun cugetul meu o dau şi o afiorisesc acestei sfinte Mănăstiri, ca de acum înainte să fie dreaptă ocină şi moşie sfintei Mănăstiri, să o stăpânească cu bună pace.

Insă şi egumenul de la Mănăstirea sfântul Ioan, ce să va întâmpla după vremuri, să aibă à purta grije bisericei mele, pentru toate trebuinţele bisericei, şi nimenea din neamul meu, ori cine şi în ce vremii să nu strice această danie şi afiorisire.

Ear cine s'ar scula din neamul meu să strice această danie şi miluire, unii ca aceia să fie blăstămaţi, şi la straşnicul judeţ să aibă judecată cu sfântul Ioan Botezătorul, numai şi părinţii călugări să aibă datorie a pomeni numele nostru la sfântul jerfelnic şi la toate sfintele şi Dumnezeescile leturghii, şi la această danie şi

afiorisire sau întâmplat archierei și boerii mari, care sau și iscălit și că pentru credința mi'am pus numele și pecetie.

Eu *Paraschiva Baneasa* am dat danie și afiorisire.

(Copiat din condica sfintei Mănăstiri sfântul Ioan din Focșani, în care să cuprind actele și hrisovele sale).

(*Th. Codrescu*)

DOCUMENTUL No. XLVI

Document relativ la hotarul despărțitor a celor două moșii Stăeștii și Brătuleștii.

Mărturie.

În pricina ce are Nobilul Ilie cu Dumitrache Angonache, Iancu Popa și cu Dumitrache Gheorghi, aceşti neguțători cu dughenele lor în față, în ulița mare despre răsărit. și dosurile acestor dughene lungimea merge spre apus până în hotarul Stăeștilor, iar D-lor negustori pășește cu lungimea ogrăzilor în scara bisericei Domnești din sus despre apus; iar din jos despre răsărit se numesc Brătuleşti, și la anul 1805 s'au măsurat aceste două moșii cu ingineru hotarnic răposatul vornicul Ioan Tăut fiind atunci paharnic, și de D-l Enacache Pruncu, trăgând liniea din clopotnița Prorocului Samuel și drept prin scara Bisericei Domnești cei vechi, iar nu în scara Bisericei ce sau făcut acum, și de acolo drept cu linia turnului sfântului Ioan de la Munteni ce îi desparte Stăeștii din sus și Brătuleștii din jos, și cu greșală să întind neguțătorii cu lungimea ogrăzilor lor în trupul Staeștilor, căci Staeștii au fost din ve chime tot a neamului Hobjilesc și la anul 1805 sau învoit Hobjileștii cu Mera, și dă Stăeștii Mănăstirei Mera; și câtă vreme au stăpânit Hobjileștii au făcut câteva vânzări, pe la unii și alții din vecini și la alcătuirea ce ei au avut cu Mera acele vânzări câte să vor găsi să nu să supere cu nici un fel de dare în veci, precum și reposata Cucoana Sultana a avut cumpărătură pe Stăeșt pe lângă hotarul Bratuleștilor pe lângă Biserica Domnească dela neamul Hobjilesc din vechime, care loc trece zestre la o fiică cres cută de suflet anume Maria soția lui Ilie Nobilu și după înfățișarea

ce a avut Nobilu, cu numiţii mai sus neguţători şi încheerea jurnalului ce hotărăşte să să dovedească marginea Stăeştilor unde stă, care este ştiut de toţi neguţătorii patrioţi de aicea din Târgul Focşani, şi am dat şi noi aceasta adevărată mărturie la mâna lui Ilie Nobilu şi a Mariei soţii sale.

Iscăliţi: Constantin Hobjilă

1837 April 9.

Vornicu Ion Tăut am scris această mărturie la care este ştiut de mine ca hotarul Stăeştilor este în scara pomenitei Biserici cei vechi, precum glăsueşte mărturia.

(Actul original este în mâna D-lui Toader Ilie Nobilu care mi'l'a comunicat).

DOCUMENTUL No. XLVII

Cumpărarea locului şcoalei de băeţi No. 2

Zapis de veşnică vânzare.

Jos iscălitul Paharnic Constantin Elefteriu încredinţez prin acest Zapis că prin bună tocmeală am vândut de veci un loc ce am avut aici în Târgul Focşani în mahalaua lui Arion spre a să zidi pe acest loc casă pentru şcoala publică din acest oraş, care loc l'am avut cumpărătură dela D-l Teodor Cerchez în măsură treizeci şi şase stângini domneşti lungul marginea despre răsărit din pârâul ce să numeşte Cacaina, alăturea cu locul răposatului Grigori Sendrea ce l'au luat dela răposatul Sărdar Teodor, Tacul până în locul D-sale Paharnicului Dimitrie Vidraşcu. Treizeci şi patru stângini capătul despre miazăzi din locul Sendrei alăturea cu capetele locurilor D-sale Paharnicul Vidraşcu şi a D-sale Pah. Constandin Sion cel are cumpărătură de la D-lui Banul Stroescul până lângă un puţ vechiu ce este în colţu lângă drum. Treizeci şi patru stângeni şi jumătate din locul D-sale Pah. Sion lungul marginea despre apus pe mijlocul drumului mare, unde acum este şosea până în pârâul Cacaina unde este pod, şi de acolo douăzeç

şi patru stângini şi jumatate pe malul Cacainei capătul despre miază noapte până în locul Sendrei. Deci fiindcă am primit prin cinstita Starostia Putnei preţul deplin 76 galbeni, adecă şeaptezeci şi şase galbeni Olandezi după alcătuirea ce am făcut, am dat pe lângă acest zapis şi documenturile ce am avut pe acest loc, adică un zapis din anul 1820 Iulie 2 dela Zoiţa Hobjiloae pentru o parte din locul arătat cumparată de d-lui Cerchez şi zapisul din anul 1827 Dec. 6 prin carile am cumparat locul dela d-l Cerchez, ca de acum înainte să rămâe veşnic al şcoalei publice din acest oraş.

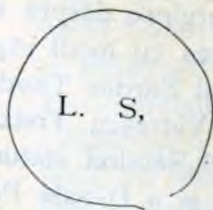
Anul 1839 Sept. 20.

(Iscăliţi) Constantin Elefteriu Paharnic
Costache Dăscălescu Comis
Căminarul St. Dăscălescu martur
Scarlat Bonţăs Căminar martur
Costache Lupul Păhar. martur.

JUDECĂTORIA ŢINUTULUI PUTNEI

Copia aceasta după poşlăduirea ce i s'a făcut din cuvânt în cuvânt fiind întocmai cu originalul să înscrie de faţă de judecătorie potrivit cererii făcută de catră comitetul de inspecţie a şcoalii publice din acest oraş subt No. 20

Preşedinte V. Dimitrescu



nedescifrabil

nedescifrabil

Şef K. Ionaşcu

Masa I
No. 6601
1850 Dec. 1.

DOCUMENTUL No. XLVIII

Hotărnicia proprietăţilor din Focşanii Munteni făcută între anii 1847-1850

Copii după instructivele porunci şi după alte hârtii pe care s'a întemeiat lucrarea aceasta.

Copie Litera A.

Departamentul din lăuntru D-lui George Scipion hotarnic şi inginer.

Departamentul primind cu plăcere buna voinţă ce prin hârtie din parti-vă aţi arătat de a vă însărcina fără nici un fel de plată cu lucrarea rădicării planului oraşului Focşani, grăbesc a vă trimite pe lângă această copie după raportul Cinstitei Logofeţii a Credinţii cu No. 2611 din anul 1845, adresat în această împrejurare către Măria Sa Prea Inălţatul nostru Domn, care cu luminata rezoluţie a Măriei Sale pusă asupră'i s'au înpărtăşit Departamentului pe lângă adresa Cinstitei Logofeţii urmată atât prin prezisul adres, precum şi prin actele primite mai în urmă, vă pune înainte, ca după instrucţiile ce veţi primi osebit întru aceasta şi din partea Cinstitei Logofeţii a Credinţii, să intraţi în lucrarea operaţiilor expuse asămănat luminatei rezoluţii a Măriei Sale, şi după a ei săvârşire veţi înfăţişa departamentului planul cerut, precum şi o relaţie cu toată desluşirea despre deosebitele amănunturi şi lămuriri atingătoare de această înprejurare, când atunci veţi desăvârşi prilejul de mulţumirea, ce veţi merita din partea stăpânirii, pentru ostenelile ce de bună voinţă aţi făcut în favorul orăşenilor, cât şi întru îndeplinirea dorinţii guvernului.

Pentru ceea ce priveşte la înlesnirile trebuinţilor ce veţi întàmpina în această lucrare sau scris Cârmuirii şi Magistratului local cele de cuviinţă întru aceasta, cu care vă veţi înţălege spre a dobândi cerutele înlesniri.

(iscălit) Marele Vornic A. Vilara

Şeful secsii.

No. 2591
1847 Octombrie 31
Secsia a 3-a

Copie Litera B.

Departamentul Credinţii d-lui inginer George Teodor Scipion

Fiind-că Cinstita Vornicie a trebilor din lăuntru încunoştiinţează acest Departament că D. V. cu plăcere aţi arătat, că vă însărcinaţi să rădicaţi planul locurilor de prigonire ale orăşenilor Focşăneni cu Mănăstirea Sf. Ioan de acolo, Logofeţia înputernicinduvă, şi din parte-i asupra acestei lucrări, vă fac cunoscut mai întăi principurile de căpitenie ce a supus Măriei Sale prin raportul cu No. 2611, că adică să să orânduiască o comisie la faţa locului intre care să fie mădulari atât dintre proprietari, cât şi dintre jeluitori şi să cerceteze cele următoare:

1) De ale căruia proprietăţi să alcătueşte acel oraş cu ce acturi doveditoare şi din care vreme.

2) Ce întindere de locuri are fie care embatichier, ce clădiri au pe dânsele.

3) Cu ce anume să folosesc dela acele locuri şi clădlri.

4) Ce întindere de izlaz le urmează trebuinţa, şi pe care proprietăţi mai cu samă.— şi

5) Ce locuri slobode fără de clădiri să află astăzi în oraş, de cătră cine se stăpânesc şi pe ale cărora proprietăţi cad.

Pentru care să alcătuiască pomenita comisie o deosebită ştiinţă şi chibzuire din parte-i, prin Departament s'o supue la a Măriei Sale cunoştinţă spre a să hotărâ, ce îndestulare să să facă jeluitorilor, cari proprietari la o asemenea înprejurare de înfrumuseţarea şi înaintarea oraşului, trebue să să arate cu cel mai bun cuget. Inălţimea Sa a bine voit a pune rezoluţia asupra acestui raport în coprindere că «bună este părerea Departamentului, însă «cea întăi trebuinţă este a să ridica planul acelui oraş cu arătarea «locului, întinderii fie cărui embaticar, cu numărul embaticarilor, «ce se află astăzi, cu venitul ce aduce acel loc întru cea de astă«zi stare, şi să ni se înfăţişeze; Pentru ridicarea acestui plan să va «înţelege Departamentul Credinţei cu Departamentul Vorniciei».

De aceea Logofeţia vă pofteşte să urmaţi toate operaţiile planului potrivit cu luminata Măriei Sale rezoluţie.

Şeful Departamentului K. Kornescu.

Anul 1847 Noembrie 14
No. 4233

Copie Litera C.

Copie după raportul In. Departament al Credinței din anul 1845 Aug. 17 No. 2611 către Măria Sa Vodă.

Acest Department luând în băgare de samă luminata Măriei Sale rezoluție d'asupra jelbi cu No. 1666 a orăşenilor din Focşani, prin care să jeluesc pentru Năstavnicul Mănăstirii Sf. Ioan din acel oraş, cum că până în anul 1803, acest oraş s'a aflat slobod despre cererile de embaticurile locurilor dintr'nsul fiind slobod încă şi tot Câmpul de izlaz (imaş) până în apa Milcovului, iar de atunci începând a cere Egumenul din acea vreme de la cei ce avea case şi prăvălii, iar unt de lemn şi vin sub cuvânt de ajutor către Mănăstire a ramas aceasta ca o dajdie prinzând loc de obiceiu, în cât cel de astăzi egumen a alcătuit o condică de la sîneşi prescrind întrânsa un număr de înscrisuri sub numire de zapise în coprindere că prăvălia cu casa cutăruia aflându-să clădită pe moşia mănăstirii este dator a plăti embatic pe an atât, pentru care fac rugăciunea că spre înaintarea acestui oraş şi înfrumusețarea lui să să desființeze acel nelegiuit embatic, lăsându-să şi tot izlazul până în apa Milcovului precum din vechime slobod l'a avut şi al lor a fost.

Au dat în cunoştința egumenului pomenitei mănăstiri, aceastâ reclamație şi ia cerut cuvinte asupra acestor împrejurări arătate de jeluitorii orăşeni, carele prin răspunsul ce i-au întors arată cele următoare.

1) Că acest oraş Focşani nu este clădit numai pe proprietatea mănăstiri Sf. Ioan, ce pe mai multe proprietăți precum a Sf. Episcopii Buzău, a' mănăstirii Râmnicului a Stolnicului Ion Doni şi a unui Tudorache Bondrea tot cu plată de asemenea embatic, pentru care nici o pomenire nu fac prin aceea reclamație.

2) Că pentru cererea ce aduc asupra izlazului, acel izlaz deşi a fost slobod din partea mănăstirii, dar a fost şi este slobod numai pe sama vitelor embatichierilor după partea de moşie a mănăstirii, pentru înlesnirea hranei vitelor acelora, numai ca un har al mănăstirei, iar nu că au vre un drept de la mănăstire răzămat pe niscaiva documente.

3) Că ceea ce zic cumcă îndemnați de mănăstire a trecut acele înscrisuri în condica ce au alcătuit mănăstire, nu este adevăr, căci

fie care având de la mănăstire înscrisuri de mai înainte pentru locurile ce au cu embatic, mănăstirea a păzi în viitor o mai bună rânduială, iau chemat cu acele înscrisuri şi le-au trecut în acea condică, viind însuşi cu dânsele cu mulţumire, dar nu siliţi cum zic.

4) Că dintre aceşti embaticari ai mănăstiri sunt cei mai mulţi boeri şi neguţători însemnaţi din care să văd în acea jalbă iscăliţi numai doui trei, boeri şi neguţători prea puţini, iar ceilalţi sunt străini veniţi de curând dintr'alte părţi şi lăcuitori pe celelalte proprietăţi.

5) Ca la ceia ce zic, că până în anul 1803 şi-ar fi avut ei ohavnică stăpânire, iarăş este neadevărat, căci monastirea osebit că are moşie în Focşani cu stăpânire peste 150 ani, i alte cumpărători urmate mai în urmă, dar tot nu are nici un temei la cererea lor pentru trecerea paragrafii din pravilă.

Apoi după cele arătate de pomenitul egumen şi acele de către jeluitori Departamentul nu găseşte ca ei să aibă drept în cererea ce fac, de a remâne a deca acolo locuri slobode în obhavnica lor stăpânire:

I. Pentru că ei singuri arată că de la anul 1803 şi-a urmat respunderea embaticului către măn. pentru acele locuri.

II. Că neplătind pe acele locuri mănastirii nimic nu poate fi îndatorată a le da islaz în moşia mănastirii pentru păşunarea vitelor lor fără a fi supuşi la vre-o respundere precum se vede acum monastirea urmând aceasta, care respundere după firescul cuvânt poate covârşi aceia ce ei plătesc embatic astăzi monastirii pentru acele locuri.

III. Că de ar remânea slobozi şi despre respunderea embaticurilor locurilor şi despre aceia a islazului şi apoi tot nu să pot bucura de aceasta toţi orăşenii, cu numai în număr mic, dacă precum arată egumenu, sunt acolo şi alţi proprietari, dar fiindcă mijloceşte cuvânt pentru înaintarea şi înfrumuşeţarea oraşului părerea Departamentului este, că de veţi găsi Măria Voastră cu cale numai pe acest temeiu să se orânduiască o comisie la faţa locului întru care să fie mădulari atât din spre proprietari, cât şi dintre jeluitori, şi să cerceteze cele următoare:

1) De ale căror proprietăţi să alcătueşte acest oraş cu ce acte doveditoare şi din care vreme.

2) Ce întindere de locuri are fiecare embatichier şi ce clădiri au pe dânsele.

3) Cu ce anume se folosesc de la acele locuri şi clădiri.

4) Ce întindere de islaz le urmează trebuinţa, şi pe care proprietăţi mai cu seamă.

5) Ce locuri slobode fără de clădiri se află astăzi în oraş, de către cine se stăpânesc, şi pe ale cărora proprietăţi cad.

Pentru care să alcătuiască pomenita comisie o desluşită ştiinţă şi cu chibzuire din parte-i, prin Departament să o supue la a Mării Seale cunoştinţă spre a să hotărâ apoi de Măria Voastră, care îndestulare să să facă jeluitorilor, cari proprietari la o asemenea împrejurare de înaintare şi înfrumuşeţare a oraşului trebue a să arăta cu cele mai bune cugete.

(iscălit) Şef Departamentului M. FLORESCU.

(întocmai după original. N. CHIRCULESCU).

Copie Litera D.

Copie după otnoşenia Departamentului logofeţii trebilor bisericeşti cu No. 3340 anul 1845 Octombrie 8.

Acest Departament înpărtăşind pe lângă aceasta C. Marii Vornicii, copie după raportul său No. 2611 ce au făcut către Măria Sa Vodă în pricina reclamaţii orăşenilor din Focşani ce au dat cătră Inălţimea Sa pentru Năstavnicul Monastirii Sf. Ioan din acel oraş, că adică îi supără de embatic şi ierbărit, în vreme când cunoaşte, că din vechime a fost slobod locul acelui oraş, spre a lua îndestulare atât de împrejurările aceiaşi pricini, cât şi de cele ce Măria sa porunceşte prin luminata rezoluţie, ce bine a voit a pune asupra prezisului raport, are cinste tot-odată în urmarea acestei luminate rezoluţii a pofti să să pue la cale trimiterea unui inginer la faţa locului spre a se ridica planul, ce să porunceşte, care desăvârşindu-să întocmai să să împărtăşească acestui Departament de către C. Vornicie spre a 'l supune cunoştinţei Măriei Sale lui Vodă având C. mare Vornicie în conştiinţă, că, pentru ceia ce să atinge şi de cei-l'alţi proprietari ai acestui oraş cuprinse in acest raport feţe bisericeşti, Departamentul le-a făcut cunoscut raportul său cu luminată rezoluţie spre a fi cu îngrijire,

ca la ridicarea zisului plan să să afle față împreună cu documentele, ce vor fi având pentru dreptul de stăpânire în acel oraş, remâind cei-l'alți proprietari particulari arătați iarăşi în acel raport a să vesti de aceasta de către C. mare Vornicie.

(iscălit) Șeful Departamentului MANOLACHI FLORESCU.

Copie Litera E.

JURNAL No. 1.

Astăzi la nouă ale lunei lui Noembrie anul 1847 adunându-ne noi subiscăliţii orăşeni şi proprietari din oraşul Focşani, am ales din sînul nostru de mădulari ai comisiei acestui oraş în pricina hotărniciei ce să face acum, pe d-lor persoanele ce să văd trecute în josul acestui Jurnal, anume pentru cercetarea documentelor şi altor instrucţii, potrivit duhului şi coprinderii raportului C. Departament al Credinții îndreptat către Măria Sa Prea Inălțatul Nostru Domn în anul 1845 cu No. 2611, şi care prin luminata rezoluţie îl întăreşte şi găseşte de cuviinţă. -Pentru care de credetul ce avem către D-lor de obşte i-am ales întărind şi acest jurnal cu ale noastre iscălituri, dându-l d-lui George Sapion orânduitul din partea înaltei stăpâniri inginer hotarnic la acest oraş, ca să-l alăture pe lângă relaţia ce va face, unde se cuvine.

1847 Noembrie 9.

1. D-l Stolnic Dimitrie Missirescu
2. » Paharnic Zamfirache Sihleanu
3. „ Căpitan Nicu Şonţu
4. » Sărdar Teodorache Fleva
5. » Sărdar Costache Robescu
6. » Panaite Costea
7. » Panait Blidărescu
8. „ Ene Belea Negustoriu
9. » Tache Orzaru idem
10. » Radul Bontescu idem
11. » Ioniţă Făgărăşanul idem
12. „ Ioniţă Mirculescu
13. » Postelnicu Ion Petrescu

14. » Vasile Câlcâiu
15. » Ioan Cojocaru
16. » Dumitru Cojocaru

Urmează iscăliturile orăşenilor:

Stol. D- Missirescu, Ioan Protopopul, C. Robescu, Sărd. C. Robescu, Căp. Nicu Şonţu, Pit. Iordache Şonţu, C. Iarca, Gheorghiţă Chiriţoiu pitar, Sărdar Ghiţă Şonţu, Sard. Teod. Fleva, Pitar Mărgărit Dumitru, Pit. M. Ionescu, T. Pastia, Costică Şonţu, Iorgu Costescu, Pit. Iorgu Măicănescu, Pit. C. Perieţan, Panait Costea, Ioniţă Făgărăşanu, Panait Blidărescu, Enache Costescu, Gheorghe Petrov, Darie Pastiescu, Dimitrie Gurănescu, Vasile Călcâiu, Iancu Paraschivescu, Zaharia Ioan, Asanache Panaitescu, Zaharia Ioan, Ioan Petrescu. Ioan Blănaru, Nicu Şerbescu, Tache Orzaru. Hagi Gelea Vasiliu, Ioan Constantin, George H. Călin, Costache Nicolae, Mihalache Manolescu, George Vasile, Dumitru Blănaru, Constantin Kivu, Mincu Pavel, Nicolae Vişanoti, Radu Sin Mihai Argintaru, Ioan Mărculescu, Asanache Mihu, Costache Cotescu, Ioan Bondrea, Iorgu Popovici, N. Mironescu, Iancu Bedeanu, Preotu Ion Rădulescu . , .. . B. D., Gheorghe Boiangiu, Vasile Brutaru, Alexe Rachieru, Zamfir Chiriţă, Ioan Sava, Petrache Dimitriu.

Copie Litera F.

JURNAL No. 2.

Astăzi la patru-spre-zece Martie 1848, adunându-ne subşcrişii comisari ai oraşului Focşani, ce suntem aleşi de către obşte, pe temeiul raportului cinstitului Departament al Credinţii, îndreptat către Măria Sa, Prea Inaltul nostru Domn, în anul 1845 August 17 No. 2611, şi cercetând cu toţii sineturile Sf. Monastiri Râmnic, ce are pentru locurile din acest oraş Focşani pe care sineturi le-au înfăţişat în original d-l Sotirache Ţăranu, vechilul pomenitei Monastiri şi după a lor citire cu băgare de seamă ce am făcut unele din aceste locuri şi le stăpâneşte pomenita monastire (precum în plan se vede) iar altele (deşi are cărţi de hotărnicie pe ele), au arătat de vehilul Monastirii că sunt călcate de monastirea Sf.

Ioan din leatul 1821 cu prilegiul arderei oraşului Focşani, când de atunci încoace a început a se întinde cu călcarea prin mai multe locuri moşteneşti ale oraşului; comisia dar este de părere ca d-l inginer să aleagă pe plan acele locuri potrivit coprinderei documentelor infăţişate cu categoria sa pentru fiecare în parte.

Comisari:

Stolnicu D. Missirescu, Pit. Zamfirache Sihleanu, Sârdarul Teodoreche Fleva, Panait Blidărescu, Ioniţă Făgărăşanu, Ioan Petrescu Vasile Câlcâiu, Ion Cojocaru, Radu Mihai Argintaru, D. Cojocaru Vechilul Monastirii Râmnic, *C. Ţăranul.*

Georgie Scipion inginer.

Copie Litera G.

JURNAL No. 3.

Astă-zi 24 Maiu anul 1848 adunându-să comisia oraşului Focşani pentru cercetarea sineturilor Măn. Sf. Ioan, unde fiind faţă atât cuviosul părintele Matei Iconomul mănăstirei, cum şi Domnul Tudorache Alixandrescu obstescul vechil al mănăstirei, am intrat în desbaterea pomenitelor sineturi, după care ne au înfăţişat un periplisis de toate originalurile mănăstirei bez alte copii ce au zis că sunt trecute în condica mănăstirei, care condică ziseră D-lor, că să află la Bucureşti pentru judecăţile ce are în deosebite pricini, ale căror originale de acele copii ziseră, că sau repus în leat 1788 de către Turci la răsvrătire şi citind fie care original din cele înfăţişate le-am văzut coprinderea, apoi vrând a scoate şi copii după ele precum să coprinde în instrucţii ca să să alăture în relaţie după orânduială, au propus atât Sf. Sa părintele Iconomul Mateiu cum şi d-l vechil că acele sineturi nu poate a le lasa în comisie, dar copii va scoate D-lor după toate şi le va aduce la 20 Iunie viitor împreună cu originalurile ca să să apotocolească şi le va lăsa comisii spre a să face cele de cuviinţă potrivit înaltei voinţe a Măriei Sale, rămâind a să face a doua seanţă la 20 ale viitorului Iunie, ca să să hotărască soarta fie cărui sinet înfaţişat de mănăstire.

(Urmează iscăliturile comisarilor).

Stol. D. Misirescu, N. Sonţu Căpitan, Ioan Mărculescu, Ioniţă Făgărăşanu, Panait Blidărescu, Ioan Blănaru.

Mănăstirii Iconom.: T. Alexandrescu, Obstescul vechil Măn. Sf. Ioan.

GEORGE T. SCIPION, Inginer.

Litera H.

Jurnal No. 4.

Astă-zi la 16 Mai anul 1850 adunându-să comisarii în seanța cercetării orașului Focșani pentru scopul revizuirei sineturilor sf. mănăstiri sf. Ioan, după chemarea ce i s'a făcut Nastavnicului Mănăstirei încă de la opt ale aceștia, și venind vechilul sf. Mănăstiri d-l Tudorache Greceanul fără nici un fel de document, zicând că nu s'a putut pregăti încă de arătatele documente ne fiind alese, cerându-și soroc la comisie, că până Sâmbăta viitoare la 20 Mai va fi următor a veni cu toate acele documente spre a lor lămurire, de care comisie i s'a incredințat cerutul soroc.

(Urmează sămnăturile comisarilor)

Litera I

Jurnal No. 5.

Astăzi la 20 Mai 1850 adunându-să seanța de noi comisarii orașului Focșani, pentru cercetarea sineturilor Măn. Sf. Ioan, după cererea și rugăciunea făcută de d-l T. Greceanu vechilul Mănăstirei s'au înfățișat la comisie d-l Pitar Iancu Papadopol ca vechil a mănăstirei cu vechilet înscris și adeverit după orândueală, care a propus comisiei verbal că fiind-că D-lui s'a orânduit tocmai la 19 Mai vechil, n'au avut vreme a căuta sineturile mănăstirei atingătoare de această pricină a orașului, cerând a i să încuviința soroc până Miercuri la 24 ale aceeași luni, când până atunci își va regularisi acele sineturi, ca să le înfățișeze comisii, ale căruia propuneri încuviințându-să de către comisie s'au hotărât seanța a fi de sigur la zisa zi și spre a să putea regularisi, d-lui vechilu mai lesne, i s'a dat de către comisie și copie prescurtată de periplisul acelor sineturi.

(Urmează iscaliturile membrilor comisii)

iscălit I. Papadopolu V. M. Sf. Ioan.

Litera J.

Vechilet d-lui Iancu Papadopolu

După cererea comisiei întocmită în acest oraș, pentru cercetarea documenturilor mănăstirești și orășenești, rânduesc vechil

din partea acestei mănăstiri pe D-lui Pit. Jiango Papadopolu, a să înfăţişa la expusa comisie şi a sprijini drepturile mănăstirii, iar spre a fi de crezut i s'au dat din partemi acest vechilet formăluit după orânduială.

1850 Mai 19 Focşani.

(iscălit) Egumenu Mănăstirei Sf. Ioan
Ieromonahu Agatangel

Poliţia oraşului Focşani

Iscălitura din faţa acestui vechilet fiind adevărată a însămnatului să încredinţează de poliţie, potrivit cu cererea, ce prin osebită jalbă a dat.

1850 Mai 19.

(iscălit) Poliţai M. Zăgănescu

Pecetea poliţiei	No 741

Litera K.

Jurnal No. 6.

Astăzi la 24 Mai adunându să comisia pentru cercetarea sineturilor mănăstirei Sf. Ioan după sorocul pus de însuşi vechilul mănăstirei Sf. Ioan, şi neviind vechilul de cât numai întâmpinând un adres din parte-i cu No. 1, în care mai cere amânare încă până la cinci Iunie, comisia încuviinţează acel soroc.

(Urmează iscăliturile membrilor comisii)

Litera L.

Jurnal No. 7.

Astăzi 15 Iunie anul 1850 adunându-ne toţi membrii comisiei orăşăneşti şi îndeletnicindu-ne în toată seanţa cu citirea sineturilor bisericei Sf. Nicolae cel vechiu metoh al mănăstirei Râmnicu ce ni s'au înfăţişat de d-nu Ion Cariadis vechil cu deplină putere al Sfintei mănăstiri cu vechilet în scris al prea Cuv. Năstavnic Panaret Arhimandritu. adeverit după orânduiala şi de subtcârmuirea plăşii Râmnicu de jos, au înfăţişat, comisii un număr de 28 bucăţi sineturi în original toate pe obrazul mănăstirei şi al metohului după lista de periplis ce au dat-o comisiei iscălita de D-lui vechilul bez alte sineturi în original ce ţinea tot de alea de sus, şi care

sunt date mănăstirei de vânzători şi dăniaşi, şi care s'au iscălit de comisie prin d-nul inginer, potrivit cărora sineturi s'au ales de comisie metohului Sf. Nicolae optsprăzece locuri cu cel din curtea bisericei şi stârp după cum anume să coprind că în lista de numele embaticarilor, şi locurile ce s'au dat iscălite de comisie D-lui vechilului ca să o aibă mănăstirea de act, precum şi cu cele două ce i s'a mai adaugat, pe care mănăstirea Sf. Ion le calcă şi care s'au trecut anume şi în condica de statistică a oraşului însămnându-să şi pe planul oraşului cu coloare albastră. De care remânând D-l vechil mulţumit a iscălit în jurnal a D-sale mulţămire.

(Urmează iscăliturile membrilor comisiei).

Pe arătatul jurnal de mai sus am rămas mulţumit, fiind-că s'au dat toate dreptele proprietăţi ale mănăstirii, primind şi lista de locuri precum mai sus să vorbeşte.

(iscălit) I. Kariadis vechilul mănăstirei Râmnicu

Litera M.

Vachilet D-l Iancu Cariadis

Pentru înfăţişarea documentelor acestei mănăstiri Râmnicu de stăpânirea unor locuri ce are în oraşul Focşani să înputerniceşte prin aceasta D-nul Ioan Cariadis vechilul mănăstirei să lucreze tot ce va cunoaşte de trebuinţă întru dobândirea acelor locuri, precum şi de a da mulţumire sau nu pe lucrarea d-lui inginer, pentru care spre a fi recunoscut i s'au dat această plenipotenţă.

1850 Iunie 8—Râmnic.

(iscălit) Egumenu M-tirei Râmnicu Archimandritu Panaret.

Adeverirea acestui vechilet

Subt cârmuirea Râmnicului de jos

După cererea ce prin osebită hârtie au făcut cel iscălit să încredinţează şi de subtcârmuire.

1850 Iunie 9.

(iscălit) subt cârmuitor C. Datcu.

Pecetea subt cârmuirei

No. 5573

Litera N.

Copie după cea în original listă de perilipsis dată comisiei potrivit coprinderei jurnalului din faţă cu No. 7. după documentele M-tirei Ramnicu de D-lui Iancu Cariadis plenipotentul său vechil, subiscălită de pomenitul.

7204 (1696) Mai 22. Zapis al lui Popa Arsenie. cu Jane ginerile vătafului Stoica, prin care dă danie mănăstirei Râmnicului locul cel au în Focşani, din puţul Bulucbaşului Gheorghe, până în apa Milcovului în lung stânjeni 72, în lat 30.

7207 (1699) Iunie 4. Idem a lui Popa Arsenie protopopul şi Jane ginerile Stoiki, i Jane Benopa i Gheorghe Nătotul, lui Mihai Buzei şi Nicolae Epure, dau danie un loc în Focşani din gârliciul pivniţii Petri Munteanu, şi pe dinaintea casei, şi pe lângă casa Ceprazarului, pe lângă pivniţa uncheaşului Kiriac, şi prin colţul ogrăzii vătafului Racoviţă, care intră în lăuntru şi casa lui Petru Bragagiul şi casa fătului Croitor, şi de acolea spre gârlă până după zâmnicul Jălăboai lungul stânjeni 70 şi latul stânjeni 30.

7213 (1705) Iunie 20 Hotărnica a 12 boeri, prin cari aleg acest loc al mănăstirei tot în acele sume.

7214 (1706) Noembrie 6. Hrizovul Domnului Constantin Voivod Basarab, prin care întăreşte hotarnica de mai sus.

1726 Noembrie 3. Zapis al lui Toader Blănarul prin care vinde o casă în târg în Focşani ce au avut-o clădită pe locul Sf. Nicolae lângă ograda bisericei.

7263 (1755) Mai 15. Zapisul lui Const. Blănarul prin care vinde o dughiană ce este pe locul mănăstirei.

7213 (1705) Iunie 12. Carte de hotărnică a 12 boeri prin care aleg mănăstirei de cumpărătură un loc cu casă, cu pivniţă, cu dugheni în faţa târgului pe pod şi cu ogradă înapoi, care case zic, că sunt între dughenile mănăstirii, care măsurându-l a eşit faţa stânjeni 8 şi din dos. 9.

7211 (1703). Aprilie 23. Jupâneasa Creaţa vinde un loc şi pivniţă şi casă către mănăstire, care este între pivniţa Spirii şi între pivniţa Bulucbăşoai.

7213 (1705) Iunie 29. Hotarnica a 12 boeri, prin care aleg un loc de $11^1/_2$ stânjeni faţa, şi dosul $8^1/_2$, lângă locul mănăstirei al lui Dumitraşcu sin Mihalcea din Scăuiaşi.

7221 (1713). Ghen 16. Zapisul lui Damaschin Călugărul, prin care dă danie mănăstirei acest loc de mai sus.

7216 (1708) Martie 11. Zapis al lui Cost. Diaconul și Nicolae Beldea, prin care dau danie un loc, unde a fost casa lui Pană sin Jelăboai, cu cât a ținut ograda pe lângă casă ; acel loc tot, care loc este lângă locul mănăstirei.

7220 (1712) Martie 10. Zapisul lui Toma Blănarul, prin care vinde o pivniță cu casă, cu dughiană, cu loc cu tot, alături de dughenele mănăstirei, (bolta măn. Sf. Ioan).

7221 (1713) Iulie 14. Zapis al Marii femei Mitri și Ioniță și Vasile prin care vând mănăstirei o pivniță cu casă de asupra și cu tot locul împrejur, care este între Drăgoi, și între mănăstire.

7222 (1714) Martie 7. Zapisul lui Gheorghe sin Lupului Măcelarul și alții prin care vând mănăstirei în târg în Focșani un loc din dosul dughenelor mănăstirei despre drum cum merge asupra bisericei în hotarul păr. Focșeneanul.

7222 Noembrie 13. Zapisul lui Mărgărit Căpișanu de împăciuirea ce face cu egumenul de atunci, dându-i a stăpâni un loc cu pivniță și cu casă.

7227 (1719) Iunie 24. Zapisul lui Racoviță Căpitan prin care dă danie mănăstirei un loc de casă dinaintea porții mănăstirei.

7226 (1718) Iulie 26. Zapis al Marii soția lui Toma Vameșul prin care dăruește mănăstirei niște dughene în Focșani, între *vămi* însă o dugheană cu un loc de casă alaturea.

7203 (1696) Ghen, 21. Zapis al lui Popa Arsene de danie, un loc de casă, unde a fost casa femei Călugăriții în Focșani.

7228 (1720) Iulie 15. Zapisu lui Toader Căpitan, prin care vinde Stefului Lipian un loc în târg în Focșani în ulița cea mare, însă din pivnița Spirii, până în locu jupinesei Marii Bulucbășoaei.

7212/7220 (1704) Februarie 11. Zapis grecesc a lui Hristea Pascali, prin care dă danie mănăstirei casele lui cu loc, casa cea mare și cele-l'alte asupra pivniții, și ale mici împreună cu toată împrejurimea și cu grădină.

7238 (1730) April 20. Zapisul Vârvoarii și soțul ei Ionașcu, prin care vând mănăstirei un loc lângă mănăstire în Focșani.

7249 (1740) Dec. 29. Zapisul lui Ioniță Mocanul dă danie mănăstirei locul casei, ce au fost cumpărat socru-său din Focșani.

1777 Mai 15. Zapis al lui Anghel Abagiu, prin care vinde o casă cu pivniță pe locul mănăstirei.

1818 April 12. Zapisul lui Vasile Grigoriu, prin care dă danie mănăstirei o casă, ce au fost pe locul mănăstirei.

1754 Iunie 15. Zapis al Nastasii şi soțul ei Barbu, cu care dăruesc un loc de casă lângă alt loc al mănăstirei şi între fătul Sărar.

1698.—23 Hrisov domnesc, prin care între altele zice că Mănăstirea să aibă a stăpâni casele din Focşani, ce au fost ale Nichi Mălae.

7205 (1697) Iunie 21. Zapisul Marii Beldoaia, vinde un loc de două prăvălii alături cu alt loc al mănăstirei.

Aceste 26 sineturi s'au înfățişat de subscrisul vechil înputernicit al mănăstirei Râmnicu.

1850 Iunie 15—Focşani.

(iscălit) I. Cariadis.

Litera O.

Listă de locurile mănăstirei Râmnicu ce s'au ales după documentele mai sus, după care s'a şi dat D-lui vechilului întocmai ca aceasta de subt iscăliturile comisiei.

Numărul casei	Numele embaticarilor aflători astăzi pe locurile mănăstirei Râmnicu.
451	Locul bisericei şi cu maidanu tot până în gardu locului bisericei coprins între trei ulițí precum în plan se vede împreună şi cu No.
342	Casa Pit. Bănică Penescu cea mică pe ulița veche.
350	George Bărbieru ulița veche.
347	Radu sin Ion Chielu
356	D-l Iorgu Costescu
446	Maria soția lui Toader Muscalagiu în fața porții d lui Dincă Borănescu.
447	Dobre Heraru lângă Maria.
448	Ion Preotu şi Duhovnicul sin Botea lângă Dobre.
449	Anica soția lui Costea bucătaru
450	Dumitru Heraru lângă Costea.

Numărul casei	Numele embaticarilor aflători astăzi pe locurile mănăstirei Râmnicu
552	Cârciuma lui Dumitru Heraru.
456	Protopopul Oprea vizavi de poarta biserici Sf. Nicolae.
457	Nedelea Preoteasa popii lui Ion sin Grigore lângă protopu Oprea'
458	Ilinca soția lui Ioan Teflean lângă protop. Oprea.
459	Mărioara lui Ion Balotă lângă Ilinca.
202	Tașica Calpaccerița peste drum de spiţerie pe ulița mare.
334	Măriuța văduva cu bolta după zapisul cu leat 7220 Martie 10 al lui Toma Blănaru și rău îl stăpânește Mănăstirea sf. Ioan neavând document pentru el.
331	D. Tache Pastia de la Sofia Hagiu Sârbu potrivit zapisului din leat 7211 Aprilie 23 al Creați Iancului Tunsu și a jelbii egumenului către Domn din leat 1800 Mai 17 și rău stăpânește mănăstirea sf. Ioan.

Litera P.

Jurnal No. 8.

Astăzi la 20 Iunie anul 1850 adunându-ne toți membrii comisiei orășenești și îndeletnicindu-ne în toată seanța cu cercetarea sineturilor mănăstirei Sf. Ioan, ce ni s'a înfățișat în No. de treizeci de D-lui Pit. Iancu Papadopol obștescul vechil al mănăstiri, și care sineturi s'au avizat toate de către comisie prin iscălitura D lui George Scipion ingineru orașului, luându-să extract după ce li s'a făcut și cuviincioasa observație, zicând d-l Vechil că afară dintre aceste sineturi mai are și altele, care încă nu le are pregătite, pentru care a rămas a le înfățișa Vineri la două zeci și trei Iunie.

(iscăliți) George Scipion ingineru și comisarii orașului.

(iscălit) I. Papadopolu.

Litera R.

Jurnal No. 9.

Astăzi la 22 Iunie 1850 adunându-ne toți membrii comisie

orăşăneşti, şi îndeletnicindu-ne în toată seanţa cu cetirea sineturilor bisericei Sf. Nicolae cel nou, metoh Sf-tei Episcopii Buzeu, ce ni s'au înfăţişat de D-l Stolnicu Bănică Perieţeanu, vechilul aşezămintelor publice au înfăţişat comisii un număr de trei zeci şi una bucăţi sineturi din condica adeverită cu pecetea Sfintei Episcopii Buzău după lista de perilipsis ce au dat'o comisiei iscălită de d-lui Vechilul. Potrivit cărora sineturi sau ales de comisie bisericei Sft. Nicolae cel nou două zeci şi şeapte locuri cu cel îngrădit de D-l Mărgărit Iconomu după cum anume se coprinde în lista de numele embaticherilor şi locurile ce i s'au ales şi s'au dat de comisie D-lui vechilului ca să o aibă Sfânta Episcopie Buzău de act, şi care s'au trecut anume şi în condica de statistică a oraşului, însemnându-să şi pe planu oraşului, cu coloare galbenă, de care rămâind d-l vechil mulţumit au iscălit în acest jurnal.

(Urmează iscăliturile membrilor comisiei)

Pe arătatul de mai sus jurnal am rămas mulţumit fiind-că s'au dat Sfintei Episcopii toate proprietăţile metohului Sft. Nicolae cel nou potrivit acturilor primindu-mi tot-odată şi lista de locuri precum mai sus să vorbeşte.

(iscălit) Bănică Perieţianu.

Copie după lista de perilipsis cea în original dată comisiei de D-l avocat aşezămintelor publice subt iscălitura D-lui precum în jurnalu No. 9 să vorbeşte.

Prescurtare după zapisele bis. Sf. Nicolae cel nou metoh Sft. Episcopii Buzău pentru locurile ce are în târgul Focşanilor după condica adeverită de Episcopie ce le am înfăţişat comisiei.

7204 (1696) Iunie 21. Zapisul Mariei preutesei soţia popii lui Ioan fata Ghenciului, dinpreună şi cu Ioana Bendoae ot Focşani, prin care vinde preotului Tănase de la Sfânta mănăstire ot Focşani un loc de casă, unde a fost casa lui Gândac ţiganu peste drum dinaintea pivniţi popii lui Filoteiu în târgul Focşanilor, în lung stânjeni 18, şi în lat spre casa Pinchii stânjeni 6, care moşie este din partea ***Obilească*** şi din partea ***Focşenească.***

7210 (1701) Dec. 23. Zapisul popii Arsenie ot Focşani dinpreuna cu ginere său Gheorghe şi cu fiu său Constantin, prin care

vinde părnitelui Episcop ot Buzău un loc de casă cu pivniță și cu ogradă împrejur danie ***schitului***.

7217 (1708) Ghenare 8. Zapisulu monacului Paisie ot Sf Nicolae prin care vând lui Andrei logof. și Mihalei vataful Hinaru o casă cu pivnița și cu locul tot în târgul Focșanilor, însă locul acestei casă cu pivnița Spirii până în gardul Țochi Blănarul stânjeni 6, și în lat stânjeni 18, care loc este jumătate din partea ***Focșănească*** și jumătate din partea ***Obilească***, care și lui îi este cumpărătură de la jupăn Alecsie brat popii lui Tănase, care și lui îi era de cumpărătură de la preoteasa popii ***Monteorului***.

7217 (1708) Ghen. 23 Diata lui Dumitrașco împreună cu soția sa Vasilica, prin care lasă Ilinchi o casă, ca să grijească de dânșii și să-i îngroape, încredințată de un scriitor și de un martor.

7217 (1708) Iulie, Zapisul lui Mincu ficiorul lui Duminecuță, prin care vinde Țochii Blănarului o parte de loc, unde este d sale din ***moșul Focșănesc*** și ***Buzoenesc***, însă în frunte la pod st. 4 și în fund casă cu grădină cu tot ce este în partea casei în această moșie având'o afară de dania ce au dat Ceauș Nicolae Benelea Țocăi, încredințat de vânzător și de patru martori.

7218 (1709) Sept. 28. Zapisul ***Țochi Pascul*** zet Năstasie căpitanul cu femeia sa Constandina, prin care vinde lui Andrei logof. o casă a sa din târgul Focșanilor cu loc cu tot și cu pivnicioară, însă între pivnița ce o ținea cumpărătorul cu Mihalea Vataful din Hânsari și între casele lui Manole Căpitan, însă locul casei în lung st.... în lat st.... cari și lui îi era cumpărătură de la ***moșneni din Focșani***, anume, după cum arată zapisile cele vechi încredințate de vânzători și scriitor, și de trei martori.

7226 (1718) Mai 24. Zapisul Ilinchii, femeia lui Patrașco al Kirii, prin care vinde Episcopului o casă din târgul Focșanilor, alăturea cu pivnița sf. Episcopii, și lângă casa lui Lazăr și lângă casa lui Manole Chiorul, însă casa cu loc cu tot lungul st. 12 și în cap st. 12; care și ei vânzătoarii i-a fos danie de la Dumitrașco 'i de la soția sa Vasilică, care și acestora li-a fost de cumpărătură de la Ianachi socrul lui Macsim, încredințat de vânzători și de cinci martori.

7230 (1722) Iulie 1 Zapisul Mihalci Căpitanul ot Focşani, prin care dă danie jupânului Malcaz staroste de Armeni, un loc de pivniță, casă şi dughiană, care este între casa lui Andrei Căpitanu, ce au cumpărat'o de la Ţoca Blanaru, şi între dughenele podului, partea lui st. 3 şi în dos spre mahala st. 18.
7237 (1729) Martie 22. Zapisul lui Andrei Căpitanul cu fratele său Grigoraşco Cămăraşul ot Focşani, prin care vinde lui Ştefan Episcopul Buzăului pivnița lor din oraşul Focşanilor cu tot locul şi cu casele, care şi lor le este cumpărătură de la Ţoca Cazacul, şi de la Constandina femeia lui şi lungul locului merge din pod de piatră alăturea cu locul lui Manole.
7237 Mai 1. Cartea lui Filofteiu Eromonahul egumenul Mănăstirii Râmnicului, ce o dă episcopului Kir Ştefan al Buzăului, prin care dă danie sf. Episcopii Buzeu o pivniță şi casă şi cu tot locul dinprejur, ce este în uliță lângă scaunul de carne.
7240 (1732) Zapisul lui Dragomir sîn popa Constandin împreună cu tot neamul popii lui Arsenie, ce-l dă sf. sale Kir Misail episcopul Buzeului, *prin care închina biserica sf. Nicolăe de aicea din Focşani metoh sf. episcopii Buzăului.*
7242 (1734) Iunie 2. Zapisul lui Ioniță Dimitriu răposatului Căpitan ot Bălțați, din preună cu maica sa Maria, prin care dă danie sf. episcopii a Buzăului un loc de dugheniță în târgul Focşani alăturea cu casele Drăgoiu împetrită de boerii hotarnici luați cu porunca Domnului Const. Basarab Voevod, care şi lor le este de cumpărătură de la Simion sin Vătăman.
7247 (1738) Sept. 14. Zapisul lui Radu Măcelaru zet popii Arsenie prin care dă danie popii lui Hrizant şi bisericii sf. Nicolae locul, *pe care apucase de făcuse biserica sf. Nicolae, care biserică făcută de lemn de socru său. şi luând sfinția sa acest loc al ginerimeu l'a dat şi el danie. ca să'l pomenească.*
7254 (1746) Febr. 24. Zapisul lui Micul Duminecuță sin Beldea, Ion Obregia sin preotul Ioan Dragomir Blănar Barbă-lată, şi Curvesena, înpreună cu toți frații lor de moşie. prin care vinde fratele lor de moşie *Neagul Moşneanul* şi femeia lui Nedelea de un loc al casi Târgoae, fiind pe pământul lor *moşnenesc* prin stirea Ispravnicului Margini, din față st. 8 din dos st. 8.
7254 Zapisul lui Mihai Căpitanu cu femeia lui Marica femeia lui

Andrei Căpitan, şi cu fii săi Mihalachi feciorul lui Andrei Căpitan, prin care vinde episcopii de Buzău un stângin şi jumătate, care s'a găsit la mijloc drept casa lui Ion Bărbierul.

7254 Zapisul Stanei, femeia lui Neculai Cepräzarul, cu feciorii săi Dima şi Anghelache, prin care vinde ***Episcopului Antim*** un loc de casă cu faţa la pod de piatră, ce merge la ocol în Focşani.

7254 Zapisul lui Misail monah, prin care dă danie bisericii sf. Nicolae nou şi la mâna episcopului Cozma al Buzăului, partea sa de moşie din târgul Focşanilor câtă să va alege din partea moşu-său popa Arsenie, după cum arată hrizovul Domnului ***Ştefan Vodă,***[1] care este la ciauş Apostol Ţoca din dughene din case şi ce se va afla; iar mai da ***schitului*** partea sa de moşie, cât va eşi din partea Obilească, ce este de a valma cu Dinu ***Constandin*** în sud Slam Râmnic, partea moşu-său popii Arsenie, după cum s'a descoperit din hrizovul de mai sus.

Idem: Zapisul lui Asanache Nicolescul postelnic, Alexă Nicolescul biv logofăt, Iosofache Nicolescul biv logofăt, Iordache Nicolescul şi Ianachi Nicolescul prin care dă danie Episcopii Buzăului episcopului Cozma casele lor pământeşti din Focşani cu toate ce sunt în case, cu grădină cu locul cât a fost îngrădit metoh ca să le fie odihnă, când vor veni aici.

Aceste treizeci şi unu bucăţi sineturi s'au înfăţişat de subscrisul Vechil al aşezămintelor publice.

(iscălit) Bănică Perieţeanu

---

[1]) Urmaşul lui Brâncoveanu Ştefan Cantacuzino N. din Muntenia 1714-1716.

Litera U.

LISTA

de locurile şi prăvăliile ce s'au ales sfântei Episcopii Buzău şi metohului său sf. Nicolae după documentele de mai sus, care listă s'a dat şi D-lui avocatul aşezămintelor publice subt iscăliturile comisii.

N.C.	Numele Embaticherului	N.C.	Numele Embaticherului
118	Logofătu Cost. Râmniceanu	364	Dumitrache Cojocaru casă.
260	Tudorache Ionescu cârciumă	366	George Vizitiu cârciumă.
262	Tasica din Odobeşti prăvăl.	V	Loc stârp al lui Vasile Kiciuc
263	Toader Zlati abagerie.	424	Stan Lăcătuşu sau Stan Cruceru cârciumă
264	Pastia Olaru olărie	425	Preotu Mihai casă
265	Mincu Pavel băcănie	426	Ivanciu Croitoru idem
266	Zamfir al Mariei Sârboaicei cârciumă	427	Preotu Nicolae idem
267	Toma al Marii.	428	Irina Văduva (moaşa) idem
268	Zoiţa Văduva sin Popa Vlad prăvălie	487	Maria Văduva moaşă idem
269	şi 270 Sanda Pârvuleasca cârciumă	488	D l Ştefan Rădulescu idem
276	şi 277 Schitu Rogozu idem	489	Safta lui Simion idem
349	Marghioala Văduva idem		Locul lui Dobre Măcelaru de st. 26, ce 'l are băgat în grădina Mărgărit Iconomu
363	Tanase Cojocaru idem		

Litera V.

Jurnal No. 10

Astă-zi Iunie 23 anul 1850 adunându-ne subt-iscăliţii comisari ai oraşului Focşani ca să mai cercetăm şi celelalte sineturi ale M-tirii sf. Ioan, ce a zis în seanţa trecută că le mai are Vechilu Mănăstirii şi cerând comisia ca să înfăţişeze acele făgăduite sineturi, a răspuns că nu mai are M-rea afară de cele înfăţişate şi cercetate de comisie nici un document. Pentru care comisia şi-au încheiat seanţa pe cât să atinge de mănăstirea sf. Ioan al căria vechil au mai zis că Mănăstirea deşi au avut mai multe documente, dar sau răpus din împrejurări unele, iar altele au ars în M-tire, înfăţişând spre dovadă la amândouă aceste arătări şi o jalbă din 1817

Febr. 14 a egumenului de atunci arsă în trei colţuri, în care arată Călugărul Egumen că simţind vecini răzăşi ai M-tiri că li s'au răpus sineturile să întind acum şi cotropeşte moşiile M-tirii şi multe locuri din Focşani, cerând să se dea luminată poruncă către d-l Ştefan biv vistier să aleagă şi să hotărască moşiile M-tirii, în dosul căria se vede şi porunca răposatului fostului Domn Caragea către Ispravnicii Judeţului.

(Urmează iscăliturile complectului comisii)

iscălit I. Papadopolu

Potrivit poruncilor cinstitelor Departamente din lăuntru cu No. 5291 şi al credinţei cu No. 4233 din anul 1847 prin care mă orândueşte inginer hotarnic la orăşenii cu M-tirea sf. Ioan de acolo, cărora porunci fiind următor, îndată după primire am şi intrat în lucrarea pomenitei prigoniri întocmai după instrucţiile ce mi s'au trimes de către Cinstitul Departament al Credinţei şi potrivit luminatei rezoluţii a Mării Sale fostului Domn George Bibescu, ce s'au pus asupra raportului Inaltului Departament al Credinţii din anul 1845 Aug. 17 No. 2611, prin care raport s'a făcut cunoscut Mării Sale atât plângerea orăşenilor în contra Mănăstirii, cât şi cuvintele ce şi le dă prin înscris Năstavnicul de atunci al Mănăstiri, în contra plângerilor orăşenilor precum şi părerea Inaltului Departament al Credinţii ce şi-o dă asupra acestei împrejurări.

Mai întâi am făcut cunoscut tuturor feţelor ce au părţi în acel oraş şi tuturor orăşenilor, ca să se afle în faţa locului spre a să alege mai întâi comisia alcătuită de către jeluitori şi orăşeni proprietari potrivit găsirii cu cale a Cinstitului Departament al Credinţei şi la nouă ale lunei lui Noembrie adunându-să în seanţa un număr mai mult de şaizeci boeri şi neguţători orăşeni dintre proprietari şi jeluitori prin jurnalul ce s'au încheiat cu No. 1 sau ales şai-sprezece mădulari ai comisii, care anume să văd trecuţi în alăturatul pe lângă aceasta în copie jurnal cu No. 1.

După aceasta cu toţi înpreună am alcătuit o condică generală, în care am trecut No. caselor şi al proprietăţilor fie cărora, numele proprietarului casii, numele proprietarului locului folosul ce ia de la proprietate, ce embatic plăteşte, de când stăpâneşte acele locuri sau clădiri şi cei cu locuri ohavnice, cu ce acturi doveditoare,

şi din care vreme stăpâneşte, iarăşi potrivit glăsuirii instrucţiilor în Departament, care condică să alătură pe lângă aceasta.

Apoi şi eu conform cu luminata Mării Sale rezoluţie am ridicat atât planul acelui oraş şi al izlazului sau al moşiei până în apa Milcovului precum se vede, cât şi în deosebi pe alt plan cu o scală de măsură mai mare tot oraşul acesta cu arătarea întinderii locului fie căria proprietăţi cu No. atât al embaticherilor cât şi a celor ce stăpânesc ohavnic, precum şi toate locurile cele slobode şi fără clădiri ce se află astă-zi în oraş, care planuri să alătură în original pe lângă aceasta.

După săvârşirea planurilor atât eu cât şi noi subt iscăliţii comisarii am intrat în cercetarea documentelor fie-căruia proprietar, precum şi în fondul pricinei, din care am văzut că acest oraş să află clădit astă-zi pe mai multe proprietăţi şi anume:

A) Pe mai multe proprietăţi mici particulare stăpânite de însuşi proprietarii clădirilor ohavnici de când s'au pomenit, unii cu sineturi cu stăpânire veche de ani neponiţi, coborâte în a lor stăpânire dela vechii moşneni prin cump rători şi moşteniri, precum să vede la numele şi proprietatea fie căruia în statistică cu ce sinet şi de când stăpâneşte.

B) Pe locuri înfundate cu plată de embatic ale mănăstiri Râmnicu, ce le are danii şi cumpărători de la vechii moşneni.

C) Pe locuri înfundate cu plată de embatic ale Sf. Episcopii Buzău, ce le are Danii şi cumpărători de la vechii moşneni.

D) Pe locuri înfundate ale bisericii Donie cu plată de embatic.

E) Pe locuri înfundate ale mănăstirii sf. Ioan bune şi drepte ale sale după zapise de cumpărători, danii şi hotărniciri de la vechi moşneni.

F) Pe locuri înfundate ale d-lor boerilor Sihleni cumpărători de la vechii moşneni.

G) Pe locuri înfundate ale d-lui Ioan Bondrea.

H) Pe locuri înfundate ale bisericii Armeneşti cumpărători tot de la moşnenii Focşăneni.

I) Şi pe locuri slobode fără stăpân şi călcate de mănăstirea sf. Ioan fără nici o putere de document, şi urmând ast-fel cu toţii împreună spre cercetarea şi luminarea drepturilor fie căruia feţe în parte a dat evenimentele trecute şi am fost siliţi a închide seanţa până în acest an, când iarăşi s'a deschis în luna Maiu,

urmând înainte iarăşi cu descoperirele şi cercetările Documentelor făcând cunoscut tuturor prin publicaţie de către Cinstita cârmuire locală, celor ce vor fi mai rămas cu sineturi ne cercetate a se arăta la comisie într'un soroc hotărât săvârşindu-să toate aceste până la sfârşitul lunei Iulie.

Pentru Episcopia Buzău

Mai întâi intrând în cercetarea Documentelor sf. Nicolae nou de aici metoh sf. Episcopii Buzău, ce s'au înfăţişat de către D-lui Stolnicul Bănică Perieţeanu, avocatul aşezămintelor publice în număr de trei-zeci şi una bucăţi sineturi trecute în condica adeverită cu pecetea sf. Episcopii după lista de perilipsis ce au dat-o comisii sub iscălitura d-lui Vechilului, care perilipsis s'au alăturat în copie pe lângă aceasta (spre a se vedea subt litera F. foaia 28)

In puterea cărora sineturi au ales comisia bisericii sf. Nicolae nou din Focşani, metoh. sf. Episcopii, două-zeci şi şapte de locuri cu cel îngrădit în grădina d-lui Mărgărit Iconomu, după cum anume să cuprinde atât în statistica oraşului cât şi în lista ce a dat-o comisia iscălită de toţi membrii d lui Vechilului, ca să o aiba sf. Episcopie de act, şi care locuri s'au însemnat şi pe planul oraşului cu culoare *galbenă*, pe care alegere rămâind d-lui Vechilul mulţumit, fiind-că i s'au dat sf. Episcopii toate pe deplin, 'şi-au iscălit în jurnalul ce s'a încheiat de comisie a sa mulţumire, care jurnal să alătură pe lângă aceasta subt No. 9, în dosul căruia sau trecut şi locurile alese cu No. lor trecut în statistică şi cu numele embaticherilor.

N. B. Din care sineturi, după ce le-a cetit comisia cu băgare de seamă, a văzut că să face destulă dovadă că acele locuri cumpărate şi dăruite la sf. Episcpie nu sunt coborâte de la alte părţi fără numai de la moşneni din Focşani, şi care erau despărţiţi în trei *funii sau moşii, Buzoenesc, Focşănesc şi Obilesc.*

Pentru Mănăstirea Râmnicu

A intrat Comisia şi în cercetarea documentelor sf. Nicolae Vechiu, metoh sf. mănăstiri Râmnicu ce sau înfăţişat de d-lui plenipotentul vechil al mănăstiri d. Iancu Cariadis cu vechilet înscris, din acest an Iunie 8, adeverit de Cinstita sub cârmuire a Râmnicului de jos la No. 5573 ce s'au alăturat în copie subt litera M. foaia

27, care vechil a înfăţişat comisii două zeci şi opt bucăţi sineturi tot în original ce se reducea tot la cele de mai sus, şi care sunt date mănăstirii de către dăniaşii şi vânzătorii iscălindu-să de comisie prin d. inginer, care listă de perilipsis iscălindu-să de d-lui Vechilul s'au alăturat în copie pe lângă aceasta subt litera N. foaia 27.

Potrivit cărora sineturi sau ales sf. Niculae Vechiu metoh sf. Mănăstiri Râmnicu opt-spre-zece No. 18 locuri cu cel din curtea bisericii şi sterp, după cum asemenea să cuprinde în lista de numele embatichierilor, numărul caselor sau a locurilor ce s'au dat iscălită de comisie d-lui Vechilului, ca so aibă mănăstirea de act, şi care sau trecut şi în condica de statistică a oraşului însămnându-să şi pe plan cu *culoarea albastră*, pe care alegere primind d-lui Vechilul mulţumit au iscălit în jurnalul ce s'au încheiat de Comisie a d-sale mulţumire, care jurnal să alătură aici în copie subt No. 7 litera L, în dosul căruia s'au trecut şi locurile alese cu numărul lor coprins în statistică şi cu numele embatichierilor.

N. B. Din care sineturi ale mănăstiri Râmnicu să face vie dovadă, că acele locuri sunt dăruite şi cumpărate de la vechii moşneni Focşăneni.

Pentru biserica Donie

Am intrat şi în cercetarea documentelor bisericii Donie înfăţişate de d-lui Postelnicul Ioan Petrescu, vechilul d-lui Clucerului Ioan Done epitropul pomenitei biserici, care au înfăţişat următoarele documente însă:

Leat 1841 Maiu 1, copii adeverite de Cinstitul Magistrat local după hotărnicia făcută de un Bărbucean Pavel Armaşu, urmat după o hotărnicie veche din leat 1755 Aprilie 8, (făcută când cumpără această moşie de la moşneni din Focşani Vistierul Done străbunul Clucerului Iancu Done) aşternută în prescurtare în acea hotarnică şi după anaforaoa din leat 1797 Febr. 10 şi după zapisele din leat 1795, Oct. 26 1804 Martie 13, 1810 Aprilie 23, 1797 Decembrie 2, 1832 Iunie 1, 1795 Iulie 26 şi 1796 Aprilie 26, care alegere a numitului hotarnic, să înţelege a fi bună, de va fi coprinderea vechilor sineturi întocmai precum arată pentru că este după cum zice întemeiată pe baze de sineturi cu sume de stângeni, şi după a căria coprindere să urmează şi stăpânirea din ziua de astă-zi afară de locul cu No. 74 ce să calcă de M-rea sf. Ioan

dovedit cu suma stânginilor, şi de cel arătat că ar fi în curtea d-lui stolnicului Dumitrache Misirescu, care nici atunci nu l'au găsit în stăpânirea bisericii Donie.

Drept acea Comisia alege să stăpânească biserica Donie după cum a şi stăpânit potrivit ziselor documente pământurile sale din oraş, pe care sunt clădirile cu următoarele N-re 74, 110, 111, 112, 114, 116, 117, 119, 120, 121, 125, 136, 137, 140 şi 209, în număr de cinspre-zece toate cu cele din cotul Moldovei, care sunt trecute şi în condica de statistică cu numele fie căruia Embatichier şi pe sama bis. Donie deosebindu-să şi pe plan (după suma stânginilor arătată în sineturi) cu *culoare verde*, spre a se vedea, rămâind aşi căuta prin judecată de va avea vre'un drept şi locul ce zice că ar fi coprins în curtea D-lui stolnicului Misirescu, pentru care n'au înfăţişat din partea bisericii nici un document.

Pentru boeri Sihleni

Am intrat şi în cercetarea documentelor d-lor boerilor Sihleni, care au două locuri aici în Focşani însă mai întâi pentru un loc, ce-l are în Mahalaua Costinoae, următoarele documente însă:

7147 (1638) Dec. 20. Zapisul lui *Done*, prin care vinde moşu-său *Miron Ranitea* şi cumnatului său *Costandin Căpitan Uţă*, partea lui din Focşani, toate părţile, cari i s'au cuvenit.

7199 (1691) April. 20. Zapisul lui Chiriac cu fii-sa Vasilca prin care vinde jupânesei Ioanii Cioranchii o căscioară şi cu livejoară de pomi în târgul Focşanilor.

[1]) 7216 (1708) Ghen. 7. Zapisul lui Ion dinpreună cu frate-său Mincu ficiorul lui Duminecuţă, nepot Mihului, prin care vinde cumnatului lor, jupânului Ene, locul de casă cât ţine şi grădina cu pomi de aicea din târgul Focşanilor care moşie li-a fost şi lor de la unchii săi Micu, unde a fost casa Micului, şi acest loc merge până în gardul Pascului şi pe lângă Ioachim şi pe lângă drum, care-i din *moşul Focşănesc*.

7240 (1732) Martie 20. Zapisul Ilinchi fata paharnicului *Enache Ranite* împreună cu *Miron Ranite* şi cu Munguleţ Căpitanu

---

Data acestui act pare a fi fost greşit copiată de către scriitor, de oare ce Mincu ficiorul lui Duminecuţă se vede trăind la 1709 (7217) cum arată zapisul din acest an: presentat între actele bisericii sf. Nicolae cel nou metoh episcopiei Buzăului·

prin care vinde Logofătului Dumitraşcul un loc de casă în târgul Focşanilor, care loc li-a fost şi lor de la unchiul lor Iordache Ciorăscul pitar, lângă Ioniţă zet Dumitru Zravnu, şi lângă Gheorghe sîn Crăciun însă lung. 26 stânjeni şi la capul de sus 16. st. şi din jos 12 st.

[1]) 1721 Mai 25. Cartea Domnului Grigore Ghica, ce o dă *Safti Sihlenci*, ce a fost soţia lui Dumitraşcu Caloian spre a fi nesupărată de către conăcirea Turcilor în casele ei.

7246 (1738) Iunie 23. Zapisul lui ***Andrei Căpitanul*** împreună cu femeia lui Maria cu fiul lor, prin care vinde logofătului Dumitraşcu casele lor din Focşani cu tot pometul cât ţine îngrăditura.

7247 (1739) Martie 6. Zapisul ***Rainăi*** cu fie-sa Anca şi cu copii ei anume . . . prin care vinde log Dumitraşcu o casă de aici din Focşani alăturea cu casa ce o are d-lui de la *Andriaş* Căpitan.

7247 Martie 13. Zapisul lui Radu sin Chiriţă ciauş şi Andrei Căpitan prin care dărueşte logofătului Dumitraşcu o limbă de pământ pe lângă gardul D lui.

7247 Dec. 12. Zapisul lui Ioniţă sin Ştefan Săpunaru împreună cu femeia sa şi feciorii lui prin care vinde log. Dumitraşcu un loc pe lânga casa d-sale să-şi îndrepteze gardul cel vechiu la gârlă.

1799 Mai 18. Rezoluţia răposatului Domn Alex. Moruz Voevod, dată în dosul jelbii lui Dumitraşcu Sihleanu, în care jeluește că are un loc părintesc în Focşani sud Slam Râmnic în *mahalaua Costinoai* alături cu hotarul Moldovei şi cu răzmiriţele arzându-se binalele iar de la răzmiriţă în coace a făcut unii alţii bordee şi case proaste, iar pe de alta să înpresoară de Mănăstirea sf. Ioan.

Relativ la locul ce au în mahalaua sf. Nicolae.

7249 (1740) Noem. 18. Zapisul lui Andronache Căpitan zet Nicolae pârcălabu, prin care vinde logofătului Grigoraş Sihleanu : casa ce o are în acest oraş.

1783 Ghen. 17. Jalba răp. postelnic Dumitrache Sihleanu prin care să jeluește către fostul Domn Nicolae Caragea de călcarea acelui loc de către măn. sf. Ioan.

Grigore Ghica a domnit în Muntenia de la 1733—1735 prin urmare data de 1721 este greşit transcrisă în acta hotărniciei.

1785 Iunie 15. Jalba Haidi soţia răp. Radu Sihleanu prin care să jeleueşte către Mihail Şuţu Voevod tot pentru călcarea locului.

1785 Iunie 15. Scrisoarea fostului mare logofăt către ispravnic, să ajute Haidi soţia Radului Sihleanu biv log. de divan.

1786 Noembrie 15. Jalba lui Dumitrache Postelnic Sihleanu dată către Nicolae Mavrogheni tot pentru călcarea acelui loc.

1806 Pitacul ispravnicilor de atunci către d-lui bivel Vistier Ştefan Măicănescu şi Log. Ianachi Borănescu, prin care le scrie să meargă şi să hotărască locul Marii Sihleanu, şi să cerceteze şi să'i hotărască locul şi să'i pietre ca să 'şi ştie hotarele.

Pe temeiul cărora sineturi s'au ales şi acest loc boerilor Sihleni din Mah. sf. Nicolae nou ce s'au însemnat şi pe plan, cu aaceeaşi ***coloare neagră***, în care ocol sunt căscioarele cu No. 403 404, 408, 409, 410 şi 413, ce se văd şi în statistică trecute şi numele locuitorilor dnpă acel loc.

Pentru d. Ioan Bondrea

Mi-au înfăţişat d. Ioan Bondrea următoarele documeate pentru opt prăvălii din care are înstrăinate două către d. Ioan Mărculescu însă:

7211 (1703) Aug. 24. Zapisul lui Popa Arseni, prin care dă danie lui Costandin nepotul lor locul casei; ci cât ţine ograda din partea ***Focşănească.***

7236 (1718) Iunie 2. Zapisul Micului Duminecuţă Obrejea şi Ioan Beldea prin care întăreşte şi ei dania lui Stoica Stegaru.

1777 Mai 15. Zapisul lui Iordache Căpitan sin Stoica Stegar cu femeia lui prin care vinde Ciauşului Ioan Bondrea un loc în târgul Focşanilor cu casă şi cu pivniţă, însă st. 16 în uliţă.

1825 Dec. 9. Invoeală între Tudorache sin Frone Pîntea şi între Nicolae sin Frone Pîntea cu muma lor cea vitregă Măriuţa, dându'i un loc ohavnic de dugheană cu trei stânjeni faţa.

1827 Iulie 15. Zapisul Măriuţii soţia răposatului Frone Pîntea, prin care vinde lui Tudorancea Bondrea locul de mai sus.

7214 (1706) Iulie 32. Zapisul lui Ioan Benge, Nicolae Beldea, Tănase Brat, Popa Arsenie şi Alexandru Văcaru, prin care vinde lui Andrei Cojocarul locul casei lui pe pod.

1771 Iulie 22. Zapisul lui Andone Căpitan cu soţia sa Bălaşa, prin care vând cumnată-său Pavel Blănaru un loc în târgul Focşa-

nilor, alături cu hotarul Milcovului despre Munteni şi pe din jos de locu măn. sf. Ioan, care-l au de zestre de la socru-său Miron Bărbieru.

1830 Febr. 15. Zapisul lui Const. Lupu prin care vinde prăvălia de mai sus d-lui Fotin Robescu, şi tot în acel an o răscumpără Tudorancea Bondrea.

Pe temeiul cărora documente comisia alege d-lui Ioan Bondrea locurile cu No. 247 194, 250, 251, 252, 253, 257 şi 258, din care şase le are în stăpânire, iar două cu N. N. 257 şi 258 ce le are înstrăinate către d-l Ioan Mărculescu să găsesc în stăpânirea d-lui pomenitul.

Care sau trecut în statistică pe obrazele d-lor pomeniţilor Bondrea şi Mărculescu cu numele embatichierilor după dânsele deosebindu- să şi pe plan cu *culoare portocalie*, spre a se vedea.

Pentru biserica Armenească

Am intrat şi în cercetarea documentelor bisericei Armeneşti cu locurile ei, ce are în oraş, pentru care mi-au înfăţişat următoarele:

7241 (1733) Iunie 20. Zapisul lui Ioniţă Căpitan Ţoca prin care vinde jupânului *Gaşpar şi tuturor Armenilor locul, pe care făcuse biserica Armenească în târgul Focşanilor.*

1753 Noembrie 8. Zapisul lui *Şendrea* bivel Jignicer, prin care vinde jupânului Cercan Armeanul, casele lui din târgul Focşanilor, dintre Hagi Alan Armeanul şi biserica armenească.

7258 (1750) April 25. Zapisul *Lupii Chelmuşoaia* cu fii săi Ilie şi Dumitru, prin care vinde Vornicului Costache casa lor cu pomii şi ogradă, cum a ţinut'o şi părinţii ei.

7259 (1751) Noem. 3. Zapisul lui Stan Croitorul cu femeia lui *Şerbana* şi cu fii săi Mihai, Vasile, Stan prin care vinde jupânului Cercan sin Avedic Armeanu o casă a lor din târgul Focşanilor Mahalaua sf. Nicolae, între *Clucerul Apostol* şi *Ion Blănarul.*

Pe temeiul cărora documente comisia alege bis. armeneşti locul pe care este biserica armenească coprins între uliţi i un loc vizavi de biserică şi altul pe uliţa Ţigănească pe care locuri sunt clădirile cu No. 461, 462, 469, 470, 471, 472, 473, 377, 378 şi 380, trecute în statistică pe numele bis. armeneşti

şi cu numele clădirilor ce sunt pe dânsele deosebite şi pe plan cu *culoare ceadârie* spre a se cunoaşte.

Pentru locurile ohavnice ale D-lor Orăşeni.

Am intrat şi în cercetarea tuturor proprietăţilor mici particulare, care îşi au casele şi prăvăliile lor ohavnice, unii cu sineturi iar alţii fără sineturi, precum le-au apucat dela părinţii lor fără prigonire însă cei ce au documente pentru locurile lor să văd trecute în observaţiile statistice la număru proprietăţii şi numele lor, cu ce acturi stăpânesc; iar cei ce asemenea au locuri ohavnice şi n'au sineturi să trec în statistică la observaţie pe numele lor tot ohavnice, ca unii ce le-au apucat stăpânite şi le stăpânesc tot astfel fără prigonire de la părinţii lor.

Pentru mănăstirea sf. Ioan

După aceasta am intrat în cercetarea documentelor mănăstirii sf. Ioan din Focşani înfăţişate de d-lui Pitarul Iancu Papadopolu înputernicit prin vechilet adeverit după orănduealǎ, de Cinstita poliţie locală la No. 741 anul 1850 Mai 19, din partea cuviosului Năstavnic Agatanghel al pomenitei mănăstiri, după mai multe cererei făcute de către comisie, şi după mai multe soroace ce şi-au pus însuşi care se vor vedea din jurnalele încheiate în tot cursul acestei cercetări în această pricină; au înfăţişat următoarele documente.

1677 Martie 30. Zapisul popii Neacşului ot târgul Focşanilor i brat popa Nicolae cu cei lalţi, prin care vinde egumenului măn. sf. Ioan moşia lor ce au avut'o cumpărătoare în hotarul Cârligilor ce este hotărâtă cu hotarul târgului din drumul târgului ce merge la Vârtişcoiu până în apa Milcovului.

7190 (1682). Iunie 29. Zapisul lui Toader Vândălaş ot Pănticeşti cu femeia lui Dobra şi Ion fiu său, prin care vinde Egumenului dela măn. sf. Ioan ocina şi moşie partea lui Vârdolici, câtă să va alege din apa Milcovului până în gârla Mândreştilor.

7193 (1685) Mai 6. Zapisul lui Stan sin Gudur Sârbet ot Cârlige împreună cu feceorii lui şi Răzvan sin Gavrilă ot tam şi Radul sin Petre ot tam dinpreună cu femeia şi copii lor, prin care vând egumenului Filoteiu de la măn. sf. Ioan ot Focşani dreaptă ocină şi moşie a lor, din apa Milcovului până în hotarul Moldovenilor din partea Albească st. 74.

7199 (1691) Noem. 25. Zapisul popii Pîntea din Cârlige cu feciorii lui Marin, Vasile şi Răzmiriţă, prin care vinde egumenului Filofteiu de la măn. sf. Ioan a lor dreaptă ocină şi moşie din Cârlige st. 85 din moşul *Karaokiesc* din apa Milcovului până în gârla târgului Focşanilor până în hotarul Moldovenilor.

Cărora patru zapise *făcându-le comisia cuviincioasa băgare de samă s'au văzut cuprinzătoare de alte moşii şi de alţi moşi deosebiţi*, adecă de moşia Cârligele şi moşia Mândreşti, pe care Comisia nu li -au putut încuviinţa ai da după ele moşie în Focşani, rămânând ca cuvioşii Egumeni să-şi caute moşia întru acele trupuri de moşii şi moşi coprinse în ele.

7191 (1683) Iulie 1. Zapisul lui Dumitru sin *Cârsti* Mîrdoz ot Focşani şi fii şi nepoţii lui, prin care vinde Egumenului Filoteiu de la măn. sf. Ioan dreaptă ocină şi moşie a lor din Focşani însă pământuri, (M) 40 cu prăvălii trei cât face partea *Buzoenească* din hotar în hotar până la hotarul Mândreştilor şi din câmp şi din apă; şi iar mai vinde *Dumitru Sasul* şi nepoţii săi Ursul pământuri zece în ţarină în câmp din partea *Focşănească.*

N. B. Acest zapis este bun, numai la 40 pământuri este *plastograf*, căci sunt sumele scrise cu litere şi unde era litera I. ce însemnează zece a făcut litera M. ce însemnează 40 scris cu o altă cerneală mai neagră spre exemplu (Ni): i să va da întinderea ce în el se mărgineşte, adecă zece pământuri în câmp odată şi altă dată tot în acel zapis alte zece pământuri şi trei prăvălii şi care zapis ar trebui desfiinţat cu totul după pravilă, dar comisia pe cât a fost bun l'au încuviinţat până la băgarea de samă ce-i va face şi înaltul guvern.

7196 (1688) Aug. 5. Zapisul lui Dumitru Cioroagă brat *Pascul* dinpreună cu ficiorii lui şi Mincul dinpreună cu Nastea prin care vinde egumenului Filoteiu de la măn. sf. Ioan dreaptă ocină şi moşie a lor din partea *Buzoenească* 4 pământuri Pascul şi Mincul şi Mincul şi Nastea 6 din *Obileasca* şi Mincul singur pămături stânj. 15, din partea *Focşănească* un loc de casă şi de stupină.

N. B. Acest zapis este bun, cu toate că nu spune în ce moşie, de cât numai *moşii* că este din partea Buzoenească, Obilească şi Focşenească ce există şi în Focşani dar tot el do-

vedeşte că hotărnicia de la vale din leat 7200 (1692) a mănăstirii este năpăstuitoare orăşenilor şi pe care temeiu şi răposatul Domn *Constandin Basarab* la leat 7213 (1705) orândueşte de iznoavă hotărnicie oraşului şi pe care hotărnicie mănăstirea acum nu o dă pe faţă, fiind-că în ea s'ar putea cunoaşte viclenia acelei deântăi hotărnicii din leat 7200.

I s'a ales locul de casă şi de stupină la No. 402,

7196 (1688) Martie 13. Zapisul lui Andrei sin Gheorghe Calul Cupeţul ot Focşani împreună cu mama sa Anastasia, prin care vinde egumenului Filoteiu ot măn. sf. Ioan două locuri de prăvălii, care sunt prăvălii din faţa târgului lângă dughenile popei lui Arsenie şi lângă Micul.

N. B. Acest zapis este bun, după care i s'au şi ales şi dat locul, pe care este hanul cu No. 162 dovedit şi din zapisul cu leat 1777 Mai 15 al d-lui Ioan Bondrea, care arată, că sunt alăturea cu dughenile popii lui Arsenie (Bondrea astă-zi).

7200 (1692) Hotărnicia a 12 boeri, prin care alege mănăstirii 33 locuri de prăvălii şi patru locuri de casă în oraş şi cu moşie nespunând unde, de cât moşul *Buzoenesc, Obilesc* şi *Focşănesc.*

N. B. Această hotărnice cea defăimată de către orăşeni şi de către răposatul Domn Costandin Basarab Voevod la leat 7213, când de iznoavă orândueşte alţi hotarnici, ca să aleagă părţile mănăstirilor, precum să vede în hotărnicia Mănăstirii Râmnicului ale episcopii Buzău şi altor *moşneni*, pe care le şi întăreşte pomenitul Domn, căci acea de întăi hotărnicie de mai sus din leat 7200, care zice, că s'a întemeiat pe zapisul lui Mârdoz şi a lui Cioroagă în loc de a da mănăstiri numai cât scrie acele zapise îi dă mai mult.

7214 (1706). Zapisul lui Mihai Abagerul înpreună cu feciorul său Neagoe din târgul Focşanilor prin care vinde eg. Filoteiu de la măn. sf. Ioan o dugheană ce este alăturea cu dugheana *Jelaboiului.*

N. B. Acest zapis este bun, după care'i s'au ales prăvălie cu No. 220.

7228 (1710) Mai 28. Zapisul lui Stoian Diaconul sin Neculae Bendi, prin care vinde *Chirului Hristodor* de la măn. sf. Ioan din Focşani o pivniţă aicia la pod la *uliţa Fântânii* pe po-

dul, care merge la Ocol lângă *pivnița* Aritonesii lungu st. 12 și largu 7 și jumătate.

N. B. Acest zapis este bun, și să cuvine mănăstirii acest loc pivniță, după care i s'a dat prăvălia.

1765 Ghen. 21. Anaforaua veliților boeri prin care arată că mai multe pricini de judecată, ce au avut moșnenii între dânșii și măn. sf. Ioan, hotărând părțile fieşte cărora prigonitori, precum întrânsa se cuprinde.

N. B. Să alătură în copie subt litera B lista 41.

1765 Oct. 17. Zapisul lui Ioniță Căpitanul, nepotul lui Patrașcu al Chirii, cel dă la mâna Căpitanului Ioniță Jălăboiu, prin care zice, că având el aicea o moșie de baștină, i locuri de dughene dinpreună cu alți moșneni târgoveți s'au și învoit, că ori câte locuri și moșie va scoate să le fie pe din două.

N. B. Și de nu este pe persoana mănăstirii, dar să înclină cu sineturile de mai jos ale lui *Gheorghie Dudui* și ale Jălăboiului precum să va vedea.

1768 Iulie 17. Zapisul lui *popa Vintilă* sin Căpitan Toderașcu Tixie, ce'l dă egumenului măn. sf. Ioan prin care vinde un loc de dugheană în *Bogaserii* de stânjeni 4. în frunte între dughenile mănăstirii.

N. B. Zapisul este bun, după care i s'a ales locul No.

1778 Martie 13. Zapisul lui Stoian Băcanu din Iași ce-l dă întâi lui Jălăboiu apoi cu protimisis îl răscumpărară Tudorancea sin Kiriaca ca un vecin drept taleri 65.

N. B. Acest loc îl stăpânește d-lui pitarul Gheorghe Kirițoiu *moștenesc* de ani nepomeniți și căruia i s'ă cuvine a păstra acest zapis mai întâi că nu e pe *obrazul mănăstirii.*

1780 Dec. 20. O copie de danie a Ilincăi soția lui Dumitrașcu Armeanul pentru partea ei de moșie din târgul Focșanilor către mănăstire.

N. B. Această copie după pravilă nu să ține în samă ne având originalul și nici adeverită și mai vârtos, că se face dovadă din chiar sineturile mănăstirii, că dania nu este bună fiindcă mănăstirea în urmă cumpără de pe la alți tot această parte precum să va vedea.

1787 Iunie 15. Alegere isprăvnicească, prin care hotărăsc semnele

şi hotarul cel vechiu între principate, fiind-că nişte Moldoveni umbla atunci a călca hotarul ţărei.

N. B. Această alegere priveşte pe Principate, iar nu pe mănăstire.

1787 Iulie 20. Alegerea părţii de moşie a lui Gheorghe Dudui sin Ilie Cupeţul i ceauşului Ioniţă Jălăboiu, care caută partea căpitanului *Ioniţă Cătoşul* sin Pătraşcu al Kirii. Această alegere o face pe temeiul hotărnicii din leat 7213, ce o înfăţişase mănăstirea sf. Ioan, şi pe temeiul alegerii tot a mănăstirii din leat 7200, pe arătările martorilor, alegându le în lat 47 stânjeni la Cotul Tăbăcarilor, 40 st. la mormintele ovreeşti şi la cotul cel din jos ce-i zice Cotul Costinoai, care cot s'a dovedit atunci, că este al mănăstirii din hotarul Moldovei de la podeţ din dreptul Curţii isprăvniceşti. aproape de biserica Doni în care se dovedeşte că sunt casele următoare; 1) un loc de casă, unde a şezut *Radu Groază,* 2) idem, unde a şezut baba *Nastasia,* 3) idem, unde a şezut *Neculai Boştină,* 4) idem, unde a şezut *Rogojinaru,* care şi trăgându-să uliţa zice că a găsit st. 41.

N. B. Această parte de alegere şi de să vede făcută cu porunca isprăvnicească, dar să vede că şi trăsurile alegătorilor şi lucrările lor, nu sunt toate făcute la faţa locului şi cu vecinii faţă, ca să vadă sineturile acelor moşneni ce stăpânea atunci şi stăpânesc şi astă-zi multe din acele locuri cu ohăvnicie, precum şi întărirea isprăvnicească să vede a fi iconomicoasă iarăşi fără ştirea vecinilor, mai vârtos că cu ocolul cel dă acei alegători bagă mai un *moş întreg* ce a avut parte în cotul Costinoai, pă postelnicu Sihleanu ce astă-zi îl stăpâneşte strănepoţi boeri Sihleni; precum şi unde zice de prăvăliile lui Mozgos, şi alte prăvălii, ce le mai înşiră alegătorii s'au stăpânit tot deauna ohavnic de către orăşeni moşneni, şi pe temeiul alegerilor pământului, o carte ne pusă în lucrare şi făcută prin neştiinţă de vecini, nu poate a se scoate de bună.

1787 Aug. 23. Copie după zapisul lui *Gheorghe Dudui* sin Ilie Cupeţul, prin care vinde vătafului Dumitraşcu i soţii sale Ani-

ţii un loc de casă şi dugheiană cu pivniţă iscălit în loc de Gheorghe Dudui. Ştefan egumenul Focşăneanu martor şi Gheorghe Ilie Mărgelaru de vânzător, care să vede ca şi când ar fi adeverit de isprăvnicat la Sept. 2.

N. B. Originalul acestui zapis îl înfăţişează d-lui Sărdariu Costache Robescu, ca al familii D-sale.

1787 Sept. 2. Zapisul lui Gheorghe sin Ilie Mărgelaru cel dă la mâna Ceauşului Ioniţă Jălăboiu, prin care să înparte pe din două între ei pe câtă moşie li s'au ales în Focşani, fiind-că şi-au primit banii jumatate de la Jălăboiu din ceia ce'i au cheltuit lei 60, care zapis să vede formal adeverit de isprăvnicat.

N. B. Acest zapis este bun între numiţii.

1787 Sept. 2. Zapisul lui Ioniţă Jelăboiu ce-l dă lui George sin Ilie cu coprinderea de mai sus.

N. B. Acest zapis este bun între pomeniţi.

1792 Dec. 4. Zapisul Ancuţii soţia lui Pavel Nacu Blănaru cel dă mănăstirii ca să plătească bezman pentru o jumătate stânjen.

N. B. Acest loc a lui Pavel Nacu Blănaru îl stăpâneşte astăzi ohavnic d-l Ion Bondrea, fără a mai plăti la mănăstire pe acea jumătate de stângen, fiind-că s'au prefăcut prăvăliile din arderea focului ce s'a întâmplat în oraş.

1797 Dec. 16. Zapisul lui Gheorghe Dudui Măcelaru prin care vinde egumenului Metodie de la măn. sf. Ioan locurile ce le-au rămas de la moşii lor, după cum să cuprinde mai jos, adică: la cotul Tăbăcarilor stânjeni 47, la mormintele ovreeşti stâng. 40, i locul de casă unde şedea Stan Croitorul stâng. 32, care locuri zice, că sunt pe din două cu Jălăboiu, câ el nu mai are nici un loc în Focşani.

N. B. Acest zapis este bun, după care i se va alege, afară numai de locul, unde şedea Stan Croitorul şi pe care loc acuma este hanul d-lui Ioniţă Mărculescu, şi care loc se stăpâneşte de biserica Donie şi trecut in a sa hotărnicie.

1797 Dec. 16 Zapisul idem a lui Gheorghe sin Ilie Cupeţul, prin care vinde mănăstirii locul cel vânduse Gramaticului Hristodor înt ârg, care loc este de st. 32 locul unde şedea Stan Croitorul şi Dumitrache Bulibăşoiu.

N. B. Asest zapis cade cu desăvârşire pe temeiul zapisului din leat 1787 Aug. 23 ce-l dă tot acel Gheorghe gramaticul lui Hristodor, acest loc îl stăpâneşte bis. Donie avându-l trecut în hotărnicia sa din 7255 (1747).

1799 Febr. 20. Zapisul lui Toader Jălăboiu, prin care vinde egumenului de la măn. sf. Ioan locurile sale din oraşul Focşanii ne mai rămânăndu-le lor nici un loc, însă st. 23 şi jumătate în cotul Tăbăcarilor, 20 st. la mormintele ovreeşti şi 16 st. lângă biserica Donie şi st. 18 în 5 dugheniţe în uliţa târgului, drept taleri 130 toate acele locuri

N. B. Acest zapis este bun, afară de 16 stânjeni de la bis. Donie pe care nu i-a avut fiind ai bisericii Donie.

1799 Aprilie 7. Zapisul lui Dumitrache Caloianu zet Ion Jălăboiu, cu Zamfira Caloeneasa şi Toderaşco Jălăboiu, prin care vinde arhimandritului Metodie de la măn. sf. Ioan un loc în târgul Focşanilor între podu de piatră spre biserica Donie st. 13 lat, şi lung 20 ce l'au cumpărat de la cumnatu său Toderaşcu Jelăboiu.

N. B. Iconomicos căci să cunosc iscăliturile alt-fel, şi mai ales că Jălăboiu n'au mai avut moşie.

1803 Iulie 16. Zapisul lui Ioniţă Cimbrul Blănarul din târgul Focşanilor, prin care vinde lui Kir Hristofor Egumenul mănăstirii sf. Ioan un loc de casă cât ţine îngrăditura veche în lei 45.

N. B. Acest loc îl stăpâneşte mănăstirea întocmai şi este dat cu bezman lui Sandu Blănaru la No. 168 şi i se cuvine.

1819 Oct. 26. Zapisul lui Ştefănacke Ţigănescu, prin care vinde un loc de casă în mahalaua Ţigănească, în preţ de lei 60, pe care loc şi-au făcut casă Ursul Ţiganul la No.

N. B. Acest loc i se cuvine al stăpâni şi i s'au al No.

1834 Mai 28 Zapisul Safti soţia răposatului dascăl Eugenie, prin care vinde Mănăstirii un loc de casă în dosul mănăstirii ce l'au avut de la părinţi cu zapisul din leat 1754 drept lei 856.

N. B. Acest loc nu poate mănăstirea al stăpâni pentru două cuvinte: 1) că mănăstirile greceşti după legiuire nu mai pot cumpăra proprietăţi, al 2-lea) că nu este adeverit de nici o au-

toritate (scris otoritate), cu toate acestea comisia îl alege fiind băgat în grădina mănăstiri.

1839 Noem. 19. Zapisul lui Ioniță Lascar prin care vinde părintelui Timoteiu Troados un loc cu un beciu stricat st. 4, în lat și în lung st. 6, în dreptul bolții lui Hagi Manuk, adeverit de Cinstita Judecătorie în anul 1840 la No. 5.

N. B. Il stăpânește, și i să cevine cumpărătorului, iarnu mănăstirii, dar comisia l'au ales și pe acesta tot pe obrazul mănăstirii la No.

1841 Octombrie 6. Zapisul lui Dimitru sin Ion Cojoacă i frate său Gavrilă Cojoacă, prin care vinde Archiereului Troados un loc de casă cu pământu ei ohavnic în dosul caselor Pitarului Alecu Alexandrescu, stânjeni 49 și jumătate latu, și lungu 24, în preț de lei 180 adeverit și de judecătorie ca la No. 41 în același leat.

N. B. Este bun și să cuvine cumpărătorului, iar nu mănăstirei după legiuire dar comisia l'au ales și pe acesta tot pe care îl și stăpânește pe obrazul mănăstirei la No. 497 și 498.

Deci din cercetările ce cu deamănuntul a făcut comisia asupra acestei împrejurări și din doveziie ce prin sineturi chiar ale mănăstirii sf. Ioan s'au descoperit, precum și dintr'ale mănăstirii Râmnicu, ale sf. Episcopii și ale altor particulari, că atât orașul cât și moșia sau islazul său (ce se coprinde în lung din raion și până în apa Milcovului, și în lat din moșia Vâlcelele a D-lor fraților Mărgăriți până în moșia Bahnele a mănăstirii Băbeni), înpreună și cu alte moșii de câmp ce se află în stăpânirea mănăstirei sf. Ioan precum Mândrești, Budeștii, Ursești și Broșarca au fost toate aceste moșii ale moșnenilor Focșăneni subt numire de trei moși: ***Buzoenesc, Obilesc și Focșănesc*** și din acești moși înstrăinându-să parte cătră mănăstirea sf. Ioan prin danii și cumpărători și parte pe la alte obraze, precum să face dovadă din însuși scrisorile și zapisile ce are, rămânând acelor moșneni numai orașul și izlazul său momoșia târgului.

Din oraș a înstrăinat prin danii și vânzări locuri de case înfundate, cătră mănăstire și particulari, precum să vede la unii în sumă de stângeni iar la alții fără sume de stângeni.

Din moșie sau islaz n'a înstrăinat către nici o mănăstire sau

particular sumă de stânjeni afară numai către mănăstirea sf. Ioan înstrăinează părticele cu numire de pământuri însă: A treia parte din moşul Buzoenesc partea lui Mordoz sau mai bine a zice după zapisul lui Dumitru Mordoz din leat 7191 Iulie 1 prin care vinde părintelui Filoteiu egumenul Mănăstirii sf. Ioan 20 pământuri iar nu 50, fiind că (M) ce însemnează 40 este plastograf adică din (i) ce însemnează 10 a făcut (M) precum în zapis se vede scris cu altă cerneală şi prefăcut din litere (spre exemplu ꙟi) Asemenea se mai cuvine mănăstirei în moşia târgului încă 11 pământuri după zapisul din leat 7196 August 5 ale lui Dumitru Ceoroagă brat Pascul dinpreună cu feceorii lui şi al Micului cu Nastea; care peste tot fac 31 pământuri în moşia târgului să stăpânească Mănăstirea sf. Ioan din partea Buzoenească, Obilească şi Focşănească şi pe care le-am socotit de o cam dată pământul în curmeziş de stânjeni 15, după cum se dovedeşte din zapisul de mai sus cu leat 7196 şi după cum în Moldavia principatul învecinat se obicinueşte; iar lungul precum se va chibzui de înalta stăpânire.

Iar în vatra oraşului sau ales a stăpâni Mănăstirea sf. Ioan cele următoare, care s'au deosebit pe plan cu coloarea roşie, trecându-să şi în statistică pe obrazul Mănăstirei însă

No. casei locul	Ce i s'au ales	Pe ce temeiu, cu ce document	
290 291 292 293	Din hanul d-lui Vasilachi Poliz s'a ales Monăstirei 8 stânjeni pe care sunt clădite aceste 4 prăvălii cu arătatele numere.	Pentru trei prăvălii cumpărate de la Dumitru sân Cârstea Mârdoz cu zapisul din leat 7191 Iulie 1.	3
402	Hanul călugăresc cu grădina cât este deosebit pe plan la acest număr.	Pentru un loc de casă şi altu de stupină cu zapisul leat 7196 August 5.	2
261	Hanul cel nou este al pitarului Sterea făcut pe două locuri de prăvălii lângă dughenile popi Arsenie astă-zi Mărculescu.	Pentru 2 locuri de prăvălii cu zapisul lui Andreiu sin George Calul Cupeţul leat 7196 Martie 13.	2
220	Casa Marioari văduva deosebită pe plan cu arătatul număr.	Locul de prăvălie de la Mihai Abagerul cu zapis leat 7214 Mai 20.	1

No. casei locul	Ce i s'au ales	Pe ce temeiu, cu ce document	
441 216 215	Hanul mănăstirei din colţ din uliţa târgului arătat pe plan la acest număr pe seama mănăstirei.	Locul de pivniţă din uliţa fântâni de la Stoean Diaconu cu zapiul leat 7228 Maiu 28.	1
337	Locul casei postelnicului Robe arătat pe plan la acest număr.	Locul de prăvălie din zapisul cu leat 1768 Iunie 17.	1
208	Prăvălia d-lui Nică Şerbescu.	Cinci dughene după zapisul din leat 1799 Noembrie 20 al lui Toader Jelăboiu.	5
212	Idem a d-lui Slav:		
213 214	Idem ale Mănăstiri		
217	Idem a jupânesei Haidi.		
168	Locul sterp dat de Mănăstire lui Sandu Blănaru cu embatic.	Locul casi Cimbrului Blănarul după zapisul din leat 1803 Iunie 16.	5
362	Locul caselor lui Mateiu sin Ursu ferar arătat pe plan, la acest număr.	Locul de casă de la Ştefanache Ţigănescu cu zapisul din leat 1819 Oct. 26.	1
	Locul după zapisul leat 1834 îl are băgat Mănăstirea în grădină.	Un loc de casă de la Safta soţia dascălului Eugenie cu zapisul leat 1834 Maiu 28.	1
336	Locul casei lui Mincu Cişmigiu pe plan arătat la acest număr.	Locul de beciu stricat a lui Ioniţă Lascăr cu zapisul din leat 1839 Noembrie 19.	1
497 498	Locul casi Frusini văduva. Idem a loi Ion Romoşcan	Locul de casă de Ion Cojoacă cu zapisul din leat 1841 Octombrie 10.	1
166 179	O casă cu locul ei a Mănăstiri arătat pe plan la acest număr.	Un loc cu casă al Mănăstiri dovedit din zapisile lui Gg. Hagi Călin vecin cu cu acest loc.	1
180	Beciu Mănăstiri de la acest număr.	Beciu Mănăstirei din dosu grădini ei pentru care n'a arătat sinet dar comisia i l'a ales.	1
	Locul pe care e clădită Mănăstirea cu grădina pentru care n'a arătat document.		

No. casei locul		
	S'au mai ales Mănăstirii tot în oraș, însă :	
560 561	In lotul tăbăcarilor, însă 47 stângeni cu zapisul din leat 1797 Decembrie 16 și 1709 Noembrie 20, al lui George Dudui sin Ilie Mărgelaru și al lui Toader Jelăboiu în care se dovidește că a mai avut Mănăstirea dar nu spune cât. Dar comisia îl alege, iar patru zeci și șapte care fac nouă zeci și patru stânjeni în fața čotuțcui care s'arată pe plan, fiind pe dânsul și două clădiri u No. 560 și 561.	1
5 6	Patru zeci stânjeni în cotul mormintelnr ovreești coprins tot în zapisele de mai sus ale lui George Dudău și al Jelăboiului, care cad casele cu No. 5 și 6, deosebindu-se și pe plan precum se vede.	2
	S'au ales dar peste tot Mănăstiri sf. Ioan în Focșăni locurile de mai sus arătate pe plan cu coloare roșie și în statistică cu 28 numere preeum se vede.	
28		27

N. B. Iar cât pentru locul de la biserica Donie cel pretinde Mănăstirea sf. Ioan, ce se mai cuprinde în zapisile din leat 1797 și 1799 al lui Dudui și al Jelăboiului. mint vânzătorii că nu le-au avut fiind-cumpărate de epitropi pomenitei biserici și trecute în hotărnicia sa din leat 1755 Apriil 8 și stăpânit de biserica Donie de atunci și până acum fără vre o contestație.

N. B. Pentru locurile cu zapisele arătate mai sus din leat 1834, 1893 și 1841 după legile hotărâte de înalta stăpânere, că adică Năstavnici Mănăstirilor nici pot a mai vinde nici cumpăra locuri și moșii. Orășani pe acest temeiu roagă plecați pe înalta stăpânire desputernicirea acelor vânzări întorcând ei bani ce a dat Mănăstirea.

Iar cele lalte locuri din oraș și moșie sau islaz și care nu s'a găsit pe nici o proprietate, a rămas buae și drepte ale jeluitorilor moșneni Focșăneni ca unii ce au dat tutulor părțile ce le au avut cumpărate și dăruite întocmai precum în zapise li se cuprinde și precum mai sus arătat nedespărțindu'l pe plan cu nici o culoare spre a se cunoaște mai bine.

Am făcut din partemi şi izlazului sau moşii oraşului două trăsuri :

I-a Antâia trăsură despre oraş din linia pietrelor arătate pe plan la No. 1 şi 2, din hotarul moşiei Vălcelele a D-lor fraţilor Mărgăriţi până in linia pietrilor (pe plan la No.) 4 şi 5 despărţitoare de moşia Bahnele a Monastirii Babeni eşind stânjeni una mie nouă sute nouă zeci şi patru No. 1994 precum în plan să vede.

A doua trăsură despre Milcov din malul Milcovului din linia stăpânirii moşii Vălcelile şi până în peatra după plan la No. 5 hotaru Mănăstirii Băbeni a eşit stânjeni două mii două sute patru zeci No. 2240 precum în plan să vede.

Care fac masă stânjeni două mii o sută şeapte spre zece No. 2117, iar pogoane face 2143 socotit din raion şi până la malu apii Milcovului.

N. B. Pe acest islaz a clădit Monăstirea Sf. Ioan numit Ceardacu, un sat ca de ani 25 locuit acum de vre o 40 familii, care sat sa cunoaşte că l'a clădit Mănăstirea numai în temeiul pământurilor ce cunoştea că are în această moşie.

Şi cu toate că mai pretinde vechilul Monastirii a'i încuviinţa comisia de bune zapisele cu leat 1677 Marte 30, leat 1790 Iunie 29, leat 7193 Maiu 6 şi leat 7199 Noembrie 25.

Dar i s'a răspuns de către comisie că pomenitele zapise poate să fie bune pe cât se atinge de alte moşii care se cuprind în ele fiind de moşia Cârligele şi de Mândreşti, iar pentru moşia oraşului n'au nici o înclinare ; mai pretinse încă D-l vechil că pentru care pricină nu'i dă comisia 33 de locuri de prăvălii şi 4 locuri de casă cuprinse în cartea de hotărnicie din leat 7200 Iulie 1-iu a 12 boeri, căruia s'a dat răspuns că acea carte de hotărnicie să vede defăimată prin o altă carte de hotărnicie din leat 7213, prin care alege nu numai părţile Monastirii Sf. Ioan din acest oraş, dar încă şi părţile celor lalte monăstiri şi părtaşi cu prilejnl alegerei ce au făcut acei hotarnici părţilor Monastirei Sft Ioan, şi care de aste hotărnicii se afla trei la Monastirea Râmnicu şi mai multe la mainele unora din orăşeni, şi care hotărnicie din leat 7213 să vede întărită de răposatul Domn Constantin Vodă Basarab în leat 7214 şi de răposstul Domn Mihai Racoviţă la leat 7250, care întărire să află în original la Mănăstirea Râmnicu, trecându-să şi

aici în copie sub litera I foaia 47 şi lit. J foaia 47, spre a să vedea, şi cerând D-lui Vechilului M. sf. Ioan ca să ne arate acea hotărnicie din leat 7213, zice că n'o are mănăstirea de cât pe cea cu leat 7200 pe care comisia n'a putut'o crede şi lua în băgare de seamă pentru două cuvinte, întăi fiind defăimată prin o altă carte de hotărnicie mai nouă, şi care după pravilă se desputernicează singură; şi al doilea se vede că de aceea s'a defăimat, căci unele vând vânzători prin zapisele lor, şi altele aleg acei hotarnici prin a lor hotărnicie, părtinind pe monastire, căci Mardoz prin zapisul său cu leat 7191 Iulie 1 între pământurile ce le vinde monastirei, vinde numai trei prăvălii, iar în pomenita hotărnicie aleg acei hotarnici 33 prăvălii.

Asemenea şi în zapisul lui Dumitru Cioroagă cu feciorii lui între 11 pământuri ce vinde monastirei, vinde numai un loc de casă şi unul de stupină, iar în pomenita hotărnicie aleg patru locuri de casă.

Pe aceste dar temeiuri comisia a fost silită de a alerga la zapisele monastirii ce are de cumpărători şi danie de la moşnenii Focşăneni şi 'i s'au ales părţile ce mai sus s'au arătat, cu care părţi monastirea sfântul Ioan călca o enormă întindere de locuri nu numai a orăşanilor jeluitori, dar şi ale orăşanilor proprietari şi ale celor l'alte mănăstiri. Adică cu pretext de cotul Tăbacarilor ce'l avea cumpărat de la Tudorache Jelăboiu şi George Dudui şi alţi, stăpânea mai două mahalale, Tăbăcarii şi mahalua Sfântul George.

Cu pretext de cotul mormintelor ovreeşti stăpânea şi călca iraşi două mahalale Bahnele şi grădinari.

Şi cu pretext că are 31 pământuri în câmp se muncea a cotropi toată moşia s'au islazul oraşului, pe care cu toate muncile nici în ziua de astă-zi n'a putut să ajungă la scopul său, căci orăşanii şi-au păscut şi 'şi pasc vitele, fără să-i supere cine-va din partea mănăstirei de erbărit, pentru care şi însuşi năstavnicul monastirei n'a putut tăgădui în leatul 1845, când 'i s'a cerut relaţie cinstitului departament al credinţei cu deosebire însă, că el să întemeiază pe cinci cuvinte la toate dreptăţile sale, la care şi comisia 'şi alătură temeiurile sale şi observaţiile sale refutând fie care articol în parte al pomenitului năstavnic, însă :

I) Pentru art. 1-iu, unde arată pomenitul năstavnic că oraşul Focşani era clădit pe 5 proprietăţi, trei bisericeşti şi două proprie-

tăriceşti, la această arătare a lui comisia acum întâmpină mari neadevăruri, după cercetările ce au făcut tuturor sineturilor înfăţişate de către toţi proprietarii feţei bisericeşti şi mirenaşti că acest oraş se află clădit pe nouă feluri de proprietăţi, precum mai sus s'a arătat.

II) Cât pentru islazul sau moşia oraşului din raion şi până apa Milcovului, acest islaz nici năstavnicul nu-l poate tăgădui, că a fost tot deauna slobod de a paşte vitele oraşului nu ca har al mănăstirei, precum arată acel năstavnic pentru embatichiere, după moşia monăstirei, căci de era (după cum zice) ca moşie a mănăstirei, ca har numai pentru ai săi embatichieri pentru ce ar fi lăsat şi pe cei l'alţi proprietari cu locuri ohavnice, precum şi pe embatichierii celor lalte monastiri, ce toţi trec mai bine de două sute, fie-care cu câte 5 vite cel puţin, care fac mai bine de o mie vite străine, ce să hrănesc pe acel islaz de ani nepomeniţi fără nici o plată.

Ar fi de crezut ? ca monastirea cunoscându-şi că are moşie în islaz şi dreptul de proprietate să lase un aşa mare folos, în vreme ce năstavnicii pentru un sărac ticălos embatichier nu lasă nici doi lei al embaticului ci 'l închidea şi 'l zălogea ca să scoată acei doi lei (precum este cunoscut înaltei stăpâniri că şi în acest an Monastirea a abuzat cu cerere de embatic).

Către aceasta aceşti năstavnici ai monastirei în mai multe rânduri s'au muncit a hrăpi orăşanilor acest islaz prin feluri de chipuri, când făcându-să că c dă cu arendă, când puind pe unii din locuitorii oraşului Focşani Moldavii să-l are, dar orăşani tot d'auna 'şi-au pus peptul a'şi apara dreptul lor străbunesc, tăind plugurile acelor Moldoveni (precum se face dovadă din alăturata mărturie a celor mai bătrâni boeri şi neguţători din Moldavia) sub litera . . fila . . Tot in ast-fel de chipuri Monastirea 'şi întindea laţurile sale până când în vremea Domniri răposatului Domn Grigore Ghica (Clitorul Monastirei) când orăşani voind a 'şi mai apara drepturile vetrelor lor strămoşeşti şi al islazului prin canalul judecăţilor isprăvniceşti, unde în loc de a'şi afla îndestularea s'a pomenit pârâţi de isprăvnicat şi de Năstavnicii de atunci către Domn sub categorie de revoltanţi politici, şi Domnia trimeţând om Domnesc cu poruncă a ridicat puind în fiară pe unii din orăşani şi s'au dus la Bucureşti unde pe unii ţiindu'i sub arest mai multe luni, acolo abea 'i au slobozit,

iar pe alți sau exilat. Aceasta a fost roada ostenelilor de atunci a acelor orășani și dreptatea dobândită, care au năduşit o într'înşi până la suirea pe tron a Mării sale fostului Domn George Bibescu, când a protestat nedreptățile suferite de la cei lalți Domni și ctitori a acestei sfinte Mănăstiri prenoind reclamația lor de drepturile părintești.

III) Cât pentru ceea ce mai arată tot în acea relație sau raport acel Năstavnic, că Mănăstirea voind a păzi în viitor o mai bună rânduială, a alcătuit o condică de înscrisuri din leat 1835, chemând pe toți orașani de a iscăli în acea condică și că ei a venit de bună voea lor iar nu siliți, și că au făcut'o potrivit altor înscrisuri ce au mai avut orășani date la Mănăstire ; această iară este neadevr căci-mai siliți de cât aceasta nu se putea, alt fel fiind îngroziți din vremea trecută ceea ce pătimise părinți lor în Domnia răposatului Domn Grigore Ghica, perzându'și starea prin închisori, cinstea prin defăimare de criminali politici și vremea perdută în zădar fără a putea dobândi vre-un rezultat favorabil pentru dreapta lor moșie și pentru întreg orașul, ce putea alt mai biae face sub Domnia altui Domn din leat 1835 iarăși ctitor al acestei sf. Mănăstiri, căci putea și atunci a li să mai întâmpla o altă catastrofă tocmai ca cea dintăi, iar nu pentru ceea ce zice că fie care având înscrisuri de la Monastire de mai înainte, neadevăr mare, căci de avea ast-fel de înscrisuri la alcătuirea condici, trebuia să le popriască Mănăstirea și să le ție la sine, cărora cerându-le Mănăstirea să le vază și ea măcar unele din ele, zise vechilul, că mănăstirea nu le mai ține, fiind-că nu s'a îngrijit a le păstra, din care să înțălege, că n'a mai existat nici o dată ast-fel de înscrisuri, s'au și de ar fi fost, numai de ale acelor embatichieri adevărați ai mănăstirei ce îi are pe locurile sale bune și drepte.

IV) Cât pentru ceia ce se zice, că dintre jeluitori să văd iscăliți în jalbă doui trei boeri și din neguțători prea puțini, la aceasta, n'are nici un cuvânt pravelnic, căci ei ca devălmași pe locul lor strămoșescu poate să jeluiască și mai puțini pentru un folos obștesc, și este primit de toți devălmașii, precum se vede acum că toți de obște reclamă în contra călcărilor ce li să face de către cea laltă devălmașie a Mănăstirii stăpânind o enormă călcare atât în oraș cât și în câmp cu niște drepturi foarte mici. Iar pentru aceea ce zice, că unii sunt de curând în acest oraș din alte

părţi veniţi, la aceasta nu poate fi nici o piedică pravalnică că şi aceştia, când cumpără proprietate, o cumpără cu toate drepturile ci mai vârtos; când sunt şi primiţi de cei lalţi vecini moşneni ca devălmaşi cu dânşii şi la pagubă şi la câştig, aceasta vedem că şi pravilile o consfinţesc.

V) La cuvântul ce şi-'l mai arată Cuv. Năstavnic. şi punctul de dreptate ce şi'l mai închipueşte că-'l are, unde zice că moşnenii orăşeni nu are nici un temeiu la cererea lor propuind, că li-au trecut paragrafia din pravilă. şi aici o propoziţie ce nu-şi are locul, căci să supozeze cineva, că ei au tăcut din anul 1803, cându-şi avea ohavnică stăpânire, şi de când a început Mănăstirea a călca pe orăşeni cu întinsori peste dreptele ei cumpărături şi danii), până în anul 1845, când au reclamat călcarea, ce le o face, la Mărirea Sa fostul Domn Bibescu, iar nu poate fi paragrafie în pravilă, căci călcare de paragrafie n'are, şi mai vârtos că ei tot deauna au stăpânit ca devălmaşi atât în oraş cât şi în câmp, căci de era oraşul pe moşia Mănăstirii, precum arată Cuv. Năstavnic, la ce dar mai cumpăra necontenit locuri înfundate de la orăşeni, să lăsăm pe cele mai vechi dar năstavnicii mănăstiri din leat 1803 şi până în leat 1841 cumpără neîncetat locuri de la moşneni precum în aşternutele mai sus documente să arată destul de lămurit.

Către aceasta, orăşenii mănăstirile şi cei lalţi proprietari sunt devălmaşi şi acum să despart din devălmăşie de către mănăstiri, când aceasta o putea face şi acum şi peste o sută de ani, afară de aceasta să mai poate lua o lămurită dovadă, că aceste prigoniri n'au contenit nici în leat 1817 în vremea domnirii răposatului Domn Caragea, când însişi năstavnicii acestei Mst. prin jalba lor către pomenitul Domn în leat 1817, Febr. 14, prin care mişcă şi prenoeşte singuri aceasta prigonire, cerând că să le orânduească boeri hotarnici, ca să le aleagă şi sa le hotărască moşiile şi locurile din Focşani, care jalbă s'a înfăţişat de către vechilul mănăstirii arsă în trei colţuri, şi să poată lua o mai lămurită dovadă din alăturatul jurnal în copie sub No. 10 fila 30 lit. V. (pagina 156).

Să adăugim încă. că şi orăşenii au reclamat către Domnul, Grigore Ghica reaua întrebuinţare a devălmăşii Mănăstirii sf. Ioan supărându-i întâi ca cu mila către mănăstire. apoi că cu o datorie necesarie ; dar n'au avut noroc la nici o justiţie a le acorda un drept ce, nu numai pravilele li'l dă dar şi dreptul cuvânt.

Că oraşul Focşani şi cu toată moşia s'au izlazul să face cu-

rată dovadă că au fost moştenesc chiar din sineturile şi ale mănăstirilor, şi ale altor proprietari. Că mănăstirile nu pot figura că devălmase în acest oraş de cât în două feluri : 1) ca cumpărătoare, 2) ca devalmaşe.

Că mănăstirile, ceea ce ar fi avut lipsă după sineturi trebuia să li să dea de către orăşeni fireşte dacă ei le-ar fi călcat, prin urmare dar şi mănăstirile dacă au păşit peste ceea ce le glăsueşte sineturile nu trebue să hrăpească şi să ţie un pământ al unor strănepoţi, de la care le-au făcut şi pe ele devălmaşe şi proprietare în moşia lor.

Şi de mai zice Cuv. Năstavnic că mănăstirea stăpâneşte de este peste 150 de ani şi orăşanii nu o tăgădueşte, ci zice că poate să fie şi de o mie de ani aceasta nu face nimic, că ei nu zice că mănăstirea nu are locuri şi părţi în acest oraş şi în moşie, de cât zice numai, că peste ceea ce are s'au întins cu stăpânirea în moşia lor şi în părţile lor, şi acum n'au cerut alta de cât să se mărginească mănăstirea în ceea ce îi scrie sineturile, iar nu mai mult.

Intru acest chip fiind curgerea pricinii de lucrarea disbaterilor şi lămurirea ce au făcut comisia împrejurărilor acestei pricini, s'a alcătuit această relaţie potrivit instrucţiilor Cinstitului departament al credinţei din anul 1847 No. 4233, precum şi luminatei resoluţii a Mării Sale fostului Domn George Bibescu, pe care relaţie împreuna cu planurile prin Cinstitul departament din lăuntru, cu respect o supune la cunoştinţa Mării Sale spre a să hotărâ de înălţimea sa cele de cuviinţă întru aceasta.

S'au alcătuit în oraşul Focşani în anul una mie opt sute cinzeci Noembrie în şapte zile.

Hotarnic şi Inginer George Scipion — 1850 Noembrie 7. Focşani
Stolnicul Dimitrie Misirescu
K. Robescu — Teodorache Fleva
Radu Bonţescu — Zamfir Sihleanu
Ioan Petrescu — N. Şonţu Căpitan
Ioan Cojocaru — Nediscifrabil (staroste)
Dumitru Cojocaru — Vasile Călcâiu
Ene Belea — Ioniţă Mărculescu
Ioniţă Făgărăşanu

TABLOUL

Statistic al tuturor locuitorilor şi clădirilor din Focşani Munteni



No.	A cui este acea casă.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
			MAHALAUA
1	Costea Grădinaru	P'al oraş. slobod	De gard înv. cu stuf
2	Ancuța Văduva	»	» proastă
3	Ionel Găitanaru	«	» înv. cu pae
4	Ancuța Văduva	P'al măn. sf. Ioan	» cu pae
5	Florea Chiriță	»	IDEM
6	Dumitru joacă eapa	Slobod orăşenesc	
7	Andreiu a lui Pavel	IDEM	
8	Constantin Gurău		
9	Dobre Hulban		
10	Mihaiu Jălăban		
11	Stoica sin George		
12	Beciu al Mănăstirei		
13	Ioniță Gălălae		
14	Bădiu Bostan		
15	Gheorghe Bălălae		
16	Neculae Căpățână		
17	Iordache Lăcrămioară		
18	sin Stan Negoiță		
19	Ion sin Stan Negoiță		
20	Stoean Gurău		
21	Mihaiu Barbu		
22	Marin Barbu		
23	Ioniță Plăeaşu		
24	Oprea Mihalache		
25	Ion Gălălae		
26	Sava Jelăboiu		
27	Dragomira Văduva	IDEM	Un bordeiu
28	Simion Ardeleanu		»
29	Mihalache Chirilă		Gard proastă cu pae
30	Ion Buze Albe		Un bordeiu
31	Chiriță Puțaru		Gard proastă cu pae
32	Simion Rotaru		»
33	Ion Rotaru		«
34	Pricopie sin Dima		Un bordeiu
35	Toader sin Baba Uța		Cu zid prost
36	Zamfira Văduva		Casă proastă
37	Stan al Zamfiri Văduvi		Un căsoiu prost
38	Tudorache sin Petrea		Casă proastă cu pae
39	Vasile Ciobotaru		»
40	Vasile Păsăroiu		»

De când stăpânește acea casă sau loc	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
BAHNELOR		**La sf. Ion 70 lei pe an**	
De 36 ani	Face negoț	Idem 20 lei	Pământul pe care sunt aceste case dovedinduse slobod orășenesc, fără drept Monastirea sf. Ioan lua embatic, ne având documente pentru el.
De 45 ani	Șade in ea	Idem 16	
De zestre	M	Idem 20	Aceste 2 case de la No. 5 și 6 cad pe stj. 40 ce s'au ales a stăp. Măn. Sf. Ion în cot. morm Evr. după zapis. cu leat 1797 Dec. 20 și leat 1799 Noem. 20.
De la părinți		Fac. clacă la M. S. I.	
»		M	
Făcută de el			Pământul pe care sunt clădite aceste case dovedindu-se slobod orășenesc fără drept mănăstirea sf. Ioan lua embatic și nici embatikicii supuse la clacă, precum se vede în vreme că Mănăstirea n'are documente pentru el și prin urmare rămâne slobod fiind călcat.
Făcută de el			
» de 16 ani			
De la părinți			
De 40 ani			
De 4 ani			
De la părinți			
Făcut de 8 ani			
De 7 ani	E		
de zestre 20 ani		E	
De opt ani			
De 7 ani			
De 40 ani			
De 7 ani			
De la părinți			
De 18 ani			
»			
De la părinți			Pământul pe care sunt aceste clădiri de la care Mănăstirea sf. Ioan se folosea cu o clacă anuală și pentru care n'are nici un document ce iar acorda acest drept dovedindu-se slobod al orașului și calcat de mănăstire, prin urmare dar pământul trebue să'l sloboază ca pe o calcare făcută orașului.
De 9 ani			
De 8 ani			
De 2 ani	D		
De 8 ani		D	
De 3 ani			
De 18 ani			
De la părinți			
»			
De 3 ani			
»			
»			
»			
De 20 ani			
De 3 ani			
»	I	I	

No.	A cui este acea casa.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
41	Radu Chirilă	Slobod al orașului	Casă pr. cu pae
42	Alexandru Dorobanțu	I D E M	I D E M
43	Ion Chirilă		
44	Dobre sin Ene		
45	Constandin sin Iene		
46	Ion Potlog		
47	Ion Pleșu		
48	Stan Pleșu		
49	Gavrilă sin Stan		
50	Bucur sin Dima		Un bordeiu
51	Toader sin Pavel		«
52	Manole Grădinaru Pus îngrijitor de Mihalache Plaino		«

MAHALAUA

No.	A cui este acea casa.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
53	Alexe Rachieru	Slobod al orașului	Gard proastă cu pae
54	Pascu Cojocaru	P'al orașului	I D E M
55	Gheorghe sin Măcroaica	I D E M	
56	Rada Văduva		
57	Alexandru Dulgheru		
58	Logofătu Gheorghe Toea		
59	Logofăt Ștefan Căpățână		Gard învelit cu stuf
60	Idem		»
61	Stoean Grădinaru		Gard învelită cu pae
62	Neculaiu Grădinaru		»
63	Ganciu Grădinaru		»
64	Denciu Grădinaru		»
65	Nedelcu Grădinaru		»
66	Belciu Grădinaru		De gard cu pae
67	Anghelina Văduva Grădină.		idem
68	Dobre Grădinaru		
69	Neno Grădinaru		
70	Ilie Ceobotaru		
71	Stoeanița Văduva		Un bordeiu prost
72	Rusin Grădinaru	»	De gard cu pae
73	Sofiica Văduva	»	»
74	Idem	P'al bis. Donie	»
75	Micu sin Voicu	Slobod al orașului	»
76	Kir Vasile Călcăiu	»	De zid bună
77	Stan Bacanu	»	Gard învel. scânduri
78	Login sin Hristea	»	»

De când stăpânește acea casă s'au loc.	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
De 3 ani	Șade in ea	**La Mst. Sft. Ion pe an** Fac. cl. M. S. I.	Pământul pe care sunt aceste clădiri de la care Monst. St. Ioan se folosea cu o clacă anuală și pentru care n'are nici un document ce i'ar acorda acest drept, dovedindu-se slobod al orașului și calcat de Monastire, prin urmare dar pământul trebue să'l sloboază ea pe o caloare făcută orașului.
I D E M	I D E M	I D E M	
De 4 ani		Pe an 60 lei	
GRADINARILOR			
De 2 ani	Șade în ea	Idem embatic 60 lei	Pământul pe care sunt aceste clădiri se dovedește că este al orașului slobod și stăpânit prin călcare de Monastirea Sft. Ioan, luând embaticul arătat numai sub pretextul a 40 stânjeni ce are în Coțul Mormintelor Evreești calcă două mahalale. Prin urmare ca calcare trebue să'l sloboază, neavând nici un document în unire cu fapta.
De 10 ani		» » 30 »	
De 3 ani	I d e m	» » 25 »	
De 4 ani		» » 12 »	
De 2 ani		» » 25 »	
De zestre		» » 40 »	
De 2 ani	Face negoț	» » 60 »	
Părintească	Șade în ea	» » »	
De 40 ani	I D E M	» » 25 »	
De 4 ani		» » 25 »	
De 7 ani		» » 25 »	
De 30 ani		» » 70 »	
De 8 ani		» » 25 »	
De 20 ani		» » 25 »	
De 12 ani		» » 25 »	
De 14 ani		» » 50 »	
De 15 ani		» » 25 »	
De un an		» » 25 »	
De 10 ani		» » »	
De 7 ani		» » 36 »	Locul acestei case dovedindu-se cu suma stânj. că este al bis. Donie după sineturile înfățișate, comisia l'o dă s'o stăpânească.
De 25 ani	Cârciumă	» » 25 »	
Idem	Idem	» » »	
De 10 ani	Șade în ea	» » 25 »	Slobod orășenesc și stăpânite prin calcare de Mst. Sft. Ioan, fără nici o putere de document.
De 8 ani	Idem	» » 50 »	
De 4 ani	»	» » 25 »	
De 6 ani	»	» » 25 »	

No.	A cui este acea casa.	Pe al cărui pământ este	Cel fel de clădire are
79	Neculaiu Grădinaru	Slobod oraşului	Gard înv. cu scând.
80	Ion sin Dumitru Albu	Idem	»
81	Stoica Văduva		»
82	Stancu Sârbu		»
83	Bucur Văcaru		Un căsoiu prost
84	Neculaiu Gogeanu		Casă proastă
85	Ion Boi Negri		De gard proastă
86	Gheorghe Mocanu		»
87	Vasile Unguroiu		»
88	Moise Ungureanu		»
89	Zaharia Vizitiu		»
90	Ioniţă Vizitiu		De Gard proastă
91	Stoean Sârbu		»
92	Ion Ganea		»
93	Gheorghe sin Simion		»
94	Ioniţă Aprodu		Casă proastă 1 căsoi
95	Velicu Sârbu		Un căsoiu prost
96	Avram Sârbu		De Gard cu pae
97	Radu Sârbu		»
98	Melcu Sârbu		»
99	Neculae Urman		Casă cu scânduri
100	Stoeana Văduva		Idem
101	Ioan Ciupitu		
102	Rada Văduva		
103	Manolache Olaru		
104	Valcu Sârbu		
105	Alexandru Sârbu		
106	Neculaiu Aprodu		
107	Smaranda Văduva		
108	Iorgu Popoviciu		
			MAHALAUA
109	D. Anastase Miron	P'al d-sale ohav.	Zid bună cu scânduri
110	D. Ioniţă Mărculescu	» biser. Donie	»
111	D. Nobilu Lupu Roset	»	»
112	D. Lupu Roset	»	»
113	D. Anastase Mironescu	Ohavnic al său	De zid învelită cu fer
114	Alexe Rachieru	» bis. Donie	De gard cu pae

De când stăpânește acea casă sau loc.	Cu ce se folosește dela acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
De 6 ani	Șade în ea	Emb. 25 lei pe an	Ca mai înainte
De 4 ani	I D E M	I D E M	Pământul pe care sunt aceste clădiri s'a dovedit slobod al orașului și stăpânit prin călcare de Monastirea sf. Ioan fără nici o putere de document ce ar îndreptăți pe Monastire să ia acest embatic anual. Prin urmare ca călcare trebue s'o sloboază, nefiind a sa ci a orașului.
De 15 ani			
De 4 ani			
De 5 ani			
De 3 ani			
De 3 ani			
De 3 ani			
I d e m			
De 5 ani		Lei 50 pe an	
De 7 ani		Lei 25 pe an	
»		I d e m	
De 5 ani			
De 10 ani			
Idem			
De 5 ani			
De 3 ani		Lei 15 pe an	
De 12 ani		Lei 25 pe an	
De 9 ani		I d e m	
De 2 ani			
De 8 ani			
De 10 ani			
De 13 ani			
De 6 ani			
De un an	Vânz. de vin	Lei 50 pe an	
DONOAE			
De zestre	Cu vînz de vin	Nimic	Stăpânire veche fără prigonire de când stăpânește fără document I se alege a stăpâni ca și până acum.
»	Idem	La bis. D. 30 l. pe an	Locurile acestor clădiri fiind ale bis. Donie, atât după vechea hotărnicie din leat 1755 cât și după alte zapise precum și după hotărnicia din leat 1841 Maiu 1, dovedindu-se în dreaptă stăpân. după suma st. comis. i le alege a și le stăpâni tot ca și până acum.
De 9 ani cumpărătoare		Idem Idem } 70	
De zestre	Șade în ca	Nimic	Fără doc. dar cu stăp. veche fără nici o prig. i se alege a stăp. tot ca acu.
De 10 ani	Cârciumă	La bis. D. 25 l. pe an	Locul casei fiind prop. Donie după doc. înfățișate, i se alege a le stăpîni precum le-a stăpânit și până acum.

No.	A cui este acea casă.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
115	Pitarul Mihalache Ionescu	Slobod orașului	De zid înv. cu scd.
116	Iacob Ungureanu	P'al bis. Donie	De gard îv. cu pae
117	Pitaru Mărgărit	»	«
118	Tănase Bogoiu	P'al epis. Buzău	«
			Șoseaua și spatele
119	Marghioala Mosgosoaea	P'al bis. Donie	Idem părăginită
120	« K. K. Marița Gimbolu	«	«
121	Biserica Donie	«	«
122	D. Atanase Iconomu	P'al oraș. slobod	De zid cu șindrilă
123	Potropop Petrea	«	«
124	Friderich Șeifer	«	«
			MAHALAUA
125	Bocner Carîtașu	P'al bis. Donie	«
126	Serdar Teodorache Fleva	P'al Orașului	«
127	Preotul Iordan	«	«
128	Stolnicu D. Misirescu	Ohavnic al seu	De zid bună
129	D. Constandin Hristodor	Ohavnic	«
130	Gheorghe Croitoru	»	De gard cu pae
131	(	»	«
132	(D. Ioniță Mărculescu	»	De zid
133	A lui Gheoghe Bacanu	»	De gard cu pae
134	Ancuța Vĕduva	»	«
135	Iordana Văduva	»	«
136	Iordache Țigară	P'al Bis. Donie	«
137	Preotu Zamfir	»	de zid cu scânduri
138	(D. Ioniță Márculescu	Ohavnic	de gard cu pae
139	(		

De când stăpânește acea casă sau loc	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
de 10 ani	Chir. 200 l. an	La măn. sf. Ioan	Fără drept Monastirea Sf. Ion 'și inșusise acest loc neavând document pentru el.
de 12 ani	Cârciumă	La bis D. 25 l. pe an	Locul acestor două clădiri fiind al bisericei Donie după doc. înfățișate, se alege de comisii a le stăpâni ca și până acum.
zestre	Cârciumă	Idem 25 pe an	
de 10 ani	Șade în ea	La epis. Buzeu 15 l.	Acest loc îl stăpânește episc. Buzău și i se cuvine, pentru care și comisia i l'a ales potrivit doc. înfățișate și trecute în condică.
Sfântului Ioan			
de 15 ani	Șade în ea	La bis. Donie	Locul acestor clădiri fiind al bis. donie după documentile trecute și în condica aceasta, i se alege și de comisie, fiind însă dreaptă stăpânire.
de 15 ani	»	Idim ctitoră Biserică	
	»	La sf. Ioan nimic	Locurile acestor case fiind slobode ale orașului, rău, Monas. Sf. Ioan 'și insușise dreptul a lua embatic neavând documente, stăpânite prin ca'care.
de 6 ani	Cu chirie 800 l	»	
de 8 ani	Șade în ea	La sf. Ioan 90 lei	
DONIE			
de 12 ani	Ferărie	La bis. Donie 90 l.	Locul acestei case fiind al bis. Donie după actele înfățișate, i se alege al stăpâni ca și pînă acum.
de 3 ani	Șade în ea	Nimci	Locurile acestor case s'a dovedit ale orasului slobode stăpînite prin călcare de măn. sf. Ioan.
de 14 ani	»	Lei 20 la măn. s. I.	
de 15 ani	»	Nu dă nimic	Fără documente, dar cu stăpînire veche fără prigonire, i se alege tot ast-fel
de 32 ani	»	»	Cu stăpânire veche fără prigonire și cu acte pe care acum le-a înfățișat.
de 19 ani	»	»	Cu stăpînire veche fără prigonire precum a apucat de la moșteniți lui.
»	»	»	Cu zapise, însă leat 1892 Octom. 5, 1805 Iunie 20, 1818 Iunie 11 și 1831 Martie 15, după care i s'a ales din drum spre gîrlă dupe cum și stăpînește.
de 55 ani	»	»	
de 10 ani	Cu chirie 52 l.	»	cu stăpânire moștenească
de 50 ani	Cu chirie 80 l.	»	Idem
de 50 ani	Cu chirie șade și in ea	»	Idem
ide. Moldova	Șade în ea	La bis. Donie 25 lei	Locul acestor clădiri fiind al bis. Donie după documentele i se alege de com. al stăpîni ca și pînă acu.
idem		Idem 25 lei pe an	
de 20 ani		Nimic	Cu 3 zapise form., însă leat 1827 Oct. 18, 1839 August 23 și 1842. Octombrie 25, ce sunt în Cotu Moldovei.

No.	A cui este acea casă.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
140	D. V. Mihalache Vitănescu	P'al Bis. Donie	de zid cu scânduri
I	**și II Maidanul ă'l mare D-nul**	**Dohtor Lascar o-**	**havnic și D-l Sărdar**
141	D. Anastase Lascăr	Al seu ohavnic	de zid cu scânduri
142	Zlati Gáitănaru	P'al b-r. sihleni	de gard cu pae
143	Jupineasa Gherghina	«	de gard cu scăd.
144	Stan Măcroiu	«	«
145	D. Kal[illegible]ni	«	de zid cu scânduri
146	Biserica Buna Vestire	P'al Or. slobod	
147	Alecu Neculet	«	de zid cu scânduri
148	D. Mihalea	«	grădină
149	D. Mihalea	«	de zid bună
150	D. Panaite Costea	«	
151	D-na Marghioala Calimah	«	de zid cu scànduri
152	D. Pitar Iancu Parasch.	P'al b-r. sihleni	«
153	Preotul Radu Duhovnicul	«	«
154	D. Gheorghe Corbu	«	«
155	D. Postel Ivan	P'al seu ohavnic	de gard cu scànd.
156	D. Niță Rădulescu	«	«
157	Manole Croitoru	P'al b-r. sihleni	de gard cu pae
158	Nicolai Buboc	«	«
159	Bareț Rusu	«	de zid
160	Vasile Budnaru	«	idem
161	Preotul Radu Duhovnicul	P'al orașului	de gard cu pae

De când stăpânește acea casă sau loc	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și cine	Observații
de 7 ani	șade în ea	La biserica Donie 14 lei 20 p.	Locul acestei case fiind al bisericei Donie după documente comisia îl alege al stăpâni și de acum înainte intocmai.
Theodorache	**Fleva**	**nimic**	Cu actele din leat 1812 Maiu 20 1824 și 1840 Martie 10 s'a ales a stăpâni întocmai fiind bune.
de la părinți	șade în ea	Nimic	Cu 7 acte, însă leat 7260 Sept. 23, 7262 Aug. 4, 1762, Decemb. 4. 7265 Noembr. 1, 1820 August 14. 1838 Genarie 10, după care i s'au ales a'l stăpâni intocmai.
de 42 ani	idem	la S. Ioan 25 l. an	Locurile acestor case fiind ale boerilor sihleni după documentile înfățisate, precum în resoluție se vede trecute, se aleg de comisie pe seama D-lor pomeniților, iar Mt. S. Ion rĕu lua embatic nefiind ale ei.
		idem nimic	
	cu vân. de vin șade în ea		
cum. de 1 an	șade în ea	idem 20 lei	Pe pământ slobod al orasului si stăpînit prin calcare de Monastirea Sf. Ioan, neavând nici un drept a lua acest embatic anual.
de 3 ani	idem	idem 50 lei	
de 5 ani	idem	idem 30 lei	
	idem		
	idem	la nimeni nimic	Locul pe care sunt aceste clădiri fiind a boerilor sihleni după documentele infațisate ce se vĕd si în relație trecute sau ales de comisie pe seama pomeniților si rĕu Monas. Sft. Ioan lua embatic nefiind al ei
de 60 ani	idem	la S. I. 25 l. pe an	
de 7 ani		la sihleanu 32 l. an	
de 5 ani	vânz. de vin	nimic nimenui	Cu 4 zapise, leat 1794 Mart. 16 1838 Fevr. 22, 1842 August 13, si 1842 August 25, i s'a ales a stapani întocmai.
	idem	idem	Cu stăpânire veche fara prigonire însa n'are documente. i s'a ales.
	șade în ea	la sihleni lei pe an	Locul acestor cladiri fiind a boerilor sihleni dupa documentele infațisate cum în relație sa vede li se alege de comisie a le stapani precum se vede.
	cu c. 100 l. an	idem	
de 7 ani	cu c. 350 l. an	la S. Ioan 16 lei an	
de 9 ani	dogărie	idem 30 lei	
de 7 ani	șade în ea	idem nimic	P'al orașului calcare de Monastirea Sft. Ioan fara nici un document.

No.	A cui este acea casă	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
162	Niță Baboiu	P'al orașului	De gard cu pae
163	Vama Nouă	P'al b-r. sihleni	de zid bună
164	Floarea Blănaru	P'al orașului	de zid cu scânduri
165	Dascalu Theodosi	«	«
166	Monastirea Sft. Ioan	P'al Măn. S. Ioan casă	de zid cu scânduri
167	Costache Nepot lui Pir	P'al or. slobod	idem
168	Sandu Blanaru	P'al M. S. Ioan	loc sterp
169	Gheorghe Sârbu	Ohavnic	loc sterp
170	D. Ene Belea	Slobod p'al or.	Idem, case mari
171	Gheorghe Orzaru	idem	de gard cu scând.
172	Rusanda văduva	idem	idem
173	Vâlcu Moldoveanu	idem	idem
174	A. Ivănoaiei	Ohavnic	idem
175	Dinica Dediu	idem	de zid cu scânduri
176	Logofătu Gavril	idem	scaun de carne
177	Gheorghiță Hagi Călin	idem	de zid
178	Gheorghiță Hagi Călin	idem	idem
179	Beciul Sf. Ioan	P'al măn. Sf. Ion	idem
180	Monastirea Sf. Ioan	idem	idem
181	Magdalena Monahia	P'al orașului	de zid cu scânduri
182	Teodor Plăpămaru	idem	casă proastă
183	Gheorghe Croitoru	idem	idem
184	Tinca văduva	idem	de gard cu pae
185	Beciul Pit. Alexandrescu	idem	idem
186	Preotul Toma	idem	de zid cu scânduri

De când stăpânește acea casă sau loc	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
de 12 ani	șade în ea	St. Ioan 25 lei	P'al orasului stăpînit prin călcare de monastirea sf. Ioan fără nici un document.
		idem 25 lei	Locul acestei clădiri este al boerilor Sihleni după documentele înfățișate, i s'a ales de comisie.
de 5 ani	idem	idem 16	P'al orașului călcat de monastirea sf. Ioan fără drept de a putea lua acest embatic.
de 7 ani	idem	idem 321	
	pe cine pune Mănăst.		Această casă cu locul ei s'a ales a monastirei sf. Ioan după zapisile lui G. G. H. Călin vecin cu acest loc care a dovedit că este a monastirei.
	idem		Orășenesc, stăpînit prin călcare de Monastirea sf. Ioan fără documente.
	cu nimic	M. S. I. să cuvine a lua embatic	Acest loc este al măn. sf. Ioan ce'l are cu zapisul din leat 1803 Iunie 6 al Cimbrului Blănaru.
de 5 ani	vânz. de vin	nimenui nimic	Luat cu stăpînire fără sineturi dar cu veche stăpînire si fără prigonire
de 20 ani	șade în ea		Slobode orășănești și stăpânite prin călcare de monastirea sf. Ioan, fără nici o putere de documente.
	vânz. de vin		
	șade în ea		
de 17 ani	vânz. de vin	la Sf. Ioan 40 lei	
	idem prigon.	nimic	Cu sineturi si cu stăpînire veche fără prigonire de când le au în stăpînire.
	idem prigon.	nimic	Cu sineturi si cu stăpînire veche fără prigonire de embatic ci numai de călcare cu vecinul de alaturi.
	căsăpie	nimic	Fără sineturi ci numai stapînire veche fără prigonire.
	cârciumă	nimic	Cu documente si cu veche stapânire dupe cum a apucat de la perinții sei.
părintești	șade intr'însa	nimic	
	vânz de vin		Pentru aceste 2 numere 179 si 180 de si n'a înfețisat monastirea sf. Ion sinet, dar i sa ales cetre comisie.
	monastire		
de 3 ani	șadé în ea	la Sf. Ioan 25 lei	Clădirile se dovidește pe pământul orașului și stăpânite prin calcare de Monastirea Sf. Ioan fără nici un document care ar în-
idem	idem	nimic	
de 5 ani	idem	nimic	
de un an	idem	idem 25 lei	
		nimic	
de 3 ani	șade în ea	idem 20 lei	

No.	A cui este acea casă.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
187	Atanase Grecu	P'al orașului	de zid cu scânduri
188	Casa reposatului Vrana	»	de gard idem
189	D-l Gavrilă Popescu	»	
190	Idem	»	gard cu scânduri
191	Catinca Greaca Văduva	»	»
			ULIȚA
192	Părintele Macsin	Al său hohavnic	de zid cu scânduri
193	Gh. ginerele lui Stoean	P'al orașului	I D E M
194	Niță Bondrea	Ohavnic	
195	Safta Songhira	«	
196	Kir Costache Constandin	»	
197	Ilie Ionescu	»	
198	Dumitrache Robescu	»	
199	Alecu al Pastioae	»	
200	(Remer Spițeru	P'al orașului	
201	(idem	»	
202	Tasiica Kalpakcirea	Măn. Râmnicu	
203	Alecu Pastioae	Ohavnic	
204	Kir Ioniță Făc.	»	
205	Kir Ene Belea	P'al orașului	
206	Prăvălia D. Mărculescu	»	
207	Ionică Costandin	»	
208	Nicu Șerbescu	P'al Măn. sf. Ion	
209	Nicu Șerbescu	P'al bis. Ioan	
210	Ion Theodoru	Preotu Răducan	

De când stăpânește acea casă sau loc	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
De 15 ani	Șade în ea	La sf. Ioan 16 lei	dreptăţio să ia aceste embatichii de pe un pământ străin.
De 12 ani	»	Nimic	
De 4 ani	»	Idem 36 pe an	
De 12 ani		«	
L U I			
De 16 ani	Șade în ea	I D E M	Cu stăpânire veche fără prigonire de când a apucat'o, i s'a ales tot ast-fel.
De 30 ani	»		Orășănesc călcat
de la părinți	Vânz. de vin		După zapisile leat 7214 August, 1771 Iulie 22 și 1830 Febr. 13 comisia alege a 'și-o stăpâni ca și acu.
de moștenire	I D E M		Cu stăpânire veche fără documente dar fără prigonire după cum a stăpânit'o și moșteniți d-ei.
de zestre			Fără documente dar cu stăpânire veche fără prigonire cum a stăpânit și înzestrătorii.
de moștenire			Fără document ci numai buna stăpânire fără prigonire cum a avut'o și părinții d-lui.
de zestre			Fără documente, dar veche stăpânire precum a stăpânit'o și înzestrători D-sale.
de moștenire			Cu zapisul din leatul 1776 Iunie 4 de la părinți săi întocma.
De 2 ani	Spițerie	La sf. I. 130 l. an	P'al orașulni' călcat de mănăstirea sf. Ioan și fiind-că nu are documente rău 'și-a însușit acest anual embatic.
De 15 ani	Calpaccirie	La M. Rm. 20 l. an	Al monastirei Rîmnicu după documentele înfățișate trecută în astă condică, i se alege și de comisie al stăpâni precum la stăpânit.
	Chir. 580 l. an		Cu zapisul din leat 1805 Iunie 17 de la părinți săi cum a și stăpânit'o.
De 18 ani	Calpacciu		Fără documente, ci numai stăpânire eche fără prigonire.
	Boeangerie	la Sf. I. 25 lei	P'al orașului și rău Monastirea sf. Ioa lua embatic după un pămint străin.
De un an	Căvăfie	Idem 30 lei	Una din cinci dughenițe ale monastirii sf. Ioan după zapisul din leat 1799 Noembrie 20 al lui Toader Jelăboiul.
de zestre	«	Idem 70	
De 2 ani	«	La bis D.62 l. pe an	A bisericei Donie
de zestre	Cu chirie 300 l	Nimic	Cu hotărnicia din leat 1791 Iulie 10

No.	A cui este acea casa.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
211	Șetrăreasa Kița	Ohavnic	De zid cu scânduri
212	D. Slav	P'al măn. sf. Ion	
213	(Anastase Dimitriu Levră	P'al Măn. sf. Ion	
214	(	«	
215	Prăvalia Mon. Sft. Ioan	»	
216			
217	Jupineasa Haida	»	M
218	Mincu Pavel	»	
219	Pavlache Theodosiu	»	
220	Mărioara Văduva	»	
221	Kir Gheorghe Petrov	Iord. Botescu	E
222	Costache Zamfirescu	»	
223	Petre Căba u	P'al orașului	
224	Pavel Dun triu	»	
225	Ioniță Cofetaru	Iord. Botescu	D
226	Tudorică Curelaru	»	
227	Gheorghe Boeangiu	P'al orașului	
228	Kir Alexe Băcanu	»	
229	Pităreasa Zinca Ioneasca	»	
230	Kir Dumitru Kara	»	
231	Kir Pavel Dumitriu	»	I
231	Idem	»	
232	Pităreasa Zinca	»	
233	Pavel Dumitriu	»	
234	Ilinca Bucătăreasa	Orășenesc	
235	Kir Dumitru Bacanu	»	
236	Idem	»	
227	Kir Neculae sin Liben	»	
238	Ioniță Ursescu	»	
239	Idem	»	

De când stăpânește acea casă s'au loc.	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
de la părinți	Chirie 800 lei	nimic	Fără document ci numai cu stăpânire veche fără prigonire de la părinți.
de zestre	Idem 500		Trei din cinci dughenițe ale monastirii sf. Ioan cuprinse în zapisul din leat 1799 Noembrie 20 a lui Toader Je'ăboiu cu cea de la No. 208 de sus fac patru.
de la părinți	vânz. de vin băcănie		
	Chirie 500 lei		Locul de pivniță din ulița fântâni al M-rei sf. Ioan de la Stoean Diaconu dupĕ zap. din leat 1768 Iunie 17.
	idem 900		
De 26 ani	băc. ch. 1100	La sf. Ioan 100 lei	Ale M-ri sf. Ioan una din cinci dughenițe cuprinse în zapisul din leat 1799 Noembrie 20.
De 3 ani	băcănie	Idim 60 lei	Călcate de M-rea Sf. Ioan neavind documente fiind ale orașului rău însușește acest embatic.
de zestre	cov. ch. 1100	Nimic	
»	chirie 400 lei	Fiind clădirea a Mănăstirei plătește numai ch.	A mănăstirii sf. Ioan după zapisul din leat 7214 Maiu 20 a lui Mihaiu Abageru.
»	băcănie	Idem 100 lei	Pe pământul d-lui Iordache Botescu pe temeiul document lui cu leat 7216 Decembrie 14 și rău M-rea sf. Ioan 'și însușește acest drept.
»	cu chirie	Idem 80 lei	
De 3 ani	băcănie	la St. Ioan 30 lei	Orășenești, calcate de M-rea sf. Ioan fără nici un document.
De 5 ani	cov. ch. 1100	idem 60 lei	
de zestre	cofetărie	idem 30 lei	Pe pământul d-lui Iordache Botescu pe temeiul documentului cu leat 7216 Decembrie 14 și rău 'și insușise M-rea sf. Ioan acest drept.
De la părinți	cu chirie	idem 24 lei	
De 7 ani	boeangerie	idem 40 lei	
de un an	băcănie	idem 25 lei	
		nimic	Orășenești slobode calcate de m-rea sf. Ioan fără nici o putere de document, luând de la unii și embatic, iar de la unii nimic.
De 4 ani	băc. ch. 460 l.	idem 60 lei	
De 13 ani	cu v. de vin idem	idem 85 lei	
		nimic	
de 10 ani	băc ch. 400 l.	idem 32 lei	
de 17 ani	bucătărie	idem 20 lei	N'a înfățișat documentele ce are pentru stăpânirea veche și rămâne tot orășenesc.
	prec. ch. 145	idem 22 lei	N'a înfățișat documentele
		idem	
zestre	cov ch. 360 l		Orășenești slobode
	băcănie		
	vân. vin 1450		

No.	A cui este acea casa.	Pe al cărui pământ este	Cel fel de clădire are
240	Liben Mungiu	Ohavnic	De zid bună
241	Tudorache Cavafu	»	«
242	Idem	»	«
243	Idem	»	«
244	Dumitru B[illegible]anu	Post. I. Petrescu	«
245	Ion Găină	Ohavnic	«
246	Kir Gheorghe Vasiliu	Smaran. Pastia	«
247	Gheorghe Barca	pe al Bondrei	«
248	Gheorghe Bulibașu	Ohavnic	de zid cu scânduri
249	Bulibașu Teodose	»	
250	Mănăilă Brutaru	pe al Bondrei	I D E M
251	Idem	idem	
252	Dumitru Grecu	idem	
253	Idem	idem	
254	Gheorghe Ungureanu	ohavnic	
255	Idem	idem	
256	Tudorache Glăvan	idem	
257 258	Ioniță Miercă	ohavnic ale D-lu	De zid
259	Tudorache Glăvan	ohavnic	»
260	Idem	Epis. Buzeului	«
261	D. Pitar Sterea	Mănăst. S. Ioan	de zid bună
262	Tasiica Culculeasa	Epis. Buzeului	«
263	Toader Slate	I D E M	«
264	Pastia Olaru		»
265	Kir Mincu Pavel		idem proastă
266	Zamfir al Mariei Sârboice		»
267	Toma al Mărioarei		»
278	Zoița Văduva		»
269	Sanda Pârvuleasa Văduva		»
270	Idem		»

De când stăpâneşte acea casă sau loc	Cu ce se foloseşte de la acea clădire	Ce embatic plăteşte şi la cine	Observaţii
	vânz. de vin	nimic	N'a iufăţişat documentele
	băcănie	«	N'a înfăţişat nici un document, se apără numai că nu plăteşte şi nici nu a plătit embatic.
	băc. ch. 256 l.	«	
	căvăfie	«	
	băc. ch. 615 l.	«	N'a înfăţişat documentele
zestre	prec. ch. 315 l		Stăpânire fără documente şi fáră prigonire pentru embatic.
»			Al d-lui Ion Bondrea după zapisile din leat 1825 Decem. 9 şi 1827 Iulie 15 de 3 stînjeni, comisia încuviinţează a stăpîni tocmai.
«			
de 2 ani	băc. ch. 495 l.		Fără documente şi fără nici o prigonire de embatic.
»	idem 450 lei		
de 30 ani	ch. 350 pe an		Ale d-lui Ion Bondrea după zapisile din leat 7211 August 24, leat 7256 Iunie 20 şi leat 1777 Maiu 15 a lui Iordache Căpitanu comisia i le alege ale stăpâni ca si până acum.
«	brutărie		
	ch. 350 pe an		
de ani 19	băc. ch. 250 l.		Idem
	vânz. de vin	nimic	Cu săpînire fara sineturi si fara prigonire.
	băcănie	«	Fără sineturi şi fără prig.
de moştenire	băc. ch. 340 l.	«	Fără sineturi şi fără prig
	băcănie	Căzut în stăpânirea d-lui Mărculescu cu trei zapise leat 1820 Oct. 14, leat 1823 Martie 18 şi 1844 Martie 20 adeverit de tribunal.	Aceste 2 numere a le d-lui Ioan Marculescu ce le are de la Ion Bondrea pentru care au înfaţisat Bondrea zapisile cn leat 7211 Aug. 24, 7256 Iulie 2 si leat 1777 Maiu 15 se alege si de comisie precum se vorbeste.
de 4 ani	pescărie		
de moştenire	abag. ch. 270	nimic	Fără sineturi şi fără prig.
	vânz, de vin	epis. Buzăului	Al epis. Buzeu ales si de catre comisie potrivit documentelor înfaţisate, care sunt în condica aceasta.
	idem	măn. sf. Ioan	Al man. sf. Ioan dupe zapisul din leat 7196 Martie 13 pentru 2 dughenițe pe care este această cladire.
de moştenire	băc. ch. 225 l.	epis. Buzău 20 lei	Locurile acestor nouă prăvălii al episcopii Buzău cercetânduse de comis. sau găsit în dreaptă stăpânire a epis. potrivit doc. înfăţişate, care doc. sunt aici în prescurtare. Pentru care sa ales şi de comisie ale stăpâni ca şi până acm având drept a lua cuviinciosul embatic.
de 17 ani	precupeţie	Idem lei $20\frac{1}{2}$	
de 26 ani	olărie	idem lei 20	
	băcănie	idem lei	
de 27 ani	vânz. de vin	idem lei 20	
de 12 ani	precupeţie	idem lei 20	
de la părinţi	olărie	idem lei 15	
»	vânz. de vin	idem lei 28	
»	chirie 120 lei	idem lei 40	

No.	A cui este acea casă.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
271	Pitaru Sterea	Orășenești	de zid bună
272	Toma Orzaru	»	de zid proaste
273	Idem	»	
274	Zamfir Chiriță	»	
275	Manda Văduva	»	
276, 277	Ale Schitului Rogozu	Epis. Buzăului	
278	Steria Cantaragiu	P'al orașului	
279	Idem	»	
280	Radu Bonțescu	P'al orașului	
281	Hristea Vișinote		
282	Idem		
283	Idem		
284	Idem	IDEM	
285	Zoița Văduva		
286	Ion Cojocaru		IDEM
287	Idem		
288	Dumitru Cojocaru		
289	Asanachi Mihu		
290		P'al măn. st. Ion	
291		»	
292	D-l Vasilache Polizu	»	
293		»	
294		Ohavnic	
295	Pitaru Mihalache Ionescu	»	
296	Pitarul Dinică Robescu	»	
297	Mincu Pavel	Orășenesc	
298	Serdaru Costache Robescu	ohavnic	
299	Pit. Costache Periețanu	P'al orașului	
300	Biserica Robescului	»	
301	Scoala Normală	»	

De când stăpânește acea casă sau loc.	Cu ce se folosește dela acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
	ch. 2335 lei și un beciu	la St. Ioan 60 lei	
de la părinti	bc. și vân.vin	idem) 60 lei	Slobode ale orașului și călcate de mănăstirea sf. Ioan fără nici un document luând și embatic.
»	idem	idem)	
de 11 ani	br. ch. 360 lei	idem 50 lei	
de 30 ani	olărie	idem 10 lei	
	vânz. ch. 405		Locurile acestor prăvalii cu aratatele No. fiind ale episcopiei dupe documentele ce au infațisat i sau ales si de catre comisie.
	cis. ch. 135		
de 24 ani	băc. ch. 270	la Sf. Ioan 25 lei	Slobode al oraș. și călcate măn. sf. Ioan fără drept luând și embatic.
»	bărb ch. 230		
de 20 ani	băcănie	idem 50 lei	Pe pământul orașului stăpânit prin călcare de Mănăstirea sf. Ioan fără nici o putere de document care ar îndreptăți în luarea embaticului anual.
de 30 ani	prăv. închisă	idem 35 lei	
«	cov. chir 375.		
	covrigărie		
de 30 ani	han cu odăi	idem 35 lei	
de 9 ani	vânz. de vin	idem 50 lei	
de 18 ani	cis. ch. 270 l.	idem 80 lei	
de 8 ani	cojocărie		
de la părinți	idem	idem 105 lei	
	han cu odăi	idem	
	cârc. ch. 162	Mânăstirei St. Ioan	S'au ales monastirei sf. Ioan 8 stinjini se stapineasca din hanul d. Vasilache Polizu, care este cladit si pe loc ohavnic pentru trei pravalii cumparate de la Dumitru sin Cirstea Mirdoz cu zapis din leat 7191 Iulie 1.
	idem 180 lei	»	
zestre	han cu odăi	»	
	cis. ch. 162-20	»	
	croitorie id.	nimic	Din acest han este 8 st. a man. sf. Ioan iar 12 st. ai d-sale ohavnic dovediți din sineturile ce au înfatisat.
zestre	șade in ele	idem	Fara documente dar cu stapanire veche fara prigonire, cum a ținut și inzestratorii d-lui.
de 18 ani	idem	idem	Cu foae de zestre din leat 1830 Febr. 12 și cu mărturie din leat 1839 Aug. 4
	beciu h. odăi	la Sf. Ioan 6 lei	Orășenesc călcat de sf. Ion
de la moșneni	șade în ele	nimic	Cu zapisile leat 1801 Ian. 20 leat 1805 Maiu 8 și leat. 1805 Maiu 14.
de 30 ani	idem	la Sft. Ioan 20 lei	Orășănești și călcate de măn. sf. Ioan fără nici un drept de document
»	idem	«	
»	învață copiii	«	

No.	A cui este acea casă.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
302	Pit. Iancu Paraschivescu	Ohavnic	loc sterp
303	Tănase Dimopol	P'al orașului	han de zid
304	Pit. Costache Argintoeanu	»	de zid
305	C. C. Safta Șonțina	Ohavnic	I D E M
306	Serdaru Ghiță Sonțu	P'al orașului	
307	Cluceriu Gheorghe Ciurea	»	
308	Pit. Iordache Șonțu	Ohavnic	
309	Pit Iancu Pastia	P'al orașului	
310	Mihalache Manolescu	I D E M	
311	Paharnicul A. Borănescu		
312	Pit. Iorgu Măicănescu		
313	Ene Feraru		De gard cu scând.
314	Arestul Poliției		de zid
315	Nicolai Ciobotaru		de gard cu scând.
316	Ștefan Ciobotaru		»
317	Toma Cojocaru		»
318	D-tru sin Anghel Martin		»
319	Casa Poștei		»
320	Medelniceru Tistu		»
321	Alecu Rafailă		de zid bună
322	Tănase Gologăneanu		De gard înv. cu sc.
323	Dima Calpacciu		de zid
324	Radu Bonțescu		idem
325	Ion Teodor		idem
			ULIȚA VECHE ȘI
326	Zaharia Ioan	bis. Sf. Treime	De zid bune
327	Idem	al bis. Jălăboi	»
328	Iorgu Costescu	ohavnic	»

De când stăpânește acea casă sau loc.	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
de la părinți		nimic	Cu stăpânire veche fără prigonire de când s'a pomenit cum au ținto și părinți d-lui
de moștenire	han cu odăi	la Sf. Ioan lei	Orășenești și călcate de Mănăstirea sf. Ion neavind nici un doc. pentru ele.
de 2 ani	șade în ele	idem 20 lei	
de 40 ani	I D E M	nimic	Fără documente dar cu stăpânire fără prigonire după cum a stăpânit'o și Moșteni d-lui.
»		lei 20 la Sft. Ioan	Orășănești și călcate de măn. sf. Ioan neavând nici un document pentru ele.
de 2 ani		»	
de 7 ani		nimic	Fără document dar cu stăpânire veche după cum a stăpânit'o și cei dinaintea d-sale.
de 5 ani		»	Orășănești și călcate de Mănăstirea sf. Ioan fără nici un sinet.
de la părinți		»	
»		»	
de zestre		»	
de 2 ani	herărie	la Sft. Ioan lei	Clădite pe pământul orașului și fără nici o putere de document Mănăstirea sf. Ioan își însușise stăpânirea luând acest embatic fiind călcat.
»	nimic	nimic	
de 3 ani	lucre. în ea	la Sft. Ioan 60 lei	
de 2 ani	»	idem 25	
»	»	idem 25	
»	»	idem 35	
»	»		
»	»	idem	
de un an	șade în ea	idem 42	
«	vânz. de vin	idem 80	
»	idem	idem 60	
»	han cu odăi	idem	
»	șade în ea	idem 25	
SPATELE POȘTEI			
de zestre	cu chi. 1106	la Sf. Treime 20 l.	După foaia de zestre din leat 1838 Ianuarie 12.
»	covrigărie	la Bis. Jălăboiu 70	Cu trei acte însă leat 1771 N-brie 2 și altu tot cu acel leat, și altu leat 1707 Martie 25 după care stăpânește
de la părinți	vânz. de vin	nimic	

No.	A cui este acea casă	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
329	Bălaşa Covrigăriţa	p'al oraşului	de zid bune
330	Prăv. M. St. Ioan	»	
331	Tache Pastia	p'al M. Râmnic	IDEM
332	Ioan Bărbieru	p'al oraşului	
333	Racoviţă Măcelaru	»	
334	Măriuţa cu Bolta	p'al M. Rìmnic	
335	Vasile Brutaru	Jumĕtate ohavnic Jumĕtate orăşenesc	
336	Mincu Cişmegiu	p'al măn. st. Ion	
337	Postelnicul Bobe	»	
338	Petroae	p'al oraşului	
339	Şetraru D. Fotin	ohavnic	
340	Ilie Cojocaru	p'al oraşului	
341	Gheorghe Cantaragiu	»	
342	Pit. Bănică Penescu	p'al M. Râmnicu	
343	idem	»	
344	Ioniţă Mărculescu	»	
345	Zaharia Ioan	p'al oraşului	
346	Păh. Costache Nicolescu	ohavnic	

De când stăpânește acea casă sau loc.	cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
de 26 ani	brut. ch. 615	nimic	Pe pământul orașului și călcate de măn. sf. Ioan.
»	vânz. de vin	la M. Sf. Ioan 15	Al măn. Râmnicul potrivit zapisului din leat 7211 Aprilie 23 al Creației Iancului Tunsu și leat 1800 Maiu 17 jalba Egumenului către Domn și rău ea măn. sf. I. emb. pentru el.
de 20 ani	bărbierie	idem 14 lei	Pe pământul orașului călcat de de măn. sf. Ion.
de 16 ani	vânz, de vin	idem 40 lei	
»	căsăpie.	la Mân. Sf, Ioan	Al mănăstirei Râmnicu potrivit zapisului leat 7720 Martie 10 al Tomei Blanaru, și rău ea mănăstirea sf. Ioan embatic pentru el ne având document.
de un an	ch. 230 lei	idem 24 lei	Slobod orășănesc și călcat de mănăstirea sf. Ioan.
	idem 270	idem 40 lei	Al mănăstirei sf. Ioan după zapis leat 1839 Noembrie 19 locul cu beciu stricat coprins în acest zapis.
	idem	idem 20	Idem al măn. sf. Ioan locu de prăvălie cu zapis din leat 1768 Iunie în 17.
	idem 180 lei	idem 20	Slobod orășănesc.
de la părinți	idem 360	nimic	Cu veche stăpânire fără prigonire cum a apucat de la părinții săi care tot ast-fel a stăpânit.
de zestre	idem 180	idem nimic	Slobod orășănesc
de la părinți	șade în ea	la Sft. 12 lei	Pe al orașului călcat de măn. sf. Ioan fără nici un temeiu.
de un an	ch. 300 lei		Al măn. Râmnic după doc. înfățișate i sau ales si de către comisie.
de zestre	șade în ea	nimic	Fără doc. dar cu stăpânire veche fără prigonire.
	han cu odăi	idem	Cu 2 zapise însă leat 1827 Sept. 20 și leat 1728 O-brie 12 i se cuvine.
de zestre	idem	la Sf. Ioan 55 lei	P'al oraș. și călcat de M. sf. Ion fără nici un doc.
de la părinți	idem	nimic	Fara documente dar cu stapânire veche fara prigonire cum a ținut'o si parinti d-lui.

No.	A cui este acea casă	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
347	Radu sin Ion Chelu	Măn. Râmnicu	de ḑid bună
348	Dumitrache Robescu	ohavnic	»
349	Marghioala Văduva	Epis. Buzăului	» proastă
350	Gheorghe Bărbieru	p'al M. Râmnicu	»
351	Post. Ioan Petrescu	ohavnic	de ḑid bună
352	Ioana Stoiculeasa	p'al orașului	»
353	Mitohu Vărzăreștilor	al vărzăreștilor	»
354	Ioniță Popicaru	p'al orașului	de zid proastă
355	Gheorghe Țiganu	«	»
356	Nicolai Bălălău	p'al M. Râmnic	»
357	Enache Costescu	Ohavnic	loc sterp
358	Duță al Draginei	P'al orașului	casă proastă
359	Enache Urzică	ohavnic	»
360	D. Iancu Belez,	»	»
361	Grigore Potop	»	loc sterp

De când stăpânește acea casă sau loc.	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
de zestre	șade în ea	la M. Rîmnic 12 lei	Locul acestei case fiind al măn. Râmnicu după documentele înfățișate i să alege și de către comisie al stăpâni ca și pină acum.
	cu chirie	nimic	A d-lui Dumitrache Robescu cumpărat de la Marghioala Văduva care a stăpânit'o ca ohavnică fără sineturi precum a apucat'o și ea.
	ch. 146 l. p. an	epis. Buzeului	Locul acestei case fiind al sf. Nicolae Nouă Metoh Episcopii Buzău sau ales și de către comisie potrivit documentelor înfățișate.
de 20 ani	bărberie	la M. Râmnic 12 lei	Locul acestei case fiind al măn. Râmnicu după documentele înfățișate i să alege și de cătră comisie al stăpâni ca și până acum.
	han ch. 810 l.	nimic	Cu 7 zapise leat 7259 Ianuarie 24, 1759 Fev 27, 1820 Sept. 12 1821 Ghen. 13, 1832 Mai 21, 1833 August 22 și 1835 Martie 10.
	vânz. de vin	60 lei la sf. Ioan	P'al orașului stăpânit prin calcare de M. sf. Ion fără nici un temeiu.
	»	»	Nu au înfățișat documente dar nici prigonire nu mijlocește de nicăeri.
de la părinți	«	idem 12 lei	P'al orașului și stăpînit prin călcare de M. sf. Ion fără nici un document.
de 20 ani	herărie	idem 20 lei	
de 3 ani	vânz. de vin	la M. Râmnicu 24 l.	Al M. Râmnicu după doc. înfățișate se văd și aici in condică i se alege de comisie al stăpâni ca și pină acum.
»	»	nimic	Cu trei zapise leat 1768 Iunie 14, 1801 Aprilie 25 și 1845 Iulie 16 după care și stăpânește.
de 28 ani	ch. 80 l. pe an	la sf. Ioan 25 lei	Orășenesc calcat de Mănăstirea sf. Ioan fără drept.
de la părinți	chirie	nimic	Fără documente dar cu veche stăpânire fără prigonire moștenire părintească după cum s'au aflat.
»	ch. 26 l. pe an	»	Fără documente dar cu veche stăpânire fără prigonire de la părinți cum a găsit'o.
«	»	»	Fără documente, dar este moștenire moșnenească, căzută de la neamul său ce era moșneni.

No.	A cui este acea casă.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
362	Matei Feraru	P'al Măn. st. Ion	Casă de zid
363	Tănase Cojocaru	Epis. Buzeului	idem
364	Dumitru Cojocaru	»	»
365	Marin Căldăraru	Ohavnic	»
366	Gheorghe Vizitiu	Epis. Buzeului	»
367	Ion Chiriță	Safta lui Bondre	proastă
368	Gheorghe Ciolac	P'al orașului	de zid proastă
369	Tache Țiganu	»	«
370	Ion Călin	Ohavnic	»
371	Grigore Carabet	pe al M. Brebu	casă proastă
372	Idem	ohavnic	gard cu scânduri
373	Anghel Armeanu	P'al orașului	»
374	Radu Serichieru	»	»
375	C. C. Frosina Trufandoae	Ohavnic	»
376	Tudorache Țiganu	P'al orașului	»
377	Grigore Țiganu	Biser. armenești	»
378	Dumitrache Gulumuz	»	»
379	Năstase Trimbiceru	Ohavnic	»

De când stăpânește acea casă sau loc	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
De 10 ani	han cu odăi	lei 60 la Sft. Ioan	Al măn. sf. Ioan cumpărat de la Ștefănache Țigănescu cu zapisul leat 1819 Octombre 26.
de la părinți	Șade în ea ca chiriaș cu 90 lei pe an	12 l. Episc. Buzău	Locurile acestor case fiind ale Episcopiei Buzău după documentile înfățișati să aleg și de comisie ca să le stăpânească.
idem	șade în ea	12 lei idem	
De 3 ani	Căldărărie	nimic	Cu zapis din leat 1814 Octombrie 17 (să află la femeea Safta lui Bondrea.
de 26 ani	Șade în ea	2 lei Episc. Buzău	Al Episcopiei Buzău fiind după documentile înfățișat i s'au ales și de comisie.
De 43 ani	cojocărie	27 lei la numita	Cu zapisul lui Ion Gâtlan din leat 1776 Noembre 20 stăpânește întocmai.
	Șade în ea han cu odăi	la Sft. Ioan 70 lei	Orășănesc calcat de M. sf. Ioan fără nici un document.
de zestre	șade în ea	nimic	Fără documente dar cu stăpânire fără prigonire după cum a apucat de la înzestrători.
De 18 ani	»		Nu a înfățișat documente Mănăstirea.
de la părinți	Chir. 180 l. an	nimic	Cu stăpânire veche fără prigonire cum a apucat de la părinții săi i se cuvine.
de 6 ani de la părinți	chirie 230 lei șade în ea	la S. Ioan 20 l. an	Pe al orașului călcat de mănăstirea sf. Ioan fără nici o putere de document.
de la părinți	han cu odăi	nimic	Cu 2 acte: dieată din leat 1813 Ghenarie 4 și foe de zestre din leat 1815 după care și stăpânește întocmai.
de 40 ani	herărie	la Sft. Ioan 50 lei	Pe al orașului și rău Mănăstirea sf. Ioan lua embatic de la pămînt străin.
de 40 ani	șade în ea	»	Aceste case fiind clădite pe locul bisericei Armenești după documentele ce au înfățișat i se alege și de către comisie a și le stăpâni întocmai.
de 23 ani	»	»	
de la părinți	»	nimic	Fără documente Dar cu stăpânire veche fără prigonire de la părinți.

No.	A cui este acea casă.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
III	Loc slobod maidan	al lui Oprea sin	Dinu Feraru
380	Dumitru Feraru	bis Armenești	casă proastă
381	Oprea Feraru	ohavnic	»
382	Tudoran Heraru	»	»
383	Schitu Dălhăuți	Schitu Dălhauți	»
384	Nicolai Bălălău	st. Nicolai tabac.	»
385	Ion Găină	p'al orașului	De zid bună
386	Lucsandra Văduva	»	De gard proastă
387	Tudorache Calpacciu	»	»
388	Gheorghe Brutaru	»	»
389	C. C. Frosina Trufanda	ohavnic	»
390	Protopopul Ioan	p'al orașului	De zid bună
391	Petrea Cojocarul	al M. Băbeni	proastă
IV	Nicolai Potop	»	loc sterp
392	Necula Beldea	»	casă proastă
393	Panait Blidărescu	p'al orașului	case de did buna
394	Muciu Cișmegiu	»	»
395	Pit. Ghiță Fotin	Ohavnic	»

De când stăpâneşte acea casă sau loc	Cu ce se foloseşte de la acea clădire	Ce embatic plăteşte şi la cine	Observaţii
		nimic	Cu două zapise leat 1839 D-brie 4 adeverit de Tribunal la 1840 Maiu 7, şi altu cu leat 1850 Iunie 10.
de 8 ani	herărie	»	Locul acestei case este al Biserici Armeneşti după documentele înfăţişate i s'a ales.
de 40 ani	idem	»	Cu trei zapise leat 1801 Martie 9 leat 1812 Maiu 8 şi leat 1813 D-bre 2, lung stânjini 14 şi curmezişul 13½.
idem	idem	»	Cu zapis din leat 1841 Aprilie 28 adeverit de judecătorie la No. 23.
idem	han cu odăi	la S. I. 50 l. pe an	Nu a înfăţişat documente.
idem		» »	Orăşănesc şi moşnenesc.
	vânz. de vin	idem 22 lei	Nu a infăţişat documente biserica fiind biserică Orăşănească i se cuvine fiind făcută de moşneni.
de 8 ani	idem	idem 50 lei	
zestre	şade în ea		Pe al oraşului călcate de mănăstirea sf. Ioan fără nici un drept.
de 18 ani	idem	idem 25 lei	
de moşneni	idem	nimic	Cu 2 acte diată din leat 1813 Ghenare 4 şi foaea de zestre din leat 1815 i se cuvine cum şi stăpâneşte.
de 3 ani	idem	la S. Ioan 40 lei an	Orăşănesc.
de 15 ani	idem	idem 25 lei	Nu a înfăţişat Mănăstirea documente dar s'a dovedit din a lui Nicolae Potop vecin cu acest loc.
de moştenire		idem	Cu trei zapise însă leat 7251 Martie 15 7260 Iulie 14 şi leat 1824 Septembrie 5 cu răscumpărare la Octombrie 27.
de 8 ani	vânz. de vin	la St. Ioan 22 lei	Acest loc are act cu leat 7253 Decembrie 10 şi rău Mănăstirea sf. Ioan lua embatic.
	şade în ea	idem 26 lei	Orăşăneşti şi fără drept Mănăstirea sf. Ioan lua embatic.
de 10 ani	cu chirie	idem 26	
de la părinti	şade în ea	idem	Fără documente dar cu stăpînire veche fără prig.

No.	A cui este acea casa.	Pe al cărui pământ este	Cel fel de clădire are
396	C.C. Smaranda Pastia	ohavnic	casă de ḑid bună
397	Biserica Ghergheasa	p'al orașului	
398	Dumitrache Robescu	Ohavnic	idem
399	D. Iarca	p'al orașului	De gard cu pae
400	Dinică Ursul	»	idem
401	Asanache Panaitescu	»	de zid bune
402	Hanu Manăstirei S. Ioan	p'al măn. sf. Ion	idem
403	Constantin Jâpa	P'al b-r. sihleni	de gard cu pae
404	Nastasia Văduva	«	idem
405	Constantin Rusu Zidaru	P'al orașului	idem
406	Iane Țiganu	«	idem
407	Tudoran Heraru	P'al orașului	idem
408	Ghiță Cobzaru	P'al b-r. sihleni	idem
409	Vasile Țiganu	»	idem
410	Anica Văduva	»	idem
411	Pitaru Steria	p'al orașului	de zid bună
412	Iliea Preoteasa	»	de gard cu pae
413	Tudor Croitoru	P'al b-r sihleni	idem cu scânduri
414	Alecu Paraschivescu	Ohavnic	de zid
415	Anița Văduva	»	de gard cu scînduri

De când stăpânește acea casă sau loc	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și cine	Observații
de 30 ani	șade în ea	la Sf. Ioan 26 lei	Fără documente dar cu stăpânire veche fără prigonire.
	Biseric pustie	nimic	**Biserică a orașului**
de 14 ani	șadé în ea	nimic	Cu sinet din leat 7208 Maiu 5 a lui Popa Arsene fiind-că celalte i s'au luat de tâlhari i se cuvine.
	idem	la Sf. Ioan 16 lei	Slobod orășănesc și călcat de mănăstirea sf. Ioan fără nici o putere de document.
	idem	nimic	
	han și grădin.		Al mănăstiri sf. Ioan loc de casă și de stupină după zapisul din leat 7196 August.
de 3 ani	șade în ea	la Sf. Ioan 25 lei	Casele acestea cad pe locul boerilor Sihleni ce li s'au ales după documentele înfățișate precum să vede osebit și pe plan și fără drept Mănăstirea sf. Ioan lua embatic de la ele.
de 20 ani	idem	idem 8 lei	
de la părinți	idem	idem 25 lei	Orășănesc și rău Mănăstirea sf. Ioan lua embatic după un pământ străin.
de un an	idem	idem 12 lei	
de 48 ani	chirie 70 lei	nimic	Cu zapis de cumpărătoare din leat 1841 Aprilie 28 adeverit de judecătoria la No. 23.
de un an	șade în ea	la Sft. Ioan 25 lei	Casele aceste cad pe locul ce s'au ales boerilor Sihleni după documentele înfățișate precum și pe plan se vede și fără drept lua embatic Mănăstirea sf. Ioan.
idem	idem	idem	
idem	idem	idem	
	idem		Slobod orășenesc și călcat fără nici un drept de mănăstirea sf. Ioan.
de 22 ani	idem	idem 7 lei	
de un an	idem		Aceasta cade pe locul ce s'au ales boerilor Sihleni după documente și rău mănăstirea sf. Ioan ea embatic.
De la părinți	idem	nimic	Fără documente dar cu stăpânire veche fără prigonire de la părinții săi.
idem	cu chirie	la Sft. Ioan 3 lei	Fără documente dar cu bună stăpânire de la părinții săi.

No.	A cui este acea casă	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
416	Logofătu Costea	ohavnic	de gard cu scînduri
417	Preotul Alicsandru	p'al orașului	de zid bune
418	Logofătu Ștefan	»	idem
419	Gheorghe Barca	ohavnic	idem
420	Vasile Paraipan	»	idem
V	Vasile Chiciuc	epis. Buzău	loc sterp
V	Ioan Mărculescu	ohavnic	»
421	Păuna Văduva	P'al orașului	proastă de gard
422	Rosin Măcelaru	»	«
423	Constantin Brătilă	Ohavnic	de zid bună
424	Stan Lăcătușu	episcopii Buzău	gard cu scînduri
425	Preutu Mihai	»	»
426	Iancu Croitoru	»	»
427	Preutu Nicolae	»	»
428	Irina Văduva	»	»
VI	Teodor H. Petrea	ohavnic	loc sterp
			MAHALAUA
429	Log. Mărgărit Economu	p'al orașului	de zid
430	Costache Nicolau	«	»
431	Sanda Văduva	«	de gard proaste
432	Nicolai Ciubotaru	«	«
433	Costache Donici	«	»
434	Artimon Ungureanul	p'al orașului	De gard cu pae
435	Doica Stana	»	»
436	Stoica Dragan	»	»
437	Neculai roade Heru	»	»

De când stăpâneşte acea casă sau loc	Cu ce se foloseşte de la acea clădire	Ce embatic plăteşte şi la cine	Observaţii
de la părinţi	şade în ea	la M. Sf. Ioan 3 l.	Fără documente dar cu veche stăpânire.
De 6 ani	idem	idem 26 lei	Călcat de mănăstirea sf. Ioan neavând document pentru ele.
de 16 ani	idem	idem 14 lei	
	idem	nimic	Cu documente dar nu lea înfăţişat.
De 2 ani	han cu odăi	idem	Cu mai multe zapise însă leat 1798 Maiu 5, 1804 Aprilie 14, 1810 Ghenar 5. şi 1845 Noembrie 16.
de un an		la Epis. Buzeului	Acest loc sterp însă 2 stânjeni este al episc. Buzău după documente.
de 10 ani		nimic	Cu trei acte însă leat 1785 Iulie 8 1785 Septembrie 10 şi 1840 Iunie 20.
de 20 ani	şade în ea	La sf. Ioan 8 lei	Orăşănesc calcat de sf. Ioan fără nici un document.
de 60 ani	vânz. de vin	idem 20	
De 6 ani	şade în ea	nimic	Stăpânire fără prigonire.
	chirie	la epis. Buzeului	Locul pe care sunt aceste clădiri fiind ale episcopii Buzău după documente i se alege şi de comisie.
	şade în ea	«	
De 2 ani	idem	la epis. 28 lei	
	idem	la episcopie	
De 3 ani	ch. 260 lei	idem 32 lei	
de un an		nimic	Făcut schimb cu Maica Hafilina Monahia cu zapisul din leat 1842 Aprilie 20 cu prăvălia din calea.
POŞTEI			
de zestre	şade în ea	la Sf. Ioan 20 lei	26 stânjini din grădina Log. Mărgărit (locul lui Dobre Măcelaru) este pe al episcopii Buzăului iar curtea şi casele pe pământ orăşănesc.
De 12 ani	»	Idem 20 lei	Clădirile acestea sunt pe pământul oraşului şi călcat de mănăstirea sf. Ioan care lua acest embatic după un pământ străin fără nici un document.
	»	idem 12 lei	
de 8 ani	»	idem 12 1/2 lei	
de 12 ani	»	idem 25 lei	
de un an	şade în ea	la St. Ioan 25 lei	Clădirile acestea sunt pe pământul oraşului ca nota de mai înainte.
de 15 ani	»	idem 8 lei	
de 16 ani	»	idem 16 lei	
	»	idem 16 lei	

No.	A cui este acea casa.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
438	Radu Surugiu	P'al orașului	de gard cu pae
439	Vasile Chișu	»	»
440	Ion Ungureanu	»	»
A	Loc Sterp	»	
			MAHALAUA SF.
441	Beciu Mânăs. Sft. Ioan	P'al M. S. Ioan	de zid bun
442	Irina Văduva Armeanca	Ohavnic	Idem
443	Stolnicul D. Misirescu	idem	Idem
444	Vasile Paraipan	idem	Idem
445	Ioniță Făgărășeanu	P'al orașului	loc stèrp
446	Maria Țiganca Văduva	p'al M. Râmnic	casă de gard
447	Dobrică Feraru	idem	idem
448	Preutu Ioan Botea	idem	idem
449	Anica Văduva	idem	idem
450	Dumitru Heraru	idem	idem
451	Bis. Sf. Nicolai Vechiu	p'al M. Râmnic	de zid
452	Dumitran Heraru	idem	de gard cu scàndu.
453	Dinică Borănescu	Ohavnic	de zid bune
454	Dinu Chesat	idem	idem
455	Karaican	idem	idem
456	Preutu Oprea	p'al M. Râmnic	idem
457	Nedelea Preoteasa	idem	idem proastă
458	Ilinca Văduva	idem	idem
459	Mărioara Văduva	idem	idem
460	C.C. Marghioala Chesat	ohavnic	de zid bune

De când stăpânește acea casă sau loc.	Cu ce se folosește dela acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
de 20 ani	șade in ea	la Sf. Ioan 25 lei	Clădirele acestea sunt pe pământul orașului ca nota de mai înainte.
de 5 ani	idem	idem 16 lei	
de un an	idem	idem 25 le	Dat de oraș d-lui Iorgu Scipion Inginerul orașului.
NICOLAE VECHIU			
	han cu odăi		Al mănăstiri sf. Ioan No. 441, 216 și 215, locul de pivniță după zapisul din leat 7228 Iunie 17.
de 4 ani	bărberie	nu dă nimic	Cu zapisul din leat 1841 Noembrie 26.
	beci cu odăi l.	idem	Cu stăpânire fără documente și fără prigonire.
de 6 ani	idem idem	idem	Cu cinci zapise 1783 August 1, 1794 Noembrie 24 1815 Decembrie 9, 1827 Iunie 13 și 1842 Maiu 4.
de 2 ani		idem	Orășănesc
de 10 ani	șede în ea	la m. R. 12 lei p an.	Locul acestor cinci clădiri fiind ale Mănăstirei Râmnicu după documentele înfățișate sunt alese și de comisie ale stăpâni ca și până acuma.
de 26 ani	idem herărie	idem 15 lei pe an.	
		idem nimic	
	șede în ea	idem 22 lei	
de 18 ani	herărie	idem 35 lei	
	vânz. de vin	la M. Râmnic pe an	Locurile cu aceste două clădiri sunt ale mănăstirei Râmnicu după documente. Cu 6 zapise 1744 Decembrie 14, 1782 Decembrie 18, 1784 Maiu 30, 1797 Octombre 23, 1804 Aprilie 20 și 1830 Aprilie 22.
idem	cu chirie	nimic	
de 30 ani	șede în ele	idem	Fără documente dar cu stăpânire veche.
dat danie sch.	vânza. de vin	idem	Este al schitului Dălhăuți n'a arătat document dar stăpânește fără prigonire.
de 7 ani	șede în ea	la M. Râm. 15 l. an	Locul acestor clădiri fiind al mănăstiri Râmnicu dupe documentele înfățișate i se alege.
de 26 ani	idem	Idem 3 lei	
de moștenire	idem	Idem 10 lei	
idem	idem	Idem 10 lei	
de 40 ani	idem	nu dă nimic	Fără documente cu stăpânire veche.

No.	A cui este acea casă	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
461	H. Catrina Armeanca	p'al bis armines	de zid bune
462	Floarea Văduva Armeanca	idem	idem
463	Pit. Ghiță Panaitescu	ohavnic	idem
464	Pit. Mărgărit Dumitriu	idem	idem
465	Reposatu Comis	idem	idem
466	Frați Mărgăritești	idem	idem
467	Alecse Armeanu	idem	idem
468	Dumitrache Potop	idem	idem
VII	Potop cel Bătrân	idem	loc sterp
469	Agop Plăpămaru	p'al bis. armeneș	de gard cu scândur
470	Agop Cafegiu	idem	idem
471	Apram Tutungiu	idem	idem
X	Costache Mărgăritescu	ohavnic	loc sterp
472	Biserica Armenească	p'al bis. armeneș	clădire de zid
473	Ghinies Armeanul	idem	casă de zid
474	Metoc Schitului Dălhăuți	ohavnic	idem
475	D. Zaharia Ioan	idem	idem
476	Post. Ioan Petrescu	idem	idem bune
477	Darie Pastiesc	idem	idem
478	Pit. Alecu Alecsandrescu	idem	idem

De când stăpânește acea casă s'au loc.	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
de 18 ani	șede în ea	înv. bis. armeneas.	Locurile acestor clădiri sunt ale biserici Armenești după zapisul cu leat 7258 Aprilie 25 al Lupului sin Mușoaea, i se cuvin.
de 36 ani	idem	idem idem	
de la părinți	idem	nu dă nimic	Cu patru zapise însă leat 1764 Iunie 15, 1768 Octombre 20, 1778 Februarie 4 și 1779 Martie 10.
de 17 ani	vânzare vin	idem	Cu două zapise 1828 Februarie 4, 1830 Iunie 27.
de moștenire	șede în ea	idem	Fără sineturi dar cu stăpânire veche.
idem	idem	idem	Fără sineturi dar cu stăpânire veche.
idem	idem	idem	Fără sineturi dar cu stăpânire veche.
idem	idem	idem	Cu stăpânire veche trăgânduse din moșneni vechi.
idem		idem	Stăpânire veche de la neamul său.
de zestre	idem		Locurile acestor case sunt ale biserici Armenești cu acte din leat 7241 Iunie 20 a lui Ioniță Căpitanu Focșani către gașpar și toți armeni și leat 7251 Noembrie 7.
de 15 ani	idem		
de 2 ani	idem		
din 1849		idem	Cu trei acte leat Noembrie 28, leat 1848 August 14 și 1849 Ghenare 22.
	biserică	idem	Al biserici Armenești cu actu din leat 7241 a lui Ioniță Căpitanu și zapisul din leat 1781 Maiu 9.
	șede în ea	idem	
	idem	nimic	In stăpânirea schitului fără prigonire.
de 8 ani	idem	idem	Cu trei zapise 1780 Octombre 26, 1823 August 9 și 1847 Iunie 19.
de 18 ani	idem	idem	Cu zapisile din leat 1778 Ghenarie 12, 1839 August 14, 1844 Maiu 9, 1837 Noembrie 7. 1837 No. 86.
			Orășenesc.
părintești	idem	nimic	Fără document dar cu stăpânire veche de la părinți.

No.	A cui este acea casă.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
479	Toma Argint	ohavnic	de zid
480	Costache Botescu	idem	idem
481	Reposatu Preutu C. Piper	P'al M. Rîmnic	dărăpănată
482	Casa M. Râmnicu	idem	de zid
483	Pit. Mărgărit Dimitriu	ohavnic	idem
484	Enache Costescu	idem	idem bună
485	Dumitrache Gurănescu	idem	idem
486	Mihalache Teodor	pe al orasului	idem
487	Maria Văduva Moașa	p'al epis. Buzău	de gard proastă
488	Ștefan Rădulescu	idem	idem
489	Safta Simion	idem	idem
XI	Logofătul C. Suțul	ohavnic	loc sterp
490	Zamfira lui Tache	idem	de gard proastă
491	C.C. Frosina Trufanda	idem	idem
492	Pit. Ghiță. Panaitescu	idem	de zid bun
493	Constantin Kivu	orășănesc	idem
494	Tache Pastiescu	ohavnic	idem
495	C.C. Profira Văduva	pe al orașului	idem
496	Anton Cafegiu	idem	de gard proastă
497	Ion Romoseanu	p'al mă. sf. Ioan	maidan
498	Frosina Văduva	idem	casă proastă
499	Gavrilă Cojoacă	ohavnic	idem
VIII	Bogdan Cârstea Hăstrovici	idem	loc sterp

De când stăpâneşte acea casă sau loc.	cu ce se foloseşte de la acea clădire	Ce embatic plăteşte şi la cine	Observaţii
de 26 ani	şade în ea	nu dă nimic	Cu stăpânire veche fără documente.
de moştenire	vinz. de vin	idem	Tot ca cea de sus.
idem	ch. 55 l. pe an	la Mănăst. Rîmnicu	Casa cu No. 481 fiind pe pămêntul Mănăstirei Râmnicu după cum se vede în plan şi în relaţie.
idem	chirie	idem	Casa cu No. 482 cu toate că nu sa trecut în lista mănăstirii Râmnicu dar s'a dovedit pe pămîntul ei.
de 17 ani	şede în ea	idem	Cu zapis din leat 1830 Iunie 1 i se alege.
de la părinţi	idem	idem	Cu zapisul din leat 7232 Noembrie 15 şi 1797 Iunie 10 i se cuvine.
moştenire	idem	idem	Fără documente dar cu stăpânire veche.
de ani	idem		Orăşenesc slobod
de 40 ani	idem	la Episc. 6 l. pe an	Locul acestor trei clădiri fiind ale Episcopii Buzău după documentele înfăţişate i se alege.
de un an	idem	idem 12 le. pe an	
idem	idem	idem 8 lei pe an	
		nu dă nimic	Nu a înfăţişat documente.
de la părinţi	idem	idem	Fără documente dar cu stpăânire fără prigonire.
idem	idem	idem	Cu trei zapise leat 1803 Martie 30, 1813 Iunie 31, 1831 N-brie 27 ise cuvine.
de 19 ani	vânza. de vin	idem	Cu trei zapise leat 1813 Martie 13, 1813 Iunie 31 1815 Noembrie 27.
de la părinţi	şede în ea	la Sf. Ioan 8 lei	Orăşenesc călcat de mănăstirea sf. Ioan.
»	idem	nu dă nimic	Fără sineturi dar cu stăpânire veche de la părinţi i se cuvine.
»	idem		Slobod orăşenesc şi călcat de mănăstirea sf. Ioan fără nici un document.
de un an	idem	la sf. Ioan 50 lei	
de un an		idem 25 lei	Al mănăstirii sf. Ioan locul cumpărat de Gavrilă Cojoacă cu zapisul leat 1841 Octombrie 10.
»	şede în ea		
moştenesc	idem	nu dă nimic	Fără documente dar cu stăpânire veche.
»		idem	N're documente dar cu veche stăpânire i se cuvine acum în prigonire cu mănăstirea sf. Ioan.

No.	A cui este acea casă	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
500	Ioan Cojocaru	p'al orașului	de gard cu scân.
501	Kir Dumitru Kara	»	idem
502	Vasile Cișmigiu	»	idem
503	Costea Băeașu	»	idem
504	Ioan Negoescu	ohavnic	de zid bună
505	Iordache Cenușe	p'al orașului	proastă
506	Ioniță Cazacu		bordeiu
507	Vasile Ficioru	I D E M	«
508	Setrar D. Fotin		de zid bună
509	Pit. Neculai Verulescu		»
510	Munciu Cișmigiu		»
511	Niță Borănescu		de gard cu scându
512	Pr. Gheor. din Pânticești		»
513	Velicu		»
514	Apostol Paraipan		»
IX	Dumitru Jurju	ohavnic al său	loc sterp
515	Coman Negoescu	ohavnic al său	casă de zid bună
516	Ștefan Zavera	p'al orașului	de gard cu pae
517	Dumitru Rusu	»	»
518	Vasile Năstase Tăbăcaru	ohavnic	bordeiu
519	Milea Racoviță	»	de zid bună
520	Idem	»	»
521	Stan sin Popa	p'al orașului	de gard cu pae
522	Preutu Radu	»	»
523	D-na Margh. Racoviță	ohavnic	»

De când stăpânește această sau loc	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plăteşte şi la cine	Observaţii
de la părinţi	şede în ea	la sf Ioan 12 lei	Slobod al oraşului şi călcat de mănăstirea sf. Ioan fără nici o putere de document.
de un an	»	idem 20 lei	
de 9 ani	»	idem 20 lei	
de 15 ani	»		
de 30 ani	vânza. de vin	nu dă nimic	N'are documente dar stăpâneşte fără prigonire de când a apucat de la părinţi.
de 4 ani	şede în ea	la sf. Ioan 15 lei	Pe pămîntul oraşului şi călcat de măn. sf. Ioan fără nici un temeiu de document. Iar locul cu No. 512 este al d-nei Tinca Panaitescu de zestre ohavnic de la părinţi după foaia cu leat 1830 Februarie 16 şi i se cuvine numitei
de 5 ani	idem	idem 25 lei	
de un an	şede în ele	idem 25 lei	
de la părinţi	idem		
de 17 ani	idem	idem 8 lei	
de 9 ani	idem	idem 20 lei	
de ani	idem	idem 30 lei	
de 2 ani	vânz. de vin	idem 100 lei	
de un an	şede în ea	idem 80 lei	
»	»	idem 30 lei	
de 2 ani		nu dă nimic	Căminul casei Jelăboiului câştigândul numitu de la Judecată la tribunalul local în leat 1845 prin hotărârea cu No. 126 comisia il dă să'l stăpânească întocmai.
de 30 ani	idem	idem	Fără sineturi dar cu stăpâni e veche i se alege.
de 26 ani	idem	la sf. Ioan 70 lei	Orăşenesc călcat de mănăstirea sf. Ioan.
de la părinţi	idem	idem	
idem	idem	nu dă nimic	Cu stăpânire veche fără prigonire de şi fără sineturi i se alege.
idem	vânza. de vin	idem	Fără documente dar cu stăpânire veche.
idem	şede în ea	idem	Tot ca cea de sus i se cuvine.
de 3 ani	idem	la sf. Ioan 30 lei	Orăşănesc călcat de mănăstirea sf. Ioan.
de ani	idem	idem 20 lei	
de la părinţi	idem	nu dă nimic	Cu stăpânire veche fără sineturi fără prigonire i se alge.

No.	A cui este acea casă	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
524	Ancuţa văduva	p'al oraşului	de gard cu paie
525	Nică Mocanu	I	idem
526	Ioan Georgescu	D	de gard cu scânduri
527	Dascălu Ioan Ionescu	E	idem
528	Gheorghe Cimboce	M	idem
529	Toader Sârbu		idem
530	Ion Ţiganu Vătafu		idem proastă
531	Pit. Nicolai Verulescu		idem cu pae
532	Ioan Ciobotaru		I
533	Dascălu Constantin		D
534	Avram Pastramagiu		E
535	Petrea Cioboatru		M
536	Ioan Bontea		
537	Sandu Ciobotaru		
538	Panait sin Dumitru		
539	Gheorghe Zidaru		
540	Zamfira Văduva		
541	Ioniţă Cazacu		
542	Pavăl Tăbăcaru		
543	Dumitru Raicu		
544	Ilie Popovici		de zid vechiu
545	Ghiţă Nan		de gard proastă
546	Ilie Zidaru		idem
547	Mărgărit Tăbăcaru		idem
548	Costache Tabacaru	ohavnic	idem
549	Manea sin Stoean	p'al oraşului	idem
550	Fotache Ciobotaru	I	idem
551	Ioan Piper	D	idem
552	Muşat Ciobotaru	E	idem
553	Ioan Mihieţanu	M	de gard proastă
554	Dumitrache Mechicol		de zid
555	Chiriac Olaru		de gard cu pae
556	Preutu Dumitru		idem
557	Kluci Ioan Donie		de zid bun
558	Frăţilă Ţiganu		de gard cu pae
559	Radu Focşa		idem
560	Tănase Sâmbotin	P'al Măn. sf. Ioan	idem
561	Ioniţă Rachieru	»	idem

De când stăpânește acea casă s'au loc.	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
de 20 ani	șede în ea	la sf. Ioan 15 lei	Clădite pe pământul orașului și rău mănăsti-rea sf. Ioan și a însușit acest an ale embatichi neavând nici un document pentru acest pământ.
de un an	idem	idem 25 lei	
de la părinți	idem	idem 30 lei	
de un an	idem	idem 25	
idem	idem		
de 2 ani	vânzare d vin	idem 80	
de 4 ani	idem		
	pustie	idem 25	
de la părinți	șede în ea	idem 40	
	idem		
de 12 ani	idem	idem 45	
idem	idem		
de 11 ani	vânz. de vin	idem 30 lei	
idem	șede în ea	idem 40	
de 12 ani	Idem	idem 32	
de un an	Idem	idem 20	
de 8 ani	Idem		
de 20 ani	Idem	idem 50	
de 42 ani	tăbăcărie	idem 35	
de la părinți	idem	idem	
idem	vânz. de vin	idem 55	
idem	Tăbăcărie	idem 60	
idem	șade în ea	idem 16	
de 4 ani	idem	idem 32	
moștenesc	Idem	nu dă nimic	Fără sineturi dar cu stăpânire veche de la părinți săi i se alege.
de la părinți		la sf. Ioan 40 lei	Clădite pe pământ orășănesc și rău mănăstirea sf. Ioan și au însușit acest anual embatic neavând nici un document pentru acest pământ.
idem		idem 40	
de 4 ani		idem 30	
de 12 ani		idem 40	
de 4 ani		idem	
	vânz. de vin	idem	
de 8 ani	olărie	idem	
de zestre	vânz de vin	idem 90	
	han cu odăi	idem 10	
de 10 ani	șade în ea		
de zestre	idem	idem 16	
de 40 ani	tăbăcărie	idem 40	*Aceste două clădiri cad pe stânjini 94 ce sau ales mănăstirei în colțul tăbăcarilor și se cuvine mănăstirea a lua embatic.
de la părinți	șede în ea	idem 50	

No.	A cui este acea casă.	Pe al cărui pământ este	Ce fel de clădire are
562	Eremia Mortasto	p'al orașului	de gard cu pae
563	Radu Cărămidaru	IDEM	idem
564	Preutu Grigorat		idem
565	Sft. Nicolai din Tăbăcari fără Clopotniță		de zid
565	bis Vasile Grădinaru		de gard cu pae
566	Anița Văduva		idem
567	Logofătu Gavrilă		de zid
568	Simion Sâmbotin		de gard cu pae
569	Mărgărit Duminică		IDEM
570	Constantin Duminică		
571	Iordache sin Grigore		
572	Grigore Răstoceanu		
573	Mincu Grădinaru		
574	Biserica Sf. Gheorghe		de zid
575	Pit. Sterea		de zid bună
576	Sandu Răibanu		de gard cu pae
577	Ion Țogu		IDEM
578	Costache Cărămidaru		
579	Mihai Kircă		
580	Luca sin Rusu		
581	Gheorghe sin Toader		
582	Vasile sin Voicu		bordeiu
583	Ilie sin Milea		de gard cu pae
584	Profir		IDEM
585	Constantin Munteanu		
586	Gheorghe Burcă		
587	Neagu sin Milea		
588	Gheorghe sin Apostol		
589	Dumitru Burcă		
590	Gheorghe sin Dinu		
591	Enache sin Cotinar		
592	Florea Văduva		
593	Panait Kircă		
594	Năstase Vicol		
595	Marin Feraru		
596	Ion Țiganu		
597	Coman Țiganu		
598	Nicolai Țiganu		
599	Nicolai Cobzaru		

De când stăpânește acea casă sau loc.	Cu ce se folosește de la acea clădire	Ce embatic plătește și la cine	Observații
de 3 ani	șede în ea	La sf. Ioan 35 lei	Aceste clădiri cad pe pământul orașului și rău Mânăstirea sf. Ioan și au însușit dreptul a lua embatic după un pământ ce nu este al său și pentru care nu are nici un document în raport cu fapta sa.
de 12 ani	idem	idem 40 lei	
idem	idem	idem	
	Biserică	idem	
de 2 ani	șede în ea	la sf. Ioan	
de 20 ani	idem	idem 16 lei	
moștenire	vânz. de vin	idem	
	șede în ea	idem 40 lei	
de la părinți	IDEM	idem 40 lei	
de 15 ani		idem 40 lei	
de 25 ani		idem 40 lei	
		idem 40 lei	
de 20 ani		idem 40 lei	
	vânz. de vin		
de la părinți	șede în ea	idem 40 lei	
de 18 ani		idem	
de la părinți	IDEM	idem 40 lei	
de 2 ani		idem 40 lei	
de 16 ani		idem 40 lei	
de 2 ani		idem 40 lei	
de la părinți		idem 40 lei	
idem		idem 40 lei	
de 8 ani	vinde vin	idem 100 lei	
de la părinți	șede în ea	idem 40 lei	
de 8 ani	IDEM	idem 40 lei	
de 6 ani		idem 40 lei	
de la părinți		idem 40 lei	
de 20 ani		idem 40 lei	
de la părinți		idem 40 lei	
de 30 ani		idem 40 lei	
de 24 ani	vânz. de vin	idem 40 lei	
idem	șede în ea	idem 40 lei	
de la părinți	idem	idem 40 lei	
de 2 ani	Herărie	Nimic	Clădirele aceste țigănești cad pe pământul orașului iar nu pe al M. Sf. Ioan, care nu are drept a cere ajutor de la acești colibași.
de 1 an	idem	idem	
de 3 ani	idem	idem	
de 1 an	idem	idem	
idem	idem	idem	

Inche

Astăzi orașul Focșani se alcătuește din 599 locuri stăpânite de deosebite fețe

No.	**După stăpânirea în prezent**
137	Locuri de clădiri ale D-lor orășeni cu ohăvnicie mici proprietari
26	Locuri Episcopia Buzeu
16	Idem Mănăstirea Râmnicu
4	Idem Boeri Sichleni
8	Idem D. Ion Bondrea
10	Idem Biserica Armenească
14	Idem Biserica Donie
395	Idem Mănăstirea St. Ioan
610	Total

Gheorghe Scipion Inginer

Stolnicul D. Misirescu

(o iscălitură nedescifrabilă)

ere

cu clădiri și 11 maidane sau locuri fără clădiri în mai multe categorii.

No.	După cum s'a ales a stăpâni fie-care
138	Locuri al mai multor proprietari mici particoleri
27	Idem Episcopia Buzeu
18	Idem Mănăstirea Râmnicu
15	Idem Biserica Donie
18	Idem Boeri Sichleni
8	Idem Bondrea
10	Idem Biserica Armenească
28	Idem Mănăstirea Sf. Ioan
262	
348	Slobode ale orașului călcate de Mănăstirea Sf. Ioan fără nici un document.
610	Total

Gheorghe Scipion Inginer

Stolnicul D. Misirescu	Panait Blidărescu
Zanfir Sihleanu	Ion Mărculescu
C. Robescu	Ene Bedea
Teodorache Fleva	Radu Bonțescu
Ioniță Făgărășeanu	Ion Petrescu
Vasile Calcăiu	Ion Cojocaru
N. Șonțul Căpitanu	Dumitru Cojocaru

(o iscălitură nedescifrabilă)

Câte-va documente reproduse în toată cuprinderea lor

Copie litera A.

Noi 12 boeri, cari suntem luați cu porunca Mării Sale Domnului nostru Ioan Costandin Basarab Voevod de părintele egumen Filotei de la Sfânta Mănăstire ot Focșani, care este hramul nașterei marelui și slăvitului înainte mergător și botezător Proroc Ioan Predidiciu, ce este zidită și înălțată de în temeiu de Prea luminatul și bunul Creștin răposatul Ioan Grigorie Ghica Voevod, ca să căutăm și să alegem moșia sfintei mănăstiri ce este cumpărată de părintele Filoteiu, egumenul Sfintei mănăstiri, ce scrie mai sus, de la moșnenii ot Focșani aleasă din partea Focșenească i Bozăenească i Obilească. Deci noi după porunca Domnului nostru ne-am adunat toți la un loc împreună și cu Statie Vel Portar, și au scos părintele egumenul toate cărțile și zapisele cari au avut de cumpărătoare de la moșnenii ot Focșani, și fiind și ei de față, și s'au citit toate înaintea lor, și s'au aflat drepte și adevărate. Deci noi după obiceiu am funiit moșiea pe trei locuri împreună cu vânzătorii, și s'au aflat în partea Focșănească i Bozăenească i Obilească în capul moșii de către târg stângeni 1320, și la mijlocu moșii stângeni 1100, și la capul moșii de jos despre hotarul Budeștilor stângeni 1285. și în șezutul târgului Focșanilor partea lui Mărdoz a tria parte din moșul Buzăenesc pre cât să va alege peste tot și prăvălii 33, și casa Costoaie cu pivniță cu loc cu tot, și iar să aibă a ținea casa Stoinesei cu pivniță și cu 8 stângeni și 2 palme de lat cu tot locul cum s'a măsurat, și iar să aibă a ţinea părintele egumenul pivnița de la Mihai Abăgiu cu dugheana cu loc cu tot, care au vândut'o Chiruș Vameșul părintelui drept taleri 80; și iar să aibă a ținea pomii de la Cioroga, cari sunt în grădina Căpătănească, pentru că această parte de moșie să află vândută părintelui egumenului cu zapise.

Deci noi după dreptatea și adeverința, ce am adeverit o am hotărât și am inpetrit cu pietre și cu cărbuni precum este obiceiul, ci să aibă a ținea părintele egumen, și cu alți călugări această moșie ce scrie mai sus cu bună pace, pentru că așa am aflat cu sufletile noastre, și pentru credință ne am pus și iscăliturile mai jos ca să să crează. *Iulie 1 leat 7200.*

Eu Mihaiu Racoviță Voevod

Aceasta anafora a D-lor Velitilor boeri, și cetindu-ă Domnia mea, și viind față amândouă părțile înaintea Domniei mele s'au întrebat, și au zis că sunt odihniți amândouă părțile ce după cum să coprinde mai jos, și poruncim și Domnia mea așa să urmeze.

1705 Ghenarie 28.

Pecetea Domnească

Copie litera B.

Prea Inălțate Doamne!

După luminată poruncă Măriei Tale a adus ciașul de aprozi înaintea noastră față la judecată pe Apostol Țoca Ciașul de la Focșani de la Sud Slam Râmnic nepotul lui Iane Schiopul și pe Mihail monachul, nepotul popii Costandin sin Popa Arsenie, Ioniță Căpitanul nepotul lui Pătrașcu al Chiru și pe Ilie Cupețul din București sin Nică Dudui. vechil fiind și despre partea altor cetași ai lor din Focșani, cu Ion Beldea, vechil fiind și el despre partea altor cetași ai lui, anume: Micul Duminecuță Vlad, Barbă lată, i Gheorghie sin Sbârcea, i Petre zet Sbârcea, ot tam, având pricină pentru moșia târgului Focșani i pentru alte două coturi de loc, anume Cotul Tăbăcarilor și cotul unde sunt mormintele Ovreești, ce au rămas de la trii moși anume: Moșul Focșenescul i moșul Buzoenescul și moșul Obileștinescul, zicând Apostol Ciaușul, i Misail monahul, i Ioniță Căpitanul și Ilie Cupețul, cum că ei impreună cu numitul Ion Beldea și cu tovărășia lui să trag din acei trei moși ce arată mai sus precum arată foaia de trăsura moșii și a coturilor acestora a 12 boeri din zilele Mării Sale răposatului Constantin Vodă Brâncoveanu ot leat 7211, după care arată că mai inainte și-au stăpânit fie-care părțile lor cu pace.

Apoi după vreme înstreinându să foaia de la mâinile lor, s'au sculat Micul Duminecuță i cu Ion Beldea în zilele Măriei Sale răposatului întru fericire părintelui Măriei Tale, dinpreună și cu alți moșneni, de au cerut să li să facă hrisov, zicând că

li s'au împresurat moșiea de către unii alții, și Măria Sa după jaloba lor li au făcut Cartea Măriei Sale la D-l Manolachi Ipsilant fiind Ispravnicul Marginii pe acea vreme, și orânduindu-să șasă boernaș de acolo, după cercetarea ce au făcut. au dat foae de toate părțile, ce au să stăpanească moșnenii. După care li au dat și D-lui carte de judecată și cu cartea de judecată și cu foaia a celor boernași, viind aici la Divan li s'au întărit și de către Măria Sa răposatul cu luminat hrizovul Măriei Sale, cari îl văzum și noi ot leat 7252, Ghenar 25, și arată moșnenii jeluitori, că după ce au luat hrizovul Micul Duminecuță i cu Ion Beldea i cu alți tovarăși ai lor, au vândut locuri de dughene de case pe la negutători i pe la alți mahalagii, și nu numai din partea lor, ci și din părțile tuturor moșnenilor.

Macar că ne mai arată Apostol Țoca, i Misail monachul, i Ioniță Căpitanul și Ilie Cupețul, altă carte iar a Măriei Sale răposatul părintele Mariei Tale tot de la leat 7252 Februar 15, care este cu 20 de zile făcută mai în urma hrizovului, întru care poruncește către Grigorașcu vel Ispravnic al Margini, arătând că la Măria Sa au făcut jalobă Ivan Căpitanul Hăngulescul pentru Micul Duminecuță cum că la făcutul hrizovului fiind el singur la București au fost făcut mijlocire, și au tăcut pe Ivan Căpitanul zestraș, și nu iau pus numele la hrisov împreună cu alți moșneni, după cum scrie cartea Ispravnicului și a celor boernași, și așa să poruncește Ispravnicului Grigorașcu, ca să cerceteze, și dovedind pe acel Duminecuță că au umblat cu vicleșug de au scos numele lui Ivan din hrisov să facă certare cu bătae, și hrisovul luându-să de la mâna lui să'l trimiță aici să să prefacă. Dar la acea vreme întâmplându-să de au murit Ivan la București au rămas hrisovul neprefăcut, care acel Ivan Hăngulescul arată că au fost văr cu Apostol Țoca. Iar Micul Duminecuță, Ion Beldea, i cu tovarășii lor ș'au pus de au vândut moșii nu numai din părțile lor ci și din părțile lui Iani Schiopul, i popa Costandin sin popa Arsenie, i Pătrașcul al Chirr, i Dudui, din cari să trag moșnenii jeluitori, vânzând și acele două coturi de loc și dăruindu le la Mănăstirea Sft. Ioan ot Focșani, precum arată zapisul lor de vânzare, i de danie ot leat 1755 Aprilie 15, după care zapis, și Măria Sa răposatul întru fericire fratele Măriei Sale Costandin Vodă

au întărit stăpânirea cu luminata carte a Măriei Sale ot leat (1757) Ghenarie 15, însă din ceialaltă Domnie, iar la anul trecut întru a doua Domnie a Măriei Sale răposatului, viind Apostol Ţoca cu tovarăşia lui de au dat jalobă, prin anatora întărită de Măria Sa sau poruncit D-lui Manolachi biv vel Paharnic Ispravnicu Marginii, ca să cerceteze această pricină, şi cu anafora să înştiinţeze, şi cercetând au dat anafora. Dar întâmplându să de au răposat Măria Sa, au rămas de nu s'au mai căutat judecata. Acum au venit amândouă părţile împreună şi cu Teodosie Ieromonahul vechil despre partea Mănăstirei Sf. Ioan, şi după luminată poruncă Inălţimei Tale luându-le seama cu amănuntul, văzum şi anaforaua D-lui Paharnicului Manolachi ot 1764 Ghenarie 24, că au dovedit pe Ivan Căpitan Hăngulescu moşnean, care să trage din Iani Schiopul, după care adeverinţa cerea Apostol Ţoca, i Misail Monachul, i Ioniţă şi Cupeţea, ca să aibă dreptate, întrebând noi şi pe Ion Beldea vechilul şi celorlalţi tovarăşi ai lui ca să răspunză la aceasta, el întâi punea pricină, că Apostol Ţoca i Misail, i Ioniţă şi Ilie nu au fost împreună cu dânşii moşneni, iar după ce s'au cetit foaea a 12 boeri, şi aceste cărţi, ce scrie mai sus, şi anaforaua ispravnicească de adeverinţă, n'au avut ce să mai răspunză, ci au zis şi el acum, că cu toţii au fost moşneni şi stăpanitori pe moşia târgului Focşani, şi pe acele două coturi de loc. Ci după cercetarea ce am făcut, noi aşa găsim cu cale, să să întărească anaforaua aceasta şi de către Inălţimea Ta şi deosebit să să faca luminat hrisovul Inălţimii Tale, ca Apostol Ţoca Ciauşul, i Misail Monahul, i Ioniţă Căpitanul, i Ilie Cupeţea împreună cu ceialalţi cetaşi moşneni ai lor să-şi stăpânească părţile lor de moşie din târgul Focşani după foaea acelor 12 boeri din zilele Măriei Sale răposatului Costandin Vodă Brâncoveanul cu bună pace de către Ion Beldea, i Micul Duminecuţă, i Vlad Barbă lată, i Gheorghie sin Zbârcea şi Petre ginerile Zbârcii, însă şi câte locurî de case i de dughene vor fi vândute de ei pe la unii alţii din părţile lui Apostol, i Misail Monahul, i Ioniţă şi Ilie Cupeţul cu tovărăşia lor, să le ia şi acele întru al lor stăpânire, şi acei cumpărători îşi vor căuta banii la cine s'au dat, aşişderea şi pentru a cele două coturi de loc ce sunt vândute şi date danie mănăs-

tirii Sf. Ioan, mănăstirea să stăpânească numai partea Micului Duminecuță, i Ioan Beldea, i Vlad Barbă lată, i Gheorghie ficiorul Zbârcii, și a lui Petre ginerile Zbârcii, ce se văd iscăliți în zapise; iar părțile lui Apostol Țoca, i Misail Monahul, i Ioniță și Ilie Cupețul și a cetașilor lor nu are treabă mănăstirea a stăpâni nefiind date danie s'au vândute de dânșii, ci ei să-și stăpânească părțile lor cu pace, iar mănăstirea își va căuta banii la Ion Beldea, i Micul Duminecuță, i Vlad Barbă lată, i Gheorghie și Petre zet Zbârcea, fiind-că vându-se rău și părțile celor lalți moșneni. Mai zicea Apostol Ciaușul, i Misail, i Ioniță și Ilie ca să întoarcă banii mănăstirii Sf. Ioan, să stăpânească ei și celelalte părți ale Micului Duminecuță, Ion Beldea, i Vlad Barbă lată, i Gheorghie, i Petre zet Zbârcea, ce s'au vândut și s'au dat danie fiind tovarăși de moșie cu vânzătorii dar Teodosie Eromonachul vechilul mănăstirii ne arată zapis de danie i de cumpărătoare ot leat 1755, care de atunci sunt trecuți la mijloc zece ani și fiind-că pentru aceasta este hrisov cu hotărâre la Mitropolie, că de nu va întoarce ruda sau vecin de moșie banii celui ce va cumpăra până în trei ani, să nu mai aibă dreptate a mai căuta judecată. ci și mănăstirea Sf. Ioan să stăpânească partea Micului Duminecuță, i Ion Beldea, i a lui Vlad Barbă lată, i a lui Gheorghie sin Zbârcea, și a lui Petre zet Zbârcea cu bună pace, de către Apostol Ciaușul, i Misail Monachul, i Ioniță Căpitanul, i Ilie Cupețul și de către alți tovarăși ai lor de moșie, după cum mai pe larg arătăm și prin deosebită anafora ce s'au dat mănăstirii, iar hotărârea cea desăvârșită rămâne la Măria Ta.

1765 Ghenarie 21.

(Iscăliți) Radu Văcarescu, Vel Dvornic, Costandin Cândescu vel Logofăt, Toma Rafailă vel Pitar, Costandin Cocorăscu biv vel Slugiar.

Sud Slam Râmnic

Această copie protocolându-să de noi, și fiind întocmai după cea adevărată scoasă din cuvânt în cuvânt o adeverim și noi cu iscăliturile.

(Iscăliți) Grigorie Hrisosc, Medelnicer D. Teohar.

1756 Noembrie 4

Sud Slam Râmnic.

Preoţiii popa Dumitrache Beldea, i Vasile Holdeanu, şi Neacşa femeia de aici din Focsani au tras la judecată înaintea noastră pe Sfinţia Sa părintele Hristofor, egumenul mănăstirii St. Ioan, cerând de la mănăstire cu nişte foi fără leat un pământ de loc ce se numeşte cotul mormintelor Ovreesti, şi să stăpâneşte de mănăstire cu cuvânt că este al neamului lor, şi s'au impresurat de mănăstire, ca să îl ia în stăpânirea lor, s'au întrebat părintele egumen să arate cu ce stăpâneşte acel loc şi scoasă aceasta copie de anatora a D-lor veliţilor boeri ispravnici, căria văzându-să cuprinderea, că chiar să cumpere acest pământ zice: ca o danie ce este dat să'l stăpânească mănăstirea cu bună pace, nu s'au supus numitul egumen la cererea pârâşilor fiind fără nici un temeiu sau dovadă, ci rămâne a stăpâni mănăstirea cu bună pace, precum au stăpânit şi până acum. Drept aceea spre a fi ştiut că şi de noi sau cercetat pricina aceasta am adeverit cu iscăliturile.

1803 August 30.

(Urmează iscălitura Ispravnicului)

Copie litera C.

Alegerea părţilor de moşie din târgul Focşani a lui Gheorghie Dudui sin Ilie Cupeţul din Bucureşti, i a Ciauşului Ioniţă Jelăboiul, carele caută partea lui Ioniţă Căpitan Călătoiu sin Petraşco al Chirii după zapisul ce are cum arată.

1787 Iulie 20.

Stângeni

47 S'au ales să stăpânească în Cotul Tăbăcarilor din piatra Mănăstirii Sf. Ioan, unde este din'aintea casei Ursului Tăbăcar mergând în sus până unde s'au înplinit acești stângeni, şi s'au pus piatră drept casa preotesii Sandii, iar lungul merge până în hotarul Moldovii, unde şi acolo sau pus piatră după cârciuma Badiului Tăbăcar din hotarul Moldovii.

40 S'au ales să stăpânească în cotul cel din jos, unde sunt mormintele Ovreeşti din piatra ce au pus la malul gârlii din'aintea casii lui Vasile Barbă lată, ce o are cârciumă, şi merge pe gârlă în sus, însă

unde s'au împlinit stângenii aceştia 'şi sau pus piatră, iar lungul merge până în hotarul Moldovii cel sec, unde iarăşi sau pus piatră.

Sau cercetat şi cotul cel din josul târgului cei zic acum *Cotul Costinoei*, şi după hotărnicia mănăstirii, i zapisul ce are s'au dovedit că este al mănăstirii de la hotarul Moldovii de la podeţ unde este cârciuma lui Bacalbaşa şi până în podeţul drept colţul curţii isprăvniceşti aproape de biserica lui Donie, iar de acolo de la podeţ şi până în hotarul mănăstirii Sf. Ioan ce este în grădina Ceauşului Tudoraşcu şi până într'alt hotar tot al mănăstirii ce este în ograda lui Ioan Hagiu, carele mai înainte să numia a lui Iordache Bulibăşoiu rămâne să stăpânească Gheorghe Dudui şi Ciauş Ioniţă Jalăboiul, însă făcându-să cercetare pentru acest codru de loc să dovediră locurile ce, au să ţie, un loc de casă, unde şede Stan Croitorul, ce s'au numit locul Tomii Margelariului, cerându-i-să zapis, au arătat că nu sunt la îndemână, ci aducându-le şi fiind cumpărătoare bună de la moşnenii din neamul mai sus numiţilor, atunci să fie în pace, iar neaducând să'şi aibă a căuta cu dânsul.

Un loc de casă unde şade Maria Muşătoaia şi alt loc alăturea, unde au avut casă Dragomir Mărgelaru, care aceste două locuri trăgându-să din gardul Niculinii Măzgosului, si până în gardul lui Ioan Hagiu, unde este hotarul mănăstirii, să face latul stângeni 92, iar lungul merge până în hotarul cel sec al Moldovii.

S'au cercetat şi casa Aniţii Băsătoaei ce este lângă gardul Ciauşului Toderaşco, drept hotarul mănăstirii, care este în grădină, şi să dovedi că casa din faţă cu trei stângeni şi jumătate calcă pe locul mănăstirii, iar casa jumătate pe locul din dos cât ţine până în gardul grădinii lui Nicolae Croitorul, ce are casă pe locul mănăstirii, rămâne în cuprinderea stăpânirii mai sus numiţilor, adică tot întru acest cot al Costinoai, însă un loc de casă, unde a şezut Radul Groapă, un loc, unde o au fost casa Năstasii, un loc unde a şezut Nicolae Boştină, un loc, unde a şezut . . . Rogoginaru.

Stângeni

41 S'au tras uliţa din hotarul mănăstirii de lângă **şcoala obitească** la capătul din jos şi până în colţul

gardului babii Savinii, unde este și o rădăcină de soc, și sau făcut semn, iar de acolo căutând lungul am venit drept în sus la cotul gârlii hotarului și trăgând cu sfoara până unde sau înplinit acești stânjeni, ca și la cel lalt capăt s'au pus piatră lângă un păr ce este alăturea cu cârciuma lui Dobre zet Catrini Doftoriții, care în coprinderea acestor stânjeni s'au găsit un loc a lui Stoichii Mozgosul, unde are dugheană de blănărie la uliță, și cercetându-să ne aduse un zapis al Micului Duminecuță, Ion Beldea și Vlad Barbălată ot leat 7263, Iulie 20 dându-i danie un stânjin și jumătate Iordache Săcădui care știea aceste vânzări și Dănii să hotărește în anatoraoa Mării Sale Ștefan Vodă să nu fie ținute în samă, fiind-că n'au vândut numai din părțile lor ci și din părțile mai sus numiților.

S'au cercetat și casa cu pivnița lui Marcu Sârbul ce este la mijloc între cârciuma Episcopii și între cârciuma ce a fost a Tomagii în locul cât îl are îngrădit, și să găsiră în față stîn jini zece afară de o jumătate stânjin ce s'au luat despre cârciuma Episcopii îngrădit de Marcu, cum și curmezișul din fund stânjini opt, iar lungul stânjini nouă bez ulița cât umblă carul, lăsându-să cum au fost din vechime, si cerându'i să ne arate cu ce stăpânește, văzum că'i vinde Maria Bachnisița prin zapis ot leat 1788 Maiu 14, un loc de stânjini opt în lat și în curmeziș cu talere 800, căruia ne dându-i crezare acestei cumpărări, văzând că au eșit stânjini mai mulți, iam cerut să ne dea vre-un zapis vechiu și nu avu.

Iar Iordache Blănaru, fratele numitei Marii vânzătorii ne aduse un zapis vechiu ot leat 7247 întru care vinde acest loc o Marie Puricicioae lui Ion tata numitului Iordache, fiindu-i neam, care zapis cercetându-să să văzu scris la suma stânji nilor și puindusă de sau cercetat in raza soarelui s'au cunoscut bine că unde are zalo adică șase stânjeni din față și curmezișul ei au pus câte opt cu slove în rând latul și curmezișul, ci pentru stânjini patru din față câți prisosesc și pentru opt stânjeni din fund și nouă lungul, să aibă ași căuta cu judecată numiții, rămăind Marco a urma zapisului celui vechiu

cu stânjini 6 după cum au fost vânzarea adevărată dintâiu.

S'au mai găsit un loc pe care este căsoiul babii Tudorii făinoai bună, și cercetându-să au arătat, că n'are nici un zapis, nici altă dovadă să ne încredințeze cu ce temeiu stăpânește.

Asemenea sau mai găsit locul pe care este casa Safti Vătășoaii, alt loc stărp de alăturea și ne eșind nimeni să răspunză aflându-să ea dusă la București, au rămas până va veni să se cerceteze atât unul cât și altul și îndreptându-să cu zapise bune, atunci va fi în pace.

S'au mai găsit un loc pe care este pivnița Catrini sora popii Sandu și n'au avut cu ce răspunde, iar casa unde ședea ea, acea cade pe locul mănăstirei.

Find rânduiți prin cinstita scrisoare a D-lor boerilor ispravnici ai margini după cererea mai sus numiților jeluitori pentru a cerceta și a descoperi părțile lor de către moșia măn. sf. Ioan din Focșani, unde mergând la trei Coturi, Cotul Tăbăcarilor, Cotul unde sunt mormintele ovreești, Cotul Costinoai și ulița târgului, ce li să dă printro Carte de judecată ot leat 1786 Dechemvrie 12 de D-lui Matei Fălcoianul biv vel stolnic i de D-lui Dimitrie biv vel Pitar ispravnici să le caute, și ce s'o dovedi nevîndute să le ia întru stăpânire ca unii ce să trag din moșul Buzoenescul.

Am și făcut cuviincioasa cercetare la fața locului dinpreună cu părintele egumenul Mănăstirii chir Ștefan, și cu jeluitorii, și cu alții ce au mai avut știință de mai înainte, care după cum niam plirotorisit dintro hotărnicie a Sf. Mănăstiri ot leat 7213, când sau hotărât moșiea Mănăstiri cu 12 boeri hotarnici de către moșneni, și dintro cercetare cu trăsuri ce sau făcut la leat 7201, și din anaforaua Mării Sale Ștefan Vodă și din cartea de judecată ce li sau dat de D-lor boeri ispravnici le-am ales și noi părțile D-lor cu stingeni, după cum să vede mai sus, puind semne pe unde sau căzut și pentru câți să află cu șederea întru a lor coprindere, case, dughene, și locuri sterpe, făcându-le cercetare cu amănuntul scrisorilor și zapiselor pe care i-am văzut că au scos zapise bune de cumpărătoare și de Danie atât la Mănăstire, cât și la unu altu, au rămas în pace nesupărați de a și avea stăpânirea lor, cum și mai

înainte. Iar cei ce n'au avut cu ce răspunde, sau şi cei ce sau văzut în zapise de cumpărătoare şi de danie dela Micul Duminecuţă, Ion Beldea şi Vlad Barbă lată cu cetaşii lor, pentru aceste remâne să-şi caute cu judecata numiţii jeluitori, findcă aici moşnenii nu şi au fost vândut numai ale lor părţi, ci şi din părţile jeluitorilor, unde n'au avut treabă, şi de aceea să hotărăşte în aneforaua Mării Sale Ştefan Vodă cu leat 1765 Ghenarie, să nu fie ţinute in samă acest fel de vânzări şi dănii, ci să-şi ia banii înapoi de la cei ce le-au vândut şi le-au dat danie. Părerea noastră după cum sau descoperit cu frica lui Dumnezeu în faţa locului aşa este, iar izbranirea cea cuviincioasă rămâne a li să face de către D-lor boeri ispravnici.

Iscăliţi, Costandin Postelnicu Notara, Iordache Paraschivescu Ciauş.

Sud Slam Râmnic

Cercetându-să şi de noi alegerea ce mai sus arată a numiţilor boerănaşi a văzurăm făcută cu orânduealâ buna. Iar pentru un loc pe care are prăvălie Stoica Măzgos dovedindu-să dat danie de un Micul Duminicuţă, Ion Boldea, şi Vlad Barbă-lată, după cum cartea lor de danie scrie, şi find-că pentru aceşti mai sus numiţi moşneni să hotăreşte în anaforaua, D-lor Veliţilor boeri ot leat 1765, Ghenarie şi ce este întărită cu pecetea Mării Sale Ştefan Racoviţă V V.. că ori câte locuri de case de prăvălii vor fi vândute sau date danie de dânşii din părţile lui Apostol, Misail monahul, Ioniţă şi Ilie Cupeţul cu tovarâşii lor să le ia şi acele întrun a lor stăpânire, şi acei cumpărători să-şi caute banii la cine i-au dat, find că Micul Duminecuţă, Ion Boldea şi Vlad Barbă-lată cu cetaşii lor au vândut rău şi din părţile celorlalţi moşneni, şi acest loc unde este prăvalia numitului Stoichi fiind pe partea lui Ilie Cupeţul din care să trage acum fiu său Ghiorghie Dudui i din partea lui Ioniţă Capitanul sin Patraşcu al Chirii a căruia parte o caută acum Ceaşu Ioniţă Jălăboiul, găsind cu cale şi cu dreptate ca să'l stăpânească numiţii cu bună pace, remânând Stoica fără danie fiind rea; aşişderea şi unde are Marcu Sârbu casă pe pivniţă, fiind-că în zapisele lui de cumpărătoarea locului scrie numai pe 6 stânjeni cu îngraditură, pentru patru stânjeni ce

prisoseşte între Cârciuma Sfintei Episcopii Buzeu, şi între acei şase stânjeni ai numitului Marco, cei are buni de cumpărătoare, fiind-că aceşti patru stânjeni sunt în partea mai sus numiţilor Gheorghe Dudui, Ciauş Ioniţă Jălăboiul, să aibă a-şi stăpâni în pace, şi Marcul Sârbul are să-şi ridice gardul de acolo, ca să dea locul altora cu chirie, s'au el să plătească chirie după cum plătesc şi alţii, cum şi pentru celelalte locuri să să urmeze precum mai sus scrie aceasta.

(Iscăliţi) Alexandru Paharnicu şi Alexandrul Comisul.

Copie litera D.

Oarecari dovezi despre drepturile Orăşeneşti.
Copie după cele mai interesante documente ale Mănăstirii Râmnicu

No. 1

Copie după hrizovul Mănăstirei Râmnicu pentru nişte vii şi case din Focşani

Cu mila lui Dumnezeu Io Costandin Basarab Voevod şi Domn a toată ţara Ungro-Vlachischoi; am dat Domnia mea această poruncitoare carte a Domnii mele Sfintei şi Dumnezeeştii Mănăstiri din oraşul Domnii mele Râmnicu de jos, care întru slava Domnului şi Dumnezeului nostru Is. Hr. dintru a noastră mică osteneală, şi înpreună cu unchiul nostru D-lui Jupân Mihai Cantacuzino vel Spătar s'au zidit această sfântă Mănăstire şi s'au înălţat din temelia ei, unde să cinsteşte sfântul hram, adormirea prea sfintei şi de Dumnezeu născătoare şi pururea fecioară Maria, şi părintelui Averchie egumenul şi tuturor părinţilor Călugări, câţi să află locuitori la această sfântă Mănăstire, ca să fie Sfintei Mănăstiri 15 pogoane de vie *în dealul Focşanilor*, şi două roate de moară în apa Milcovului la satul Cârligile, şi casele din Focşani cu tot locul cât ţine îngrăditul, şi oi 100 şi stupi mătci 100 şi un cazan şi tipsii de cositor 30 şi tingiri cu capac cinci, pentru că aceste vii şi mori şi case şi dobitoace şi dichise ce scriu mai sus, fost-au ale Nicăi Neguţătorul Mălae din Focşani, şi câştigate din agonisita lui — Deci fiind el om strein dintraltă ţară, şi neavând alte rudenii pe nimeni nici în ţară nici întraltă parte, şi neavând

feciori cu jupuneasa lui *Caliță*, când a fost la moartea lui, au lăsat cu sufletul lui, tot ce ar rămânea mult puțin după moartea jupânesei lui să să dea toate la sfânta Mănăstire ce scrie mai sus, ca să fie pentru pomană; și după moartea lui n'a trecut multă vreme ce s'au întâmplat de au murit și jupâneasa lui Nică neguțătorul Malae, și când s'a aflat la moartea ei știind lăsarea soțului ei Nică Neguțătorul Malae, iar ea încă au lăsat cu sufletul ei niște vii și mori și case și dobitoace cât și dichise toate la Sf. Mănăstire cum este mai sus zis, că să hie sf. Mănăstiri de întăriri și părinților Călugări de hrană și de îmbrăcăminte, iar lor și părinților lor de veșnică pomenire — Și după ce au luat părinții Călugări toate aceste spre seama St. Mănăstiri, lea scris și numele lor la sf. pomelnic ca să să pomenească la dumnezeească leturghie în veci și după da nia și închinăciunea ce au făcut Nică Neguțătorul Mălae împreună și cu jupuneasa lui Calița, Domnia mea încă am dat această Carte a Doamnei Mele Sfintei Dumnezeeștii Mănăstiri și părintelui Averchie egumenul, ca să aibă a ține și stăpâni sf. Mănăstire aceste toate câte scrie mai sus, cu bună pace de către toate rudeniile lor, pe seama Sfintii Mănăstiri, precum li s'au dat și le-au închinat ca să hie st. Mănăstiri în veciu. Și am întărit Domnia noastră cartea aceasta cu tot sf. și cu credincioșii boeri ai Divanului Domniei mele ; pan Cornea Brăiloiul vel ban Craiovschi. i pan Stroe Leordeanul, vel Vornic, i pan Diicul Rudeanul vel Logofăt, i pan Mihai Cantacuzino vel spătar, i pan Șerban Vistier, i pan Vergo vel Chiriac, i pan Dmitrache Caramanliul vel Postelnic, i pan Scarlat vel Paharnic, i pan Radul Izvoranul vel Stolnic, i pan Radul Solacul vel Comis, pan Iarca vel Sluger. pan Constandin Corbeanu vel Pitaru, i Ispravnic Ștefan Cantacuzino vel Logofăt, și sau scris cartea aceasta în orașul scaunului Domnii mele din București întru al unsprezecelea an din Domnia Domnii Mele de Isar. logofăt din București.

1698 Noemvrie 23.

Pecetea Domneasc.

Copie litera E.

No. 2.

Copie după zapisul locului Bisericei Sf. Nicolae Vechiu

Adică eu popa Arsenie protopopul din Focșani dinpreună și cu Iani ginerele Stoichi Vataful ot tam scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru ca să fie de bună credință la mâna Sfinții Sale părintelui popii Filotei, care este locuitor la Sfânta Mănăstire de la Focșani precum să să știe, că am dat danie Sf. Mănăstiri, carele mănăstire din mila lui Dumnezeu și cu poslujania oamenilor celor buni, *care va să să redice iar aicia în târgul Focșenilor*, însă am dat danie al nostru loc cât să va alege partea noastră din partea Focșenească de un moș singur, cât să va alege şi o parte din funia Obilească, după cum scrie zapisul, însă lungu, care este din puțul Buhacbașului Gheorghe până în apa Milcovului stânjeni 72 și în lat iar din puțul Buhacbașului Gheorghe stânjeni 30, care este în frunte până în casa bratului Hrișcă iar la mijlocul moșii drept casa lui Matei Blănaru până în casele Jelăboi de st. 30—Deci această moșie ce avem mai sus am dat danie Sf. Mănăstiri, care cu ajutorul lui Dumnezeu să să ridice pentru sufletul moșilor și al părinților noștri ca să fie pomană stătătoare în veci nesfârşit, pentru că am dat danie de a noastră bună voe, cât ni să alege partea noastră. Iar cari din răzășii noștri s'ar scula pe acel loc, să avem voie ai da loc pentru loc; iar acest loc să fie stetător în veci. Și pentru mai adevărată credință am pus iscăliturile noastre mai jos ca să să crează.

Ipis eu Mihalache Logofătu Focșani Maiu 22 leat 7204—(1696).

Popa Arsenie Gherciea.

Din partea Buzoeneasca de trei.

Partea Buzoenească a lui Mihaiu Buze.

și am iscălit

Iene Zet Stoica Vătafu.

Eu Nicolae viuc Theodosie ot Focșani mi am pus degetul și mărturisesc.

I Ion Călugăru m-am prilegit la această tocmeală și mărturisesc.

Am dat și eu Ene a Benghi din partea Obilească ce mi s'ar veni peste tot și am iscălit.

Oprea Calugăru sin Ioan Roșu.

Copie litera F.

No. 3.

Hotărnicia locului Curței Sf. Nicolae Vechiu

Noi 12 boeri hotarnici care suntem luați cu porunca Mării Sale Domnului nostru Io Costandin Basarab Voevod, de prea Sfinția sa părintele Egumen Filoteiu dela Sf. Mănăstire ot Focșani la care sa cinstește și să prăsnuește hramul nașterii sfântului Slăvitului proroc înainte mergător și botezător Ioan, ca să căutăm și să alegem moșia Sfintei și Dumnezeeștii Mănăstiri din câmp și de aici din târgul Focșanilor, însă înpreună cu Vasile Vtori Portar, Deci strângându-ne cu toți la un loc am căutat și am ales și moșia părintelui Egumen Filoteiu dela Sfânta Mănăstire, iar de aici din târgul Focșanilor la care este hram sfântul și făcătorul de minuni Nicolae Archepiscop Mirilor dela Lichia, care moșie a fost de cumpărătoare și de danie dela moșneni și dela Iani Schiopul de aici din târgul Focșanilor. de i-am tras moșiile aici în Focșani, însă din colțul casii Ceprăzarului și pe dinaintea Casi Pietri Munteanului și pe lânga portița Căpitanului Matei stânjeni 70, și de acolea până în Zimnicul Jălăboiu st. 30 și din Zimnicul Jălăboiu despre partea Căpitanului st. 70 până în colțul gardului Racoviții, și din colțul gardului Racoviții și până în casa Ceprăzarului st. 32 $^{1}/_{2}$ în frunte.

Deci am hotărât și am înpietrit acest loc precum mai sus să scrie cu pietre și cu cărbuni după obiceiu fiind moșnenii toți față—Deci am dat și noi această scrisoare a noastră la mâna Sfinții Sale Egumenului Filoteiu dela Sfântul Nicolae ca sa stăpânească acesta moșia de acum înainte cu bună pace de către toți moșnenii, pentru că așa am ales cu sufletele noastre și pentru mai adevarată credință am pus și iscăliturile mai jos ca să să crează.

Iunie 29 leat 7213 (1705)

Mitică Căpitan Robe cel bătrân.
Şerban Căpitan Tudorache
Filip Logofătu, Grama Logofătu
Duca Spânu, Lamba Căpitan ot Râmnic. Iancu Nicolae Căpitan, Ivan Părcălabu.

Copie litera G. (Gh)

No. 4.

Copie după hotărnicia tot a Mănăstirii Râmnicu

Adică noi 12 boeri hotarnici, care suntem luaţi cu porunca Mării Sale Domnului nostru Io Costandin Basarab Voevod de Sfinţia sa părintele egumenul Filoteiu de la Sf. Mănăstire ot Focşani, care mănăstire este zidită şi înălţată din temeiu de prea luminatul şi bunul creştin răposatul Io Grigore Ghica Voevod, ce să cheamă hramul Naşterea Sfântului şi Slăvitului înainte mergător şi botezător proroc Ioan Predetici, care mănăstire *este închinată la Sfânta Velicago Mucenica Anastasia* ot Solon ; ca să căutăm şi să alegem moşiea sfinţitei şi Dumnezeeştii mănăstiri şi din târg şi din câmp. Deci cumpărând şi D-lui Dumitrache Căpitan feciorul răposatului Mihalcea Căpitan din Scăuiani nişte loc aicia în târgul Focşanilor, dela moşnenii din Focşani, deci scoţind D-lui Zapisul de cumpărat şi de danie s'au aflat drepte şi adevărate şi am măsurat, însă în lung din piatra Egumenului din colţul gardului spre casa lui Dumitraşco Saragiali până în drum stânjeni 10 pol. şi în lat în capete stj. 6 pol. eşişderea a dat danie şi Tănase fratele popii Arsenie iar alăturea cu această cumpărătoare, ce au cumpărat D-lui dela Moşnenii din partea Focşenească stâng. 1 1/2 şi le am lipit una lângă alta dinpreună şi cu Vasile ftori portar şi le am împetrit cu petre şi cărbuni după obiceiu—Deci i-am dat şi noi această carte a noastră la mâna D-lui, ca să stăpânească acest pământ de acum înainte cu bună pace, pentru că aşa am ales cu sufletele noastre şi pentru mai adevărată credinţă ni am pus şi iscăliturile mai jos ca să crează.

Iunie 26 leat 7213.

Mihalcea Căpitan.
Iene Căpitan ot Picleni.

Șerban Căpitan.
Tudorache Căpitan.
Robea Căpitan cel bătrân ot Râmnic.
Filip Logofăt.
Lamba ot Râmnic.
Neculae Munteanu.

Copie litera H.

No. 5.

Copie după o hotărnicie pe obrazul Mănăstirei Râmnicu.

Noi 12 boeri hotarnici, care suntem luați cu porunca Mării Sale Domnului nostru Io Costandin Basarab Voevod de Sfinția Sa părintele egumenu Filoteiu dela Sf. Mănăstire ot Focșani, care mănăstire este zidită și înălțată din temeiu de prea luminatul și bunul creștin răposatul Io Grigorie Ghica Voevod, ce să cheamă hramul Nașterii a sfântului și slăvitului înainte mergătorului și botezătorului Ioan Predetici, ca să căutăm și să tragem moșia Sfintei și Dumnezeeștii Manastiri dinpreună și cu Vasilache Vtori portar.

Deci când am fost în urma hotărâtului intâmplându-ne toți față, dinpreună cu părintele Filofteiu Focșeneanul intracea vreme au nimerit și Sfinția Sa părintele Egumen Nechifor dela Sfânta Mănastire din Râmnic ce este întemeiata de prea Oblăduitorul nostru Io Costandin Basarabu Voevod, ce să chiamă hramul Sfânta și cinstita Adormire a Precistii, de au cumpărat Sfinția Sa părintele egumen Nechifor Sfintei și Dumnezeeștii Mănăstiri, casele cu loc cu pivnița și cu o dugheană în fața târgului pe pod și cu ogradă dinapoia casi dela Ivan fratele lui Dumitru Pirescul din târgul Focșani, însă aceste case ce le au cumpărat Sfinția Sa părintele egumen Filotei si a tot Soborul puindu-și și iscălitura mai jos, care case sunt în mijlocul târgului Focșanilor, pe pod între dughenile părintelui egumen Filoteiu, însă văzând și noi și Ioan Pirescul cu zapis drept și adevărat fiind frații lui toți față înpreună și cu ceilalți moșneni am găsit în fața târgului pe pod despre dugheană stj. 8 și din dos stj. 9 $^1/_2$ și am înpetrito cu pietre și cu cărbuni după obiceiu. Deci și noi după învoeala Sfințiilor am dat aceasta

carte a noastră la mâna Sfinții Sale părintelui egumen Nichifor și altor călugări, căți Dumnezeu îi va dărui la această Sfântă Mănăstire, moșie stătătoare în veci și de acum înainte să să stăpânească cu bună pace pentru că așa am ales cu sufletele noastre și pentru mai adevărată credință ne am pus iscăliturile noastre ca să să crează.

Leat 7213 Iulie 12.

Mitică Căpitan, Robe cel bătrân, Nicolae Ioan Pârcălab, Filip Logofătu, Grama Logofătu, Dumitrașcu Căpitanu, Tudorache, Ioan Căpitan, Lamba ot Râmnic, Șerban Căpitan, Duc Spanu ot Ciorăști.

Copie litera I.

No. 6.

Copie după hrisovul mănăstirii Râmnicu întăritor hotărniciei din leat 7213.

Milostiu Bogiu Io Costandin Voevod igned seo sovelanie gvimed Sf. Mănăstire din Focșani unde să prăznuește hramul Sfântului și făcătorului de minuni Nicolae Miralichiasco, care mănăstire este închinată sfintei mănăstiri Râmnicu și părintelui Nichifor egumen la Sf. Mănăstire, ca să fie volnic cu această carte a Domniei Mele, de să ție și să stăpânească acolo în orașul Focșani, precum este ales și hotărât de 12 boeri, însă din colțul casii Ceprăzarului și pe din'aintea casii lui Petre Munteanu până în portița lui Matei Căpitan stângeni 70, și de acolo până în Zămnicul Jelăboae stângeni 30, și de acolo cătră Pană Capitan stângeni 70, până în colțul gardului Racoviții și pana în casa Ceprăzalului în frunte stângeni $36^{1}/_{2}$, și să fie volnic părintele egumen să caute și pentru oamenii ce șed pe acest loc al mănăstirii, care va pohti egumen să-i lasă să șază, acei să șază, iar nu-i va pohti sa fie volnic parintele egumen sa-i ridice după locul mănăstirii, și de catra nimeni opreală să naibă, că așa este porunca Domniei Mele, li sam pecec gvined.

26 Noembrie leat 7214

Pecetea Gospod.

Copie litera (Je)

No. 7.

Copie după hrisovul Mănăstirei Râmnicu întăritor hotărnicii din leat 7213.

Milostiu Bojiu Ion Mihail Racoviță Voevod sgnie gvined și icovilania gvinied Sfintei și Dumnezeeștii mănăstiri din Focșani unde să prăznuește hramul Sfântul și făcătorul de minuni Nicolae de la Miralichia, care mănăstire este închinată sfintei mănăstiri Sinaia cei mari și părintelui Egumenul de la sfânta mănăstire Meletie Metoh, ca să fie volnic cu această carte a Domniei Mele de să ție și să stăpânească tot locul cât are sfânta mănăstire acolo în orașul Focșani precum este ales și hotărât de 12 boeri, însă din colțul casei Ceprăzanului și predinaintea casii lui Petrea Munteanu pană în portița lui Matei Căpitanul stângeni 70, și de acolo până în pivnița Jălăboaiei stângeni 30, și de acolea către Pană Căpitanu stângeni 70, până în colțul gardului Racoviții și până în casa Ceprazarului în frunte stângeni $36^1/_2$, și să fie volnic părintele egumenu să caute și pe alți oameni, cari șed pe acest loc al mănăstirii. care va pohti egumenu să lese să șază, aceia să șază, iar pe care nu ia pohti să șază, să fie volnic părintele egumenul săridice după locul mănăstirii, după cum am văzut Domnia mea și cartea răposatului Costantin Vodă Brâncoveanul, iar care din oamenii aceștia ce sunt șezători pe moșia mănăstirii ar avea cevași a răspunde să vie înaintea Domniei mele la divan, întralt chip să nu fie, că așa este porunca Domniei mele și samrede gvinied.

11 Februar leat 7250.

Pecetea
Gospod.

Copie după unele din documente înfăţişate de D.D. Orăşeni

Copie litera K.

No. 8.

Copie după hotărnicia din leat 7213, Iunie 19 înfățișată de D-lui Panaite Costea.

Noi 12 boeri hotarnici, care suntem luați cu porunca Măriei Sale Domnului nostru Io Costandin Basarab Voevod de sfinţia sa părintele Filoteiu de sfânta mănăstire ot Focșani, ce să cheamă hramul Naşterea sfântului și slăvitului înainte mergătorul și botezătorul Ioan Predetici, ca să căutăm și să alegem moșia sfintei și Dumnezeeștii mănăstiri cu hotară din câmp și din târgul Focșanilor dinpreună cu Vasile bivtori portar. Deci hotărând moșiile și dughenile sfintei mănăstiri de aicea din târgul Focșanilor dinpreună cu toți moșnenii, fiind toți față înpietrit-am și locul caselor și a pivniții a d-lui Mitre Căpitanu din Bălțați, ce i-au fost de cumpărătoare de la Simion Logofătu de aici din târgul Focșanilor în fruntea târgului, pus-am o piatră în colțul casii lângă pod despre Dragia stângeni 10 și iar am pus o piatră în lat iar despre pod despre casa Mușii stângeni 10, pus-am și în lung iar piatră lângă gardul Dăraogii stângeni . . . și am pus și altă piatră dintr'această piatră în lat lângă gardul Mușii stângeni 10, și am împietrit aceastǎ moșie cu piatră și cu cărbuni după obiceiu ; deci și noi i-am dat această carte a noastră la mâna Domniei Sale Mitri Căpitan ca să stăpânească acest loc și cu pivniță și cu casă de acum înainte cu bună pace, pentru că așa am ales și am adeverit cu sufletele noastre, și pentru mai adevărată credință ni am pus și iscăliturile mai jos ca să să crează.

19 Iunie leat 7213.

Mitică Căpitan	Duca Spânu ot Ciorăști
Tudorache Căpitan	Filip Logofătu
Necula Munteanu	Niculae sin Bagdat

Copie litera L.

No. 9.

Copie după sinetu înfățișat de D-l Nicolae Potop

Noi moșnenii de aicea din târgul Focșanilor, care mai jos ne vom iscăli anume: Unchiașu Micul Duminecuță, i unchiașu Obregia i Ion Sbârcea i Ion sin Dragii i Dașie sin Bățărlău, făcut-am această adevărată mărturisire a noastră la mâna Călinii fata lui Pătrașco al Chirii, precum să să știe, că fiind și ea moșneancă din moșul Buzoenesc i-am ales și ei osebită această puținică moșie, ca să aibă a și'o stăpâni cu bună pace, însă moșia este din hotarul Băbeanului spre apus și merge până în moșia care a cumpărat-o părintele egumenul Focșeneanul de la Frunză, și fruntea casii merge până în podul cel de piatră și din dosul casii merge locul până unde a fost groapa cea de pivniță. Deci să aibă a-și stăpâni Călina această moșie cu bună pace de către noi moșnenii de aicea din Focșani, pentru ce i-am ales noi aceaste dreapte moșie a ei cu știrea noastră a tuturor, de când hotărâtul, și pentru mai adevărată credință ne-am iscălit mai jos ca să să crează.

15 Martie leat 7251.

Eu unchiaș Micul Duminecuță martor
Eu unchiaș Obregea martor
Eu Ioan sin Dragii martor
Eu Enache sin Boțărlău martor
Eu Chirica sora Călinii martor

Și am scris eu popa Radu ot Sf. Nicolae cu zisa tuturor moșnenilor.

Hotărârea Tribunalului

Judecătoria județului de Râmnicu-Sarat

Cinstitul magistrat al acestui oraș Focșani, prin adresa No. 593 ce sa primit la 2 Octombrie anul 1851, înregistrată sub No. 3674, a făcut arătare că din înaltă deslegare fiind îndatorat să depue în această judecătorie planurile și alegerea hotărnicească săvârșită în anul 1850: (de către) D. Pitar Grigorie Schipion hotarnicu inginer i locurile cu embatic și moșia acestui oraș spre a 'și lua cursul judecătoresc prin sprijinirea drepturilor orășenilor. Alăturând în original și condica de alegere a numitului Inginer subscrisă și de comisarii ce au luat parte la lucrarea aceasta pe temeiurile așternute într'ânsa cât și vorbitele planuri două bucăți, — Cu cerere ca în urmarea poruncii cinstitului departament din lăuntru cu No 3256 și 3257 să se rostească cele de cuviință întru legiuita lor formăluire, spre care sfârșit mai alătură și copiile privitoare pe seama a șapte proprietari ce sau găsit cu mai multe locuri fie-care în acest oraș, rămâind pentru ceilalți cu mai mici proprietăți însemnați în zisa condică la a judecătorii chibzuire pentru chemarea lor de va fi trebuință.

După care pe de o parte s'au făcut cuvenitele sorociri acelor proprietari ce s'au găsit cu mai multe locuri în acest oraș, iar pe de alta urmând a avea jidecătoria o mai esactă știință și pentru numele celor lalți cu mai mici proprietăți,

spre a se chema și ei în judecată, s'au scris cinstitului magistrat ca să trimiță asemenea liste judecătoriei, cu adaogire ca să nu rămâe nici un vecin nearătat, și la 19 Octombrie s'au primit la No. 3939 răspunsul cinstitului magistrat sub No. 632, în alăturare cu listă pentru acei mai mici proprietari ale cărora nume se arăta mai jos după lămurirea ce zice că au luat din condica de alegere a Inginerului. Alăturând asemenea după aceiași condică și prescurtările cuvenite pe seama a două proprietăți învecinate la moșia orașului anume Mănăstirea Bàbeni și D-lor frații Mărgăritești. Cerând că în ceea ce se atinge de chemarea în judecată a celor cu proprietăți mici, să se adauge, ca ori care s'ar mai socoti cu vre'un drept de proprietatea sa ori înăuntru sau la moșia orașului, să se arate la judecătorie cu actele sale spre înfățișare.

Numele celor mici proprietari arătați în lista vorbită dată de magistrat.

d. Nastasache Mironescu	Smaranda Pastioaea
d. Constantin Hristodor	Bulibașa Tudosie
d. Ioniță Mărculescu	Tudorache Glavana
d. Ancuța Văduva	Pitaru Mihalachi Ionescu
d. Dohtoru Lascăr	Sărdarul Costică Robescu
d. Postelnicul Ion Petrescu	Pitaru Iordache Șonțu
d. Gheorghe Sârbu	Biserica Jelăboilui
d. Dinică Dediu	Vasile Brutaru
d. Gheorghiță Hagi Călin	Pitaru Bănică Penescu
d. Slugereasa Safta Șonțu	Mitocu Vărzăreștilor.
d. Ilie Ionescu	Enache Urzică
d. Alecu Al Pastioae	Grigore Potop
Preotu Răducan	Safta Bondrea
d. Iordache Botescu	Mănăstirea Bradu
d. Stolnicu Dimitrie Misirescu	Năstase Trâmbiceru
d. Gheorghe Croitoru	Oprea sin Dinu Feraru
d. Gheorghe Băcanu	Schitu Dălhăuți
d. Iordana Văduva	Niculae Potop
d. Sărdaru Teodor Fleva	Pitarul Ghiță Fotin
d. Niță Rădulescu	Anița Văduva
d. Ivănoaia Văduva	Gheorghe Barca
d. Logofețelu Gavrilă	Constantin Brătilă

Părintele Maxim	Dinică Borănescu
d. Costache Constantin	Zaharia Ionescu
d. Dimitrie Robescu	Darie Pastiescu
d Ioniță Făgărășanu	Costache Botescu
d. Șetrăreasa Kița	Logotătu Costache Șuțu
d. Liben Mungiu	Gavrilă Cojoacă
d. Tudorachi Cavafu	Bogdan Hristea Hristov. Giurgiu
Dinu Kesat	Iancu Belațu
Pitaru Ghiță Panaitescu	Marin Căldăraru
Răposatu Comisu Ioniță	Ion Călin
Alexe Armeanul	Grigore Carabete
Potop cel bătrân	Efrosina Trufăndoaia
Metohul schitului Dălhăuți	Tudoran Heraru
Pitaru Alecu Alexandrescu	Mănăstirea Babeni
Toma Argint	Nicolae Beldea
Dimitrie Gurănescu	Alecu Paraschivescu
Zamfir a lui Tache	Logofețelu Costea
Tache Pastia	Vasile Paraipan
Ioan Negoescu	Teodor Hagi Petrea
Ion Găină	Irina Văduva Armeanca
Gheorghe Bulubașa	Marghioala Kesat
Grigore Ungureanu	Pitarul Mărgărit Dumitru
Vasilache Polizu	Frați Mărgăritești
Pitaru Dinică Robescu	Pitaru Dimitrie Potop
Pitaru Iancu Paraschivescu	Costachi Mărgăritescu
Biserica sfintei Treimi	Coman Negoescu
Iorgu Costescu	Milea Racoviță
Șetraru Dimitrie Fotin	Costache Tăbăcaru
Paharnicu Costache Nicolescu	Vasile Năstase Tăbăcaru
Ianache Costescu	Marghioala Racoviță.

Cărora proprietari mici li s'au făcut pe urmă și lor regulat cunoscut sorocul înfățișărei prin cinstita cârmuire locală potrivit cererei cinstitului magistrat, a veni în judecată. Și după ce sau îndeplinit toate legiuitele forme atât pentru aceștea cât și pentru cei lalți proprietari cu mai multe locuri fie care, Vătaful de Aprozi la 8 Aprilie curgător au înfățișat în judecată pe D. Pitaru Ghiță Mărgăritescu Presidentul Cinstitului Magistrat, însoțit și de cei lalți membri ai Magistratu-

lui. Având osebit din partea Magistratului și asistenți procuratori pe d-lor Paharnicu Zamfirache Sihleanu, Sărdaru Theodor Fleva și Pitarul Gheorghe Schipion, viind de față și mai mulți din orășani, cu Mănăstirea sfântului Ioan prin vechil d. Vătaf Iancu Anagnastopulu, Mănăstirea Râmnicu prin vechil d Costachi Lefterescu amândoi cu vechileturi formăluite.

Biserica Armenească prin epitopii ei Maxim Matos, Ștefan Pompic și Hacic Bedros cei ce s'au mărturisit și de membri magistratului că sunt adevărați epitropi.

D. Sihleni Paharnicu Zamfirache și Paharnicu Costache si d-lor frați Mărgăritești prin d. Pitaru Ghiță Mărgăritescu, iar din partea sfintei episcopii Buzău s'a primit hârtia trecută la No. 1440 de la d. Avocat al așezămintelor publice, prin care arată că sfânta episcopie rămâne mulțumită ca să stăpânească acele două zeci și șapte locuri ce i s'au ales de d. Hotarnic, și din partea d. Clucer Ioan Donie epitropul bisericei Donie, Mănăstirea Babeni și Ioan Bondrea nu s'au arătat nimeni, de și s'au văzut în dela că au primit sorocirile.

Apoi pe temeiul articolului 251 din regulament și după însărcinarea ce ni s'au pus de cinstitul departament al dreptății prin porunca cu No. 425 din 18 Februarie trecut, sub iscăliți Sărdaru Costache Crâmpul presidentul Tribunalului civil din Brăila; Pitarul Iordache Ioanidie, Membru Tribunalului de Buzău și Căminarul Nicolae Stavăr, membru cinstitului tribunal al Râmnicului Sărat, intrând în cercetarea pricinei, s'au cetit mai întăi cartea de alegerea târgului și a moșiei acestui oraș Focșani făcută de Pitar George Scipion hotarnic inginer la 7 Noembrie anul 1850 subscrisă și de șase spre zece persoane ce au fost mădulari ai comisiei cercetărei documentelor pentru această lucrare, și tot de o dată s'au dat băgare de seamă și planurilor ridicate de d. Scipion acestui oraș cum și moșiei aleasă din raionul târgului până în apa Milcovului care s'au însemnat și de noi judecătorii. Iar hotărnicia după ce s'au văzut trecut în condică toți proprietari și locurile din acest oraș cu ce dreptăți le stăpânesc, cum și temeiurile după care au lucrat d. Hotarnic cu mădularii comisiei coprinde:

«Urmează întocmai lucrarea comisiunei de la anexe pagina 157». «Potrivit poruncilor ce» «până la pag. 181». «Intru acest chip fiind curgerea pricinei».

După care cerându-se vechilului mănăstirei sf. Ioan originalele documente, ca să se vază, dacă sunt trecute cu deslușirea cuvenită de domnul hotarnic în descrisa alegere; au arătat că nu le are cu sine cerând ca judecata să'i dea soroc până a doua zi, ca să aducă atât documentele cât și înscris întâmpinare pentru nemulțumirea mănăstirei; în urmă s'au întrebat și cei lalți părtași, de au vre'o nemulțumire pe această alegere, și au răspuns întro unire, afară de vechilul mănăstirei sf. Ioan, că sunt mulțumiți fără a le rămâne cuvânt de contestație.

Noi cu toate că judecata urma să dea regulat pricina într'acea zi ne fiind pravelnică propunerea făcută de vechilul mănăstirei, căci au avut înpărtășită din partea judecăței încă de la 13 Octombrie anul încetat prescurtare după zisa alegere în cea-ce se atinge de proprietatea sa, și urma să vie pregătit de înfățișare; dar ca să nu'i mai rămâe cuvânt de pricinuire i'au acordat cererea și prin jurnalul încheiat sub No. 251 au îndatorat pe numitul vechil ca la 9 Aprilie de diminiața să aducă ori ce documente va fi având mănăstirea pentru sprijinirea dreptăților ei, precum și originalul jelbei ce au dat la leat 1817 Februarie 14, și cartea de hotărnicie din leat 7213, când prin de isnoavă înfățișare să se dea pricinei săvârșire.

Și la 9 Aprilie înfățișându-se iarăși în judecată Domnul President și membrii cinstitului magistrat față fiind și asistenții săi procuratori i din cei lalți orășeni în număr 51 cu mănăstirea sf. Ioan prin vechil tot d. Iancu Anagnastopol și tot în lipsa acelor trei persoane ce se arată în citatul jurnal că n'au venit, cum și în lipsa unora din proprietarii arătați în lista aflată în delă dată de C. magistrat.

Și intrând iarăși subt iscăliții în cercetarea pricinei s'au cerut vechilului mănăstirei sf. Ioan a înfățișa documentele ce va fi având mănăstirea pentru sprijinirea dreptăților sale cum și jalba ce au dat în leat 1817 Februarie 14, i cartea de hotărnicie din leat 7213 precum s'au fost îndatorat de judecată după a sa cerere, și au dat pe masa presusvii un taclir ce s'au trecut la No. 1471, iscălit de Dionisie Ieromonahul îngrijitorul mănăstirei și cuprinzător.

D-lor locuitorii orașului Focșani care se află în felurí de clase și care au reclamat către fostul Domn oblăduitor Bibescu în anul 1845 împotriva drepturilor proprietăricești ale mănăstirei sf. Ioan de aici, ce se îngrijește acum de cuvioșia sa, cari prin deșarte plângeri ce au făcut au defăimat caractere bisericești de apăsător și abuzător către D-lor, zicând că prin nelegiuite urmări să apasă abuzându-se de către egumenii acestei sfinte mănăstiri; a cărora ne adevărate ziceri întâmpinându-le acum propune acestea, însă:

1) Că după ce în precuvântarea reclamației d-lor, au deschis un șir de povești ca proverburi, socotind a-și însuși un neam strămoșesc în total, în vreme ce sunt învederați că cei mai mulți sunt în feluri de deosebite neamuri și nații de adunături; apoi și care sunt a nații români nu sunt neamuri între dânșii de spițe de rudenii și moșteni vechi pe nescai acturi domnești a li se cunoaște caractirul familiei spiței sale și proprietății moșneană de vre-un trup de moșie sau devălmășie, ca să poată zice că se calcă sau că este cotropit, ci sunt unii cu câte un puțin cămin înfundat în oraș al hălăduirei sale fie căruia, ori cu câte un înscris în felul său, sau fără înscris cu vechea stăpânire; iar ceia l'alți cei mai mulți sunt embatichieri clăditori și săditori pe locul acestei mănăstiri; precum însuși la reclamația ce a dat la anul 1845 zice, că pă-«rinții d-lor la anul 1803 după un chip blând al egumenului «de atunci ce i'au cerut drept milostenie după la acei cu case «și prăvălii ceară și untdelemn sau și bani sub cuvânt, că a-«flându-se mănăstirea dărăpănată de la anul 1802 îi trebue a-«jutor și prostimea părinților d-lor după istețimea duhului de «atunci socotind că cu asemenea urmare se vor face ctitori la «preînoirea bisericei mănăstirei, târziu se trezise că această «dajdie au acaparisit loc de obiceiu și apoi simțind egumenul «slăbiciunea unora din boeri și altor locuitori din acest oraș «s'au folosit de acest bezman de loc, iar mai la urmă după «mijloacele ce au avut egumenul au alcătuit o condică de la «sine-și, în care prescriind un număr însemnat de înscrisuri sub «numire de zapise au urmat pe orășeni și după prin mahalele «pe câte unul înainte și s'au iscălit subt acele înscrisuri, că «prăvălia sau casa mea ce este clădită pe moșia mănăstirei

«Sf. Ioan, sunt dator a o stăpâni cu bezman pe an cu câte «atâta, iar ne plătind până în trei ani să rămâe binauă pe «seama mănăstirei. Urmare care le-au dat a înțelege că egumenul înstrăinându-i cu mijloacele prescrise de strămoșescul după vreme; să'i înstrăineze şi de binale, în sfârşitul căreia reclamații roagă pe numitul înalt Domn a face punere la cale ca spre întrumusețarea orașului pe viitor prin desființarea nelegiuitului bezman, lăsându-se și tot emașul (izlazul) slobod și să dea pricina în forma judecătoriască și de va avea mănăstirea proprietate și cât în oraş să o stăpânească.

2) Măria sa se vede că umilindu-se din plăsmuitele scrieri sau vroind a se îndestula de o știință au poruncit după observația cinstitului Departament al Credinței alcătuirea unei comisii cu chip instructiv a se îndeletnici prin inginer și ridicare de plan, care săvârșindu-se s'a și depus în cinstita judecătorie de către cinstitul magistrat orășănesc drept formă de hotărnicie, lucru împotriva formelor de hotărnicie, în vreme ce este cunoscut cum se urmează lucrarea hotărniciilor), și tot de o dată pe temeiul acestei depuneri s'au și chemat această sf. mănăstire în formă de judecată, în urmarea căreia sorociri înfățișându-se prin vechilul său eri la 8 ale acesteia, prin care după ascultarea cetirei auzind pâra și cerând a i se da soroc până astă-zi, ca să se gătească de răspunsul împotriva sa ș propune aceasta, însă:

3) Că dacă chiar Cinstitul Departament al Credinței prin raportul ce au dat către Domn și prin observația ce a făcut zice că nu găsește cu cale ca să aibă drept jeluitorii în cererea ce fac de a rămânea acelea locuri în ohavnica lor stăpânire; întâi pentru-că singuri arată că de la anul 1803 și-au urmat răspunderea embaticului către mănăstire pentru acele locuri; al doilea, că ne plătind pentru acele locuri mănăstirei nimic nu poate fi îndatorată a le da izlaz în moșia mănăstirei pentru pășunea vitelor lor, fără a fi supuși la vre'o răspundere precum se vede acum mănăstirea urmând aceasta, care răspundere după firescul cuvânt poate covârșește aceia ce ei plătesc embatic astăzi mănăstirei pentru acele locuri; și al treilea, că de ar rămânea slobozi și de către răspunderea embaticului locurilor şi despre aceia al izlazului, tot nu se pot bucura de

aceasta toți orășenii ci numai un număr mic și cele-l-alte.

4) Fiindcă de la mărturisirea d-lor că de la anul 1803 de când nu stăpânesc emașul (izlazul) și plătesc embatic de când sunt 49 ani până la anul 1845 a reclamației ce au dat, de aceia pe temeiul prescripției 7 foaia 89 din pravila țărei se cere înființarea stăpânirei cu rea credință, și chiar de ar fi; și fiindcă pentru clădiri în pomenita pravilă legiuește la prescripția a doua cap. 5 foia 24 chipul cuprinderei așezămentului cum să se urmeze în scurt; și pentru că însuși mărturisesc chipul coprinderei așezământului și vremea în care au dat înscris a plăti embaticul, și de nu vor plăti în soroc de trei ani să să osândească, de aceia potrivit prescripției a treia foaia 49 se cere a se pune osânda in lucrare în folosul mănăstirei după tocmeala și învoiala urmată, ca de la unii ce de la reclamație încoace n'au plătit; și fiind-că unii au și clădit din nou pe pământul mănăstiresc întru aceleași locuri, urmare împotriva prescripției 5 foaia 24 se cere și pentru aceasta osânda în folosul mănăstirei, și fiind-că unii iarăși au clădit pe pământul mănăstirei din nou fără să fi având vre'o clădire mai veche aci, pentru unii ca aceștia acum se cere osânda prescripției 3 foia 6 în folosul mănăstirei; cerând pomenitul vechil și prin graiu că peste articolele ce însemnează să i se adauge și articolul 3 de la cap. 2 lista 94 și tot de o dată au adăugat a zice că toate răspunsurile mănăstirei să mărginesc prin acest tacrir, și că documente și alte hârtii nu se cunoaște îndatorat de legiuiri a mai înfățișa. Apoi după desbaterea ce s'ar mai fi făcut asupra tuturor împrejurărilor lucrărei d. hotarnic și cercetători comisari văzându-se că pricina este cu grele împrejurări și ceasurile trecute prin jurnalul încheiat sub No. 257 s'au mărginit înfățișarea pentru 11 Aprilie.

Iar astă-zi mai înfățișându-se în judecată ciustitul magistrat local prin membrii săi și asistenți procuratori d-lor Paharnic Zamfirache Sihleanu, Serdar Teodor Fleva și Pitar Gheorghe Scipion față aflându-se și dintre orășeni însă:

Paharnicu Alecu Borănescu	Asanache Panaitescu
Postelnicu Dimitrie Misirescu	Dohtoru Anastase Lascăr
Sardaru Costică Robescu	Panait Blidărescu
Pitar Mărgărit Dimitriu	Tache Orzaru

Dumitrache Potop	Agapitas Hageopolu
Ghiță Panaitescu	Alecu Rafailă
Costache Neculaiu	Vasile Călcăiu
Darie Pastiescu	Gheorghe Petrov
Dumitrache Beceanu	Ene Belea
Costache Râmniceanu	Iordache Botescu
Dimitrie Cara	Alexandru Cimbru
Ivanciu Stoean	Vâlcu Gheorghiu
Petrea sin Stoica	Zamfir Anghel
Alexe Dimitriu	Darie Hristescul
George Raicu	Slugeru Alecu Bonteș
Theodor Curelea	Ioniță Bronea
Alexandru Petrea	Mateiu Heraru
Ghiță Dragomir	Neculaiu Lupu
Tache sin Sandu	Ianache Mungiu
Radu Anghel	Theodor Hagi Petrea
Conțipistu Alecu Neculet	Dimitrie Manolescu
Ioan Șonțu	Dascălu Theodosie
Dumitru Obreja	Racoviță Măcelaru
Dumitru Cojocaru	Ene Covățică
Oprea Heraru	Preotul George
Apostol Paraipan	Neculae Dogărescu
Vasile Tudorache	Costache Gheorghiu
Mihalache Zamfir	Radu Brătilă
Dumitru Chiriță	Postelnicu Ioan Petrescu
Ancuța Iacovache	Dimitrie Robescu

Conțopist Ianache Costescu orășan și vechil din partea d-lui Marelui Logofăt Costache Șuțu, Ștefan Pompic și Agic Bedros.

D-lor Frați Mărgăritești proprietari în oraș și ai moșii Vâlcelile vecini pe din sus cu moșia orașului.

D. Costache Letterescu vechilu Mănăstiri Râmnicu, cel ce a dat mulțumire ca să stăpânească Mănăstirea locurile ce i sa ales în oraș, In lipsa d-lui Clucer Ioan Donie epitropul bisericii Donie proprietari în oraș. In lipsa lui Ion Bondrea proprietar in oraș. In lipsa Mănăstiri Babeni cu proprietate în oraș și cu moșia Balinele vecină pe din jos cu moșia orașului. Și în lipsa Sfintei Episcopii Buzău, care prin avocatul așezămintelor pu-

blice a dat hârtia trecută la No. 1440 că se mulţumeşte a 'şi stăpâni locurile ce i s'a ales în oraş. Şi după ce s'a mai citit cu toată luarea aminte atât jurnalurile de înfăţişări cât şi pe ori-ce hârtii aflate în delă, precum şi partea de hotărnicie a d-lui Inginer hotarnic i toate documentele aşternute într'însa pe care se sprijină acea alegere. S'au văzut că d nu Hotarnic au desăvârşit această lucrare conform cu deslușirea art. 2 de la cap. 3 lista 7 din pravila Caragea.

Apoi dându-se băgare de seamă şi coprinderi tacrirului ce a dat vechilu Mănăstiri sf. Ioan, prin care se vede că nu contestează nici o categorie a unora din sineturi după deslușirea făcută de comisie, de cât să mărgineşte numai în propunerea de plată de embatic, de plată de izlaz.

Şi la luarea în stăpânire cu desăvârşire a mai multe binale ale cărora proprietari s'au înpotrivit a răspunde embaticu; s'au cerut de judecată numitului Vechil ca să înfăţişeze pentru toate acestea dovezi precum legiueşte art. 1 de la cap. 2. lista 940 din pravilă şi a stăruit tot în aceleaşi propuneri; zicând în sfârşit că nici alte dovezi de aiurea are a înfăţişa, nici documentele nu'l îndatorează legiuirile a le aduce. In urma acestora întrebându-se si membrii Cinstitului Magistrat de au să mai propue ceva într'această pricină, au ră puns că acele patru zeci pământuri din ţarină coprinse în zapisul lui Mordoz din leat 7191 Iulie 1 să cază în totul, ca unile ce să dovedeşte plastografe şi după pravilă se desputerniceează cu totul asemenea documente cu ast-fel de categorie, mai pretinzând încă ca şi cele zece pământuri cuprinse mai jos în acel zapis ce vinde Dumitru Sasul şi nepotul său Ursul, precum şi osânda de a plăti îndoit aceea ce a precugetat să ea cu acel zapis de la oraş dacă d-lor ar fi putut trece cu vederea această plastografie. Asemenea zise că mai pretinde şi acele trei locuri ce a cumpărat egumenul Troados cu zapisul din leat 1834 Maiu 28, 1839 Noembrie 19 şi 1841 Aprilie 6, pe care vede că acum le stăpâneşte Monastirea sf. Ioan mulţumindu-se Magistratul a întoarce mănăstirei preţul cu care s'a cumpărat aceste locuri ca să rămâe pentru interesul înfrumuseţărei oraşului, căci după regulament sunt depărtate Mănăstirele a face asemenea cumpărători; iar pentru ceea ce mai

adaugă Mănăstirea prin tacrir că iar ti trecut paragrafia dacă mai putea cere reîntoarcerea drepturilor sale ce le are atât în oraş cât şi în moşie, zice că magistratul o cunoaşte netrebnică şi fără loc de provlemia, căci după pravilă art. 10 de la lista 37. devalmaşia se poate despărţi ori când va voi un părtaş precum şi paragrafia pentru stăpânire cu rea credinţă, precum mai zice Mănăstirea iarăşi n'au trecut oraşului, fiind-că însuşi egumenii Mănăstirei prin jalba lor din leat 1817 Februarie 14 se plânge către Domnul de atunci că îi călca moşiile în general vecini şi locurile din oraş oraşani, dovadă destul de temeinică că orăşani şi au avut întreaga lor stăpânire atât în oraş cât şi în moşie, ba încă şi cu prisos după a lor plângere cerând prin acea jalbă ca să'şi hotărnicească moşiile şi locurile din oraş, care jalbă se vede ne pusă în lucrare precum zice egumenul numai după mijloacele ce se cunoaşte că le au avut Mănăstirea cu scop de a lângezi cu desăvârşire drepturile oraşului, pe care temeiu egumenii precedenţi n'au mai voit a pune în lucrare fiind-că nu le venea bine ; Şi toate articolele din pravilă pe care le inşiră Cuviosul Egumen prin tacrirul descris mai sus le socoteşte Magistratul nimicnicite cu totul, de vreme ce o dată sau dat de faţă toate sineturile ce au avut mănăstirea st. Ioan, după care atât Inginerul cât şi comisia şi-au întemeiat lucrarea potrivit art. 10 de la lista 8 din pravilă, socoteşte magistratul de prisos cele lalte articole cuprinse în tacrir şi propuse în urmă de vechil, de vreme ce mănăstirea nu şi-au putut dovedi încă stăpanirea pe acele proprietăţi, ca să poată cere şi stăpânirea lor i plată de embatic şi de emaşul ce nu l'au avut, mai propuind în cele din urmă Magistratul că din dovezile scrise ce au înfăţişat, nu numai din sinetele celor lalte mănăstiri şi proprietarii ce se află în acest oraş, dar şi chiar din documentile înfăţişate de mănăstirea sf. Ioan se face întreagă dovadă, că atât oraşul cât şi islazul sau moşia sa au fost din vechime moştenesc la trei moşi anume *Buzoenesc*, *Focşănesc* şi *Obilesc*, de la care moşneni au cumparat toţi cei lalţi şi această mănăstire, şi că treptelniceşte precum în sineturi se vede fiinţă de moşneni au existat până în leat 1707 şi stăpânirea acelor moşneni până în leat 1817, iar din erbăritul islazului nici până în ziua de astă-

zi n'au luat Mănăstirea sf. Ioan o para măcar de la orășani, precum se face dovadă chiar din relația ce dă mănăstirea în leat 1845 către Cinstitul Departament al credinții.

Deci după desbaterile ce au mai făcut judecata cu scumpătate asupra tuturor împrejurărilor acestei pricini, chibzuind cele drepte și cu cale zice.

Fiind că din documentele înfățișate la d. Inginer și Comisia întocmită și care sunt trecute cu deslușire în cartea de alegere cu leat 1850 Noembre 7 ce s'a iscălit de complectul Tribunalului si s'au pecetluit sub șnur cu pecetea sa, se dovedește ca: Sf. Episcopie Buzeu potrivit sineturilor sale, se cuvine să stăpânească pe obrazul biserici sf. Nicolae cel nou două zeci și șapte de locuri în oraș.

Sf. Mănăstire Râmnicu-Sărat iarăși după documentile sale să cuvine să stăpânească cinci spre zece locuri în oraș.

Sf. Biserică Donie asemenea după sineturile sale să cuvine să stăpânească cinci spre zece locuri în oraș.

D-lor Boeri Sihleni tot după sineturile ce au înfățișat la Comisie se cuvine să stăpânească opt spre zece locuri în oraș,

Ion Bondrea asemenea după sineturile ce au înfățișat să cuvine să stăpânească opt locuri în oraș, din care are a lua două locuri Postelnicu Ioniță Mărculescu cumpărătorul de la dânsul.

Biserica Armenească iarăși după sineturile ce au înfățișat se cuvine să stăpânească zece locuri în oraș.

Și una sută trei zeci locuri tot în oraș se cuvine să stăpânească mai mulți proprietari mici dovediți cu locuri înfundate, precum și în statistică se cuprinde și în plan se arată și precum se deslușește în condica comisii la fila No. 22.

Prin urmare pe temeiurile arătate mai sus cum și după mulțumirea ce au dat pe această lucrare și în judecătorie d-lor Boeri Sihleni, Mănăstirea Râmnicului, Biserica Armenească, Sf. Episcopie Buzău și Magistratul din partea orașului.

Judecata întărește alegerea Inginerului hotarnic și lucrarea comisii ce au fost orânduiți din înaltă poruncă a o desăvârși ca să'și aibă stăpânirea numiții mai sus proprietari întocmai pe arătatele locuri.

Asemenea întărește această alegere în lipsă pe temeiul

art. 251 din regulament și pentru biserica Donie și Ioan Bondrea ca să aibă întocmai stăpânire pe locurile ce li sa ales.

Intărind asemenea această alegere și în ceea ce se atinge de D-lor frați Mărgaritești proprietari în oraş și ai moșii Vâlcelile învecinate pe laturea din sus cu moșia orașului din gârla hotarului până în apa Milcovului potrivit cu mulțumirea ce au dat D-lor și în judecătorie. Și tot asemenea se întărește vorbita alegere în lipsă și în ceea ce se atinge de sf. mănăstire Băbeni proprietară în oraș și a moșii Bahnele ce se învecinește cu laturea din jos cu moșia orașului din gârla hotarului țării tot până în apa Milcovului prin pietrele și semnele ce în plan se arată pentru amândouă laturile

Iar în ceea ce se atinge de mănăstirea sf. Ioan, având judecătoria în vedere propunerile făcute de cuviosul egumen prin tacrirul dat de vechil, cum și întâmpinarile ce au făcut Magistratul cu asistenți săi procuratori, sau îndestulat ca întâmpinările magistratului sunt sprijinite de alichia I de sub art. 10 de la Cap. 3 list 8 și art. 10 de la cap. 13 lista 37 din pravilă. De vreme ce s'au ales părțile mănăstirei potrivit documenturilor sale cele bune ce au înfățișat Comisii și care documente acum in judecată n'au voit a le a duce.

De aceea pe aceste temeiuri judecata hotărăște ca M-rea sf. Ioan să'și stăpânească în oraș acele două zeci și opt locuri ce s'au ales de către comisie bune și drepte potrivit adevăratelor sale documente ce au înfățișat. Precum și cele două coturi, adică cotul Tăbăcarilor numai de stânjeni patru zeci și șapte în lat și cotul mormintelor ovreeşti iarăși numai patru zeci stânjeni în lat, precum în alegere și în plan se arată, care coturi sunt cumpărate de la Duduiu și Jelaboiu, afară de locul casi unde au şezut Stan Croitorul de stânjeni trei zeci și doi cel vânduse acel Dudui mai înainte cu zece ani către Grămăticul Hristodor unul din Daniașii biserici Donie și care de atunci și până acum se stăpânește de biserica Donie. Va stăpâni asemenea și trei zeci și una pământuri în țarină în moșia din raionul orașului până în apa Milcovului pe laturea de din sus unde au arătat Magistratul că nu va aduce vătămare orașului pe lângă moșia Vâlcelele, socotit câte cinci spre zece stânjeni un pământ după cum se cuprinde în zapisul cu

leat 7196 August 5 ; și care pământuri i se cuvin după zapisele cu leat 7191 Iulie 1, partea de 10 pământuri de la Mordoz și zece pământuri de la Dumitru Sasul și nepotul său Ursul, i leat 7196 August 5, cumpărători de un spre zece pământuri de la Dumitru Ceoroagă, Brat Pascu și cei lalți, iar nu numai un spre zece pământuri după cum cerea Magistratul cu cuvânt că dacă odată zapisul din leat 7191 s'au dovedit plastograf la pământurile lui Mordoz să piarză Mănăstirea și cele lalte două zeci pământuri, adică zece din patru zeci plastografe ale lui Mordoz și zece cumpărătoarea de la Dumitru Sasul și nepotul său Ursul, dar fiind că zapisul acesta este în parte plastograf nu poate a desființa cu totul după alichia 2 a de sub art. 1 de la cap. 5 lista 85 din pravilă, neputând supune Mănăstirea nici la osânda cerută de Magistrat de plată îndoită pentru acea plastografie, ca una după art. 4 de la acea listă din pravilă nu l'au putut dovedi magistratul că iau fost prin știința Mănăstirii acea plastografie; stăpânind mănăstirea trei zeci și una pământuri precum se arată mai sus. Neputându-se sluji mănăstirea de hotărnicia din leat 7200 ce se vede că au înfățișat'o la Comisie și care se văzu în copie și de judecată, pentru întâiu că prin trânsa zic acei hotarnici că au ales părțile mănăstirei din oraș și din câmp ce le au avut de cumpărătoare de la Mordoz și de la Ceorogă, adică trei zeci și trei prăvălii și patru locuri de casă și a treia parte din moșul Buzoenesc, căci dând judecata băgare de seamă zapiselor numiților vânzători, sau văzut precum mai sus se arată, coprinzând numai trei prăvălii. un loc de casă și altul de stupină, i trei zeci și una pământuri în țarină din partea Focșănească și Buzoenească afară din plastografia lui Mordoz. Al doilea că dacă o dată i se dă acum partea Mănastiri de catre comisie și de judecată, acele locuri și pământuri coprinse în zapisele vânzătorilor; și al treilea că acea hotărnicie cade cu desăvarșire prin hotărnicia din leat 7213 a 12 boeri ce este întărită și de doi Domni și care după art. 32 de la cap. lista 97 din pravilă, are mai multă tărie, căci prin trânsa s'a regulat adevărata proprietate a fie căruia, precum se vede din sineturile Mănăstiri Râmnicu ce s'a văzut și de judecată și pe

care hotărnicie din leat 7213 n'a voit a o scoate mănăstirea stântului Ioan acum.

Și acele trei sute patru zeci și opt de locuri din oraș ce se stăpânea mai mult de mănăstirea sf. Ioan fără nici un document rămase de la moșii aceia ce au existat stăpânitori ai aceștii moșii și care s'au răpus după vremi, se vor stăpâni de către magistrat pentru proprietatea și înfrumusețarea acestui oraș, asemănat înaltei rezoluții pusă asupra raportului Cinstitului Departament al Credinți cu No 2611 din 17 August leat 1845 cum și cel lalt pământ al moșii de islaz, după ce se va deosebi Mănăstirei sf. Ioan trei zeci și una pământuri din islaz, tot cel lalt pamânt după plan rămâne pe seama obștii orașului pentru pășunarea vitelor lor, precum s'au urmat și până astăzi, iar acele una sută trei zeci și opt locuri ohavnice ale proprietarilor mici să și le stăpânească acei proprietari, precum se arată în statistică și în plan, a cărora obraz le-a înfățișat tot Magistratul.

Plătind mănăstirea sf. Ioan și lei opt mii cinci sute patru zeci și șase în care intră și patru galbeni taxa ce a răspuns'o Magistratul, cheltuelile câte s'au ales drepte și cu cale din foaea ce au dat de lei cinci spre zece mii trei sute două zeci și trei și care cheltueli se vor întrebuința de către Magistrat în despăgubirea acelor ce vor fi contribuit cu dânsele. Pe lângă aceste cheltueli vor plăti Mănăstirei și lei trei sute opt zeci și patru, progoanele de opt poștii câte 8 cai. Venirea și întoarcerea a doi Membri orânduiți spre cercetarea acestei pricini, unul de la Brăila și altul de la Buzău. Asemănat sensului porunci Cinstitului Departament al Dreptăței cu No. 487.

Iar pentru venitul embatichieri ce au luat Mănăstirea după la uni din orășeni de la leat 1817 până acum au propus atât membri Magistratului cât și asistenți săi procuratori prin hârtia ce au dat la 9 Aprilie Judecătorii că îl va pretinde atunci când va vedea că mănăstirea 'și întinde apelația și la mai Inalta Instanție, iar nedând apelație, atunci orășani se înduplică de ai hărăzi atât venitul ce l'au luat în cursul vremi aratată, precum și cheltuelile spre izbrănirea pricinii.

Și fiind că această hotărâre este dată în lipsa d-lui Clucerul Ioan Donie epitropul bisericii Donie, Mănăstirea Babeni

şi Ioan Boudrea, au dreptul de apelaţie tot la această judecătorie în soroc de opt zile slobode socotite din ziua ce vor primi copie după dânsa, când vor fi datori a înfăţişa şi dovezi pravelnice pentru impedecările ce le-au zăticnit venirea.

Iar partea nemulţumită are dreptul de apelaţie la Cinstita Curte apelativă secsiea 2-a în soroc de două luni socotit tot din ziua primirii copii de hotărâre.

1852 Aprilie 11.

President, (ss) *Sărdar Costache Crâmbu* Oraşul Focşani

Judecători { Pitaru George Ioanides
Căminaru Nicolae Stavăr

Grefier Pitar, *Nae Eliat*

Preşedintele Judecătorii Râmnicu-Sărat

Această copie fiind conformă originalului şi trecută în condică, se adevereaază de presedenţie cu a sa pecetie.

1852 Decembrie 1.

(ss) p, Preşident, N. STAVĂR

L. S.

(ss) Grefier, *N. Eliat*

Poliţia oraşului Focşani

Astă-zi în leat una mie opt sute cinci zeci şi doui Decembrie trei s'au dat această copie de hotărnicie orăşenescului Magistrat sub luare de dovadă.

pentru Poliţaiu, *Gheorghescu*

(L. S.)

Presidentul Judecătoriei Râmnicu Sărat

Cinstitul Magistrat orășenesc prin adresa primită sub al ntrării No. 542, arată că în condica în care este trecută hotărnicia moșii orașului după trebuința ce a chibzuit pe lângă alte două acte, au trecut întrânsa în copie și hotărârea dată de acest Tribunal la 11 Aprilie anul 1852 cu No. 7 asupra procesului dintre orășani cu Mănăstirea Sfântului Ioan pentru întărirea citatei hotărnicii, cerând a se adeveri.

Spre îndeplinirea căreia cereri procitindu-se zisa copie a căreia înscriere se vede mai sus, început de la fila No. 50 cu ceia ce s'a dat mai înainte Cinstitului Magistrat de către judecătorie ca unei părți prigonitoare, s'a găsit a avea întrânsa următoarele greșeli adică:

1) Pe întâia față a filii cu No. 51 în rândul al 14-lea, cuvântu care citește «Membri» dres.

2) Pe întâia față a filii cu No. 53 în rându al 25-lea «anul 1804» pus ca nu adaoga pe deasupra la începutul rândului.

3) Pe întâia față a fili cu No. 55 la sfârșitu rândului al 23-lea este un semn cruce unde urma a se trece aceste ziceri «din care șase le are în stăpânire, iar două cu No. 257 și 258», și pentru că s'a scăpat din vedere aceste ziceri, s'a trecut apoi pe marginea din năuntru tot a acestei fețe, la începutu cărora asemenea semn cu cruce s'a făcut și în rându al 35-lea cuvântul care citește «zapisul lui Șendrea biv Vel» dres.

4) Pe întâia față a filii cu No. 57 în rândul 26-lea cuvântu care citește «apoi» dres, și tot pe această față în rându al 39-lea cuvântul care citește «hotărâse» asemenea dres.

5) Pe întâia față a filii cu No. 58 în rândul al 10-lea, numirea ce citește «Mănăstiri» dres. Iar pe a doua față a acestii file, în rândul al doilea care citește «Caloeneasa» iarăși dres.

6) Pe întâia față a filii cu No. 60 în rândul al 17-lea, N-ru, care este «28» dres.

7) Pe întâia față a fili cu No. 61 în rândul al 42-lea la sfârșitul cuvântului care citește «pentru un sărac» s'a adăogat d'asupra zicerea scăpată din vedere ce citește «ticălos».

8) Pe a doua față a fili cu No. 62 în rândul al 8-lea zicerea «pot» dreasă, și

9) Pe întâia faţă a fili cu No. 64 în rândul al 7-lea N-ru care este «5» dres, şi tot pe această faţă în rândul al 8-lea zicerea ce citeşte «şi» pusă de prisos şi ştearsă.

Cu aceste dar îndreptări făcute la greşelile însemnate, găsindu-se această copie întocmai cu cea aflată la Cinstitul Magistrat, să adevereazâ de presidenţie şi cu pecetea judecătorii spre a'şi avea a ei legală tărie.

President, **K. Robescu**

Grefier, *G. Orleanu*

No. 722
1855 Feb^ruarie 12.

Act de învoială

Prin care se face cunoscut că în urma apelaţii ce a pornit Mănăstirea Sfântului Ioan în potriva hotărări judecătorii judeţului Râmnicu Sărat de la 11 Aprilie anul 1852 cu No. 7 dată în pricina ce a urmat între Mănăstire şi oraşul Focşani pentru locuri şi moşie, declarându-se dorinţa de înpăciuire între Prea Cuviosu Ieromonah Chiriarch şi Egumen al aceştii sfintei Mănăstiri Kir Dionisie şi Obştea Orăşenească şi cunoscând de o potrivă că numai prin acest mijloc am putea fi mîntuiţi de învederatele cheltueli şi străgăniri ale judecătoriilor ce ar fi ţinut poate vreme îndelungă.

Astă-zi la 13 Aprilie 1853, adunându-ne cu toţii la un loc adică atât prea Cuvioşia sa egumenul având înputernicit în această tratație şi pe D-lui Gheorghe Cataluza hotarnicul inginer, cum şi membrii Magistratului oraşului Focşani însoţiţi de D-nii Deputaţi ai Mahalalelor ca reprezentanţi a oraşului, i mai mulţi din D-nii Orăşeni. Am intrat cu toţii în trataţia zisei înpăciuiri şi după mai multe desbateri urmate asupra pricinei, ne am învoit în cele din urmă prin glasuri unanime, că Mănăstirea Sfântului Ioan, să'şi stăpânească acele numai locuri şi coturi ce i s'au ales în oraş prin mai sus nomeraţisiţa hotărâre. Iar în locul acelor trei zeci şi una pământuri alese Mănăstirii la câmp şi calculate drept suma de patru sute şase zeci şi cinci stânjeni, mai dându-se Mănăstirii încă trei zeci şi

cinci stânjeni în lăţime, însă în lung din hotarul Moldovei alături cu moșia Vălcelile a D-lor Frați Mărgăritești, până în apa Milcovului, iar în lat tot din moșia Vălcelile spre moșia Ora șului în două deopotrivă trăsuri precum le are și moșia orașului adică cinci sute stânjeni la capul despre Milcov și cinci sute la câmp despre hotarul Moldovei pe direcția trăsurilor planului moșii orașului, și pentru că în capătul acestor stângeni despre hotarul Moldovei, să găsesc cu locuința un oare care număr de locuitori plugari, apoi aceștia având dorință de a se strămuta din cuprinsul arătaților stânjeni ai Mănăstirii, să fie slobozi până în soroc de șase luni de la întărirea acestui act a se așeza unde interesul îi va povățui, fără nici o oprire. Toate cele l'alte locuri slobode din cuprinsul orașului, precum și acele coprinse de mai multe fețe de la stabilirea Mănăstirii a mai lua embatic, rămân pe seama Magistratului a le regula după punerea la cale ce se va face, iar locurile stăpânite din vechime de osebiți proprietari, și asupra cărora Mănăstirea își însușise drept a lua embatic, rămân dreaptă proprietate a fie căruia după stăpânirea ce au avut.

Iar moșia toată de acolo de unde se vor înplini acei cinci sute stânjeni ai Mănăstirii latul până în hotarul Moșii Bahnele a Mănăstirii Băbeni și lungul din Focșani până în apa Milcovului, făcându-se linie dreaptă pe laturea de din sus prin punturile aleșilor stânjeni cinci sute pe seama Mănăstirii, iar laturea de din jos unde se învecinește moșia orașului cu moșia Bahnele cu asemenea linie prin pietrele hotare într'aceste două moșii adică cea de la hotarul țării prin cea de la drumul Ciorăştilor și de la această peatră până în apa Milcovului la Vadul vechiu al Ceorăștilor, întocmai așa precum se arată pe plan la No. 6, va rămânea iarăși dreaptă proprietate a obștii orașului și numai pentru al său în parte folos, fără ca Mănăstirea vre o dată să aibă cuvânt sub vre un fel de pretecst a cere înpărtășire.

După întărirea aceştii învoeli de cinstita Curte competinte se va osebi atât stânjenii Mănăstirii de atară, cât și locurile ei din oraş prin hotarnici și ingineri luați de amândouă părțile prin asistarea și a unui membru judecătoresc, pentru esecutarea întocmai a acestii învoeli puind și petre statornice a sluji

de semne hotare și care prin relația ce vor da să deslușiască întinderea și semnele fie căruia loc deosebit pe seama Mănăstirii spre a se cunoaște ast-fel stăpânirea fie căruia. Va rămânea Mănăstirea apărată de toată pretenția de venit și cheltuelile judecăților, pe care orașul era în drept să pretindă și după hotărâre Mănăstirea era amenințată, asemenea și Mănăstirea să nu mai aibă drept de pretenție asupra nici unuia din orășani pentru plată de bezman sau embatic până acum, rămâind a se folosi Mănăstirea de aci înainte numai de la acei embaticari ce cad cu locuințele în cercul locurilor alese Mănăstirii, pentru cuvânt că și din partea orășenilor se trece mai multe cu vederea. In felul acesta săvârșind învoiala cu mulțumirea amândorora părților, rămâne ca fie care în viitor să'și aibă liniștită stăpânire pe proprietate ce i se alege vecinic fără nici o supărare din partea cei laltă. Iar spre cunoștință s'au făcut două asemenea acturi iscălite fie care de toate părțile, unul pentru Magistrat și altul pentru Mănăstire, care spre a și avea legala tărie se vor supune la cinstita Curte apelativă secția II din București prin cinstita judecătorie locală ca să se încredințeze după orânduială; se mai adaogă că stăpânirea Mănăstirii este mărginită numai pe cei cinci sute stânjeni de atară, ziși mai sus, i pe locurile și coturile alese în oraș prin hotărârea judecătoriei.

1853 Aprilie 13.

O Igumenos Dionisios tu chiriarhuntos. Focșani

Inginer hotarnic *S. Catulaza* înputernicit din partea mănăstirii.

Membrii Magistratului orașului Focșani *Preș. Gheorghie Mărgăritescu, Ianache Costescu, Zaharia Ionescu, Alexă Dimitriu.*

Aleco Borănescu, deputatul mahalalei orașului Focșani.
Dimitrie Missirescu deputatul mahalalei Gramei.
Costică Robescu deputat din mahalaua Gramei.
Tudorache Fleva deputat din mahalaua Gramei.
Pitar Aleco Alexandrescu deputat din mah. Pastieștii.
Pitar Mărgărit Dimitriu deputat mahalalei Pastieștii.
Athanasios Iconomu deputat apo mahalaua Gramii.

Deputat Mah. Pitar Constandin Robescu.

Iancu Pastiescu deputat mahalalii.

Pitaru Costache Argintoianu, Tache Pastiescu, Darie Pastiescu deputat mahalalei Pastiești.

Iordache Ciurea, Pitar P. Penescu, Dimitrie Potop, Tache Orzărescu, Mincu Pavel, deputat mahalalei Gramii.

Aleco Nicolet, Gheorghe Vasiliu deputat, Athanasie Panaiotescu deputat, Mihalache Manolescu din partea Gherghiesii,

Panait Blidărescu, Oprea Stan, Vasile Cálcâiu, Gheorghie Ioan Feodor, Aleco Nicolet, Petrea Cabașu, i Ioniță Făgărășanu

Judecătoria orașului Râmnicul Sărat

Cinstitul Magistrat al orașului Focșani și Cuviosul Dionisie Ieromonahul egumenul Mănăstirii Sfântului Ioan din Focșani, prin jalba ce au dat judecătorii trecută la No. 1842, au alăturat două asemenea înscrisuri de învoiala ce au făcut cerând a să mijloci a lor înaintare la cinstita Curte de Apel, secția a doua spre a le da adeverirea, mărturisind tot odată în pretoriu, că iscăliturile sunt ale D-lor sale și învoiala săvârșită de bună voe, care învoeli înaintându-să de pomenitul prezident, s'au întors pe lângă adresa No. 731 ca să le adevereze această judecătorie, pe aceste temeiuri să încredințează că în adevăr iscăliturile coprinse în acest inscris sunt ale celor iscăliți, și că spre stricta pázire a celor coprinse în inscrisuri să adeverează cu pecetea judecătorii și iscăliturile membrilor trecându-să după orânduială și în condica de înpăciuire.

p. Prezident, *Nicolae Stăvăr, Pit. Scarlat Manoil.*

1853 Martie 6 No. 5.

Grefier, Nae Eliat.

S'au trecut acest înscris în condica de învoeli, ce s'au dat de Cinstitul Departament, fiind-că condica, în care să trecuse această învoială au ars cu prilejul focului întâmplat la 29 Martie anul 1854.

1854 Iunie 3. No. 1.

Grefier, *Ghiță Orleanu*

Prezidentu Judecătorii Râmnicului Sărat

Cinstitul Magistrat orăşenesc prin adresa primită subt al intrărei No. 542 arată, că în condica in care este trecută hotărnicia moşii oraşului, după trebuinţa ce a chibzuit pe lângă alte două acte au trecut întrânsa şi copia şi actul de învoială, ce a urmat cu Mănăstirea St. Ioan, cu care sau întărit hotărârea dată asupra procesului întăririi hotărnicii moşii oraşului, cerând a se adeveri.

Spre îndeplinirea căriea cereri poşlăduindu-să, zisa copie a căriea înscriere să vede mai sus începută de la fila No. 68 cu originalu ei ce se păstrează de cinstitul Magistrat s'au găsit a avea întrânsa următoarele greşeli adică:

1) Pe întâia faţă a filii cu No. 68 în rându al 8-lea cuvântul ce citeşte «învederatele» foae, şi tot pe această faţă în rându al 27-lea, la stârşitul cuvântului ce citeşte «Moldovii» este o cruce semn în locu căreia urma a să trece aceste ziceri «pe direcţia trăsurilor planului moşii oraşului, şi pentru că în capătul acestor stânjeni despre hotarul Moldovei», şi pentru că s'a scăpat din vedere, s'a trecut pe marginea dinăuntru tot acestei feţe, la începutu cărora s'a făcut asemenea cruce, şi

2) Pe întâia faţă a filii cu No. 69 la începutul rândurilor 25 şi 26 numirile «de Georgie şi Alecu Nicolet» puse de prisos

Cu aceste dar îndreptări făcute la greşelile însemnate găsindu-să această copie întocmai cu originalul ei ce să păstrează de cinstitul Magistrat să adevereşte spre a'şi avea a ei legală tărie.

1855 Februarie 15. No. 722.

Prezident, *K. Robescu*

Grefier, G. Orleanu.

Pecetea Tribunalul.

ACT

De aducere la îndeplinire a învoelii urmată între Mănăstirea Sft. Ioan cu Magistratul orașului Focșani.

No. 82. Eu mai jos iscălit Căminaru Nicolae Stavăr Membru Judecătorii Râmnicu Sărat, orânduit prin adresa No. 4349 a aceștii președenții locale pentru aducerea la îndeplinire pe fața pământului a învoeli urmată între Mănăstirea Sft. Ioan de aici cu obștea orașului Focșani și Noi Pitarul Costache Argintoianu inginer hotarnic din partea Magistratului local. George Cataluzas asemenea din partea Mănăstirii Sft. Ioan, orânduiți prin adresele zisei președenții cu No. 255, ca în presența numitului mai sus Domn Membru să aducem la îndeplinire pe fața pământului dispozițiile sus pomenitei învoeli. Astăzi la 22 Aprilie a anului corent ziua determinată de mine Membru către toate fețele în cresanță[1]), eșind la fața locului în ființa cinstitului Magistrat al acestui oraș, i a Părintelui Damian Iconomu pomenitei Mănăstiri și cetind mai întâi prezisa învoială care săvârșindu-se la 13 Aprilie a anului trecut și fiind iscălită atât ceea ce ține Mănăstirea, precum și ceea ce se păstrează la Magistrat de Cuviosul Dionisie Năstavnicul Sfintei Mănăstiri, de membru Magistratului i de mai mulți orășani, i de mine George Cataluzas împuternicit din partea Mănăstirii la această învoială și adeverite în urmă la nouă Maiu de cinstita Judecătorie locală cu No. 5 s'au văzut coprinzându-se între altele și cele urmatoare:

Și după mai multe desbateri urmate asupra pricinei, ne am învoit în cele din urmă prin glasuri unanime ca Mănăstirea Sft. Ioan să'și stăpâniască acele numai locuri și coturi ce le au ales în oraș prin mai sus pomenita hotărâre, iar în locul acelor trei zeci și una pământuri alese Mănăstirii la câmp și calculate drept suma de patru sute șase zeci și cinci stânjeni, mai dându-i-se Mănăstirii încă trei zeci și cinci stânjeni în lățime, însă în lung din hotarul Moldovei alături cu moșia Vălcelile a D-lor fraților Mărgăritești până în apa Milcovului, iar în lat tot din moșia Vălcelile spre moșia orașului în două de o potrivă trăsuri; precum le are și moșia orașului, adică cinci

[1]) Expresie neințeleasă.

sute stânjeni la capul despre Milcov și cinci sute la capul despre hotarul Moldovei pe direcția trăsurilor planului moșiei orașului. După cetirea căria, luând în vedere hotărârea cinstitei judecătorii locale din anul 1852 cu No. 7, în urma căria s'au făcut prezisa învoială, și văzând N-ru și determinația locurilor ce s'au deosebit pe seama Mănăstirii, mergând cu toții s'au măsurat de noi Ingineri hotarnici în prezența și a mea Membru, mai întâi conform dispozițiilor prezisei învoeli locurile următoare adică:

1) Din hanul D-lui Vasilache Polizu pe care au fost clădite patru prăvălii arătate pe plan (No. 290, 291, 292, 293), sau măsurat pe seama Mănăstirii la fața uliți târgului spre Răsărit . . . . stânjeni 8

Despre mează noapte alături cu Hristea Vișanaota st. 29 6

Despre Apus lângă preotu Alexandru stânjeni 8

Despre miază-zi alături cu D. Vasilache Polizu stj. 29 6

2) Locul hanului călugăresc cu grădina pe plan (No. 402) s'au găsit coprinzător laturea despre Apus prin linii frânte stânjeni 46, 4 și 24, peste tot . . . . stângeni 74—

Despre miază-zi alături de Vasile Rotofoiu . stj. 55—

Despre Răsărit alături cu ruinata Biserică a Sfinților Apostoli . . . . stânjeni 47—

Despre Nord alături cu grădina Pitarului Sterie Iconomu stânjeni 33, 17, 4 peste tot . . . . 54—

3) Locul hanului celui nou a d-lui Pitar Sterie clădit pe două locuri de prăvăli pe plan (No. 261) sau găsit.

Spre Răsărit la uliță . . . . stânjeni 6 4

Spre miază-zi loc public . . . » 9 4

Spre Apus la ulița târgului . . . » 4 1

Spre Nord alături cu Ioniță Mărculescu . » 12 2

4) Locul casi Mărioari Văduva ales pe plan (No. 220) sau trei spre Răsărit la ulița târgului . . . stj. 2 4

Spre Sud alăturea cu Petrea Cabașu . . » 6 2

Spre Apus la uliță . . . . . » 3 2

Spre Nord alături cu Bălașa Covrigărița . » 6—

5) Locul hanului Mănăstirii din Colț în ulița târgului, ales pe plan No. 215, 216 și 441).

S'au gasit despre Răsărit la ulița târgului . stj. 6—

Spre Sud la uliță . . . . . stj. 1 7
Spre Apus alături cu Stolnicu Dimit. Misirescu » 5 4
Spre Nord alături cu Dimitrie Gurănescu linii frânte stj. 6, 1, 12, peste tot . . . . . stj. 19—

6) Locul casei postelnicului Bobe ales pe plan (No. 337) s'au găsit spre Apus la uliță . . . . stj. 7 2
Spre Apus au găsit cu Cojocaru . . » 10 4
Spre Răsărit alături cu Liben . . . » 6 7
Spre Nord alături cu Mincu Cismigiu . » 10—

7) Locul prăvăliei lui Nică Șerbescu ales pe plan No. 208 s'au găsit spre Apus la ulița târgului . . stj. 2 7
Spre Sud alături cu Slavu . . . » 14 3
Spre Răsărit spre hotarul Moldovei . . » 2 4
Spre Nord alături cu Ioan Cavafu . . » 14 1

8) Locul prăvălii Slavului ales pe plan No. 212 s'au găsit spre Apus la ulița târgului . . . . stj. 3—
Spre Nord alături cu Nicu Șerbescu . » 14 3
Spre Răsărit spre hotarul Moldovei . . » $1\ 7^{1}/_{2}$
Spre Sud lângă Catinca Gonoia . . » 16 4

9) Locul prăvăliilor Mănăstirii alese pe plan la No. 213 și 214) s'au ales spre Apus la ulița târgului . stj. 6 2
Spre Sud alături cu Jupâneasa Haida . » 17 5
Spre Răsărit spre hotarul Moldovei . » 3—
Spre Nord alături cu Slavu . . . » 16 2

10) Locul prăvălii jupânesi Haidi ales pe plan (No. 217) s'au găsit spre Apus la ulița târgului . . stj. 3—
Spre Sud la uliță . . . . . » 17 3
Spre Răsărit spre hotarul Moldovei . » 3 6
Spre Nord alături cu Catinca Gheneai . » 17 5

11) Locul casii lui Sandu Blănaru pe plan la (No. 168), s'au găsit spre Apus la uliță . . . stj. 17—
Spre Sud lângă Costachi Ioan . . » 29—
Spre Nord lângă Ene Belea . . » 29—
Spre Răsărit pe hotarul Moldovei . . » 16—

12) Locul casii lui Mateiu Ursu feraru ales pe plan (No. 362)
S'au găsit spre Sud la ulița veche . stj. 5 2
Spre Apus alături cu Tanase Cojocaru . » 15 6

Spre Nord la uliță . . . . . stj. 5—
Spre Răsărit alături tot cu Mateiu Ursu feraru » 15 1
13) Locul casii lui Mincu Cișmigiu pe plan (No. 336)
S'au găsit spre Apus la uliță . . stj. 2 2
Spre Sud alături cu Postelnicu Bobe . » 10—
Spre Răsărit alături cu Marioara Văduva » 2 4
Spre Nord alături cu Hagi Pavel . . » 10—
14) Locul casii Frasini Văduva ales pe plan (No. 497)
S'au găsit spre Sud alături cu Dimitrie Pastrescu stj. 16 1
Spre Rasărit alături cu Pitaru Alecu Alexandrescu » 20 -
Spre Nord alături idem . . . . . » 7—
Spre Apus alături cu Ioan Romășcan . . » 28—
15) Locul casii lui Ion Romășcan pe plan (No. 498)
S'au găsit spre Sud alături cu locul slobod stj. 31-
Spre Răsărit alături cu Frăsina Văduva . » 21 5
Spre Nord alături cu Pitaru Alecu Alexandrescu » 20—
Spre Apus cu hotarul Moldovei . . » 30—

16) Locul pe care Mănăstirea își are clădită o casă, arătat pe plan (No. 166)
S'au găsit spre Sud la podul cel nou . stj. 23 6
Spre Apus alături cu Gheorghiță Hagi Călin » 39 2
Spre Nord alături cu Gheorghe Sârbu . » 10 6
Spre Răsărit la uliță . . . . . » 39 5

17) Locul pe care se află Mănăstirea zidită cu înprejmuirile ei pe plan (No. 180), înpreună și cu locul pe care se află beciul Mănăstirei pe plan (No. 179)

S'au găsit spre Nord pe linii făcute, precum pe plan se arată stânjeni 16, 4, 10, 48, 2. 8, 32, 6, peste tot stj. 115 4

Spre Apus laturea zidurilor în fața pieții . » 48 7

Spre Sud alături cu Catinca Màngoșoaia, Tănase Iconomu, Protopopu Petrea Sachelarie prin linii frânte stânjeni 30, 6, 3, 6, 41, 2. peste tot . . . . . stj 75 6

Spre Răsărit cu Tănase a Hagiicăi Gheorghe Potir și Ulița publică prin linii frânte stânjeni 3, 7, 17, 6, 27, peste tot stj. 60 6

18) Locul din cotul Tabăcarilor, pe care sunt și două ziduri pe plan No. 560 și 561, s'au găsit în lat stânjeni 47—

Iar în lung prin linii drepte din hotarul Moldovei spre

Răsărit și până în hotarul Moldovei spre Apus, precum pe plan să vede . . . . stânjeni 94—

19) Locul de patru zeci de stânjeni în cotu de la mormintele ovreeşti pe plan (No. 5 și 6) care s'au măsurat pe trei locuri spre Răsărit lângă hotarul Moldovei . stj. 40—

La mijloc . . . . » 40—

Spre Apus iar lângă hotarul Moldovei . » 40—

Pe la care aceste locuri măsurate, s'au pus la toate colțurile pe unde nu există zidiri, statornic pietre hotare cu cărbuni de desubt.

După aceasta apoi eșind și la câmp, am luat din hotarul Vălcelile a D-lor fraților Mărgăritești după conglasuirea pometei învoeli și îndreptându-se de noi Ingineri în ființă și a mea Membrul linia din peatra de lângă drumul Pânteceștilor arătat pe planul orașului la No. 1, drept aicea (cu No. 2) am determinat pe acea direcție punctul de sub No. 7, în depărtare de o sută stâjeni spre Milcov, unde puindu-se peatră cu cărbuni de desubt și făcându-se movilă deasupra, s'au îndreptat de acolo direcția trăsuri I a moșii orașului drept în jos pe latul moșii la semnul arătat pe plan în laturea de la vale despre moșia Bahnele a mănăstirii Băbeni despre Răsărit de drumul Gologanului, pe plan (No. 8) în direcția petrelor de sub No. 4 și 5 și pe această linie măsurându-se în lat stânjeni cinci sute No. 500 Șerban Voda, la înplinirea lor s'au pus pietre cu cărbuni de desubt și deasupra s'a ridicat movilă pe plan (No. 9) Asemenea și la al doilea trăsură începând iarăși din malu Milcovului din semnul aratat pe planu orașului la No. 3, despărțitor moșii Vălcelile a D-lor fraților Mărgăritești și unde s'a pus acum peatră cu cărbuni de desubt și d'asupra s'a ridicat movilă s'a îndreptat iarăși linie la piatra hotarului Mănăstirii Băbeni și a Mândreștilor, St. Ioan despre Răsărit de drumul Ceorăștilor, pe planul orașului la No. 5 și s'au tras pe dânsa în lat stânjeni cinci sute (No. 500) Șerban Vodă, conform textului învoelii la înplinirea cărora lângă drumul Coteștilor s'au pus peatră cu cărbuni de desubt și deasupra s'au ridicat movilă pe plan (No. 10)

Apoi prin aceste două principale Movili până la care s'au înplinit zisa sumă a stanjenilor, îndreptându-se linie dreaptă,

s'au mai făcut încă două movili la mijloc și s'au prelungit zisa linie atât până în apa Milcovului, mai făcându-se încă două movili până în muchea malului Milcovului, precum asemenea prelungindu-se și până în hotarul Moldaviei, s'au pus lângă acel hotar peatră cu cărbuni de desubt și deasupra s'au ridicat Movilă, înființându-se așa pe a această linie care va fi hotar pe viitor, despărțitor al moșii mănăstirii de către moșia orașului semne movili, atât cu pietre, precum și fără pietre, cum mai sus s'au prescris peste tot șapte. Iar în marginea de din sus despre moșia Vâlcelile a d-lor fraților Mărgăritești, se determinează asemenea prin patru pietre de hotare pe sub movili, i cu o movilă între pietrele cu No. 2 și 7.

Apoi fiind că mai sus vorbită învoeală coprinde că:

Iar moșia toată de acolo de unde se vor înplini acei cinci sute stânjeni ai mănăstirii, latul până în hotarul moșii Bahnele a Mănăstirii Băbeni și lungul din Focșani până în apa Milcovului, făcându-se linie dreaptă pe laturea de din sus prin puncturile aleșilor stânjeni cinci sute pe seama Mănăstirii, iar laturea de din jos unde se învecinește moșia orașului cu moșia Bahnele cu asemenea linii prin pietrele hotare într'aceste două moșii, adică cea de la hotarul Moldaviei prin cea de la drumul Ceorăștelor și de la această peatră până în apa Milcovului la vadul vechiu a Ceoraștilor, întocmai așa precum se arată pe plan la No. 6 f. c. l.

S'au făcut de noi Ingineri în presența și a membrului linie din peatra hotarului moșii orașului cu moșia Bahnele a Mănăstirii Băbeni din hotarul Moldaviei (pe planul orașului No. 4) spre Milcov până în piatră hotar tot a Mănăstirii Băbeni i a Mândreștilor, sf. Ioan despre răsărit de drumul Ceorăștelor pe plan No. 5 și s'au așezat peatră cu cărbuni de desubt și cu Movilă deasupra pe acea direcție la puctul trăsurii I a moșii orașului pe plan No. 8, într'un loc de magazie rusească veche și s'au mai făcut pe această linie încă trei movili.

Apoi din mai sus arătata peatră a Băbenilor ce este și a Mândreștilor sfântului Ioan pe plan No. 5, pe lângă care s'au făcut movilă. aplicându-se pe fața pământului linia ce pe plan se vede determinată din cea din urmă peatră și prin semnul arătat pe plan la No. 6 la Vadul Vechiu a Ceoraștilor pe mu-

chea malului stâng a Milcovului din josul aici popină, ce este în Milcov s'au pus pe muchea malului Milcovului peatra cu cărbuni de desubt și cu movilă d'asupra, mai făcându-se pe această linie încă o movilă în despărțire cu Mândrești sf. Ioan. înființându-se așa pe această linie din hotarul Moldaviei până în Milcov movili cu pietre, precum mai sus sar prelungit și găsit pietre peste tot.

Prin acest chip dar aducându-se sus vorbita învoială la îndeplinire pe fața pământului întru toate întocmai dispozițiilor ei s'au alcătuit acest act după legiuiri în orașul Focșani la anul 1854 Aprilie 26.

Membrul Tribunalului Râmnicu Sărat Nicolae Stavăr.

Costache Argentoeanu Inginer hotarnic.

Gheorghe Cataluzas Inginer hotarnic.

Rămăind mulțumită Mănăstirea pe coprinderea acestui act.

Se subscrie de mine Iconomul ei.

Damianos Ieramonahos

Asemenea și magistratul rămâne mulțumit pe coprinderea acestui act.

Pentru president, Ianache Costescu, Asanache Panaitescu, Zaharia Ionescu, Alexe Dimitriu.

Presidentu Judecătorii Râmnicu Sarat

Cinstitul Magistrat orășănesc prin adresa No. 73 și primită sub al registrului No. 542, arată că în condica în care este trecut hotărnicia moșii orașului după trebuința ce a chib zuit pe lângă alte două acte, au trecut într'ânsa în copie și actul de executarea învoeli se au urmat cu mănăstirea sf. Ion pentru moșie și locuri prin care s'a întărit hotărârea No. 7 dată în anul 1852 în această privință, cerând a se adeveri. Spre îndeplinirea căreia cereri poșlăduindu-se zisa copie a căreia inscriere se vede mai sus. începută de la fila cu No. 71, s'au găsit a avea întrânsa următoarele greșeli. adică :

1) Pe întâia față a fili cu No. 71 în rândul al 29-lea la stârșitul cuvântului ce citește «stânjeni» este o cruce semn în locul căreia urma a se trece acestea «Mai dându-se Mănăstirii încă trei zeci și cinci stânjini în lățime» și pentru că s'a scăpat din vedere, s'a trecut pe marginea din năuntru tot a a-

ceştii feţe la începutul cărora asemenea semn cu cruce este făcut·

2). Pe întâia faţă a fili cu No. 72 la sfîrşitul rândurilor cu No. 27, 28 şi 33, numerile care sunt: 2, 10 şi 20, drese, iar pe a doua faţă tot a acestei file rândul al 11-lea, zicerea «pă» dreasă. Şi tot pe această faţă în rîndul al 12-lea la sfîrşit «No. 115» iarăşi dres. şi

3-lea) Pe întâia faţă cu No. 73 în rîndul al 34-lea cuvîntul care citeşte «învecineşte» dres.

Cu aceste dar îndreptări făcute la greşelile însemnate, găsindu-se această copie întocmai cu originalu ei aflat în dela Tribunalului se adevereazá de Preşidenţie şi cu a judecătorii pecete spre a 'şi avea a ei legală tărie.

President, K. ROBESCU

L. S.

Grefier, G. Orleanu

Anul 1855
Luna Februarie 12.
No. 722

Acte relative la Unirea Municipalităţilor din Focşani: Munteni şi Moldoveni.

Copie
după decretul Măriei Sale Prinţului Domnilor de la 6 Iulie 1862— No. 476.

Asupra raportului Ministrului nostru secretar de stat la departamentul de Interne sub No. 3160 de la 6 Iulie curgător.

Văzând Jurnalul Consiliului de Miniştri de la 29 Iunie relativ la Unirea Municipalităţilor din Focşani.

Am decretat şi decretăm ce urmează:

Art. I. Jurnalul Consiliului nostru de Miniştri de la 29 Iunie sus menţionat este aprobat de noi.

Art. II. Nu va mai fi pe viitor de cât o singură municipalitate pentru ambele părți ale orașului Focșani.

Art. III. Până la definitiva unificare a legilor fie-care din cele două părți ale orașului Focșani va procede la alegerea membrilor municipali potrivit cu regulamentele lor astă-zi în ființă, adică dincoace de Milcov prin deputația de sub-urbii; iar dincolo de Milcov prin obștia alegătorilor directi.

Art. IV. Terminile funcționării membrilor municipali în ființă expirând pentru cei de din coace de Milcov la finele lui Decembrie viitor vor continua și cei de din coace a funcționa cu cei de dincolo până la Desemvrie, și să va face o singură alegere generală pentru municipalitatea unită.

Art. V. Municipalitatea Unită a orașului Focșani să va ocupa îndată a regula deosebitele chestii de interes local și va supune chibzuirile sale Ministeriului din Intru spre cele legiuite din parte-i.

Art. VI. Ministru nostru secretar de Stat la departamentul de Interne este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestui decret.

Dat în București la 8 Iulie 1862.

ION AL. CUZA

Contrasemnat Ministrul Secretar de Stat la departamentul de Interne

N. Crețulescu

Pentru conformitate

S. Vasilescu

Focșani, reședința județului Putna

DECRET

Asupra raportului Ministrului nostru Secretar de Stat la departamentul de Interne cu No. 5526.

Văzând Jurnalul Consiliului nostru de Miniștri.

Incheiat la 10 Iulie corent.

Am ordonat și ordonăm ce urmează:

Art. I. Jurnalul Consiliului nostru de Miniștrii de la 10 Iulie susmenționat este aprobat de noi

Art. II. Ambele părţi ale oraşului Focşani de din coace şi de din colo de Milcov vor forma în viitor un singur oraş, care va fi reşedinţa judeţului Putna.

Art. III. Până la unificarea autorităţilor administrative şi judiciare ale judeţului Putna se vor povăţui în afacerile locuitorilor oraşului Focşani, după legile în fiinţă de o parte şi de alta a ţărei.

Art. IV. Plata contribuţiunilor către Stat a locuitorilor oraşului Focşani de din coace de Milcov se va regula a să răspunde în viitor prin Prefectura de Putna.

Art. V. Ministrul nostru Secretar de Stat la departamentul din Inăuntru prin înţelegere cu Miniştri noştri secretari de Stat la Justiţie şi la Finanţe vor duce la îndeplinire ordonanţa de faţă.

Dat în Bucureşti la 10 Iulie anul 1862.

ION AL. CUZA

Contra semnat Ministru
N. Creţulescu

No. 485

Pentru întocmai
Ionescu

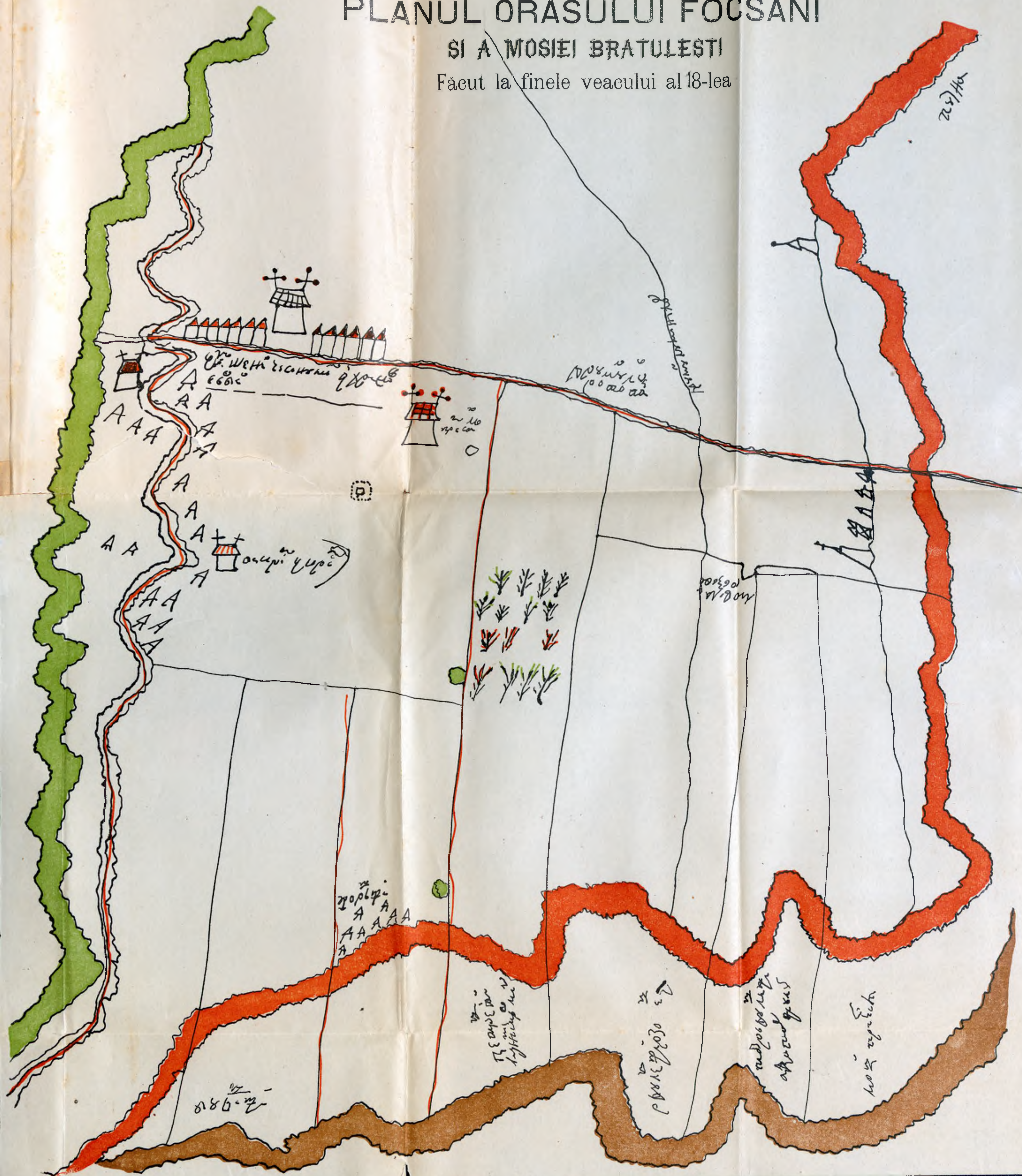
Nota.—Miniştrii erau N. Creţulescu, Gh. Ghica, Prinţ Cantacuzino, Catargiu, Gh. Creţianu, D. Cornea.

LEGENDA

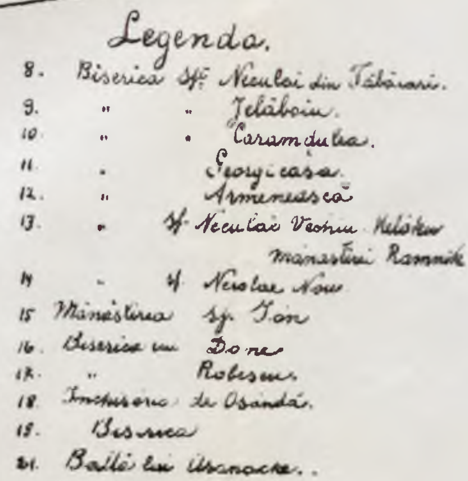
Acest plan pare a fi fost întocmit spre a arăta limitele moșiei Brătulești și a tuturor moșiilor încungiurătoare până în apa Putnei.

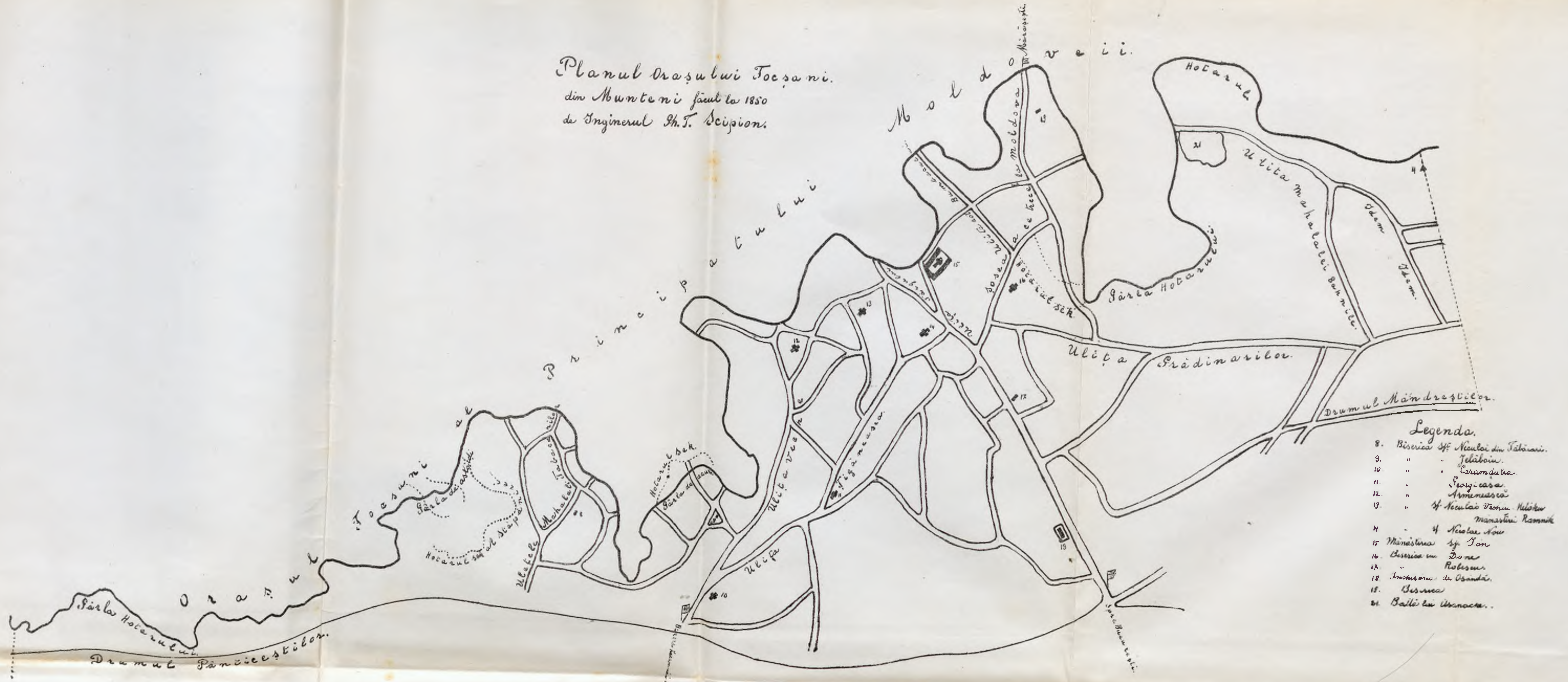
Cum să vede orașul Focșani cu biserica Domnească este așezat din sus de strada mare, pe partea moșiei Brătulești ce rtece peste această stradă, iar aprope de hotar pe moșia Stăești, de care moșie nu să ocupă de loc planul; din jos de strada Unirei e însemnat Focșanii ce în vechiul hrizov să numia *satul Sârbii*, cu întindere până aproape de mănăstirea Profetul Samuil. Mai jos de Profetul Samoil este o biserecuță, probabil sf. *Nicolae Stroe* când era încă de lemn. Peste hotar în Munteni e măn. sf. Ioan.

Drumul spre nord afară din oraș care este o prelungire a stradei mari este numit drumul lui *Rotopan*. Planul nu are dată dar după feliul scrierii cu litere cirilice pare a fi de pe la finele veacului al 18-lea.


PLANUL ORASULUI FOCSANI
SI A MOSIEI BRATULESTI
Fȧcut la finele veacului al 18-lea

Planul Orașului Focșani.
din Munteni făcut la 1850
de Inginerul Gh. T. Scipion.



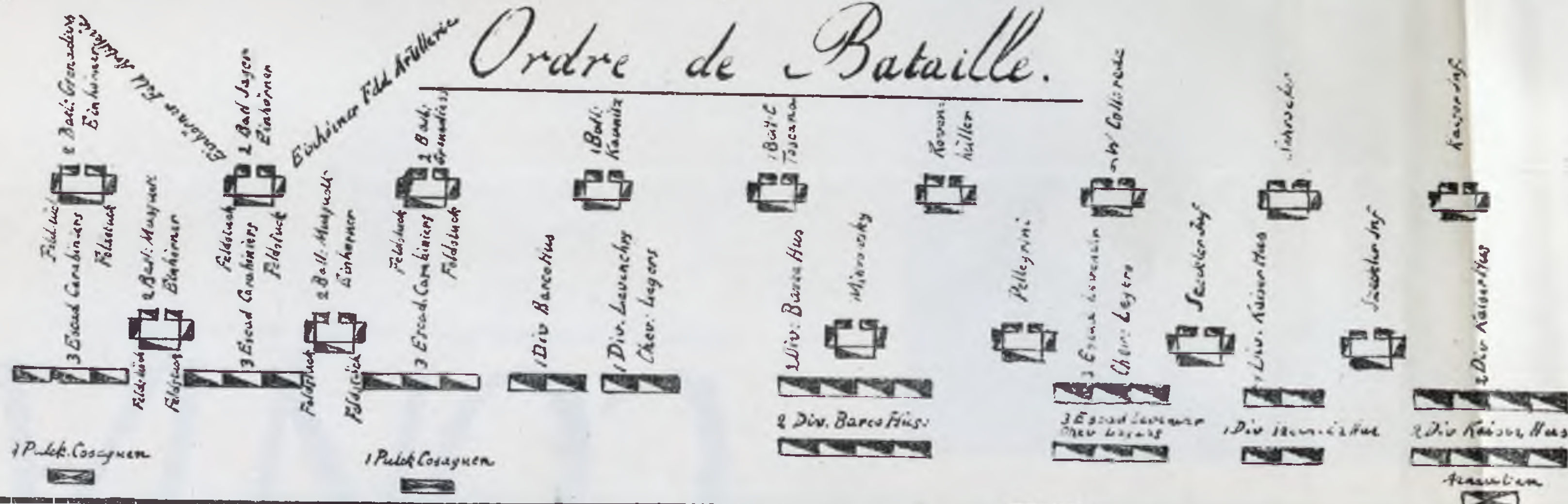

Planul Orașului Focșani.
din Munteni făcut la 1850
de Inginerul Gh. T. Scipion.
Orașul Focșani al Principatului Moldovei.
Ulița Prădinarilor.
Ulița Mahalalei Bahnilii.
Hotarul
Gârla Hotarului.
Drumul Mândreștilor.
Drumul Pânticeeștilor.
Ulița Vechie
Ulița
Țigănească
Hotarul Sek.
Legenda.
8. Biserica Sf. Neculai din Tătărani.
9. " " Jelăboiu.
10. " " Caramdulea.
11. " Georgicasa.
12. " Armenească.
13. " Sf. Neculai Vechiu Metohu mănăstirii Ramnik
14. " Sf. Neculae Nou
15 Mănăstirea Sf. Ion
16. Biserica cu Done
17. " Robesu.
18. Inchisoarea de Osândă.
19. Biserica
21. Baltă lui Usnacu.

Plann der am 1ten August 1789 gegen die Türken gewonnenen Schlacht bey Foczan in der Wallachey

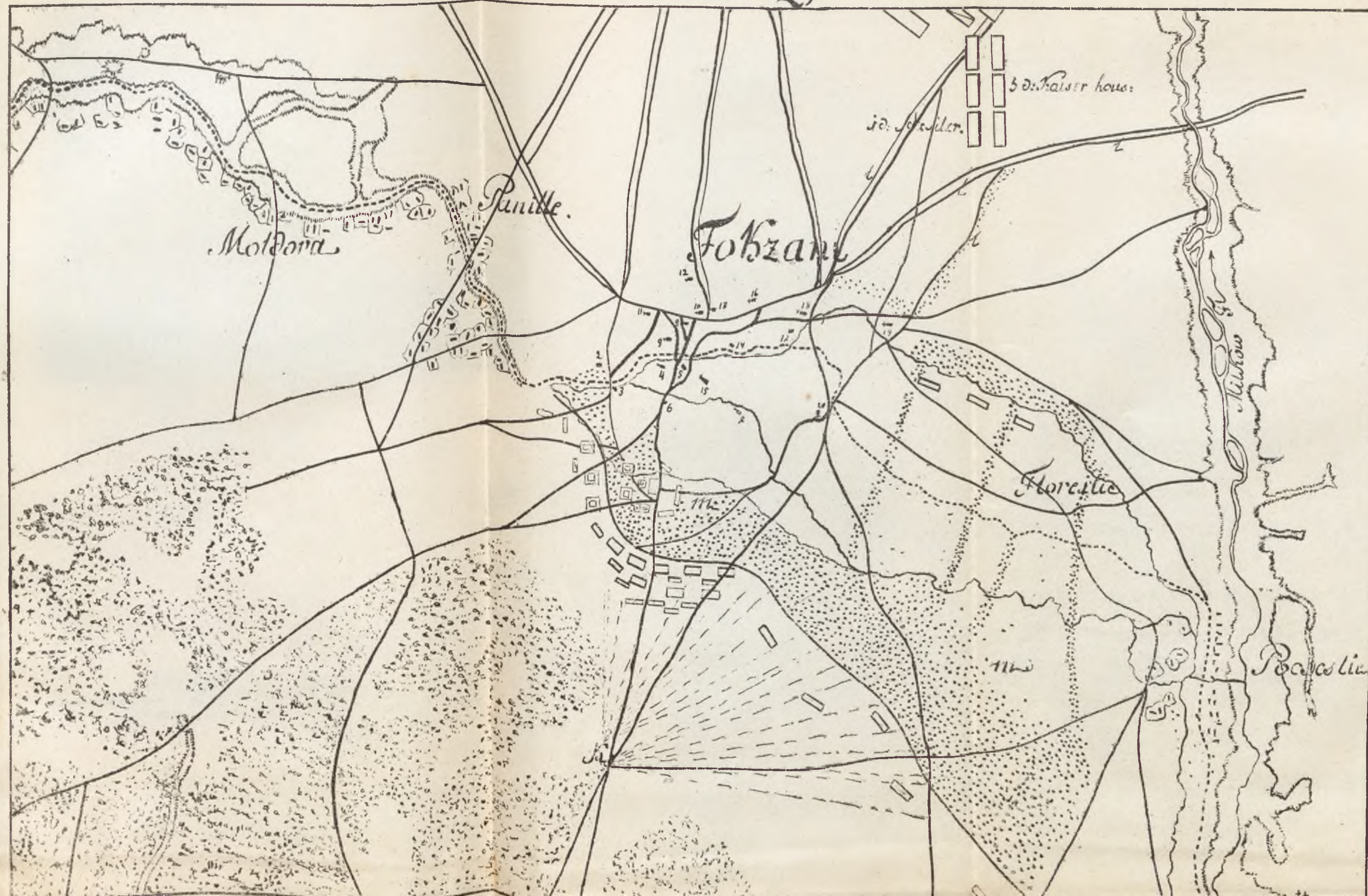
Milkow Fl.

Foczan

Putna Fl.



Karte din Harta Statului Major Austriac din 1789.



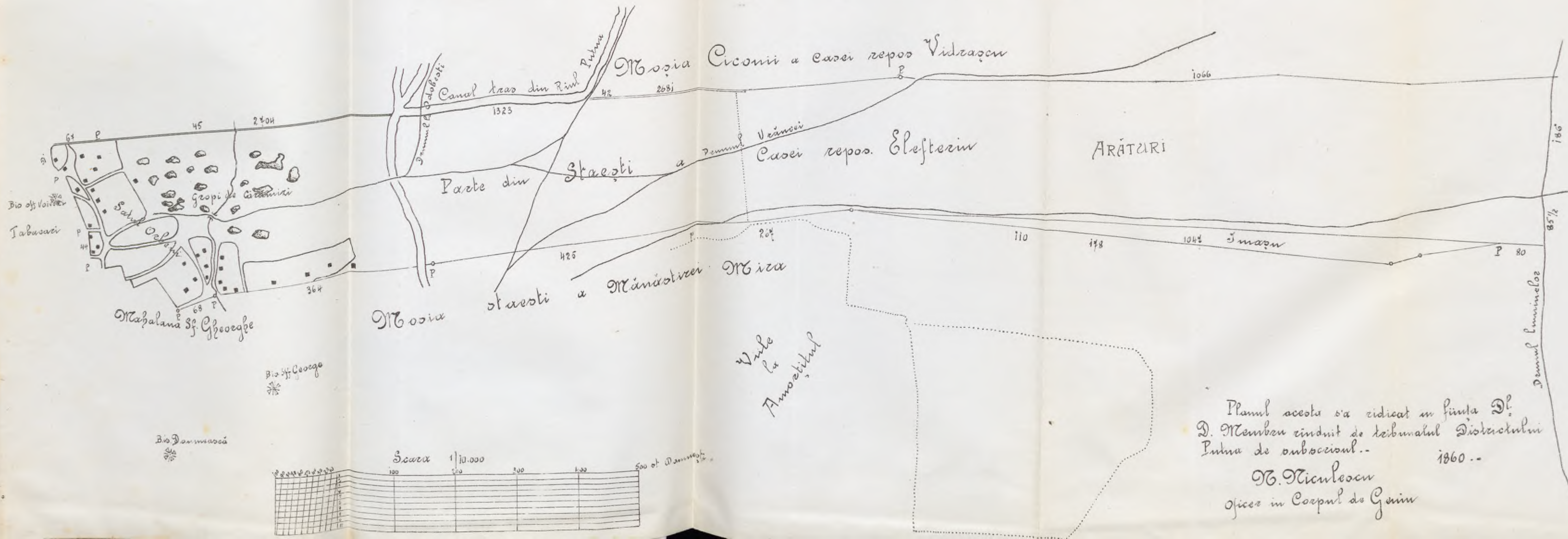
Erklaerung der Zahlen

1. Monaster Samuel
2. Svati Georgi Bogoslow.
3. Svati Vassillie.
4. " Dimitri
5. Maika Brechesta.
6. Monaster Dominiaska.
7. " Armeniaska
8. Nicolay Ktelveck
9. Svati John.
10. " Nicolaj Ktelnou
11. Adomnere Brechesta.
12. Swinczi Apostoli.
13. Frepa Domina Baraskusa.
14. Kirche nicht ausgebauet
15. " "
16. Ovideni.
17. Monaster Ovieteni.
18. Tri Svetczi.
19. Svati Georgi.
20. " Archangel.

Planul Moșiei din Bătrânul Bratu
din 1816 partea lui Strâjescu vândută D-lui
Melidon Basarabeanu în 1862.-



Palma cu care sa măsurau moșia scoasă de pe hotărnicia din 1826 a prop. Răducan Copaca



Palma Domnească = 0,27875
Palma de pe hotarnici lui A. Novac din 1811 Noembre 26 = 0m 233
Moșia Ciconii a Casei repos Vidrașcu
Canal tras din Rîul Putna
1066
42
2681
1323
45
2704
67
Parte din Străești a Casei repos. Elefteriu
ARĂTURI
186
Gropi de Cărămizi
Bis. Sf. Voievozi
Tabacari
425
204
110
178
1047
Imașu
80
85½
364
68
Mahalaua Sf. Gheorghe
Moșia Străești a Mănăstirei Mira
Bis. Sf. George
Bis. Domnească
Scara 1/10.000
100
200
300
400
500 st. Domnești
Planul acesta s'a ridicat în ființa D.l D. Membru rînduit de tribunalul Districtului Putna de subscrisul.-
1860.-
N. Niculescu
Oficer în Corpul de Genie